C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Herbert_Brian_Anderson_Kevin_J-Historie_Duny_1-Sluzebnicky_Dzihad.PDB

PDB Name: Hist.Duny 1 Sluzebnicky dzihad
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 25.9.2007
Modification Date: 25.9.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Historie Duny: Služebnický džihád

Brian Herbert, Kevin J. Anderson

Baronet, 2003

Našim agentům ROBERTU GOTTLIEBOVI a
MATTU BIALEROVI z Trident Media Group, kteří rozeznali potenciál
tohoto projektu od samého počátku a jejichž nadšení nám pomáhalo uspět

PODĚKOVÁNÍ
Penny Merrittové za to, že pomáhala pečovat o literární odkaz svého otce Franka Herberta.
Naši redaktoři Pat Lo Bruto a Carolyn Caughey nám svými podrobnými a velmi cennými připomínkami pomáhali doladit tento příběh do konečné podoby. Tom
Doherty, Linda Quintonová, Jennifer Marcusová a Paul Stevens z Tor Books poskytli tomuto projektu pozoruhodnou podporu a nadšení.
Catherine Sidorová z WordFire, Inc., jako vždycky neúnavně přepisovala tucty mikrokazet a naťukala stovky stran, aby stačila našemu vražednému pracovnímu
tempu. Její pomoc ve všech fázích projektu nám pomáhala zachovat duševní zdraví a dokonce se jí

podařilo oklamat druhé natolik, že se domnívali, že máme
ve věcech pořádek.
Diane E. Jonesová a Erwin Bush byli našimi zkušebními čtenáři a pokusnými králíky, poskytli nám upřímné reakce a navrhli další scény, které pomohly knihu
vylepšit.
Rebecca Moestová poskytla svou představivost, čas a podporu ve všech fázích knihy, od počátku do konce.
Herbert Limited Partnership, kam patří Jan Herbert, Ron Merritt, David Merritt, Byron Merritt, Julie Herbertová, Robert Merritt, Kimberly Herbertová, Margaux
Herbertová a Theresa Shacklefordová, nás nadšeně podporovala a svěřila nám do péče úžasnou vizi Franka Herberta.
Děkujeme také Beverly Herbertové za téměř čtyři desítky let podpory a oddanosti jejímu manželovi Franku Herbertovi.
A nejvíc ze všech Franku Herbertovi, jehož genialita stvořila tak úžasný vesmír, který můžeme zkoumat.

Princezna Irulán píše:
Každý seriózní student si musí uvědomit, že historie
nemá začátek. Bez ohledu na to, kde příběh začíná,
vždycky existují dřívější hrdinové a dřívější tragédie.
Než dokážeme chápat Muad'Diba nebo současný
džihád, který následoval po svržení mého otce, imperátora
Shaddama IV., musíme nejdříve pochopit, proti čemu
bojujeme. K tomu musíme pohlédnout více než deset
tisíc let do minulosti, deset tisíciletí před zrození
Paula Atreida.
Tam vznikly základy Impéria, tam povstal imperátor
z popela po bitvě o Corrin a sjednotil zubožené zbytky
lidstva. Ponoříme se do nejstarších záznamů, do samotných
mýtů Duny, do dob Velké revoluce, lépe známé
jako Služebnický džihád.
Strašlivá válka proti myslícím strojům znamenala
stvoření našeho politicko-komerčního vesmíru. Poslouchejte
dobře, až budu vyprávět příběh svobodných
lidí, kteří povstali proti nadvládě robotů, počítačů
a kymeků. Povšimněte si kořenů velké zrady, jež z rodu
Atreidů a rodu Harkonnenů učinila smrtelné nepřátele,
msty, která se táhne dodnes. Poučte se, z čeho povstalo
Sesterstvo Bene Gesserit, Kosmická gilda a její
Navigátoři, Zbrojmistři z Ginázu, Sukovská lékařská
škola, mentati. Staňte se svědky života utlačovaných
zensunnitských poutníků, kteří uprchli na pouštní planetu
Arrakis, kde se z nich stali naši nejstatečnější vojáci
- fremeni.
Všechny tyto události vedly k narození a životu Muad'Diba.
Dávno před Muad'Dibem, v posledních dnech Starého
impéria, ztratilo lidstvo svou jiskru, pozemská civilizace
se rozšířila mezi hvězdy, ale stagnovala. Většina lidí měla malé či vůbec žádné ambice a dovolovala výkonným strojům, aby za ně plnily každodenní úkoly.
Lidé postupně přestali myslet, snít, doopravdy žít.
Pak přišel muž ze vzdálené soustavy Thalimu, vizionář,
který po aztéckém bohu deště přijal jméno Tlaloc.

Promlouval k zlenivělým davům, pokoušel se oživit lidského ducha, ale žádný viditelný efekt to nemělo. Jeho poselství však přece jen zaslechlo pár těch, kteří do davu nezapadli.
Tito noví myslitelé se tajně sešli a hovořili o tom, jak by změnili Impérium, kdyby jen mohli svrhnout jeho pošetilé vůdce. Odložili svá rodná jména a přijali jiná, spojená s velkými bohy a hrdiny. Nejvýznačnějším z nich byl generál Agamemnon a jeho milenka Juno, geniální taktička. Ti dva získali zázračného programátora Barbarossu, který vymyslel plán, jak všudypřítomné poslušné stroje změnit v odvážné agresory tím, že jejich umělé inteligenci vtisknou některé lidské rysy, mezi nimi i touhu dobývat. Pak se ke ctižádostivým rebelům přidalo ještě pár dalších lidí. Dohromady dvacet řídicích mozků vytvořilo jádro revolučního hnutí, které převzalo vládu nad Starým impériem.
Po svém vítězství si začali říkat Titáni po nejstarších z řeckých bohů. Vedení vizionářem Tlalokem si rozdělili správu planet a národů mezi sebou a plnění svých výnosů vynucovali pomocí Barbarossových agresivních myslících strojů. Dobyli většinu známé galaxie.
Na okrajích Starého impéria se jim postavilo několik skupin odporu. Ty vytvořily vlastní konfederaci - Ligu vznešených, bojovaly s dvaceti Titány a po mnoha krvavých bitvách si uchovaly vlastní svobodu. Zastavily lavinu Titánů a zatlačily je zpátky.
Tlaloc si předsevzal, že tyto rebely jednoho dne pokoří, ale ani ne po desetiletí u moci byl vizionářský vůdce zabit při tragické nehodě. Jeho vůdcovskou roli převzal generál Agamemnon, jenže smrt jeho přítele

10
a učitele se pro něj stala chmurnou připomínkou vlastní smrtelnosti.
Agamemnon si přál vládnout po staletí, proto se svou milenkou Juno podnikli riskantní akci. Nechali si chirurgicky odoperovat mozek a umístit ho do schrány, kterou bylo možné vložit do mnoha různých mechanických těl. Ostatní Titáni, jak postupně pociťovali tíhu doléhajících let, se jeden po druhém rovněž dali změnit v "kymeky", stroje s lidským mozkem.
Čas Titánů trval sto let. Kymekové jako uzurpátoři vládli svým planetám a používali stále složitější počítače a roboty, aby udrželi pořádek. Ale jednoho osudového dne požitkářský Titán Xerxes, aby měl víc času na svá potěšení, předal své umělé inteligenci příliš velká přístupová práva.
Myslící počítačová síť se zmocnila vlády nad celou planetou a pak rychle i nad dalšími. Nákaza se šířila jako epidemie z planety na planetu a počítačová "všemysl"

získávala stále větší rozsah i moc. Inteligentní a přizpůsobivá síť nazvala sama sebe Omnius a postupně dobyla všechny planety, jimž vládli Titáni; dřív, než se kymekové stačili navzájem varovat před nebezpečím. Omnius pak ustanovil a udržoval pořádek svým vlastním, vysoce strukturovaným způsobem a ponížené kymeky držel ve svém područí. Agamemnon a jeho společníci, kdysi páni říše, se teď neochotně stali služebníky všudypřítomné všemysli.

V době Služebnického džihádu držel Omnius a jeho myslící stroje všechny "Synchronizované světy" v železném sevření už po tisíc let.

Ale na okrajích stále ještě zůstaly malé oblasti svobodných lidí, kteří se z důvodu ochrany spojili a neustále znepokojovali myslící stroje. Kdykoli přišel útok, Liga vznešených se účinně bránila.

Jenže stroje neustále vymýšlely nové plány.

11

11

Když lidé vytvořili počítač schopný shromažďovat informace a učit se z nich, podepsali lidstvu rozsudek smrti.

SESTRA BECCA SMRTELNÁ

Salusa Secundus se vznášela jako drahokam v poušti vesmíru - oáza přírodních zdrojů a plodných polí, klidná a příjemná pro optické senzory. Bohužel byla zamořená divokými lidmi.

Robotická flotila se blížila k hlavní planetě Ligy vznešených. Ozbrojené válečné lodě se ježily zbraněmi. Měly v sobě svou vlastní zvláštní krásu - lesklé kovové pláště, ozdobené anténami a senzory. Z motorů na zádi šlehaly čisté plameny a dodávaly lodím zrychlení, jaké by pouhé biologické cestující rozdrtilo. Myslící stroje nepotřebují žádné fyzické pohodlí ani ochranu. Teď právě se soustřeďovaly na zničení zbytků prastaré lidské buňky odporu v divokém pohraničí synchronizovaných světů.

Kymek generál Agamemnon vedl útok ve své lodi tvaru pyramidy. Logicky myslícím strojům nezáleželo na slávě ani na pomstě. Ale Agamemnonovi ano. Ve své schráně byl ve střehu a jeho lidský mozek sledoval, jak se plány rozbíhají.

Hlavní flotila robotických lodí před ním se už vřítila do soustavy zamořené lidmi, přemohla posádky překvapených strážních lodí jako lavina z vesmíru. Lidské koráby zahájily palbu, obránci se vyřítili vpřed, proti blížící se úderné síle strojů. Pět strážních lodí Ligy vypálilo těžké salvy, ale většina jejich střel byla příliš pomalá, než aby ženoucí se flotilu zasáhla. Hrstka robotických korábů byla poškozena nebo zničena náhodnými zásahy a stejně tolik lidských lodí vybuchlo

v záblescích žhnoucích par - ne proto, že by byly
nějak zvlášť nebezpečné, ale protože stály v cestě.
Jen pár vzdálenějších průzkumníků stačilo vyslat va-
12
12
rování ke zranitelné Saluse Secundus. Robotické bojové
lodi doslova vypařily roztroušený vnitřní okruh lidské
obrany a přitom ani nezpomalily na cestě za svým
skutečným cílem. Flotila myslících strojů, která se teď
otřásala prudkým brzděním, doletí nedlouho po tom,
kdy varovný signál dorazí na hlavní planetu.
Lidé rozhodně nebudou mít dost času se připravit.
Robotická flotila byla desetkrát větší a mocnější než
jakákoli síla, kterou Omnius kdy předtím vyslal proti
Lize vznešených. Lidé začali podléhat uspokojení, protože
během poslední stovky let nervózní studené války
nemuseli čelit žádné soustředěné agresi robotů. Ale
stroje dokážou čekat dlouho a Agamemnon a ostatní
zbylí Titáni teď konečně měli šanci.
Jak ukázaly záplavy maličkých špionážních sond, Liga
nedávno instalovala zdánlivě nepřekonatelný obranný
systém proti myslícím strojům s gelovými obvody.
Mohutná robotická flotila vyčká v bezpečné vzdálenosti,
zatímco Agamemnon a jeho malá úderná jednotka
kymeků bude pokračovat dál ve své misi - možná sebevražedné
- aby jim otevřela dveře.
Agamemnon se nemohl dočkat. Nešťastní biologičtí
jedinci dole teď už asi spouštějí poplach, připravují
obranu, třesou se v hrůze. Proudícím elektrafluidem,
který udržoval při životě jeho mozek bez těla, vyslal
rozkaz své kymekovské úderné jednotce: "Zničíme
srdce lidského odporu. Vpřed!"
Po tisíc pekelných let byli Agamemnon a jeho Titáni
nuceni sloužit počítačové všemysli Omniovi. Ctižádostiví,
ale porobení kymekové, zuřící ve svých poutech,
teď obrátili svůj vztek proti Lize vznešených. Poražený
generál doufal, že jednou bude moci zaútočit i na Omnia
samotného, ale dosud neviděl žádnou příležitost.
Liga instalovala kolem Salusy Secundus nové rušivé
štíty. Takové pole by zničilo složité gelové obvody
všech počítačů s umělou inteligencí - ale lidská
mysl cestu přežije. A i když kymekové mají mechanic-
13
13
ké systémy a vyměnitelná robotická těla, mozek mají
stále lidský.
Proto se přes obranné štíty dostanou bez poškození.
Salusa Secundus vyplnila Agamemnonovo zorné pole
jako terč v záměrném kříži. S velkou pozorností
k detailům studoval generál před útokem taktické projekce,
použil všechny své vojenské schopnosti, nabyté

během staletí, i intuitivní chápání dobyvatelského umění. Jeho schopnosti kdysi umožnily pouhým dvaceti vzbouřencům zmocnit se celého impéria - dokud ho nemuseli přepustit Omniovi.
Před započetím tohoto důležitého útoku trvala počítačová všemysl na tom, aby se prováděla jedna simulace za druhou, a snažila se připravit plány pro každou situaci. Agamemnon však věděl, že je zbytečné příliš přesně plánovat, pokud jsou ve hře nevypočitatelní lidé.
Nyní, zatímco obrovská robotická flotila na sebe vázala očekávanou orbitální obranu Ligy a její koráby, Agamemnonova mysl se rozhlížela ze své schrány napojené na senzory. Svou loď pociťoval generál jako prodloužení vlastního dávno ztraceného lidského těla. Vestavěné zbraně byly částí jeho samého. Viděl tisícem očí a silné motory mu poskytovaly pocit, jako by měl zase svalnaté nohy a mohl běžet s větrem o závod.
"Připravit k pozemnímu útoku. Jakmile kluzáky prorazí saluskou obranu, musíme udeřit rychle a tvrdě."
Vzpomněl si, že transoči zaznamenají každý okamžik bitvy, aby ho všemysl mohla po návratu flotily prozkoumat, a dodal: "Sterilizujeme tu nečistou planetu pro slávu Omniovu." Agamemnon zpomalil sestup a ostatní ho následovali. "Xerxe, ty poletíš první. Pošli napřed neo-kymeky, ať na sebe stáhnou jejich palbu a vymetou je."
Xerxes, váhavý jako vždycky, namítal: "Budu mít tvou plnou podporu, až zaútočím? To je nejnebezpečnější část celé…"
14
14
Agamemnon ho umlčel. "Buď vděčný za příležitost prokázat svoje schopnosti. Leť už! Každá vteřina, o kterou se zdržíš, poskytne víc času hrethgir." To byl pohrdlivý výraz, jímž inteligentní stroje a jejich kymekovští lokajové nazývali lidskou havěť.
Ozval se další hlas: robot operátor strojové flotily bojující s lidskou obrannou silou kolem Salusy. "Čekáme na tvůj signál, generále Agamemnone. Lidský odpor sílí."
"Už jsme na cestě," odpověděl Agamemnon. "Xerxe, proveď, co jsem ti přikázal."
Xerxes, který nikdy nedošel až ke skutečné vzpouře, spolkl další poznámky a povolal tři neo-kymeky, pozdější generaci strojů s lidskými mozky. Čtveřice pyramidových lodí vypnula doplňkové systémy a všechny pancéřované kluzáky začaly neřízeně padat do atmosféry. Po několik nebezpečných okamžiků z nich budou snadné cíle a raketové a vzdušné obranné systémy Ligy možná někoho ze skupiny zasáhnou. Ale tlustý

pancíř člunů je ochrání před nejhoršími důsledky bombardování a umožní jim přežít dokonce i tvrdý dopad na okraji hlavního města Zimia, kde jsou umístěny věže generující obranný štít.
Dosud Liga vznešených dokázala ubránit vzdorné lidstvo proti Omniově organizované výkonnosti, ale divocí biologičtí jedinci si vládli neefektivně a často se nemohli domluvit na důležitých rozhodnutích. Jen co bude Salusa Secundus rozdrcena, nestabilní aliance se v panice rozpadne; odpor se rozdrolí.
Ale nejdříve musí Agamemnonovi kymekové vypnout rušivé štíty. Pak bude Salusa, bezbranná a třesoucí se, čekat jen na to, až jí hlavní robotická flotila zasadí smrtelnou ránu jako obří mechanická bota drtící hmyz.
Velitel kymeků vmanévroval se svým kluzákem do vyčkávací pozice, připraven vést druhou vlnu spolu se zbytkem vyhlazovací flotily. Agamemnon vypnul

15
všechny počítačové systémy a vyrazil za Xerxem dolů. Jeho mysl se ve stavu polovědomí vznášela ve schráně. Slepý a hluchý necítil generál žár ani divoké vibrace, s nimiž se jeho pancéřovaná loď řítila k nic netušícím terčům.
Inteligentní stroj je zlý džin, vypuštěný z láhve.
BARBAROSSA,
ANATOMIE VZPOURY
Když senzorová síť Salusy zaznamenala přílet robotické válečné flotily, Xavier Harkonnen začal okamžitě jednat. Myslící stroje už zase chtějí vyzkoušet obranu svobodného lidstva!
Třebaže měl Xavier hodnost tercera v saluské Milici - místní samostatné větvi společné Armady Ligy - během posledních skutečných útoků na planety Ligy nebyl ještě na světě. Poslední velká bitva se odehrála skoro před sto lety. Po všech těch letech počítají agresivní stroje možná s tím, že lidská obrana zpohodlněla, ale Xavier si přísahal, že je přesvědčí o opaku.
"Primero Meachi, dostali jsme naléhavé varování a vidproudové záběry z jednoho z našich vnějších průzkumníků," ohlásil svému veliteli. "Ale přenos se přerušil."
"Těch je!" vyjekl kvinto Wilby, když se podíval na obrázky z vnější senzorové sítě. Nižší důstojník stál s dalšími vojáky u řady přístrojových desek v budově s kupolovitou střechou. "Něco takového Omnius ještě nikdy nevyslal."
Vannibal Meach, nevysoký muž se zvučným hlasem, primero saluské Milice, stál v řídicím centru planetární obrany a chladně vstřebával přicházející informace.
"Naše poslední hlášení z obvodu jsou vzhledem k časo-

16
16
vému posunu stará několik hodin. Teď už se určitě
střetli s našimi hlídkami a budou se snažit dostat blíž.
Samozřejmě neuspějí." Třebaže to bylo jeho první varování
před hrozící invazí, choval se, jako by stroje
každým dnem čekal.
Ve světlech velínu svítily Xavierovy tmavě hnědé
vlasy narudlými skořicovými odlesky. Byl to vážný
mladý muž se sklonem k upřímnosti, nakloněný vidět
věci černobíle. Jako příslušník třetího velitelského stupně
byl tercero Harkonnen Meachův zástupce pro místní
obranu. Xavier, obdivovaný svými nadřízenými, byl
rychle povyšován; také jeho vojáci si ho vážili. Byl typem
muže, jemuž ostatní věří a za nímž jdou do bitvy.
I přes tu obrovitou početnost a palebnou sílu robotických
útočníků se vůlí přinutil ke klidu, pak vyslal
signál žádající nejbližší strážní lodi o hlášení a uvedl
vesmírnou obrannou flotilu do stavu nejvyšší pohotovosti
na nízké oběžné dráze. Velitelé válečných lodí už
vyhlásili ve svých posádkách poplach, sotva zaslechli
naléhavá varování nyní zničených výzvědných lodí.
Automatické systémy kolem Xaviera bzučely horečnou
činností. V ječení sirén, štěkání rozkazů a monotónním
drnčení zpráv se pomalu nadechl a snažil se
srovnat si v hlavě priority. "Dokážeme je zastavit," řekl.
"Zastavíme je." Jeho hlas zněl pevně a velitelsky,
jako by byl mnohem starší než ve skutečnosti a jako
by byl zvyklý bít se s Omniem každý den. Fakticky
však mělo tohle být jeho první střetnutí s myslícími
stroji.
Před lety byli jeho rodiče a starší bratr zabiti při útoku
pirátského kymeka, když se vraceli z inspekce rodinných
držav na Hagalu. Bezduché strojové síly vždycky
představovaly pro planety Ligy hrozbu, ale lidé a Omnius
už desítky let udržovali vratké příměří.
Mapa soustavy Gamma Waiping na stěně ukazovala
orbitální polohu Salusy Secundus a šesti dalších planet
spolu s rozmístěním šestnácti hlídkových bitevních
17
17
skupin a bdělých strážních lodí, které se pohybovaly
náhodně. Kvarto Steff Youngová rychle aktualizovala
taktickou projekci a snažila se z dostupných údajů
co nejlépe určit polohu blížící se robotické bojové skupiny.
"Kontaktujte segunda Lauerdale a svolejte všechny
bitevní lodi na obvodu. Řekněte jim, ať zaútočí na každého
nepřítele, kterého uvidí, a zničí ho," přikázal primero
Meach a pak povzdechl. "Stáhnout naše bojové
skupiny z okrajových pozic, to potrvá aspoň půl dne při
maximální akceleraci, ale je možné, že se stroje tou dobou

budou ještě pořád snažit dostat dovnitř. To by mohl
být pro naše lidi slavný den." Kvarto Youngová splnila
rozkaz se samozřejmou výkonností, rozeslala vzkaz,
jemuž potrvá hodiny, než doletí na okraje soustavy.
Meach sám pro sebe přikývl a pokračoval v důkladně
nacvičeném postupu. Saluská Milice, žijící soustavně
s přízrakem strojů za zády, pravidelně nacvičovala
všechny možné situace, stejně jako jednotky Armady
ve všech hlavních soustavách Ligy. "Aktivujte Holtzmanovy
rušivé štíty kolem planety a varujte veškerou
komerční vzdušnou a vesmírnou dopravu. A vysílač
štítu tady nad městem ať jede do deseti minut na plný
výkon."
"To by mělo stačit, aby to myslícím strojům usmažilo
gelové obvody," prohlásil Xavier s nucenou sebejistotou.
"Všichni jsme viděli testy." Jenže tohle není test.
Doufal, že až nepřítel narazí na obranu, kterou na
Saluse instalovali, usoudí, že jeho ztráty jsou příliš těžké
a stáhne se. Myslící stroje nerady riskují.
Zadíval se na projekci. Ale je jich tolik!
Potom se narovnal od obrazovek plných špatných
zpráv. "Primero Meachi, jestli jsou ty údaje o rychlosti
strojové flotily správné, pak se dokonce i v průběhu
brzdění pohybují skoro stejně rychle jako signály, které
jsme dostali od hlídek."
"Tak to už můžou být tady!" řekl kvinto Wilby.
18
18
Meach zareagoval prudce a polekaně a vyhlásil úplný
naléhavý poplach. "Vydejte příkaz k evakuaci!
Otevřete podzemní kryty!"
"Evakuace probíhá, pane," hlásila kvarto Youngová
o chvilku později a její prsty se při řeči míhaly po klávesnici.
Soustředěná mladá žena se dotkla komunikačního
drátu na svém spánku. "Posíláme místokráli Služebníkovi
všechny informace, které máme."
Serena je s ním v Parlamentu, uvědomil si Xavier
s myšlenkou na místokrálovu devatenáctiletou dceru.
Srdce se mu sevřelo starostí o ni, ale neodvážil se prozradit
svůj strach ostatním. Všechno má svůj čas a své
místo.
V duchu viděl všechny nitky, které musí splést při plnění
svého úkolu, zatímco primero Meach bude řídit celkovou
obranu. "Kvarto Chiry, vezměte si švadronu a doprovoďte
místokrále Služebníka, jeho dceru a všechny
zástupce Ligy hluboko do podzemních krytů."
"Už by tam měli stejně mířit," řekl důstojník.
Xavier se na něj nevesele usmál. "A vy věříte politikům,
že udělají nejdřív to, co je rozumné?" Kvarto odběhl
splnit rozkaz.
Většinu dějepisů píšou vítězové konfliktů, ale ty, jež

napsali poražení - pokud přežijí - jsou často zajímavější.
IBLIS GINJO,
KRAJINA LIDSTVÍ
Salusa Secundus byl zelený svět s mírným podnebím, domov stovek milionů svobodných lidí z Ligy vznešených. Otevřenými akvadukty proudila hojně voda. Oblé kopce kolem kulturního a vládního centra Zimie zdobily vinohrady a olivové háje.
19
19
Jen několik okamžiků před útokem strojů vystoupila Serena Služebnice na řečnický stupínek parlamentního sálu. Díky své zapálené službě veřejnosti i díky určitým krokům svého otce dostala tuto příležitost oslovit poslance.
Místokrál Manion Služebník jí soukromě radil, aby byla umírněná a aby své argumenty předkládala jednoduše.
"Krok za krokem, miláčku! Naši Ligu drží pohromadě jen hrozba společného nepřítele, ne společné hodnoty nebo víra. Nikdy neútoč na životní styl šlechty."
Tohle byl teprve třetí projev v její krátké politické kariéře. V těch předchozích byla příliš útočná - nechápala ještě složité politické tance - a její myšlenky se setkaly se zíváním a s dobromyslným pochechtáváním nad její naivitou. Chtěla ukončit praktiky otroctví, které se sporadicky objevovaly na některých planetách Ligy, chtěla, aby si všichni lidé byli rovni a chtěla zajistit jídlo a ochranu všem.
"Pravda asi bolí. Snažila jsem se v nich vyvolat výčitky svědomí."
"Podařilo se ti jen to, že byli ke tvým slovům hluší."
Serena dopracovala svou řeč podle jeho rad, ale přitom neupustila od svých zásad. Krok za krokem. A navíc se sama bude s každým krokem učit. Na otcovu radu rovněž soukromě promluvila s podobně smýšlejícími poslanci. Nacházela podporu, získala předem několik spojenců.
Serena pozvedla hlavu, zatvářila se tak, aby vypadala spíše velitelsky než dychtivě a vstoupila do nahrávací mušle, obklopující stupínek jako kupole. Její srdce přetékalo vším dobrem, jež by dokázala vykonat. Cítila teplé světlo, jak projekční mechanismus přenášel její zvětšený obraz mimo mušli.
Na malé obrazovce na pódiu se mohla vidět tak, jak ji viděli oni: měkká tvář klasické krásy, hypnotizující levandulové oči a jantarové vlasy projasněné pří-
20
20
rodními zlatými pramínky. Projektor dělal Serenu ještě mladší, protože poslanci si ho nastavili tak, aby zakryl

účinky let na jejich vlastní rysy.
Vpředu v publiku seděl ve zlacené lóži místokrál
Služebník v nejlepším černozlatém rouchu a pyšně se
usmíval na svou dceru. Jeho klopu zdobil odznak Ligy
vznešených, zlatě orámovaná lidská ruka, představující
svobodu.
Chápal Serenin optimismus, protože si ještě vzpomínal,
že sám míval podobnou ctižádost. Vždycky trpělivě
snášel její tažení, pomáhal mladé ženě shánět
humanitární pomoc pro uprchlíky před útoky strojů,
dovoloval jí cestovat na jiné planety, aby tam pečovala
o raněné nebo se hrabala v sutinách a pomáhala znovu
stavět vypálené domy. Serena se nikdy nebála ušpinit si
ruce.
"Omezená mysl si staví zatvrzelé barikády," řekla jí
jednou její matka. "Ale strašlivou zbraní proti takovým
bariérám jsou slova."
V parteru velkého sálu hodnostáři tiše klábosili. Několik
popíjelo nápoje nebo žvýkalo občerstvení, které
jim přinesli. Obyčejný den v parlamentu. V jejich vilách
a sídlech je jim dobře, po změně toužit nebudou.
Ale ta možnost, že se někoho dotkne, Sereně rozhodně
nezabránila říct, co bylo třeba.
Uvedla do chodu projekční systém řečniště. "Mnozí
z vás si myslí, že mám pošetilé názory, protože jsem
mladá, jenže co když mladí vidí ostřeji, kdežto staří pomalu
slepnou? Jsem já pošetilá a naivní, nebo se někteří
z vás v pohodlné spokojenosti vzdálili lidstvu? Kam
patříte vy sami na té stupnici od dobrého ke zlému?"
V publiku viděla pohoršené výrazy i hrubé pohrdání.
Místokrál Služebník po ní střelil pohledem, ale vyslal
do celého sálu krátké varování a žádal o respekt a pozornost,
jaké by se dostalo každému řečníkovi.
Předstírala, že si ničeho nevšimla. Copak nikdo
z nich nevidí věci v souvislostech? "Všichni se musíme
21
21
dívat dál než na sebe, pokud máme přežít jako druh.
Tohle není doba na osobní sobectví. Po staletí jsme
omezovali obranná opatření na hrstku klíčových planet.
I když Omnius nerozpoutal už desítky let žádný větší
útok, žijeme neustále ve stínu strojové hrozby."
Pomocí dotykové obrazovky na pódiu promítla
Serena projekci okolního hvězdného nebe, které na
vysokém stropě vypadalo jako hrst drahokamů. Paprskem
světla ukázala na svobodné planety Ligy a na
Synchronizované světy, kde vládly myslící stroje. Pak
přesunula ukazovátko do vzdálenějších oblastí galaxie,
kde neměli velký vliv ani organizovaní lidé, ani
stroje.
"Podívejte se na tyto ubohé Nepřipojené planety:

roztroušené světy jako je Harmonthep, Tlulax, Arrakis, IV Anbus a Caladan! Protože tamní nepočetné ostrůvky lidské populace nejsou členy naší Ligy, nedostaly by od nás plnou vojenskou ochranu, kdyby se ocitly v ohrožení - ať už od strojů nebo od jiných lidí." Serena udělala pauzu, aby posluchači měli čas vnímat její slova. "Mnoho našich vlastních členů z těchto planet nespravedlivě tyje, přepadá je a odváží odtamtud otroky pro některé planety Ligy."

Zachytila pohled poslance za Poritrin, který se zamračil, protože věděl, že mluví o něm. Hlasitě ji přerušil. "Otroctví je v Lize obecně přijímaná praxe. Nemáme složité stroje a tohle je jediná možnost, jak získat větší pracovní sílu." Zatvářil se poťouchle. "Ostatně sama Salusa Secundus přes dvě staletí používala zensunnitské otroky."

"S tím jsme skoncovali," ohradila se rozpáleně Serena. "Byla k tomu potřeba vynalézavost a ochota ke změně, ale…"

Místokrál povstal ve snaze odvrátit hádku. "Každá planeta Ligy si sama určuje místní zvyky, techniku a zákony. Myslící stroje jsou dost děsivý nepřítel, nemusíme rozpoutat ještě občanskou válku mezi svými

22

vlastními planetami." Jeho hlas zněl otcovsky, pouze ji lehce káral, aby se vrátila k věci.

Serena povzdechla, ale nevzdávala se. Nařídila ukazovátko tak, že Nepřipojené planety na stropě zářily.

"Ani tak ale nemůžeme ignorovat všechny ty světy - zralé terče plné zdrojů, které jen čekají na to, aby je Omnius dobyl."

Ceremoniář, který seděl stranou na židli s vysokým opěradlem, poklepal úřední berlou o zem. "Čas!" Málokdy naslouchal projevům, nudily ho.

Serena rychle pokračovala ve snaze doříci, co měla na mysli, tak, aby to neznělo příliš uspěchaně. "Víme, že myslící stroje chtějí ovládnout galaxii, třebaže už téměř sto let byly víceméně nečinné. Systematicky převzaly všechny planety v soustavách Synchronizovaných hvězd. Nenechme se ukolébat jejich zdánlivým nezájmem o nás. Víme, že znovu zaútočí - ale jak a kde? Neměli bychom něco podniknout sami, dřív než to udělá Omnius?"

"Co vlastně chcete, slečno Služebnice?" zeptal se netrpělivě jeden z hodnostářů. Zvýšil hlas, ale nevstal, jak bylo zvykem. "To tady propagujete nějaký preventivní útok proti myslícím strojům?"

"Musíme se snažit zahrnout Nepřipojené planety do Ligy a přestat na nich lovit otroky." Světelným ukazovátkem mávla k projekci nad sebou. "Přivést je všechny

pod naše křídla, abychom zvýšili svou i jejich sílu.
Prospělo by to všem! Navrhuji, abychom rozeslali vyslance
a kulturní ataše s výslovným záměrem vytvořit
nová vojenská a politická spojenectví. Tolik, kolik jen
půjde."
"A kdo tu diplomacii zaplatí?"
"Čas!" opakoval ceremoniář.
"Přiděluji tři minuty navíc na odpověď, protože poslanec
z Hagalu položil otázku," prohlásil místokrál
Služebník autoritativně.
Serena zuřila. Jak se může poslanec starat o mizer-
23
23
ných pár drobných, když konečná cena je mnohem,
mnohem vyšší? "Všichni zaplatíme - zaplatíme krví
- pokud to neuděláme. Musíme posílit Ligu a lidský
rod."
Někteří ze šlechticů začali tleskat - to byli spojenci,
které získala před svým projevem. Náhle se celou budovou
i na ulicích rozječely poplachové sirény. Jejich
děsivě povědomé tóny, dosud slýchané pouze při plánovaných
cvičeních, svolávaly všechny zálohy saluské
Milice.
"Myslící stroje vstoupily do saluské soustavy," ozval
se hlas z reproduktorů. Podobná hlášení byla teď slyšet
po celé Zimii. "Dostali jsme varování od výzvědných
lodí i od hlídkové flotily."
Serena přistoupila k otci a četla mu přes rameno
krátké naléhavé hlášení, které mu právě doručili. "Robotickou
válečnou flotilu téhle velikosti jsme ještě nikdy
neviděli!" řekl. "Jak dlouho je to, co přišla první
hlášení od zvědů? Kolik máme času?"
"Útočí na nás!" vykřikl někdo. Všichni delegáti byli
na nohou, pobíhali jako vyplašení mravenci.
"Připravte se opustit parlamentní sál!" Ceremoniář
byl náhle ztělesněná energie. "Všechny pancéřované
kryty jsou otevřené. Poslanci, hlaste se v určených sektorech."
Místokrál Služebník překřikl zmatek a snažil se,
aby to znělo sebejistě. "Holtzmanovy štíty nás ochrání!"
Ale Serena poznala na otci úzkost, třebaže ji dobře
skrýval.
S voláním a panickými výkřiky se zástupci Ligy strkali
k východům. Nemilosrdní nepřátelé lidstva dorazili.
24
24
Člověk, který žádá o větší moc, si ji nezaslouží.
TERCERO XAVIER HARKONNEN,
PROJEV K SALUSKÉ MILICI
"Robotická flotila se právě střetla s naší obranou," hlásil
Xavier Harkonnen ze svého stanoviště. "Probíhá těžká
palba."

"Primero Meachi!" křikla kvarto Steff Youngová od obrazovek orbitálních radarů. Xavier cítil slaný, kovový pach jejího nervózního potu. "Pane, malý oddíl strojových lodí se oddělil od hlavní robotické flotily na oběžné dráze. Konfigurace neznámá, ale připravují se k sestupu do atmosféry." Ukázala na obrazovky a na jasná světélka označující skupinu nepoháněných plavidel.

Xavier se podíval na obvodové přehledy, živě přenášené obrazy z obranných satelitů vysoko nad obrannými rušícími štíty Tia Holtzmana. Při největším zvětšení viděl útočnou eskadru pyramidových lodí, jak se řítí přímo do atmosféry, k sršícím štítům.

"Čeká je nepříjemné překvapení," prohlásila Youngová s neveselým úsměvem. "Tohle nemůže žádný myslící stroj přežít."

"Největší starostí bude vyhnout se troskám jejich havarovaných lodí," zavtipkoval primero Meach. "Sledujte je dál."

Ale kluzáky se prosmekly rušivými štíty - a letěly dál. Jakmile pronikly do atmosféry, nejevily nejmenší známky elektronické aktivity.

"Jak se dostali skrz?" Kvinto Wilby si zamnul čelo a shrnul si z očí špinavě hnědé vlasy.

"To nemůže žádný počítač přežít." Xavier náhle pochopil, co se děje. "To jsou slepé kluzáky, pane!"

Youngová vzhlédla od svých obrazovek. Ztěžka dýchala. "Zásah za necelou minutu, primero. Za nimi letí druhá vlna. Celkově jsem napočítala osmadvacet pro-

25

jektilů." Zavrtěla hlavou. "Ani jeden nevydává žádné počítačové signály."

Xavier předběhl situaci a zavolal: "Rico, Powdere, spojte se se záchranáři a hasičskými četami. Všechno připravit k okamžitému zásahu! No tak, lidi, tohle jsme přece tisíckrát cvičili! Všechna vozidla a záchranářské vybavení chci vidět mobilní a ve vzduchu, připravené k zásahu dřív, než dopadne první z těch lodí. Stáhněte obranné čety k místu zásahu, aby ty vetřelce zničily, jakmile dopadnou." Primero Meach ztišil hlas a přejel pohledem po svých druzích. "Tercero Harkonnene, vezměte si přenosnou komstanici a běžte tam - budete moje oči na místě. Řekl bych, že ty čluny mají v zásobě nějaké nepříjemné překvapení."

Venku pod zamračenou oblohou panoval v ulicích města chaos. Xavier se vyřítil do všeobecného zmatku a první, co uslyšel, byl horký kovový jekot atmosféry, kterou k zemi svištěly neřízené pancéřované kluzáky jako střely z vesmíru.

Pyramidové lodi dopadaly na zem jedna po druhé jako

déšť asteroidů. S ohlušujícím hřměním zabušily první
čtyři slepé koráby do budov, ničily celé bloky pouhou
kinetickou energií. Ale složité protinárazové
systémy ochránily jejich smrtící náklad.
Xavier běžel ulicí, uniformu pomačkanou, zpocené
vlasy přilepené k hlavě. Zastavil se před obrovskou budovou
Parlamentu. Třebaže byl druhým velitelem saluské
obrany, tady byl nechráněný a připraven vydávat
rozkazy přímo z epicentra. Něco takového ho v akademii
Armady neučili. Ale primero Meach spoléhal na jeho
odhad situace, na jeho doporučení a schopnost jednat
nezávisle.
Dotkl se komunikátoru na bradě. "Jsem na místě,
pane."
Pět dalších neřízených střel dopadlo na předměstí
a zanechalo za sebou kouřící krátery. Výbuchy. Dým.
Požáry.
26
26
Na každém místě dopadu se inertní přistávací obal
rozevřel a objevil se obrovský předmět, který se v každém
z nich skrýval. Reaktivované mechanické jednotky
odhazovaly ožehnutý kryt. Zděšený Xavier věděl
předem, co uvidí, pochopil, jak se nepřátelské stroje
dostaly přes rušivé štíty. Tohle vůbec nebyly počítačové
mozky… Kymekové!
Děsivá mechanická monstra se vynořila z rozložených
pyramid, vedená chirurgicky oddělenými mozky.
Pohybové systémy znovu naskočily, článkované nohy
a mocné zbraně zapadly na svá místa.
Těla kymeků se vykolébala z kouřících kráterů, gladiátoři
podobní krabům, ale velcí do poloviny zničených
budov. Jejich kovové nohy byly tlusté jako podpůrné
vzpěry, ježily se plamenomety, děly, tryskami
otravných plynů.
Xavier křikl do komunikátoru: "Váleční kymekové,
primero Meachi! Přišli na to, jak se dostat přes naši orbitální
obranu!"
Po celé Saluse, od předměstí Zimie po nejvzdálenější
kontinent, nastupovala do zbraně planetární Milice. Nízkoatmosférické
obranné letouny - kindžály - už odstartovaly,
zásobníky nabité protipancéřovými střelami.
Lidé v ulicích v hrůze prchali, jiní stáli jako přimrzlí
a jen zírali. Xavier rychle popisoval všechno, co viděl.
Slyšel, jak Vannibal Meach dodává: "Kvarto Youngová,
vydejte všem stanovištím rozkaz nasadit dýchací přístroje.
Postarejte se, ať civilisté dostanou filtrační masky.
Každý, kdo není ve schváleném krytu, musí mít
masku."
Masky neochrání proti plamenometům ani vysokoenergetickým
výbuchům, ale lidé budou aspoň v bezpečí

před hustými oblaky jedu. Xavier si nasadil tu svou, ale
stále víc se obával, že se všechna pečlivě naplánovaná
opatření Milice ukážou uboze nedostatečná.
Váleční kymekové nechali skořápky člunů za sebou
a na obludných nohou dusali vpřed. Vystřelovali rake-
27
27
ty, pálili budovy a ječící lidi. Plameny šlehaly z trysek
jejich předních končetin a podpalovaly Zimii.
A shora dopadaly stále další čluny, připravené okamžitě
po dopadu se rozevřít. Celkem jich bylo osmadvacet.
Mladý tercero uslyšel vytí a hřmění, jež mu div neprorazilo
bubínky, a uviděl sloupec kouře a ohně, který
se točil a řítil dolů, tak rychlý a jasný, že ho málem
oslepil. Člun dopadl na vojenské objekty půl kilometru
za ním a doslova vypařil štáb a celou budovu velitelství
saluské Milice. Rázová vlna srazila Xaviera na kolena
a rozbila okna v desítkách domů.
"Primero!" zařval Xavier do mikrofonu. "Velitelství!
Ozvěte se někdo!"
Podle trosek však viděl, že mu neodpoví ani vojenský
velitel, ani nikdo z jeho druhů v komplexu.
Kymekové se valili ulicemi a vyfukovali zelenočerný
dým, olejovitou mlhu, která se usazovala na zemi i na
budovách. Potom se objevila první eskadra kindžálů.
Při prvním nízkém přeletu rozesely výbušniny kolem
mechanických bojovníků a zasáhly jak kymeky, tak budovy.
Xavier pod maskou jen lapal po dechu a nebyl schopen
uvěřit tomu, co právě viděl. Znovu zavolal velitele,
ale nedostal odpověď. Nakonec se jedno po druhém začala
ozývat taktická stanoviště po městě a chtěla vědět
co se stalo, žádala ho, aby se ohlásil.
"Tady tercero Xavier Harkonnen," řekl. Poté konečně
pochopil všechny důsledky. S nejvyšším úsilím sebral
odvahu a zklidnil hlas. "V této chvíli jsem… velitelem
saluské Milice."
Rozběhl se k požáru, do oblaků mastného dýmu.
Všude kolem padali civilisté na kolena a zvraceli jedovatou
mlhu. Zamračil se na letecké útočníky a přál
si, aby jim mohl rozkazovat přímo. "Kymeky je možné
zničit," vyslal zprávu pilotům kindžálů. Pak se rozkašlal.
Maska nepracovala správně. Hruď a krk ho pá-
28
28
lily, jako by se nadechl kyseliny, ale dál vykřikoval
rozkazy.
Jak útok pokračoval, saluské záchranné jednotky
prolétly nad bitevním polem a shodily nádrže s hasicím
práškem a pěnou. Na zemi bez váhání zasahovaly maskami
vybavené zdravotnické týmy.
Kymekové, lhostejní k bezvýznamným pokusům lidí

o obranu, postupovali vpřed. Útočili jako jedinci, ne jako armáda - mechaničtí vzteklí psi šířící zkázu. Jeden ze strojových válečníků se zaklonil na silných krabích nohách a sestřelil z oblohy dvě záchranné lodi - a potom znovu vykročil vpřed, přízračně elegantní.

První vlna saluských bombardérů shodila pumy přímo na jednoho z prvních kymeků. Dvě střely zasáhly pancéřované tělo a třetí nedalekou budovu, která se zhroutila a trosky zavalily útočníkovo mechanické tělo. Když se však dým a plameny rozptýlily, zůstal potlučený kymek funkční. Vražedný stroj se vyhrabal z trosek a pak zahájil protiútok na letouny nad sebou.

Xavier ze své pozorovatelny studoval jejich pohyby pomocí přenosné taktické mřížky. Musel přijít na to, jaký celkový plán stroje mají. Vypadalo to, že kymekové sledují nějaký konkrétní cíl.

Nemohl váhat nebo ztrácet čas oplakáváním svých padlých druhů, ani přemýšlet, co by asi udělal primero Meach. Musel si zachovat čistou hlavu a učinit několik bezprostředních rozhodnutí. Kdyby jen pochopil záměry nepřátel… Robotická flotila na oběžné dráze dál pálila na saluské vesmírné obránce, ačkoli nepřítel s umělou inteligencí Holtzmanovými rušivými štíty neprojde. Mohou porazit vesmírnou obranu a zablokovat hlavní planetu Ligy, ale primero Meach už svolal těžké vnější bitevní skupiny a palebná síla Armady bude pro robotické válečné lodě brzy představovat vážnou hrozbu.

Na obrazovce viděl, že si robotická flotila drží svou pozici, jako by čekala na nějaký signál od kymekovského předvoje. Mysl se mu div nezavařila. Co to dělají?

29

29

Trio gladiátorských strojů zahájilo palbu na západní křídlo parlamentu. Krásná zdobená fasáda se svezla na ulici jako lavina pozdě na jaře. Kusy suti se drolily a odhalovaly prázdné místnosti evakuovaných vládních kanceláří.

Xavier se zakuckal dýmem a pokusil se očistit špinavé hledí masky. Vzápětí zjistil, že hledí do očí zdravotníka v bílém plášti, který ho popadl a nasadil mu na obličej novou masku. Xaviera teď bolely plíce ještě víc, jako by je někdo namočil do leteckého paliva a zapálil.

"To bude dobré," chlácholil ho zdravotník nejistě, zatímco mu na krk přikládal injekční náplast.

"To doufám." Xavier znovu zakašlal a před očima se mu roztančily černé skvrny. "Teď zrovna nemám čas hrát si na oběť."

Xavier nemyslel na sebe, pociťoval především hlubokou starost o Serenu. Ani ne před hodinou měla mít projev k zástupcům Ligy. Modlil se, aby se dostala v pořádku do bezpečí.

Vydrápal se zase na nohy, zahnal zdravotníka mávnutím ruky. Injekce zabrala. Naladil svou přenosnou taktickou mřížku a vyžádal si pohled shůry, z perspektivy kindžálů. Studoval začernalé dráhy elegantních, titánských kymeků. Kam to jdou?

V duchu si promítal cesty mechanických monster od kouřících kráterů dopadu, od zničeného vojenského velitelství. Konečně pochopil, co měl vidět hned, a tiše zaklel. Omnius věděl, že by Holtzmanovy rušivé štíty zničily gelové obvody myslících strojů; proto robotická flotila zůstala těsně nad oběžnou dráhou Salusy. Jestli však kymekové vyřadí štítové generátory, bude planeta vystavena invazi v plném rozsahu.

Xavier stál před kritickým rozhodnutím, ale výsledek byl vlastně dán předem. Ať se mu to líbilo nebo ne, teď byl velitelem. Jakmile kymekové smetli primera

30

Meache a celé velení Milice, dosadili ho nevědomky do jejího čela. A Xavier věděl, co má dělat.

Přikázal saluské Milici stáhnout se a soustředit veškeré úsilí na obranu jediného, nejdůležitějšího cíle, třebaže to znamenalo nechat zbytek Zimie na pospas pálícím a plenícím kymekům. I když bude muset obětovat část tohoto důležitého města, nesmí strojům dovolit, aby dosáhly svého cíle.

Za žádnou cenu.

Má větší vliv subjekt, nebo pozorovatel?

ERASMUS,

NEREDIGOVANÉ LABORATORNÍ ZÁZNAMY

Na Corrinu, jednom z nejdůležitějších Synchronizovaných světů, kráčel robot Erasmus po dlážděném nádvoří před svou přepychovou vilou. Kráčel s dobře nacvičenou plynulostí, kterou se naučil napodobovat po staletích pozorování lidské elegance. Jeho tvarokovová tvář byla lesklý prázdný ovál, podobný zrcadlu zcela bez výrazu, dokud se nerozhodl zformovat vrstvu kovového polymeru do některé z napodobených emocí podobných dávným divadelním maskám.

Prostřednictvím optických kabelů implantovaných do obličejové membrány obdivoval třpytivé fontány kolem sebe, které tak dobře doplňovaly kamenné ozdoby vily, sochy z polodrahokamů, složité gobelíny a laserem leptané alabastrové sloupy. Všechno zde bylo přepychové a nádherné a všechno navrhl sám. Po dlouhém studiu a analýze se naučil oceňovat standardy klasické krásy a byl pyšný na svůj zjevně vybraný vkus.

Jeho domácí lidští otroci se zabývali svými povinnostmi - leštili trofeje a umělecké předměty, oprašovali nábytek, sázeli květiny, stříhali ozdobné keře v šarlato-

31
vém odpoledním světle červeného obřího slunce. Každý roztřesený otrok se uctivě uklonil, když Erasmus prošel kolem. Rozeznával jednotlivce, ale nenamáhal se je nějak identifikovat, ačkoliv si v duchu ukládal každý detail. Jeden nikdy neví, kdy zdánlivá maličkost může napomoci celkovému pochopení.
Erasmus měl kůži z kompozitních organických plastů protkanou neuroelektronikou. Předstíral, že mu tato dokonalá senzorová síť umožňuje skutečné fyzické pocity. Pod žhavým uhlem obrovského slunce Corrinu vnímal na kůži světlo a teplo snad stejně jako skutečné tělo. Měl na sobě silné zlaté roucho s karmínovými ozdobami, součást přepychové garderoby, která ho odlišovala od nižších Omniových robotů. Marnivost byla další věc, kterou se Erasmus při svém studiu lidí naučil, a v podstatě mu přinášela potěšení.
Většina robotů nebyla tak nezávislá jako Erasmus. Nebyli o mnoho víc než mobilní myslící krabice, tupé odnože všemysli. Erasmus rovněž poslouchal Omniovy rozkazy, ale měl více svobody při jejich plnění. Za ta staletí si vytvořil vlastní identitu a něco, co se podobalo egu. Omnius ho bral trochu jako kuriozitu.
Zatímco robot elegantně kráčel dál, zachytil bzučivý zvuk. Jeho optická vlákna rozpoznala malou létající kouli, jedno z Omniových mnoha mobilních transočí. Kdykoli se Erasmus vydal z dosahu všudypřítomných obrazovek, které se nacházely ve všech budovách, pozorné transoči ho sledovaly a zaznamenávaly každý jeho pohyb. Jednání všemysli svědčilo o hluboce zakořeněné zvědavosti, nebo o podivně lidském stihomamu…
Když si před dávnými lety rebel Barbarossa hrál s původními inteligentními počítači Starého impéria, dodal jim zdání jakýchsi osobnostních rysů a cílů. Stroje se pak samy vyvinuly v jedinou velikou elektronickou mysl, která si zachovala pár vložených lidských ambicí a charakteristik.
Pokud se Omnia týkalo, biologičtí jedinci a dokonce
32
32
ani zparchantělí kymekové s lidskými mozky a strojovými těly nedokážou pochopit epochální záměry, které obsáhne strojová mysl. Když Omnius zkoumal vesmír možností, jevil se mu jako obrovská obrazovka. Bylo tolik způsobů, jak zvítězit, a on byl neustále ve střehu, aby je našel.
Omniovo základní naprogramování bylo duplikováno na všech planetách dobytých stroji a synchronizováno pomocí pravidelných aktualizací. Téměř identické Omniovy kopie, bez tváře, ale schopné pozorovat a komunikovat pomocí mezihvězdné sítě, byly všudypřítomné

v nespočetných transočích, přístrojích a kontaktních obrazovkách.
Teď zřejmě distribuovaná počítačová mysl neměla právě na práci nic lepšího, než špehovat. "Kam míříš, Erasme?" zeptal se Omnius z malého reproduktoru na zadní straně transoka. "Proč jdeš tak rychle?"
"I ty bys mohl chodit, kdyby ses pro to rozhodl. Proč si na chvíli nedopřeješ nohy a nepoužiješ umělé tělo, abys viděl, jaké to je?" Erasmova polymerová maska se zformovala v úsměv. "Mohli bychom jít spolu na procházku."
Oko bzučelo vedle Erasma. Na Corrinu byla roční období dlouhá, protože obíhal hodně daleko kolem obřího slunce. Zima i léto trvaly tisíce dní. Divoká krajina neměla žádné původní lesy nebo džungle, jen hrstku starých sadů a zemědělských polí, které zplaněly poté, co planetu převzaly stroje, a zarůstaly bez obdělávání. Mnoho lidských otroků osleplo, protože bylo vystaveno ostrému slunečnímu záření. Z toho důvodu Erasmus všem svým dělníkům, kteří pracovali venku, přidělil ochranné brýle. Byl velkorysý pán a staral se o to, aby jeho zdroje nestrádaly.
Když robot došel k bráně své vily, přeladil nový posilovač senzorů, který byl připojený neuroelektronickými porty k jádru jeho těla a skrytý pod rouchem.
Modul si navrhl Erasmus sám; umožňoval mu simulo-

33
vat lidské smysly, samozřejmě s určitými nevyhnutelnými omezeními. Chtěl vědět víc, než mu modul mohl poskytnout, chtěl cítit víc. V tomto směru mají možná kymekové proti Erasmovi výhodu, jenže to nebude nikdy vědět jistě.
Kymekové - především původní Titáni - byli omezená brutální tlupa, která neuměla ocenit rafinovanější smysly a vnímání, jež se Erasmus tolik snažil získat. Brutalita má samozřejmě své uplatnění, ale sofistikovaný robot ji považoval jen za jeden z mnoha aspektů chování, který stojí za studium jak v pozitivním, tak v negativním smyslu. Ovšem násilí je zajímavé a jeho použití často přináší potěšení… Byl hluboce zvědavý na to, co činí z myslících biologických jedinců lidi. Byl sice inteligentní a uvědomoval si sám sebe, jenže chtěl chápat také emoce, lidské city a motivace - všechny ty důležité detaily, které stroje nikdy nedokázaly příliš dobře napodobit.
Během svého staletí trvajícího pátrání Erasmus vstřebal lidské výtvarné umění, hudbu, filosofii a literaturu. Přál si jednou objevit souhrn a podstatu lidství, tu magickou jiskru, která tato stvoření, tyto stvořitele, činí jinými. Co jim dává… duše?
Vešel do své hodovní síně a létající transoko se

vzneslo ke stropu, odkud mohlo všechno pozorovat.
Šest Omniových obrazovek na stěnách zářilo mléčnou
šedí.
Svou vilu si postavil podle vzoru přepychových grogyptských
sídel, v nichž žilo dvacet Titánů, než se zbavili
lidských těl. Erasmus vlastnil podobné vily na pěti
planetách včetně Corrinu a Země. Kromě toho měl další
zařízení - kotce, speciální pitevny, lékařské laboratoře,
ale také skleníky, výtvarné galerie, sochy a fontány.
Všechno to mu umožňovalo studovat lidské chování
a fyziologii.
Erasmus usadil tělo v přepychovém rouchu v čele
dlouhého stolu vyzdobeného stříbrnými číšemi a svíc-
34
34
ny, kde však bylo prostřeno jen jedno místo. Pro něj.
Starožitné dřevěné křeslo kdysi patřilo lidskému šlechtici
Nivnymu O'Murovi, zakladateli Ligy vznešených.
Erasmus prostudoval, jak se vzbouření lidé organizovali
a vybudovali pevnosti proti prvním útokům
kymeků a strojů. Ti vynalézaví hrethgir se umějí přizpůsobit
a improvizovat nebo překvapit své nepřátele
nečekanými způsoby. Fascinující!
Hlas všemysli se náhle ozval odevšad najednou
a zněl znuděně: "Kdy už ukončíš ten svůj experiment,
Erasme? Čekám, že uvidím výsledky."
"Lákají mě otázky. Proč bohatí lidé jedí s takovou obřadností?
Proč považují určitá jídla a nápoje za lepší než
jiné, ačkoliv jejich výživné hodnoty jsou stejné?" Robot
teď mluvil zasvěceněji. "Odpověď, Omnie, souvisí s jejich
brutálně krátkým životem. Kompenzuji jej výkonnými
senzorickými mechanismy schopnými vytvářet
intenzivní pocity. Lidé mají pět základních smyslů s nesčetnými
gradacemi. Třeba chuť yondairského piva proti
vínu z Ulardy. Nebo pocit z ekazské pytloviny oproti
parahedvábí, nebo Brahmsova hudba proti…"
"To je nejspíš všechno nějak esotericky velice zajímavé."
"Samozřejmě, Omnie. Ty dál studuj mě a já budu
studovat lidi." Erasmus dal pokyn otrokům, kteří nervózně
nakukovali špehýrkou ve dveřích z kuchyně vily.
Z modulu na Erasmově boku vyklouzla sonda a vynořila
se zpod jeho roucha. Mávala jemnými neuroelektronickými
senzorovými vlákny, která se podobala vyčkávajícím
kobrám.
"Toleruji tvé výzkumy, Erasme, protože očekávám,
že vytvoříš podrobný model, který dokáže spolehlivě
předpovídat lidské chování. Musím vědět, jak ty tvory
učinit použitelnými."
Bíle oblečení otroci přinesli z kuchyně podnosy s jídlem
- corrinským divokým kurem, walgiským hovězím
na mandlích, dokonce i vzácným platinovým říčním lo-

35
35
sosem, loveným na Parmentieru. Erasmus ponořil pavučinové konečky své sondy do každého jídla a "ochutnal" je, někdy pomocí řezáčku pronikl do masa a nabral vzorky šťávy uvnitř. Každou chuť Erasmus zdokumentoval pro svůj rostoucí repertoár.
Celou tu dobu pokračoval v dialogu s Omniem. Všemysl jako by odměřovala kousíčky informací a sledovala, jak Erasmus zareaguje. "Posiloval jsem své vojenské síly. Po mnoha letech je čas udělat nový tah."
"Skutečně? Nebo tě Titáni nutí do agresivnějšího postoje? Po celá staletí je Agamemnon nespokojený s tím, co považuje za nedostatek ctižádosti z tvé strany."
Erasma víc zajímal koláč z trpkých malin, který měl před sebou. Když analyzoval přísady, s údivem rozpoznal výraznou stopu lidských slin a zauvažoval, jestli patří k původnímu receptu. Nebo některý z otroků do jídla prostě plivl?
"Rozhoduji se sám," řekla všemysl. "Doba se mi zdála vhodná pro novou ofenzivu."
Vrchní kuchař přivezl ke stolu vozík a pomocí porcovacího nože odřízl plátek filetu Salusa. Šéfkuchař, přikrčený mužík, který koktal, položil kapající plátek na čistý talíř, přidal naběračku chutné hnědé omáčky a podal všechno Erasmovi. Přitom nešikovně srazil nůž ze servírovacího podnosu a ten zarachotil o jednu z Erasmových hladkých nohou, na níž zůstalo škrábnutí a skvrna.
Zděšený muž se pro nůž sklonil, ale Erasmus vystřelil dolů mechanickou ruku a popadl rukojeť. Elegantní robot se narovnal a dál hovořil s Omniem. "Novou ofenzivu? A je snad jen náhoda, že titán Barbarossa si přesně tohle vyžádal jako odměnu, když porazil tvůj bojový stroj v gladiátorské aréně?"
"Nepodstatné."
Šéfkuchař nespouštěl oči z nože a koktal: "O-osobně ho vy-vyleštím a bu-bude zase jako no-nový, pane Erasme."
36
36
"Lidé jsou tak pošetilí, Erasme," řekl Omnius z reproduktorů na stěně.
"Někteří ano," souhlasil Erasmus a půvabnými pohyby mával nožem. Maličký šéfkuchař se v duchu modlil, neschopný pohybu. "Tak si říkám, co bych měl udělat?" Erasmus otřel nůž o zástěru třesoucího se muže a pak se zadíval na jeho pokřivený obraz v kovové čepeli.
"Lidská smrt je jiná než smrt stroje," prohlásil Omnius nevzrušeně. "Stroj je možné duplikovat, zálohovat.

Když zemřou lidé, jsou pryč už natrvalo."
Erasmus simuloval burácivý smích. "Omnie, i když pořád mluvíš o nadřazenosti strojů, uniká ti, co lidé dělají lépe než my."
"Nezačínej zase s některým z těch tvých seznamů!" řekla všemysl. "S dokonalou přesností si vybavuji naši poslední debatu na toto téma."
"Nadřazenost závisí na tom, kdo ji sleduje, a velmi často znamená odfiltrovat detaily, které nezapadají do určité předem dané představy." Erasmus svými senzory mávajícími ve vzduchu jako chapadélka zachytil ošklivý pach potu, vycházející z šéfkuchaře.
"Zabiješ tohohle?" zeptal se Omnius.
Erasmus položil nůž na stůl a zaslechl, jak si mužík oddechl. "Jednotlivě lze lidi zabít velmi snadno. Ale pokud jde o celý rod, ten představuje mnohem větší výzvu. V ohrožení se k sobě přimknou a tím se stanou mocnějšími a nebezpečnějšími. Někdy je nejlepší je překvapit."
Bez varování popadl nůž a vnořil ho do kuchařovy hrudi tak prudce, že prošel přes prsní kost do srdce.
"Třeba takhle." Krev tryskala na bílou uniformu, na stůl a na robotův talíř.
Nešťastný člověk sjel z čepele s bublavým zvukem.
Erasmus, který ještě držel krvavý nůž, uvažoval o tom, že by se pokusil napodobit výraz oběti, nevěřícný a zrazený, svou vlastní tvárnou maskou, ale pak usoudil, že

37
se nebude obtěžovat. Jeho robotická tvář zůstala plochým leštěným oválem. Erasmus ostatně nikdy nebude muset takový výraz použít.
Zvědavý robot odhodil nůž, až zarachotil, a ponořil citlivé sondy do krve na svém talíři. Její chuť byla docela zajímavá a složitá. Napadlo ho, zda by chuť různých obětí chutnala různě.
Robotské stráže odtáhly šéfkuchařovo tělo, zatímco ostatní zděšení otroci se choulili u dveří, ačkoli věděli, že by měli uklidit ten nepořádek. Erasmus studoval jejich strach.
Omnius řekl: "Teď ti chci říct něco důležitého, co jsem se rozhodl udělat. Moje útočné plány jsou už v pohybu."
Erasmus předstíral zájem, jako už tolikrát. Aktivoval čisticí mechanismus, který sterilizoval špičku jeho sondy, a pak ji zatáhl zpátky do úkrytu pod rouchem.
"Skláním se před tvým úsudkem, Omnie. Na vojenské záležitosti nejsem odborník."
"Právě proto bys měl dát na má slova. Vždycky říkáš, že se chceš učit. Když Barbarossa v ukázkovém souboji porazil mého robotického gladiátora, vyžádal

si ode mě za odměnu možnost zaútočit na planety Ligy. Zbývající Titáni jsou přesvědčení, že bez těchto hrethgir by byl vesmír mnohem výkonnější a úpravnější."
"Jak středověké!" podotkl Erasmus. "Velký Omnius se bude řídit vojenskými doporučeními kymeka?"
"Barbarossa mě pobavil, a pak je tu vždycky možnost, že některý z Titánů bude zabit. A to by nemuselo být špatné."
"No jistě," souhlasil Erasmus, "jestliže nám naprogramované zábrany nedovolují ublížit našim tvůrcům přímo."
"Nehody se stávají. Ale to je jedno. Tahle ofenziva buď zažene světy Ligy pod naše křídla, nebo zničí ty zlomečky lidstva, které tam zbyly. Je mi jedno, co z to-

38
ho. Jen velice málo lidí stojí za to, abych si je ponechal… Možná vůbec žádný člověk."
Erasmovi se tenhle výrok vůbec nelíbil.
Mysl přikáže tělu a to okamžitě poslechne. Mysl přikáže sama sobě a setká se s odporem.
SV. AUGUSTIN,
FILOSOF ZE STARÉ ZEMĚ
Ačkoliv kymekové teprve začali se svým útokem na Zimii, Xavier Harkonnen věděl, že se jim svobodné lidstvo musí postavit teď a tady. A musí to být znát.
Mechaničtí válečníci ježící se zbraněmi postupovali společně vpřed. Pozvedali stříbrné paže a odpalovali výbušné střely, plivali plameny, šířili jedovatý plyn.
S každou rozdrcenou zdí se kymekové blížili k hlavní stanici štítových generátorů, k vysoké věži plné parabolických křivek a složitých mřížek.
Na okrajích saluské atmosféry splétala orbitální soustava satelitů svými zesilovači praskající bariéru. Ze všech kontinentů vysílaly podobné věže vzhůru podstatu Holtzmanova rušivého pole a tkaly z ní složitou síť vysoko nad planetou, jako neproniknutelný gobelín energie.
Kdyby však kymekové zlikvidovali primární věže na povrchu planety, otevřely by se ve štítu zranitelné trhliny. Celá ochranná síť by se roztrhala.
Xavier vykašlal další krev ze svých spálených plic a krku a křikl do svého komunikátoru: "Tady tercero Harkonnen, přejímám teď velení místních sil. Primero Meach a velitelské stanoviště byli zlikvidováni." Kanál zůstal po několik dlouhých vteřin tichý, jako by celá Milice ztuhla v šoku.
Xavier ztěžka polkl, ucítil v ústech kovovou chuť kr-

39
ve a pak vydal svůj strašlivý rozkaz: "Všechny místní

síly, utvořte kordon kolem věží štítových generátorů.
Nemáme dost sil na to, abychom chránili zbytek města.
Opakuji, stáhněte se. To se týká i všech bojových vozidel
a útočných letounů."
Ozval se očekávaný proud stížností. "Pane, to nemůžete
myslet vážně! Město hoří!"
"Zimia zůstane bez ochrany! To musí být omyl!"
"Pane, prosím, zvažte to ještě jednou! Viděl jste, kolik
škody ti parchanti kymekové už napáchali? Myslete
na naše lidi!"
"Nevím, jakým právem může tercero vydat takový…"
Xavier je všechny umlčel. "Cíl kymeků je zřejmý:
chtějí zlikvidovat naše rušivé pole, aby nás robotická
flotila mohla zničit. Musíme věže bránit za každou cenu.
Za každou cenu."
Asi tucet pilotů kindžálů bezostyšně ignorovalo jeho
rozkaz, přelétlo nad kymeky a shodilo na ně další výbušniny.
Xavier zavrčel nekompromisním hlasem: "Kdo si
chce stěžovat, může to udělat potom - až bude stát
před válečným soudem." Možná tam budu stát já, pomyslel
si.
Šarlatové kapičky se rozstříkly zevnitř po jeho hledí
a Xaviera napadlo, kolik škody už asi jedovaté výpary
napáchaly. Každý nádech byl obtížný, ale takové starosti
teď musel zahnat z mysli. Nemohl působit slabě; teď
ne. "Všechny síly se stáhnou a budou chránit věže! To
je rozkaz. Potřebujeme se přeskupit a změnit strategii."
Konečně se saluské jednotky stáhly ze svých obranných
pozic ke komplexu štítových generátorů. Zbytek
města zůstal bezbranný jako jehňátko na porážce. A kymekové
toho se zlovolnou radostí využívali.
Čtyři pancéřoví válečníci se valili parkem soch a ničili
nádherná díla. Mechanická monstra srovnávala budovy
se zemí, pálila muzea, obytné domy, kryty. Každý
cíl jim byl dobrý.
40
40
"Držte pozice!" přikazoval Xavier na všech kanálech,
ačkoli vojáci doslova vyli vzteky. "Kymekové se
nás snaží odlákat."
Obludy podpálily rezonanční zvonici, kterou postavil
Chusúk na paměť úspěšné obrany proti myslícím
strojům před čtyřmi sty lety. Ozdobné zvony duněly
a zvučely, když se věž zřítila na dláždění nádvoří.
Většina obyvatel Zimie už prchla do pancéřovaných
krytů. Flotily zdravotníků a hasičů se vyhýbaly nepřátelským
střelám a pokoušely se mírnit šířící se zkázu.
Z mnoha záchranných pokusů se staly sebevražedné
akce.
Xavier uprostřed Milice shromážděné kolem vysílacích
věží pocítil záblesk pochybností, zda se rozhodl

správně, ale neodvážil se teď už změnit názor. Oči ho pálily od kouře, rozervané plíce mu vysílaly šípy bolesti do celého těla, kdykoli se pokusil nadechnout. Věděl, že má pravdu. Bojoval za životy všech lidí na planetě. Včetně Sereny Služebnice.
"Co teď, tercero?" zeptal se kvarto James Powder, který se objevil za ním. Třebaže hranatou tvář jeho zástupce kryla zčásti maska, na očích bylo znát, jak zuří.
"To tu budeme jen tak trčet a dívat se, jak ti parchanti srovnají Zimii se zemí? K čemu je dobré chránit štítové generátory, když z města nezbude nic?"
"Město stejně nezachráníme, jestliže přijdeme o štíty a celou planetu otevřeme útoku strojů," sípal Xavier. Saluské síly chystaly obranu kolem parabolických mříží vysílacích věží. Pozemní síly a obrněná vozidla se rozestavily na okolních hradbách a v ulicích. Na nebi kroužily kindžály a pálily, aby kymekové nemohli blíž.
Nejbližší příslušníci Milice svírali zbraně a tiše zuřili. Zoufalí muži toužili vrhnout se vpřed, na nájezdníky, nebo možná rozervat Xaviera na kusy. S každým výbuchem, s každou zničenou budovou se rozhněvané jednotky víc přibližovaly otevřené vzpouře.
41
41
"Dokud nedorazí posily, musíme koncentrovat síly," vysvětloval Xavier mezi záchvaty kašle.
Powder se podíval na tercerovo hledí a povšiml si krve uvnitř. "Pane, co je vám?"
"To nic!" Ale Xavier slyšel s každým nádechem mokré chrčení svých zničených plic.
Jak jed pálil jeho měkké tkáně, zatočila se mu hlava, proto se zachytil plastonové předprsně. Rozhlédl se po této baště posledního odporu, kterou dal v krátké době dohromady, a jen doufal, že obstojí. Konečně Xavier řekl: "Teď už jsou věže chráněné dost. Můžeme si ulovit pár těch útočníků. Jste připravený, kvarto Powdere?"
Powder se rozzářil a vojáci zajásali. Několik mužů vypálilo do vzduchu, připraveno vrhnout se po hlavě do boje. Ale Xavier je zadržel jako vozataj vzpurné spřežení.
"Počkat! Dobře mě poslouchejte. Nemůžeme použít žádný trik, ti kymekové nemají žádnou slabost, která by se proti nim dala využít. Ale máme vůli uspět a musíme uspět, jinak ztratíme všechno." Snažil se nevidět krev ve své masce a sám nevěděl, odkud bere tu neochvějnou sebedůvěru v hlase. "Porazíme je takhle."
Během prvních divokých srážek viděl Xavier přinejmenším jednoho z těch gargantuovských útočníků zničeného mnoha soustředěnými výbuchy. Jeho článkovité tělo teď nebylo víc než kouřící vrak. Ovšem

bombardéry a pozemní obrněnci rozmělnili své útoky
na příliš mnoho cílů a jejich zásahy nebyly dost soustředěné.
"Bude to koordinovaný útok. Vybereme si jeden cíl
a rozdrtíme ho, vždycky jen jednoho kymeka. Budeme
do něj pálit a pálit, až z něj nezbude nic. Pak zaútočíme
na dalšího."
Xavier sice téměř nemohl dýchat, ale rozhodl se vést
eskadru sám. Jako tercero byl zvyklý být během cvičení
a simulací v akci.

42
"Vy, pane?" divil se Powder. "Neměl byste být někde
v bezpečí? Jste výkonný velitel a předpisy říkají…"
"Máte naprostou pravdu, Jaymesi," řekl tiše. "Ale
i tak půjdu nahoru. Hrajeme vabank. Vy zůstanete tady
a za každou cenu budete chránit ty věže."
Podzemní výtahy vyvezly na povrch další kindžály
připravené ke startu. Nastoupil do jednoho z šedě skvrnitých
letounů a uzavřel nad sebou kokpit. Vojáci se
hnali ke svým útočným plavidlům a na své druhy, kteří
museli zůstat, přitom vykřikovali sliby, že se pomstí
i za ně. Xavier napojil svou velitelskou frekvenci na
vysílačku kindžálu a vydal nové rozkazy.
Tercero Harkonnen si upravil pilotní křeslo a odstartoval.
Zrychlení ho vtisklo do sedadla a ještě mu ztížilo
dýchání. Z jednoho koutku úst mu stékal pramínek
krve.
Od centrálních vysílacích věží za ním startovala další
letadla a malý počet obrněných pozemních vozidel vyjížděl
od generátorů do předem určených pozic, vstříc
útočníkům. Zbraně v pohotovosti, bomby připravené ke
shození, se kindžály snášely k prvnímu kymekovi, jednomu
z těch menších. Xavierův hlas se praskavě rozezněl
v kokpitu každého letadla. "Na můj povel, palte
- teď!"
Obránci bušili do krabího těla ze všech stran tak
dlouho, až zůstalo ležet rozdrcené, článkované nohy
mělo začernalé a pokroucené, schrána s mozkem byla
zničená. Ve vysílačkách se ozval jásot. Než kymekové
stačili zareagovat na tuto novou koordinovanou taktiku,
vybral Xavier další cíl. "Za mnou. Dalšího!"
Eskadra Milice zaútočila jako kladivo na jediné
mechanické tělo. Pozemní pancéřová vozidla zahájila
palbu ze země, zatímco kindžály vrhaly shora mocné
bomby.
Druhý kymek viděl, že se útočníci blíží, a pozvedl
ježící se kovové nohy, aby je pokropil deštěm žhavých

43
plamenů. Dva z kindžálů kolem Xaviera byly zasaženy
a dopadly na už tak zničené budovy. Bomby srovnaly

se zemí celý blok města.
Ale zbytek soustředěného útoku splnil svůj cíl. Mnohonásobné výbuchy byly víc, než robotické tělo sneslo, a z dalšího kymeka zbyl jen vrak. Jedna z jeho mechanických paží sebou zaškubala a pak vypadla z kloubu mezi trosky.
"Tři padli," řekl Xavier. "Ještě pětadvacet."
"Jestli dřív neutečou," doplnil jeden z pilotů.
Kymekové byli jedinci, na rozdíl od většiny Omniových myslících strojů. Někteří byli zbývající původní Titáni; další - neo-kymekové - pocházeli ze zrádcovských lidských kolaborantů ze Synchronizovaných světů. Všichni obětovali svá fyzická těla, aby se přiblížili k údajné dokonalosti myslících strojů.
Kvarto Powder a jeho oddíly kolem generátorových věží použili všechno co měli v arzenálu, aby zahnali čtyři kymeky, kteří se dostali dost blízko, aby ohrozili tyto životně důležité stavby. Jednoho z obrů zničil a další tři donutil odkulhat pryč a přeskupit síly. Mezitím Xavierovy vzdušné síly rozdrtily dva další kymeky.
Karta se obracela.
Xavierovy kindžály naložené bombami se znovu vracely a útočily na další vlnu vetřelců. Spolu s pozemními vozidly a děly pálily jednu salvu za druhou na prvního z kymeků. Bombardování poškodilo stroji nohy, zničilo jeho zbraně. Kindžály oblétaly další kruh, aby mu zasadily poslední ránu.
K jejich překvapení se však ústřední věžička, v níž byl kymekův mozek, oddělila od zbytku těla. Objevil se jasný záže h, západky odskočily od článkovaných nohou. Pancéřovaná kruhová schrána vylétla vzhůru, mimo dostřel saluských zbraní.
"Únikový modul, který chrání mozek toho zrádce."
Při těchto slovech Xavier zasípal a vykašlal další krev.
"Střílejte po něm!" Jeho kindžály začaly pálit po ky-

44
mekově modulu, který se řítil k nebi s dostatečnou rychlostí, aby unikl z atmosféry.
"Kruci!" Piloti stříleli po slábnoucí kouřové stopě, ale kymekův modul jim rychle mizel z očí.
"Neplýtvejte střelivem," řekl Xavier do vysílačky. "Ten už nám nebezpečný není." Točila se mu hlava, jako by upadal do bezvědomí, nebo umíral…
"Ano, pane!" Kindžály se obrátily zpátky k zemi a soustředily se na dalšího kymeka.
Ovšem když se k němu útočná eskadra přiblížila, i on katapultoval únikový modul a schrána s jeho mozkem vystřelila k nebi jako dělová koule. "Tak moment!" stěžoval si jeden z pilotů. "Ani jsme mu nestačili udělat monokl!"

"Třeba jsme aktivovali jejich program ‚stáhni ocas a uteč'," ušklíbl se jiný.
"Hlavně že ustupují," řekl Xavier a měl co dělat, aby se udržel při vědomí. Doufal jen, že se nezřítí. "Za mnou na další cíl."
Ale jako by to byl signál, všichni zbylí kymekové opustili svá válečnická těla. Únikové moduly vystřelovaly jako rakety ohňostroje, prolétaly naslepo rušivým polem a ven do vesmíru, kde je robotická flotila bude moci pochytat.
Když kymekové vzdali svůj útok, obránci Salusy, kteří mezi vší tou spouští ještě zbyli, se unaveně rozjásali. Během několika příštích hodin se přeživší Salusané vynořovali z krytů a mžourali do zakouřeného nebe s pocity, v nichž se mísil šok a triumf.
Poté, co kymekové ustoupili, zklamaná robotická flotila vypálila k planetě roj raket, ale jejich řídicí počítače měly také gelové obvody, takže neprošly štíty. Standardní saluské systémy protiraketové ochrany zlikvidovaly všechny zbraně dřív, než dopadly na své cíle.
Nakonec, když se k robotické flotile začaly slétat těžké bitevní skupiny svolané z okrajových částí sou-

45
stavy Gamma Waiping, myslící stroje znovu přepočítaly své šance na úspěch. Nebyly spokojené s výslednou pravděpodobností a rozhodly se ustoupit. Na oběžné dráze za nimi zůstalo značné množství trosek.
Dole na povrchu dál hořela Zimia a v troskách ležely desítky tisíc mrtvých těl.
Xavier se během bitvy držel, ale po ní téměř nebyl schopen stát. Plíce měl plné krve, v ústech kyselou chuť. Trval však na tom, že se záchranáři a lékaři mají soustředit na vážněji zraněné v ulicích.
Z balkonu v nejvyšším patře poškozené budovy parlamentu obhlížel strašlivé škody. Svět kolem něj zčervenal, Xavier se zapotácel a pak padl dozadu. Slyšel za sebou své pobočníky, jak volají lékaře.
Tohle nemůžu považovat za vítězství, pomyslel si.
Pak upadl do černé mdloby.
Hranice života a smrti v poušti je rychlá a ostrá.
ZENSUNNITSKÁ POEZIE OHŇŮ Z ARRAKIS
Poušť, vzdálená myslícím strojům i Lize vznešených, se nikdy neměnila. Potomci zensunnitů, kteří prchli na Arrakis, žili v izolovaných jeskynních společenstvích a v drsných podmínkách stěží živořili. Potěšení měli málo, přesto však ze všech sil bojovali, aby přežili aspoň další den.
Slunce zalévalo oceán písku a zahřívalo duny, které vypadaly jako vlny tříštící se o imaginární pobřeží.
Z prachu vykukovalo několik černých skalek jako ostrovy,

ale ty nechránily ani před žárem, ani před ďábelskými červy.
Pustá krajina byla to poslední, co kdy uvidí. Lidé mladíka obvinili a teď ho potrestají. Že je nevinný, to nebylo podstatné.
46
46
"Odejdi, Selime!" křikl nějaký hlas shora z jeskyní. "Jdi daleko odtud!" Poznal hlas svého mladého kamaráda - bývalého kamaráda - Ebrahima. Snad se druhému chlapci ulevilo, protože po právu to měl být on, koho by teď čekalo vyhnanství a smrt, ne Selim. Ale sirotka nebude nikdo oplakávat, takže byl vyhnán Selim. Tak si zensunnité představují spravedlnost.
Chraplavý hlas řekl: "Kéž červ vyplivne tu tvou vysušenou kůži!" To byla stará Glyffa, jež pro něj kdysi byla jako matka. "Lupiči! Zloději vody!"
Příslušníci kmene začali z jeskyní házet kamením. Jeden ostrý kámen zasáhl hadr, který si omotal kolem tmavé hlavy, aby ji chránil před sluncem. Selim se přikrčil, ale nedopřál jim to potěšení, aby ho viděli zkřivit tvář bolestí. Vzali mu skoro všechno, ale dokud dýchá, o hrdost se připravit nedá.
Naib Dhartha, vůdce síče, se vyklonil ven. "Kmen promluvil…"
Hájit svou nevinu by nemělo smysl, stejně jako hledat výmluvy a vysvětlení. Mladík, balancující na strmé stezce, se shýbl pro ostrý kámen. Držel ho v ruce a zamračil se nahoru na lidi.
Selim vždycky uměl dobře házet kamením. Dokázal srazit havrany, malé myši klokanovité i ještěrky do společné kuchyně. Kdyby dobře mířil, dokázal by naíbovi vyrazit oko. Selim viděl Dharthu, jak si něco tiše šeptá s Ebrahimovým otcem, sledoval je, jak spolu pečou plán, jak svrhnout vinu na něj místo na pravého pachatele. O Selimově potrestání rozhodli na základě něčeho zcela jiného než pravdy.
Naib Dhartha měl temné obočí a černé vlasy sepnuté v týle kroužkem z matného kovu. Na tváři měl zarudlé tetování geometrických tvarů s temnými úhly a rovnými čarami. Vytvořila je jeho manželka pomocí ocelové jehly a šťávy ze zakrslé signuty, kterou si zensunnité pěstovali ve svých terarijních zahrádkách. Naib se na Selima mračil z výšky, jako by ho vyzýval, ať jen zkusí
47
47
hodit kamenem, protože zensunnité odpovědí sprchou těžkého kamení.
Ale takový trest by ho zabil příliš rychle. Místo toho kmen vyžene Selima ze svého těsně propojeného společenství. A na Arrakis nepřežije bez pomoci nikdo.

Pouštní existence vyžadovala spolupráci, kde každý plní svůj úkol. Zensunnité hleděli na krádež - a obzvlášť na krádež vody - jako na nejhorší představitelný zločin.
Selim strčil kámen do kapsy. Ignoroval urážky a výsměch a pokračoval ve svém úmorném sestupu do pouště.
Dhartha vyzpěvoval hlasem, který zněl jako basové vytí bouřkových větrů: "Selime, který nemáš otce ani matku - Selime, jehož jsme přijali za člena našeho kmene - byl jsi usvědčen z krádeže kmenové vody. Proto musíš kráčet pískem." Dhartha zvýšil hlas a křičel, aby ho odsouzený ještě slyšel. "Nechť se Šajtán zalkne tvými kostmi!"
Po celý život pracoval Selim víc než ostatní. Protože byl neznámého původu, kmen to po něm vyžadoval. Nikdo mu nepomohl, jestliže byl nemocný, snad jen stará Glyffa; nikdo mu nepomohl s nákladem. Díval se, jak se někteří jeho kamarádi prolévají zvýšenými rodinnými příděly vody, dokonce i Ebrahim. A přesto tento chlapec, jakmile uviděl nehlídanou polovinu litrožonu zteplalé vody, ji vypil a pošetile doufal, že si toho nikdo nevšimne. A jak snadné pro něj bylo svalit vinu na svého údajného kamaráda, jakmile byla krádež objevena… Když Dhartha vyhnal Selima z jeskyní, odmítl mu dát třeba jen maličký váček s vodou, protože to bylo považováno za plýtvání kmenovou vodou. Nikdo stejně nečekal, že by Selim přežil víc než den, dokonce i kdyby se mu nějak podařilo vyhnout se děsivým pouštním obludám.
Mumlal si pro sebe, třebaže věděl, že ho nemohou slyšet: "Aby se ti pusa ucpala prachem, naíbe Dhartho!"
48
48
Selim scházel dolů stezkou, pryč od skal, zatímco jeho kmen ho shora proklínal. Kolem něj přeskákal vržený kamínek.
Když došel až k patě skalní stěny, která tvořila štít před pouští a démony - písečnými červy, vykročil přímo vpřed, aby se dostal tak daleko, jak to jen půjde.
Suchý žár ho pálil do hlavy. Ti, kdo ho sledují, budou určitě překvapení, že dobrovolně vykročil do pouště, místo aby se krčil v nějaké jeskyňce ve skále.
Co můžu ztratit?
Selim se rozhodl, že se nikdy nevrátí a nebude prosit o pomoc. Místo toho, s hlavou vysoko zvednutou, půjde přes duny, jak daleko jen bude moci. Raději zemře, než aby prosil za odpuštění někoho jako oni. Ebrahim lhal, aby si zachránil život, ale naíb Dhartha spáchal v Selimových očích mnohem větší zločin: vědomě odsoudil nevinného sirotka k smrti, protože mu to usnadnilo kmenovou politiku.

Selim se v poušti dokonale vyznal, ale Arrakis byla tvrdým prostředím. Za těch několik generací, co se tu zensunnité usadili, se z exilu ještě nikdo nevrátil. Hluboká poušť všechny pohltila beze stopy. Plahočil se do pouště a měl jen provaz přehozený přes rameno, krátkou dýku za pasem a zaostřenou kovovou hůl, kterou našel na šrotišti vedle kosmického přístavu v Arrakis City.

Možná by mohl zamířit tam a najít si práci u cizích obchodníků, vykládat zboží z lodí nebo se schovat na některém z těch korábů, které létají z planety na planetu a často jsou na cestě celé roky. Jenže takové lodi se na Arrakis objeví málokdy, je příliš daleko od obvyklých obchodních cest. A kdyby se Selim přidal k těm divným cizincům, musel by možná obětovat příliš mnoho ze sebe. Bylo by lepší žít sám v poušti - pokud přežije… Strčil do kapsy další ostrý kámen, jeden z těch, jež po něm shora házeli. Když se skalní výběžek zmenšil v dálce, našel třetí úlomek, který vypadal jako

49

dobrý kámen na házení. Časem bude muset získat nějakou potravu. Mohl by sát vlhké ještěrčí maso a přežít aspoň o chvíli déle.

Jak Selim kráčel do neklidné pustiny, pohlédl ke dlouhému skalnímu poloostrovu, daleko od zensunnitských jeskyní. Byl by tam mimo kmen, ale přesto by se jim mohl vysmát každý den, který by ve svém vyhnanství přežil. Mohl by dělat dlouhý nos a vykřikovat posměšky, které by naib Dhartha nikdy neslyšel.

Selim píchal ostrou holí do písku, jako by bodal neviditelného nepřítele. Nakreslil do písku urážlivý buddislámský symbol se šipkou ukazující zpět ke skalním obydlím. Udělalo mu to obzvláštní radost, třebaže vítr urážku během jediného dne smaže. Lehčím krokem vyšplhal na vysokou dunu a sklouzl dolů do prohlubně. Začal si zpívat tradiční píseň, aby si zachoval optimistickou náladu, a přidal do kroku. Vzdálený skalní poloostrov se chvěl v odpoledním žáru a Selim se snažil sám sebe přesvědčit, že vypadá lákavě. Jeho odhodlání rostlo, jak se vzdaloval svým mučitelům.

Ale když už byl jen kilometr od ochrany černé skály, ucítil, jak se mu sypký písek pod nohama chvěje. Vzhlédl, protože si náhle uvědomil, v jakém je nebezpečí. Uviděl vlnění značící postup velkého tvora hluboko pod dunami.

Selim se rozběhl. Klouzal a škrábal se přes měkký hřeben, zoufale se snažil neupadnout. Nezastavoval se a hnal se po hřebeni dál, ačkoli věděl, že ani tahle vysoká duna nepředstavuje pro přicházejícího písečného červa žádnou překážku. Skalní poloostrov byl pořád

nedosažitelně daleko a démon se blížil.
Selim se přinutil zastavit, třebaže ho vyděšené srdce pobízelo, aby běžel dál. Červi se řídí vibracemi a on utíkal jako vyděšené dítě, místo aby znehybněl, jak to dělá chytrý pouštní zajíc. Ta obluda ho už určitě stačila zaměřit. Kolik jiných před ním stálo takhle vyděšeně,

50
kolik jich padlo na kolena k poslední modlitbě, než byli pohlceni! Nikdo ještě nepřežil setkání s jednou z těch velkých pouštních oblud.
Leda by ji zmátl - odvedl její pozornost.
Selim donutil své nohy, aby zkameněly. Vzal první z kamenů, které u sebe měl, a vrhl jej tak daleko, jak jen dokázal, do prohlubně mezi kameny. Přistál s žuchnutím - a zlověstná červí stopa maličko změnila směr.
Hodil další kámen a pak třetí v pravidelném rytmu, kterým chtěl červa od sebe odlákat. Selim už spotřeboval všechny své kameny a obluda se odvrátila jen maličko. Vynořila se v dunách blízko něj.
Selim měl prázdné ruce, neměl už jak to stvoření odlákat. Červ doširoka otevřenou tlamou hltal písek a kameny a hledal sousto masa. Písek pod Selimovýma nohama se přesýpal a propadal se do červí stopy, mladík věděl, že ho obluda pohltí. Cítil zlověstný skořicový pach červího dechu, zahlédl oheň v jeho jícnu.
Naíb Dhartha by se určitě smál osudu mladého zloděje.
Selim hlasitě vykřikl kletbu. Ale než aby se vzdal, rozhodl se zaútočit.
Blíž temné jeskyně úst byl skořicový pach silnější.
Mladík sevřel svou kovovou hůl a zašeptal modlitbu.
Když se červ začal zvedat za dunou, Selim skočil na jeho oblý okoralý hřbet. Pozvedl kovovou hůl jako kopí a její zaostřený hrot vrazil do toho, co považoval za hrubou a neproniknutelnou červí kůži. Místo toho hrot sklouzl mezi dva prstence a zabodl se do měkkého růžového masa.
Zvíře zareagovalo, jako by dostalo zásah z mólského děla. Vzepjalo se, mrskalo sebou, svíjelo se.
Překvapený Selim zabodl hrot ještě hlouběji a držel se vší silou. Pevně zavřel oči, zaťal zuby a doslova se na hůl zavěsil, aby se udržel. Kdyby se teď pustil, neměl by nejmenší šanci.
I přes divokou reakci přece červa nemohlo to malič-

51
ké kopí poranit; bylo to jen lidské gesto vzdoru, hryznutí mouchy toužící po sladké kapce krve. Červ se už každou chvilku musí zavrtat zpátky pod zem a stáhnout Selima s sebou.
Zvíře se však překvapivě hnalo vpřed a drželo se vysoko

nad dunami, aby mu obnažené maso nerozedřel
písek.
Zděšený Selim se držel zabodnuté hole - a pak se rozesmál,
protože si uvědomil, že právě jede na samotném
Šajtánovi! Udělal už někdy někdo něco takového?
Jestli ano, nikdo to ještě nepřežil.
Selim sliboval sobě i Buddalláhovi, že se nenechá
porazit - ani naíbem Dharthou, ani tímhle pouštním
démonem. Zavěsil se na svou hůl a roztáhl masité
prstence ještě víc, takže červ úplně vylezl z písku, jako
by mohl utéci tomu nepříjemnému parazitovi na svých
zádech… Mladý vyhnanec se nikdy nedostal k pruhu
skal, kde si chtěl založit soukromý tábor. Místo toho se
červ hnal do nitra pouště a odnášel Selima daleko od
jeho minulého života.
Od počítačů jsme se naučili jednu negativní věc,
totiž že směr musí stanovovat lidé, ne stroje.
RELL ARKOV,
ÚSTAVODÁRNÉ SHROMÁŽDĚNÍ LIGY VZNEŠENÝCH
Po porážce u Salusy Secundus vyrazila flotila myslících
strojů na svou vzdálenou základnu na Corrinu. Počítačová
všemysl tam nebude nadšená, až uslyší zprávu
o neúspěchu.
Zbylí neo-kymekové jako Omniovi poslušní pejsci
následovali poraženou robotickou flotilu. Ovšem šest
posledních z původní skupiny Titánů - Agamemnon
a jeho elitní kádr - si udělali odbočku. Byla to příleži-
52
52
tost zase o něco pokročit ve vlastních plánech proti
utlačovatelské všemysli… Zatímco rozptýlené bitevní
lodi letěly vesmírem a nesly bdělé transoči, Agamemnon
se svou vlastní lodí nenápadně nabral jiný kurz.
Poté, co generál kymeků unikl saluské Milici, přesunul
svou mozkovou schránu z očouzeného válečnického
těla do této štíhlé pancéřované lodi. I přes porážku se
cítil nadšený a živý. Přijdou i jiné bitvy, ať už proti divokým
lidem nebo proti Omniovi.
Staří kymekové spolu nekomunikovali, protože se báli,
že zatoulaná elektromagnetická vlna by na ně mohla
upozornit některou z krajních lodí ustupující strojové
flotily. Vypočítali si rychlejší a mnohem nebezpečnější
trasu, která je přivedla do větší blízkosti nebeských překážek,
jimž se robotické lodi vyhýbaly, protože neměly
rády riziko. Zkratka poskytne tajně se bouřícím kymekům
dost času na soukromé setkání.
Jakmile se na jejich cestě objevila červená trpasličí
hvězda, přiblížili se Titáni k pokřivené a dolíky poznamenané
skále, obíhající blízko kolem kalného slunce.
Tady je hvězdný vítr ionizovaných částic spolu se silnými
magnetickými poli schová před každou robotickou

sondou. Po tisíci letech služby Omniovi se Agamemnon naučil, jak tu prokletou všemysl přechytračit a oklamat. Šest kymeků se blížilo k planetoidě pomocí svých lidských schopností, ne počítačových navigačních systémů. Agamemnon si vybral místo v širokém kráteru a ostatní Titáni dosedli vedle jeho lodi tam, kde na rozervaném povrchu našli stabilní terén.

Agamemnon ve své lodi řídil mechanické ruce, jež pozvedly jeho uzavřenou mozkovou schránu z místa napojení a umístily ji do dalšího mobilního kráčejícího těla se šesti důkladnýma nohama a nízko položeným těžištěm. Jakmile do sebe zapadly myšlenkové konektory, jež napojily mozek k tělu pomocí elektrafluidu, vyzkoušel si lesklé nohy, pozvedl kovové ruce a seřídil hydrauliku.

53

53

Sešel s tímto graciézním mechanickým tělem po rampě na měkkou skálu. Ostatní Titáni se k němu připojili; každý oblékl kráčející tělo s viditelným vnitřním zařízením a s takovými systémy, aby přečkaly prudký žár a radiaci. Krvavá trpasličí hvězda visela nad nimi na černém nebi bez vzduchu.

První ze zbylých Titánů se přišel dotknout senzorovými polštářky generálova mechanického těla, jemně, romanticky je polaskal. Byla to Juno, geniální stratég, jež bývala generálovou milenkou, dokud ještě mívali lidská těla. Nyní, o celé milénium později, byli stále ještě partnery; jako afrodiziakum jim docela dobře stačila moc.

"Vyrazíme už brzy, lásko?" zeptala se Juno. "Nebo musíme čekat ještě další jedno nebo dvě století?"

"Ne tak dlouho, Juno. Zdaleka ne tak dlouho."

Pak přišel Barbarossa, nejbližší mužský přítel, jakého Agamemnon za posledních tisíc let měl. "Každý okamžik je už věčnost," řekl. Během původního převratu Titánů vymyslel Barbarossa způsob, jak pro jejich cíle využít všudypřítomné myslící stroje Starého impéria. Skromný génius měl naštěstí tolik prozíravosti, že do nich vložil hluboko naprogramovaná omezení, která jim znemožňovala přímo ublížit Titánům - omezení, jež zachovala Agamemnona a jeho kymekovské společníky naživu po zákeřném převratu všemysli.

"Nemůžu se rozhodnout, jestli bych raději rozdrtil počítače nebo lidi," řekl Ajax. Brutální násilník, jenž ze starých kymeků nejčastěji prosazoval jejich záměry silou, přišel v obzvlášť masivní kráčející podobě, jako by ještě pořád ukazoval svaly svého dávného organického těla.

"Na každý plán, který vymyslíme, musíme dvakrát zamést své stopy." Dante, obratný byrokrat a účetní,

snadno chápal složité detaily. Mezi Titány nikdy nevynikal
žádnými dramatickými nebo oslňujícími gesty,
54
54
ale Staré impérium by nikdy nepadlo bez jeho chytrých
manipulací s úředními a úřednickými záležitostmi. Na
rozdíl od ostatních dobyvatelů se nepředváděl, ale klidně
vypracoval spravedlivé rozdělení vůdcovské moci,
jež umožnilo Titánům sto let hladce vládnout.
Dokud je počítače o to všechno nepřipravily.
Zneuctěný Xerxes byl poslední kymek, který se vykolébal
do chráněného kráteru. Nejnižší z Titánů před
dávnou dobou spáchal tu neomluvitelnou chybu, která
umožnila novorozené počítačové mysli všechny je
spoutat. Ačkoliv ho Titáni dosud potřebovali jako součást
své stále se tenčící skupiny, Agamemnon mu jeho
přehmat nikdy neodpustil. Nešťastný Xerxes celá staletí
nemyslel na nic jiného, než jak by se vykoupil, a kymekovský
generál jeho nadšení využíval.
Agamemnon vedl svých pět spoluspiklenců do stínu
kráteru. Tam se stroje s lidským mozkem postavily proti
sobě mezi rozbitými kameny a poloroztavenými balvany,
aby si pohovořily o své zradě a plánovaly pomstu.
Xerxes by je přes všechny své nedostatky nikdy nezradil.
Před tisícem let, po svém vítězství, se původní
Titáni rozhodli podstoupit raději chirurgickou proměnu,
než aby přijali vlastní smrtelnost, aby jejich mozky
bez těl mohly žít věčně a zkonsolidovat svou vládu.
Byla to dramatická dohoda.
Nyní Omnius tu a tam odměňoval své věrné stoupence
tím, že je také změnil v neo-kymeky. Na všech Synchronizovaných
světech fungovaly tisíce novějších
mozků s mechanickými těly jako sluhové všemysli.
Ale Agamemnon se nemohl spolehnout na někoho, kdo
všemysli slouží dobrovolně.
Generál kymeků vysílal svá slova v úzkém vlnovém
pásmu, jež bylo propojené přímo s myšlenkovými
centry Titánů. "Na Corrinu nás ještě pár týdnů nečekají.
Využil jsem této příležitosti, abychom si mohli naplánovat
úder proti Omniovi."
"Však už je načase," zavrčel Ajax.
55
55
"Domníváš se, že všemysl zpohodlněla, lásko - jako
lidé ve Starém impériu?" zeptala se Juno.
"Nevšiml jsem si žádných zvláštních známek slabosti,"
vložil se do toho Dante, "a já si na takové věci
dávám dobrý pozor."
"Vždycky se najde nějaká slabost," prohlásil Ajax,
který poškubával jednou z těžkých obrněných nohou
a vyrýval díru v zemi, "pokud je člověk ochoten použít

dost síly, aby z ní něco vytěžil."
Barbarossa křísl jednou z kovových předních nohou o tvrdou skálu. "Nedej se oklamat umělou inteligencí! Počítače nepřemýšlejí jako lidé. Dokonce ani po tisíci letech se Omnius nenechá rozptýlit. Má dostatečnou procesorovou kapacitu a víc transočí, než dokážeme spočítat."
"Podezírá nás? Pochybuje Omnius o naší loajalitě?" Xerxes už teď mluvil vylekaně, a to schůzka teprve začala.
"Jestli si myslí, že proti němu něco kujeme, proč nás rovnou neodstraní?"
"Občas si myslím, že ti vysychá mozková schrána," pokáral ho Agamemnon. "Omnius má naprogramovaná omezení, která mu brání nás zabít."
"Nemusíš mě hned urážet! Já jen, že Omnius je tak mocný - je mi divné, že nedokáže nějak překonat to, co mu Barbarossa vložil do systému."
"Ještě to nedokázal a nikdy to taky nedokáže. Věděl jsem tenkrát co dělám, věř mi," uklidňoval ho Barbarossa. "Nezapomeň, Omnius touží být výkonný. Nepodnikne nic zbytečného, nebude plýtvat prostředky. A my jsme pro něj prostředky."
Dante řekl: "Jestli je Omnius tak zaměřený na výkonnost, proč si vůbec drží lidské otroky? Dokonce i obyčejní roboti a stroje s minimální umělou inteligencí by mohli vykonávat jejich úkoly a ještě by s nimi bylo méně starostí."
Agamemnon vyšel z temného stínu do ostrého světla a pak se zase vrátil. Spiklenci kolem něj čekali jako ob-

56
rovský hmyz vyrobený ze šrotu. "Celé roky navrhuji, abychom zlikvidovali lidi držené na Synchronizovaných světech, ale Omnius to odmítá."
"Třeba se mu do toho nechce proto, že lidé myslící stroje původně stvořili," uvažoval Xerxes nahlas. "Třeba Omnius vidí v lidech projev božství."
Agamemnon se mu vysmál. "Chceš snad říct, že počítačová všemysl je hluboce zbožná?" Zneuctěný kymek rychle ztichl.
Barbarossa vysvětloval jako trpělivý učitel: "Ne, ne! Omnius prostě nechce plýtvat energií ani způsobit takové pozdvižení, jaké by likvidace přinesla. Vidí v lidech výrobní prostředky a těmi se neplýtvá."
"Celá staletí se ho snažíme přesvědčit, aby změnil názor," podotkl Ajax.
Agamemnon, který si byl dobře vědom, že se jejich bezpečné časové okénko krátí, popohnal debatu vpřed. "Musíme najít nějaký způsob, jak věci radikálně změnit. Když vypneme počítače, pak budeme znovu vládnout my Titáni spolu s těmi neo-kymeky, které získáme."

Otočil svou senzorovou věžičkou. "Už jsme
jednou vzali věci do vlastních rukou a musíme to udělat
znovu."
Minule, když lidští Titáni konsolidovali stagnující
Staré impérium, většinu bojů za ně obstarali bitevní roboti.
Tlaloc, Agamemnon a ostatní vzbouřenci jen posbírali
střepy. Tentokrát budou muset Titáni bojovat sami.
"Možná bychom se měli pokusit najít Hekaté," navrhl
Xerxes. "Je jediná z nás, kterou Omnius nikdy neměl
pod kontrolou. Náš žolík."
Hekaté, někdejší Ajaxova družka, byla jediná z Titánů,
jež se vzdala vlády. Ještě před převratem myslících
strojů odletěla někam hluboko do vesmíru a nikdo už
o ní nikdy neslyšel. Ale Agamemnon by jí nemohl věřit
- i kdyby ji dokázali objevit - o nic víc než Xerxovi.
Hekaté je dávno opustila; nebyla tím spojencem, jakého
by potřebovali.
57
57
"Měli bychom hledat podporu jinde, přijmout všechnu
pomoc, kterou můžeme získat," řekl Agamemnon.
"Můj syn Vorian je jedním z těch mála lidí, kteří mají
přístup do centrálního komplexu pozemského Omnia
a dopravují pravidelné aktualizace všemyslím na Synchronizovaných
světech. Možná bychom ho mohli využít."
Juno napodobila smích. "Ty chceš věřit člověku, lásko?
Jednomu z té slabošské havěti, kterou pohrdáš?
Před chvilkou jsi chtěl zlikvidovat všechny příslušníky
té rasy."
"Vorian je můj genetický syn, a z mých dosavadních
potomků je nejlepší. Sleduji ho, cvičím ho. Už tucetkrát
četl mé paměti. Pevně doufám, že z něj jednoho
dne bude můj důstojný nástupce."
Juno chápala Agamemnona lépe než ostatní Titáni.
"Podobné věci jsi říkal i o svých dvanácti předchozích
synech, pokud si vzpomínám. A stejně sis pak našel záminku,
proč každého z nich zabít."
"Než jsem se stal kymekem, uložil jsem si hodně
spermatu a mám dost času provést to správně," řekl
Agamemnon. "Ale Vorian… Myslím, že by Vorian
mohl být ten pravý. Jednoho dne mu dovolím, aby se
stal kymekem."
Ajax ho hlubokým hlasem přerušil: "Nemůžeme bojovat
se dvěma velkými nepřáteli najednou. Protože
nám Omnius díky Barbarossově vítězství v aréně konečně
dovolil zaútočit na hrethgir, navrhuji, abychom
tu válku vedli, jak nejlépe umíme. Potom si to vyřídíme
s Omniem."
Kymekové ukrytí ve stínu kráteru mumlali víceméně
souhlasně. Dantova optická vlákna přebíhala
tam a zpátky, počítala. "Ano, lidi by mělo být snadnější

porazit."
"Mezitím můžeme dál hledat způsoby, jak odstranit Omnia," dodal Barbarossa. "Všechno má svůj čas."
"Možná máte pravdu," připustil Agamemnon. Gene-
58
58
rál kymeků už nechtěl toto tajné setkání příliš prodlužovat. První vykročil zpátky ke své lodi. "Zničíme nejdřív lidi z Ligy. To pak použijeme jako odrazový můstek a soustředíme se na obtížnějšího nepřítele."
Logika je slepá a často zná jen vlastní minulost.
- ARCHIVY ČARODĚJEK Z ROSSAKU,
GENETIKA AŽ MORÁLKA
Myslící stroje na estetiku příliš nedaly, ale Omniovým aktualizačním plavidlem byla - ať už náhodou nebo záměrně - krásně štíhlá stříbročerná loď. Na svých cestách od jednoho Synchronizovaného světa ke druhému vypadala v obrovské rozloze kosmu maličká.
Teď právě ukončila jedno kolo obletu a měla namířeno zpátky na Zemi.
Vorian Atreides považoval za štěstí, že mu byl svěřen tak důležitý úkol. Tmavovlasý Vorian, narozený z otrokyně oplodněné Agamemnonovým uloženým spermatem, mohl sledovat rodovou linii svých předků ještě dál než do časů Titánů, ještě o tisíce let dál, až k rodu Atreovců v antickém Řecku a k jinému slavnému Agamemnonovi.
Vzhledem k postavení svého otce byl dvacetiletý Vor vychován a indoktrinován na Zemi pod dohledem myslících strojů. Patřil k té hrstce privilegovaných lidských "důvěrníků", kteří se mohli volně pohybovat ve službě Omniovi.
Všechny příběhy o svém slavném rodu si přečetl v rozsáhlých pamětech, které napsal jeho otec jako dokument o svých triumfech. Vor považoval velké dílo titánského generála za víc než jen mistrovskou literaturu, spíše za posvátný historický dokument.
Kousek před Vorianovým místem seděl kapitán Korá-
59
59
bu snů, autonomní robot, a neomylně kontroloval přístroje. Seuratův měděný kožní film měkce pokrýval tělo lidského tvaru z polymerových vzpěr, kovových výztuží, gelových procesorů a svalů z elastických vláken.
Seurat studoval přístroje, tu a tam ťukal do dálkových skenerů lodi nebo zaostřenými optickými vlákny vyhlížel z oken. Kromě toho stačil ještě pokračovat v mezihře se svým podřízeným lidským kopilotem. Seurat měl bohužel podivný sklon vyprávět nepovedené vtipy.
"Voriane, co vznikne, když zkřížíš prase s člověkem?"
"Co?"
"Tvor, který pořád hodně žere, pořád smrdí a pořád

nic nedělá!"
Vorian kapitána potěšil zdvořilým zahihňáním. Seuratovy vtipy většinou dokazovaly, že robot doopravdy nerozumí humoru. Ale kdyby se Vor nezasmál, Seurat by prostě vyprávěl další a ještě další, dokud by se nedočkal žádané reakce. "Nebojíš se, že se spleteš, když vyprávíš vtipy a přitom kontroluješ navigační přístroje?"
"Já chyby nedělám," řekl Seurat svým úsečným mechanickým hlasem.
Vor se z té výzvy zaradoval. "No ale co kdybych sabotoval životní funkce lodi? Na palubě není nikdo než my dva, a já jsem přece zákeřný člověk, tvůj smrtelný nepřítel? Patřilo by ti to, za všechny ty strašné vtipy."
"Očekával bych to od nízkého otroka nebo třeba i od řemeslníka, ale ty bys to nikdy neudělal, Voriane. Ty můžeš příliš mnoho ztratit." Přízračně hladkým pohybem obrátil Seurat svou měděnou hlavu a všímal si řízení Korábu snů ještě méně. "A i kdybys to udělal, přišel bych na to."
"Nepodceňuj mě, Plecháči. Můj otec mě učí, že přes řadu svých slabostí máme my lidé trumf právě v té své nepředvídatelnosti." Vorian se usmál, stoupl si vedle kapitána a zadíval se na číselníky. "Proč myslíš, že na mně Omnius chce, abych mu kazil ty jeho pečlivě připravené simulace, kdykoli plánuje střetnutí s hrethgir?"

60
"Tvůj ostudný a bezhlavý chaos je taky jediný důvod, proč mě dokážeš porazit v kterékoli strategické hře," řekl Seurat. "S vrozenými schopnostmi to rozhodně nemá nic společného."
"Kdo vyhrává je schopnější než ten, kdo prohrává," řekl Vor, "bez ohledu na to, jak to soupeření definuješ."
Aktualizační loď putovala po pravidelné stálé trase po Synchronizovaných světech. Koráb snů byl jednou z patnácti takových lodí a nesl kopie současné verze Omnia, jež synchronizovaly jednotlivé počítačové všemysli na vzdálených planetách.
Omezení obvodů a elektronické přenosové rychlosti omezovaly fyzickou velikost kteréhokoli stroje; proto jedna počítačová všemysl nemohla v praxi sahat dál než na jednu planetu. Ale duplikáty Omnia byly všude jako mentální klony. Lodi jako Koráb snů je pravidelně aktualizovaly, takže jednotlivá Omniova vtělení zůstávala prakticky stejná po celé říši ovládané stroji.
Po mnoha cestách uměl Vor řídit loď a měl přístup do všech databank na palubě pomocí Seuratových kódů. Za ty roky se on a robotický kapitán stali dobrými přáteli, třebaže bylo nepravděpodobné, že by to někdo jiný dokázal skutečně chápat. Vzhledem k tomu, kolik času strávili ve vesmíru, povídali si o mnoha věcech, hráli

hry, vyprávěli příběhy - a tím vším téměř překlenuli
propast mezi strojem a člověkem.
Občas si Vor a Seurat pro pobavení vyměnili místa
aVor předstíral, že je kapitánem lodi, zatímco Seurat se
stal jeho robotickým podřízeným, jak to bývalo za časů
Starého impéria. Během jedné takové záměny pokřtil
Vorian impulzivně loď na Koráb snů, což byl sice poetický
nesmysl, ale Seurat ho nejen toleroval, ale i zachoval.
Jako myslící stroj dostával Seurat pravidelně nové
instrukce a paměťové přenosy z obecného Omniova
mozku, ale protože při cestách mezi hvězdami trávil
61
61
hodně času nenapojený, vytvořil si vlastní osobnost
a nezávislost. Podle Vorova názoru byl Seurat nejlepší
ze strojových mozků, i když občas dokázal být nesnesitelný.
Zvlášť s tím svým podivným smyslem pro humor.
Vor sepnul ruce a zapraskal klouby. Slastně povzdechl:
"To je nádhera, pěkně se protáhnout. Škoda,
že to nedokážeš."
"Já nevyžaduji protahování."
Vorian nepřipustil, že i on pokládá své organické tělo
v mnoha ohledech za podřadné, křehké, se sklonem
k bolestem, nevolnostem a zraněním, které by si kterýkoli
stroj snadno opravil. Doufal, že jeho fyzické tělo
zůstane funkční dost dlouho na to, aby mohl být změněn
na jednoho z těch odolných neo-kymeků, kteří
kdysi byli ceněnými lidskými důvěrníky jako on. Jednou
k tomu Agamemnon dostane od Omnia povolení,
pokud bude Vor tvrdě pracovat pro všemysl.
Koráb snů byl dlouho ve vesmíru na aktualizační
cestě a mladý důvěrník byl rád, že už letí domů. Brzy
už uvidí svého skvělého otce.
Jak se Koráb snů bez zvláštních příhod řítil mezi
hvězdami, Seurat navrhl přátelský souboj. Oba si sedli
ke stolu a pustili se do své oblíbené zábavy, zajímavé
soukromé hry, kterou zdokonalili častou praxí. Šlo
o imaginární vesmírnou bitvu mezi dvěma mimozemskými
rasami - "Voriany" a "Seuraty". Každý z nich
měl vesmírnou flotilu s přesně definovanými možnostmi
a omezeními. Ačkoliv měl robot dokonalou strojovou
paměť, Vor si vedl dobře, protože vždycky přišel
s nějakou tvůrčí taktikou, která soupeře překvapila.
Teď, když střídavě umisťovali válečné koráby do různých
sektorů svého složitého vesmírného bitevního pole,
sypal ze sebe Seurat nekonečnou řadu lidských vtipů
a hádanek, které našel ve svých starých databázích.
Podrážděný Vor konečně řekl: "Úplně otevřeně se mě
pokoušíš rozptylovat. Kde ses to naučil?"
62
62

"No přece od tebe!" Robot pak dál vypočítal dlouhou řadu příležitostí, kdy si ho Vor dobíral, hrozil, že bude sabotovat loď, aniž by to měl skutečně v úmyslu, vymýšlel si neuvěřitelné a nepředvídatelné krizové situace.
"Považuješ to za podvádění? A kdo podvádí, ty nebo já?"
Toto odhalení Vora šokovalo. "Je mi smutno při pomyšlení, že jsem tě třeba v žertu naučil podvádět. Stydím se za to, že jsem člověk." Agamemnon bude jistě zklamaný.
Po dalších dvou kolech Vor prohrál. Už se na hru nemohl soustředit.
Každé úsilí je hra, ne?
IBLIS GINJO,
MOŽNOSTI ÚPLNÉHO OSVOBOZENÍ
Na terasové zahradě nad ožehnutými troskami Zimie stál vážně a sám Xavier Harkonnen a děsil se nadcházející "vítězné" přehlídky. Odpolední slunce mu hřálo tvář. Ptačí zpěv vystřídal křik a výbuchy, vítr vyfoukal nejhorší jedovatý dým.
Ale přesto bude Lize dlouho trvat, než se vzpamatuje.
Nic už nikdy nebude jako dřív.
Dokonce i teď, několik dnů po útoku, pořád ještě viděl stoupat z trosek k bezmračnému nebi dým. Spáleninu však necítil. Jedovatý plyn kymeků natolik poškodil jeho tkáně, že už nikdy mnoho neucítí ani neochutná. Dokonce i dýchání bylo teď pouhým mechanickým procesem, ne sladkým douškem voňavého čerstvého vzduchu.
Ale nemohl se litovat, když tolik jiných ztratilo mnohem víc. Po útoku kymeků ho heroickým výkonem udržel při životě saluský lékařský tým. Serena Služeb-
63
63
nice za ním přišla do nemocnice, ale Xavier si ji pamatoval jen přes mlhu bolesti, léků a podpůrných systémů.
Při neobvyklé proceduře dostal oboustranný plicní transplantát, zdravé orgány dodané záhadným Tlulaxanem. Věděl, že Serena horečně pracovala se skvělými vojenskými chirurgy a tlulaxanským obchodníkem s orgány jménem Tuk Keedair, aby pro něj sehnala potřebnou léčbu.
Teď mohl znovu dýchat, třebaže se bolest ještě v záchvatech vracela. Xavier se se stroji ještě střetne.
Díky lékům a pokročilým medicínským technikám mohl odejít z nemocnice krátce po proceduře.
V době útoku byl obchodník s orgány Keedair v Zimii na běžné obchodní cestě a taktak vyvázl životem.
Na Nepřipojené planetě Tlulax ve vzdálené soustavě Thalimu jeho krajané vedli orgánové farmy a pěstovali lidská srdce, plíce, ledviny a jiné části těla z živých

buněk. Jakmile byli kymekové zahnáni, záhadný Tlulaxan nabídl své biologické zboží vojenským chirurgům v hlavní polní nemocnici Zimie. Kryogenické sklady jeho lodi byly plné ukázkových částí těl. Keedair sám s úsměvem připouštěl, že je skutečně štěstí, že tu právě je a že může pomoci děsivě postiženým saluským obyvatelům v době nejvyšší nouze.

Po úspěšné operaci přišel Keedair Xaviera navštívit do nemocnice. Tlulaxan byl středně vysoký, ale hubený muž s tmavýma očima a hranatou tváří. Na levé straně hlavy mu visel dlouhý, pevně spletený tmavý cop.

Xavier se nadechl a opatrně ovládaným chraplavým hlasem řekl: "Bylo to štěstí, že jste tu byl a že jste měl orgány už na palubě lodi."

Keedair si zamnul ruce s dlouhými prsty. "Kdybych věděl, že kymekové udeří tak divoce, byl bych přivezl větší zásoby materiálu z našich orgánových farem. Ti, kdo tady u vás přežili, by potřebovali ještě další náhradní části, ale další lodi se sem ze soustavy Thalimu nedostanou dřív než za několik měsíců."

64

64

Než obchodník s orgány vyšel z Xavierova pokoje, obrátil se a řekl: "Považujte se za jednoho z těch šťastných, tercero Harkonnene."

Ve zničené Zimii hledali zoufalí přeživší své mrtvé a pochovávali je. Jak se odklízely trosky, počty mrtvých stoupaly. Nacházela se těla, sestavovaly seznamy pohřešovaných. Ale i přes všechnu bolest a smutek vyšlo svobodné lidstvo z útoku silnější.

Vicekrál Manion Služebník trval na tom, aby lidé dávali najevo pouze odhodlání. V ulicích pod Xavierovou terasou končily přípravy na slavnost díkůvzdání. Prapory se znamením otevřené ruky, symbolem svobodného lidstva, se třepotaly ve větru. Drsně vypadající muži v zašpiněných kabátcích se snažili zvládnout nádherné saluské hřebce, které všechen ten ruch poplašil. Hřívy koní byly zapleteny se střapci a rolničkami a ocasy za nimi vlály jako vodopád jemných žíní. Zvířata vyzdobená stuhami a květinami tančila, jako by se nemohla dočkat, až budou kráčet širokým ústředním bulvárem, který už byl očištěn od trosek, sazí a krvavých skvrn.

Xavier se nejistě podíval k nebi. Jak se bude ještě někdy moci podívat na oblaka, aniž by se děsil, že uvidí další pyramidové kluzáky, jak prolétají přes rušivé štíty? Už teď se instalovaly raketomety, posílené baterie na ochranu proti útoku z vesmíru. Bude teď také víc hlídek, které budou kroužit soustavou v nejvyšší pohotovosti. Místo aby chodil na přehlídku, měl by připravovat saluskou Milici na další útok, zvyšovat počet strážních lodí a hlídek na okrajích soustavy, pracovat na účinnějším

plánu záchrany a obrany. Bylo jen otázkou času, kdy se myslící stroje vrátí.
Následující zasedání Parlamentu Ligy se bude zabývat nouzovými opatřeními a opravami. Poslanci načrtnou plán rekonstrukce Zimie. Kymekovská válečná těla, která tu zbyla, bylo třeba rozmontovat a hledat na nich slabá místa.
65
65
Xavier doufal, že Liga okamžitě pošle poselství na Poritrin a povolá brilantního Tia Holtzmana, aby přijel na inspekci svých nedávno instalovaných rušivých polí. Jedině velký vynálezce osobně může přijít na nějaké opatření, které by uzavřelo technologickou skulinu, již objevili kymekové.
Když se Xavier o svých obavách zmínil místokráli Služebníkovi, červenolící vůdce přikývl, ale další debatu na toto téma zarazil. "Nejdříve musíme uspořádat den uklidnění, oslavit to, že dosud žijeme." Xavier cítil za místokrálovou sebejistou maskou hluboký smutek. "Nejsme stroje, Xaviere. V našem životě musí být víc než válka a pomsta."
Xavier uslyšel na terase kroky. Obrátil se a uviděl Serenu Služebnici, jak se na něj usmívá. V očích jí blýskaly tajemné hlubiny, jež mu teď mohla prozradit - nikdo jiný je neviděl. "Tak tady je můj hrdinský tercero!"
"Člověku, který je zodpovědný za zkázu poloviny města, se obvykle neříká hrdina, Sereno."
"Ne, ale říká se tak člověku, který zachránil zbytek planety. Jak si jistě dobře uvědomuješ, kdybys neudělal to těžké rozhodnutí, byla by teď zničená nejen celá Zimia, ale i celá Salusa." Položila mu ruku na rameno a přistoupila až těsně k němu. "Nedovolím, aby ses během vítězné přehlídky užíral výčitkami svědomí. Na jednom dni nezáleží."
"Na jednom dni může hodně záležet," namítl Xavier. "Tentokrát jsme útočníky sotva zahnali, protože jsme se až příliš spoléhali na ty nové rušivé štíty a protože jsme si pošetile mysleli, že po tolika desetiletích se Omnius rozhodl nechat nás na pokoji. Tohle by pro ně byla nejlepší chvíle napadnout nás znovu. Co kdyby poslali druhou vlnu?"
"Omnius si ještě líže rány. Pochybuji, že by se už jeho síly vůbec stačily vrátit na Synchronizované světy."
66
66
"Stroje si nelížou rány," opravil ji.
"Ty jsi tak strašně vážný!" vyčetla mu. "Prosím, jen pro tu přehlídku? Naši lidé potřebují dodat trochu optimismu."
"Stejnou přednášku už mi udělal tvůj otec."
"A ty přece víš, že když dva Služebníci říkají totéž,

musí to být pravda."
Pevně Serenu objal a pak za ní vyšel z terasy na přehlídkovou tribunu, kde měl sedět na čestném místě vedle místokrále.
Už od dětství Serena Xaviera přitahovala; když dospěli, byli si oba čím dál jistější hloubkou svých vzájemných citů. On i Serena považovali za samozřejmé, že se vezmou, což byl vzácně dokonalý svazek politiky, vhodných rodů i lásky.
Teď však, vzhledem k tomu náhle vypuknuvšímu násilí, si Xavier připomněl jiné, vyšší priority. Vinou katastrofy, jež zabila primera Meache, byl Xavier Harkonnen prozatímním velitelem saluské Milice, což ho nutilo zabývat se obecnějšími otázkami. Chtěl by toho tolik udělat, ale byl jen člověk a byl na to sám.
O hodinu později seděli všichni na tribuně ústředního náměstí. Lešení a dočasné výztuže podepíraly rozbité fasády vládních budov. Ozdobné fontány dosud nefungovaly, ale občané Zimie věděli, že podobná událost se nemůže konat nikde jinde.
Vysoké budovy vypadaly impozantně dokonce i takhle ohořelé a poškozené: byly postaveny ve stylu saluské gotiky - mnohapatrové střechy, vížky a ozdobné sloupy. Salusa Secundus byla sídlem vlády Ligy, ale také nejdůležitějších kulturních a antropologických muzeí. Obytné domy v okolí byly prostší, ovšem rovněž příjemné na pohled, obložené bílým vápencem z křídových útesů. Salusané byli pyšní na to, že mají nejlepší umělce a řemeslníky v Lize. Většina jejich výtvorů byla ruční, ne strojová práce.
Podél celé přehlídkové trasy stáli obyvatelé oblečení

67
do barevných oděvů ve fialové, modré a žluté barvě. Lidé vzrušeně klábosili a ukazovali na nádherné hřebce, kteří je míjeli, na pochodující hudebníky a lidové tanečníky na vznášedlech. Za nimi šel ulicí jeden obludný saluský býk, drogami skoro omámený, aby se vůbec dal zvládnout.
I když Xavier dělal co mohl, často přistihl sám sebe, jak vrhá pohledy na nebe a na jizvy zraněného města.
Na závěr přehlídky Manion Služebník pronesl projev oslavující úspěšnou obranu, přiznávající však vysokou cenu, kterou si bitva vyžádala - desítky tisíc mrtvých a zraněných. "Rány se budou ještě dlouho hojit a opravovat, ale náš duch zůstal nezlomen, ať už se myslící stroje pokusí o cokoli."
Místokrál pak povolal k sobě na stupínek Xaviera a oslovil davy. "Představuji vám našeho největšího hrdinu, muže, jenž se postavil kymekům a učinil nezbytná rozhodnutí, jimiž zachránil nás všechny. Jen málo

jiných by mělo dost síly udělat totéž."
Xavier, který si připadal nesmírně hloupě, předstoupil a převzal od místokrále vojenské vyznamenání: modře, červeně a zlatě pruhovanou stuhu. Za všeobecného jásotu ho Serena políbila na tvář. Doufal jen, že nikdo v davu neviděl, jak se začervenal.
"K tomuto vyznamenání patří rovněž povýšení na tercera prvního stupně. Xaviere Harkonnene, pověřuji tě úkolem prostudovat obrannou taktiku a zařízení pro celou Armadu Ligy. Tvoje povinnosti budou zahrnovat místní saluskou Milici, ale také zlepšení vojenské bezpečnosti v celé Lize vznešených."
Mladému důstojníkovi byla všechna ta pozornost nepříjemná, ale přijal chválu elegantně. "Těším se na tvrdou práci v zájmu našeho přežití a pokroku." Shovívavě se usmál na Serenu. "Samozřejmě až po dnešní slavnosti."
68
68
Planeta Duna je dítětem červa.
Z "LEGENDY O SELIMOVI JEZDCI",
ZENSUNNITSKÁ POEZIE OHŇŮ
Po celý den a hluboko do noci se obří písečný červ hnal pouští, donucen opustit své obvyklé teritorium.
Oba měsíce vyšly a vrhly své zvědavé světlo dolů na Selima. Ten se z posledních sil držel své kovové hole. Ačkoli unikl sežrání divokým a zmateným tvorem, možná, že brzy zahyne na té nekonečné cestě. Buddalláh ho zachránil, ale teď se zdálo, že si s ním jenom hraje.
Když mladík zabodával své zrezivělé kopí hlouběji, vmáčkl se také sám do štěrbiny mezi dvěma prstenci a jen doufal, že nebude pohřben zaživa, jestli se ten démon zavrtá pod duny. Tiskl se k páchnoucí tkáni, která byla cítit shnilým masem naloženým ve skořici. Nevěděl co má dělat, ale modlil se a meditoval, hledal vysvětlení. Snad je to nějaký druh zkoušky.
Písečný červ dál prchal pouští, jeho maličký mozeček se zřejmě smířil s tím, že už nikdy nenajde klid ani bezpečí. Zvíře se toužilo ponořit do dun a skrýt se před tím zlovolným šotkem, ale Selim se zavěsil na kopí, jako by to byla páka, a znovu ránu podráždil.
Červ se mohl hnát jen vpřed. Hodinu za hodinou.
Selim měl na troud vyschlé hrdlo, oči zalepené pískem. Musel už přejet polovinu pouště a v monotónním bledu nerozeznával nic povědomého. Nikdy ještě nebyl tak daleko od jeskynního společenství - a pokud věděl, ani nikdo jiný. I kdyby se mu nějak podařilo uniknout tomuhle obřímu monstru, v nemilosrdné arrakiské pustině bude ztracený, a to všechno kvůli nespravedlivému rozsudku.

Byl si jistý, že jeho zrádný kamarád Ebrahim bude jednoho dne odhalen a pravda vyjde najevo; ten zrádce
69
69
poruší další kmenová pravidla a nakonec se pozná, jaký je to zloděj a lhář. Jestli se s ním Selim ještě někdy setká, vyzve ho na souboj na život a na smrt a čest nakonec zvítězí.
Možná ho kmen bude oslavovat, protože nikdo, dokonce ani v těch největších básních ohňů, nikdy nepřekonal obřího červa tak, aby vyvázl živ. Možná, že se půvabné zensunnitské ženy s tmavýma očima budou na Selima zářivě usmívat. Zaprášený, ale s hlavou zdviženou bude stát před přísným naíbem Dharthou a požadovat znovupřijetí do společenství. Jel přece na pouštním démonovi a přežil!
Ačkoli však byl Selim už teď naživu déle, než se kdy odvážil doufat, výsledek ještě v žádném případě nebyl jistý. Co má dělat dál?
Červ pod ním vydával podivné rozčilené vzdechy, bezobratlé zvuky slyšitelné i přes hlasitý sykot horkého písku. Unavené zvíře se otřáslo a hadovitým tělem projelo zachvění. Selim cítil křemenný prach a pronikavé aroma koření. Ohně vyvolané třením hořely v červím jícnu jako v hlubinách samotného Šeólu.
Když se nebe zbarvilo citronovým úsvitem, červ začal být nezvladatelnější a zoufalejší, mrskal sebou a pokoušel se zavrtat do písku, ale Selim to nedovolil. Obluda uhodila tupou hlavou do duny, až se rozlétl prach.
Mladík se musel zavěsit celou vahou na kopí a zarýt je víc do odhaleného, rozedřeného červího prstence.
"Jsi tak obolavělý a vyčerpaný jako já, viď, Šajtáne?" řekl hlasem tenkým a suchým jako papír. Vyčerpaný skoro k smrti.
Selim se neodvážil červa pustit. Sotva by z něj seskočil na holé duny, červ by se otočil a pohltil ho; neměl jinou možnost než hnát zvíře dál. To utrpení se zdálo nekonečné.
Jak denní světlo sílilo, všiml si na vzdáleném obzoru slabého oparu, vzdálené bouře přinášející zvířený písek a prach. Ale ta byla daleko, Selim měl jiné starosti.
70
70
Konečně se démon červ zastavil nedaleko od ostrůvku skal a odmítal se pohnout. S posledním křečovitým zachvěním složil svou hadí hlavu na dunu a ležel jako zabitý drak, jen se třásl a pak znehybněl docela… Selim se chvěl naprostým vyčerpáním a bál se, že je to nějaký poslední úskok. Obluda možná čeká, až nebude ve střehu, aby ho mohla spolknout. Může být písečný červ vychytralý? Je to skutečně šajtán? Nebo jsem ho uštval

k smrti?
Selim posbíral energii a narovnal se. Jeho křečovitě stažené svaly se chvěly. Téměř se nemohl hýbat. Klouby mu zmrtvěly, nervy odpovídaly na pozvolný oheň vracející se krve píchavým brněním. Konečně se rozhodl všechno riskovat a vytrhl kovovou tyč z růžového masa mezi okoralými prstenci.
Červ se ani nezachvěl.
Selim sjel z mohutného kulatého těla a dal se do běhu. Od bot mu odletovaly obláčky prachu, jak se hnal zvlněným pískem. Vzdálené skály vyčnívaly ze zlatých dun jako černé kopečky bezpečí.
Neohlížel se a běžel, až lapal po dechu. Každý nádech mu v krku připadal jako suchý oheň. Uši ho brněly, jak očekával sykot písku, vlnivý příchod pomstychtivého tvora. Ale červ se nehýbal.
Selim, naplněný zoufalou energií, sprintoval půl kilometru. Když se dostal ke skalní barikádě, vyškrábal se nahoru a konečně si dovolil zhroutit se k zemi. Přitáhl kolena k hrudi, seděl a díval se v ranním světle na červa.
Nepohnul se. Klame mě Šajtán? Zkouší mě Buddalláh? Selim už měl strašlivý hlad. Křikl k nebi: "Jestli jsi mě zachránil pro nějaký účel, proč mi nenabídneš kousek jídla?" Ze strašlivého vyčerpání se začal zajíkat smíchy.
Copak člověk může na bohu něco vyžadovat?
Pak si uvědomil, že tu je něco jako potrava: zatímco
71
71
prchal ke skalnímu útočišti, přeběhl sytě okrovou skvrnu koření, žíly melanže podobné těm, které zensunnité občas nacházeli, když se odvážili do pouště. Sbírali tu látku a používali ji jako doplněk stravy a stimulant. Naíb Dhartha měl v jeskyni malou zásobu a občas z ní připravoval silné melanžové pivo, které příslušníci kmene pili při zvláštních příležitostech a s nímž obchodovali v kosmickém přístavu v Arrakis City.
Skoro hodinu seděl v řídkém stínu a čekal na jakoukoli známku pohybu té obludy. Nic. Denní žár sílil, poušť se ponořila do líného ticha. Ani bouře v dáli se zřejmě nepřibližovala. Selim měl pocit, že celý svět tají dech.
Pak se Selimovi zase vrátila odvaha - koneckonců, jel na Šajtánovi! - slezl ze skal a pospíchal k melanžové skvrně. Tam pozvedl opatrně pohled k děsivému obru.
Stál v rezavém písku, zaryl do něj rukama, nabral suchý červený prášek. Spolykal ho, vyplivl pár zrnek písku a okamžitě pocítil stimulační účinky surového koření, jehož požil velké množství najednou. Točila se mu

z toho hlava, pocítil explozi energie.
Konečně se cítil sytý. Stál v dostatečné vzdálenosti od nehybného červa, ruce založené v bok, a mračil se na něj. Pak zamával rukama a do naprostého ticha křikl: "Porazil jsem tě, Šajtáne! Chtěl jsi mě sežrat, ty červe, ale místo toho jsem přemohl já tebe!" Znovu zamával rukama. "Slyšíš mě?"
Ale nezaznamenal ani zachvění. S pošetilou odvahou a v euforii z koření došel zpátky k dlouhému hadovitému tělu, které leželo na hřebenu duny. Stál jen pár kroků před ním a hleděl mu do tváře. Tlama podobná jeskyni byla posázena třpytivými vnitřními trny. Dlouhé tesáky vypadaly jako tenoučké vlásky v porovnání s obrovitostí toho tvora.
Písečná bouře se přiblížila, doprovázená horkým větrem. Vítr strhával zrnka písku a drobné úlomky ka-

72
mene a vrhal mu je do tváře jako maličké šipky. Závany se točily kolem obří mršiny červa a vydávaly šepotavý, hýkavý zvuk. Zdálo se mu, jako by ho duch zvířete vyzýval, jako by ho pobízel vpřed. Koření vibrovalo Selimovi v krvi.
Odvážně došel až k červí tlamě a nahlédl do její černé nekonečnosti. Pekelné ohně uvnitř byly vychladlé; nezůstal ani oharek.
Znovu křikl: "Zabil jsem tě, plazivče! Jsem vítěz nad červy."
Písečný červ nereagoval ani na tuto provokaci.
Podíval se nahoru, na tesáky podobné dýkám, zahnuté střepy lemující širokou páchnoucí tlamu. Buddalláh jako by ho pobízel vpřed, nebo to možná byla jen jeho vlastní touha. Dřív, než ho stačil zastavit zdravý rozum, vyšplhal Selim přes spodní ret červa a sáhl po nejbližším ostrém zubu.
Mladý vyhnanec ho popadl oběma rukama, ucítil, jak je tvrdý - ten materiál byl ještě odolnější než kov. Kroutil a páčil. Červí tělo bylo měkké, jako by tkáně ztrácely soudržnost. Selim s tichým heknutím tesák vylomil. Byl dlouhý jako jeho předloktí, zakřivený, čistý a leskl se mléčnou bělí. Bude z něj báječný nůž.
Vypotácel se znovu ven se svou trofejí, téměř ochromený strachem, protože si uvědomil, co to právě udělal. Pokud věděl, ještě nikdy se nikdo nepokusil o něco takového. Kdo jiný by riskoval nejen jet na Šajtánovi, ale vkročit do jeho tlamy? Selimovo tělo se chvělo až do morku kostí. Nemohl uvěřit tomu, o co se pokusil - a co dokázal! Žádný jiný člověk na Arrakis nevlastnil takový poklad, jako byl tento nůž ze zubu!
Třebaže zbývající křišťálové zuby visely dolů jako

stalaktity - stovky zubů, které by mohl prodat v kosmickém přístavu Arrakis City (pokud to místo ještě někdy najde), připadal si náhle slabý. Melanžová euforie začala ustupovat.
73
73
Odklopýtal zpátky na měkký písek. Bouře už byla skoro nad ním a připomněla mu zensunnitský výcvik přežití v poušti. Musí se vrátit zpátky na skály a najít si tam nějaký úkryt, jinak bude sám brzy ležet na dunách mrtvý jako oběť živlů.
Ale nemyslel si už, že se to stane. Mám teď osud, poslání od Buddalláha… Jen kdybych mu porozuměl!
Zacouval, potom se obrátil a rozběhl se ke skalám s tesákem v ruce. Vítr ho postrkoval vpřed, jako by ho chtěl dostat co nejrychleji pryč od mršiny.
Lidé si v inteligentních strojích vytvořili druhotné reflexní systémy, předali základní rozhodnutí mechanickým sluhům. Postupně si ovšem tvůrci nenechali dost pro sebe; začali se cítit odcizení, odlidštění a dokonce manipulovaní. Nakonec se z lidí samotných stalo jen o málo víc než roboti, kteří o ničem nerozhodují a kteří nechápou přirozený smysl své existence.
TLALOC,
SLABOSTI IMPÉRIA
Agamemnon před Omnia nijak nespěchal. Generál kymeků žil už přes tisíc let a naučil se být trpělivý.
Trpělivý jako stroj.
Po tajné schůzce u rudé trpasličí hvězdy dorazil spolu s ostatními Titány na Corrin po mezihvězdném letu dlouhém skoro dva měsíce. Robotická flotila přistála o několik dní dříve a přivezla s sebou obrazy z bitvy, nasnímané transočima. Všemysl už věděla o porážce. Zbývalo už jen, aby Omnius rozdával pokárání a důtky, obzvláště Agamemnonovi, který akci velel.
Když generál přistál se svou lodí pod žhnoucím obřím sluncem Corrinu, vyhlédl ven svou senzorovou sítí
74
74
a přijal data svými myšlenkovými kanály. Omnius ho bude čekat, jako po každé misi.
Možná, že se už všemysl s porážkou smířila.
Ale Agamemnon věděl, že je to falešná naděje. Všudypřítomný počítač nereaguje tak jako lidé.
Než titánský generál vystoupil ze své lodi, zvolil si výkonné pohyblivé tělo, vlastně jen aerodynamický vozík, který nesl jeho mozkovou schránu a životní systémy napojené na konstrukci. Kymek vyjel ven, na dlážděné bulváry pod velikým zlověstným okem rudého obra. Ostré nachové světlo zalévalo veliké dlaždice

a bílé fasády.
Před tisíciletími se hvězda prudce zvětšila, takže její vnější vrstvy dokonce pohltily bližší planety soustavy. Sám Corrin býval promrzlým okrajovým světem, ale zvýšený žár nafouklého obra učinil planetu obyvatelnou. Když atmosféra rozmrzla a ledová moře se vypařila, stala se krajina Corrinu čistou tabulkou, na níž Staré impérium ve svých mladých ctižádostivých dobách ustavilo kolonii - většina ekosystému sem byla přenesena odjinud, ale i po těch tisíciletích se Corrin stále ještě zdál nedokončený, chybělo tu mnoho ekologických detailů, které musí vzkvétající planeta mít. Omnius a jeho nezávislý robot Erasmus měli to místo rádi, protože jim připadalo nové, nezatížené balastem historie.
Agamemnon postupoval ulicemi, sledován vznášejícíma se očima, které ho hlídaly jako elektroničtí psi. V celém městě byly sledovací monitory a reproduktory, takže všemysl se s ním mohla setkat kdekoli na Corrinu. Omnius ovšem trval na tom, že generála přijme v přepychovém centrálním pavilonu vybudovaném lidskými otroky. Tato pouť pokání byla součástí Agamemnonova trestu za neúspěch na Saluse. Mocný počítač se vyznal v umění dominance.
Elektrafluid obklopující jeho mozek modře vířil, jak

75
se Agamemnon připravoval na obhajobu proti přísnému výslechu. Jeho mobilní tělo projelo pod vysokými oblouky podpíranými stáčenými sloupy z bílého kovu. Robot Erasmus, výstřední a vážný, okopíroval tyto okázalé ozdoby z historických záznamů lidských veleříší.
Před mohutnou branou se měli návštěvníci chvět, ačkoli Titán pochyboval, že by Omniovi na něčem takovém záleželo.
Generál kymek se zastavil uprostřed nádvoří, kde ze štěrbin ve stěnách prýštily fontány. Ochočení vrabci poletovali kolem okapů a hnízdili na vrcholech sloupů. V keramických nádobách kvetly červenofialové lilie jako květinové exploze.
"Přišel jsem, můj pane Omnie," ohlásil Agamemnon hlasovým syntezátorem - byla to pouhá formalita, protože byl dobře sledován už od chvíle, kdy vystoupil z lodi. Čekal.
Erasmus se svým zrcadlovým obličejem nebyl nikde v dohledu. Omnius chtěl svého generála pokárat bez zvědavého dohledu nezávislého a otravného robota. I když si Erasmus rád myslel, že rozumí lidským emocím, Agamemnon pochyboval, že by ten výstřední stroj projevil byť jen záblesk soucitu.
Hlas zaduněl z tuctu reproduktorů na zdech, jako by promluvil hněvivý bůh. Nepochybně to byl záměrný

efekt. "Ty a tvoji kymekové jste selhali, generále!"
Agamemnon věděl předem, jak bude diskuse probíhat - stejně jako to věděl Omnius. Všemysl si určitě provedla simulace. Ale přesto bylo třeba tyto tanečky podstoupit.
"Bojovali jsme tvrdě, ale nedosáhli jsme vítězství, můj pane Omnie. Hrethgir se nečekaně prudce bránili a překvapivě byli ochotni obětovat své město, než aby nechali padnout štítové generátory. Jak jsem už mnohokrát řekl, divocí lidé jsou nebezpečně nepředvídatelní."
Omnius odpověděl bez váhání. "Opakovaně jsi mi
76
76
tvrdil, že kymekové jsou mnohem vyspělejší než lidská havěť, protože v sobě spojují to nejlepší ze stroje i člověka. Jak vás tedy mohli přemoci takoví necivilizovaní, necvičení tvorové?"
"V tomto případě jsem se mýlil. Lidé pochopili náš cíl rychleji, než jsem čekal."
"Tvoje síly nebojovaly dost tvrdě," namítl Omnius. "Šest neo-kymeků bylo zničeno. Gladiátorské tělo Titána Xerxe bylo zničeno a on sám sotva unikl v záchranném modulu."
"Ano, ale ostatní tvoji kymekové přežili. Pouhých jednadvacet procent ztrát pro mě neznamená ‚bít se naplno'."
Po nádvoří poletovali čimčarající vrabci a ani trochu si neuvědomovali napětí mezi Omniem a jeho vrchním vojenským velitelem. "Měl jsi být ochoten obětovat všechny své kymeky, jen abys zničil rušivé pole."
Agamemnon byl rád, že už nemůže používat lidské výrazy tváře, které by počítačový mozek dokázal interpretovat.
"Můj pane Omnie, kymekové jsou nenahraditelní jedinci, na rozdíl od tvých robotických myslících strojů. Podle mého odhadu nebyla rozumná cena riskovat ztrátu tvých nejvýznamnějších Titánů za jednu bezvýznamnou planetu zamořenou divokými lidmi."
"Bezvýznamnou? Před misí jsi pořád zdůrazňoval důležitost Salusy Secundus pro Ligu vznešených. Tvrdil jsi, že její pád předznamená naprostý kolaps svobodného lidstva. Ty jsi velel."
"Ale stojí sama Liga za zničení tvých zbylých Titánů? Vytvořili jsme tě, položili jsme základ tvým Synchronizovaným světům. Titáni by měli mít jiné úkoly, než být pouhou potravou pro děla." Agamemnon byl zvědavý, jak všemysl zareaguje na takovéto argumenty. Omnius možná doufal, že Titáni v bitvě proti divokým lidem padnou a že se mu tak podaří obejít svírající okovy Barbarossova ochranného programování.
77

77
"To si musím rozmyslet," řekl Omnius. Obrazovky
na stěnách pavilonu začaly promítat obrázky z bitvy
o Zimii, jak je zachytily transoči. "Hrethgir jsou chytřejší,
než jsi předpokládal. Pochopili, jaký sledujete cíl.
Udělal jsi chybu v úsudku, když sis myslel, že tvoji kymekové
budou snadno postupovat vpřed."
"Přepočítal jsem se," připustil Agamemnon. "Lidé
mají chytrého vojenského velitele. Jeho nečekaná rozhodnutí
jim umožnila úspěšně se bránit. Ale přinejmenším
jsme vyzkoušeli jejich rušivé pole."
Agamemnonova vysvětlení se rychle zvrhla v řadu
výmluv a vytáček. Omnius je analyzoval a odmítl, takže
se Titán nakonec cítil odhalený a ponížený.
Na poklidném nádvoří kvetly pestré květy a zpívali
ptáci. Pramínky fontán vydávaly melodické zurčení…
Agamemnon ukryl svůj vztek v sobě. Dokonce ani jeho
citlivé mechanické tělo nedalo najevo žádnou známku
rozčilení. Před tisícem let on a ostatní Titáni tyto zatracené
myslící stroje ovládali. My jsme tě vytvořili, Omnie.
A jednoho dne tě také zničíme.
Zatímco dobytí ospalého Starého impéria trvalo
Tlalokovi a jeho skupině vzbouřenců jen pár let, Omnius
a jeho myslící stroje se ukázali mnohem silnějšími
soupeři. Nikdy nespali, vždycky se dívali. Ale dokonce
i stroje dělají chyby. Agamemnon jich jen musí
využít.
"Ještě něco, můj pane Omnie?" pokusil se ukončit
rozhovor. Další spory a výmluvy by k ničemu nebyly.
Stroje víc než co jiného oceňovaly výkonnost.
"Jen moje další instrukce, Agamemnone." Omniův
hlas se pohyboval od jednoho reproduktoru ke druhému,
takže vznikal dojem, že je všude zároveň. "Tebe
a tvé Titány posílám zpátky na Zemi. Budete doprovázet
Erasma, který tam chce pokračovat ve svém studiu
domestikovaných lidí."
"Jak poroučíš, můj pane Omnie." Agamemnona to
sice překvapilo, ale nedal to najevo. Země… Hodně
78
78
daleká cesta! "Najdeme jiné způsoby, jak zničit tu lidskou
sněť. Titáni existují jen proto, aby ti sloužili."
Tohle byla jedna z mála výhod Agamemnonovy lidské
stránky: třebaže všemysl obsahovala obrovské
množství dat, neuměla rozeznat obyčejnou lež.
Z určité perspektivy vyžadují obrana i útok téměř
stejnou taktiku.
XAVIER HARKONNEN,
PROJEV K SALUSKÉ MILICI
Nové povinnosti, nová zodpovědnost a další loučení…
Víceméně zotavený Xavier Harkonnen stál se Serenou

Služebnicí v kosmickém přístavu Zimia. Odletová hala byla neosobní, obrovská, s plastovými dlaždicemi na podlaze. Dokonce ani vřelost Serenina výrazu nedokázala vyvážit to účelové prostředí. Okny bylo vidět ven na tavenou plochu, kde každých pár minut přistávaly a startovaly kosmické lodi, směřující k větším dálkovým korábům zaparkovaným na oběžné dráze.

V jednom křídle přístavu opravovaly pracovní party část hangáru strženého při útoku kymeků. Velké jeřáby zvedaly a usazovaly na místo provizorní stěny a vzpěry. Veliké krátery, které zůstaly po výbuších na přistávací ploše, už byly vyplněny.

Xavier, oblečený v nažehlené černozlaté uniformě s odznaky své nové hodnosti, se zadíval hluboko do Sereniných nevídaných levandulových očí. Věděl, jak ho vidí ona. Rysy v jeho tváři nebyly nijak krásné - zarudlá pleť, špičatý nos, velké rty - ale celkově jí připadal přitažlivý, zvlášť ty jeho měkké hnědé oči a nakažlivý, třebaže vzácně užívaný úsměv.

"Škoda, že spolu nemůžeme strávit víc času, Xaviere." Sáhla si na kytičku bílých růží, kterou měla na klo-

79

pě. Kolem nich bzučely typické přístavní zvuky - hlasy, hluk opravářských čet a těžkých strojů.

Xavier si všiml Sereniny mladší sestry Okty, která se na ně dívala. Bylo jí sedmnáct, měla dlouhé zlaté vlasy a odjakživa byla do Xaviera maličko zamilovaná. Štíhlounká Okta byla docela příjemná dívka, ale v poslední době si Xavier přál, aby poskytla jemu a Sereně trochu víc soukromí, zvlášť teď, když se tak dlouho neuvidí.

"Já taky. Takže musíme využít alespoň těch pár minut, které máme." Podvolil se touze - věděl, že ji pociťují stejně - a naklonil se, aby ji políbil, jako by ho k ní přitahovala magnetická síla. Polibek se protahoval, neustále zesiloval… Konečně se Xavier od Sereny odtrhl. Vypadala zklamaně, ale zřejmě spíš situací než jím. Oba měli důležité povinnosti, požadující jejich čas a energii.

Xavier se ve svém novém postavení chystal se skupinou vojenských odborníků na inspekční cestu planetárních obranných systémů Ligy. Po téměř úspěšném útoku kymeků na Salusu před dvěma měsíci se musí přesvědčit, že na ostatních světech podobné slabiny nejsou. Myslící stroje využijí sebemenší skulinu a svobodné lidstvo si nemůže dovolit ztratit ani jedinou ze svých zbývajících držav.

Serena Služebnice se zatím soustředí na rozšiřování sféry vlivu Ligy. Poté, kdy vojenští chirurgové měli takové úspěchy s těmi náhradními orgány z nádrží, jež dodal Tuk Keedair, mluvila Serena nadšeně o službách

a zdrojích, které by mohly přinést Nepřipojené planety
jako je Tlulax. Chtěla, aby se formálně přičlenily k unii
svobodných lidí.
Na Salusu už dorazili další obchodníci s orgány
se svým biologickým zbožím; dříve mnoho šlechticů
a občanů Ligy bylo vůči těmto záhadným cizincům nedůvěřivých,
ale nyní, kdy zranění z války utrpěli strašné
ztráty na končetinách a orgánech, byli ochotní přijmout
náhradní části těla. Tlulaxané nikdy nevysvětlili,
80
80
jak vyvinuli nebo získali tuto úžasnou biotechnologii,
ale Serena vychvalovala jejich velkorysost a možnosti.
Kdykoli jindy by se na její řeč v Parlamentu patrně
zapomnělo, ale útok kymeků podtrhl to, co říkala o zranitelnosti
Nepřipojených planet. Co kdyby se stroje
příště rozhodly vyhladit Tlulax a zlikvidovat tak tlulaxanskou
schopnost vracet zrak slepým veteránům, poskytovat
nové končetiny invalidům?
Prošla si stovky zpráv a vyslaneckých memorand
a pokoušela se určit, které z nesignatářských planet
jsou nejlepšími kandidáty na přijetí do bratrstva Ligy.
Sjednotit zbytky lidstva se jí stalo vášní; toužila po
tom, aby svobodní lidé byli tak silní, že by odrazili jakoukoli
agresi ze strany strojů.
I přes své mládí už vedla dvě úspěšné humanitární
mise; první, když jí bylo teprve sedmnáct. V jedné vezla
jídlo a léky uprchlíkům z jednoho opuštěného Synchronizovaného
světa a ve druhé šlo o pomoc proti biologické
katastrofě, která ničila Tlulax.
Ona ani Xavier neměli čas na sebe.
"Až se vrátíš, slibuji, že ti to vynahradím," řekla
a oči jí hrály. "Uspořádám pro tebe hostinu z polibků."
Zasmál se, což se nestávalo často. "Tak to tedy mám
v úmyslu dorazit strašně hladový!" Xavier ji vzal za ruku
a galantně ji políbil. "Až spolu budeme zase večeřet,
přijdu s kyticí." Věděl, že jejich další schůzka je vzdálená
několik měsíců.
Vřele se na něj usmála. "Já miluji květiny."
Chtěl si ji právě přitáhnout k sobě, když je vyrušilo
snědé dítě, které přiběhlo z druhé strany - Xavierův
osmiletý bratr Vergyl Tantor. Chlapec dostal volno ze
školy, aby ho mohl vyprovodit. Vytrhl se svému postaršímu
učiteli a vrhl se do náruče svému idolu, zabořil
tvář do nažehlené košile jeho uniformy.
"Starej se o naše sídlo až budu pryč, bratříčku," řekl
Xavier a láskyplně pocuchal chlapci silné vlasy. "Svěřuji
ti na zodpovědnost svoje vlkodavy - rozumíš?"
81
81
Chlapec vykulil hnědé oči, ale vážně přikývl. "Ano."

"A poslouchej rodiče, jinak nemáš naději, že se staneš dobrým důstojníkem Armady, až budeš velký."
"Budu poslouchat!"
Ozvalo se hlášení vyzývající inspekční tým k nástupu do raketoplánu. Když je Xavier slyšel, slíbil ještě Vergylovi, Oktě a Sereně, že jim něco přiveze. Zatímco Okta se na něj jen z dálky s nadějí usmála, mladý důstojník znovu objal svého malého bratra, stiskl Sereně ruku a vykročil za svými důstojníky a inženýry.
Serena se podívala z okna k čekajícímu vojenskému letounu, pak pohlédla na chlapce, ale myslela přitom na Xaviera Harkonnena. Xavierovi bylo teprve šest, když myslící stroje zabily jeho skutečné rodiče a staršího bratra.
Vzhledem k vzájemným dohodám obou rodin a podle psané závěti Ulfa a Katariny Harkonnenových byl malý Xavier vychováván jako nevlastní syn mocného a tehdy bezdětného manželského páru Emila a Lucille Tantorových. Šlechtický pár už tehdy uspořádal svoje záležitosti tak, aby jejich majetek jednou spravovali příbuzní, vzdálení bratranci a synovci, kteří by normálně nezdědili nic. Jakmile však Emil Tantor začal vychovávat Xaviera, doslova se do sirotka zamiloval a legálně ho adoptoval, třebaže si Xavier zachoval jméno Harkonnen a všechna šlechtická privilegia s ním spojená.
Po adopci Lucille Tantorová neočekávaně počala syna Vergyla, který byl o dvanáct let mladší než Xavier. Harkonnenského dědice nezajímala dynastická politika; soustředil se na vojenské studium, protože měl v úmyslu nastoupit do Armady. V osmnácti letech nabyl Xavier právního nároku na původní harkonnenské državy a o rok později se stal důstojníkem saluské Milice. Vzhledem k jeho bezchybnému výkonu služby a k tomu, jak rychle byl povyšován, bylo jasné, že Xavierova hvězda v armádě rychle stoupá.
82
82
Tři lidé, kterým na něm záleželo, teď sledovali, jak raketoplán stoupá k nebi na oranžovém chvostu spalin.
Vergyl vzal Serenu za ruku a statečně se ji pokusil utěšit.
"Xavierovi se nic nestane. Můžeš se na něj spolehnout."
Pocítila záchvěv smutku za svou odlétající láskou, ale na chlapce se vřele usmála. "To jistě můžeme."
Nic jiného by si nepřipustila. Láska je z těch věcí, jež odlišují člověka od stroje.
Odpověď je zrcadlem otázky.
KOGITORKA KWYNA,
ARCHIVY MĚSTA INTROSPEKCE
Dočasná sněmovní síň pro delegáty Ligy bývala kdysi domovem prvního místokrále Bovka Manresy. Dřív,

než se Titáni zmocnili slabého Starého impéria, postavil si Manresa sídlo na tehdy izolované Saluse Secundus, aby si užil bohatství získaného z planetárního obchodování s pozemky. Později, když se začali objevovat uprchlíci vyhnaní krutovládou dvaceti Titánů, stal se velký dům sněmovní síní a ve velkém tanečním sále bylo umístěno řečnické pódium a židle, stejně jak tomu bylo dnes.

Na znamení toho, že považuje za svou povinnost sloužit lidem, kteří se k němu utekli o pomoc, přidal si Manresa ke svému jménu slovo Služebník. Jeho potomci tento zvyk zachovali a původní rodové jméno už po staletích mimo samotnou rodinu téměř nikdo neznal. Zato přívlastek Služebník, Služebnice se stal stejně vznešeným jako kterýkoli šlechtický titul.

Před několika měsíci, pár hodin po útoku kymeků, stál místokrál Služebník na hromadě sutin pod rozbitou ústřední kupolí Parlamentu. Zatímco se na ulicích usa-

83

zoval jedovatý prach a v poškozených domech dosud plály požáry, přísahal, že obnoví důstojnou starou budovu, která Lize sloužila po staletí.

Vládní budova byla víc než jen dům: byla to posvátná půda, na níž legendární vůdci debatovali o velkých myšlenkách a připravovali plány proti strojům. Střecha a horní patra byly těžce poškozeny, ale základní konstrukce zůstala pevná. Stejně jako lidský duch, který představovala.

Venku bylo mrazivé ráno, okna byla zamlžená. Listí na kopcích se už začínalo barvit do krásných podzimních tónů žluté, oranžové a hnědé. Serena i poslanci vešli do dočasné zasedací síně pořád ještě zachumlaní v kabátech.

Rozhlédla se po stěnách přeplněného starého tanečního sálu, po obrazech dávno mrtvých vůdců a minulých vítězství. Napadlo ji, co asi přinese budoucnost a jaké místo v ní bude mít ona. Tak strašně chtěla něco udělat, pomoci v tom velkém tažení lidstva!

Po většinu života byla aktivistka, vždycky byla ochotná umazat si ruce, pomáhat obětem jiných tragédií, třeba přírodních katastrof nebo útoků strojů.

I v klidných dobách se přidávala k pracovním četám, které sklízely hrozny z vinic na Služebnických statcích nebo olivy z pokřivených stromů.

Posadila se do první řady a sledovala, jak její otec kráčí po dřevěné parketové podlaze k starožitnému řečnickému pultu. Za místokrálem Služebníkem kráčel mnich v rouchu z červeného sametu, který nesl velkou schránu ze sliskla, v níž ve vazkém elektrafluidu spočíval živoucí lidský mozek. Mnich s láskou položil

schránu na ozdobný stolek vedle pultíku a postavil se k němu.
Serena ze své první řady viděla růžovošedou tkáň, jak se ve světle modré životadárné tekutině zlehka vlní. Kdysi lidský mozek této kogitorky, oddělený po víc než tisíc let od smyslů a rozptýlení fyzického svě-
84
84
ta a stimulovaný neustálou intenzivní kontemplací, se zvětšil do neobvyklých rozměrů.
"Kogitorka Kwyna neopouští Město introspekce často," řekl místokrál Služebník formálně i rozčileně zároveň. "Ale v této době potřebujeme ty nejlepší myslitele, ty nejlepší rady. Pokud vůbec nějaký mozek dokáže porozumět myslícím strojům, je to Kwynin."
Esoterické filosofy bez těl bývá vidět tak vzácně, že mnoho poslanců Ligy ani netušilo, jak mohou komunikovat. Kogitoři navíc k mystériu, které je obklopovalo, přispívali sami tím, že málokdy mnoho mluvili; raději si šetřili energii a vyslovovali jen ty nejdůležitější myšlenky.
"Kogitorčin pobočník bude hovořit za ni," pokračoval místokrál, "pokud nám bude chtít sdělit nějaký svůj poznatek."
Červeně oděný mnich vedle mozkové schrány sejmul uzavřené víko a odkryl rozčeřenou vazkou tekutinu. Zahleděl se do nádoby a rychle mrkal kulatýma očima. Pak mnich pomalu ponořil jednu ruku do schrány a namočil prsty do tekutiny. Zavřel oči, zhluboka dýchal a opatrně se dotkl mozkových závitů. Čelo se mu svraštilo soustředěním a přijímáním, jak se elektrafluid vsakoval do jeho pórů a spojoval kogitorku s nervovým systémem pobočníka, podobně jako kymekové používají svá umělá mechanická těla.
"Nic nevím," řekl mnich podivným, vzdáleným hlasem.
Serena věděla, že to je první zásada, kterou kogitoři přijímají za svou, a že kontemplativní mozky tráví stovky let hlubokým studiem a doplňují tento pocit nicoty. Stovky let před původními Titány nacházela skupina duchovně založených lidí potěšení ve studiu filosofie a debatách o esoterických otázkách, ale příliš mnoho slabostí a pokušení těla omezovalo jejich schopnost soustředění. V unaveném Starém impériu byli tito metafyzičtí učenci první, kdo si nechal mozek umístit do
85
85
životadárných systémů. Osvobozeni od biologických omezení trávili všechen čas učením a přemýšlením. Každý kogitor chtěl nastudovat celou lidskou filosofii, spojit všechny prvky dohromady a pochopit vesmír. Žili ve svých "věžích ze slonoviny" a málokdy se obtěžovali tím, aby zaznamenali povrchní světské vztahy

a události.
Kwyna, dva tisíce let stará kogitorka, která sídlila v saluském Městě introspekce, o sobě prohlašovala, že je politicky neutrální. "Jsem připravena k součinnosti," řekla prostřednictvím mnicha, který hleděl na shromáždění skelnýma očima. "Můžete začít."
Místokrál Služebník se jasně modrýma očima rozhlédl po přeplněné taneční síni, zastavil se pohledem na mnoha tvářích, včetně Sereniny. "Přátelé, vždycky jsme žili pod hrozbou zničení a nyní vás všechny musím požádat, abyste věnovali svůj čas, energii a peníze naší společné věci."
Vzdal čest desítkám tisíc Salusanů, kteří zemřeli při útoku kymeků, stejně jako jednapadesáti cizím hodnostářům. "Saluská Milice zůstává v plné pohotovosti a lodi s poselstvím byly vyslány na všechny planety Ligy, aby je varovaly před nebezpečím. Můžeme jen doufat, že nebyla napadena žádná jiná planeta."
Místokrál pak povolal Tia Holtzmana, který nedávno dorazil po skoro měsíční cestě ze svých laboratoří na Poritrinu. "Učenče Holtzmane, všichni jsme zvědaví na váš názor na nová obranná zařízení."
Holtzman samozřejmě okamžitě po příletu prohlédl své orbitální rušivé štíty, aby našel způsob, jak je modifikovat a vylepšit. Na Poritrinu financoval učencův výzkum okázalý šlechtic Niko Bludd. Vzhledem k tomu, co už Holtzman dokázal, členové Ligy pokaždé doufali, že bude mít v rukávu nějaký další zázrak.
Holtzman byl muž spíše drobné postavy, ale pohyboval se s grácií a uměl si podmanit jakékoli publikum. Na sobě měl čisté elegantní roucho, kovově šedé vlasy,
86
86
dlouhé k ramenům, měl rovně zastřižené tak, aby rámovaly jeho úzkou tvář. Jeho sebevědomí i jeho ego byly obrovité a projevy k významným hodnostářům, jako byli poslanci Parlamentu, doslova miloval, ovšem dnes působil nezvykle ustaraně. Popravdě řečeno se vynálezce nedokázal smířit s tím, že musí připustit chybu. Nebylo pochyb o tom, že jeho rušivá pole selhala. Kymekové se přes ně dostali! Co má teď říci lidem, kteří na něj spoléhali?
Když velký muž došel na řečniště, odkašlal si a rozhlédl se. Nervózně přelétl pohledem kogitorku a mnicha vedle ní. Toto byla skutečně hodně choulostivá záležitost. Jak jen ze sebe svalit vinu?
Vědec nasadil svůj nejvýmluvnější tón. "Ve válce je to tak, že když jedna strana dosáhne výrazného technického pokroku, protistrana se ho snaží překonat. Nedávno jsme toho byli svědky v případě mých atmosférických rušivých polí. Kdyby nebyly štíty instalovány,

byla by Salusu vyplenila celá robotická flotila. Bohužel jsem nevzal v úvahu jedinečnou schopnost kymeků. Našli skulinu v opevnění a využili jí."
Nikdo ho neobvinil z nedbalé práce ani špatného plánování, ale to, co právě řekl, byla krajní mez, kam až byl ochoten připustit, že přehlédl závažný nedostatek.
"Nyní je řada na nás, abychom překonali stroje novou myšlenkou. Doufám, že mě tato tragédie inspiruje a své tvůrčí schopnosti rozhodně napnu do krajnosti."
Potom zaváhal a zatvářil se rozpačitě, dokonce prosebně. "Budu na tom pracovat, jen co se vrátím na Poritrin. Doufám, že pro vás brzy budu mít překvapení."
K řečništi doslova připlula vysoká sošná žena a upoutala na sebe pozornost. "Možná bych měla návrh!" Měla světlé obočí, bílé vlasy a zářivou pleť; díky nim působila téměř nehmotně, ale jako nabitá energií.
"Vyslechněme si názor žen z Rossaku. Rád předávám slovo Zufě Cenvě." Holtzman spěchal zpátky na své místo a bylo zřejmé, že se mu ulevilo.
87
87
Bledá žena působila záhadně; měla na sobě zářivé šperky na černém průsvitném rouchu, jež do značné míry odhalovalo její dokonalé tělo. Zufa Cenva se zastavila u mozkové schrány Kogitorky a pohlédla dovnitř na zvětšený mozek. Trochu se zamračila, jak se soustřeďovala, a mozek sám jako by se přitom rozechvěl, elektrafluid zavířil, vytvořily se bubliny. Zbožný mnich-pobočník se lekl a vytáhl ruku z tekutiny.
Vysoká žena se spokojeně usmála a vystoupila na pódium. "Vzhledem k podivnostem našeho prostředí mnohé ženy narozené na Rossaku vykazují zvýšené telepatické schopnosti." Ano, mocné Čarodějky z hustých, skoro neobyvatelných džunglí, vytěžily ze své duševní zvláštnosti politický vliv. Muži z Rossaku žádné takové zvýšené telepatické schopnosti neměli.
"Liga vznešených byla vytvořena před tisícem let pro společnou obranu nejprve proti Titánům a potom proti Omniovi. Od té chvíle jsme se zabarikádovali a snažili se chránit naše světy před nepřáteli." Oči jí blýskaly jako naleštěné kameny. "Měli bychom tuto strategii znovu promyslet. Možná je načase, abychom my zaútočili proti Synchronizovaným světům. Jinak nás Omnius a jeho poskoci nikdy nenechají na pokoji."
Zástupci Ligy začali znepokojeně mumlat a tvářili se vyděšeně - jak je to dávno, co byla Zimia téměř zdevastována?
První, kdo odpověděl, byl místokrál. "To je trochu předčasné, madame Cenvo! Nejsem si jistý, že na to máme dostatečnou kapacitu."
"Sotva jsme přežili poslední útok!" vykřikl někdo.
"A to proti nám stála jen hrstka kymeků!"

Manion Služebník vypadal hluboce znepokojen.
"Útok na Omnia by byla sebevražda. Jaké zbraně bychom mohli použít?"
Impozantní žena místo odpovědi narovnala ramena a rozepjala ruce, zavřela oči a soustředila se. Třebaže se o Zufě vědělo, že má mimosmyslové schopnosti, nikdy dříve je nepředvedla v Parlamentu. Její mléčně bílá
88
88
pleť jako by se rozžhavila vnitřním světlem. Vzduch v uzavřeném sále se pohnul a statická elektřina zapraskala, takže se shromážděným naježily vlasy.
Kolem prstů jí sršely blesky, jakoby v sobě skrývala stěží ovladatelnou bouři. Její vlastní bílé vlasy se vlnily jako hnízdo hadů. Když Zufa znovu otevřela oči, zdálo se, že je z nich připravena vyšlehnout oslňující energii, že za jejími zornicemi žije celý vesmír.
Delegáti se zajíkli. Serena měla husí kůži a hlava ji brněla, jako by jí po mozku běhalo tisíc jedovatých pavouků. Kogitorka Kwyna se ve své schráně zavlnila.
Pak se Zufa uvolnila a uťala řetězovou reakci duševní energie. Čarodějka dlouze, chladně vydechla a nevesele se usmála na polekané diváky. "Zbraň máme."
Oči běžného vnímání nevidí daleko. Příliš často činíme nejdůležitější rozhodnutí pouze na základě povrchních informací.
NORMA CENVA,
NEPUBLIKOVANÉ LABORATORNÍ ZÁZNAMY
Poté, co Zufa Cenva pronesla své prohlášení v Parlamentu, vrátila se na Rossak. Na cestě byla celé týdny a její člun teď přistál na husté části klenby džungle, která byla předlážděna polymerem, takže se větve a listy slily do pevné plochy. Aby mohly stromy získávat dost vlhkosti a aby mohla probíhat výměna plynů, byl polymer porézní, syntetizovaný z chemikálií a organických látek džungle.
Oceány na Rossaku byly toxické, takže místní plankton, ryby, řasy a mořští tvorové byli pro lidi jedovatí.
Většinu planetární souše pokrývala rozervaná neplodná láva, občas s nějakým tím gejzírem nebo slaným jezírkem. Protože chemie zdejší vegetace nebyla závislá na
89
89
chlorofylu, všechny rostliny byly stříbřitě fialové; nic tu nebylo svěže zeleného.
V tektonicky stabilní zóně kolem rovníku vytvořily velké trhliny v kontinentálních deskách široká údolní útočiště, kde byla voda filtrovaná a vzduch dýchatelný. V těchto chráněných ekosystémech si odolní lidé vybudovali složitá jeskynní města jako úly vyhloubené v černých skalách. Svažité vnější stěny byly porostlé

stříbřitě fialovými popínavými rostlinami, povislými kapradinami a hustým mechem. Z pohodlných místností byl výhled na hustou klenbu džungle, která se tlačila na obydlené skály. Lidé mohli vyjít ven přímo do horních gumových větví a sestoupit do hustého podrostu, kde sklízeli jedlé plodiny.
Jako by chtěla vynahradit pustinu jinde na Rossaku, překypovala údolí agresivním životem - houbami, lišejníky, bobulemi, květy, parazity podobnými orchidejím i hmyzem. Muži z Rossaku neměli telepatické schopnosti svých žen a své nadání využívali k vývoji a extrakci drog, léků a občas i jedů z přírodní spižírny. Celé to místo bylo jako Pandořina skříňka, která se jen pootevřela… Vysoká zářivá Čarodějka se teď dívala, jak její o mnoho mladší milenec Aurelius Venport přechází po zavěšeném mostě od skal k pěnovitým fialovým korunám stromů. Jeho patricijské rysy byly hezké, jeho tmavé vlasy kudrnaté, tvář dlouhá a štíhlá. Za ním se na krátkých tlustých nohách kolébalo Zufino zklamání, její patnáctiletá dcera z předchozího vztahu.
Dva nepovedení. Není divu, že spolu tak dobře vycházejí. Než nejvyšší Čarodějka svedla Aurelia Venporta, zařídila si manželský svazek se čtyřmi dalšími muži během doby své vrcholné plodnosti; vybrala si je podle osvědčených rodových linií. Po generacích výzkumů, zoufalých potratů a vadných potomků sestavily ženy na Rossaku podrobné genetické indexy různých rodin. Vzhledem k životnímu prostředí plnému jedů

90
a teratogenů byla dost nízká šance, že se jakékoli dítě narodí silné a zdravé. Ale za každou mrtvě narozenou obludu či neužitečného muže se mohla objevit zázračná bledolící Čarodějka. Kdykoli žena počala dítě, bylo to jako hrát ruletu. Genetika nikdy nebyla přesnou vědou. Ale Zufa byla tak pečlivá, tak dobře si znovu a znovu prověřovala pokrevní linie! Jen z jednoho z těchto manželských svazků vzešlo živé dítě - Norma, trpaslice sotva sto dvacet centimetrů vysoká, s hranatými rysy, vlasy myší barvy a nudnou knihomolskou povahou. Mnoho dětí na Rossaku mělo tělesnou vadu a dokonce i ty na pohled zdravé málokdy vykazovaly silné mentální schopnosti elitních Čarodějek. Ovšem Zufa byla i tak hluboce zklamaná, ba dokonce zahanbená, že její dcera nemá telepatické schopnosti. Největší žijící čarodějka by měla být schopná předat své vrcholné duševní schopnosti a zoufale si přála, aby její dcera pokračovala v boji proti strojům. Jenže Norma nejevila sebemenší potenciál. A i přes dokonalé genetické předpoklady Aurelia Venporta nebyla Zufa nikdy schopná žádné z jeho dětí donosit.

Kolikrát se ještě musím snažit, než ho nahradím jiným ploditelem? Ještě jednou, rozhodla se - během příštích několika měsíců se znovu pokusí otěhotnět. Bude to Venportova poslední šance.

Zufa byla zklamaná rovněž Norminou nezávislostí a vzdorem. Až příliš často dívka spřádala složité matematické rovnice, jimž nikdo nerozuměl. Norma jako by žila v nějakém vlastním světě.

Dcero moje, ty jsi měla být o tolik víc!

Nikdo neměl na planetě větší zodpovědnost než malý klan Čarodějek, a Zufa nesla nejtěžší břemeno ze všech. Kdyby se jen mohla spolehnout i na všechny ostatní, zvlášť ve světle toho nejnovějšího nebezpečí ze strany kymeků!

91

Protože se zakrslá Norma této mentální bitvy nikdy nezúčastní, soustředila se Zufa na své duchovní dcery, na těch několik mladých žen, které vyhrály v "genetické loterii" a získaly vyšší mentální schopnosti. Zufa je bude cvičit a povzbuzovat, ukáže jim, jak zničit nepřítele.

Ze své skalní vyhlídky sledovala svého milence Aurelia a malou Normu, jak došli na druhý konec visutého můstku a začali sestupovat po kruhové soustavě žebříků, vedoucí do šera spodního patra džungle. Norma a Aurelius se sblížili jako dva vyhnanci, opírali se jeden o druhého jako o berli.

Byli tak ponoření do svých malicherných starostí, které neměly nic společného s vítězstvím, že si dokonce ani nepovšimli, že se Zufa vrátila. Ti dva nepovedení určitě stráví celé hodiny šťouráním v listí při hledání nových zdrojů drog, jež pak Aurelius zařadí do svého obchodního sortimentu.

Čarodějka zavrtěla hlavou; jeho priority nechápala. Drogy a léky, které vyvíjeli muži, byly asi tak užitečné jako Normina záhadná matematika. Připouštěla, že Aurelius je vysoce inteligentní a schopný obchodník, ale k čemu jsou veliké zisky, dokud je svobodné lidstvo odsouzeno k otroctví?

Zufa cítila zklamání z obou a věděla, že skutečný boj čeká na ni a její Čarodějky. Vydala se hledat ty nejmocnější mladé ženy, jež získala k tomu, aby se naučily ničivou novou techniku, kterou hodlala použít proti kymekům.

Norma sledovala Aurelia šťavnatým podrostem. Venport sám polykal kapsle cíleného stimulantu, které jeho chemici syntetizovali z feromonů obřího hrabavého brouka. Cítil se silnější, jeho vnímání se zaostřilo, reflexy posílily. Nebylo to tak dokonalé jako telepatické schopnosti ledové Zufy, ale rozhodně to bylo lepší, než co by dokázal normálně.

Jednou se mu podaří průlom a umožní mu vyrovnat

92
92
se mocné Čarodějce jejími vlastními prostředky. Možná to spolu s Normou dokážou společně.
Aurelius měl dívčinu přísnou matku dobráckým způsobem rád. S nadhledem toleroval Zufiny nálady a přezíravost; ženy na Rossaku si málokdy dopřávaly přepych romantické lásky.
Třebaže Aurelius víc než dobře věděl, že si ho Zufa vybrala pro jeho potenciál ploditele, dokázal prohlédnout její stoickou, náročnou vnější slupku. Mocná Čarodějka se snažila maskovat své slabosti, ale občas o sobě pochybovala, bála se, že nedokáže dostát povinnostem, které si sama uložila. Jednou, když Aurelius podotkl, že ví, jak silná se snaží být, uvedl Zufu do rozpaků a rozzlobil ji. "Někdo musí být silný," řekla jen.
Protože neměl telepatické schopnosti, nestála Zufa nijak zvlášť o hovory s ním. Možná ho uznávala jako obratného obchodníka, investora a politika, ale žádné z těchto vlastností si necenila tolik jako svých vlastních úzkých cílů. Čarodějka se v něm často snažila vyvolat pocit, že je méněcenný, ale její pohrdání jen posilovalo jeho ambice, zvláště pak touhu najít takovou drogu, která by mu poskytla telepatické schopnosti rovnocenné jejím.
Jsou i jiné cesty, jak bojovat ve válce.
Stříbřitě fialová džungle nabízela pokladnici léků na nemoci, drog k rozšíření možností mysli a zlepšení lidských schopností. Možností tu bylo tolik, že ho to až zavalovalo, ale Aurelius se pokoušel prozkoumat všechno. Díky odpovídajícímu vývoji a marketingu ho výrobky z Rossaku vynesly na cestu k velkému bohatství. Neochotně ho respektovaly dokonce i mnohé Čarodějky - kromě jeho vlastní družky.
Jako podnikatel s vizí byl zvyklý zkoumat alternativy. Jako cestičky v husté džungli může na stejné místo vést mnoho tras. Občas stačí vzít mačetu a prosekat se. Zatím se mu však ta pravá droga vyhýbala.
93
93
Dalším jeho počinem bylo, že Norminy matematické práce hrdě rozeslal do učených vědeckých kruhů. I když jejím teorémům nerozuměl, hluboko v nitru tušil, že by mohla přijít na něco důležitého. Možná se to už stalo a bylo potřeba očí odborníka, aby to poznaly.
Venport měl zaujatou dívku rád, choval se k ní jako starší bratr. Pokud to mohl sám posoudit, byla Norma matematický génius, takže co záleželo na její výšce nebo vzhledu? Byl ochoten dát jí šanci, třebaže by to její matka nikdy neudělala.

Norma vedle něj si podrobně prohlížela strukturu širokého fialového listu a pomocí světelného kaliperu měřila jeho různé rozměry a vztahy mezi úhly, v nichž se rozbíhaly žilky plné mízy. Takhle hluboce soustředěná vypadala její obyčejná tvář skoro zasněně.
Norma se po něm podívala a řekla překvapivě dospělým hlasem: "Tenhle list navrhla a sestrojila matka země Gaia nebo Nejvyšší tvůrce; nebo Buddalláh, jak tomu chceš říkat." Krátkými prsty pozvedla šťavnatý list a nechala jím projít paprsek světla, takže bylo jasně vidět složitou buněčnou strukturu. Obrazce uvnitř obrazců, všechny svázané složitými vztahy.
Aureliovi v jeho euforickém stavu vyvolaném drogou připadala struktura hypnotická. "Bůh je ve všem," řekl. Stimulant, který si vzal, jako by rozbouřil jeho nervové spoje. Zamžoural do osvětleného nitra listu, na němž mu Norma ukazovala vnitřní tvary.
"Bůh je matematik vesmíru. Existuje dávná korelace zvaná zlatý řez, příjemný poměr formy a struktury. Najdeš ji v tomhle listě, v lasturách a v živých organismech na mnoha planetách. Je známý od dob Řeků a Egypťanů na Zemi. Používali ho v architektuře a v pyramidách, v pythagorejském pentagramu a Fibonacciho větě." Zahodila list. "Ale ono je toho mnohem víc."
Venport přikývl a vlhkou špičkou prstu se dotkl váčku jemného černého prášku, který měl u pasu; vymnul

94
si látku pod citlivou tkáň jazyka a cítil, jak mu další droga proniká do smyslů a mísí se se zbytky té minulé.
Norma pořád mluvila; třebaže její logiku nestačil sledoval, byl si jistý, že to musí být úžasné objevy.
"Dej mi praktický příklad," požádal ji už trochu nezřetelně. "Něco, co by fungovalo tak, že bych to dokázal pochopit."
Zvykl si už na to, že Norma ze sebe chrlí podivné vzorce. Vycházela z klasické geometrie, ale své znalosti uplatňovala mnohem složitějšími způsoby. "Dokážu si představit výpočty až do nekonečna," řekla jakoby v transu. "Nemusím je psát."
A nepotřebuje k tomu ani drogu posilující mysl, žasl Aurelius.
"Teď právě si představuji velikou a výkonnou stavbu, která by se dala postavit za rozumnou cenu, desítky kilometrů dlouhou - a založenou na poměru zlatého řezu."
"Ale kdo by potřeboval něco tak obrovského?
"Já neumím nahlížet do budoucnosti," smála se Norma.
Pak vykročili hlouběji do podivné džungle, stále ještě zvědaví a odhodlaní k novým objevům. Normina

tvář zářila energií. "Ale může existovat něco, na co jsem ještě nepomyslela."
Pečlivé přípravy a obranná zařízení nemohou nikdy zaručit vítězství. Ale ignorovat tato opatření je téměř jistý recept na porážku.
STRATEGICKÝ MANUÁL ARMADY LIGY
Po čtyři měsíce cestoval tercero Xavier Harkonnen a jeho šest vojenských lodí po předem určené trase a na svých zastávkách prováděl inspekce a hodnocení vojenských zařízení a obranných opatření na planetách

95
Ligy. Po tolika letech pouhých okrajových potyček teď nikdo nevěděl, kde Omnius udeří příště.
Xavier celou dobu pevně stál za obtížným rozhodnutím, které provedl při útoku kymeků na Zimii. Místokrál ho chválil za pevné nervy a odhodlání; i tak ale Manion Služebník moudře poslal mladého důstojníka pryč, aby Salusané měli čas léčit si rány a nenapadlo je přitom hledat obětního beránka.
Xavier neposlouchal žádné výmluvy od lakomých šlechticů, kterým se nechtělo vydat potřebné sumy. Tady se nesmělo hledět na náklady. Kterákoli svobodná planeta, která by padla za oběť agresi strojů, by byla ztrátou pro celý lidský rod.
Inspekční lodi cestovaly od dolů na Hagalu k širokým poříčním pláním Poritrinu, pak k Senece, kde bylo špatné počasí a déšť tak korozivní, že dokonce ani myslící stroje by svou dobyvačnou kampaň dlouho nepřežily. Pak následovala planeta Relicon, po ní Kirana III, poté Riches se svou vzkvétající produkcí nejmodernější techniky, z níž bylo mnoho jiných šlechticů Ligy nervózních. Teoreticky všechna ta složitá výrobní zařízení neobsahovala žádné počítačové součásti ani umělou inteligenci, jenže vždycky zůstávaly otázky, vždycky zůstávaly pochybnosti.
Nakonec Xavierův tým dorazil na poslední zastávku své inspekční cesty, na Giedi Primu. Jejich pouť se konečně chýlila k závěru. Bude se moci vrátit domů, znovu uvidí Serenu a budou si moci navzájem splnit sliby… Všechny ostatní planety Ligy instalovaly věže generující rušivá pole. To, že štíty nejsou odolné proti kymekům, neznehodnotilo geniální Holtzmanovu práci docela a nákladné bariéry i tak poskytovaly značnou ochranu proti rozsáhlým útokům myslících strojů.
Kromě toho si už každý lidský svět dávno vybudoval obrovské zásoby atomových zbraní jako součást krajních obranných opatření. A s tolika jadernými hlavi-

96
cemi by odhodlaný vládce mohl dřív změnit svou planetu

v kus strusky, než by ji nechal padnout do Omniovy moci.
Ačkoliv i myslící stroje měly přístup k atomovým zbraním, Omnius usoudil, že je to neúčinný a příliš málo elegantní způsob jak získat moc, a následná očista je obtížná. Ostatně s neomezenými zdroji a velkou zásobou trpělivosti neúnavná všemysl takové zbraně ani nepotřebovala.
Když Xavier vystoupil z první inspekční lodi na kosmodromu v Giedi City, musel až zamrkat, jak bylo sluneční světlo jasné. Před ním ležela krásně udržovaná metropole, obytné komplexy, úpravné továrny a všude kolem pečlivě udržované parky a vodní kanály. Barvy byly jasné a svěží, v ozdobných záhonech kvetly květiny - i když Xavier se svými novými tlulaxanskými plícemi a tkáněmi cítil jen náznak těch nejsilnějších vůní, jestliže se hodně zhluboka nadechl.
"Sem bych jednou chtěl přivést Serenu," pomyslel si toužebně, když se rozhlížel ještě zpod příkrovu chvějivého žáru své lodi. Možná, že by tu mohli strávit líbánky, až se vezmou. Během své inspekční cesty se dobře rozhlížel i s tímto cílem a hledal pro ten účel vhodné místo.
Po čtyřech měsících ve vesmíru Xavierovi Serena strašně chyběla. Věděl, že si byli souzeni. Jeho život běžel po hladké, jasně definované cestě. Sliboval si, že až se vrátí na Salusu, oficiálně se s ní zasnoubí. Neviděl důvod, proč s tím ještě čekat.
Místokrál Služebník se k němu už teď choval jako k synovi a mladý důstojník měl i požehnání svého adoptivního otce Emila Tantora. Pokud Xavier věděl, celá Liga na to pohlížela jako na vhodný svazek dvou vznešených rodů.
Usmál se při vzpomínce na Sereninu tvář, na její levandulové oči… Poté se zadíval na plochu a viděl, jak k lodím přichází magnus Sumi. Zvoleného vůdce do-

97
provázelo asi deset příslušníků Domobrany Giedi Primy. Magnus byl hubený muž staršího středního věku s bledou pletí a prošedivělými světlými vlasy, jež mu sahaly až k ramenům. Pozvedl ruku. "Tercero Harkonnene! Vítáme Armadu Ligy a rádi si poslechneme, jak může Giedi Prima vylepšit svá obranná opatření proti myslícím strojům."
Xavier se postavil do pozoru a formálně se uklonil. "Vaše spolupráce mě těší, Eminence. Proti Omniovi nesmíme používat žádné laciné náhražky ani provizorní opatření, která by nedostatečně ochránila naše lidi."
Po bitvě o Zimii Xavierův inženýrský tým požadoval povinná strategická vylepšení v celé Lize. Šlechtici

sáhli hlouběji do pokladnic, vypsali nové daně a použili planetární finanční rezervy na posílení obrany. Na každé zastávce, planetu za planetou, měsíc za měsícem přiděloval Xavier týmy inženýrů a jednotky Armady tam, kde to považoval za nejpotřebnější.

Brzy se už ale vrátí zpátky domů. Už brzy. Jak se čas krátil, myslel na Serenu víc a víc.

Domobrana, dobře oblečená a dobře vyzbrojená, stála v pozoru kolem inspekčních lodí. Magnus Sumi pokynul Xavierovi, aby ho následoval. "Těším se, že si všechno vyjasníme při oslavné hostině, tercero Harkonnene. Připravil jsem dvanáct vynikajících chodů, pozval jsem tanečníky, hudebníky a naše nejlepší básníky. Můžete si odpočinout v naší vládní rezidenci a přitom spolu my dva probereme všechny plány. Musíte být po cestě jistě unavení. Jak dlouho se u nás můžete zdržet?"

Xavier se zmohl jen na napjatý úsměv, protože si uvědomil, jak daleko je od Salusy Secundus. Dokonce i po odletu z Giedi Primy bude potřeba ještě aspoň měsíc cesty, než se vrátí domů. Čím dříve odtud vyrazí, tím dřív bude držet Serenu v náručí.

98

98

"Eminence, toto je poslední zastávka naší dlouhé cesty. Když dovolíte, raději bych trávil méně času oslavami a více inspekcí." Ukázal na svou loď. "Máme pevně stanovený rozvrh a Giedi Primě bohužel můžeme věnovat jen dva dny. Nejlepší bude soustředit se na práci."

Magnus vypadal zklamaně. "Ano, oslavy asi nejsou po těch ztrátách, které postihly Salusu Secundus, na místě."

Během dvou dnů provedl Xavier rychlou, skoro zběžnou obhlídku planetárních obranných systémů. Giedi Prima byla nádherný prosperující svět s mnoha zdroji; možná, že by to dokonce bylo vhodné místo, kde by si jednoho dne mohl vybudovat vlastní sídlo.

Vydal příznivé hodnocení spolu s varováním. "Toto je nepochybně planeta, které se budou chtít myslící stroje zmocnit, Eminence." Nahlédl znovu do plánů města a do mapy rozložení přírodních zdrojů na kontinentech. "Jakýkoli útok kymeků se bude patrně pokoušet nepoškodit průmysl, aby ho roboti mohli využít. Omnius neustále káže efektivitu."

Magnus Sumi na to zareagoval s hrdostí. Ukázal na diagramu pomocné stanice. "Máme v plánu instalovat sekundární štítové generátory na několika strategických místech." Jak mluvil, rozsvěcovala se na plánu světélka. "Už jsme vybudovali kompletní záložní stanici na jednom z neobydlených ostrovů v severním

moři, která může poskytnout úplné druhotné krytí
z polární projekce. Doufáme, že do měsíce bude v provozu."
Xavier roztržitě přikývl, po měsících podobných detailů
byl už jeho mozek z toho všeho unavený. "To rád
slyším, i když pochybuji, že by byl druhotný přenosový
komplex zcela nezbytný."
"Chceme se cítit v bezpečí, tercero."
Jakmile oba muži stáli pod stříbřitými parabolami
věží vysílajících impulzy k nebi nad Giedi City, obešel
99
99
Xavier plastonové bariéry, které blokovaly přístup pro
větší vozidla. Nepochyboval o tom, že by tudy válečný
kymek prošel zcela snadno.
"Eminence, doporučuji, abyste tu rozmístil víc
pozemních jednotek a překážek. Posilte planetární
obranné raketové baterie, aby se dokázaly bránit proti
invazi z vesmíru. Na Saluse kymekové soustředili celý
svůj útok na zničení věží a mohli by to zkusit znovu."
Poklepal na těžký podpůrný sloup věže. "Tyhle
štíty jsou naše první a poslední obranná linie, nejúčinnější
blokáda proti myslícím strojům. Nezanedbávejte
je."
"Samozřejmě. Naše zbrojovky už staví těžká děla
a obrněná pozemní vozidla. Jakmile to bude možné,
chystáme se obklopit věže soustředěnou vojenskou
silou."
Pokud šlo o nedokončenou druhotnou generátorovou
stanici, byla příliš izolovaná na to, aby se dala
chránit před větším útokem. Ale zdálo se, že sama její
existence magna i jeho lid uklidňuje.
"Výborně," řekl Xavier a pohlédl na chronometr na
svém zápěstí. Všechno běží tak hladce, že jeho lodi by
možná stihly odstartovat ještě před západem slunce.
Magnus nejistým hlasem pokračoval: "Tercero, co říkáte
na limitovaný vesmírný obranný systém Giedi
Primy? Naše garda má na oběžné dráze jen několik
velkých lodí, které by mohly zastavit blížící se flotilu
strojů, a naše průzkumná a ochranná flotila je minimální.
Připouštím, že se v tomhle ohledu cítíme zranitelní.
Co když nás Omnius napadne přímo z oběžné
dráhy?"
"Máte pozemní rakety a ty se dosud vždycky ukázaly
jako spolehlivé." Netrpělivý Xavier pohlédl k nebi.
"Jsem přesvědčený, že největší naději máte, pokud budete
dobře chránit svůj štítový komplex tady na zemi.
Sebevětší množství bojových lodí Armady se nevyrovná
odstrašující síle rušivých polí. Když si robotická
100
100
flotila útočící na Salusu uvědomila, že nedokáže zničit

štítová pole, ustoupila."
"Ale co když budou Giedi Primu z oběžné dráhy blokovat?"
"Vaše planeta je natolik soběstačná, že v obležení přečká, než dorazí záchranné síly Ligy." Xavier se už nemohl dočkat, až se dostane zpátky na kosmodrom, a rozhodl se vládce trochu uchlácholit. "Přesto ale doporučím, aby ke Giedi Primě byly přiděleny jeden nebo dva těžké křižníky."
Toho večera magnus uspořádal pro zástupce Armady hostinu na rozloučenou. "Jednou," řekl, "vám možná budeme děkovat za své životy."
Xavier se omluvil v polovině hostiny. Jídlo a víno jako by neměly žádnou chuť. "Velmi se omlouvám, Eminence, ale moje eskadra musí využít optimálních podmínek pro odlet." Uklonil se ve dveřích a spěchal ke své lodi. Někteří z jeho lidí by ještě rádi zůstali, ale většina se nemohla dočkat domova stejně jako on. Měli také milenky a rodiny a všechny ty vojáky čekala víc než zasloužená dovolená.
Xavier opouštěl krásnou Giedi Primu, šťastný, že jeho inspekční cesta je u konce, a jistý, že viděl a provedl všechno potřebné.
A naprosto netušil, jaké slabiny se ani nenamáhal objevit.
101
101
V době, kdy jsme se stávali otroky strojů, jsme jim předali technické znalosti - ale bez odpovídajícího hodnotového systému.
PRIMERO FAJKÁN SLUŽEBNÍK,
VZPOMÍNKY NA DŽIHÁD
Koráb snů se blížil k Zemi, původnímu domovu lidstva a nyní ústřednímu Synchronizovanému světu. Třebaže Seurat zůstával pozorný, dovolil Vorianu Atreidovi, aby pilotoval loď. "Takové riziko mě baví."
Vor se ušklíbl a zadíval se do neproniknutelného výrazu měděného pleťového filmu na tváři myslícího stroje. "Už jsem víc než dost dokázal, že jsem schopný pilot - možná nejlepší ze všech důvěrníků."
"Snad na člověka s hlemýždími reflexy a se všemi křehkostmi fyzického těla náchylného k neduhům."
"Přinejmenším vyprávím lepší vtipy než ty." Vor se usadil k řízení černostříbrné lodi. Předváděl své schopnosti, vyhnul se smetišti asteroidů a zrychloval po parabole kolem Jupitera. Na diagnostických panelech se rozsvítila varovná světla.
"Voriane, překračuješ přijatelné parametry. Jestli nepřekonáme přitažlivost Jupitera, shoříme." Robot se natáhl vpřed, aby znovu převzal řízení. "Nesmíš ohrožovat Omniovy aktualizace, které máme…"

Vorian se zasmál kousku, který právě provedl. "Dostal jsem tě, Plecháči! Když ses nedíval, překalibroval jsem senzorické alarmy. Zkontroluj si to jinými přístroji a uvidíš, že ještě pořád máme spoustu místa."
Celkem snadno se odlepili od plynného obra. "Máš pravdu, Voriane, ale proč jsi udělal něco tak drzého?"
"Abych viděl, jestli se robot může počurat strachy."
Vor vypočítal závěrečný přibližovací vektor pro průlet mezi strojovými dozorčími stanicemi a satelity obíhajícími kolem Země. "Kanadské žertíky ty nikdy nepochopíš."
102
102
"No dobře, Voriane. Ale budu se snažit - a cvičit."
Vor si uvědomil, že jednoho dne bude možná litovat, že Seurata tomuto typu humoru naučil.
"Mimochodem, mám v hlavě víc než plech, ostatně jako všechny myslící stroje. Naše neuroelektronika je z velice přesných slitin a kromě ní máme složitou síť optických vláken, komplexních polymerů, gelových obvodů a…"
"I tak ti budu říkat Plecháči. Prostě proto, že tě to štve."
"Lidskou pošetilost nikdy nepochopím."
Když Koráb snů přistával na rušném letišti, seděl už u řízení zase Seurat, aby se neřeklo. "Tak jsme zakončili zase jednu úspěšnou cestu, Voriane Atreide."
Mladík si s úsměvem prohrábl dlouhé černé vlasy. "Cestujeme po okružní trase, Seurate. A kruh žádný konec nemá."
"Omnius-Země je začátek i konec."
"Bereš všechno příliš doslova. Proto tě taky porážím v tolika strategických hrách."
"Jen ve čtyřiceti třech procentech, mladíku," opravil ho Seurat. Aktivoval výstupní rampu.
"Takže asi v polovině." Vorian vykročil k východu, už se nemohl dočkat, až se nadechne čerstvého vzduchu.
"To není tak špatné na někoho, kdo je náchylný k nemocem, rozptýlením, fyzickým slabostem a spoustě jiných nedokonalostí. A taky jsem čím dál lepší, jak uvidíš, když se podíváš na trendy." Seběhl dolů na širokou plochu fúzovaného plastonu.
Nákladní roboti se hemžili mezi většími inteligentními stroji, které se pohybovaly na kluzných polích.
Malé čisticí automaty šplhaly do výfukových trubic a trysek, údržbářské stroje zkoumaly velké strojové součásti, zda nepotřebují opravu. Tankovací roboti čerpali palivo do zaparkovaných lodí a každé z dálkových plavidel připravovaly na cestu, kterou jim ve své nekonečné inteligenci určil Omnius.
103
103

Vorian stál a ve slunečním světle mhouřil oči. V té chvíli se k lodi blížil obrovský kymek na kloubnatých nohou. Vnitřní zařízení hybridního stroje bylo jasně viditelné: hydraulika, senzorové systémy, modré blesky nervových impulzů přenášených z elektrafluidu do myšlenkových portů. V samém jádru umělého těla spočívala chráněná mozková schrána obsahující mysl starého lidského generála.

Kymek pootočil senzorovou věžičkou, jako by ho zaměřoval, a pak se stočil přímo k Vorianovi a pozvedl přední úchopové ruce. Těžká klepeta zacvakala.

Vorian zamával a rozběhl se k němu. "Otče!"

Protože kymekové často měnili svá dočasná těla tak, aby vyhovovala fyzickým nárokům různých činností, bylo těžké je od sebe rozeznat. Ovšem Vorův otec mu přicházel naproti pokaždé, když se Koráb snů vrátil z některé ze svých aktualizačních cest.

Na Synchronizovaných světech žilo mnoho zotročených lidí a sloužilo všemysli. Omnius si je ponechával jako dělníky, ačkoliv jen málo z nich mělo v životě tak důležité poslání jako Vorian. Důvěrníci jako on dostávali speciální výcvik, procházeli tvrdým školením v elitních učilištích, aby se mohli stát šéfy týmů nebo zastávat jiné důležité postavení pod nadvládou strojů.

Vor četl o slávě Titánů a znal všechny příběhy o otcových výbojích. Mladík vyrůstal pod křídly všemysli a dostal výcvik od svého otce kymeka, takže nikdy nezapochyboval o pořádku světa ani o vlastní loajalitě vůči Omniovi.

Agamemnon znal mírnou povahu robotického kapitána a proto použil svého vlivu, aby pro syna získal místo v Seuratově aktualizační lodi, což bylo záviděníhodné přidělení dokonce i mezi vybranými důvěrníky.

Seurat jako nezávislý robot neměl nic proti mladíkově společnosti a dokonce tvrdil, že nevypočitatelná Vorianova osobnost je přínosem pro jejich úkol. Omnius sám občas požádal Voriana, aby sehrál nějakou roli

104

v jeho simulacích, jimiž se pokoušel lépe pochopit divoké lidi.

Vorian teď beze strachu běžel po přistávací ploše k ozbrojenému kymekovi, který byl mnohem vyšší než on. Mladík se láskyplně zadíval na zavěšenou mozkovou schránu svého starého otce, jejíž podivná mechanická tvář byla nyní na spodní straně.

"Vítej zpátky!" Agamemnonovy hlasové syntezátory zněly hluboce a otcovsky. "Seurat už odeslal své hlášení. Zase jednou jsem na tebe hrdý. Jsi o krok blíž k naplnění našeho cíle." Otočil věžičkou a začal se pohybovat zpátky, odkud přišel, a Vorian poklusával vedle

pancéřovaných nohou pryč od korábu.
"Jen kdyby moje křehké tělo vydrželo dost dlouho, abych stačil všeho dosáhnout," posteskl si Vor. "Nemůžu se dočkat, aby mě vybrali za neo-kymeka."
"Je ti teprve dvacet, Voriane! To je trochu brzy na takovéto morbidní starosti s vlastní smrtelností."
Nákladní lodi nad nimi sestupovaly z nebe na žlutobílých polštářích plamenů, které zpomalovaly jejich sestup. Nákladní vozy ovládané lidskými dělníky mířily do míst, kde lodi přistály, připravené rozvézt jejich náklad podle přesných instrukcí. Vor se podíval po otrocích, ale nepřemýšlel o jejich postavení. Každý člověk má své vlastní povinnosti, každý člověk i stroj je jen kolečkem v Synchronizovaných světech. Ale Vor je nadřazený ostatním, protože má šanci být jednou tím, čím je jeho otec. Kymekem.
Procházeli kolem neoznačených skladišť s počítačovými monitorovacími a inventárními systémy, kde se ukládalo palivo a zásoby. Lidští úředníci distribuovali potraviny a materiály ze skladišť otrokům ve městě. Inspektoři - někteří roboti, někteří lidé - prováděli kontroly kvality a přepočty množství tak, aby vyhovovaly Omniovým rozsáhlejším plánům.
Vor nechápal smysl životů těch nevzdělaných dělníků, kteří v kosmickém přístavu vykládali těžké bedny.
105
105
Otroci prováděli práce, které by obyčejný nakládací stroj zvládl rychleji a výkonněji. Ale potěšilo ho, že i tihle bezvýznamní lidé mají úkoly, které mohou provádět, aby tak vynahradili náklady na svou výživu.
"Seurat mi říkal o Saluse Secundus, otče." Musel hodně spěchat, aby stačil mohutným krokům kymeka.
"Je mi líto, že váš útok neuspěl."
"To byla jen zkouška," odpověděl Agamemnon. "Divocí lidé mají nový obranný systém a my jsme ho teď vyzkoušeli."
Vor se rozzářil. "Určitě najdete způsob, jak všechny ty hrethgir přivést pod výkonnou Omniovu vládu. Jako tenkrát, když vládli Titáni, jak jsi to popsal ve svých pamětech."
Generál kymek se nad tou poznámkou v duchu zamračil. Agamemnonova optická vlákna zaznamenala přítomnost mnoha transočí, která se kolem nich vznášela.
"Samozřejmě si nepřeji, aby se vrátily staré časy," řekl nakonec. "Znovu jsi četl moje paměti?"
"Tvoje příběhy mě nikdy nepřestanou bavit, otče. Čas Titánů, velký Tlaloc, první Vzpoura hrethgir… Všechno je to fascinující!" Vor si připadal výjimečný, když takhle doprovázel úžasného kymeka. V rámci svého postavení se neustále rozhlížel po nových možnostech, jak se

osvědčit. Přál si dokázat, že si zaslouží příležitost, kterou dostal - i víc… "Strašně rád bych se dozvěděl něco o tom novém obranném systému hrethgir, otče. Třeba bych ti mohl pomoci najít způsob, jak ho porazit."
"Omnius analyzuje data a rozhodne, co dělat. Teprve nedávno jsem se vrátil zpátky na Zemi."
Titáni, k jejichž psychice stále patřily lidské ambice, neustále budovali nějaké monumentální stavby: megalitické budovy a pomníky sobě samým, jež oslavovaly ztracený věk lidstva a Čas Titánů. Nesvobodní lidští umělci a architekti dostali příkaz vymýšlet originální návrhy a studie, které pak kymekové upravovali nebo schvalovali.
106
106
Nedaleko od nich stroje vyzvedávaly a usazovaly na místa části mrakodrapů, přidávaly další patra už existujícím budovám, ačkoliv myslící stroje nijak zvlášť nepotřebovaly další expanzi. Vorovi se občas zdálo, že všechny tyto stavby jsou dobré jen k tomu, aby měli otroci co dělat… Svou matku nikdy nepoznal a věděl jen to, že před dávnými časy, než se Titáni nechali chirurgicky přeměnit v kymeky, si Agamemnon vytvořil vlastní banku spermií, z níž počal Voriana. Během staletí mohl mít generál tolik potomků, kolik si přál, z vhodných náhradních matek.
Vorian se sice nikdy nedozvěděl nic o žádných sourozencích, ale tušil, že někde nějací existují. Přemýšlel někdy o tom, jaké by to bylo, setkat se s nimi, jenže ve strojové společnosti byla citová pouta nepraktická. Doufal jen, že jeho sourozenci Agamemnona nezklamali.
Když byl jeho otec pryč na některé ze svých četných misí, snažil se Vor často promluvit si s ostatními Titány, protože byl zvědavý na události zaznamenané v Agamemnonových oslavovaných a rozsáhlých memoárech. Používal svého zodpovědného postavení k tomu, aby se zdokonaloval. Někteří z původních Titánů, zvlášť Ajax, byli arogantní a dávali Vorianovi najevo, že je obtěžuje. Jiní, například Juno a Barbarossa, v něm viděli rozptýlení. Všichni mluvili s nejvyšším zaujetím o Tlalokovi, prvním z velkých Titánů, který vykřesal jiskru revoluce.
"Kéž bych mohl poznat Tlaloka!" řekl Vor, aby rozhovor neutichl. Agamemnon velice rád vyprávěl o dnech své slávy.
"Ano, Tlaloc byl snílek a napadaly ho věci, které jsem nikdy předtím neslyšel," uvažoval kymek nahlas, když spolu kráčeli širokými bulváry. "Občas byl maličko naivní, nechápal vždycky úplně praktické důsledky svých myšlenek. Ale já jsem ho na ně upozorňoval. Proto jsme byli tak skvělá dvojice."

107
107
Když začal Agamemnon mluvit o Titánech, přidal do kroku. Voriana už unavovalo to rychlé tempo a lapal po dechu.
"Svoje jméno přijal Tlaloc podle dávného boha deště. Mezi Titány byl Tlaloc vizionář, já byl vojenský velitel. Juno byla taktik a manipulátor. Dante dohlížel na statistiky, byrokracii a sčítání lidu. Barbarossa měl na starosti přeprogramování myslících strojů a postaral se o to, aby měly stejné cíle jako my. Dali jsme jim ambice."
"Což bylo dobře," přikývl Vorian.
Agamemnon zaváhal, ale nenamítl nic, protože si dával pozor na transoči. "Když Tlaloc navštívil Zemi, uvědomil si, že lidská rasa stagnuje, že lidé jsou už tak závislí na strojích, že jim nezbylo nic než apatie. Jejich cíle byly ty tam, stejně jako jejich odhodlání, jejich vášnivost. Neměli mít vlastně na starosti nic než povolit uzdu svým tvůrčím impulzům, ale byli tak líní, že ani jejich fantazii se nechtělo pracovat." Hlasové reproduktory vydaly znechucený zvuk."
"Ale Tlaloc byl jiný," pochopil narážku Vor.
Kymekův hlas nabyl na emotivnosti. "Tlaloc vyrůstal v soustavě Thalimu, na jedné z vnějších kolonií, kde byl život obtížný, kde se žádná práce neobešla bez potu, krve a puchýřů. Musel bojovat, aby si zasloužil své postavení. Na Zemi viděl, že lidský duch téměř zahynul - a lidé si toho ani nevšimli!
Pronášel projevy, v nichž se snažil lidi vyburcovat, ukázat jim, co se děje. Hrstka lidí ho se zájmem sledovala jako zábavnou novinku." Agamemnon pozvedl jednu silnou kovovou paži. "Ale v jeho slovech viděli jen rozptýlení. Znuděné obecenstvo se brzy vrátilo ke svému požitkářskému, lenivému způsobu života."
"Ale ty ne, otče!"
"Já jsem byl nespokojený se životem, v němž se nikdy nic nedělo. To už jsem se znal s Juno a oba jsme měli své sny. Po setkání s Tlalokem tyto sny vykrystalizovaly. Když jsme se k němu přidali, Juno a já, uved-
108
108
li jsme do chodu události, které nakonec vedly k pádu Starého impéria."
Otec a syn došli k ústřednímu komplexu, kde sídlil Omnius-Země, třebaže další střediska všemysli byla rozesetá po celé planetě v síti pancéřovaných trezorů a vysokých věží. Vorian následoval kymeka do hlavní stavby, nedočkavý, aby už mohl sehrát svou roli. Tenhle rituál už provozovali mnohokrát.
Kymekovo kráčející tělo procházelo širokými halami a nakonec vstoupilo do údržbářského střediska plného

trubic s mazadly, bublajících cisteren s výživou,
leštěných stolů a blikajících analytických systémů. Vor
si vzal sadu nástrojů, potom zapnul odsávací trubice
a vysokotlaké vodní trysky, našel si měkké hadry a leštěnky.
Tohle považoval za svůj nejdůležitější úkol důvěrníka.
Uprostřed sterilní místnosti se Agamemnon zastavil
pod zvedacím zařízením. Shora se snesla magnetická
ruka a připojila se ke schráně, v níž byl uložen
jeho prastarý mozek. Nervový konektor se odpojil
a myšlenkové porty se zatáhly. Ruka pozvedla schránu,
dosud napojenou na dočasné baterie a životní
systémy.
Vorian k ní přistoupil s náručí plnou své výbavy. "Já
vím, že to nemůžeš cítit, otče, ale rád si myslím, že ti
to poskytuje větší pohodlí a výkonnost." Pročistil konektory
prudkým proudem vzduchu a teplou vodou,
smotkem hadru vyleštil každý kousek povrchu. Generál
kymek vysílal bezeslovné děkovné mumlání.
Vor dokončil své čištění a leštění, pak připojil dráty
a kabely a zapojil diagnostiku. "Všechny funkce optimální,
otče."
"Při tvé pozorné péči není divu. Děkuji ti, synu.
Dobře se o mě staráš."
"Je to pro mě čest."
Agamemnon, jehož syntetizovaný hlas teď přímo
předl, řekl: "Jednou, Voriane, jestli mi budeš dál takhle

109
výborně sloužit, tě doporučím k udělení nejvyšší odměny.
Požádám Omnia, aby tě dal chirurgicky přeměnit
v kymeka jako jsem já."
Při zmínce o této skvělé vyhlídce Vorian ještě jednou
přeleštil schránu a pak se s láskou podíval na mléčné
obrysy mozku v ní. Pokusil se zakrýt své dychtivé rozpaky,
ale do očí mu vstoupily slzy. "To je to nejlepší,
v co může člověk doufat…"
Lidé mají křehké fyzické schránky a je snadné je
rozdrtit. Cožpak je tedy výzvou zranit je nebo poškodit?
ERASMUS,
NEREDIGOVANÉ LABORATORNÍ ZÁZNAMY
Erasmus stovkami hodnotících optických vláken znovu
pohlédl na pozemské nebe a nepotěšilo ho to. Robot
stál ve vysoké zvonici své vily a vyhlížel velikým
oblým oknem z neprůstřelného skla. Krajina této planety
se svými oceány a lesy, městy vybudovanými na
kostrách jiných měst, už viděla vzestup a pád nesčetných
civilizací. V perspektivě historie vypadaly jeho
vlastní úspěchy malé a vykonstruované.
Bude se tedy muset víc snažit.
Omnius ani nikdo z jeho pověřených robotů architektů
nerozuměl skutečné kráse. Erasmus viděl budovy

a rozvržení přestavěného města jen jako prvky s ostrými úhly, s náhlými přerušeními. Město musí být víc než výkonný diagram obvodu. Při jeho mnohostranném zkoumání vypadala metropole jako složitý mechanismus, navržený a postavený s utilitární silou. Měla své vlastní čisté linie a systematickou účelovost, které šťastnou shodou náhod vyústily v krásu, ale nebyl v nich ani náznak rafinovanosti…
110
110
Bylo to skutečně velké zklamání, když vševědoucí všemysl odmítala náležitě využít svého potenciálu. Občas měly ty pošetile nerealistické lidské ambice své opodstatnění.
Omnius buď ignoroval nebo záměrně odmítal elegantní krásu lidské architektury Zlatého věku. Ale taková chladná a malicherná povýšenost byla nelogická.
Ano, Erasmus spatřoval určitou krásu v minimalistických tvarech strojů a součástí - docela se mu líbil jeho vlastní pleťový film, platinově lesklý, hladká elegance jeho zrcadlové tváře, na níž vytvářel jednotlivé výrazy. Ale neviděl žádný důvod pro ošklivost, pokud jejím jediným účelem bylo pobouřit nepřítelovu představu o kráse.
Jak může obrovský počítač, rozesetý po stovkách planet, projevovat byť jen náznak malichernosti? Pro Erasma a jeho odtažité, zralé pochopení rozvinuté během dlouhých úvah, odhaloval Omniův postoj nedostatek velkorysého myšlení.
Vydal zvuk nadsazeného povzdechu, který okopíroval od lidí, a vyslal myšlenkový příkaz, po němž se přes okna zvonice spustily projekční rolety. Zvolil si náladu a promítl si na ně umělé pastorální obrazy z jiných světů. Byly tak mírumilovné a uklidňující!
U jedné stěny se zastavil u oděvního syntetizéru, vybral si vzhled roucha a čekal, až mu je stroj připraví. Tradiční malířský plášť. Když byl hotový, přehodil ho přes své štíhlé tělo a došel k malířskému stojanu, kde si už připravil prázdné plátno, paletu barev a jemné štětce.
Mávl rukou a na projekčních plátnech se objevily zvětšené reprodukce mistrovských obrazů, každá od jiného velkého mistra. Vybral si "Chalupy v Cordeville" od dávného pozemského malíře Vincenta Van Gogha. Byl to obraz odvážný a barevný, ale jeho zpracování bylo v zásadě primitivní, s nevhodnými liniemi a dětinskou aplikací pigmentů - tlusté vrstvy barvy,
111
111
šmouhy. Nahlížena jako celek však v sobě malba měla jistou syrovou energii, nedefinovatelnou primitivní rezonanci.

Po hlubokém soustředění se Erasmus domníval, že pochopil Van Goghovu techniku do nejjemnějších detailů. Stále mu však unikalo pochopení, proč by vůbec někdo chtěl něco takového vytvořit.
Třebaže Erasmus nikdy předtím nemaloval, podařilo se mu obraz okopírovat přesně. Všechny tahy štětce, všechny pigmenty. Když skončil, prohlédl si své mistrovské dílo. "Tak! Nápodoba, nejupřímnější forma lichocení."
Nejbližší obrazovka na stěně se světle šedě rozsvítila. Omnius ho sledoval jako vždycky. Erasmus bude nepochybně muset vysvětlovat svou činnost, protože všemysl nikdy nepochopí, co to její nezávislý robot dělá.
Znovu se zadíval na malbu. Proč je tak těžké pochopit tvořivost? Měl by jen náhodně pozměnit některé prvky a prohlásit dílo za originál? Jakmile robot dokončil svou obhlídku, uspokojen, že neudělal žádnou chybu, že nevybočil z tolerancí, jež viděl na reprodukci malby, očekával prozření a pochopení.
Pomalu si začal uvědomovat, že to, co právě stvořil, není skutečné umění, stejně jako například tiskařský lis nevytváří literaturu. On pouze okopíroval dávnou kompozici do všech detailů. Nedodal nic, nevytvořil žádnou novost. A hořel touhou pochopit ten rozdíl.
Zklamaný Erasmus se rozhodl pro jiný přístup. Nemilosrdným hlasem přivolal tři sluhy a přikázal jim, aby odnesli jeho malířské potřeby do jedné z laboratorních budov. "Hodlám vytvořit nové umělecké dílo, své vlastní. Svého druhu zátiší. Vy tři budete klíčovou součástí procesu. Radujte se ze svého štěstí!"
Ve sterilním prostředí laboratoře, za chladné asistence svých osobních robotských strážců, provedl Erasmus na trojici obětí vivisekci bez ohledu na jejich křik.
112
112
"Chci se dostat k srdci té věci," vtipkoval, "přijít jí na kloub."
Zašpiněnýma kovovýma rukama vytahoval kapající orgány, mačkal je, díval se, jak z nich prýští tekutiny, jak se bortí buněčné struktury. Provedl zběžnou analýzu, objevil neohrabanou mechaniku a nevýkonné oběhové systémy, které byly zbytečně složité a náchylné k selháním.
Pak s pocitem vibrující energie, impulzivnosti, si Erasmus začal připravovat scénu k malování. Nové dílo, zcela jedinečné! Bude to jeho vlastní aranžmá, obrazy zabarví použitím různých filtrů a záměrně udělá několik chyb, aby se více přiblížil lidské nedokonalosti a nejistotě.
Teď už je určitě na správné cestě.
Na jeho příkaz donesl jeden ze strážních robotů káď

naplněnou čerstvou, nesraženou lidskou krví. Erasmus začal ze stolu vybírat zajímavou skupinu lidských orgánů - dosud na dotek teplých - a dvěma čisticím automatům přikázal, aby z dárcovských těl vyškrábaly zbytky útrob. Krátce se zamyslel nad uspořádáním a pořadím a pak orgán po orgánu pouštěl do krve a díval se, jak v tekutině plavou - oči, játra, ledviny, srdce.
Potom začal dělat přesně to, co mu napovídaly jeho "tvůrčí popudy" a pomalu hodnotil každý krok celého procesu. Rozmar na rozmar, Erasmus přidával do krvavé lázně další prvky. Inspirován čímsi, co se dozvěděl o malíři Van Goghovi, uřízl jedné z mrtvol ucho a přihodil je do kádě.
Nakonec odstoupil, z kovových rukou mu kapala krev. Krásná kompozice - a naprosto originální, jeho vlastní! Nevzpomínal si na žádného slavného lidského umělce, který by pracoval na podobném plátně. Nikdo nikdy neudělal nic, co by se blížilo tomuhle.
Erasmus si otřel hladké kovové ruce a začal malovat na nedotčené plátno. Na prázdnou plochu nakreslil jedno ze tří srdcí, na němž bylo do posledního detailu
113
113
vidět komory, chlopně i aortu. Ale tohle neměl být realistický obraz pitvy. Nespokojen rozmazal některé linie, aby dodal celé věci uměleckého ducha. Skutečné umění vyžaduje správnou dávku nejistoty, stejně jako labužnická kuchyně potřebuje správné koření a příchutě. Tohle musí být ono, tak funguje kreativita! Zatímco Erasmus maloval, pokoušel se představit si kinestetický vztah mezi svým mozkem a mechanickými prsty, myšlenkové impulzy, jež uvádějí prsty do pohybu.
"Tohle lidé definují jako umění?" řekl Omnius z obrazovky na stěně.
Erasmus se projednou s všemyslí nepřel. Omnius měl ve svém skepticismu pravdu. Erasmus skutečné kreativity nedosáhl. Ano, vytvořil originální a výrazné aranžmá. Ale v lidských uměleckých dílech tvoří souhrn složek více než jejich součet. Jen vyrvat orgány z obětí, nechat je plavat v krvi a pak je namalovat ho nijak nepřiblížilo k pochopení lidské inspirace. Třebaže pozměnil detaily, zůstával stále nepřesný a nudný.
Ale možná je to přece jen krok správným směrem. Erasmus nemohl se svou myšlenkou postoupit k dalšímu logickému kroku a začal už také chápat proč. Ten proces není vůbec rozumový. Kreativita a přesná analýza se navzájem vylučují.
Zklamaný robot uchopil morbidní obraz do svých mocných rukou, přelomil rám a rozerval plátno na cáry. Bude muset udělat něco lepšího než tohle, mnohem lepšího. Erasmus pozměnil tvář z kovového polymeru

tak, aby vznikla stylizovaná zamyšlená maska. Nijak se nepřiblížil pochopení lidí i přes stovku let intenzivního studia a hloubání.
Erasmus pomalu došel do svého soukromého útočiště, botanické zahrady, kde naslouchal klasické hudbě přehrávané z buněčných struktur rostlin. "Rapsodie v modrém" od skladatele ze staré Země.
114
114
V meditační zahradě seděl znepokojený robot v načervenalém slunečním světle a cítil na kovové kůži teplo. To byla další věc, jež lidem zřejmě působila potěšení, robot však nechápal proč. Dokonce i se senzorickým zesilovacím modulem mu to pořád připadalo jako žár.
A stroj, který se přehřeje, selže.
Gobelín vesmíru je obrovský a složitý, s nekonečnými vzory. Třebaže základní tkaninu tvoří nitě tragédie, lidstvo se svým neochvějným optimismem přesto dokáže vyšít malé obrazce štěstí a lásky.
KOGITORKA KWYNA,
ARCHIVY MĚSTA INTROSPEKCE
Po dlouhé vesmírné cestě nedokázal Xavier myslet na nic, než aby už byl zase doma a ve vřelém objetí Sereny Služebnice.
Dovolenou trávil v sídle Tantorových, kde ho přivítali jeho adoptivní rodiče a jejich nadšený syn Vergyl. Tantorovi byli tichý starší pár, laskavý a inteligentní, se snědou pletí a vlasy barvy hustého kouře. Xavier jako by byl ze stejného těsta, měl podobné zájmy a vysoké morální hodnoty. Vyrostl v tomto vlídném a prostorném panském domě, který dosud považoval za svůj domov. Třebaže už právně převzal ostatní harkonnenské državy - důlní a průmyslové podniky na třech planetách - mnoho pokojů v sídle Tantorových bylo dosud vyhrazeno pro jeho potřeby.
Když Xavier vkročil do svého známého velkého bytu, našel tam dvojici ježatých šedých vlkodavů, kteří ho čekali a vrtěli ocasy. Xavier pustil zavazadla na zem a chvilku se psy zápasil. Zvířata, větší než jeho malý bratr, byla hravá a vždycky nadšená, že ho vidí.
115
115
Toho večera si rodina pochutnávala na specialitě kuchaře - divokém kuru šalvějovém, pečeném s medem, sekanými ořechy a olivami z vlastních hájů Tantorových. Bohužel od té doby, kdy se Xavier setkal s palčivým plynem kymeků, mu jemné nuance chutí a vůní unikaly. Kuchař se na něj vyděšeně podíval, když si do jemného jídla nasypal velkou dávku soli a koření; potřeboval to, aby vůbec pocítil nějakou chuť.

Další věc, o niž ho myslící stroje připravily.
Po večeři Xavier odpočíval v těžkém dubovém křesle
před praskajícím krbem a upíjel červené víno z Tantorových
rodinných vinic - bohužel také skoro bez
chuti. Vychutnával si, že je doma, že se může uvolnit,
že nemusí dodržovat vojenský protokol. Strávil skoro
půl roku na výkonné, ale velmi strohé armádní průzkumné
lodi; dnes bude spát jako mimino ve vlastní
ložnici.
Jeden z velkých vlkodavů hlasitě zachrápal a položil
si chlupatý čenich Xavierovi na vyzutou nohu. Emil
Tantor s věnečkem kouřových vlasů kolem holého temene
seděl v křesle naproti svému adoptivnímu synovi.
Emil se vyptával na strategické pozice Synchronizovaných
světů a na vojenské možnosti Armady. "Jak
velká je možnost, že po útoku na Zimii se válka vystupňuje?
Můžeme vůbec někdy podniknout víc než je
zahánět?"
Xavier dopil víno, nalil další půl skleničky sobě
a celou staršímu muži a pak se znovu posadil do křesla,
to všechno, aniž by vyrušil šedého psa. "Situace
vypadá zle, otče." Na vlastní rodiče se skoro nepamatoval
a hlavě Tantorova rodu odjakživa říkal otče.
"Jenže ona vypadala zle vždycky, už od časů Titánů.
Možná jsme si v dobách Starého impéria žili moc pohodlně.
Zapomněli jsme být sami sebou, nevyužívali
jsme svůj potenciál a už tisíc let za to platíme. Byli
jsme snadná kořist - nejdříve pro zlé lidi, pak pro bezduché
stroje."
116
116
Emil Tantor upil vína a zadíval se do krbu. "Je tedy
aspoň naděje? Musíme se přece něčeho držet."
Xavier se pousmál. "Jsme lidé, otče! Dokud se držíme
tohohle, je naděje vždycky."
Druhý den poslal Xavier vzkaz do sídla Služebníků
a požádal o dovolení doprovázet místokrálovu dceru
na každoroční lov na kance štětinaté, který byl naplánován
na zítřek. Serena už jistě ví, že se Xavier vrátil.
Jeho průzkumné lodi přistály s velkou slávou a Manion
Služebník bude očekávat jeho zprávu.
Ovšem saluská společnost je formální a výjimečná.
Pokud se někdo chce dvořit krásné místokrálově dceři,
musí se držet toho, co se od něj čeká.
Později během dopoledne zabušil na dveře rezidence
Tantorových posel. Vergyl stál vedle svého velkého
bratra a rozesmál se, když uviděl výraz na Xavierově
tváři. "Tak co? Můžu jet s tebou? Řekl místokrál
ano?"
Xavier se zatvářil naoko přísně. "Jak by mohl odmítnout
člověka, který zachránil Salusu Secundus

před kymeky? Nezapomeň na to, Vergyle, jestli si budeš vůbec někdy chtít získat náklonnost nějaké mladé dámy."
"To musím zachránit planetu, abych měl holku?"
Chlapec to vyslovil skepticky, ale ne přímo nevěřícně; koneckonců řekl to přece Xavier.
"Pro ženu tak nádhernou jako Serena musíš udělat přesně tohle." Vykročil do domu, aby Tantorovy seznámil se svými plány.
Druhý den za úsvitu se Xavier oblékl do svého nejlepšího jezdeckého oděvu a rozjel se do jasnícího se dne k sídlu Služebníků. Vypůjčil si otcova čokoládově hnědého saluského hřebce, skvělé zvíře s vlnitou hřívou, úzkými nozdrami a jasnýma očima. Uši zvířete byly veliké a jeho krok plynulý, ne rytmicky trhaný jako u hůře vycvičených koní. Na vrcholku travnaté-

117
ho kopečku stála skupinka ozdobných bílých budov - panské sídlo, stáje, obydlí služebnictva a skladiště, uspořádaná po obvodu za zdí. Jak jeho kůň stoupal, za Xavierem se objevovaly nádherné pohledy na bílé vížky Zimie.
Točitá cesta, vysypaná drceným vápencem, vedla až k vrcholku. Štěrk skřípal koni pod kopyty. Xavier cítil vlhký chlad časného jara, viděl mladé listí na stromech, oslnivé záplavy prvních květů. Ale každý dech, který vtáhl do svých nových plic, byl stejně bezvýrazný.
Jako zelený manšestr obepínala kopec vinná réva, pečlivě ošetřovaná a zalévaná. Každá hlava byla pečlivě vyvázaná k drátům napjatým mezi kůly, aby hrozny visely nad zemí a daly se snadno sklidit. Panské sídlo obklopovaly pokroucené olivovníky, jejich nízké větve byly obalené bílými květy. Každým rokem bylo první lisování hroznů a oliv důvodem k oslavám v každé saluské domácnosti; místní vinohrady mezi sebou soutěžily o to, kdo bude mít nejlepší víno.
Jakmile Xavier projel branou do nádvoří, viděl, že už tam je mnoho dalších jezdců v loveckých úborech. Štěkající psi se pletli koním pod nohama, ale čokoládově hnědý hřebec stál majestátně a psy ignoroval, jako by to byli nevychovaní malí kluci.
Psovodi pochytali psy za vodítka a znovu je přivedli k pořádku. Několik nevysokých černých loveckých koní tančilo po nádvoří; byli netrpěliví stejně jako psi.
Dva z lovců hlasitě zahvízdali a pak se k nim přidali i další, připraveni zahájit dnešní slávu.
Manion Služebník vyšel ze stáje a svolal svůj tým jako vojenský velitel rozmisťující síly před bitvou. Zahlédl mladého důstojníka a pozvedl ruku na pozdrav.
Potom Xavier uviděl Serenu, jak vyjíždí na šedé

klisně ušlechtilého vzhledu s ozdobným sedlem. Měla vysoké boty, jezdecké kalhoty a černé jezdecké sako. Jejich pohledy setkaly, dívce zaplály v očích elektrické jiskry.
118
118
Doklusala ke Xavierovi a jeho hřebci a zvedla koutky úst v úsměvu. I mezi všemi těmi štěkajícími psy, neklidnými koňmi a křičícími jezdci ji Xavier tak strašně toužil políbit, že měl co dělat, aby se ovládl. Serena však zůstala chladně formální a podala mu na pozdrav ruku v rukavičce. Přijal ji a uchopil ji za prsty. Jak si přál, aby měl schopnost telepatie jako Čarodějky z Rossaku, aby jí mohl poslat své myšlenky! Ale podle toho, jaká radost se Sereně zračila ve tváři, chápala jeho pocity dost dobře i tak a opětovala je.
"Ta cesta vesmírem byla strašně dlouhá," řekl. "A já jsem celou tu dobu myslel na tebe."
"Celou dobu? Měl ses soustředit na svoje povinnosti." Skepticky se pousmála. "Možná během dnešního lovu najdeme nějakou chvíli sami pro sebe a ty mi pak řekneš, o čem jsi snil."
Vesele pobídla svou šedou klisnu, aby odklusala k místu, kde čekal její otec. Serena i Xavier si byli dobře vědomi, kolik očí je sleduje, a zachovávali dostatečný odstup. Mladík vyjel vpřed a stiskl jejímu otci podávanou ruku v černé rukavici. "Děkuji vám, že jste mi dovolil účastnit se dnešního lovu, pane místokráli."
Zarudlá tvář Maniona Služebníka rozkvetla v úsměvu. "Jsem rád, že ses k nám mohl přidat, tercero Harkonnene. Jsem si jistý, že letos nějakého štětináče vystopujeme. Ve zdejších lesích určitě jsou - a já mám rozhodně velikou chuť na šunku a pečínku. A zvlášť na slaninu. Té se nevyrovná nic."
Serena na něj pohlédla s veselými jiskřičkami v očích. "Možná, otče, kdybys s sebou bral méně štěkajících psů, dupajících koní a lidí, kteří lámou podrost, pak bys některého štětináče našel spíš. Oni jsou dost plaší."
Manion se místo odpovědi usmál, jako by dosud byla předčasně vyspělá holčička. Pak se podíval na Xaviera a řekl: "Jsem rád, že ji budeš chránit, mladý muži."
119
119
Místokrál pozvedl pravou paži. Rozezněly se rohy a od stájí zaduněl mosazný gong. Čistokrevní psi se rozštěkali a hnali se k plotu. Za ním vedla stezka přes kvetoucí olivový háj do nízkého saluského lesa. Dva nadšení chlapci otevřeli vrata dokořán; ani oni se nemohli dočkat svého prvního honu na štětinaté kance.

Celá skupina vyjela neuspořádaně ven, nejdříve psi, potom velcí koně s profesionálními lovci. Manion Služebník jel s nimi a troubil na starou polnici, která se v jejich rodině dědila už od doby, kdy se Bovko Manresa usadil na Saluse.
Další vlna spěchala za koňmi na méně ušlechtilých zvířatech. Tyto pomocné skupiny rozbijí v lese tábor a budou kuchat a stahovat z kůže zvěřinu, kterou lovci složí. Připraví také hostinu, až se všichni vrátí do panského domu.
Lovci už vytvořili vějíř, každý vůdce skupinky se zařadil do čela svých lidí a vnořil se na okraj lesa. Xavier a Serena beze spěchu klusali k temně zeleným stromům. Jeden mladík, který se zdržel, se ohlédl přes rameno a mrkl na Xaviera, jako by věděl, že mladý pár nemá ani v nejmenším v úmyslu užívat si lov jako takový.
Xavier pobídl svého hřebce vpřed. Serena jela vedle něj a společně si zvolili vlastní stezku řídnoucím lesem k bahnitému břehu říčky, provlhlému jarními záplavami. Tajnůstkářsky se na sebe usmívali, když zaslechli vzdalující se štěkot psů a neustávající hlas polnice jejího otce.
Soukromé lesy Služebníků měly rozlohu mnoha hektarů, protkaných stezkami zvěře. Většinou to byla rezervace s loukami a třpytivými potůčky, ptačími hnízdy a bohatými plochami květin, které vykvétaly postupně v barevných explozích, jak mizely skvrny zledovatělého sněhu.
Xavier byl šťastný prostě proto, že byl se Serenou sám. Jeli vedle sebe a dotýkali se rameny a pažemi

120
- záměrně. Občas se natáhl, aby jí před obličejem odhrnul zelené větve, a Serena ukazovala na ptáky a malá zvířata a říkala jejich jména.
Ve svém pohodlném loveckém obleku měl Xavier ceremoniální dýku v pochvě, těžký bič a Chandlerovu pistoli, z níž se střílelo potahovanými štěpinami křišťálu. Také Serena měla nůž a malou pistoli. Ani jeden z nich však nečekal, že by něco ulovili. Byli si dnes kořistí navzájem a oba to věděli.
Serena zvolila cestu bez zaváhání, jako by celý čas, kdy byl Xavier na inspekční cestě, projezdila po lesích a hledala místo, kde by mohli být sami. Konečně ho dovedla přes hájek tmavých borovic na louku s vysokou trávou, hvězdicovitými květy a hustým rákosím vyšším než ona sama. Rákosí obklopovalo jezírko hladké jako zrcadlo, mělkou tůňku vytvořenou roztátým jarním sněhem a občerstvovanou podzemním pramenem.
"V té vodě jsou bublinky," řekla. "Šimrají na těle."
"Znamená to, že si chceš jít zaplavat?" Xavierovi se

při té představě stáhlo hrdlo.
"Bude to studené, ale ten pramen není úplně ledový. Jsem ochotná to riskovat." Serena s úsměvem sesedla a nechala svou klisnu, aby se pásla. V jezírku něco šplouchlo, ale rákosí jim bránilo ve výhledu.
"Taky to vypadá, že je tu dost ryb," podotkl Xavier. Sjel ze svého hřebce, poplácal ho po svalnaté šíji a nechal koně očichávat tlusté trávy a květiny poblíž šedé klisny.
Serena si stáhla vysoké boty a punčochy a vytáhla jezdecké kalhoty nad kolena. Pak bosá vstoupila do rákosí. "Vyzkouším vodu," vysvětlila a odstrčila dutá stébla stranou.
Xavier kontroloval spony na sedle svého koně. Pak otevřel jednu ze sedlových brašen a vytáhl láhev s čerstvou citrusovou vodou, aby ji nabídl Sereně. Vykročil za ní do rákosí a už teď si představoval, jaké to bude

121

plavat vedle ní, jen oni dva, nazí, jak pomalu brázdí toto osamělé lesní jezírko a líbají se…
Bez varování vyrazil z rákosů obrovský kanec štětinatý a rozstřikoval kolem sebe studenou vodu a bahno, v nichž se válel. Serena vykřikla, spíše varovně než v hrůze, a padla dozadu do bláta.
Kanec zadupával rákosí rozeklanými kopyty. Z hranatého čenichu mu trčely dlouhé kly, určené k vyvracení mladých stromků a párání nepřátel. Zvíře mělo oči široko od sebe, veliké a černé. Hlasitě odfrkávalo, jako by se chystalo dštít oheň. Vyprávěly se zkazky o velkých lovech na štětináče, při nichž mnoho mužů, loveckých psů a koní přišlo o život - jenže těch zvířat teď už bylo hodně málo.
"Do vody, Sereno!"
Kanec se obrátil, když uslyšel jeho výkřik. Serena udělala přesně to, co Xavier řekl, brodila se od rákosí pryč, hlouběji do tůně. Začala plavat; věděla, že štětináč na ni nemůže zaútočit, bude-li v dostatečně hluboké vodě.
Kanec vydusal z rákosí. Oba koně zaržáli a odběhli zpátky na kraj louky.
"Pozor, Xaviere!" Serena, teď po pás ve vodě, vytáhla svůj nůž, ale věděla, že mu nemůže pomoci.
Xavier se pevně postavil, v jedné ruce nůž a ve druhé pistoli. Bez mrknutí oka zamířil a křišťálovými střepinami třikrát vystřelil štětináči do hlavy. Ostré střely se zabořily zvířeti do líce a čela, zavrtaly se do tvrdé lebky. Třetí výstřel roztříštil jeden z klů. Štětináč se však dál setrvačností řítil k němu.
Xavier vystřelil ještě dvakrát. Zmrzačené zvíře silně krvácelo, bylo smrtelně zraněné - ale dokonce ani

blížící se smrt nesnížila prudkost útoku. Jak zvíře dusalo k němu, Xavier uskočil stranou a švihl mu ostrým nožem po krku, přeťal krční tepnu. Kanec se obrátil a zalil ho proudem krve, třebaže jeho srdce už selhávalo.
122
122
Tíha padajícího zvířete srazila Xaviera k zemi, ale odvalil je a dával si přitom pozor, aby ho při křečovitých záškubech nezasáhly kly ostré jako břitva. Jakmile zvíře znehybnělo, Xavier se vydrápal znovu na nohy a odklopýtal. Chvěl se šokem. Jeho lovecký oděv byl promáčený krví zvířete.
Hnal se do podupaného rákosí na břehu. "Sereno!"
"Nic mi není," odpověděla a brodila se ke břehu.
Podíval se na svůj obraz v klidné hladině a viděl, že tvář i košili má krvavé. Doufal jen, že nic z toho není jeho vlastní krev. Udělal z dlaní misku a šplouchal si na kůži studenou vodu, pak potopil celou hlavu, aby si smyl pach z vlasů. Ruce si vydrhl hrubým pískem.
Serena k němu přiběhla, oblečení promáčené, mokré vlasy přilepené k lebce. Cípem svého jezdeckého saka mu otřela krev z krku a tváří. Potom mu rozhrnula košili a otřela mu i hruď.
"Nemám ani škrábnutí," řekl, ale nebyl si jistý, jestli je to pravda. Kůže na jedné straně krku byla pálivá a horká, jako odřená, a hrudník ho bolel po střetu s útočníkem. Pevně ji uchopil za paži a přitáhl si ji k sobě. "Určitě nejsi zraněná? Žádné šrámy, žádné zlomené kosti?"
"To se ptáš ty mě?" řekla se škádlivou nevírou v hlase. "Copak já jsem tady ten hrdina kancobijec?"
Serena ho políbila. Rty měla z vody chladné, ale držel je na svých a probouzel ji tím dotekem, až se nakonec jejich ústa zlehka pootevřela a pocítili teplý dech toho druhého, jak se polibek prohluboval. Vedl ji od břehu jezírka rákosím až na měkkou luční trávu, daleko od mrtvého štětináče.
Mladí milenci si odhrnuli mokré vlasy z očí a uší a znovu se začali líbat. To setkání se smrtí způsobilo, že se oba cítili intenzivně živí. Xavierova kůže byla horká a srdce mu dál prudce bušilo, třebaže nebezpečí už pominulo. Teď sílilo jiné vzrušení. Přál si, aby mohl lépe vychutnat svůdnou vůni jejího parfému, ale
123
123
rozeznával jen slabounký závan, který ho spíš trápil než těšil.
Serenino promáčené oblečení bylo studené a Xavier si všiml, že má na pažích husí kůži. Nedokázal myslet na nic jiného, než aby ten mokrý textil sundal.

"Počkej, zahřeji tě."
Pomohla mu rozepnout černé jezdecké sako a halenku,
zatímco sama pracovala na jeho zkrvavené košili.
"Jen se ujistím, že nejsi zraněný," řekla Serena. "Nevím,
co bych dělala, kdyby tě zabil." Říkala to rychle,
stručně mezi polibky.
"To by muselo být něco mnohem většího než divoký
kanec, aby mě to oddělilo od tebe!"
Stáhla mu košili z ramen a začala pracovat na manžetách,
aby ji mohla svléknout úplně. Louka byla měkká
a šťavnatá. Koně se trpělivě popásali v trávě, zatímco
Xavier a Serena se bez zábran milovali, vyjadřovali
své dlouho potlačované vášně, šeptali a pak vykřikovali
svá vzájemná vyznání.
Zbytek lovecké společnosti jim připadal strašně
vzdálený, ačkoli Xavier zabil štětináče a bude mít dramatickou
historku, kterou bude moci vyprávět večer při
hostině. Některé detaily bude samozřejmě třeba vynechat…
Pro tu chvíli válka s myslícími stroji neexistovala.
V této krátké a opojné hodině byli jen dvěma lidskými,
milujícími se bytostmi.
124
124
Věda má v sobě určitou zpupnost, víru, že čím dokonalejší
vyvineme techniku a čím víc se dozvíme,
tím lepší budou naše životy.
TLALOC,
ČAS PRO TITÁNY
Cokoli, co si lze představit, lze i uskutečnit - za předpokladu
dostatečné geniality.
To řekl Tio Holtzman asi stokrát ve svých projevech
před Panskou radou Poritrinu. Jeho myšlenky a úspěchy
inspirovaly sny a povzbuzovaly důvěru v lidské
technologické schopnosti proti myslícím strojům.
Tuto mantru si oblíbil také jeho patron, lord Niko
Bludd, a představitelé Ligy vznešených. Hned na počátku
své kariéry si Tio Holtzman uvědomil, že ten,
kdo sklízí pochvaly a granty, není vždycky ten nejlepší
vědec. Spíš je to ten nejlepší showman, nejschopnější
politik.
Učenec Holtzman byl ovšem dobrý vědec. Měl výjimečné
technické znalosti a jeho vynálezy a zbraňové
systémy sklidily velké úspěchy a byly úspěšně
nasazeny v boji proti Omniovi. Ale postaral se, aby
jeho objevy získaly víc publicity a pozornosti, než by
si skutečně zasloužily. Díky svým řečnickým schopnostem
a tomu, že určité detaily poněkud přibarvil,
si vystavěl piedestal slávy, na němž nyní stál. Holtzman
ze sebe udělal hrdinu Poritrinu, místo aby zůstal
dalším z bezejmenných vědců. Jeho schopnost okouzlit
jakékoli publikum, vykřesat v jejich mysli jiskru

úžasu a možností, byla větší než jeho vědecké schopnosti.
Pokud si Holtzman chtěl tento mýtus zachovat, musel
neustále hledat nové nápady - což vyžadovalo inspiraci
a dlouhá období nepřerušovaného přemýšlení.
Rád nechával možnosti, aby se kutálely jako oblázky
po příkrém horském svahu. Občas se oblázky zastavi-
125
125
ly, natropily jen trochu hluku, ale nevydaly nic; jindy
takové nápady mohly strhnout lavinu.
Cokoli, co si lze představit, lze i uskutečnit.
Ale nejdříve je třeba si to představit, musí se to objevit
v tvůrcově vizi.
Když se Holtzman vrátil ze zničené Salusy Secundus,
zamluvil si soukromou kajutu na přepychové
vzdušné bárce, na jedné z těch tichých vzducholodí,
které startovaly z pobřežního města Sarda a pomalu
mířily do vnitrozemí na proudech teplého vzduchu nad
zdánlivě nekonečné planiny Poritrinu.
Holtzman stál na otevřené palubě bárky a díval se na
travnaté pláně, vlnící se jako zelené a hnědé moře, tu
a tam přerušené jezerem. Pod ním letěli ptáci jako hejno
ryb. Pomalé plavidlo se vznášelo beze spěchu, bez
cestovního plánu.
Hleděl k širokému obzoru. Bezhraničné vzdálenosti,
nekonečné možnosti. Hypnotické, meditativní… inspirující.
Taková místa mu otevírala mysl, umožňovala
mu sledovat šílené nápady a dohnat je jako šelma pronásledující
kořist.
Bárka minula geometrické tvary na zemi, jež vypadaly
jako tetování - pečlivě vymezená pole pro intenzivní
pěstování cukrové třtiny. Na jiných polích rostlo
buclaté obilí a vláknité rostliny, z nichž se vyráběly poritrinské
látky. Na farmách a rančích pracovaly armády
lidských otroků jako hmyz vyletující z úlu.
Lidé na Poritrinu vyznávali bukolickou odvozeninu
navakřesťanství, podle jeho příkazů postavili mimo zákon
počítačem řízené sklízecí stroje a vrátili svou společnost
ke skromnějším kořenům. Bez složitějších strojů
ovšem potřebovali mnoho manuální práce. Už před
dávnými časy byl Sajak Bludd prvním šlechticem v Lize,
jenž zavedl otroctví jako prostředek, který činil rozsáhlé
zemědělství vůbec životaschopným.
Pán Poritrinu ospravedlnil svůj skutek tím, že vybral
pouze ty, kdo měli nějaký dluh vůči lidstvu, většinou
126
126
buddislámské zbabělce, kteří utekli, místo aby bojovali
s utlačitelskými Titány a myslícími stroji. Sajak Bludd
říkal, že kdyby se nebáli pomoci při obraně lidstva,
mohlo to stačit k tomu, aby se výsledek války zvrátil.

ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

Pracovat na polích byla celkem malá cena, kterou za to platili jejich potomci…
Holtzman přecházel po palubě bárky, vzal si od stevarda vysokou sklenici cukrové vody a při přemýšlení z ní upíjel. Zahleděl se dolů na moře trávy a vychutnával si tuhle duševní dovolenou. Nic ho nerušilo… ale zatím ho také nic neinspirovalo. Velký vědec podnikal podobné cesty často, když si chtěl srovnat myšlenky; prostě jen hleděl a uvažoval - a pracoval, třebaže všichni ostatní na palubě měli zřejmě dovolenou.
Vzhledem k Holtzmanovým předchozím úspěchům mu Niko Bludd dal volnou ruku, aby vyvíjel takové nové obranné systémy a zbraně, jaké ho právě napadnou. Bohužel během uplynulého roku docházel vědec stále více k závěru, že mu došly myšlenky.
Genialita není ničím bez tvůrčích impulzů. Samozřejmě, že se Učenec mohl ještě chvilku vézt na vlně svých předchozích úspěchů. Ale i tak musel pravidelně přicházet s novými vynálezy, jinak by o něm začal pochybovat i lord Bludd.
A to Holtzman nemohl připustit. Byla to otázka cti. Zahanbilo ho, že kymekové tak snadno pronikli rušivými štíty na Saluse Secundus. Jak jen mohl - a všichni ostatní inženýři a technici, kteří se na projektu podíleli - přehlédnout fakt, že kymekové mají lidský mozek, ne gelové obvody jako umělá inteligence? To byl závažný omyl s ničivými následky.
Ovšem ta vlna víry a naděje - nemluvě už o rozsáhlých grantech - ho vystavila ochromujícímu tlaku. Lidé mu teď rozhodně nedovolí odejít na odpočinek. Musí najít nějaké jiné řešení, znovu zachránit situaci.
Kdykoli byl v laboratoři své rezidence nad útesy ve Stardě, neustále pátral, četl disertace a teoretické stu-

127
die, které mu odevšad posílali, a hledal v nich využitelné možnosti. Mnoho těch zpráv bylo tak esoterických, že je nechápal dokonce ani on, ale občas ho některý nápad zaujal.
Holtzman si s sebou na tuto duševní dovolenou nad pláněmi Poritrinu vzal řadu podobných zpráv. Jednu ambiciózní a zajímavou studii napsala neznámá teoretička z Rossaku jménem Norma Cenva. Pokud věděl, neměla za sebou dosud žádné oficiální uznání, ale její práce byla doslova ohromující. Dokázala vidět prosté věci v docela novém světle. Instinkt mu říkal, že to je to, co hledá. A přitom byla úplně neznámá…
Když se na širokém poritrinském nebi rozzářily hvězdy, seděl sám ve své kajutě a pil horký ovocný nápoj. Hleděl na Norminy výpočty, v duchu je opakoval, hledal chyby a zároveň se snažil pochopit. Ta mladá

neznámá matematička si zřejmě nedělala žádné nároky,
jako by prostě sbírala nové nápady odnikud a chtěla
se o ně podělit s mužem, jehož považovala za svého
duchovního spřízněnce. Některé její vývody ho uvedly
do takových rozpaků, že si uvědomil, že pochybuje
spíš o vlastních schopnostech, než o jejích postulátech.
Zdálo se, že Norma Cenva je božsky nadaná.
Přesně tohle potřeboval.
Holtzman intenzivně přemýšlel dlouho do noci. Za
úsvitu se konečně uklidnil a usnul, definitivně rozhodnut.
Vzdušná bárka se kolébala v lehkém vánku a plula
dál nad plochou krajinou. Usínal s úsměvem na rtech.
Brzy se už setká s Normou osobně. Možná, že by se
některé z jejích koncepcí daly použít pro zařízení, jež
hodlal uplatnit proti myslícím strojům.
Toho odpoledne Učenec napsal osobní pozvání Normě
Cenvě a poslal je na Rossak po kurýrovi Ligy. Ta mladá
žena, jež vyrostla izolovaná v džungli, možná bude jeho
spásou… pokud sám bude postupovat správně.
128
128
Příležitosti jsou choulostivá plodina s drobnými
kvítky, které se těžko nacházejí a ještě hůře sklízejí.
ANONYM
Norma Cenva stála v matčině pracovně, odkud byl výhled
do korun fialových stromů, a připadala si jako vetřelec.
Venku padal drobný kyselý déšť; některé z kapek
z nebe obsahovaly nečistoty a jedovaté chemikálie
z vulkanických zplodin vzdálených sopek. Na obzoru
uviděla blížící se temná mračna. Za chvíli se spustí
liják.
Co chtěl Aurelius Venport, aby tu našla?
Její přísná matka měla pro sebe asketickou místnost
s křídově bílými stěnami. V jednom výklenku byla Čarodějčina
jemná roucha, jež byla příliš velká a nápadná,
než aby si je Norma mohla někdy obléknout. Zufa
Cenva v sobě měla až děsivou krásu, zářivou čistotu,
která ji činila tak dokonalou - a tak tvrdou - jako klasická
socha. I bez svých telepatických schopností by
přitahovala muže jako mravence med.
Ale vrchní Čarodějka byla krásná jen na povrchu,
vespod skrývala nesmiřitelnost, pokud šlo o věci, jež
Normě nikdy nedovolila spatřit. Ne že by Zufa své dceři
nedůvěřovala; prostě se domnívala, že velké otázky
jsou nad dívčinu úroveň. Stejně jako její telepatické
společnice, i Norma si libovala v tajemstvích.
Ale Aurelius tu něco viděl. "Nebudeš litovat, pokud
to najdeš, Normo," řekl jí s úsměvem. "Jsem přesvědčen,
že ti o tom tvoje matka časem řekne… ale myslím,
že to právě nepatří k jejím prioritám."
Já jsem nikdy nepatřila k jejím prioritám. Norma,

zvědavá, ale ve strachu z přistižení, začala hledat.
Její pohled se zastavil na zápisníku, který ležel na
stole. Tlustá kniha měla kaštanový obal s nerozluštitelnými
písmeny stejně tajemnými jako matematické
vzorce, jež Norma sestavovala. Jednou, když právě
129
129
špehovala Čarodějky a jejich složité plány, slyšela je,
jak o svém soukromém jazyce mluví jako o "Azhar".
Od té doby, co se matka vrátila ze Salusy Secundus,
byla ještě odtažitější a vzdálenější než obvykle. Zdálo
se, že následkem onoho útoku kymeků směřuje nyní
intenzivněji za většími věcmi. Když se Norma ptala na
válečné přípravy, Zufa se jen zamračila a řekla: "O to
se postaráme my."
Vrchní Čarodějka teď trávila hodně času zavřená
se svou tajemnou klikou žen, s nimiž si šeptala o skrytých
věcech. Zufa měla novou vášeň, myšlenku, kterou
chtěla použít proti myslícím strojům. Kdyby její matku
třeba jen ve snu napadl jakýkoli způsob, jak by mohla
Norma něčím přispět, donutila by ji pustit se do toho.
Ale Zufa místo toho svou dceru odepsala, aniž by jí dala
šanci.
Nejnadanější ženy, dohromady asi tři sta, si vytýčily
bezpečnostní zónu v hluboké houbovité džungli a zakázaly
tam přístup hledačům léků, které platil Aurelius
Venport. Každý, kdo by chtěl uzavřenou oblast projít,
narazil na podivnou třpytivou bariéru.
Norma, vždy pozorná, si povšimla nevysvětlených
výbuchů a požárů z míst, kde Zufiny pečlivě vybrané
Čarodějky trávily týdny intenzivním výcvikem. Její
matka se teď do skalního obydlí vracela jen málokdy.
V matčině pracovně Norma objevila pod kaštanovým
zápisníkem dva kusy jemného bílého papíru: byl
to vybělený pergamen, jaký často používali kurýři Ligy.
Tohle měl nejspíš Aurelius na mysli, to měla najít.
Přitáhla si ke stolu stoličku a vylezla na ni. Viděla
hlavičku na vrchním listu pergamenu - byl to nějaký
oficiální dokument z Poritrinu. Zvědavá - a také v obavách,
že se její matka právě teď vrátí z džungle - vytáhla
papíry a šokovalo ji, že tam černým písmem stálo:
UČENEC TIO HOLTZMAN.
Z jakého důvodu mohl velký vynálezce psát její matce?
Sklonila se a přečetla si oslovení: "Vážená Normo
130
130
Cenvo!" Zamračeně prolétla očima vzkaz, potom ho
četla znovu a vzrůstající pocit štěstí se v ní mísil s hněvem.
Tio Holtzman mě zve jako učně k sobě na Poritrin!
Myslí si, že jsem chytrá? To snad není možné…
Její vlastní matka se pokusila zprávu skrýt, nebo aspoň

zdržet! Zufa jí nic neřekla, možná proto, že nevěřila, že by Učenec skutečně chtěl něco její dceři. Naštěstí jí o tom řekl Aurelius.

Norma spěchala do obchodní čtvrti skalního města. Našla Venporta v čajovně, jak dokončuje jednání s ošuntěle vyhlížejícím kupcem. Když se snědý muž zvedl ze židle, Norma svým kolébavým krokem došla ke stolu a zaujala jeho místo.

Venport se na ni přátelsky usmál. "Vypadáš rozčileně, Normo! To už jsi asi našla ten dopis od Učence Holtzmana?"

Přistrčila mu pergamen. "Moje matka se přede mnou pokusila jeho nabídku utajit!"

"Se Zufou je to někdy k zbláznění, já vím, ale musíš se pokusit ji chápat. Protože ani jeden z nás nedokáže to, čeho si ona cení nejvíc, přehlíží všechny naše schopnosti. Ona si uvědomuje, že máš matematické nadání, Normo, a ví také, že já jsem schopný obchodník, ale naše schopnosti pro ni nic neznamenají."

Norma se vrtěla na židli a nechtělo se jí připustit, že to matka možná neudělala záměrně. "Tak proč ten dopis schovala?"

Venport se zasmál. "Nejspíš byla v rozpacích nad tou pozorností, které se ti dostalo." Stiskl jí ruku. "Neboj se, já zasáhnu, kdyby se to tvoje matka pokusila zablokovat. Vlastně má teď tolik práce s ostatními Čarodějkami, že si neumím představit, jak by mohla něco namítat, když za tebe vyplním potřebné papíry já."

"Udělal bys to? A nebude matka…"

"Já všechno vyřídím. I s ní." Krátce, vřele Normu objal. "Já věřím v to, co dokážeš."

Aurelius Venport v Zufině zastoupení odeslal slavné-

131

mu vynálezci oficiální odpověď, v níž souhlasil s Norminou cestou. Mladá žena bude studovat u něj na Poritrinu a pracovat jako jeho asistentka. Pro Normu to byla životní příležitost.

A její matka si možná ani nevšimne, že je pryč.

Domov může být kdekoli, protože je součástí tvého já.

ZENSUNNITSKÉ RČENÍ

Dokonce i v pustině s běsnícím větrem kolem se Selima dál drželo štěstí. Samo přežití se venku v poušti stalo hrou zázraků.

Nechal mrtvého červa ležet a snažil se najít nějakou jeskyňku nebo skulinku mezi skalami, kam by se mohl přikrčit před blížící se bouří. Selim, zoufale žíznivý, hledal jakoukoli stopu lidského osídlení, ačkoli pochyboval, že by už někdy někdo vkročil tak hluboko do pouště. Rozhodně nikdo, kdo by to přežil.

Po svém putování z planety na planetu přišli zensunnité na Arrakis, kde se rozptýlili do jednotlivých sídel, rozesetých daleko od sebe. Po několik generací si hledali v poušti skromnou obživu, ale jen výjimečně se odvážili ze svých chráněných oblastí, protože měli strach z obřích červů.

Divoký červ odnesl Selima daleko od kosmického přístavu, daleko od nezbytných zásob, které potřebuje i ten nejvynalézavější zensunnita. Jeho vyhlídky na přežití vypadaly skutečně nevalně.

Když tedy narazil na prastarou botanickou testovací stanici zamaskovanou mezi skalami, nemohl Selim ani uvěřit svému štěstí. Tohle bylo docela jistě další znamení od Buddalláha. To byl zázrak!

Stál před kupolí, kterou tu vztyčil dávno zapomenutý

132

ekolog, jenž studoval Arrakis a shledal ji nehostinnou. Možná tu žilo pár vědců ze Starého impéria a shromažďovali data během sezóny bouří. Stavba se skládala z několika navzájem propojených budov, napůl zakrytých časem a navátým pískem.

Vyjící bouře už začala Selima zasypávat pichlavým pískem, když se škrábal na opuštěnou stanici.

Našel zkřivené větrné korouhvičky, zprohýbané sběrače a jiné meteorologické přístroje, které vypadaly dávno nefunkční. Ale co bylo nejdůležitější, našel vstupní dveře.

Ruce měl odřené a paže rozbolavělé po své šílené jízdě na červu. Začal jimi bušit do překážky a hledal, jak se dostat dovnitř. Odhrabal jemný písek a pátral po nějakém ručním mechanismu, protože baterie se už samozřejmě dávno vybily. Musel se dostat do úkrytu dřív, než ho bouře zasáhne s plnou intenzitou.

Selim už slyšel o takových místech. Zensunnité jich už pár našli a vyplenili. Tyto soběstačné stanice byly na Arrakis umístěny v dobách největší slávy lidstva, dřív než buddislámští uprchlíci začali hledat bezpečí. Toto automatické zařízení bylo aspoň tisíc let staré, nejspíš víc. Ale v poušti, kde se po milénia nic nemění, běží čas jiným tempem.

Selim konečně objevil mechanismus, jímž se dveře otevíraly. Jak se obával, baterie byly vybité, takže v nich zbyla jen jiskřička, která pootevřela maličkou skulinku.

Vítr kvílel. Rozvátý písek visel nad obzorem jako mlha a zakrýval slunce. Prach bušil Selima do odřených uší a tváře, mladík věděl, že se z něj už brzy stane smrtící bič.

Byl stále zoufalejší. Nakonec vrazil červí zub do skulinky a použil ho jako páku. Skulina se otevřela maličko víc, ale ne dost. Zevnitř zavanul chladný ztuchlý

vzduch. Zapojil všechny unavené svaly na rukou, pevně zapřel nohy do skály a celou vahou těla se pověsil na své improvizované páčidlo.
133
133
S posledním protestním zasténáním se dveře skřípavě otevřely do poloviny. Selim se zasmál a hodil dovnitř zahnutý červí zub, až zazvonil o kovovou podlahu. Když se za ním protáhl do stanice, slyšel venku sílit zdušený řev písečné bouře. Už byla přímo nad ním. Selim uchopil okraj dveří a vší silou zatáhl, třebaže mu jeho práci ztěžoval vítr a návěje. Písek už propadával skrz a hromadil se v prohlubni dole. Musel si pospíšit. Vítr polevil jen na vteřinku, ale to stačilo. Podařilo se mu dveře přitáhnout a uzavřít se mimo dosah divokého počasí.
V bezpečí… Bylo to neuvěřitelné, ale byl v bezpečí! Rozesmál se samým štěstím a pak vyslovil vroucí modlitbu díkůvzdání, upřímnější než kdy předtím v celém svém životě. Jak by mohl pochybovat o takovém požehnání?
Selim využil slabého světla, které sem dopadalo zvenčí, a rozhlédl se. Opuštěná stanice měla naštěstí plasklenéná okna. Byla sice poškrábaná a odřená dlouhým působením písku, ale přesto propouštěla slábnoucí osvětlení.
To místo vypadalo jako jeskyně pokladů. V prašném světle od oken našel pár starých iluminačních pásů, jež se mu podařilo uvést do provozu a osvětlit jimi své malé útočiště. Pak prohledal skříně a sklady. Většina toho, co tu zbylo, byla k ničemu: nečitelné datadestičky, nefunkční počítačové záznamové systémy, podivné přístroje, které nesly jména archaických společností.
Našel ovšem také pouzdra s dobře zachovalými potravinami, které se nezkazily dokonce ani po tak dlouhé době, kdy bylo zařízení opuštěné.
Rozlomil jedno pouzdro a snědl obsah. Třebaže chuť byla nezvyklá, bylo to skvělé a Selim cítil, jak se mu do unaveného těla vrací energie. V dalších pouzdrech byly koncentrované šťávy, jež pro něj byly jako ambrózie.
Ale co bylo nejdůležitější, našel destilovanou vodu, stovky litrožonů vody. Nepochybně ji za ta staletí na-
134
134
sbíraly automatické sběrače vlhkosti, které tu nechala dávná vědecká expedice.
To bylo bohatství, jaké si Selim neuměl nikdy ani ve snu představit. Mohl by vrátit tu ztuchlou vodu, z jejíž loupeže ho obvinili, nejméně tisíckrát. Mohl by se vrátit k zensunnitům jako hrdina. Naib Dhartha by mu musel odpustit. Jenže Selim ten zločin především vůbec nespáchal.

Selim seděl, spokojený a v pohodlí, a přísahal si, že Dharthovi nikdy neposkytne to zadostiučinění, že by se vrátil. Ebrahim zradil jejich přátelství a zkorumpovaný naíb falešně obvinil Selima. Jeho vlastní lidé ho vyhnali a neočekávali, že by přežil. Teď, když našel způsob jak žít sám, proč by se vracel a všechno jim to dával?
Mladík prospal dvě noci za sebou. Za úsvitu druhého dne se vzbudil a otevřel další uzavřené krabice a skříně. Našel nástroje, lano, odolné látky, stavební materiál. Tyto možnosti ho naplnily radostí a Selim se sám uvnitř botanické stanice rozesmál nahlas.
Žiju!
Zatímco spal, bouře se přehnala a neúspěšně přitom drásala stěny stanice jako obluda pokoušející se proniknout dovnitř. Většina písku byla odváta jinam, takže v bezprostředním okolí se ho nahromadilo jen málo.
Z vyhlídky u největšího okna stanice se Selim rozhlédl po pouštním moři, které překonal na hřbetě červa. Duny byly čisté a nedotčené. Všechny stopy po mrtvém červovi byly vymazány, dočista zahlazeny. Zůstal tu jen osamělý mladý muž.
Představil si tu dlouhou cestu před sebou a pomyslel si, že má jistě zvláštní poslání. Proč by se jinak Buddalláh tak namáhal, aby chudáka Selima zachoval při životě?
Co chceš, abych udělal?
Vyhnanec s úsměvem vyhlédl do pouště a uvažoval, jak vůbec kdy takovou dálku znovu přejde. Ten pohled ho naplnil pocitem obrovské samoty. V dálce rozeznal

135
pár skal, obroušených věčným větrem. Tu a tam se drželo pár odolných rostlin. Malá zvířata spěchala do nor.
Duna splývala s dunou, poušť s pouští.
Selim, zabraný do vlastních vzpomínek a s lehkomyslným pocitem nezranitelnosti, se rozhodl, co musí dříve či později udělat. Poprvé to bylo neuvěřitelné štěstí, ale teď už lépe věděl, jak na to.
Musí znovu jet na červu. A příště už to nebude náhoda.
Jednou z otázek, jež Služebnický džihád zodpověděl značně násilným způsobem, bylo to, zda je lidské tělo jen stroj, který člověkem vytvořený stroj dokáže duplikovat. Výsledky války tuto otázku zodpověděly.
DR. RADŽÍD SUK,
POSTTRAUMATICKÁ ANALÝZA LIDSKÉHO DRUHU
V nové válečnické podobě, navržené tak, aby v lidech na Giedi Primě vzbudila hrůzu, pochodoval Agamemnon na obrněných nohách skrze hořící trosky města.
Hrethgir neměli nejmenší šanci.
Dobytí Giedi Primy bylo snadné.
Útočící strojové síly postupovaly vpřed, zaměřovaly

se na obytné komplexy a podpalovaly je, z parků dělaly zčernalé plochy. V souladu s Agamemnonovými rozkazy - a pro větší slávu Omniovu - nechali neo-kymekové a robotičtí bojovníci průmysl Giedi City prakticky nedotčený.

Agamemnon přísahal, že se na Giedi Primě pomstí za pokoření kymeků na Saluse. I teď nad nimi létaly transoči a zaznamenávaly ta jatka i to, jak účinně oba Titáni řídí vojenskou operaci.

Agamemnon, doprovázený svým přítelem Barbaros-

136

sou, prozkoumal topografii města a našel nádhernou magnovu rezidenci. To bylo vhodné místo, kde ustavit nové centrum Synchronizované vlády, což bylo jak symbolické gesto dominance, tak urážka poraženým obyvatelům.

Válečnická podoba generála kymeka představovala nejobludnější mnohonohý systém, jaký kdy vymyslel. Elektrické výboje probíhaly umělými svaly, napínaly kabely a pohybovaly končetinami plnými zbraní. Protáhl si tvarokovová klepeta a drtil v sevření panely jako by to byly lebky nepřátel. Barbarossa, který ho následoval ve své vlastní děsivé podobě, se tomu předvádění zasmál.

Kymekové, pochodující na mnoha nohách, hřmotili rozbořenými ulicemi. V cestě těmto bývalým válečným magnátům nestálo nic. Situace jim připomněla dobu před tisícem let, kdy dvacet Titánů dobylo Staré impérium tak, že dupalo po tělech svých nepřátel.

Takhle to má být. Jen to v nich vyvolalo chuť na větší sousto.

Před útokem studoval Agamemnon obranné systémy Giedi Primy a analyzoval snímky ze špionážních transočí, prolétajících systémem jako malé meteority. Podle těchto informací vymyslel generál kymek brilantní taktický manévr, jímž využil drobnou slabinu planetárních obranných systémů. Omnius byl ochoten zaplatit nezbytnou cenu za to, aby získal planetu patřící Lize, a celé dobrodružství nestálo život ani jediného Titána, dokonce ani nižšího kymeka. Jen jediný robotický křižník. To bylo podle Agamemnona naprosto přijatelné.

Lidé instalovali rušivá pole podobná těm na Saluse a jejich vysílací věže umístili do Giedi City. Štítové generátory střežily bojové kindžály, údajně neproniknutelné hradby a pancéřovaná pozemní vozidla. Divocí lidé se na Saluse Secundus poučili. Ale nestačilo je to zachránit před zničením.

137

První linii obranných sil na oběžné dráze smetla nezastavitelná

síla strojové flotily. Jakékoli ztráty robotů
byly přijatelné. Jakmile Agamemnon vyrazil se svými
kymeky a s křižníky určenými k obětování, lidé na planetě
neměli naději, že by je zarazili.
Před začátkem útoku mohutný robotický křižník
s nákladním prostorem plným výbušnin zamanévroval
nad Giedi Primu. Tucty dalších robotických křižníků se
se strojovou elegancí, hladké a efektivní, řadily k útoku.
Obrovitý letoun řízený myslící strojovou inteligencí
odpálil motory a plnou rychlostí začal akcelerovat
ke svému cíli.
"Sestupné přiblížení probíhá," hlásila robotická mysl
bitevní lodi a vysílala obrazový přenos čekajícím bojovníkům.
Ještě předtím vyrazilo dolů třicet klamných
lodí, samozřejmě rovněž s nadějí, že zasáhnou cíl, ale
především jako terče pro pozemní rakety. Tento plán
počítal s brutální silou a obrovskou početní převahou,
ne s rafinovaností. Ale byl rozhodně účinný.
Obětovaná loď s motory zapnutými na plný výkon se
rozžhavená doběla hnala do atmosféry Giedi Primy,
rychleji, než ji jakékoli pozemní lidské obranné rakety
stačily zaměřit. Ostatní křižníky se blížily k neviditelnému
rušivému poli. Už teď šedobílé květy dýmu
a výbuchy označovaly místa, kde pozemní rakety našly
svůj cíl. Množství se tenčilo, ale vzdálenost také. Lidští
obránci neměli šanci zastavit všechny.
Ke zkáze odsouzená robotická loď vyslala k transočím
poslední obrázky, aby měl Omnius úplný záznam
dobytí Giedi Primy. Každou nanosekundu - dokud neproletěla
rušivou sítí, jež účinně vymazala řídicí mozek.
Pak se přenášel nejprve statický obrázek a potom
jen prázdná nosná vlna.
Kolos přesto dál klesal. Třebaže byly gelové obvody
v mozku neutralizovány, křižník padal jako kladivo
o velikosti asteroidu.
Bojové kindžály zaútočily přímo na poslední, výbuš-

138
ninami naloženou loď, ale ta byla příliš velká a příliš
rozžhavená, než aby se dala vychýlit ze svého směru.
Střely obránců byly sotva víc než broky.
Obří mrtvá loď dopadla přímo na generátory pole
na předměstí Giedi City. Půl kilometru široký kráter
se změnil v páru; přenosové věže, přemožené obranné
systémy i okolní obydlené oblasti zmizely.
Rázová vlna pobořila budovy na kilometry daleko
a rozbíjela okna. Holtzmanovy rušivé štíty byly v okamžiku
neutralizovány a Domobrana Giedi Primy ochromena.
Pak roboti a kymekové udeřili s plnou silou.
"Barbarosso, příteli, uspořádáme velké entrée?" řekl
Agamemnon, když se dostali až k magnově rezidenci.

"Jako když jsme vcházeli za Tlalokem do síní Starého impéria," souhlasil druhý z Titánů. "Už je to dávno, co jsem měl takové potěšení z vítězství."
Celkem snadno vedli nadšené neo-kymeky potácející se metropolí. Šokovaní lidští obyvatelé nebyli ani schopní postavit se na odpor. Za dobyvateli kymeky pochodovaly robotické jednotky, aby pomohly zajistit teritorium.
Třebaže část populace Giedi Primy možná uprchne do podzemí a ukryje se, většina se časem zlomí. Možná to bude trvat roky, než vymýtí i poslední ostrůvky odporu. Myslící stroje budou muset nepochybně vydržet desítky let záškodnických útoků pošetilých bojovníků za svobodu, zbytků Domobrany Giedi Primy, kteří se budou domnívat, že pár komářích píchnutí přiměje invazní jednotky, aby se sbalily a odešly. Skupiny hnutí odporu budou cvičeny zcela zbytečně, ale nepochyboval o tom, že se místní o podobné bláznovství pokusí.
Agamemnona napadlo, jestli by neměl povolat Ajaxe, aby dokončil vyčišťovací akce. Brutální kymek měl obzvláštní potěšení z lovu na lidi, jak velmi účinně dokázal během Vzpoury hrethgir na Walgisu. Jen co v popelu Gi-

139
edi City nainstalují novou kopii všemysli, přednese Agamemnon nové inkarnaci Omnia příslušná doporučení.
Agamemnon a Barbarossa roztříštili přední stěnu vládní rezidence a uvolnili dostatečný prostor pro svá pancéřovaná těla. Jednotky robotů, mnohem menších než oba kymekové, jim v patách zaplavily budovu. Během několika chvil přivedli před kymeky plavovlasého magna Sumiho.
"Obsazujeme tvou planetu ve jménu Omnia," prohlásil Barbarossa. "Giedi Prima je nyní Synchronizovaný svět. Od tebe požadujeme spolupráci při konsolidaci našeho vítězství."
Magnus Sumi se třásl strachy, ale přesto plivl na rozbitou podlahu, na níž váha obou kymeků drtila pečlivě položené dlaždice.
"Pokloň se nám!" přikázal Barbarossa.
Magnus se zasmál. "Ty ses zbláznil! Nikdy bych…"
Agamemnon švihl jednou ze svých štíhlých kovových rukou stranou. Nevyzkoušel ještě úplně své nové tělo a nebyl si vědom celého rozsahu své síly. Měl v úmyslu udeřit vládce do tváře, instinktivně mu uštědřit hněvivý políček. Místo toho paže uštědřila ránu tak silnou, že rozervala mužův trup v půli. Obě části těla dopadly na protější stěnu v záplavě krve.
"No nic. Můj požadavek byl stejně jen formální."
Agamemnon obrátil optická vlákna ke svému druhovi.
"Začni pracovat, Barbarosso. Roboti ti pomůžou."

Geniální programátor mezi Titány začal rozebírat
domácí systémy vládní rezidence a zapojovat vedení
a přístroje. Přidal propojení a instaloval prázdný, odolný
mainframe z gelové koule, do nějž načetl nejnovější
verzi Omniovy mysli.
Celý proces trval několik hodin, během nichž robotické
invazní síly postupovaly městem, hasily požáry
a zachraňovaly poškozené průmyslové stavby, jež Agamemnon
považoval za důležité pro to, aby planeta byla
i nadále užitečná.
140
140
Obytné komplexy lidí ovšem nechávali hořet dál.
Trpící lidé se o sebe mohou postarat sami. Neštěstí jim
aspoň pomůže pochopit, že jejich situace je beznadějná.
Protivné transoči se vznášely ve výši a všechno zaznamenávaly.
Aspoň že tentokrát to bylo vítězství.
Agamemnon nedal ani v nejmenším najevo svou netrpělivost
nebo podráždění, protože věděl, že odpor proti
počítačové všemysli by k ničemu nevedl. Zatím. Bude
muset zvolit správný čas a místo.
Nové vtělení Omnia, jakmile bude instalováno a aktivováno,
nijak neocení dva zdánlivě loajální Titány
za jejich vítězství, ani jim nebude vyčítat ztrátu obřího
křižníku. Byla to dobře provedená vojenská operace
a Synchronizované světy si nyní do své říše zařadily
jeden z klenotů lidstva. To byl psychologický a strategický
úspěch.
Jakmile bylo obrovité načítání konečně hotovo, Agamemnon
uvedl novou kopii distribuované všemysli do
provozu. Systémy se probraly a vševědoucí počítač začal
zkoumat svou novou doménu.
"Vítej, můj pane Omnie," řekl Agamemnon k reproduktorům
na zdi. "Dovol, abych ti daroval novou planetu."
Jsme nejšťastnější, když plánujeme svou budoucnost,
když necháváme svůj optimismus a představivost
bez překážek rozlétnout. Bohužel vesmír nebere
vždy na takové plány ohled.
ABATYŠE LIVIA SLUŽEBNICE,
SOUKROMÉ DENÍKY
Třebaže jejich manželství bylo považováno za samozřejmost,
Serena a Xavier rádi souhlasili s výjimečnou
141
141
zásnubní hostinou, kterou uspořádal Manion Služebník
ve svém sídle na kopci.
Emil a Lucille Tantorovi poslali koše jablek a hrušek
ze svých sadů a velké džbány bylinkového olivového
oleje, do nějž se měly namáčet čerstvě upečené
zásnubní rohlíčky. Manion Služebník podával vynikající
pečeně - hovězí, pernatou zvěřinu obalenou v koření

a nadívané ryby. Serena dodala barevné květiny ze
svých rozsáhlých zahrad, o něž se s láskou starala už
od dětství.
Slavní saluští umělci uvázali na keře na nádvoří stuhy
a předváděli tam lidové tance. Ženy si sepjaly tmavé
vlasy vykládanými hřebeny a oblékly bílé šaty s vyšívanými
vzory. Široké sukně se jim kolem pasu rozlétly
jako vír, zatímco pružní muži si kolem nich vykračovali
jako pávi ve svatebním tanci. Dechovou hudbu podtrhávanou
zamyšlenými balisetami bylo slyšet celé odpoledne.
Xavier a Serena na sobě měli přepychové oblečení,
jak se sluší na skvělého armádního důstojníka a nadějnou
dceru místokrále Ligy. Procházeli mezi shromážděnými
hosty a dávali si záležet na tom, aby zástupce
každého rodu oslovili jménem. Pár ochutnával skvělá
vína ze zaprášených lahví, které s sebou přinesli dědici
každého z domů. Xavier, který jemné detaily chuti nerozeznával,
si dával velký pozor, aby se neopil; už tak
se mu točila hlava z myšlenky na nastávající sňatek.
Serenina sestra Okta, o dva roky mladší, se zdála
stejně rozčilená. Dlouhé kaštanové vlasy měla ozdobené
čerstvými slunečnicemi a oči doširoka otevřené úžasem;
byla okouzlena sestřiným milým a představovala
si krásného mladého důstojníka, který se jednoho dne
stane jejím vlastním manželem.
K všeobecnému překvapení přišla Serenina samotářská
matka Livia strávit celý zásnubní víkend v sídle
Služebníků. Manionova manželka málokdy opouštěla
Město introspekce, útočiště, kde se ukrývala před sta-

142
rostmi a zlými sny skutečného světa. Osvícená filosofická
rezervace, kterou vlastnila Služebnická nadace,
byla původně ustavena ke studiu a rozjímání o zen-hekiganšu
z Delta Pavonis III, tavrá a talmudském zaburu,
dokonce i o obeašském rituálu. Ovšem pod patronací
Služebníků Město postupně rozkvetlo v instituci,
jaká nebyla k vidění celá tisíciletí.
Xavier Sereninu matku často nevídal, zvlášť v posledních
letech. Livia Služebnice byla snědá, měla štíhlou
tvář a byla silným, soběstačným způsobem krásná.
Radovala se ze zásnub své dcery a zdálo se, že se baví,
když tančila se svým dobromyslným manželem a seděla
vedle něj u hostiny. Vůbec nevypadala jako žena,
která uprchla před světem.
Mnohé vznešené rody před lety záviděly Livii
a Manionovi jejich pevné manželství. Serena byla jejich
nejstarší dítě, ale měli i dvojčata o dva roky mladší:
klidnou a ostýchavou Oktu a citlivého inteligentního
chlapce Freda. Zatímco Serena se vzdělávala v politice,
dvojčata byla vychovávána společně a byla si velmi

blízká, ačkoli ani jeden z nich neměl dalekosáhlé ambice
jako jejich sestra.
Freda fascinovaly hudební nástroje a lidové písně,
tradice z nejproslulejších planet bývalého Impéria.
Vzdělával se jako hudebník a básník, zatímco Oktu zajímala
malba a sochařství. V saluské společnosti byli
umělci a tvůrci vysoce cenění a těšili se stejnému obdivu
jako kterýkoli politik.
Jenže ve věku čtrnácti let zemřel Fredo na úbytě,
pleť měl posetou fialovými skvrnami. Celé měsíce hubnul
a hubnul, svaly mu atrofovaly. Krev se mu nesrážela
a neudržel v žaludku ani nejslabší vývar. Saluští lékaři
se nikdy s ničím takovým nesetkali. Zoufalý
místokrál Služebník prosil Ligu o pomoc.
Muži z Rossaku nabídli pro léčbu Fredovy nediagnostikované
nemoci řadu experimentálních léčiv ze
svých houbových džunglí. Livia trvala na tom, že se

143
musí vyzkoušet všechno. Bohužel mladík špatně reagoval
na třetí z rossackých léků a alergií mu oteklo hrdlo.
Fredo dostal křeče a přestal dýchat.
Okta svého bratra dlouho oplakávala a začala se bát
i o svůj vlastní život. Jak se nakonec ukázalo, Fredova
nemoc byla genetického původu, což znamenalo, že jak
Okta tak její starší sestra jí byly ohroženy. Okta si dávala
pozor na zdraví a každý den se děsila, že její život
skončí stejně pomalu a bolestně jako život jejího bratra.
Serena, která byla neochvějně optimistická a důvěřovala
v budoucnost, se neustále snažila svou sestru utěšit,
povzbuzovala ji, nechávala ji vyplakat na svém rameni.
Ačkoli ani jedna ze sester nejevila známky té podivné
nemoci, Oktiny sny ztratily všechnu sílu a vzdala se
dokonce i svého umění. Byla teď tišší, zamyšlenější
- křehký teenager doufající v zázračnou jiskru, jež by jí
znovu naplnila život.
Livia, dříve tak radostná, se po této události stáhla
z veřejného života do svého duchovního útočiště a soustředila
se tam na filosofická a náboženská studia, ačkoli
její manžel pokračoval ve vynikající politické kariéře
a každým rokem se stával významnějším. Livia své
už tak impozantní pevnosti darovala velké sumy peněz,
za něž bylo možné vystavět další meditační síně, chrámy
a knihovny. Poté, kdy strávila mnoho bezesných
nocí upřímnými debatami s kogitorkou Kwynou, se Livia
stala abatyší.
Manion Služebník se po tragédii ponořil do práce
pro Ligu, zatímco Serena pociťovala větší tíhu zodpovědnosti
a stanovovala si vyšší cíle. Ačkoli nemohla nijak
pomoci svému bratrovi, chtěla tišit utrpení jiných
lidí, kdekoli to jen bylo možné. Ponořila se do politiky

a neúnavně pracovala na tom, aby zarazila praxi otroctví,
která byla na některých planetách Ligy dosud běžná,
a sama sobě slíbila, že najde způsob, jak svrhnout
myslící stroje. Nikdo ji nemohl obvinit z toho, že by jí
chyběl cíl nebo energie…
144
144
Manion a Livia Služebníci sice dnes žili každý zvlášť,
ale i tak zůstávali pilíři saluské společnosti a oba byli
hrdí na úspěchy toho druhého. Nebyli rozdělení, nebyli
dokonce ani citově odloučení, jen si vybrali odlišnou
cestu… Xavier věděl, že se Serenina matka občas vrací,
aby strávila několik nocí se svým manželem a potěšila
se víkendem se svými dcerami. Ale vždycky se
vracela do Města introspekce.
Serenino zasnoubení bylo natolik důležité, že přivedlo
její matku zpět na oči veřejnosti. Poté, co Xavier
tančil se svou nevěstou čtyřikrát po sobě, trvala abatyše
Livia na tom, že si musí zatančit se svým budoucím
zetěm. Později, během dlouhé akustické série Balad
Dlouhého pochodu, kterou hráli místní saluští minesengři,
se Serena s Xavierem ztratili v Panském sídle.
Livia neskrývaně plakala, když se dívala na hudebníky
a vzpomněla si, že se Fredo chtěl stát jedním z nich.
Manion seděl vedle své ženy a konejšil ji.
Xavier a Serena si při této slavnosti na jejich počest
už užili dost společnosti a veselí, vítání hostů a ochutnávání
jídel a vín. Smáli se každému vtipu, ať dobrému
nebo hloupému, aby neurazili žádný z významných rodů.
Oba dva už zoufale toužili být spolu aspoň chvilku
sami.
Konečně se jim podařilo uniknout a spěchali chodbami
Panského sídla, kolem horkých kuchyní a ztuchlých
skladišť, do malého výklenku vedle Komnaty zimního
slunce. V zimě v této místnosti rozsvěcovaly šikmé sluneční
paprsky bronzové duhy. Rodina Služebníků tady
už tradičně v chladném období snídala a užívala si rodinného
popovídání a pohledu na vycházející slunce.
Pro Serenu to bylo místo plné milých vzpomínek.
Vtiskla se s Xavierem do výklenku hned vedle pokoje;
v hale svítily luminory, ale tady byl přesto temný stín.
Serena si ho přitáhla blíž a políbila ho. Položil jí ruku
zezadu na krk a pohladil ji po vlasech, potom si přitáhl
její tvář blíž a políbil ji silněji, hladový po jejím doteku.
145
145
Když milenci uslyšeli v hale spěchající kroky, mlčky
se ukryli ještě hlouběji a bezhlesně se hihňali své
tajné schůzce. Ale Okta je snadno našla. Zrudla rozpaky
a odvrátila tvář. "Musíte se vrátit do hodovní síně.
Otec se chystá podávat moučník. A míří sem cizí

posel."
"Posel…" Xavier náhle mluvil vojensky a formálně.
"Od koho?"
"Přijel do Zimie a žádal o audienci u parlamentu
Ligy. Ale protože je většina šlechticů tady na hostině,
míří sem nahoru."
Xavier nabídl každé ze sester jedno rámě. "Pojďte,
vrátíme se tam společně a poslechneme si, co nám ten
posel řekne." Přinutil se k bezstarostnějšímu tónu a řekl:
"Koneckonců, moc jsem toho dnes nesnědl. Taková mísa
zapékaného pudinku a pořádný talíř kandovaných vajec
by se hodily."
Okta se zahihňala, ale Serena ho zpražila přísným
pohledem. "Tak koukám, že se budu muset smířit se životem
vedle tlustého manžela."
Vstoupili do velké síně, kde se hosté shromáždili kolem
dlouhého stolu a nešetřili chválou na výjimečně
krásné moučníky, jež vypadaly příliš drahocenně na to,
aby se snědly. Manion a Livia Služebníci stáli vedle sebe
a připíjeli mladému páru.
Xavier zdvořile upil svého vína, ale rozpoznal v místokrálově
chování náznak obav. Všichni se tvářili, že
jim vůbec nedělá starosti, jaké zprávy asi posel přináší,
ale jakmile se ozvalo zabušení na dveře, všichni strnuli.
Manion Služebník osobně otevřel dřevěná vrata a pokynul
muži, aby vešel.
Nebyl to oficiální posel. Oči měl uštvané, důstojnickou
uniformu v nepořádku, jako by mu už nezáleželo
na protokolu nebo na tom, jak vypadá. Xavier rozpoznal
insignie Domobrany Giedi Primy. Jako ostatní uniformy
Ligy, i tato měla na klopě otevřenou dlaň, symbol
svobodného lidstva.
146
146
"Mám špatné zprávy, pane místokráli. Nejrychlejší
lodě mě dopravily přímo sem."
"Co se stalo, mladý muži?" Manionův hlas byl plný
obav.
"Giedi Prima padla do moci myslících strojů!" Důstojník
zvýšil hlas, aby ho bylo slyšet v nevěřícných výkřicích
hostů. "Roboti a kymekové našli slabinu v naší
obraně a zničili naše štítové generátory. Velká část naší
populace byla povražděna a zbytek zotročen. Nový
Omnius byl už aktivován."
Lidé v síni se rozkvíleli nad zprávou o ničivé porážce.
Xavier stiskl Sereninu ruku tak pevně, až měl obavy,
jestli jí neublížil. Jeho nitro zkamenělo, žaludek se
naplnil chladnou tíží.
Na Giedi Primě přece právě byl, osobně provedl inspekci
obranných systémů. Xavier se už nemohl dočkat,
aby uzavřel svou inspekční cestu a mohl se vrátit k Sereně.

Přehlédl snad něco? Pevně zavřel oči a všechny otázky a nevěřícné poznámky kolem něj se změnily v pouhý bzukot. Je to jeho vina? Způsobila obyčejná chyba, drobná netrpělivost zamilovaného mladíka pád celé planety?
Manion Služebník se opřel oběma rukama o stůl, aby neupadl. Livia položila manželovi ruku na rameno v tiché podpoře. Zavřela oči a její rty se začaly pohybovat jako by v modlitbě.
Místokrál promluvil. "Další svobodná planeta ztracená mezi Synchronizovanými světy, a právě jedna z našich opor." Narovnal se, přerývaně se nadechl. "Musíme okamžitě svolat válečnou radu, svolat všechny poslance." S významným pohledem na Serenu pak dodal: "Přizveme také každého, kdo mluví jménem Nepřipojených planet a přeje si přidat se v tomto boji k nám."
147
147
Všechno ve vesmíru má své vady, nás nevyjímaje. Dokonce ani Bůh se ve svých výtvorech nesnaží o dokonalost. To jen lidé jsou tak pošetile arogantní.
KOGITORKA KWYNA,
ARCHIVY MĚSTA INTROSPEKCE
Její výkřiky se rozléhaly tichým skalním městem nad stříbřitě fialovou džunglí. Zufa Cenva ležela ve svém pokoji na lůžku, zbrocená potem. Řvala bolestí, zuby zaťaté, skelný pohled.
Sama. Nikdo se neodvážil přiblížit k třeštící Čarodějce z Rossaku.
Kovová dveřní zástěna se rozdrnčela neviditelnou telekinetickou silou. Police na stěnách nadskakovaly odrazy Zufiných psychických výbuchů a šálky a suvenýry se rozlétávaly po podlaze.
Dlouhé bílé vlasy trčely do všech stran a chvěly se vnitřní energií. Bledé ruce svíraly strany postele jako drásavé spáry. Kdyby se kterákoli žena odvážila přijít tak blízko, že by se ji pokusila utěšit, Zufa by jí rozškrábala obličej a mentální silou by ji vrhla na některou z vybílených stěn.
Znovu zaječela. Hlavní Čarodějka už prožila několik potratů, ale žádný tak bolestný a bouřlivý. Proklínala toho neschopného Aurelia Venporta.
Zufina páteř se otřásla, jako by jí někdo dal elektrický šok. Jemné ozdobné předměty se vznášely ve vzduchu na neviditelných nitích, pak se rozlétly všemi směry a roztříštily se na kousíčky. Jedna vyhloubená železná tykev naplněná sušenými květy vzplanula bílým plamenem, praskala a kouřila.
Hekla, jak jejím tělem projela další křeč a stiskla jí břišní svaly. Skoro se zdálo, že ji to nenarozené dítě chce zabít, stáhnout ji do propasti smrti dřív, než je stačí

vypudit z dělohy.
148
148
Další neúspěch! A Zufa tak zoufale toužila porodit skutečnou dceru, následnici, která by vedla ostatní Čarodějky k novým výšinám psychických sil! Genetický index ji zase zklamal. Zatracený Venport a jeho neúspěchy! Už ho měla dávno opustit.
Šílená bolestí a zoufalstvím toužila Zufa zabít muže, jenž do jejího lůna vsadil sémě tohoto dítěte, ačkoli na těhotenství naléhala sama. Tak pečlivě všechno propočítala, zase a znovu procházela genetické linie! Spojení s Venportem mělo přinést jen prvotřídní potomstvo. Ne něco jako tohle.
Telepatické výbuchy se rozléhaly chodbami, až rossacké ženy v hrůze prchaly. Pak uviděla samotného Aurelia Venporta stát ve dveřích, ztrhaného starostí. Jeho oči byly plné obav o ni.
Ale Zufa věděla, že je lhář.
Venport bez obav o vlastní bezpečí vstoupil do jejich ložnice jako ztělesnění trpělivosti, účasti a tolerance. Mentální výbuchy jeho milenky duněly velkou místností a převracely nábytek. V malicherném pokusu ublížit mu rozbila sadu plastik z dutoořechů, které jí daroval v průběhu jejich námluv a genetického testování. Přesto Venport vykročil vpřed, jako by byl imunní k jejím divokým záchvatům. V chodbě za ním bylo slyšet tlumené hlasy, jak radí k opatrnosti, ale on je ignoroval. Přistoupil k jejímu lůžku a soucitně, chápavě se usmál.
Poklekl vedle postele a hladil ji po zpocené ruce. Šeptal jí do ucha chlácholivé nesmysly. Nerozuměla jeho slovům, ale svírala jeho prsty tak, až se bála, že kosti popraskají. Venport však zůstal protivně blízko a ani v nejmenším se nenechal zastrašit.
Zufa ho nařkla ze zrady. "Cítím tvoje myšlenky! Já vím, že myslíš jenom na sebe."
Její představivost spřádala intriky a připisovala je jeho prohnanosti. Když už tu nebude velká Zufa Cenva, aby ho chránila, kdo si ho vezme za svého domácího
149
149
mazlíčka? Kdo se o něj postará? Pochybovala, že by se o sebe dokázal starat sám.
Pak s ještě větší obavou: Nebo by to dokázal?
Venport odeslal Normu na dlouhou cestu na Poritrin, zařídil všechno za Zufinými zády, jako by věřil, že člověk jako Tio Holtzman chce skutečně pracovat s její dcerou. Co to plánuje? Zaťala zuby a chtěla mu dokázat, že chápe jeho záměry. Vyrážela své hrozby přerývaným supěním: "Nemůžeš mě… nechat umřít, mizero!

Nikdo… jiný tě… nebude chtít!"
Venport se na ni podíval chladně a shovívavě. "Mnohokrát jsi mi říkala, že pocházím z dobré genetické linie, miláčku. Ale já netoužím po žádné jiné z Čarodějek. Je mi milejší zůstat s tebou." Ztišil hlas a podíval se na ni s divně vášnivou láskou, kterou tak úplně nechápala. "Rozumím ti líp, než ty rozumíš sama sobě, Zufo Cenvo. Pořád naléháš, pořád vyžaduješ víc, než ti může kdokoli dát. Nikdo - dokonce ani ty - nemůže být pořád dokonalý."
S posledním dlouhým výkřikem vypudila svůj znetvořený odolný plod, obludně deformované stvoření.
Jakmile Venport uviděl jasnou krev, mocným hlasem křikl na pomocnice. Dvě statečné porodní báby vběhly do místnosti. Jedna se sehnula s ručníkem a přikryla jím plod jako rubášem, druhá Zufu omývala a natírala ji mastí tišící bolest, připravenou ze spor z džungle.
Venport poslal pro nejlepší léky z vlastních zásob.
Nakonec vzal svíjející se plod sám, držel tu zkrvavenou larvu v rukou. Měla tmavou pleť a podivné skvrny, vypadající, jako by bylo celé tělo bez končetin pokryté zárodky očí. Viděl, jak sebou ta věc naposledy škubla a pak se přestala hýbat.
Zabalil to do ručníku a pokoušel se ignorovat slzu, která mu vstoupila do oka. S kamenným výrazem podal Venport beze slova strašný plod jedné z porodních asistentek. Odnesou ho do džungle a nikdo ho už nikdy neuvidí.
150
150
Vyčerpaná Čarodějka ležela a chvěla se. Teprve teď se jí začalo vracet chápání reality a s ním i zoufalství. Potrat jí ublížil, zanechal v ní hluboký smutek, který sahal dál než k cílům jakéhokoli plodivého programu.
Pohled se jí opět zaostřoval a Zufa si uvědomila, jakou psychokinetickou zkázu v místnosti způsobila. Vypovídalo to o slabosti, o nedostatku sebekontroly.
Tohle už byl její třetí strašný potrat ze spojení s Venportem. Všechno se v ní vařilo hlubokým zklamáním a hněvem. "Vybrala jsem si tě kvůli tvé pokrevní linii, Aurelie," mumlala vyschlými rty. "Co se stalo?"
Podíval se na ni, stále ještě bez výrazu, jako by se všechna vášeň vytratila. "Genetika není exaktní věda."
Zufa zavřela oči. "Neúspěchy, pořád jen neúspěchy!" Sama je přece největší Čarodějkou z Rossaku, a přitom musela snést tolik zklamání! Zufa si znechuceně povzdechla při vzpomínce na svou zakrslou dceru; nechtělo se jí věřit, že ta ošklivá trpaslice je to nejlepší, čeho je schopná.
Venport zavrtěl hlavou, teď netypicky přísný, jakmile nebezpečí pominulo. "Ty jsi byla úspěšná, Zufo. Jen to

neumíš poznat."
Zufa se přinutila odpočívat, zotavovat se. Časem to bude muset zkusit znovu, ale s někým jiným.
Příliš organizovaný výzkum omezuje a prakticky jistě z něj nevzejde nic nového.
TIO HOLTZMAN,
DOPIS LORDU NIKO BLUDDOVI
Když Norma Cenva po své první dlouhé vesmírné cestě dorazila na Poritrin, připadala si nemístně. Její maličká postava přitahovala pohledy, ale nebyla tak neobvyklá, aby se po ní lidé dívali se soucitem. Na Nepřipojených

151
planetách žila řada různých ras, z nichž některé byly víceméně trpasličí. Normě ostatně stejně nezáleželo na tom, co si o ní lidé myslí. Chtěla udělat dojem jen na Tia Holtzmana.
Její lhostejná matka se na Normu před jejím odletem z Rossaku podívala s pohrdlivou pochybovačností. Zufa se rozhodla věřit, že skvělý Učenec udělal chybu, nebo si špatně přečetl některou Norminu teoretickou studii. Očekávala, že se její dcera brzy vrátí domů.
Všechno zařídil Aurelius Venport, ze svých vlastních peněz zaplatil Normě lepší kajutu, než jakou jí nabídl Holtzman. Zatímco její matka nepřerušila práci se svými čarodějnickými učenkami, Venport doprovázel Normu na naloďovací stanici na oběžné dráze Rossaku. Věnoval jí na rozloučenou nádherné zkamenělé květiny a cudně ji objal, než nastoupila na svou loď. Ironicky se pousmál a řekl: "To víš, my, Zufina zklamání, musíme držet při sobě."
Norma si tu milou ale znepokojivou poznámku obracela v hlavě po celou dlouhou cestu na Poritrin…
Sotva raketoplán přistál ve městě Starda, Norma si pečlivě vetkla Venportovy zkamenělé květy do popelavě hnědých vlasů - výhonek krásy, jenž kontrastoval s nehezkými rysy její široké tváře, velkou hlavou a tupým nosem. Měla na sobě volnou halenu a pohodlné přiléhavé kalhoty, obojí utkané z kapraďoviny.
Ostatní pasažéři se hnali k východu, div Normu neušlapali. Nesla si jen malý cestovní vak. Když Norma scházela po rampě, byla celá rozčilená a nemohla se dočkat, až se sama setká s obdivovaným vědcem, s myslitelem, který ji bral vážně. Slyšela mnoho historek o matematických schopnostech Učence Holtzmana a bude pro ni velmi těžké přijít s něčím, co už velký muž nevyvinul. Doufala jen, že ho nezklame.
Jakmile se rozhlédla po čekajícím davu, objevila vynikajícího vědce okamžitě. Holtzman byl hladce oholený muž s šedými vlasy po ramena, vypadal na střední

152
věk - řekněme starší střední věk. Ruce a nehty měl
čisté, šaty bez poskvrnky ozdobené elegantními vzory
a znaky.
Přivítal ji širokým úsměvem a rozepjal paže, z nichž
mu visely široké rukávy. "Vítejte na Poritrinu, slečno
Cenvo!" Holtzman jí položil obě ruce na ramena v obvyklém
formálním pozdravu. Jestli ho zklamalo, když
uviděl Norminu postavu a její hrubé nepřitažlivé rysy,
nedal to na sobě znát. "Doufám, že jste si nezapomněla
vzít s sebou svou představivost." Ukázal ke dveřím.
"Čeká na nás spousta společné práce."
Vedl ji letištním davem, který po nich zvědavě zíral,
a odvezl ji z kosmodromu Starda přepychovou soukromou
bárkou, která se vznášela vysoko nad půvabnou
řekou Isanou.
"Poritrin je mírumilovná planeta, kde můžu nechat
svou mysl toulat a myslet na věci, které by zachránily
lidstvo." Holtzman se na ni pyšně usmál. "A totéž očekávám
od vás."
"Budu dělat, co bude v mých silách, Učenče Holtzmane."
"Co víc může kdo žádat?"
Obloha Poritrinu byla zatažená lehkým závojem
mraků, zbarveným do citronova odpoledním sluncem.
Bárka se vznášela nad drobnými proudy rozvětvené
říční delty, omývajícími pohyblivé ostrovy a písečné
nánosy. Tradiční čluny pluly v proudu široké řeky, naložené
obilím a dalším zbožím jak pro přístavní město
samotné, tak pro export mimo planetu. Úrodný Poritrin
živil mnoho méně šťastných planet a na oplátku
za to dostával suroviny, vybavení, průmyslové zboží
a otroky, jimiž posiloval svou pracovní sílu. Některé
z největších budov kolem kosmodromu byly ve skutečnosti
čluny na pontonech, zakotvené k úpatí pískovcových
skal. Střechy byly z vrstvených šindelů ze
stříbřitě modrého kovu, odlévaných v dolech daleko
na severu.
153
153
Holtzman ukázal na útes, odkud byl pěkný výhled
na modré střechy hustě zastavěné čtvrti Stardy, vybudované
pod značným vlivem klasické navakřesťanské
architektury. "Moje laboratoře jsou támhle nahoře.
Budovy a zásobárny, obydlí pro mé otroky a řešitele
i můj vlastní domov, to všechno je vestavěno tam do té
dvojité skalní věže."
Vznášející se plavidlo zakroužilo ke dvěma kamenným
sloupům, které vypadaly jako dva sousední prsty
trčící z řeky. Viděla plaskleněná okna, balkony s markýzami
a můstek, který spojoval kupoli na jedné skále
s kamennou věží a dalšími budovami na druhé.

Holtzmana potěšil obdivný výraz na její tváři. "Máme tu pro vás byt, Normo, a samozřejmě také soukromou laboratoř a tým asistentů, kteří budou provádět výpočty na základě vašich teorií. Očekávám, že je budete hodně zaměstnávat."
Norma se na něj udiveně podívala. "Matematiku obstará někdo jiný?"
"No jistě!" Holtzman si odhrnul ocelově šedé vlasy z obličeje a srovnal si bílé roucho. "Vy jste člověk s nápady, stejně jako já. Chceme, abyste přicházela s koncepcemi, ne se namáhala s kompletní realizací. Neměla byste ztrácet čas únavnými výpočty. To umí každý nedouk. Na to máme otroky."
Když vzdušná bárka dosedla na podlahu z glazovaných dlaždic, objevili se sluhové, kteří vzali Normina zavazadla a nabídli oběma chladné nápoje. Jako dychtivý chlapec vedl Holtzman Normu do svých impozantních laboratoří. Velké místnosti byly plné vodních hodin a magnetických plastik, v nichž obíhaly koule po elektrických drahách bez drátů a převodů. Elektrostatické nástěnky pokrývaly skici a nedokončené kresby, obklopené hady výpočtů, jež nikam nevedly.
Když se Norma rozhlédla, uvědomila si, že Holtzman opustil víc koncepcí, než kolik jich sama za celý život vymyslela. Ale i tak vypadalo mnoho z těch na-

154
hromaděných papírů a geometrických kresbiček trochu staře. Inkoust tu a tam vybledl a papíry se na okrajích kroutily.
Se zašustěním širokých rukávů Holtzman přezíravě mávl rukou nad zajímavými předměty. "To jsou jen hračky, neužitečné věcičky, které si tu nechávám pro zábavu." Šťouchl do jedné ze vznášejících se stříbrných koulí prstem a tím poslal i další planety na nebezpečné dráhy, takže se roztočily jako nebeská tělesa, která se vymkla kontrole. "Občas si s nimi hraji pro inspiraci, jenže mě přitom obvykle napadají zase jenom hračky a ne vysoce účinné zbraně, které potřebujeme, aby nás zachránily před tyranií strojů."
Holtzman se nepřítomně zamračil a pak pokračoval: "Moje práce je omezená tím, že nemůžu použít výkonné počítače. Nemám jinou možnost, jak provést ta obrovská kvanta výpočtů, potřebná k ověření různých teorií, než spolehnout se na lidské duševní schopnosti a doufat v to nejlepší, co se dá čekat od omylného počtářského umu vycvičených lidí. Pojďte, ukážu vám řešitele!" Vedl ji do dobře osvětlené místnosti s vysokými okny. Uvnitř bylo pravidelně rozestavěno mnoho identických lavic a pracovních desek. Nad každou se hrbil jeden pracovník s ruční kalkulačkou. Podle řádního

oblečení a tupých pohledů Norma usoudila, že tihle muži a ženy musí patřit k početným řadám poritrinských otroků.

"Jedině takhle můžeme napodobit schopnosti myslících strojů," vysvětloval Holtzman. "Počítač zvládne miliardy iterací. My to máme těžší, ale když na tom společně pracuje mnoho lidí jako specialisté, i my můžeme provést miliardy výpočtů. Jenom to trvá déle."

Procházel úzkými uličkami mezi řešiteli, kteří horečně zapisovali čísla a matematické symboly na ploché tabulky a dvakrát kontrolovali výsledek, než tabulku předali dalšímu člověku v řadě.

"Dokonce i ty nejsložitější matematické výpočty se

155

dají rozdělit do sledu triviálních kroků. Každý z těch otroků dostal výcvik k počítání určitých konkrétních rovnic. Funguje to jako montážní linka. A tahle kolektivní lidská mysl je společně schopná pozoruhodných výkonů." Holtzman se rozhlédl po místnosti, jako by čekal, že mu řešitelé budou aplaudovat. Ti však místo toho hleděli zpod těžkých víček na svou práci a dál řešili rovnici za rovnicí, aniž by chápali důvod, nebo aniž by věděli něco o celku.

Normě jich bylo líto, protože sama byla tak dlouho přehlížena a podceňována. Intelektuálně věděla, že otroctví je na mnoha planetách Ligy běžné, stejně jako na všech planetách ovládaných stroji. A koneckonců předpokládala, že tito pracovníci nejspíš rádi dají přednost duševní práci před těžkou dřinou na polích.

Vědec s velkorysým gestem řekl: "Všichni ti řešitelé jsou vám k dispozici, Normo, kdykoli přijdete s teorií, kterou bude třeba ověřit. Další fází je samozřejmě postavit prototypy pro další testování a vývoj. Máme tu spoustu laboratoří a testovacích zařízení, ale ta nejdůležitější práce se musí nejdříve vykonat jinde." Poklepal si prstem na čelo. "Tadyhle."

Holtzman se na ni spiklenecky usmál a ztišil hlas. "Chyby jsou samozřejmě možné, dokonce i na naší úrovni. Pokud k nim dojde, musíme doufat, že lord Niko Bludd je dost tolerantní, aby si nás tu nechal i tak."

Jen lidé s omezenou myslí nevidí, že definice slova "nemožnost" je "nedostatek představivosti a zanícení".

SERENA SLUŽEBNICE

V předním salonu Panského sídla Služebníků poposedl Xavier Harkonnen na pohovce ze zeleného brokátu. Je-

156

ho důstojnická uniforma nebyla šitá k povalování na luxusním nábytku. Stěny zdobily obrazy předků v přepychových zlatých rámech, včetně jednoho, který vypadal

spíše jako karikatura s navoskovanými a nakroucenými kníry a třírohým kloboukem.
Přiběhl sem mezi dvěma službami, aby Serenu překvapil, a sluhové ho požádali, aby počkal. Do salonu vstoupila zardělá Okta a přinesla mu chladný nápoj. Třebaže v ní Xavier vždycky viděl jen Sereninu malou sestru, s překvapením si teď uvědomil, že z ní ve skutečnosti vyrostla krásná mladá žena. Po Sereniných nedávných zásnubách Okta možná sní o vlastní svatbě, pokud se jí kdy podaří překonat svou ostýchavou náklonnost k němu.
"Serena tě nečekala, ale hned přijde." Okta odvrátila oči. "Má poradu s nějakými hrozně oficiálními lidmi, je tam pár asistentů s elektronickými přístroji a taky někdo v uniformě Milice. Nejspíš něco kolem Parlamentu."
Xavier se smutně usmál. "Oba máme spoustu povinností, ale v takovéhle době to jinak nejde."
Zatímco Okta přerovnávala knihy a sošky na poličce, Xavier si vzpomněl na zasedání Parlamentu, které sledoval před dvěma dny. Serena, rozrušená tragickým pádem Giedi Primy, se pokoušela vyburcovat zástupce nejsilnějších planet v naději, že se jí podaří zorganizovat záchrannou operaci. Serena vždycky chtěla něco dělat; to byl právě jeden z důvodů, proč ji Xavier tolik miloval. Zatímco ostatní přijali porážku a krčili se ve strachu, že Omnius bude ve svém dobývání pokračovat, Serena chtěla útočit a zachránit svět. Kterýkoli svět.
Oblečená v dlouhém rouchu pronesla v dočasném parlamentním sále vášnivou řeč. "Nemůžeme Giedi Primu prostě jen tak vzdát! Myslící stroje pronikly rušivými štíty, zabily magna, zotročily lidi a jejich přítomnost každým dnem sílí. Někde v zádech strojů urči-

157
tě ještě bojují zbytky Domobrany, a víme, že další štítový generátor byl už téměř hotový. Možná by se dal uvést do provozu! Musíme úder vrátit dřív, než si myslící stroje vybudují vlastní infrastrukturu. Jestliže budeme čekat, útok už nebude možný!"
"Pokud víme, není možný už teď," zabručel poslanec z průmyslové Kolonie Vertree.
Zástupce Zanbaru dodal: "Poslat Armadu na Giedi Primu by byla sebevražda. Bez rušivých polí tam už sami nemají žádné zbraně a v přímém střetu nás myslící stroje rozdrtí."
Serena ukázala na své nervózní posluchačstvo prstem. "To nemusí být pravda. Kdyby se nám podařilo proklouznout tam a dokončit práci na druhotném štítovém generátoru a potom promítnout nový kryt rušivých polí, mohli bychom odříznout…"

Členové Ligy se jejímu návrhu vysmáli nahlas. Když Xavier viděl její nešťastný výraz, zabolelo ho pro ni srdce. Ale Serena nechápala, že její naivní návrh je obtížně proveditelný, že je nemožné obnovit štíty Giedi Primy strojovým dobyvatelům pod nosem. Když byl Xavier na planetě na inspekci, dozvěděl se, že by trvalo několik dní nebo týdnů, než by inženýři - za ideálních podmínek - uvedli záložní systém do provozu.

Ale Serena se nikdy nepřestala pokoušet. Vedla ji k tomu představa té spousty trpících lidí.

Hlasování vyznělo jednoznačně v její neprospěch. "Nemůžeme věnovat zdroje, palebnou sílu a lidi na beznadějnou misi na planetu, kterou jsme už ztratili. Teď je to opěrný bod strojů." Šlechtici se báli o svou vlastní obranu.

Podobná práce zabírala Xavierovi většinu času. Jako důstojník Armady měl dlouhé porady s důstojníky a poslanci parlamentu včetně místokrále Služebníka. Xavier byl odhodlán zjistit, kde byla v obranných systémech Giedi Primy chyba - a jestli je sám nějakým způsobem vinen.

158

158

Taktici Armady prostudovali záznamy z inspekce a ujistili ho, že nemohl udělat nic, aby dobytí zabránil, ledaže by přidělil ke každé planetě Ligy kompletní bojovou vesmírnou flotilu. Jestliže byl Omnius ochoten obětovat část svých robotických útočných sil, aby zničil Holtzmanovy rušivé štíty, nebyla žádná planeta v bezpečí. Jenže tato informace Xavierovi příliš neulevila.

Na Poritrinu pracoval Tio Holtzman tvrdě na zlepšení systému rušivých polí. Lord Bludd vyjádřil svůj optimismus a důvěru v Učence, zvlášť když si teď vynálezce přizval další matematičku, dceru Čarodějky Zufy Cenvy, aby mu asistovala. Xavier doufal, že bude možné udělat něco dost rychle, aby to změnilo situaci…

Serena, krásná ale uštvaná, vběhla do salonu a objala ho. "Neměla jsem tušení, že přijdeš!" Okta vyklouzla postranními dveřmi.

Xavier pohlédl na zdobené hodiny na krbové římse. "Chtěl jsem tě překvapit, ale musím se vrátit do služby. Mám odpoledne dlouhou poradu."

Roztržitě přikývla. "Od toho útoku na Giedi Primu jsme všichni otroky svých diářů. Mám pocit, že už jsem ztratila přehled, v kolika komisích vlastně sedím."

Poškádlil ji: "Neměli jste mě přizvat na tu svou záhadnou poradu?"

Zasmála se, ale znělo to nuceně. "Cože? To ti Armada Ligy nedává dost práce, takže bys rád chodil ještě i na moje nudné schůze? Možná bych si měla promluvit s tvým novým velitelem."

"To snad ani ne, miláčku! To bych radši bojoval s deseti kymeky, než abych se tě snažil odvrátit od něčeho, co sis vzala do hlavy." Serena odpověděla na jeho polibek překvapivě vášnivě. Když od ní odstoupil, ztěžka dýchal. Narovnal si uniformu. "Musím jít."
"Můžu ti to vynahradit dneska při večeři? Jen my dva?" V očích jí zajiskřilo. "Je to pro mě důležité, zvláště teď."
"Přijdu."
159
159
Serena si oddechla úlevou, že se jí podařilo odvrátit Xavierovo podezření, a vrátila se do Komnaty zimního slunce, kde se shromáždil její tým. Otřela si z čela krůpěj potu. Několik tváří se k ní obrátilo a dívka pozvedla ruku, aby uklidnila obavy.
Světlo pozdního dopoledne zalévalo židle, mozaikové parapety a jídelní stůl, teď pokrytý plány, mapami a zdrojovými diagramy. "Musíme se vrátit k práci," řekl prošedivělý veterán Ort Wibsen. "Nemáme moc času, jestli to chcete vážně rozjet."
"To mám rozhodně v úmyslu, pane veliteli. Kdokoli, kdo o tom pochybuje, se měl s námi rozloučit už před několika dny."
Serenin otec byl přesvědčen, že v tomto jasném veselém pokoji tráví dopoledne pouhým čtením, ale dívka už několik týdnů kula plány… Sbírala dobrovolníky, odborníky a suroviny. Nikdo nedokáže odvrátit Serenu Služebnici od toho, aby věnovala svou energii humanitární práci.
"Snažila jsem se využít oficiálních kanálů a přimět Ligu k akci," řekla, "ale občas je třeba lidi ke správnému rozhodnutí dotlačit. Musíme je k tomu dovést jako tvrdohlavého saluského hřebce."
Poté, co se Parlament vysmál její "naivní pošetilosti", Serena odešla z dočasné sněmovní síně, ale s porážkou se nesmířila. Rozhodla se změnit taktiku, i kdyby musela celou misi zorganizovat a financovat sama. Doufala, že až se Xavier dozví o jejím plánu, třebaže bude příliš pozdě, než aby ji mohl zastavit, bude na ni pyšný.
Nyní si prohlížela tým, který sestavila z těch odborníků Armady, kteří byli při přepadových akcích nejčastěji přehlíženi: kapitány, zásobovače, dokonce i odborníky na infiltraci. Deset mužů a žen se na ni podívalo. Pomocí dálkového ovládání zatáhla stropní žaluzie. Místnost potemněla, třebaže tlumené světlo dovnitř ještě pronikalo.
160
160
"Pokud se nám podaří dobýt Giedi Primu zpátky, bude to dvojnásobné morální vítězství, než jaké získaly

stroje," řekla Serena. "Ukážeme jim, že si nás nemůžou udržet."
Wibsen vypadal, jako by nikdy nepřestal bojovat, ačkoli byl už přes deset let mimo činnou službu. "My všichni se rádi pustíme do úkolu, který bude mít viditelné výsledky. Svrbí mě prsty, jak rád bych zasadil nějakou tu ránu těm zatraceným strojům."
Ort Wibsen byl starý vesmírný velitel, který byl donucen odejít na odpočinek - oficiálně kvůli věku. Spíše to však souviselo s nepoddajnou osobností, s jeho sklonem hádat se s nadřízenými a ignorovat detaily rozkazů.
I přes svou nevrlost byl přesně tím mužem, jakého Serena potřebovala, aby vedl misi, kterou by ostatní členové Ligy nazvali šílenou nebo aspoň nerozumnou.
"Takže teď máte šanci, veliteli," řekla.
Pinquer Jibb, kudrnatý a dosud uštvaně vyhlížející posel, který po dobytí Giedi Primy uprchl, aby předal svou strašnou zprávu, seděl prkenně rovně a rozhlédl se po místnosti. "Dodal jsem vám všechny podklady, které potřebujete. Sestavil jsem podrobné zprávy. Druhotná štítová generátorová stanice byla téměř dokončená, když stroje zaútočily na planetu. Potřebujeme tam jen proklouznout a uvést ji do provozu." V unavených očích se mu objevila vášnivá jiskra. "Spousta příslušníků giedské Domobrany musela přežít. Určitě dělají za nepřátelskými liniemi co mohou, ale to nebude stačit, pokud jim nepomůžeme."
"Jestliže dokážeme uvést sekundární štítové generátory do provozu, kymekové a roboti na povrchu planety padnou pod soustředěným útokem Armady." Serena se rozhlédla po ostatních přítomných. "Myslíte, že to dokážeme?"
Mužatka Brigit Patersonová se zamračila. "Proč myslíte, že se Armada zapojí do boje? Až moji inženýři dokončí dílo, jak si zajistíme, že nás vojáci přiletí zachránit?"
161
161
Serena se nevesele pousmála. "To nechte na mně!"
Serena byla vychována v nejlepších školách s nejlepšími učiteli tak, aby se stala vůdkyní. Jestliže toho bylo třeba tolik udělat, nemohla prostě sedět v pohodlném Panském domě a nepoužít moc a bohatství Služebníků. Nyní se chystala své odhodlání vyzkoušet.
"Veliteli Wibsene, máte ty informace, o něž jsem žádala?"
Veterán se svými hlubokými vráskami a hrubým hlasem vypadal spíše jako lovec, žijící v divočině, než jako důvtipný stratég. Ale nikdo v Zimii toho o vojenských operacích nevěděl tolik jako on.
"Některé jsou dobré, některé špatné. Když stroje rozdrtily vládu v Giedi City, nechaly na oběžné dráze strojovou flotilu. Vyčišťovací práce na planetě vede jeden Titán a spousta neo-kymeků." Zakašlal, zamračil

se a upravil si dávkovač léků v prsní kosti.
"Omnius může poslat další posily nebo si je dokonce vyrobit v průmyslových podnicích Giedi Primy," připomněl Pinquer Jibb naléhavě. "Jestli se nám nepovede ten druhotný štít uvést do chodu."
"Pak to tedy musíme udělat," řekla Serena. "Domobrana byla rozmístěná po celém obydleném kontinentu a vypadá to, že se některé okrajové oddíly stáhly do ilegality a vytvořily pátou kolonu. Pokud je dokážeme kontaktovat a zorganizovat, možná se nám povede zasadit strojovým dobyvatelům ránu."
"S tím můžu pomoci," přikývl Jibb. "To je naše jediná šance."
"Stejně si pořád myslím, že je to šílenství," zavrtěl hlavou Wibsen. "Ale co! Neříkám, že nepoletím."
"Je loď připravená?" zeptala se netrpělivě Serena.
"To je, ale jinak má tahle operace hodně slabých míst, jestli chcete něco vědět."
Brigit Patersonová řekla Sereně: "Opatřila jsem si detailní plány, mapy a schémata skoro všeho na Giedi Primě i v Giedi City, včetně plně funkčních diagramů

162
druhotných štítových generátorů." Pozvedla složku tenkých listů filmu hustě nabitých informacemi. "Pinquer říká, že jsou aktuální."
Serena odjakživa s nekonečným nadšením a vášní dokazovala své schopnosti dávat věci dohromady. Před dvěma lety vedla humanitární misi na Caladan, Nepřipojenou planetu, kam utekly tisíce uprchlíků ze Synchronizovaných světů. Při své poslední akci dopravila tři kosmické transportéry plné léků na uzavřený Tlulax, jehož obyvatelé trpěli záhadnými nemocemi. Teď, když tlulaxanští obchodníci poskytli lékařskou pomoc a náhradní orgány ze svých biologických nádrží - a zachránili tím i jejího milovaného Xaviera - cítila, že se investované úsilí bohatě vrátilo.
Nyní Serena využila každého, kdo jí byl nějak zavázán, a zorganizovala misi, jež byla do jisté míry podobná jejím dvěma předchozím úspěšným snahám. I přes všechna nebezpečí očekávala další jasný úspěch.
Serena se s nevinnou sebejistotou znovu rozhlédla kolem stolu. Představovala si, jak jejich mise uspěje. Jedenáct lidí ochotných postavit se dobyvatelům a překonat nepříznivé prognózy. "Vyšší priority nemáme."
Ort Wibsen obešel tradiční kanály a získal rychlou blokádní stíhačku. Inženýři Brigit Patersonové vybavili loď nejlepšími experimentálními materiály, jaké se jí ze zbrojovek podařilo získat. Serena ze svých osobních účtů a pomocí zfalšovaných dokumentů financovala všechno, co starý velitel potřeboval. Přála si, aby

její zbrklá mise měla ty nejlepší šance na úspěch.
Serena řekla: "Každý člověk v Lize při útocích strojů
něco ztratil a my s tím teď něco uděláme."
"Tak do toho!" pobídl ji Pinquer Jibb. "Je čas na odplatu."
Toho večera seděli Xavier a Serena sami naproti sobě
u stolu v jídelně. Sluhové v červenozlatých kabátcích
a černých kalhotách pobíhali tam a zpátky.
163
163
Když Xavier ochutnával zlatavé kachní řízečky, které
měl na talíři, hovořil zaujatě o mobilizačních plánech
Armady a o metodách ochrany planet Ligy.
"Dnes nebudeme mluvit o práci." S okouzlujícím
úsměvem se Serena zvedla, plavně obešla stůl a posadila
se těsně vedle něj. "Vychutnávám si každou chvilku
s tebou, Xaviere," řekla, ale neprozradila nic ze svého
plánu.
Oplatil jí úsměv. "Po tom jedovatém plynu toho
o moc víc vychutnávat nemůžu. Ale ty, Sereno, jsi lepší
než nejskvělejší hostina a nejsladší parfém."
Pohladila ho po tváři a navrhla: "Myslím, že bychom
už měli poslat sluhy do jejich pokojů. Otec je ve městě
a sestra na večer odešla. Přece ten čas o samotě nezahodíme?"
Natáhl se a lehce ji pohladil po paži, potom si ji k sobě
přitáhl a usmál se. "Já stejně nemám hlad."
"Já ano." Vášnivě ho políbila na ucho, pak na tvář
a nakonec našla jeho ústa. Prohrábl jí vlasy prsty, položil
jí ruku na zátylek a políbil ji silněji.
Zbytek vybraného jídla nechali na stole. Vzala ho za
ruku a spěchali spolu do jejích pokojů. Dveře byly těžké
a snadno se zamykaly. V krbu už hořel oheň a dodával
pokoji veselou oranžovou záři. Líbali se znovu
a znovu a pokoušeli se rozvázat tkaničky a rozepnout
knoflíky, aniž by se od sebe museli odtrhnout.
Serena se sotva ovládala; toužila nejen po těch důvěrných
dotecích, ale každý okamžik se pokoušela vrýt
si do mozku. Xavier nevěděl, že se Serena hodlá zítra
vytratit, a dívka si potřebovala zapamatovat tuto noc,
vynahradit si čas, kdy nebudou spolu.
Jeho prsty byly jako oheň, když jí přejely po nahých
zádech. Když mu stahovala košili, nedokázala myslet
na nic než na přítomnou chvíli.
Vzpomínka na milencovo objetí jí stále ještě rozechvívala
nervy v celém těle. Serena odcházela ze spícího
164
164
sídla, vykročila do klidné hluboké noci na schůzku se
svým týmem na soukromé ploše na pokraji kosmodromu
v Zimii.
Tam se připojila ke svému desetičlennému dobrovolnickému
komandu; nemohla se dočkat, až vyrazí; její

optimismus potlačil úzkost. Do hodiny odletěli v rychlé šedé blokádní stíhačce naložené nástroji, zbraněmi a nadějí.

Náboženství znovu a znovu působí pád impérií, protože je rozvrací zevnitř.

IBLIS GINJO,
PRVNÍ PLÁNY DŽIHÁDU

Dobytá planeta Země jako by byla odkladištěm obřích pomníků připomínajících fiktivní slávu Titánů.

Předák pracovního týmu přecházel po své vyvýšené dřevěné plošině a hleděl z výšky na další obří stavební projekt, vzniklý v pyšné představivosti kymeků. Jeho lidé byli dobří dělníci a měli ho rádi, ale celá tato práce mu připadala naprosto zbytečná. Až bude tenhle okázalý piedestal hotov a podepřen vyztuženými oblouky, stane se podstavcem pro obří sochu představující idealizovanou, dávno ztracenou lidskou podobu Titána Ajaxe.

Jako jeden z nejúspěšnějších lidských důvěrníků na Zemi bral Iblis Ginjo svou práci velice vážně. Rozhlédl se po davu otroků, kteří se lopotili pod ním. Přesvědčil je, aby pracovali nadšeně, vyburcoval jejich pozornost dobře volenými frázemi a odměnami… ačkoli Iblis strašně nerad tou loajalitou a dřinou plýtval na takového brutálního násilníka, jakým byl Ajax.

Ale každý člověk má v obřím stroji civilizace své místo. Iblis se musel postarat o to, aby nic nezačalo skřípat, přinejmenším při jeho službách.

165

Předák nemusel nutně pobývat tady; jemu podřízení důvěrníci mohli klidně stát pod pálícím sluncem sami a dohlížet na práci. Ale Iblisovi bylo milejší tohle než jiné jeho povinnosti. Dokud otroci viděli, že na ně dohlíží, jako by pracovali o něco usilovněji. Byl pyšný na to, co dokážou pod dobrým vedením, a oni ho upřímně chtěli potěšit.

Jinak by musel trávit úmorné hodiny zapracováváním nových otroků a jejich přidělováním k různým pracovním četám. Ti nezkrocení často potřebovali speciální výcvik nebo se divoce bránili - a to byly problémy, které narušovaly hladký denní běh práce.

Erasmus, ten podivně nezávislý a výstřední robot, vydal nedávno rozkaz, aby byli všichni zajatí hrethgir z čerstvě dobyté Giedi Primy prozkoumáni, zda mezi nimi není někdo, kdo vykazuje nezávislost a vůdcovské sklony. Iblis se bude poohlížet po vhodném kandidátovi, ale na sebe přitom upozorňovat nebude…

Iblis měl široký obličej a husté vlasy, které mu padaly do čela, a působil silně a mužně. Byl schopen dostat z otroků víc práce než kterýkoli jiný předák, znal nejlepší nástroje a pobídky, používal raději laskavé

sliby než přísné hrozby. Jídlo, odpočinkové dny, sexuální služby reproduktivních otrokyň - cokoli, co je mohlo motivovat. Dokonce byl i požádán, aby některé své myšlenky přednesl ve škole pro důvěrníky, ale jeho techniky ostatní privilegovaní lidé příliš nevyužívali. Většina předáků spoléhala spíše na odpírání a mučení, ale Iblis to považoval za plýtvání. Ke svému postavení se dopracoval především silou své osobnosti a oddanosti, kterou vyvolal u svých otroků. Dokonce i obtížně zvladatelní muži se nakonec vždycky podřídili jeho vůli. Stroje tuto jeho vrozenou schopnost vycítily a Omnius mu tedy poskytoval v jeho práci volnost.
Iblis jedním pohledem napočítal půl tuctu monolitů
166
166
okolo Fóra na vrcholu kopce. Na každém piedestalu stála veliká socha jednoho z dvaceti Titánů. První byl Tlaloc, pak Agamemnon, Juno, Barbarossa, Tamerlán a Alexandr. Ten nejbližší obsadí obří podoba Ajaxe - ne proto, že by byl Ajax tak významný, spíše proto, že byl vztekle netrpělivý. Dante může počkat a Xerxes také.
Iblis si zbytek Titánů z hlavy nepamatoval, ale jak se každá socha stavěla, vždycky se o nich dozvěděl víc, než kdy chtěl. Práce nikdy nekončila. Iblis se osobně podílel na vztyčování každé z těch okázalých soch v posledních dvou letech, nejdříve jako stavební otrok a pak jako předák.
Byl konec léta, tepleji než jindy. Vzduch nad střechami v okolí Fóra se vlnil vedrem. Jeho stavební čety dole na zemi měly na sobě fádní hnědé, šedé a černé šaty - trvanlivé oblečení, které vyžadovalo jen občasné praní a opravy.
Pod Iblisovou plošinou hulákal vedoucí čety rozkazy. Roboti dohlížitelé obcházeli kolem a nijak se nepokusili ulehčit dělníkům jejich námahu. Nad nimi se vznášely transoči, které všechno zaznamenávaly pro Omnia. Iblis si jich už skoro nevšímal. Lidé jsou pilní, vynalézaví a - na rozdíl od strojů - přizpůsobiví, jestliže dostanou náležité pobídky a odměny, jestliže je správně povzbuzujete a vedete je k tomu, aby se chovali co nejlépe. Myslící stroje takové jemné nuance nechápou. Ale Iblis věděl, že každá drobná odměna, kterou svým dělníkům dá, se mu desaterónásobně vyplatí.
Podle tradice si otroci často zpívali pracovní písně a čety se navzájem vychloubačně popichovaly; teď byli všichni tiší, jen občas hekli, když vláčeli veliké kameny na jejich místo. V obytných úlech si na tu dřinu někteří občas stěžovali. Kymekové už chtěli mít piedestal postavený, aby mohli vztyčit Ajaxovu sochu,

kterou vyráběl jiný tým na jiném místě. Každá část
167
167
projektu měla náročné termíny a pro zpoždění nebo
šlendrián nebylo omluvy.
Iblis byl rád, že jeho lidé teď aspoň můžou pracovat
v klidu, bez děsivého dohledu Ajaxe. Iblis netušil, kde
Titán teď právě je, mohl jen doufat, že dnes bude pronásledovat
jiné nešťastníky. Iblis měl práci a musel dodržet
plán.
Podle jeho názoru byly ty monolity zbytečné - obří
obelisky, sloupy, sochy a grogyptské fasády pro prázdné
a nepotřebné stavby. Ale nebyl v takovém postavení,
aby mohl takové plýtvání časem kritizovat. Iblis více
než dobře věděl, že pro přemožené tyrany naplňují
podobné pomníky důležitou psychologickou potřebu.
Kromě toho tato práce otroky zaměstnávala a poskytovala
jim viditelné výsledky jejich dřiny.
Po své pokořující porážce od Omnia před mnoha sty
lety se Titáni neustále snažili získat zpět ztracené postavení.
Iblis se však domníval, že to kymekové přehánějí,
jestliže stavějí kyklopské sochy a pyramidy, jen
aby si připadali důležitější. Předváděli se v okázalých,
ale zastaralých strojových tělech a vytahovali se vojenskými
výboji.
Iblis často přemýšlel, kolik z toho je skutečně pravda.
Koneckonců jak by někdo mohl pochybovat o slovech
někoho, kdo historii sám ovládá? Divocí lidé na
nepodřízených planetách Ligy měli na jejich výboje
patrně jiný názor.
Otřel si pot z čela a ucítil prach stoupající zdola, kde
se pracovalo. Podíval se na elektronický zápisník, který
měl v ruce, a ověřil si skutečný stav prací podle svého
plánu. Jak očekával, všechno běželo hladce.
Svým ostrým zrakem zahlédl muže opírajícího se
o stinnou zeď, jak si dopřává nepovolený odpočinek.
Iblis na něj s úsměvem zamířil "poháněčku", pulzní
zbraň, a přejel mužovu levou nohu paprskem energie.
Otrok se pleskl přes horké místo na kůži a prudce se
obrátil na Iblise.
168
168
"Chceš mě dostat do průšvihu?" zahulákal Iblis. "Co
kdyby přišel Ajax a viděl tě, jak tam usínáš? Koho
myslíš, že by zabil dřív, tebe nebo mě?"
Zahanbený muž se vmáčkl zpátky mezi dělníky
a pustil se do práce se zvýšeným nasazením.
Někteří předáci považovali za nezbytné zabíjet otroky
pro výstrahu ostatním, ale Iblis se k takové taktice
nikdy neuchýlil a přísahal si, že to ani neudělá. Byl si
jistý, že by to zničilo ono nevysvětlitelné pouto mezi

ním a jeho lidmi. Jemu stačilo jen dát najevo, že je s nimi nespokojen, a všichni se začali víc snažit.
Každých pár dní k nim pronášel povzbudivé improvizované projevy. Při takových příležitostech otroci dostávali vodu a přestávku na odpočinek, takže pak měli víc energie a tím se ztracený čas více než vynahradil.
Uměl tak dobře splétat věty, že často vyvolal nadšený aplaus a jen pár otázek od odvážnějších otroků, kteří se podivovali, proč by je měl vzrušovat nějaký další pomník.
Předák měl ten dar, že dovedl být naprosto přesvědčivý.
Iblis strojové vládce nenáviděl, ale svoje pocity uměl tak dobře skrývat, že mu jeho nadřízení skutečně důvěřovali.
Teď si dopřál chvilku snění o tom, že zničí počítačovou všemysl a sám sebe dosadí na její místo. Mnohem víc než pouhý důvěrník… Představte si to - Iblis Ginjo, vládce všeho, znalec všeho!
Vzpamatoval se a zahnal ten pošetilý sen. Realita byla tvrdý učitel, něco jako pohled na kymeka za krásného dne. Pokud Iblis nedokáže ten podstavcový obelisk dokončit včas, Ajax pro ně všechny vymyslí nějaký nevídaný trest.
Předák se neodvažoval nedodržet plán.
169
169
Každý z nás ovlivňuje činy lidí, které zná.
XAVIER HARKONNEN
V POZNÁMCE KE SVÝM MUŽŮM
Tercero Xavier Harkonnen několik dní bděl dlouho do noci a pracoval na obranných plánech Ligy. Od té sladké noci se Serenou, která byla jiskřivým příslibem společné budoucnosti, se plně věnoval ochraně svobodného lidstva.
Na Saluse létal na cvičné mise, trénoval nové piloty stíhaček, zvýšil počet hlídkových lodí na obvodu soustavy, aby první linie obrany byla silnější, a rozšířil sledovací síť, aby lépe varovala před nebezpečími z vesmíru.
Inženýři a vědci rozebírali a studovali bojová těla, která opustili a v rozvalinách Zimie zanechali kymekové, v naději, že najdou nějaké nedostatky nebo slabiny. S každým nadechnutím do svých náhradních plic pociťoval větší vztek na myslící stroje.
Rád by trávil víc času se Serenou, snil o tom, kam pojedou po svatbě, ale hnal ho hněv a soukromé výčitky svědomí kvůli Giedi Primě - proto se ponořil do práce. Kdyby se tehdy lépe soustředil na svou tamní misi, místo aby nyl jako zamilovaný kluk, možná by si všiml skuliny v obraně a pomohl by magnovi připravit se. Dokonce i kdyby ho pobízel k okamžitému dokončení druhotných štítových generátorů, všechno mohlo být jiné. Ale na to už teď bylo pozdě.
Zdánlivě bezvýznamné chyby mohou vést k velkým

věcem. Xavier si sliboval, že už ve svých povinnostech nikdy a z žádného důvodu nepoleví. Pokud to bude znamenat, že bude se Serenou trávit méně času, ona to pochopí.

Naléhavé štábní porady vyústily v revizi vojenské struktury Armady tak, aby zkombinovala všechny zdroje a nejrůznější typy bojových lodí ze všech planetárních milicí a gard. Detailně se probíraly speciální po-

170

třeby obrany a taktický význam každé planety Ligy. Do Armady přicházelo nebývalé množství rekrutů. Továrny pracovaly přesčas, aby dodaly lodi a zbraně.

Xavier doufal, že to bude stačit.

V jeho kanceláři v nejvyšším patře budovy Sboru náčelníků štábů pokrývaly stěny elektronické hvězdné mapy. Na každém kousku volné plochy se vršily vytištěné mapy a zprávy. Pro každý krok si vyžádal souhlas velitele Sboru náčelníků štábů a ten zase konzultoval klíčová rozhodnutí s místokrálem Služebníkem.

Pokud Xavier vůbec spal, dělal to ve své kanceláři nebo na ubytovně v podzemí. Celé dny se nevrátil domů do sídla Tantorových, ačkoli jeho matka často posílala nadšeného malého Vergyla, aby mu donesl jídlo připravené speciálně pro něj.

Bylo mu divné, že se Serena neozvala, ale předpokládal, že se i ona zabývá svými důležitými povinnostmi.

Oba mladí milenci si byli podobní v tom, že byli schopní vidět vyšší priority… a že byli nezávislí.

Xavier, rozhodnutý modernizovat obranná opatření Ligy, se udržoval v činnosti pomocí povzbuzovacích tablet a nápojů. Málokdy si všiml denní či noční hodiny, staral se jen o to, jakou má další poradu. Teď vyhlédl oknem z kanceláře na tiché ulice a na světla města třpytící se ve tmě. Jak dlouho už je noc? Hodiny splývaly jedna s druhou a strhávaly ho s sebou jako oblázek v lavině.

Kolik toho vlastně může v celkovém součtu dokázat jeden člověk? Jsou některé planety Ligy už teď odsouzeny k zániku bez ohledu na to, co udělá? Vzhledem ke vzdálenostem mezi planetami a pomalému cestování vesmírem byla komunikace zdlouhavá a zprávy často zastaralé, než se dostaly na Salusu Secundus.

Po těch velkých dávkách povzbuzujících prostředků byl neklidný a uštvaný. Byl vzhůru, ale tak ubitý vyčerpáním, že už se nedokázal soustředit. Zhluboka povzdechl a zadíval se do prázdna. Jeho pobočník, kvarto

171

Jaymes Powder, si v rohu místnosti udělal kousek místečka na stole a položil si hlavu na leštěnou desku.

Když se otevřely dveře, kvarto Powder se nepohnul, dokonce ani nezachrápal, ale spal dál jako mrtvý. Xavier s překvapením viděl, že dovnitř vchází místokrál Služebník, také unavený až do morku kostí. "Musíme uplatnit všechno, co máte připravené, Xaviere. Finance dostanete. V zájmu morálky musí lidé vidět, že něco děláme."
"Já vím, ale potřebujeme víc než jedno řešení, pane. Ať lord Bludd požádá Učence Holtzmana, aby předložil všechna předběžná řešení, která vyvíjí." Promnul si oči. "Když nic jiného, potřebujeme nové možnosti pro náš arzenál."
"O tom jsme už mluvili včera večer, Xaviere - a dost dlouho." Místokrál se na něj tázavě podíval. "Nevzpomínáš si? Několik prototypových jednotek už má skoro hotových."
"Ano… jistě. Jen jsem vám to připomínal."
Xavier přešel přes místnost a posadil se k interaktivní informační obrazovce, k zabezpečenému systému, který už flirtoval s nebezpečnými počítači. Elektronický sumarizační systém mohl organizovat a dodávat důležitá data, ale neměl vlastní inteligenci. Mnoho šlechticů - obzvlášť Bludd z Poritrinu - odmítali použití dokonce i takových primitivních počítačů, ale v časech jako tyto bylo použití sumarizačního systému nezbytné. Xavier přejel rukou po obrazovce a provedl poslední úpravy své zprávy pro parlament včetně celého souboru dodatků k jednotlivým planetám, a pak vytiskl dokument, jehož kopie budou rozeslány na každou planetu Ligy. Potom podal úhlednou hromádku listů místokráli, který proběhl očima jeho doporučení a nato se pod ně s okázalým gestem podepsal. Poté Serenin otec spěšně vyšel z kanceláře a nechal za sebou otevřené dveře.
172
172
Kvarto Powder se zvedl od stolu se skelným pohledem. Xavier se beze slova posadil k vlastnímu stolu. Sumarizační systém na protější straně se rozblikal, protože ho technici právě propátrávali signálem, aby se ujistili, že neobsahuje ani záblesk umělé inteligence. Xavierův pobočník znovu začal klimbat a Xavier vzápětí usnul také. Jeho omámená představivost mu nabídla sen, že se Serena Služebnice ztratila i s vesmírnou lodí a vojenským týmem. Připadalo mu to nereálné, ale možné… A náhle si s hrůzou uvědomil, že už vůbec nespí. U jeho stolu stál Powder ještě s jedním důstojníkem a poslouchal špatné zprávy. "Odletěla blokádní stíhačkou, pane! Upravili ji nákladným pancéřováním a zbraněmi. Má s sebou celé komando. Vede je Ort Wibsen, to je starý veterán."

Xavier se ze všech sil snažil setřást ze sebe zmatení z únavy. Promnul si pálící oči a když je opět otevřel, s překvapením viděl, že za oběma muži stojí Serenina sestra Okta. V bílé ruce držela lesklý náhrdelník s černými diamanty, visící na zlatém řetízku. Rychle ho Xavierovi podala.

"Serena říkala, že mám pět dní počkat a pak ti dát tohle." Okta vypadala křehce, skoro nehmotně; přikročila k němu, ale nepodívala se mu do očí.

Xavier, jenž hledal nějaké vysvětlení, sňal náhrdelník z řetízku. Jakmile se dotkl černých diamantů, aktivovala vlhkost jeho dlaně drobný projektor, který promítl malý holoobraz Sereny. Zíral na ni šokovaně a s hrůzou. Obraz jako by hleděl přímo na něj.

"Xaviere, lásko moje, odletěla jsem na Giedi Primu. Liga by se o tom handrkovala celé měsíce, ale ti lidé tam trpí. To nemůžu připustit." Usmála se dojemně, ale s nadějí. "Mám s sebou tým nejlepších inženýrů, vojáků a specialistů na infiltraci. Máme všechno potřebné vybavení a znalosti k tomu, abychom proklouzli na planetu a uvedli druhotný štítový generátor do provozu. Dokončíme výstavbu a instalujeme systém - to nám

173

umožní izolovat planetu od flotily myslících strojů, a ty, které už jsou dole, uvěznit. Musíš přivést Armadu a znovu ten svět dobýt. Spoléháme na tebe. Mysli na to, jak moc můžeme pomoci lidstvu!"

Xavier nemohl uvěřit tomu, co slyšel. Serenin obraz pokračoval ve svém nahraném vzkazu. "Budu tam čekat, Xaviere. Já vím, že mě nezklameš."

Xavier zaťal pěsti, až mu zbělely klouby. Jestli vůbec někdo dokázal dát dohromady něco tak překvapivého, byla to Serena Služebnice. Byla zbrklá, ale přinejmenším se pokoušela něco udělat. A věděla, že svým rozhodnutím přinutí jednat i ostatní.

Okta po jeho boku se tiše rozplakala. Místokrál Služebník přiběhl zpátky do kanceláře, šokován tím, co slyšel.

"To je celá Serena," řekl Xavier. "Teď musíme zorganizovat odvetu - nemáme na vybranou."

Válku lze chápat jako druh chování.

GENERÁL AGAMEMNON, PAMĚTI

V aréně v ostrém slunci rovníkové zóny Země se Agamemnon připravoval k boji s Omniovým gladiátorským strojem. Všemysl používala tyto inscenované bitvy jako výzvy pro podřízené Titány, v nichž si mohli vylít vztek a jež je zaměstnávaly. Ale Agamemnon v tom viděl příležitost zasáhnout svého skutečného nepřítele.

Před dvěma sty třiceti lety dokončili lidští otroci a jejich

robotičtí stavbyvedoucí toto polokruhové otevřené koloseum pro Omniovy okázalé zápasy. Všemysl ráda testovala ničivé možnosti různých typů robotů. Tady se pancéřovaná vozidla a inteligentní dělostřelecké systémy mohly střetnout za kontrolovaných podmínek.
174
174
Kdysi dávno naprogramoval génius Barbarossa do umělé inteligence, z níž se později vyvinul Omnius, chuť bojovat a dobyvačné touhy. Dokonce ani o tisíc let později počítačová všemysl nezapomněla na svůj smysl pro vítězství.
Občas při těchto zinscenovaných zápasech bojovali lidé se stroji. Náhodně zvolení otroci z pracovních čet dostali hole, výbušniny nebo řezací paprsky a byli uvrženi do arény proti bojovým robotům. Iracionální násilí zoufalých lidí nikdy nepřestalo být výzvou pro Omniovu počtářskou mysl. Jindy všudypřítomný počítač raději dokazoval svou vlastní nadřazenost nad kymeky.
Agamemnon v očekávání příštích gladiátorských zápasů věnoval značné úsilí návrhu svého nového bojového těla. Omnius někdy stavěl proti Titánům své nejelegantnější, nejvybroušenější modely; jindy zase zareagoval absurdně mohutnými obludnostmi, které by ve skutečném boji nebyly naprosto k ničemu. To všechno bylo divadlo.
Před několika měsíci, když se Barbarossovi podařilo dosáhnout obzvlášť skvělého vítězství nad Omniem, si kymek vyžádal za odměnu povolení zaútočit na divoké lidi. Když se nepovedl útok proti Saluse Secundus, druhým pokusem Titáni dobyli Giedi Primu. Barbarossa teď právě dohlížel na tucty neo-kymeků, kteří se starali o podrobení tamní populace. Po dlouhé době stál opět Titán v čele planety. To byl konečně krok správným směrem…
Agamemnon měl také svoje plány pro případ, že se mu dnes v aréně podaří zvítězit.
Rozezněly se sirény oznamující začátek zápasu.
Agamemnon se vyvalil vpřed na odolných kráčivých polštářích a prošel mezi korintskými sloupy Brány vyzývatelů.
Cítil vibrující sílu svých předimenzovaných pohybových systémů, tep zvýšené síly proudící jeho neuroelektrickými dráhami.
175
175
Jádro jeho nízko posazeného gladiátorského těla se skládalo ze dvou koulí - jednu obklopoval neprůhledný pancíř, druhá byla z průhledného sliskla. V průhledné kouli se vznášely dvě polokoule jeho lidského mozku ve světle modrém elektrafluidu, propojené s tělem myšlenkovými porty. Slabé fotonové výboje probíhaly

mozkovými laloky, když kymekovo tělo postupovalo vpřed, připraveno k boji.
Kolem jádra ze dvou koulí bzučely mohutné pohonné motory v ochranných krytech. Motory pohybovaly hladce běžící hydraulikou čtyř úchopových nohou. Každá článkovaná končetina končila proměnlivým kusem přizpůsobivého polymeru, který se mohl vytvarovat v mnoho odolných zbraní.
Agamemnon sestrojil toto útočné gladiátorské tělo pod bzučivým dohledem transočí zaznamenávajících každý jeho pohyb. Omnius údajně vkládal všechny tyto informace do oddělené části své všemysli, aby tak v boji nezískal nespravedlivou výhodu. Nebo to alespoň tvrdil.
Zatímco Agamemnon čekal, připraven k boji, jeho protivník vykročil vpřed, ovládán přímo všemyslí. Omnius si vybral chodící středověké brnění, jen podstatně nadsazené velikosti: dvě mohutné nohy s chodidly jako základy domu a paže končící pěstmi v železných rukavicích, velkými jako tělo samo. Proporce byly děsivě nadsazené; nějak podobně musí vypadat dětská noční můra o zlém násilníkovi. Z mohutných kloubů na prstech Omniova goliáše trčely trny a od jedné ježaté pěsti ke druhé přeskakovaly děsivé elektrické výboje.
Agamemnon vykročil vpřed na pancéřovaných kráčejících polštářích a zvedl přední končetiny, jejichž proměnlivý polymer se zformoval do podoby klepet. Vypadal trochu jako obří krab. Věděl, že třebaže dnes v souboji vyhraje, všemysl nic neztratí a nebude dokonce mít ani tolik slušnosti, aby se za porážku styděla.
176
176
Na druhou stranu může Omnius náhodně zničit Titánovu mozkovou schránu. V boji se stávají nepředvídatelné věci, a možná že s tím Omnius - třebaže mu jeho naprogramování bránilo záměrně zabít Titána - počítá.
Pro Agamemnona byl tohle skutečný boj o život.
Několik určených robotických pozorovatelů sledovalo ze svých stanovišť celé dění posílenými optickými vlákny, ale všichni mlčeli. Agamemnon ostatně nestál o aplaus. Ostatní leštěná kamenná sedadla v koloseu zůstala prázdná, odráželo se od nich jen denní světlo. Obrovský stadion se podobal dunící hrobce; bylo tu dost místa, aby se tu mohli utkat dva obrovští protivníci.
Boji nepředcházelo žádné ohlášení, z reproduktorů se neozvaly žádné informace. První zaútočil Agamemnon. Titán pozvedl své úchopové končetiny, utvrdil je pohyblivým diamantovým povlakem a na těžkých kráčivých polštářích vyrazil vpřed. Omniův robotský goliáš překvapivě svižně zvedl obrovskou nohu a útoku se vyhnul. Agamemnon zaútočil další z předních končetin; tahle

byla zakončena ničivou koulí, z níž sršela ochromující energie. Energetický pulz projel zranitelnými systémy a Omniův válečník se zachvěl.
Náhle se goliáš prudce obrátil a pozvedl ruku v těžké rukavici, aby kymekovi roztříštil článkovanou paži. Dokonce ani diamantový film nemohl vydržet takovou ránu, která Agamemnonovu přední končetinu ohnula tak, že ji vyrvala z pružného kloubu. Kymekovi toto poškození nijak zvlášť neublížilo; obrátil chod svých kráčivých polštářů a odhodil končetinu, která se už nedala zachránit. Rozehnal se řeznou paží, jež se vzápětí proměnila ve změť třpytivých diamantových čepelí.
Agamemnon prořízl svému protivníkovi tělo a přerval jeden svazek neuroelektrických ovládacích vláken. Z přeseknutých mazacích kanálků vystříkla zelenavá tekutina. Bojový goliáš se ohnal druhou naježenou pěs-

177
tí, ale Agamemnon odtančil na kráčivých polštářích stranou a přesunul své zranitelné tělesné jádro tak, aby mozková schrána zůstala v bezpečí.
Těžká rána robotického gladiátora úplně minula cíl a tím ho vyvedla z rovnováhy. Agamemnon pozvedl dvě řezací končetiny a doběla rozžhavenými čepelemi proťal klouby na goliášových pažích. Překvapivě snadno našel zranitelná místa a goliášova pravá ruka se nepotřebně houpala jako pouhá masa neuroelektrických vláken a vodivých tekutin.
Omnius, aby zjistil škody, stáhl svého nepoddajného bojovníka o dva dunivé kroky zpět. Agamemnon využil své výhody a znovu se k němu přiblížil na dosah. Potom použil své první velké překvapení.
Ve skryté přihrádce ve staromódním krytu motoru se otevřela kruhová dvířka a z nich vystřelilo osm vyztužených kabelů z vodivých vláken, každé mělo na konci magnetický drapák. Kabely vylétly jako hnízdo vyplašených zmijí a zasáhly potácejícího se goliáše. Sotva se konce zachytily, Agamemnon vyslal silný elektrický výboj. Po mohutném těle Omniova bojovníka se rozehrály blesky.
Kymek očekával, že po této zákeřné ráně bude robot dokonale vyřazen, ale Omnius svou bojovou jednotku nejspíš dobře izoloval. Agamemnon vyslal další ochromující pulz jako štír jed, ale Omniův gladiátor stále nepadl. Namísto toho stroj jakoby v hněvu švihl svou mamutí rukavicí se silou rozjetého vlaku a všechnu svou energii a setrvačnou sílu vložil do té jediné rány.
Naježená pěst zasáhla cíl, uhodila do transparentní koule, kde byl uložen mozek bez těla. Z trnů vylétl mohutný tříštivý výboj a vypouklé skleněné stěny chráněné mozkové schrány popraskaly. Skrze pukliny

ve stěnách začal prýštit elektrafluid jako krev. Myšlenkové porty se trhaly a mozek vypadl z drátů, na nichž byl zavěšen, a houpal se bez ochrany v horkém vzduchu.
178
178
Mohla to být Agamemnonova smrt.
Ale generál kymek měl svůj vlastní trik. Ten mozek v průhledné kouli byla jen návnada, syntetická reprodukce jeho mozkových kontur. Agamemnonův skutečný mozek byl uvnitř té neprůhledné koule s kovovými stěnami, odkud ovládal své gladiátorské tělo. A ten byl v bezpečí a nedotčený.
Byl ovšem zaskočený a zuřil. Omnius právě dokázal, že je ochoten způsobit těžké poškození nejmocnějšímu a nejnadanějšímu Titánovi ze všech. Omniova mocná touha neprohrát jako by byla silnější než naprogramovaná omezení. Nebo snad všemysl o tom úskoku celou dobu věděla? Agamemnon pomstychtivě zareagoval.
Už když couval na kráčivých polštářích a se hřmotem prchal, jak nejrychleji to šlo, odhodil nyní popraskanou kouli s falešným mozkem. Namířil jí přímo do středu těla robotického goliáše.
Ve svém speciálně zkonstruovaném těle se pak Agamemnon přikrčil, pozvedl pancéřované končetiny a spustil svou pancéřovanou mozkovou schránu mezi řady mohutných kráčivých polštářů, aby se chránil jako želva, když zalézá do krunýře.
Koule s mozkem zasáhla poškozeného gladiátora a vybuchla. Napodobený mozek byl vytvořen z vysokoenergetické pevné pěny. Plameny se přehnaly kolem Agamemnona a spálily zemi. Výsledný výbuch robotického goliáše srazil, utrhl mu hlavu, rozerval trup.
Tlaková vlna byla taková, že stačila ještě rozbořit kus nejbližší zdi kolosea.
Agamemnon přežil - a Omniův gladiátor padl.
"Výborně, generále!" Počítačový hlas se ozval z reproduktorů v nedotčené části arény a zněl nefalšovaně potěšeně. "To byl velice osvěžující a povedený manévr."
Agamemnon stále ještě uvažoval, jestli Omnius věděl, že ten viditelný mozek je falešný. Nebo možná, že
179
179
všemysl našla způsob, jak obejít ochranná omezení, která Barbarossa instaloval před tolika lety. Teď už nikdy nebude vědět jistě, jestli byl Omnius skutečně ochoten nechat ho zemřít v boji. Možná se chtěl jen postarat, aby si ambiciózní Titáni nepřipadali příliš triumfálně, aby se nepřeceňovali, obzvlášť Agamemnon.
Jen Omnius věděl jistě, jak to vlastně je.
V kouři a plamenech, které stoupaly z vraku strojového

goliáše, narovnal Agamemnon své gladiátorské tělo. Nebylo pochyb o tom, že zvítězil. "Porazil jsem tě, Omnie. Chci si vybrat odměnu."
"Přirozeně, generále," odpověděl stroj a znělo to dobromyslně. "Nemusíš ani vyslovovat svoje přání. Ano, dovolím tobě a tvým kymekům provést další údery proti hrethgir. Do toho, a bavte se dobře!"
Kdo přežije, naučí se přizpůsobit.
ZUFA CENVA,
PŘEDNÁŠKA PRO ČARODĚJKY
V dokonale čisté a úpravné kabině Korábu snů pluli Vorian Atreides a Seurat znovu mezi hvězdnými soustavami, vyzvedávali a dodávali Omniovy aktualizace, aby se rozptýlená všemysl shodovala na všech Synchronizovaných světech. Vyměňovali si aktualizace s dalšími kopiemi všemysli, synchronizovali jednotlivá Omniova vtělení a odlétali s novými daty, která se zase šířila dál do celé sítě. Vor svůj úkol důvěrníka miloval.
Dny ve vesmíru ubíhaly jeden jako druhý. Nesourodý pár konal svou práci výkonně. Seurat a malá skupina údržbářských automatů se starali o sterilní čistotu a optimální fungování kabin, kdežto Vor občas někde nechal skvrnu od jídla nebo pití, něco nedodělaného nebo rozházeného.
180
180
Vor, jak to často dělával, stál u interaktivního pultu v přeplněné zadní části lodi a pátral v databázi lodi po dalších informacích o cílových planetách. Když spolu s ostatními privilegovanými lidmi procházel na Zemi výcvikem, naučili ho, že je třeba se neustále zlepšovat. Příklad jeho otce - který se z neznámého člověka stal největším z Titánů, dobyvatelem Starého impéria - dokládal, kolik toho může dokázat i pouhý člověk.
Překvapeně zjistil, že se obvyklá trasa Korábu snů změnila. "Seurate! Proč jsi mi neřekl, že nám přidali novou planetu? Nikdy jsem o ní neslyšel… Giedi Prima v soustavě Ophiuchi B! Dříve se uváděla jako pevná součást Ligy."
"Omnius ten cíl naprogramoval do naší trasy, než jsme odlétali ze Země. Očekával, že ji tvůj otec dobude, než se tam dostaneme. Omnius věří, že si Agamemnon vynahradí ten neúspěch na Saluse Secundus."
Vor byl pyšný na to, že jeho otec zkrotí další vzdorovitý svět pro myslící stroje. "Než tam dorazíme, určitě už bude všechno hotovo a naše síly tam budou dělat pořádek."
"To uvidíme, až tam doletíme," řekl Seurat. "Ale to bude ještě mnoho měsíců trvat."
Často se utkávali v tradičních lidských soutěžích, které měli v databázích, například v pokeru nebo ve vrhcábech;

jindy Vorian vymyslel novou hru, stanovil soubor
nesmyslných pravidel a pak Seurata porážel, dokud se
nezávislý robot nenaučil využít ta pravidla ke svému
prospěchu.
Oba si byli rovnocennými soupeři, ale typ jejich
schopností snad ani nemohl být odlišnější. Seurat vymýšlel
složité strategie a dokázal propočítat mnoho
tahů dopředu, Vor často vymýšlel matoucí nové taktiky,
aby vyhrál. Seurat se jen obtížně vyrovnával s nevypočitatelným
lidským chováním. "Dokážu sledovat
důsledky určité události v jejich logické posloupnosti,
181
181
ale nedovedu pochopit, jak můžeš z impulzivního a nelogického
chování udělat vítěznou strategii. To nemá
žádnou příčinnou souvislost."
Vor se na něj usmál. "Hrozně nerad bych tě viděl počítat
‚iracionální' reakci, Plecháči. To přenech odborníkům
jako jsem já."
Agamemnonův syn se rovněž docela dobře vyznal
ve vojenské strategii a taktice - tuto schopnost získal
studiem velkých bitev dávné lidské historie, jak byly
shrnuty v rozsáhlých pamětech jeho otce. Generál kymek
se nijak netajil svou nadějí, že se jeho syn jednoho
dne stane uznávaným vojenským géniem.
Kdykoli Seurat v nějakém zápolení prohrával, pokračoval
ve svém protivném zvyku rozptylovat Vora vtipy,
povídáním a anekdotami - a přizpůsoboval je zájmům
opovážlivého mladíka. Za celou tu dobu, co strojový
kapitán znal svého lidského kopilota, Seurat nashromáždil
a zhodnotil mnoho informací a připravoval je
pro budoucí použití. Robotický kapitán začínal být odborníkem
na to, přicházet s tématy, která Vora zaujala
a zahltila mu myšlenky.
Seurat bez ustání klábosil o životě legendárního
Agamemnona a přidával detaily, o nichž Vor v pamětech
nečetl: velké bitvy, v nichž Titáni zvítězili, planety,
jež připojili k Synchronizovaným světům i bojová
těla, která si generál vytvořil pro gladiátorské zápasy.
Jednou si robotický kapitán vymyslel absurdní historku
o tom, jak velký generál doslova ztratil hlavu: Kymekova
chráněná mozková schrána se nehodou oddělila
od jeho kráčivého těla a kutálela se z kopce, a mechanické
tělo muselo podle automatického programu běhat
kolem, dokud ji nenašlo.
Vorian ovšem nedávno zjistil informaci mnohem
znepokojivější než cokoli, co mu mohl prozradit robot.
Mezi hrami a soutěžemi často procházel otevřené databáze,
četl své oblíbené části otcových pamětí a pokoušel
se pochopit spousty detailů o Omniově fungování.
182

ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

Při jednom takovém pátrání zjistil, že během těch staletí byl Agamemnon otcem dvanácti dalších synů. Vorian nikdy nepředpokládal, že je jediný - ale tucet neznámých bratrů! Velký Titán si samozřejmě přál potomky hodné svého odkazu.

A co bylo horší, zjistil, že každý z těch synů nakonec zklamal. Agamemnon zklamání špatně snášel a své nepřijatelné potomky zabil, třebaže to byli privilegovaní důvěrníci jako Vor sám. Poslední byl popraven skoro před sto lety. Teď byl otcovou nadějí Vorian, ale to neznamenalo, že je jeho jedinou možností. Agamemnon má jistě uloženo ještě víc spermatu… aVor je tedy stejně nahraditelný jako ostatní.

Poté, co se Vor dozvěděl tohle, žádný další Seuratův pokus rozptýlit ho se mu už nepodařil.

Teď Vor seděl u stolu, díval se na promítanou hrací desku a přemýšlel o dalším tahu. Věděl, že Seurat nedokáže poznat, co se děje v nepředvídatelné lidské mysli.

Třebaže byl robot nezávislý a jeho inteligence byla velmi vysoká, shromažďoval jen vnějšková data a jemné detaily mu unikaly.

Důvěrník se usmál, jen malinko, čehož si Seurat samozřejmě všiml. "Chystáš na mě něco? Zkoušíš nějakou tajnou lidskou sílu?"

Vor se dál usmíval a hleděl na hrací desku. Byla to soutěž v několika hrách najednou, které se otáčely uvnitř trojrozměrné obrazovky vnořené v desce stolu.

Každý hráč se snažil zvolit ze široké palety her takovou soutěž nebo situaci, která mu vyhovovala, a pak táhnout. Teď právě byla situace nerozhodná, a ten, kdo příště skóruje, vyhraje celou hru.

Hry se objevovaly v náhodném pořadí a Vor měl pokaždé na tah jen pár vteřin. Sledoval měnící se grafiku, jak se vždycky na okamžik zastaví a pak znovu zmizí.

Na paletě se objevila stará pozemská hra go; nic, co by mu vyhovovalo. Před očima se mu míhaly další možnosti.

Nová hra vyhovovala víc strojům, protože vyža-

dovala víc paměti, než Vor měl. Nechal ji přejít. Pak přešly další dvě hry, které se mu nelíbily, a pak karetní list na poker.

Vor se spolehl na štěstí a drzost a vyzval robotického kapitána, který nerozuměl ani strategii blufování, ani "dovednosti" náhody. Vorův výraz byl neproniknutelný, ale pak se rozesmál nad zmatkem, který spatřil na Seuratově zrcadlové tváři.

"Prohrál jsi," řekl Vor. "Ošklivě jsi prohrál." Založil si spokojeně ruce na prsou, když robot konečně složil karty. "Nejde jen o to skóre, ale taky o to, jakým způsobem

ses pokoušel vyhrát."
Seurat odpověděl, že už si nepřeje hrát další hry,
a Vor se mu vysmál. "Ty ses urazil, Plecháči!"
"Přehodnocuji svou taktiku."
Vor se natáhl přes stůl a poplácal soupeře po hladkém
rameni, jako by ho chlácholil. "Klidně tu zůstaň
a trénuj, já budu pilotovat. Na Giedi Primu je to ještě
hodně daleko."
Zklamání je mnoho a já z nich mám svůj díl.
SERENA SLUŽEBNICE,
NEPUBLIKOVANÉ PAMĚTI
Šedá blokádní stíhačka byla nejen rychlá a obtížně
zpozorovatelná na zataženém nebi Giedi Primy, ale také
měla to nejlepší antidetekční vybavení ze všech letounů
v arzenálu Ligy. Serena doufala, že schopnosti
Orta Wibsena budou stačit k tomu, aby se její tým dostal
na izolovaný ostrov v severním moři, kde bude moci
začít pracovat.
Pinquer Jibb dodal plány, schémata a přístupové kódy
pro věže druhotných štítových generátorů, pokud
některý ze systémů vůbec zůstal nedotčený. Ale i s vy-

184
nikajícími vojenskými poradci a inženýry nebude žádná
část této akce samozřejmá nebo snadná.
Po dlouhé cestě ze Salusy teď tiše letěli po ztemnělém
nebi a prohlíželi si pevninu pod sebou. Ty části
elektrické sítě, které nebyly nezbytně nutné, byly odpojeny,
města se ponořila do barbarské tmy. Strojům
koneckonců stačí přizpůsobit optické senzory a vidí
i ve tmě.
Serena nevěděla, kolik vycvičených příslušníků Domobrany
přežilo. Doufala, že někteří po vpádu myslících
strojů odešli do ilegality, jak sliboval zoufalý
kurýr Jibb. Až její tým obnoví rušivá pole, zbytky Domobrany
budou klíčové při znovudobytí planety. Spoléhala
se, že Xavier přivede do boje Armadu, bez ohledu
na to, za jaké nitky bude muset tahat.
Serena seděla v oddílu pro cestující a nemohla se dočkat,
až budou moci začít. Teď už její otec na Saluse ví,
že je pryč, a doufala, že Xavier už vyrazil se svou údernou
silou na Giedi Primu. Jestli nepřijde, bude její mise
odsouzena k záhubě a ona a její tým také.
Xavier se bude zlobit a bude o ni mít strach, bude zuřit,
že tak pošetile riskuje. Ale pokud bude mít výsledky,
všechno to úsilí se tím ospravedlní.
Nezbývalo nic než úkol sám.
Starý Wibsen, nahrbený v kokpitu dopředu, se rozhlížel
po severních oblastech, aby našel nedokončenou
přenosovou stanici. Serena znala z Xavierovy zprávy
její umístění jen přibližně, ale věděla, že se dobyvatelské

stroje nebudou zdržovat s izolovaným arktickým ostrovem, jestliže musí podrobovat obyvatelstvo Giedi Primy. Pokud na sebe neupozorní, možná, že inženýři Brigit Patersonové budou moci dokončit svou práci bez vyrušení.
Ostřílený veterán se zahleděl na své přístroje a podrbal se na neoholené tváři. Po svém nuceném odchodu na odpočinek se Wibsen nikdy příliš nestaral o nažehlený a vypulírovaný vojenský vzhled, a teď, v závěru
185
185
jejich cesty vesmírem, vypadal zmačkaněji než jindy. Jenže Serena ho nenaverbovala pro jeho vzhled nebo osobní hygienické návyky.
Sledoval světelné šmouhy a tečky na obrazovce skeneru. "Támhle je! To musí být ten ostrov." Se spokojeným zabručením se začal dotýkat tlačítek jako hudebník klávesnice, aby našel klikatou ale bezpečnou trasu přes elektronickou senzorovou síť myslících strojů.
"Ten antidetekční film na trupu by nám měl umožnit proklouznout skrz jejich špionážní síť. Z takových šedesáti, sedmdesáti procent, řekl bych."
Serena přijala neveselou realitu bez mrknutí oka. "To je větší šance, než jakou mají lidé na Giedi Primě."
"Zatím," doplnil Wibsen.
Do kokpitu vstoupila Brigit Patersonová. Třebaže sebou paluba v nárazech větru zmítala, neztrácela rovnováhu. "Většina Armady by to ani neriskovala. Nejspíš by Giedi Primu odepsali, dokud by neměli dokonalou příležitost úplně bez rizika."
"Prostě jim musíme ukázat, jak se to dělá," přikývl Wibsen. Serena si přála, aby tu byl Xavier a mohli se rozhodovat společně.
Maskovaná blokádní stíhačka prořízla kalnou atmosféru v nejvhodnějším úhlu a přiblížila se k chladnému olověnému moři. "Je na čase zmizet z dohledu," podotkl veterán. "Držte se!"
Hladká loď projela pod hladinu jako horké železo. Kromě výronu páry se hladina skoro nezavlnila. Pak, skrytá oceánem, zamířila loď na sever k souřadnicím skalnatého ostrůvku, kde nervózní magnus Sumi postavil své záložní štítové generátory.
"Řekla bych, že už jsme dostatečně mimo dosah senzorů," řekla Serena. "Můžeme chvíli volněji dýchat."
Wibsen povytáhl obočí. "Já jsem se ještě ani nezačal potit."
Vzápětí svá slova sám popřel, protože musel bojovat se záchvatem kašle, zatímco manévroval kalnými
186
186
podmořskými proudy. Starý muž začal nadávat na své

zdraví i na implantovaný dávkovač léků ve své hrudi.
"Veliteli, neohrožujte celou tuto misi kvůli své tvrdohlavé hrdosti," pokárala ho Serena.
Loď se naklonila k jedné straně a zaskřípala. Za stěnou něco zašumělo. "Zatracená vodní turbulence!"
Zrudlý Wibsen zkrotil stíhačku a pak se obrátil a zamračil se na Serenu. "Teď právě jsem jenom šofér. Až vás vyložím, tak si můžu dát dvacet."
Loď plula pod hladinou hodinu, dost hluboko, aby se vyhnula plovoucím kusům ledu z polárních oblastí, a nakonec zamířila do chráněné zátoky. Na obrazovkách v kokpitu vypadal blížící se ostrov nehostinně a skalnatě, samé černé útesy a led. "Jako výletní místo mi to zrovna nepřipadá," podotkl Wibsen.
Brigit Patersonová řekla: "Magnus Sumi si tohle místo nevybral pro krásu. Odtud je polární projekce jednoduchá a účinná. Pokrytí z těchto vysílačů stačí pro všechny obydlené pevniny."
Wibsen se se stíhačkou vynořil. "Stejně si myslím, že je to hodně ošklivé místo." Když manévroval do hlubokého přístavu obklopeného půlměsícem útesů, znovu se rozkašlal, tentokrát hlasitěji a hůř než předtím. "Zatraceně nevhodná doba!" Vypadal spíš podrážděně než znepokojeně. "Jsme na autopilotovi, pořád stejný kurs. Pošlete sem Jibba, ať s tím chvíli letí. Koneckonců on je tady doma."
Kudrnatý Pinquer Jibb se podíval na blížící se ostrovní komplex a zdálo se že je zklamaný, že uprchlíci z Domobrany už práci nedokončili. Převzal od veterána řízení a zavedl stíhačku do opuštěného přístavu a nákladních doků. Jakmile bezpečně dosedli a zakotvili, otevřel dveře.
Po severní poloze se začínal jako modřina šířit fialový úsvit. Serena v teplém oblečení vdechla čerstvý, ale mrazivý vzduch. Skalnatý ostrov vypadal nehostinně a zcela opuštěně.
187
187
Příjemnější pohled byl na stříbřité věže s parabolickými stranami a kovovými mřížkami. Lemoval je led a námraza, ale zdálo se, že se jich strojoví dobyvatelé nedotkli.
"Až je rozjedeme, nebudou roboti vědět, co je to postihlo," podotkl Wibsen a vylezl ven. Vypadal poněkud zotavený. Dýchl si na ruce bílou páru.
Serena se dál dívala na věže s výrazem naděje a odhodlání ve tváři. Brigit Patersonová přikývla, ale myslí už byla u práce: "I tak máme co dělat."
V době války všichni tvrdí, že se nějak podílejí. Někteří jen mluví, někteří poskytují prostředky, ale jen málo je takových, kteří jsou ochotní obětovat

všechno. To je podle mě důvod, proč jsme nedokázali porazit myslící stroje.

ZUFA CENVA,
ZBRAŇ Z ROSSAKU

Zufa hleděla na čtrnáct nejsilnějších a nejzapálenějších mladých Čarodějek, které kdy Rossak vydal. Chápala, že tyto ženy nejsou jedinou nadějí lidstva. Nebyly jedinou zbraní proti strašlivým kymekům, ani nejmocnější ranou, jakou mohla Liga zasadit. Ale pro válečné úsilí byly kriticky důležité.

Zufa stála se svými učenkami v šťavnatém podrostu a hleděla na ně chápavě a s láskou. Nikdo na všech planetách Ligy si nebyl tak jistý úspěchem ani tak zapálený pro vítězství. Měla pocit, že se jí srdce roztrhne, když viděla, jak soustřeďují každou kapičku energie k nejvyššímu cíli. Kdyby byli všichni ostatní stejně odhodlaní, byly by stroje brzy poraženy.

Jako už tolikrát za poslední měsíce vedla Zufa svou elitní skupinu do džungle, kde si mohly cvičit své

188

schopnosti a sbírat sílu svého ducha. Každá z těch žen v podstatě představovala psychickou bojovou hlavici. Zufa, která byla od narození požehnána větším nadáním než kterákoli z nich, je učila svým metodám a nutila je napnout schopnosti do krajnosti. Trpělivě je učila jak rozpoutat neuvěřitelný telepatický potenciál… a jak si zachovat kontrolu. Ženy si vedly znamenitě, lépe než v Zufiných nejoptimističtějších předpokladech.

Ale musí své úsilí zúročit.

Teď seděla na padlé kládě se stříbřitou kůrou, zarostlé hustým polštářem houby. Pralesní klenba tvořila husté stíny, které se vysoko nad hlavou navzájem proplétaly. Temně fialové listy filtrovaly žíravý déšť tak, že kapky, které jako slzy dopadaly na zem, byly čerstvé a pitné.

Velký hmyz a ostnatí hlodavci přerývali půdu a netušili nic o zkoušce, ke které se Čarodějky právě chystaly.

"Soustřeďte se. Uvolněte se… Buďte připravené zaměřit se vší silou, až vám to přikážu." Zufa se rozhlédla po ženách - všechny byly vysoké a bledé s průsvitnou pletí a třpytivými bílými vlasy. Vypadaly jako strážní andělé, světelné bytosti poslané proto, aby chránily lidstvo proti myslícím strojům. Může snad být nějaký jiný důvod, proč je Bůh nadal takovými duševními schopnostmi?

Pohledem přejížděla od jedné odhodlané tváře ke druhé: Silin, odvážná a impulzivní; tvůrčí Camio, schopná improvizovat nové formy útoku; Tirbes, dosud objevující svůj potenciál; Rucia, která vždycky volila jen poctivou cestu; Heoma s největší syrovou silou…

a devět ostatních. Kdyby Zufa požádala o dobrovolnici, věděla, že by se všechny jí zvolené Čarodějky o tu poctu hlásily.
Bylo na ní, aby rozhodla, která z nich bude první mučednicí. Xavier Harkonnen už pospíchal s odletem na Giedi Primu.
189
189
Milovala své učenky, jako by to byly její děti… a v podstatě jimi také byly, protože se řídily jejími metodami, maximalizovaly svůj potenciál. Tyto mladé ženy byly tak jiné, než její vlastní Norma…
Všech čtrnáct stálo vedle sebe čelem k hlavní Čarodějce, navenek klidné a uspokojené, ale uvnitř napružené. Oči se jim napůl zavíraly. Nozdry se jim při dýchání chvěly; počítaly srdeční tep a používaly vrozené schopnosti biologické zpětné vazby k tomu, aby změnily své tělesné funkce.
"Začněte v mysli stupňovat sílu. Musíte ji cítit jako statickou elektřinu před bouří." Viděla, jak se výrazy na jejich tvářích střídají spolu s myšlenkami.
"Teď postupně, kousek po kousku energii zvyšujte. Představujte si ji v mozku, ale neztraťte kontrolu. Jeden krok, pak druhý. Musíte cítit, jak zesiluje - ale neuvolňujte ji. Udržte ji pod kontrolou."
V potemnělé houbové džungli cítila Zufa, jak energie srší, jak sílí. Usmála se.
Posadila se znovu na svou kládu; bylo jí slabo, ale neodvažovala se dát to najevo. Ten nedávný těžký potrat, kdy se musela zbavit obludného potomka Aurelia Venporta, ji vyčerpal. Ale bylo třeba udělat tolik práce, tolik věcí, které nemohla odložit ani přesunout na někoho jiného. Planety Ligy na ní byly závislé, obzvlášť teď.
Každý od nejmocnější Čarodějky hodně čekal, ale největší břemeno si nakládala Zufa Cenva sama. Její plány a sny na každém kroku brzdilo to, že jiní lidé odmítali vynaložit potřebné úsilí nebo podstoupit nezbytné riziko. Tyto dychtivé talentované učenky se však zdály být jiné a Zufa samu sebe ujišťovala, že jejich výkon splní očekávání. Až příliš často se stávalo, že pokud poměřovala druhé, vnímala nedostatky silněji než přednosti.
"Ještě trochu!" pobídla je. "Zintenzívněte sílu. Zkuste kam až to půjde, ale dávejte pozor. Jediná chyba v té-
190
190
to fázi by nás zlikvidovala všechny - a lidstvo si nemůže dovolit nás ztratit."
Psychická energie ještě zesílila. Světlé vlasy čarodějek se začaly zvedat do výšky, jako by gravitace selhala.

"Dobře. Dobře. Jen tak dál!" Měla radost z jejich úspěchu.
Zufu nikdy nezajímal osobní prospěch. Byla přísná a náročná učitelka a neměla trpělivost ani pochopení pro chyby ostatních. Hlavní Čarodějka nepotřebovala ani bohatství a zisk jako Aurelius Venport, ani chvalozpěvy a pochvaly jako Tio Holtzman. Dokonce ani pozornost, po jaké zřejmě toužila Norma, když přesvědčila Učence, aby ji přijal jako svou žákyni. Pokud byla Zufa Cenva netrpělivá, byla netrpělivá právem. Tohle byla kritická doba.
Podrost se zavlnil, jak místní hmyz a hlodavci prchali před psychickými vlnami, které stále sílily. Stromy šuměly, listy a větvičky se chvěly, jako by se snažily odtrhnout se od stonků a odletět z džungle. Zufa přimhouřila oči a zadívala se na své studentky.
Teď se dostávaly k té nejnebezpečnější části. Mentální energie byla už tak silná, že se jejich těla začala třpytit a žhnout. Zufa musela použít své vlastní schopnosti a vztyčit ochrannou bariéru proti spojenému psychickému tlaku na vlastní mysl. Jedna chyba a všechno bude ztraceno.
Ale věděla, že by tyto svědomité učenky takový omyl nikdy nedopustily. Chápaly co je v sázce a jaké by byly následky. Zufu zabolelo dojetím srdce, když na ně hleděla.
Jedna z učenek, Heoma, měla síly víc než její společnice. Vystupňovala ji na vyšší úroveň, ale přitom si stále dokázala udržet kontrolu. Ničivá síla by mohla snadno zlikvidovat její mozkové buňky jako prudký požár, ale Heoma ji ovládala, hleděla nevidoucíma očima do prázdna a vlasy jí šlehaly kolem hlavy jako v bouři.

191
Náhle z hustých větví vysoko nad nimi spadl tlustý slarpon, šupinatý tvor se zuby jako jehly a tlustým krunýřem. Skutálel se s žuchnutím mezi mladé ženy, vyrušen na číhané a rozzuřený těmi vlnami mentální energie. Svalnaté chrupavčité zvíře sebou mrskalo, cvakalo silnými čelistmi a drásalo tlustými drápy.
Tirbes sebou polekaně škubla - a Zufa cítila, jak nekontrolované vzepětí síly vytrysklo jako plamen. "Ne!" vykřikla a vlastní silou pokryla studentčinu chybu. "Ovládej se!"
Heoma s naprostým klidem zamířila na slarpona, jako by mazala šmouhu na tabuli. Přejela po šupinatém dravci čarou psychické destrukce. Slarpon vzplál bílým ohněm, párkrát sebou zaškubal, jak se jeho kosti měnily v uhel, jeho kůže se trhala a praskala, až se nakonec sesypala jako hromádka popela. Z nyní prázdných očních

důlků vyšlehly plameny.
Heominy společnice se pokoušely zkrotit a utlumit
své mentální síly. Ale byly vyrušeny v kritickém okamžiku
a ztrácely vratkou kontrolu nad svými telepatickými
zbraněmi. Heoma a Zufa mezi nimi neochvějně
udržovaly nadlidský klid, který byl v příkrém kontrastu
s jejich horečnými snahami. Spojená psychická síla se
vlnila a chvěla.
"Zpátky!" řekla Zufa chvějícími se rty. "Pomalu sílu
zmírňujte. Vtáhněte ji do sebe. Musíte si ji zachovat
a svinout zpátky do mozku. Je to baterie a vy ji musíte
udržet nabitou."
Zhluboka dýchala a viděla, že všechny její psychické
válečnice dělají totéž. Jedna po druhé se nadechovaly
a vzduch se postupně přestával chvět, jak začínaly své
úsilí tlumit.
"To zatím stačí. Takhle daleko jste se ještě nikdy nedostaly."
Zufa otevřela oči a viděla, že na ni její studentky
hledí. Tirbes bledá a vyděšená, ostatní ohromené
tím, jak blízko sebezničení se ocitly. Jediná Heoma
vypadala naprosto nedotčeně.
192
192
V širokém kruhu kolem nich byl měkký houbovitý
podrost zkroucený a ožehnutý. Zufa se podívala po
začernalých listech, olámaných větvičkách a svrasklých
lišejnících. Ještě okamžik, o vlásek méně kontroly
a všechny by se vypařily v kouli telepatických plamenů.
Ale přežily. Zkouška proběhla úspěšně.
Když se napětí konečně vytratilo, Zufa si dopřála
úsměv. "Jsem na vás na všechny pyšná," řekla a myslela
to vážně. "Vy… moje zbraně… budete připravené,
až dorazí Armada."
Matematické odpovědi se ne vždy vyjadřují numericky.
Jak se dá spočítat hodnota lidstva, nebo třeba
jen jednoho lidského života?
KOGITORKA KWYNA,
ARCHIVY MĚSTA INTROSPEKCE
Norma Cenva strávila tři úžasné dny tím, že se zabydlovala
v přepychovém domě Tia Holtzmana na vysokém
útesu a především ve své rozsáhlé laboratoři. Měla
toho tolik na práci, tolik se toho musela dozvědět! A co
bylo nejlepší, Učenec dychtivě naslouchal jejím nápadům.
Víc si přát nemohla.
Tichý Poritrin jí připadal tak odlišný od hustých nebezpečných
džunglí a lávových soutěsek Rossaku!
Nemohla se dočkat, až si prohlédne ulice a kanály
Stardy, které viděla z výšky ze svých oken. Opatrně požádala
Holtzmana o dovolení sejít dolů k řece, kde viděla
mnoho lidí provádět nějakou práci. Cítila se provinile,
že o to vůbec žádá, místo aby neúnavně pracovala

na prostředcích pro boj s myslícími stroji. "Mozek mám trochu unavený, Učenče, a jsem zvědavá."
Vědec, místo aby se na ni podíval skepticky, jí tu myšlenku nadšeně schválil jako by ho potěšilo, že má
193
193
záminku ji doprovodit. "Znovu vám připomínám, že jsme placení za to, abychom přemýšleli, Normo. A to můžeme dělat kdekoli." Odsunul kus papíru s klikyháky a náčrtky. "Možná že vás malý výlet inspiruje ke geniální práci. Člověk nemůže vědět, kdy se ozve inspirace - nebo kde."
Vedl ji dolů po strmém schodišti, které se vinulo po útesu k Isaně. Norma se zhluboka nadechla pachu řeky - byl kyselý a rašelinový od bahna a vegetace, které sem řeka přinesla z vysočiny. Poprvé v životě se jí točila hlava vlastními možnostmi. Učence upřímně zajímala její představivost, její mozek, a naslouchal jejím návrhům - na rozdíl od její věčně pohrdavé matky.
Norma nadhodila myšlenku, která ji napadla toho dne ráno. "Učenče Holtzmane, studovala jsem vaše rušivá pole. Myslím že chápu jak fungují, a napadlo mě, jestli by nebylo možné je… rozšířit."
Vědec dal najevo rezervovaný zájem, jako by se bál, že jeho vynález bude kritizovat. "Rozšířit? Už teď pokrývají celou atmosféru planet."
"Ne, myslela jsem úplně jiné použití. Vaše rušičky jsou čistě obranná záležitost. Co kdybychom stejný princip použili jako útočnou zbraň?" Sledovala jeho výraz a rozeznala v něm nepochopení, ale ochotu naslouchat.
"Zbraň? A jak navrhujete, že by se toho dalo dosáhnout?"
Norma rychle vysvětlovala: "Nedal by se vytvořit nějaký… projektor? Odeslat pole do centra myslících strojů a poškodit jim ty jejich gelové obvody v mozku? Skoro jako elektromagnetický pulz při vzdušném atomovém výbuchu."
Holtzmanova tvář se rozzářila pochopením. "Aha, už to chápu! Dosah by byl dost omezený a potřeba energie obrovitá. Ale možná…, možná by to šlo. Dost na to, aby to v nějakém rozsáhlejším okruhu vyřadilo myslící
194
194
stroje." Poklepával si na bradu, vzrušený tou myšlenkou. "Projektor - dobře, dobře!"
Šli podél břehu až k rozlehlým páchnoucím bažinám, občas s nějakým kalným rybníčkem. Party otrhaných polonahých otroků se čvachtaly bahnem, někteří bosí, někteří ve vysokých botách, jež jim sahaly až do půli stehen. V pravidelných rozestupech po celé pláni byly rozmístěny kovové sudy na paletách s pontony.

Dělníci chodili k sudům a zase zpátky, vždycky nabrali plné hrsti jejich kapajícího obsahu a pak začali nořit prsty do čar vyznačených v měkkém bahně.
"Co to dělají?" zeptala se Norma. Vypadalo to, jako by bažinu vyšívali.
Holtzman zamžoural, jako by o takových detailech nikdy nepřemýšlel. "Sázejí potěr, malé škeble, které pěstujeme z vajíček odfiltrovaných z říční vody. Každé jaro jich otroci nasázejí stovky tisíc, možná miliony. To nevím jistě." Pokrčil rameny. "Voda zase stoupne, přikryje nasázené škeble a potom znovu ustoupí. Každý podzim sklízecí týmy škeble vyhrabou; jsou veliké jako vaše ruka." Pozvedl pravou dlaň. "Vynikající, obzvlášť zapečené s máslem a houbami."
Zamračila se při pohledu na tu strašnou dřinu, na to obrovské množství lidí, kteří se brodili v blátě. Představa nesvobodných dělníků jí byla pořád cizí a nepříjemná, což platilo dokonce i pro Holtzmanův tým řešitelů.
Vědec se nehodlal víc přiblížit k tomu zápachu a k otrokům, i přes Norminu zjevnou zvědavost. "Je moudré udržovat si odstup."
"Učenče, nepřipadá vám to trochu… pokrytecké, když se snažíme uchránit lidstvo před nadvládou strojů a přitom některé planety naší vlastní Ligy používají otroky?"
Vypadal ohromeně. "Ale jak jinak by se na Poritrinu někdy něco udělalo, když nemáme žádné složitější stroje?"
Konečně si povšiml Normina znepokojeného výra-

195
zu a chvilku mu trvalo než si uvědomil, co jí vadí. "Aha, já jsem zapomněl, že na Rossaku otroky nemáte! Je to tak?"
Nechtěla, aby to vypadalo, že kritizuje způsob života svého hostitele. "Nepotřebujeme je, Učenče. Na Rossaku žije jen málo lidí a na sběr v džungli je dobrovolníků víc než dost."
"Aha. No, ekonomika Poritrinu je založená na tom, že máme neustále ruce a svaly na práci. Naši vůdci už dávno podepsali edikt zakazující všechny stroje, které obsahují počítače jakéhokoli druhu. Možná v tom jdeme skutečně trochu víc do krajnosti, než některé další planety Ligy. Nemáme jinou možnost, než použít lidskou práci." Zeširoka se usmál a ukázal na týmy v bažině. "Ono to není až tak zlé, Normo. Krmíme je a šatíme. Nezapomínejte, že ti dělníci pocházejí z primitivních planet, kde žili hodně těžce, umírali na nemoci a podvýživu. Tohle je pro ně ráj."
"Jsou všichni z Nepřipojených planet?"
"Zbytky z kolonií náboženských fanatiků, kteří uprchli ze Starého impéria. Všichni buddislámci. Upadli do znepokojivého stadia barbarismu, byli sotva

civilizovaní, žili jako zvířata. Většina našich otroků dostane základní vzdělání, zvlášť ti, kteří pracují pro mě."
Norma si zastínila oči před sluníčkem a skepticky se zadívala na ohnuté postavy. Souhlasili by otroci s vědcovým optimistickým hodnocením?
Holtzmanova tvář získala tvrdší výraz. "Kromě toho ti zbabělci lidstvu něco dluží, protože s myslícími stroji nebojovali jako my. Je to snad moc, když na jejich potomcích chceme, aby pomáhali živit ty, kteří přežili, a veterány, kteří udrželi - a stále drží - stroje v patřičné vzdálenosti? Ti lidé zahodili své právo na svobodu už dávno, když opustili zbytek lidské rasy."
Říkal to samozřejmě a nijak zvlášť rozzlobeně, jako by ten problém byl pod jeho úroveň. "My máme důle-

196
žitější věci na práci. Normo. Vy a já musíme také splatit dluh, a Liga vznešených s námi počítá."
Toho večera pohlížela malá žena z balkonu svého pokoje na blikavá světla města a svírala rukama chladný kov zábradlí. Čluny a bárky na Isaně vypadaly jako plovoucí světlušky. V houstnoucí tmě odplouvaly od obydlí otroků planoucí vory, pohyblivé táboráky směřující do močálů. Každý z ohňů sílil a vrcholil, potom se zase zmenšoval, jak hořící vory zaprskaly a potopily se.
Holtzman jí přišel nabídnout šálek kořeněného čaje a Norma se ho na ta plavidla zeptala. Chvíli na plovoucí táboráky mžoural a dlouho mu trvalo než si uvědomil, co to otroci vlastně dělají. "Aha, to musí být kremační vory. Isana odnáší těla pryč od města a popel se spláchne do moře. Účelný postup."
"Ale proč je jich tolik?" ukázala Norma na tucty blikajících světélek. "To každý den umírá tolik otroků?"
Holtzman se zamračil. "Slyšel jsem něco o tom, že mezi dělníky teď řádí nějaká nemoc. To je dost nepříjemné, bude třeba je nahradit a to vždycky stojí úsilí."
Potom se mu rozjasnily oči a ujistil ji: "S tím si ale nemusíte dělat starosti. Vážně ne! Sem nám vozí tolik dobrých léků, že by se jimi dali vyléčit všichni svobodní občané Stardy, kdyby náhodou také onemocněli."
"Ale co všichni ti umírající otroci?"
Odpověděl na něco jiného, než se ptala. "Lord Bludd si už za ně vyžádal náhradu. V těchto dnech máme trvalou objednávku na zdravé kandidáty. Tlulaxanští obchodníci nám rádi sklidí další muže a ženy z okrajových světů. Život na Poritrinu jde dál." Natáhl se a poplácal Normu po rameni, jako by byla malé dítě, jež potřebuje uchlácholit.
Norma se z balkonu pokoušela počítat plovoucí světla,

ale po chvíli to vzdala. Její čaj byl studený a chutnal hořce.
197
197
Holtzman za ní spokojeně pokračoval. "Moc se mi líbí ta vaše myšlenka použít moje rušivé pole jako zbraň. Už přemýšlím o tom, jak vytvořit polní přenosný projektor, který by se dal použít na zemi."
"Chápu," řekla váhavě. "Budu víc pracovat, abych přišla s novými nápady."
Ještě dlouho poté, kdy Učenec odešel, nemohla Norma odtrhnout oči od pohřebních bárek planoucích na řece, od plujících kremačních hranic. Viděla jak otroci dřou v bažinách a sázejí potěr a viděla je v laboratořích, jak počítají stovky rovnic. Teď umírají v celých zástupech na smrtící horečku… ale jsou snadno nahraditelní. Liga vznešených se zoufale snažila nenechat se zotročit myslícími stroji. Normu napadlo, jaké je to pokrytectví. Všichni lidé si nejsou rovni, a v tom jsou kořeny sociálních nepokojů.
TLALOC,
ČAS PRO TITÁNY
Tlulaxanská otrokářská výprava dorazila na Harmonthep jako unavený konvoj a ne jako přepadová vojenská eskadra.
Tuk Keedair letěl ve vedoucí lodi, ale pilotáž a střílení nechal nováčkovi Ryxi Hannemovi. Ten ještě nebyl zkušeným lovcem otroků a ze všech sil se snažil, aby s ním byl Keedair spokojený. A Tuk zase chtěl vědět, co je ten mladý zač.
Keedair měl zploštělý nos, který byl zamlada dvakrát zlomený; líbilo se mu, jak se zahojil - jeho vlčí tvář s ním dostala drsný výraz. V pravém uchu nosil trojúhelníkovou zlatou náušnici s vyleptaným hieroglyfem, který nikdy nikomu nepřeložil. Tlustý černý cop prokvetlý šedými pramínky se mu houpal na levé straně hlavy až k ramenům. Byl na něj hrdý, protože tradice velela, aby si obchodník cop ustřihl vždy po neúspěšném roce. A Keedairův narostl hodně dlouhý.
198
198
"Už máme koordináty?" zeptal se Hannes. Nervózně se rozhlédl po svých přístrojích a pak z okna kokpitu. "Kde začneme, pane?"
"Harmonthep je Nepřipojená planeta, chlapče, a buddislámci nevydávají mapy. Prostě najdeme vesnici a pak odtamtud sklidíme lidi. Nikdo si nedělá čárky."
Hannem vyhlížel z okna a hledal vesnici. Skupina tlulaxanských lodí letěla nad zavodněným zeleným kontinentem. Nikde se nezvedaly žádné hory ani kopce, jen promáčená krajina plná jezer, močálů a průplavů.

Harmonthepu jako by se nechtělo vyzvednout pevninu příliš vysoko nad hladinu moře. Dokonce i oceány byly mělké.
Ještě pár výprav a Keedair si bude moci dopřát dlouhou dovolenou na Tlulaxu, uzavřené planetě svého národa. Bylo to příjemné místo k odpočinku, třebaže si byl jistý, že tam zanedlouho zase nebude mít stání. Jako "akvizitér lidských zdrojů" neměl Keedair žádný stálý domov.
Tlulaxanský biologický průmysl potřeboval neustále nový materiál, vytvořený z nových subjektů, dosud nevyužitých genetických linií. Tlulaxané zachovávali tak vysoký stupeň utajení, že se jim podařilo oklamat i své nevinné zákazníky z Ligy. Pokud byla cena příhodná a potřeba velká, šlechtici snadno spolkli historky o složitých bionádržích, kde se dají pěstovat životaschopné náhradní orgány. Pilní vědci doufali, že se jim časem podaří modifikovat klonovací nádrže tak, aby skutečně dokázaly podobné produkty tvořit, ale nezbytná technologie nebyla dosud vyvinuta.
Zatím ovšem náhlý nedostatek životaschopných otroků na Poritrinu změnil na čas Keedairovo zaměření.
199
199
Dokud bude nákaza trvat, bude výnosnější dodávat živé zajatce, teplá těla, která nepotřebují žádné další zpracování…
Jak se otrokáři blížili k zarostlým močálům, Keedair poklepal na naskenovanou topografickou mapu na své obrazovce. "Nalétni si nízko nad tuhle širokou řeku a sleduj ji. Podle mých zkušeností se na soutoku vodních cest obvykle najde vesnice."
Letoun se snesl dolů a Tuk zahlédl ve vodě velké temné stíny, nějaké hadovité tvory proplétající se v rákosí silném jako bambus. Na vrcholcích stonků se kolébaly veliké oranžové květy a otevíraly se a zavíraly jako masitá ústa. Keedair byl rád, že na tomhle odporném světě nemusí zůstat dlouho.
"Něco vidím, pane!" Hannem promítl na přední sklo zvětšený snímek a ukázal na skupinu chatrčí stojících na kůlech v močálu.
"To by šlo, chlapče!" Keedair se spojil s otrokářskými loděmi, které letěly za nimi. "To bude jako otrhat ovoce v panské zahradě."
Vesnice v močálu nevypadala nijak velká. Kulaté chýše byly postaveny z rákosí a bláta, spojené nějakým plastickým cementem. Mezi nimi viselo pár antén, zrcadel a větrolapů, třebaže buddislámci nepoužívali žádnou složitější techniku. Pochyboval, že by sklizeň z jediné vesnice naplnila nákladový prostor, ale byl věčným optimistou. V poslední době šly obchody dobře.
Tři útočné lodi se srovnaly do jedné řady s Keedairovým

vedoucím plavidlem, zatímco tlulaxanské koráby
pro lidský náklad zůstaly vzadu. Ryx Hannem vypadal
trochu nesvůj, když se otrokáři blížili k vesnici. "Víte
jistě, že máme dost zbraní, pane? Ještě nikdy jsem na
takovémhle nájezdu nebyl."
Keedair pozvedl obočí. "Tohle jsou zensunnité,
chlapče, pacifisté do morku kostí. Když přišly myslící
stroje, ti zbabělci neměli ani tolik odvahy, aby bojovali.
Pochybuji, že bychom si odnesli třeba jen modřinu. Věř
200
200
mi, nikde jinde neuvidíš tolik skřípění zubů a spínání
rukou. Jsou k smíchu."
Zapnul komunikační kanál a oslovil svůj tým ženců.
"Odstřelte kůly pod třemi krajními chatrčemi a srazte je
do vody. To by mělo vyhnat lidi ven. Pak použijeme
omračovače." Jeho hlas byl klidný, snad trochu znuděný.
"Budeme mít spoustu času posbírat ty, kteří mají nějakou
cenu. Pokud nějací budou těžce zranění, vezměte
je také pro orgánové banky, ale dávám přednost nepoškozeným
tělům."
Hannem k němu vzhlížel se zbožňujícím obdivem.
Keedair pokračoval: "Pro všechny bude slušný zisk
a bonus dostanete za každého mladého muže a plodnou
ženu, které sklidíte bez poškození."
Piloti zajásali a všechny čtyři nájezdnické lodi se
snesly k bezmocné močálové vesnici. Mladý Hannem
se držel zpátky a nechal zkušenější otrokáře letět napřed.
Horkými plameny proťali vysoké kůly, takže se
chatrné boudy svezly do kalné vody.
"No - tak střílej, chlapče!" pobídl ho Keedair.
Hannem vypálil ze svých zbraní, podřízl jeden tlustý
opěrný sloup a rozpáral bok chatrče. Rákosí vzplálo.
"Ne tolik zkázy," napomenul ho Keedair a přinutil se
navenek zachovat i přes svou netrpělivost klid. "Vesničany
potřebujeme nezraněné. A ještě jsme si je ani nestačili
prohlédnout."
Přesně jak předpovídal, ti zensunnitští ubožáci se vyrojili
ze svých chatrčí. Někteří sjížděli po žebřících
a kůlech k vratkým plavidlům přivázaným pod jejich
doupaty.
Na kraji vesnice se šplouchnutím a zasyčením přistály
dvě nákladní lodi. Od trupů rozpálených třením se
vyvalila pára. Rozevřely se pontony, aby lodi zůstaly
na hladině, a k pevněji vyhlížejícím travnatým ostrůvkům
se vysunuly nákladní rampy.
Keedair nechal Hannema přistát poblíž pobíhajících
houfů lidí. Někteří se čvachtali po pás ve vodě, ženy
201
201
táhly děti do rákosí a mladíci mávali kopími, která byla

vhodnější spíš k rybaření než k boji.
První tlulaxanští nájezdníci měkce dosedli, vysunuli přistávací podpěry s plochými konci, které se ponořily do bahna. Než Keedair vystoupil na kopeček zdusané trávy s omračovačem v rukou, jeho společníci už byli venku a pálili po pečlivě vybraných cílech.
První byli vyřazeni zdraví muži, protože za ty se na poritrinském trhu mohlo nejvíc utržit, a také proto, že ti by mohli nejspíš dělat potíže, kdyby k tomu dostali příležitost.
Keedair podal omračovací zbraň usmívajícímu se, ale trochu zastrašenému Ryxi Hannemovi. "Radši začni střílet, chlapče, jestli z té kořisti chceš taky něco mít."
Chlapec Ismael jistě vedl svou loď vodními kanály, proplétal se bludištěm potoků a průplavů. Rákosí bylo mnohem vyšší než on, dokonce i když se ve vratké lodičce postavil. Oranžové květy na vrcholcích se s mlaskavými zvuky otevíraly a zavíraly, jak se pásly na poletujícím hmyzu.
Ismaelovi bylo osm a už dlouho se vydával na sběračské výpravy sám. Dědeček z matčiny strany, který ho vychovával po smrti jeho rodičů, ho to naučil dobře. Ismael uměl nacházet podzemní zásobárny vajec kvaraa, které neobjevili ani obří úhoři.
Našel pěkných pár trsů salátových listů a chytil dvě ryby, jednu takového druhu, jaký ještě nikdy neviděl. V košíku mu to chrastilo a šustilo, jak jedovatí tvorové uvnitř lezli po stěnách nahoru a dolů a strkali tenké nožky do maličkých dírek. Polapil dnes osmnáct mléčňáků, každý byl velký jako jeho dlaň. Rodina se dnes dobře nají!
Ale jak Ismael vedl svou loďku hnědou vodou k vesnici, slyšel křik a pláč a nějaké bzučivé zvuky. Elektrické výboje. Ismael pádloval rychle, ale opatrně. Rákosí bylo tak vysoké, že nic neviděl.
202
202
Za zákrutem uviděl otrokářské lodi, věc, které se v jeho vesnici nejvíc báli, a důvod, proč si postavili své domky na tak izolovaném místě. Několik chatrčí bylo rozbořených, další hořely. To není možné!
Chlapec chtěl vykřiknout a vrhnout se do boje, ale zdravý rozum mu radil utéct. Ismael se díval, jak tlulaxanští otrokáři míří svými omračovači a skládají jednoho vesničana po druhém. Někteří lidé se pokoušeli ukrýt uvnitř obydlí, ale nájezdníci se dostali dovnitř násilím. Zensunnité neměli na dveřích zámky, neměli žádné úkryty, kde by se schovali. Jako uctívači Buddalláha byli mírumilovní lidé. Mezi vesnicemi na Harmonthepu se nikdy nevedla válka; alespoň Ismael o ničem takovém neslyšel.
Srdce mu bušilo. Takový rámus přivolá obří úhoře,

třebaže tihle dravci bývají obvykle ve dne leniví. Jestli ti nájezdníci rychle nevyloví padlé vesničany, kteří se skutáleli do vody, budou mít úhoři hostinu…
Ismael připlul se svým člunem blíž k jedné z otrokářských lodí, aniž by přitom třeba jen zčeřil hladinu.
Viděl svou sestřenici Tainu, jak se svezla na zem po zásahu omračovačem a jak ji pak popadli špinavě vyhlížející muži, kteří její nehybné tělo naložili na široký kovový ponton.
Ismael nevěděl, co má dělat. Slyšel v uších dunění - to byla jeho vlastní rozbouřená krev, jeho těžký dech.
Potom se mezi chatrčemi objevil jeho dědeček Weyop a vztyčil se hrdě uprostřed toho zmatku. Starý náčelník nesl tenký bronzový gong na tyči, symbol jeho postavení mluvčího vesnice. Zdálo se, že Ismaelův dědeček nemá vůbec strach, a chlapci se na okamžik ulevilo. Věřil tomuto moudrému muži, který vždycky našel nějaký způsob, jak vyřešit spor. Weyop teď vesničany zachrání.
Ale hluboko v srdci pociťoval Ismael strašlivý strach, protože věděl, že takhle snadno to neskončí.

203
Ukázalo se, že Ryx Hannem je poměrně dobrý střelec. Jakmile nováček omráčil svého prvního zajatce, pokračoval nadšeně dál. Keedair si to v duchu počítal a odhadoval kořist, ačkoli přesný počet nebude znát dřív, než se bezvědomá těla uloží do záchovných pouzder k přepravě.
Keedair zaťal zuby, když zensunnité kvíleli a prosili - nejspíš hodně podobně, jako žebronili obyvatelé Giedi Primy po nedávném dobytí myslícími stroji. Keedair měl v Giedi City obchodní partnery a pochyboval, že by je ještě kdy viděl živé.
Ne, pro tyto zensunnitské parchanty skutečně nedokázal najít ani trochu slitování.
Hannem ho upozornil na starce, který předstoupil.
"Co to dělá, pane?" Stařec opakovaně tloukl do kovového gongu na dlouhé tyči. "Bereme ho?"
Keedair zavrtěl hlavou. "Je moc starý. Ani na něj neplýtvej výstřelem."
Dva ze zkušenějších otrokářů uvažovali stejně. Zlomili náčelníkovi kmene tyč a shodili ho do vody. Pak se rozesmáli, když na ně začal vykřikovat kletby napůl ve svém rodném jazyce a napůl v galaštině, univerzálním jazyku všech lidských planet. Ponížený stařec plaval ke břehu.
Zbývající vesničané kvíleli a plakali, ale většina zdravých mladých jedinců už byla omráčená a ve člunech. Staré ženy a špinavé děti křičely, ale nekladly odpor.
Keedair se významně podíval na Ryxe Hannema.
Náhle v rákosí za nimi vyskočil z úzké loďky chlapec.

Házel po Keedairovi a Hannemovi klacky a vykřikoval
něco o dědečkovi. Keedair se přikrčil. Kámen ho
jen těsně minul.
Pak chlapec popadl ze svého člunu košík a hodil ho
na Hannema. Chatrné proutí se rozlomilo a ven se vyvalilo
hejno velikých brouků s tenkýma nohama, kteří
dopadli Hannemovi na tvář a hruď a začali ho kousat.
Kopilot zaječel a začal se po nich ohánět a srážet je, ale

204
brouci pořád lezli po jeho pažích a šatech. Z jejich rozmáčknutých
těl vytékala hustá mléčná tekutina, která
vypadala jako hnis.
Keedair popadl Hannemův omračovač a zamířil jím
na hubeného kluka. Když padl, Keedair přejel paralyzujícím
výstřelem i svého kopilota. Nebylo to právě
nejlepší, ale přinejmenším to spolu s Hannemem vyřadilo
také ten agresivní jedovatý hmyz. Až se vrátí na
nákladní loď, uloží zraněného otrokáře do záchovného
pouzdra spolu s novými zajatci. Keedair nevěděl, jestli
mladík zemře nebo přežije, nebo zda jen bude mít do
konce života noční můry.
Houkl na ostatní Tlulaxany, aby shromáždili padlé
lidi. Vypadalo to, že přece jen možná budou potřebovat
tu druhou nákladní loď. Nebyl to špatný den, pomyslel
si. Podíval se na nehybné tělo domorodého chlapce; ten
hubený zensunnitský kluk byl rozhodně drzý a hloupý.
Jeho nový pán si s ním ještě užije.
Ale to nebyla Keedairova starost. S tím ať si poradí na
Poritrinu. Šlachovitý chlapec dokonce i takhle omráčený
a špinavý vypadal celkem zdravě, třebaže možná
trochu mladě. Ale Keedair na něj měl takový vztek, že
se ho i tak rozhodl přidat k ostatním otrokům. Dělal potíže
a možná zaslouží potrestání, obzvlášť jestli Hannem
zemře.
Starý náčelník vesnice stál na břehu, úplně promočený,
a vykřikoval na nájezdníky buddislámské sútry, kázal
jim o jejich hříších. Ve vodě plula tváří dolů těla.
Někteří ze zoufalých vesničanů se tyčemi snažili přitáhnout
těla zpátky ke břehu a celou dobu fňukali a kvíleli.
Keedair uviděl velké černé hadovité tvory, jak vyplouvají
z úzkých kanálů, přilákáni hlukem. Jeden z nich pozvedl
hlavu a cvakl ostrými tesáky. Při pohledu na ta
dravá zvířata přejel Keedairovi mráz po zádech. Kdo ví,
jaká jiná stvoření tu ještě žijí?
Pobídl svou posádku ke spěchu, aby už byli z páchnoucího
močálu pryč. Díval se, jak nové otroky naklá-

205
dají do lodí. Bude rád, až se vrátí na palubu svého vlastního
čistého plavidla. Ale zisky z této operace budou

stát za to nepohodlí a nepříjemnosti.
Jakmile bylo všechno hotovo, nastoupil zpátky do své lodi, nastartoval a stáhl zablácené stabilizátory.
Když startoval k zataženému nebi, podíval se Tuk Keedair dolů na močál a viděl, jak se obří úhoři začínají krmit několika zbylými těly.
Mysl vládne vesmíru. Musíme se postarat o to, aby to vždycky byla lidská mysl, ne její strojová verze.
PRIMERO FAJKÁN SLUŽEBNÍK,
VZPOMÍNKY NA DŽIHÁD
Zufa Cenva zvolila svou nejnadanější studentku, aby se stala první zbraní Rossaku proti kymekům na Giedi Primě. Čarodějka Heoma, silná a odhodlaná, se zdála více než připravená výzvu přijmout.
Ze svého skalního města na Rossaku koordinovala Zufa operaci s Armadou Ligy. Hlavní Čarodějka se kousla do spodního rtu a zamrkala, protože ji v očích pálily slzy hrdosti.
Neočekávaná a nepředložená akce Sereny Služebnice poskytla nezbytný popud, který Armadu vyburcoval k ofenzivě. Mezi vším tím hádáním a řinčením zbraněmi vypracoval Xavier Harkonnen promyšlený operační plán útoku. Potom přesvědčil svého velitele, aby mu dovolil zásah vést. Vysoko nad Rossakem teď byla skupina bitevních lodí balist a křižníků třídy oštěp připravena odstartovat z orbitálních stanic.
První zásah proti strojovým nájezdníkům musí přinést dramatické a úplné vítězství, musí to být mnohem víc než místní šarvátka. Každá planeta ovlivňuje ostatní jako články řetězu. Tercero Harkonnen povede bi-

206
tevní skupinu Armady, vybavenou přenosnými rušičkami k likvidaci klíčových robotických zařízení - nejnovějším vynálezem Tia Holtzmana.
Čarodějka se však musí vypořádat s kymeky, jejichž lidské mysli rušivé pole nezasáhne. Heoma, dychtící po takové příležitosti, přijala svou roli bez váhání.
Byla to štíhlá mladá žena, třiadvacetiletá, se slonovinově bílými vlasy, mandlovýma očima a celkem nevýrazným obličejem, na němž nebylo nijak znát, jaká síla a jaký vír se skrývá v její mocné mysli. Ale Zufa znala víc než jen mentální schopnosti té ženy; znala Heomu jako úžasného člověka, dceru, jakou by si přála mít sama.
Heoma byla nejstarší z pěti sester; tři další už byly školeny jako budoucí Čarodějky.
Zufa stála před svou nejlepší chráněnkou a položila Heomě ruce na kostnatá ramena. "Ty chápeš, jak moc na tom záleží. Já vím, že nezklameš mě ani lidstvo."
"Dokážu všechno, co ode mě očekáváš," slíbila Heoma. "Možná ještě víc."

Zufě přetékalo srdce pýchou a láskou. Když Heoma, rovná jako svíčka, nastupovala do člunu, hlavní Čarodějka za ní zavolala: "Nebudeš sama! Všechny letíme s tvými křídly."
Během závěrečných příprav Zufa přísnými slovy a s tvrdým výrazem promluvila s nejsilnějšími muži Rossaku a zle je pokárala za to, že nejsou schopní sehrát žádnou roli v tak klíčovém boji. To, že jsou telepaticky neschopní, ještě neznamená, že se nemohou účastnit jinak. Útok na Giedi Primu potřebuje i jejich pomoc. Hlavní Čarodějka svým přísným pohledem natolik zahanbila šest z nich, že se nabídli, že budou Heomu doprovázet jako tělesní strážci.
Muži z Rossaku si s sebou vezli osobní zásoby stimulantů a léků proti bolesti, otupujících mysl; zásoby dodal Aurelius Venport. Prošli tvrdým výcvikem ve zbrani a naučili se účinné techniky boje zblízka. Až přijde čas, stanou se z nich fanatičtí bojovníci, kteří se

207
vrhnou do bitvy, aniž by se starali o vlastní život, s jediným cílem: umožnit Čarodějce dostat se dost blízko ke kymekům. Venport připravil drogy pečlivě, vytvořil takový koktejl, aby mužům umožnil bojovat i v těch nejhorších hrůzách.
Zatímco Zufa sledovala, jak člun stoupá ve stříbrném oblouku k čekajícím oštěpům a balistám, cítila v mysli zmatek, lítost a očekávání. Pokusila se uzavřít tyto emoce za zdí jistoty a vědomí povinnosti.
Aurelius Venport tiše přišel a postavil se vedle ní, jako by ani on neměl slov. Byl natolik vnímavý, že viděl Zufin smutek nad odletem její nejlepší studentky. "To bude dobré!"
"Ne, nebude. Ale ona to dokáže."
Venport na ni pohlédl s vřelým pochopením, jež proniklo i Zufiným nevlídným chováním. "Já vím, že si přeješ, abys mohla být první zbraní sama, moje drahá. Heoma je určitě nadaná, ale ty jsi nepochybně schopnější než kdokoli jiný. Jen nezapomeň, že se ještě zotavuješ z potratu a že slabost by mohla celou misi ohrozit."
"A také jsem vázána vyšší zodpovědností, musím cvičit ostatní." Zufa se dívala, jak člun mizí v řídkých mracích. "Nemám jinou možnost než zůstat tady a dělat, co budu moci."
"To je zvláštní. Přesně totéž jsem si myslel o své práci i já."
Čarodějka si vzpomněla na naivní mužské strážce a pohlédla na svého druha s neskrývaným pohrdáním: jeho patricijské oči byly pronikavé, nezkalené drogami, ale jeho nezávislý postoj ji rozčiloval. "Proč ses dobrovolně

nepřihlásil k účasti na operaci, Aurelie? Nebo to
není tvůj styl, udělat něco nesobeckého, co přesahuje
tvoje ohledy na sebe samého?"
"Já jsem patriot svým vlastním způsobem." Venport
na její výraz odpověděl kyselým úsměvem. "Ale nečekám,
že bys to někdy pochopila."
208
208
Na to neměla co odpovědět. Oba strnule hleděli na
nebe ještě dlouho poté, co se člun dostal k orbitálním
stanicím.
Nevěřím, že existuje něco jako "beznadějná záležitost"
- jsou jen takové, které nemají dostatečně
oddané stoupence.
SERENA SLUŽEBNICE,
PROJEV K PARLAMENTU LIGY
I přes optimistické zprávy magna Sumiho nebyla druhotná
štítová vysílací stanice na Giedi Primě ani zdaleka
před dokončením.
Když Serenin utajený tým přistál na skalnatém větrném
ostrově v severním moři, strávili den přenášením
svého vybavení a zásob na břeh, násilným otevíráním
kasárenských budov a restartováním generátorů elektřiny.
Parabolické věže pro generátory rušivého štítu tu
stály jako zamrzlé kostry. Ale žádný ze systémů nebyl
funkční.
Když Brigit Patersonová zkontrolovala stav prací,
přišla za Serenou se zamračeným výrazem na ošlehané
tváři: "To nejlepší, co můžu říct, je, že nebude nemožné
tu práci dokončit." Pokrčila širokými rameny. "Kostra
a těžká konstrukce jsou hotové, ale většina prvků ještě
nebyla zapojená. Substanice nejsou v síti a k nejvyšším
nosníkům ještě ani nenatáhli kabely." Ukázala na kluzké,
ledem obalené příčky sténající ve větru.
Serena nezáviděla dobrovolníkovi, který bude muset
vylézt nahoru a dokončit nezbytná spojení. "Nevíme
přesně, kdy sem Xavier přivede Armadu, ale jestli s tím
nebudete hotoví dřív, než ty lodě dorazí, pak se ani nemusíme
namáhat. Bude to znamenat, že jsme nechali
na holičkách jeho i lidi z Giedi Primy."
209
209
Brigit svolala své inženýry k naléhavé schůzce. "Přivezli
jsme si dost velké zásoby stimulantů. Můžeme
pracovat čtyřiadvacet hodin denně, tedy pokud sdrátujeme
osvětlení, aby bylo na plošinách vidět."
"Udělejte to," přikývla Serena, "a nás zapřáhněte také,
jestli je něco, co můžeme dělat. Velitel Wibsen se
těšil na pár dnů odpočinku, ale pokud to nepůjde jinak,
vysypeme ho z postele a zapojíme do práce."
Brigit se kysele usmála. "To bych ráda viděla!"

Během příštího týdne pracovali bez vyrušování. Myslící stroje nevěděly, že sem pronikli, ani co dělají. Tým dokončil nejnebezpečnější části práce, aniž by utrpěl horší zranění než pár drobných modřin. Když byl úkol z devadesáti procent hotov - přinejmenším podle plánů na papíře - řekla Brigit Patersonová, že zbývající kroky zaberou nejvíc času.

"Musíme projít prvek po prvku a zpevnit spoje. Tyhle vysílací věže generují pole, které ničí složité gelové obvody. Musíme si být jistí, že ten systém vydrží víc než pět minut, jakmile ho jednou zapneme."

Serena se kousla do rtu a přikývla. "Ano, to by bylo dobře."

"A pokud budou ty naše testy moc nápadné," pokračovala Brigit, "některý z těch zatracených strojů může přijít na to, co tu děláme. Je to citlivý proces."

"Kolik času?" zeptal se Ort Wibsen, který se užíral netrpělivostí.

"Týden, když budeme mít štěstí." Brigit se zamračila. "Deset dní, jestli se cokoli stane a budeme muset spravovat."

"Osm dní je absolutně nejbližší termín, kdy sem Armada může dorazit," řekla Serena. "Ale to kdyby Xavier zorganizoval útočné síly a odstartoval do dvou dnů poté, co dostal můj vzkaz."

Wibsen se ušklíbl. "To se v Lize nemůže stát. Budou svolávat jednu schůzi za druhou, pak si dají dlouhou pauzu na oběd a pak budou schůzovat znovu."

210

Serena si povzdechla. "Doufám, že Xavier dokáže tohle všechno obejít."

"Jo," přikývl Wibsen, "a já doufám, že roboti odejdou z Giedi Primy dobrovolně… Ale je sakra málo pravděpodobné, že se to stane."

"Zaměstnejte svoje inženýry," pobídla Serena Brigit Patersonovou, jako by veteránův skepticismus vůbec nevnímala. "Velitel Wibsen a já si vezmeme blokádní stíhačku. Proklouzneme zpátky přes senzorovou síť a pokusíme se zastihnout přilétající Armadu. Xavier potřebuje znát plán, aby mohl využít toho, co jsme udělali. Můžeme jim dát časový rozvrh a zkoordinovat útok."

Wibsen se rozkašlal a pak se strašně zamračil. "Radši vezmeme taky Pinquera Jibba, kdybych potřeboval záložního pilota."

Kudrnatý Jibb vypadal nejistě, podíval se na Serenu, na starého veterána a pak na hlavní inženýrku. "Možná by měl velitel zůstat radši tady?"

Veterán plivl na zmrzlou zem. "Ani omylem! Existuje jen vzdálená možnost, že budu potřebovat pomoc."

"Když to říkáte," pokrčila Serena rameny a potlačila

vědoucí úsměv. "Brigit, budete schopná zjistit, až Armada dorazí do soustavy?"
"Sledujeme komunikační síť strojů. Předpokládám, že až se bitevní lodi Armady přiblíží, budou roboti celí bez sebe rozčilením." Brigit se podívala po svém týmu a pak se nevesele usmála. "Ano, dozvíme se to."
Blokádní stíhačka opět plula pod vodou, tentokrát mířila chladnými hlubinami pryč od ledového severního moře. Wibsen se v kokpitu ohlédl přes rameno a filosoficky podotkl: "Když jsme s touhle misí začínali, myslel jsem si, že jste se zbláznila, Sereno Služebnice."
"Zbláznila, že se chci pokusit pomoci těm lidem?" Serena pozvedla obočí.
"Ne - myslel jsem, že jste se zbláznila, protože mi dáváte druhou šanci."
211
211
Podle původní mapy, kterou pořídil, zatímco vedl loď atmosférou, určil Ort Wibsen slabá místa v robotické senzorové síti obepínající planetu. Poté, co se vynořili na otevřeném moři někde kolem čtyřicátého stupně severní šířky, mohli se svou maskovanou lodí znovu prolétnout řídkou sítí a měli přitom slušnou šanci, že je strojové hlídky na zemi ani na oběžné dráze nezachytí. Po nebi se křižovaly sledované zóny jako neviditelné reflektory.
"Tady si pěkně počkáme," řekl Wibsen, znovu se rozkašlal a uhodil dlaní do dávkovače léků na hrudi jako by to byl obtížný hmyz. "Dáme si na čas, dokud si nebudu úplně jistý, že vím, co dělají."
"Jedna věc se dá o těch strojích říct jistě," prohlásil Pinquer Jibb, ale vypadalo to, že je dost nesvůj. "Jsou předvídatelné."
To ovšem kymekové nebyli.
Ani ne o hodinu později se přihnala rychlá mechanická vznášedla a začala obkličovat napůl potopenou blokádní stíhačku. Wibsen zaklel jako ten příslovečný námořník a pak vykašlal plná ústa jasně červené krve.
"Je jich jedenáct!" vykřikl Pinquer Jibb při pohledu na odečty senzorů. "Jak nás našli?"
"Jak to, že jsi je neviděl?" odsekl Wibsen.
"Vynořili se z vody přesně jako my!"
Serena pohlédla na obrazovku a uviděla velkou skupinu roboty řízených hlídkových lodí, jak se k nim ženou. Aktivovala záďové zbraně stíhačky a vypálila na blížící se vznášedla; jedno zasáhla, ostatní minula. V palbě neměla výcvik. Kdyby očekávali, že si budou muset cestu prostřílet, nikdy by nezkoušela na Giedi Primu proniknout.
"Jibbe, vezmi si řízení a připrav se odstartovat."
Wibsen se vysoukal z kokpitu. "U všech pekel, tak lehce

nás nedostanou!" Ukázal na kopilota kloubnatým prstem "Až budu pryč, hlídej si první šanci - a neváhej."
212
212
"Co chcete dělat?" zeptala se Serena. Starý veterán neodpověděl, ale přeběhl palubu a vrhl se do záchranného člunu.
"Co to dělá?" ptal se Jibb.
"Teď není čas na válečný soud." Sereně se nechtělo věřit, že by je veterán prostě nechal na pospas myslícím strojům.
Wibsen za sebou uzavřel dveře člunu a na okraji plavidla se rozsvítila zelená světla, naznačující, že se chystá startovat.
Serena znovu vystřelila ze záďových zbraní, jediných, které mířily k blížícím se strojům. Ochromila další z nich, ale kymekové a roboti začali po stíhačce společně pálit, až hlavně zbraní rozervali. Serena se s hrůzou dívala na své přístroje, které jeden po druhém blikly, zajiskřily a zmrtvěly.
Stíhačka se zahoupala a ozvalo se zadunění, jak Wibsenův záchranný člun vylétl ven jako dělová koule. Hnal se pryč - rychlý, těžce pancéřovaný projektil, letící těsně nad hladinou. Na nouzové frekvenci starý veterán řekl: "Nespěte teď za tím řízením! Připravte se."
Pinquer Jibb rozjel motory a připravoval se ke startu. Loď začala krájet vodní hladinu.
Wibsen dělal co mohl, aby člun namířil na robotické cíle. Únikové plavidlo bylo určeno jen k tomu, aby odneslo člověka pryč od katastrofálního výbuchu, proto mělo pevnou konstrukci a tlustý pancíř vpředu i na bocích - a když narazilo do nejbližšího nepřítele, doslova kymekovskou loď zlikvidovalo, prorazilo skrz a narazilo do další. Potlučený kouřící člun se zastavil uprostřed potápějících se vraků.
Serena houkla na Jibba: "Leť! Startuj!"
Zvýšil tah, stíhačka odstartovala z vody a začala stoupat k nebi. Serena se přitom dívala na obrázky ze snímače, na nichž bylo vidět, co se děje dole ve vodě. Viděla, jak se mezi vraky dvou vznášedel otevřely dveře člunu. Z těch se vynořil Wibsen, potlučený, ale
213
213
ještě bojovný. Kolem něj stoupal k nebi dým a pára a tři vzteklí kymekové se hnali k němu.
Starý veterán sáhl do kapsy a na nejbližší kymekovské plavidlo hodil matně šedou kouli. Výbuch srazil nepřítele zpátky a Wibsena shodil zpátky do člunu. Jednou rukou stále mával pulzní puškou a nepřestával střílet, ale tři zuřící kymekové se vyhoupli ze svých vznášedel a vrhli se po něm. Serena s hrůzou sledovala,

jak jejich článkované mechanické spáry rozervaly starého veterána na kusy.
"Pozor!" křikl Pinquer Jibb, bylo však už pozdě. Serena viděla, jak robotická plavidla míří svými těžkými děly do dráhy prchající stíhačky.
"Nemůžu…"
Náraz hodil Serenu proti stěně. Výbuch oderval jejich letounu motory. Stíhačka začala klesat zpět do vody a Jibb nemohl dělat nic, čím by jejich pád zastavil. Plavidlo vlétlo do vln jako veliké sáně, které se vymkly kontrole, a za ním se rozstříkl chvost bílé vodní tříště. Trhlinami v trupu začala dovnitř stříkat voda.
Serena se rozběhla ke zbrojnici a popadla pulzní pušku. Přehodila si ji přes rameno, ačkoliv ještě nikdy z žádné nevystřelila, připravená bránit se. Pinquer Jibb sebral z otevřené zbrojnice jinou zbraň.
S řinčivými zvuky podobnými zásahu torpéda kymekové narazili do ochromené lodi. Ani se nepokusili dostat dovnitř normálními přístupovými cestami - prořezali si cestu trupem a rvali hlavní kabinu jako ptáci, kteří se snaží dostat k chutnému soustu masa ve škebli. Jibb začal pálit hned, jakmile se v trhlině trupu objevily první stříbrné končetiny. Pulzní výboj poškodil kymekovi paži, ale také se několikrát odrazil uvnitř lodi a tím trhlinu nechtěně ještě rozšířil.
Další kymek se objevil v horních dveřích, vylomil pancíř a spustil své obratné tělo dovnitř. Serena vystřelila a ožehla mu trup. Šťastnou druhou ranou usmažila schránu s mozkem. Větší kymek se začal rovněž pro-

214
pracovávat shora, přičemž padlé mechanické tělo používal jako štít před dalšími pulzními střelami, jež do něj pálila.
Trhlinou v trupu vedle Pinquera Jibba se dovnitř dál dobýval kymek podobný velikému brouku. Kopilot se otočil a pokusil se znovu vypálit, ale kymek vyrazil vpřed dlouhou špičatou paží. Jibb upustil zbraň; robotická ruka mu probodla hruď jako kopí. Na jeho uniformě vykvetl krvavý květ.
Proměnlivý konec ostré končetiny se náhle změnil v prsty nebo spíš spáry, a jakmile kymek vytrhl paži zpět z hrudi své oběti, vyrval také krvácející srdce a pozvedl je jako trofej.
Největší kymek nahoře popadl nefunkční tělo svého mrtvého mechanického společníka a mrštil jím po Sereně. Mohutné břemeno na ni padlo, pořezalo ji a potlouklo. Ležela na palubě a nemohla se pohnout, přimáčknutá tou tíhou.
Broučí kymek, jemuž z končetiny podobné kopí dosud kapala krev, se prodral otvorem v trupu celý a rachotil

vpřed, aniž se staral o Jibbovo tělo. Zvedl dvě
další špičaté paže nad Serenu, ale největší kymek na
něj houkl, aby toho nechal.
"Nezabíjej je oba, nebo nebudeme mít co dát Erasmovi.
Chtěl jednoho z těch bojovníků odporu z Giedi
Primy. Tahle se bude docela dobře hodit."
Serenu jeho slova vyděsila. Něco hrozivého v jeho
tónu v ní vyvolalo dojem, že by na tom byla lépe, kdyby
tu prostě zemřela. Rány na paži, na žebrech a na levé
noze jí krvácely.
Jibbův vrah jí vyrval z ruky pulzní pušku a největší
kymek odstranil padlé tělo. Vztáhl úchopovou ruku
a sevřel ji v pružné kovové pěsti. Titán ji zvedl z paluby
a přidržel si její tvář blízko před lesklými optickými
vlákny.
"Pěkná, pěkná! Dokonce i po tisíci letech dokážu
ocenit krásu. Kdybych tak byl zase člověkem, mohl

215
bych svůj obdiv dokázat naplno!" Jeho senzory se krutě
zaleskly. "Já jsem Barbarossa. Škoda, že tě budu muset
poslat Erasmovi na Zemi. Ve tvém zájmu doufám,
že mu budeš připadat zajímavá."
Ostré stříbrné údy ji sevřely ve velké hrsti, jako by
byla v kleci. Serena se bránila, ale vytrhnout se nedokázala.
Barbarossu znala; byl to jeden z těch původních
tyranů, kteří se zmocnili Starého impéria. Víc než co jiného
si přála, aby ho dokázala zabít, i kdyby to znamenalo
obětovat vlastní život.
"Jedna z Omniových lodí odlétá zítra na Zemi. Zařídím,
aby tě na ní transportovali," řekl Barbarossa. "Už
jsem se ti zmiňoval? Erasmus má laboratoře, kde dělá…
zajímavé… věci."
Můj potenciál je bez hranic. Jsem schopen obsáhnout
celý vesmír.
TAJNÉ OMNIOVY DATABÁZE,
POŠKOZENÉ SOUBORY
Ve svém rozsáhlém operačním programu studoval nově
instalovaný Omnius-Giedi Prima trojrozměrnou mapu
známého vesmíru. Přesný model založený na rozsáhlých
kompilacích archivních přehledů a senzorových
dat, zkombinovaných s pravděpodobnostními projekcemi
a analýzami.
Nekonečné možnosti.
Nová Omniova kopie s nenasytnou zvědavostí prohlížela
víry mlhovin, obří slunce, planetu za planetou.
Při dostatku času a vytrvalém úsilí se všechny stanou
součástí sítě Synchronizovaných světů.
Brzy už dorazí příští aktualizační loď a uvede ho téměř
do shody s ostatními planetárními všemyslemi.
Nemohl se synchronizovat od chvíle, kdy byl tady na

ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

216
Giedi Primě aktivován. Omnius-Giedi Prima bude moci zkopírovat své zajímavé nové myšlenky a podělit se o ně s ostatními klony všemysli. Expanze, výkonnost… Tolik toho má před sebou! Dobytí Giedi Primy bylo stavebním kamenem kosmického impéria strojů. Proces už začal a brzy se začne zrychlovat.

Omnius, uhnízděný ve svém kybernetickém jádru uvnitř bývalé magnovy citadely, načítal obrazy, jež pro něj snímaly transoči: planoucí ruiny, lidské děti na mučidlech, obrovské táboráky z nadbytečných členů populace. Objektivně prozkoumal každý obraz, vstřebával informace, zpracovával je. Barbarossa kdysi dávno naučil svým programováním myslící stroje vychutnávat vítězství.

Řada z mnohaúrovňových továren Giedi Primy se teď začínala využívat k užitečným věcem stejně jako důlní vznášedla a jiná zařízení; Barbarossa podnikal odvážný pokus upravit lidská výrobní centra pro účely myslících strojů. A v těch továrnách objevila všemysl něco, co nabízelo zajímavá spojení, výjimečné možnosti.

Lidé navrhli a začali vyrábět nový model dálkové vesmírné sondy, která mohla zkoumat vzdálené planety. Takové sondy by se daly upravit jako vyslanci myslících strojů, nové substanice pro počítačovou všemysl.

Na galaktické mapě si Omnius povšiml cestovních dob nezbytných dokonce i pro strojovou sondu s vysokou akcelerací. Prohlédl oblast označenou "Nepřipojené planety", které dosud nezískaly ani stroje, ani lidská havěť. Tolik hvězdných soustav, které může zkoumat, dobývat a rozvíjet, a tyhle prototypové sondy z Giedi Primy to umožní! Nová všemysl v tom viděla příležitost - a stejně tak to pochopí jeho spojenecké počítače na všech Synchronizovaných světech.

Kdyby mohl šířit zárodky své všemysli, soběstačné továrny schopné vyrábět z místních zdrojů automatizované infrastruktury, mohl by vytvořit základny myslících strojů na nespočetných obydlených planetách. By-

217
lo by to, jako když na troud dopadne sprška jisker, a hrethgir by nikdy nedokázali zastavit Omniovo šíření. Taková je prostě povaha věcí.

Tým robotických asistentů stál hned vedle jeho chráněného jádra, připraven poskytnout technickou pomoc.

V souladu se svou novátorskou myšlenkou vyslala nová všemysl signální pulz k jednomu z nich. Systémy robota se aktivovaly; robot se nastartoval, připraven sloužit.

Celé týdny, v nichž Barbarossa podroboval a přestavoval

Giedi Primu, Omnius instruoval své služebné stroje jak postavit složité dálkové sondy; každá z nich v sobě nesla základní kopii jeho mysli a agresivní osobnosti. Sondy po přistání vysunou automatické systémy a na každé planetě postaví samořízenou továrnu, a ta zase postaví další podpůrné roboty - mechanické kolonie, jež zakoření daleko od Synchronizovaných světů i od Ligy vznešených. Ačkoliv stroje mohou využít prakticky jakoukoli planetu, kymekové trvali na tom, že je třeba soustředit se na planety vhodné pro lidi. Třebaže se nehostinné světy zdály snadnějším cílem, všemysl chápala, že potřebuje oba typy.

Jakmile byla práce hotová, Omnius pomocí svých transočí sledoval hromadný start - pět tisíc sond startovalo najednou, naprogramováno tak, aby se rozptýlily do nejvzdálenějších koutů galaxie, i kdyby jim let měl trvat tisíce let. Na čase nezáleží.

Kompaktní jednotky ve tvaru bublin naplnily nebe třpytivými světly a zelenými spalinami. Po příslušné době se s nimi Omnius opět spojí - pěkně s jednou po druhé.

Myslící stroje jsou schopné dělat dlouhodobé plány - a žijí dost dlouho, aby je viděly splněné. Než do těch vzdálených hvězdných soustav dorazí lidé, Omnius tam už bude.

A bude čekat.

218

218

Každá lidská bytost je stroj času.

ZENSUNNITSKÁ POEZIE OHŇŮ

Selim se ukrýval v prastaré botanické testovací stanici, která byla už měsíce jeho domovem, protože venku zuřila další divoká písečná bouře. Počasí bylo to jediné, co se tady kdy měnilo.

Vichřice trvala šest dní a šest nocí, hnala s sebou písek a prach, vzduch zhoustl tak, že se sluneční světlo změnilo v kalný přísvit. Slyšel vytí větru dorážejícího na důkladné stěny prefabrikované stavby.

Neměl vůbec strach. Byl v bezpečí a chráněn, jen se trochu nudil.

Poprvé v životě byl Selim soběstačný, nebyl už závislý na rozmarech vesničanů, kteří ho komandovali, protože nikdo nevěděl nic o jeho rodičích. Měl co dělat, aby rozumem vůbec obsáhl rozsah bohatství, které měl v rukou, a to ještě zdaleka neobjevil všechny ty podivné technické věci ze Starého impéria.

Vzpomněl si, jak jednou se svým falešným kamarádem Ebrahimem hledali v poušti užitečné věci spolu s ostatními zensunnity včetně naíba Dharthy a jeho syna Mahmada. Selim našel slitý kus kovu, patrně nějaké roztavené obvody z havarované lodi. Písek ho obrousil

do neobvyklého barevného slepence. Chtěl tu věcičku dát Glyffě, staré ženě, která se o něj občas starala. Ale Ebrahim mu slitou součástku vytrhl a běžel ji ukázat naibu Dharthovi. A hned se ptal, jestli si ji může nechat. Naib mu ji sebral a hodil ji na hromadu k ostatním věcem, které se prodávaly obchodníkovi se šrotem. Na Selima si nikdo ani nevzpomněl.

Ale jak tu teď žil a ze dnů se stávaly týdny, objevoval jiné rysy a rozměry samoty. Den za dnem seděl u poškrábaných oken, díval se, jak bouře odcházejí a přinášejí s sebou krvavě rudé západy slunce promíchané barevnými šmouhami. Hleděl na čisté duny, které se vl-

219

nivě táhly k nekonečnému obzoru. Obrovské kopce se měnily jako živé bytosti, ale ve své podstatě zůstávaly pořád stejné.

Protože kolem sebe viděl tak obrovskou rozlohu, připadalo mu nepravděpodobné, že ještě někdy uvidí nějakou lidskou bytost. Ale Buddalláh mu dá určitě znamení, co od něj očekává. Selim jen doufal, že to bude brzy.

Většinu času se v prázdné stanici zaměstnával hrami pro jednoho, které se naučil hrát, když byl menší. Ve vesnici znal každý své předky do dvanácté generace nebo i dál, ještě do dob před příchodem poutníků na Arrakis, a s ním, který neznal ani své rodiče, nechtěl nikdo nic mít.

Kam jeho paměť sahala, vychovávali ho různí zensunnité, ale nikdo z nich ho nepřijal do rodiny. Vždycky byl impulzivní a energický chlapec. Skutečná matka by trpělivě snášela jeho rošťácké chování, jenže Selim žádnou skutečnou matku neměl. Přežít na Arrakis znamenalo neustále balancovat na ostří nože a jen málokdo měl chuť se nějak zvlášť namáhat kvůli mladíkovi, který, jak se zdálo, nemá nejmenší zájem něco ze sebe udělat.

Jednou náhodou rozlil vodu - celou denní dávku - když pracoval ve skladu. Naib Dhartha mu tenkrát za trest po dva dny odepřel jakoukoli tekutinu, prý aby se poučil, jestli chce být součástí kmene. Ale Selim nikdy nezažil, že by za srovnatelný prohřešek dostal takový trest někdo jiný.

Když mu bylo teprve osm standardních let, vydal se na výpravu do skal chytat ještěrky a hledat odolné rostliny s jedlými kořeny. Přitom ho překvapila písečná bouře, šlehala do pohoří pískem a prachem a donutila ho vyhledat úkryt. Selim si vzpomínal, jak vyděšený tenkrát byl, když se dva dny skrýval sám. Když se mu konečně podařilo vrátit se do skalního města, očekával, že ho přivítají s úlevou. Ale zjistil, že si nikdo ze zensunnitů ani nevšiml, že byl pryč.

220
220
Naopak Ebrahim, syn úctyhodného člena kmene,
měl tolik sourozenců, že nikdo neměl čas si ho všímat.
Snad aby to změnil, prováděl Ebrahim každou chvíli
nějakou neplechu, neustále zkoušel kam až může zajít,
ale pokaždé se chytře postaral, aby u toho byl také ten
budižkničemu sirotek Selim, kdyby bylo třeba na někoho
shodit vinu.
Jako nevítaný pobuda Selim nikdy nezažil, co je to
skutečné přátelství. Ebrahimovy manipulace vždycky
bral za bernou minci a ani ho nenapadlo, že by ho druhý
chlapec mohl jen využívat. Selimovi trvalo dlouho,
než se poučil - nejdříve za to musel zaplatit vyhnáním
do pouště, kde měl zemřít.
Ale přežil. Jel na Šajtánovi a Buddalláh ho dovedl na
toto skryté místo…
Když Selim začal být z dlouhých bouří neklidný,
rozhodl se blíže prozkoumat výzkumnou stanici. Prohlížel
si řady složitých přístrojů a záznamových zařízení,
ale nerozuměl té staré technice. Věděl zhruba, co ty
systémy mají dělat, netušil však, jak obsluhovat přístroje
instalované vědci Starého impéria. Protože stanice
zůstala nedotčená stovky, možná tisíce let, měla by
vydržet i to, když si s ní trochu pohraje jeden zvědavý
mladík…
Některé baterie byly ještě slabounce aktivní a Selimovi
se podařilo některé systémy zapnout, některé panely
rozsvítit. Nakonec náhodou našel způsob, jak aktivovat
záznam v deníku, holoobraz vysokého muže se
zvláštními rysy tváře, velkýma očima a světlou pletí.
Kosti v jeho tváři měly zvláštní tvar, jako by pocházel
z jiné lidské rasy. Imperiální vědec měl na sobě barevný
oděv, zčásti kovový, zčásti s podivnými vzory. On
a ostatní vědci sem byli vysláni, aby zjistili, zda je Arrakis
vhodná pro kolonizaci. Ale mnoho zajímavého tu
nenašli.
"Toto bude náš poslední záznam," řekl vedoucí vědeckého
týmu podivným dialektem galaštiny, jemuž
221
221
Selim sotva rozuměl. Musel si záznam přehrát pětkrát,
než pochopil všechno.
"Třebaže náš úkol není ještě dokončen, na místním
kosmodromu přistála nová loď. Kapitán přinesl naléhavou
zprávu o chaosu a nepokojích v Impériu. Junta
tyranů ovládla naše poslušné myslící stroje a použila
je ke svržení galaktické vlády. Naše civilizace je ztracená!"
Ostatní vědci stojící za ním si znepokojeně šeptali.
"Kapitán lodi musí během několika dnů odletět. Do
té doby nestihneme svou práci dokončit, ale pokud neodletíme

teď, pokračující zmatek možná přeruší veškerou
dopravu po Impériu."
Selim se díval na shromážděné vědce, na jejich znepokojené
výrazy a nepřítomné, skelné pohledy.
"Může nějakou dobu trvat, než političtí vůdci spor
ukončí a naše životy se zase vrátí k normálu. Nikdo
z nás si nepřeje uváznout na tomhle hrozném místě,
takže s lodí odletíme. Samozřejmě nejdříve uzavřeme
a zabezpečíme všechny systémy naší testovací stanice.
V této arrakiské pustině se už stejně mnoho objevit nedá,
ale pokud se někdy vrátíme, postarali jsme se, aby
stanice zůstala nedotčená a funkční, i kdyby přestávka
měla trvat několik let."
Jakmile nahrávka skončila, Selim se zasmál. "To bylo
víc než několik let!"
Obrazy dávno mrtvých imperiálních vědců však neodpověděly
a jen se dívaly - jakoby do nezmapované
budoucnosti. Selim se chtěl o svou radost s někým podělit,
ale neměl s kým. Byl stále vězněm pouště.
Ale najde už způsob, jak uniknout.
222
222
Riziko se zmenšuje, jak stoupá naše víra v ostatní
lidské bytosti.
XAVIER HARKONNEN,
PROJEV K VOJÁKŮM
Sedm dní!
Brigit Patersonová nechtěla potřebnou dobu natahovat
tak těsně, ale svému týmu neodpustila nic. Kontrolovala
a znovu kontrolovala jejich práci, aby se ujistila, že nedošlo
k žádné chybě. Osud celé planety byl v sázce.
Podle Sereniných odhadů skončili inženýři za pět
minut dvanáct.
Poté, co vyzkoušeli generátorové systémy a ověřili
si, že všechno funguje dokonce i podle Brigitiných nejpřísnějších
požadavků, dopřála svému týmu konečně
pár hodin odpočinku. Někteří seděli a z oken svých
ubytoven hleděli do chladného šedého nebe, jiní okamžitě
usnuli, jako by byli hibernovaní.
Armáda dorazila ráno devátého dne.
Odposlechový systém, který Brigit instalovala ke
sledování Omniovy senzorové sítě, se rozdrnčel bouří
poplachových systémů. Brigit vzbudila svůj tým a řekla
jim, že flotila Ligy je na cestě do soustavy, připravená
znovu dobýt Giedi Primu. Doufala, že se Sereně podaří
lodi zastihnout a říct jim, co mají čekat.
Kymekové vyjadřovali pohrdlivý údiv, že si divocí
lidé proti nim troufají zaútočit, zatímco Omniova inkarnace
analyzovala situaci a chystala reakci.
Flotila myslících strojů zanechala na oběžné dráze
několik velkých strážních křižníků, ale většina robotických

bojových lodí byla stažena na zem a použita při
podrobování obyvatelstva. Nyní, když se blížila Armada
Ligy, vydal Omnius Giedi Primy po celé počítačové
síti rozkazy. Robotické bojové lodi se aktivovaly, připraveny
odstartovat na oběžnou dráhu jako mohutná
synchronizovaná síla a udeřit proti útočícím hrethgir.
223
223
Brigit Patersonová naslouchala jejich plánům a usmívala
se.
Její zástupce k ní přiběhl a vyhlédl oknem na větrný
skalnatý ostrov. "Neměli bychom už zapnout rušivé štíty?
Jsou připravené. Na co čekáš?"
Brigit se na něj podívala. "Čekám, až mi ti nafoukaní
roboti vlezou do pasti."
Na primitivních obrazovkách instalovaných v nedokončeném
zařízení sledovala, jak se stovka velkých bojových
lodí zvedá z přistávacích ploch dobytých při
první invazi. Mohutné mechanické koráby stoupaly od
země a nesly neuvěřitelnou palebnou sílu.
"Ne tak rychle!" Brigit konečně aktivovala obnovené
Holtzmanovy štíty. Zledovatělé vysílací věže vyslaly
energii do propojené satelitní sítě vysoko nad nimi
a rušivé pole se rozprostřelo jako pavučina, neviditelná
a dokonale smrtící pro všechny gelové obvody
umělé inteligence.
Robotická flotila netušila, co se stalo.
Lodi myslících strojů stoupaly a neměly ani ponětí,
že by jejich bitevní plán mohlo pokazit něco tak nečekaného.
Pak narazily na tenký chvějivý závoj, který
okamžitě zlikvidoval jejich počítačové mozky, vymazal
systémy a paměťové jednotky. Jeden koráb po druhém
se stával neovladatelným a padal z nebe jako asteroidy.
Protože všechny systémy byly mrtvé, lodi dopadaly nekontrolovaně
na zem a vybuchovaly.
Některé zasáhly neobydlené oblasti. Jiné bohužel ne.
Brigit Patersonová raději ani nechtěla myslet na další
škody, které právě způsobila už tak zničené planetě. Její
inženýři nad tím úspěchem jásali. Zbývající robotické
lodi ve vesmíru nemohou odolat spojeným silám Armady,
ani se nemohou snést na povrch planety a ničit
tam.
"Ještě jsme nevyhráli," zchladila je Brigit, "ale je
možné, že se z téhle skály už brzy dostaneme."
224
224
Bojová skupina Armady se blížila ke Giedi Primě,
všechny zbraně připravené proti metle myslících strojů.
Xavier se modlil, aby Serena se svým bláznivým
plánem uspěla a aby byla tam někde dole v bezpečí.
Trval na tom, že riskantnímu úderu bude velet sám

- ne proto, že by chtěl sklidit slávu vítězství, jež pozvedne morálku lidstva, ale protože zoufale toužil najít Serenu.
Omnius se spolehl na mechanické sevření, v němž planetu držel, a podcenil lidské plány a schopnosti. Když si všemysl spočítala pravděpodobnosti a zjistila, že Liga má jen malou šanci uspět, usoudila patrně, že odveta lidí nehrozí. Žádný nepřítel se zdravým rozumem by při tak nepatrné pravděpodobnosti neútočil.
Ale Xavier Harkonnen neměl žádné výhrady proti beznadějným misím a v tomhle případě počítačová všemysl ani neměla všechny potřebné informace. Omnius postrádal klíčové údaje o Čarodějkách z Rossaku, o nových přenosných rušičkách a - jak doufal - o nyní už funkčním druhotném štítovém generátoru.
Když robotické bitevní lodi na oběžné dráze zjistily, že se bojová skupina blíží, seskupily se do standardní formace, aby lodi Armady zničily. Xavier uslyšel ve sluchátku hlášení svého pobočníka kvarta Powdera: "Pane, myslící stroje se blíží. Raketové střílny mají otevřené."
Xavier vydal první rozkaz. "Vyšlete pozemní útočné divize. Obrněné transportéry na start!" Roj lodí nesl Čarodějku Heomu a její strážce z Rossaku a s nimi i vojáky, kteří pomocí přenosných rušiček zaútočí na roboty-vojáky v Giedi City.
Kvarto Powder náhle vzhlédl od svých přístrojů, aby si ověřil hlášení, které mu právě poslali jeho taktičtí důstojníci. "Pane, zdá se, že kolem celé planety právě naskočily rušivé štíty!"
Xavierovo srdce přetékalo pýchou. "Přesně, jak Serena slíbila." Vojáci zajásali, ale on se usmíval z docela

225
jiného důvodu. Teď věděl, že je přece jen naživu. Serena dokázala nemožné, jako už tolikrát.
"Robotické lodi padají dolů! Pokoušely se odstartovat a štíty je dostaly!"
"Dobře, ale pozemní myslící stroje budou chtít zaměřit ty druhotné vysílací věže. Musíme to stihnout, dokud je robotická flotila v pasti tady nahoře a zbytek myslících strojů uvázl ve městech." Xavier nedopustí, aby Serenina práce přišla vniveč. "Jdeme si vzít planetu zpátky!"
Ze startovacích vrat první balisty vylétl transportér, nesoucí Heomu, a osm doprovodných kindžálů, všechny plně ozbrojené a připravené k boji s nepřítelem.
Kindžály měly působit zmatek, odvést pozornost mechanicky uvažujících robotických obránců, aby Čarodějka-dobrovolnice mohla bezpečně přistát a vykonat svůj klíčový úkol.

Když Xavier viděl, jak se blíží robotické bitevní
křižníky, pobídl transportéry ke spěchu. Roje menších
bojových lodí zasvištěly v neklidné atmosféře a zamířily
ke Giedi City.
Xavier na okamžik zavřel oči a vyslal za nimi svou
naději. Potom se soustředil na strojovou hrozbu blížící
se po oběžné dráze.
Některé životy jsou odňaty, některé darovány dobrovolně.
ZUFA CENVA,
VĚTA Z CHVALOŘEČI
Heoma, obklopena šesti mlčícími muži z Rossaku, pilotovala
svůj transportér. Všichni její strážci měli na
sobě vypodložené uniformy a přilby, které poskytovaly
určitou ochranu proti kulkám. Muži při sestupu sledo-

226
vali výškoměr; ve vhodný čas polkli svůj koktejl rossackých
drog. Intenzivní stimulační látky jim projely
jako láva žilami a svaly, otupily bolest a strach.
Heoma svými telepatickými schopnostmi viděla, jak
se ze šesti mužů staly bouře v lidské podobě, připravené
metat blesky na své nepřátele. Jeden po druhém se jí
podívali do očí a vyměnili si s ní bezeslovné zprávy.
Všichni věděli, že jdou na smrt.
Transportér se otřásal v nebezpečných vzdušných vírech.
Heoma nebyla žádný zkušený pilot, ale uměla
dost, aby s lodí přistála. Nemusí to být právě jako když
dopadne peříčko - stačí, aby z toho vyšli ve zdraví.
Očekávala, že jim cestu zkříží robotické lodi, místo
toho však viděla, jak letouny myslících strojů padají
na zem, jak se řítí jako kameny do parků a na budovy.
Jiné strojové letouny, které se stačily zarazit dost včas,
aby se vyhnuly nejhorším následkům působení rušivých
polí, se s námahou pokoušely přistát s poškozenými
systémy.
"Ty mají co dělat samy se sebou, než aby se ještě staraly
o nás," hlásil muž z jednoho z doprovodných kindžálů.
Rychlé lodi Armady začaly pálit z děl a některé
z prchajících robotických letounů dorazily.
Bitevní křižníky Armady na oběžné dráze po sobě
divoce pálily s většími orbitálními koráby umělé inteligence,
které teď nemohly přistát a bránit Omnia. Tercero
Harkonnen rovněž vyslal kompletní pozemní útočnou
sílu krátce poté, co odstartovala Heoma a její malý
tým. Každá složka útoku měla svůj konkrétní úkol
a bylo nutné dodržet plán do nejmenších detailů.
Heoma sledovala přístroje lodi a odpočítávala vteřiny.
Bude muset vsadit všechno na jednu kartu; druhou
příležitost už nenajde. A bude to muset stihnout dřív,
než kterýkoli z vojáků Ligy dorazí na své místo.
Jakmile se nízké mraky rozptýlily, uviděla pod sebou

město, pravoúhle se křížící ulice a vysoké domy postavené hrdými lidmi, kteří doufali v úspěšnou bu-
227
227
doucnost. Celé městské bloky byly temné, obzvlášť obytné čtvrti, jež zjevně byly pro strojové dobyvatele bezcenné.
Čarodějka se rozpomněla na instruktáž, během níž si zapamatovala jediné dostupné mapy Giedi City, a podle toho našla citadelu, kde kdysi sídlil vládce. Podle toho, co říkal onen uštvaný posel Pinquer Jibb, právě tam kymekové instalovali novou všemysl, nového Omnia. Sídlo magna Sumiho se stalo pevností myslících strojů. Tam jsou kymekové.
Doprovodné kindžály vypustily oblaka maskovacího dýmu. Zároveň kolem sebe rozhodily kovové nádoby, které rozsypávaly falešné elektromagnetické ozvy, skvrny aktivního kovu, které mátly senzorické schopnosti robotů. Heomina loď zamířila za rozptylujícím se oblakem k zemi. Doufala, že zůstane skrytá, protože se blížili k nepoškozeným robotickým letounům.
Bojové myslící stroje věděly, že se plavidla blíží, a tak naslepo vystřelily. Heomina loď se otřásla výbuchem a Heoma viděla, že má poškozené přistávací zařízení. Navzdory tomu s těžkým plavidlem dosedla a na poslední chvíli zabrzdila tak ostře, jak jen to šlo. Loď narazila na zem a začala divoce klouzat po dlážděné ulici, skřípala a ujížděla, rozstřikovala oheň, jiskry a výbušniny. Nakonec se zarazili o stěnu velké šedé kamenné budovy.
Heoma a její muži okamžitě rozepnuli pásy, vyskočili a chopili se zbraní. Otevřela postranní dveře a přikázala svým nadopovaným strážcům, aby vyčistili cestu. Svědomitě vyslala zprávu svým doprovodným kindžálům: "Přistáli jsme." Bojové stíhačky se obrátily a zamířily zpátky k nebi, směrem k druhé vlně transportérů vezoucích pozemní útočné jednotky do roboty zamořeného města. Jeden z pilotů cestou nahoru Heomě odpověděl: "Usmažte ty hajzly!"
Další část mise byla už v jejích rukou.
Heoma vystoupila z kouřícího korábu a gestem po-
228
228
kynula svým skelně hledícím strážcům, aby si pospíšili směrem k vládní citadele. Sama se hnala za nimi. Cíl měla jasně před očima.
Otlučený transportér za ní vybuchl v předem naprogramované časované sebedestrukci. Heoma sebou ani neškubla. Nikdy ji nenapadlo, že by si měla ponechat zadní vrátka.
Strážci měli projektilové samopaly i trhací děla. Pro

normálního člověka by byla taková artilerie příliš, ale jejich chemicky posílené svaly měly nadlidskou sílu, aspoň dokud drogy nespálí jejich těla zevnitř.
U vchodu do Omniovy citadely stáli tři metry vysocí strážní roboti. Myslící stroje byly sice ve střehu, ale spíše jim dělaly starosti balisty a oštěpy a obnovené rušivé štíty, než pár lidí běžících po ulici. Co by mohla taková hrstka bezvýznamných hrethgir dokázat proti neporazitelným myslícím strojům?
Když jim robotické hlídky vstoupily do cesty, Heomini strážci začali pálit. Beze slova rozstříleli ocelové roboty na kousky.
Bzučící transoči nad nimi sklouzly ze své výšky nad střechami budov a snesly se k nim, když se hnali k obloukovému vchodu do magnova sídla. Transoči sledovaly Heomin postup a všechno hlásily Omniovi Giedi Primy. Ale Čarodějka nezpomalila. Její strážci rozstříleli všechny strojové cíle, nenechávali si žádné rezervy.
Za nimi přistály v ulicích první armádní transportéry, z nichž se vyvalily pozemní jednotky a zahájily palbu z ručních zbraní. Ve vyčištěném a střeženém okruhu začali technici sestavovat první ze dvou prototypů Holtzmanovy polní rušičky.
Zařízení vypadalo primitivně a mohutně, stálo na důkladné třínožce. Kabely je propojovaly se zdrojem energie ve velkém transportéru. Jediný impulz z projektoru vyčerpá baterie transportéru do dna - ale zlikviduje také všechny nechráněné roboty v okruhu půl kilometru.
229
229
"Hotovo!" křikl jeden z techniků. Mnoho vojáků si zacpalo uši, jako by očekávali mohutné dělostřelecké zahřmění.
Heoma slyšela jen tenké vysoké zabzučení a pak slabé zapraskání ve vzduchu. Z Holtzmanova prototypu se vyvalil kouř a zasršely jiskry a všechna světélka na transportéru zhasla.
Pak se ozvalo řinčení, jako by se strhlo kovové krupobití, a na dlážděné chodníky dopadly stovky mrtvých transočí. Kolébaví strojoví válečníci se zastavili. Další robotické letouny zakolísaly a neovladatelně se řítily k zemi.
Vojáci Armady, kteří dosud vyskakovali z transportérů, zajásali. Jejich morálka stoupala; viděli teď, že už mají svůj záchytný bod, zónu, v níž byla většina robotických nepřátel zlikvidována.
Heoma musela dokončit svůj úkol, než ohrozí ostatní statečné lidské vojáky. "Dovnitř! Rychle."
Spěchala se svými strážci do chodeb vládní budovy. Jak ji naučila Zufa Cenva, soustředila se na posilování

svých telepatických schopností, dokud jí mozek div nepukl energií.
Hluboko v útrobách pevnosti se Heomina četa setkala se dvěma spojenými roboty, dosud funkčními, ale dezorientovanými. Tlusté zdi citadely je zřejmě ochránily před nejhoršími účinky rušivého pulzu. Roboti stáli před nimi, dělové ruce pozvednuté, ale Heoma vyslala telekinetický úder, který je srazil stranou. Proti útoku, který nemohli ani vidět, ani chápat, byli bezmocní. Než se potácející roboti stačili znovu zvednout, Heomini strážci je zničili těžkou palbou.
Už jsme skoro tam.
Běžela naplno a vedla svůj tým k jádru citadely myslících strojů. Alarmy na všech stranách ječely. Mnoho robotů v místnostech nebo síních padlo, ale jiní se po ní ještě hnali. V chodbách se s bouchnutím zavíraly pancéřované dveře, jako by měly chránit životně důle-

230
žité místnosti, ale Heoma věděla, že jsou bezvýznamné. Věděla přesně kam jít.
Už brzy se objeví kymekové a obklopí ji. Přesně podle plánu.
Mentální elektřina se jí v mysli hromadila jako v transformátoru. Lebka jí div nepraskla, ale svou energii dosud neuvolnila. Musí si zachovat všechnu sílu pro jeden poslední okamžik.
Slyšela, jak se krabům podobní válečníci ženou chodbami, slyšela hrozivé zvuky dokonalých mechanických těl řízených mozky lidských zrádců. To bylo jiné než pravidelný koordinovaný krok robotických strážců.
"Už skoro přišel náš čas," ohlásila divoce hledícím mužům z Rossaku hlasem plným rozčilení a s námahou potlačovaného strachu.
Prudce zabrzdila, protože se dostala do hlavní síně, kde spočívalo chráněné jádro zdejší inkarnace Omnia. V pancéřované místnosti na ni žhnoucími optickými vlákny zle hleděly desítky transočí.
Z mnoha míst najednou zaburácel hlas. "Člověče - máš u sebe bombu, nějakou ubohou výbušninu, a domníváš se, že mi ublíží? Přinesla jsi nějakou z vašich atomových zbraní, nebo ti vítězství za takovou cenu nestojí?"
"Nejsem tak naivní, Omnie!" Heoma odhodila zpocené bílé vlasy přes rameno. "Jeden člověk nemůže poškodit velkou počítačovou všemysl. To vyžaduje mnohem rozsáhlejší vojenský úder. Já jsem jen jediná žena."
Z okolních chodeb se blížili obrovští kymekové.
Omnius napodobil smích. "To se stane málokdy, aby lidé

připustili pošetilost svých činů."
"Nic takového jsem nepřipustila." Heomina pleť teď rudě žhnula, rozehřátá nepřirozenou energií. Její světlé vlasy se statickou elektřinou vlnily jako vzteklí hadi.
"Jen jsi špatně odhadl můj záměr."
231
231
Dveře se otevřely a tři obludní kymekové elegantně vpluli dovnitř na kovových nohou, jako by si vychutnávali zajetí těch lidí. Heomini strážci se obrátili a zahájili palbu; soustředěným útokem se jim podařilo jednoho z neo-kymeků ochromit.
Druhý neo-kymek pozvedl své vestavěné zbraně a rozstřílel nebojácné muže z Rossaku na krvavou kaši. Poškozený neo-kymek ležel na podlaze a škubal končetinami jako otrávený hmyz. Větší kymek - Titan postoupil vpřed.
Teď stála Heoma sama proti strojům. Bez pohnutí soustřeďovala své mentální síly až do bodu, kdy nad nimi sotva udržovala aspoň jakous takous kontrolu.
"Jsem Barbarossa," řekl kymek. "Už jsem rozmačkal tolik hrethgir, že bych je spočítal leda počítačem."
Oba kymekové se ještě přiblížili. "Ale takovouhle drzost jsem snad ještě nezažil!"
"Drzost? Nebo sebejistotu?" Heoma se usmála. "Zlikvidovat Titána, to je slušná cena za můj život."
Mentální energie Čarodějky nemohla poškodit zpevněné gelové obvody samotného Omnia. Lidské mozky však byly jejím telepatickým útokem zranitelnější.
Cítila, jak plameny pomstychtivé energie v jejím mozku vrcholí - a pak je vypustila v rozžhavené ohnivé bouři.
Rázová vlna psychické anihilace usmažila mozky Barbarossovi i jeho společníkovi, stejně jako ostatním kymekům a těm biologickým jedincům, kteří měli tu smůlu a právě se nacházeli v citadele. Omnius beze slov zařval vzteky a zasršel statickou elektřinou. Heoma měla před očima jen bílo, jak její mentální energie likvidovala organické mozky kymekovských generálů.
A nově instalovaná všemysl teď byla zranitelná.
Pozemní jednotky Ligy čekaly venku, až telepatická ohnivá bouře utichne, a pak se vrhly do nyní nechráněné Omniovy pevnosti.
Znovudobytí Giedi Primy začalo.
232
232
Nic není trvalé.
RČENÍ KOGITORŮ
Během hodiny od aktivace vysílací stanice určili kymekové a roboti na povrchu planety její umístění. Zatímco v Giedi City zuřila bitva dokonce i po Barbarossově

odstranění, do severního moře byla vyslána likvidační eskadra neo-kymeků a robotů. Obklopili skalnatý a ledový ostrov, aby se dostali dovnitř a zlikvidovali parabolické vysílací věže.
Několik zbylých inženýrů Brigit Patersonové se svými slabými zbraněmi nemělo šanci ubránit se takovému útoku, ale neměli ani v úmyslu se jen tak vzdát.
V hlavním velínu se Brigit rozhlédla po obloze a po moři. "Čím déle tady vydržíme, tím víc životů zachráníme."
Zoufalí inženýři, bledí a vyděšení, se ozbrojili granáty, pulzními puškami a pojízdným dělem a šli střežit přístav a vzdušné přístupy k ostrovu.
Zabijácká četa nevydala žádné ultimátum; začali útočit, jakmile byli na dostřel. Brigitini inženýři byli připraveni a okamžitě opětovali palbu. Pak znovu nabili.
S tenčící se zásobou munice nemohli plýtvat střelami. Kymekové a roboti se soustředili spíše na zničení věží, než na pobití hrstky obránců. Jejich hlavní útok se zaměřil na omrzlé konstrukce, vysílající na nebe rušivou energii. Jakmile se jednomu z kymeků podařilo vyřadit jednu věž, štíty začaly slábnout, ale Brigit je doladila.
Její zmrzlé prsty létaly po ovladačích, jak spěšně převáděla signál na stabilnější části věže, a za chvíli byl štít zase plně funkční. Nevěděla však, jak dlouho to takhle vydrží.
Venku slyšela výbuchy a křik a napadlo ji, kolik z jejích inženýrů je asi ještě naživu. Obrazovky před ní blikaly, jak palba ničila senzory, a Brigit viděla, jak se blíží další lodi, patrně posily strojů. Celá eskadra.

233
Potom se ve vodě ozvaly hlasitější výbuchy a mezi kymeky vypukl zmatek. Robotická plavidla vybuchovala, zasažena palbou z kindžálů pilotovaných lidmi.
Slyšela unavený jásot z žalostně malé hrstky hrdel. Armada ligy vyslala záchranné jednotky na obranu štítových generátorů.
Brigit se svezla do židle; kolena se pod ní podlamovala úlevou. Byla šťastná, že se ten riskantní plán povedl. Slíbila si, že až se dostanou domů, koupí Sereně Služebnici tu nejlepší a nejdražší láhev vína, jaká bude v celé Lize vznešených k sehnání.
Po Heomině duševním útoku, jenž zlikvidoval kymekovské posily, vyřadila druhá přenosná Holtzmanova rušička roboty v jiné části města. Omniovo jádro bylo poškozené a zranitelné.
Zbylí robotičtí obránci se divoce bránili, ochotní obětovat všechno, jen aby lidé nezískali planetu zpět a nezničili všemysl. Zatímco Xavier Harkonnen bojoval se svými velkými balistami na oběžné dráze s kosmickými korábymyslících strojů, čtyři oštěpy vyslal

na pomoc na povrch planety. Jedna letka kindžálů za druhou nalétala na cíle, likvidovala zárodky strojové infrastruktury a ničila všechny roboty, kteří byli z dosahu přenosných rušiček.
Armádní transportéry vyložily na bitevním poli vojáky, aby vyhledali a zničili opěrné body myslících strojů. Pátrací lodi vysílaly zprávy po planetě a vyzývaly všechny zbylé lidské skupiny odporu k boji a ostatní obyvatele k povstání.
Nato se z budov vyřítily skupiny zoufalých mužů, žen a dětí, prchajících z otrockých skupin. Hnali se ulicemi se všemi zbraněmi, které dokázali najít; některé sebrali padlým robotům.
Když se rovnováha bitvy začala přiklánět na stranu lidí, vydal Xavier sérii obecných rozkazů, rozdělil zodpovědnost a vyčlenil jednotlivým nižším velitelům
234
234
Armady zóny k vyčištění. Pak se spolu s elitními pátracími jednotkami vydal hledat Serenu Služebnici.
Letěl přímo k ostrovu v Severním moři, kde inženýři uvedli do provozu štítový generátor. Očekával, že tam Serenu najde, protože tak to od počátku plánovala. Xavier hledal, s hrůzou prohlížel padlá těla, ale neviděl ani stopu po Sereně a starém veteránovi Ortu Wibsenovi. Ani blokádní stíhačka nikde nebyla.
Našel Brigit Patersonovou, jak stojí přede dveřmi v chladném větru a zjevně vůbec nevnímá mráz. Radostí nad vítězstvím se téměř vznášela. Zvučným hlasem volala: "Dokázali jsme to, tercero! Nikdy bych nevsadila ani jeden kredit na to, že máme šanci uspět, ale Serena věděla, co dělá. Mně se ani nechce věřit, že se jí to vážně povedlo dotáhnout do konce."
Xavier se málem sesypal úlevou. "Kde je?"
Brigit se zamračila. "Ona není s Armadou? Odletěla před čtyřmi dny naproti vašim lodím, aby vás informovala, co jsme dokázali." Znepokojeně zamrkala. "Mysleli jsme, že vám předala všechny informace."
"Ne, přiletěli jsme na základě vzkazu, který mi nechala na Saluse." Xavierovi se sevřelo srdce náhlým strachem a jeho hlas se ztišil do ledového šepotu. "Něco se muselo stát. Bože, doufám, že ne!"
Xavier si vzal malou letku kindžálů s nejlepšími piloty. Serena se ztratila někde na Giedi Primě. Na celé planetě bylo strašlivé množství možných skrýší, ale přísahal si, že ji najde.
Poté, co opustila inženýry na větrném ostrově, havarovala snad? Zajali ji? Podle služebních záznamů byl Wibsen vynikající pilot a upravená blokádní stíhačka by se měla držet. Ale Serena a její zbylí bojovníci neodpověděli na žádnou výzvu Armady. Tolik se toho

mohlo stát!
Tolik zlého.
Armada měla své rozkazy pro poslední část operace
235
235
na Giedi Primě. Konvoje odvážely přeživší obyvatele z poškozeného vládního komplexu v Giedi City. Doufal, že Serena nebyla uvnitř.
Deset kilometrů nad povrchem, nad citadelou, jež kdysi byla domovem magna Sumiho, se eskadra vyrovnala do útvaru a Xavier věděl, že je čas. Teprve před několika měsíci byl se svým týmem inspektorů dole v těch budovách hostem na magnově banketu.
Teď musí být Omnius vyříznut jako rakovinový nádor, odstraněn z Giedi Primy.
Xavier kroužil nad zraněnou metropolí a váhal. Žaludek se mu svíral. Nakonec svému týmu vydal rozkazy.
Kindžály vypustily svůj smrtící náklad.
Xavier zavřel oči, ale pak se přinutil strašlivé řešení sledovat. Tohle byl jediný způsob, jak mít jistotu. Pokud byly části všemysli rozděleny do substanic po Giedi Primě, svědomité okupační síly všechny zbytky vyhubí.
Teď ale musí lidé zničit počítačové jádro, které se schovávalo jako zlá hmyzí královna uvnitř citadely, odříznuto od veškeré infrastruktury, zbaveno strojových ochránců.
Přes kouř a řídké mraky Xavier sledoval, jak vybuchlo tucet vysokotermálních bomb, sledoval záblesky, v nichž se vypařily vládní budovy v centru Giedi City. Daleko kolem se tavil dokonce i kámen. Ocel se měnila v popel. Sklo se vypařilo. Nic nemohlo přežít.
Trpké vítězství, ale vítězství…
O dva dny později při inspekční cestě tercero Harkonnen a jeho důstojníci zdokumentovali zkázu Giedi City.
Věděli předem co najdou, ale z těch příšerných důkazů se jim přesto dělalo zle.
Xavier se otřásl, přerývaně se nadechl a pokusil se uklidnit své svědomí připomínkou, že Omnius byl poražen.
Lidé získali planetu zpět.
Jenže po Sereně nebylo ani památky.
236
236
Vždycky je cesta ven, jen ji musíte poznat.
VORIAN ATREIDES,
PROTOKOLY Z VÝSLECHU
Když Koráb snů konečně vstoupil do sluneční soustavy Ophiuchi B, která teď byla součástí jejich dlouhé aktualizační cesty, Seurat se pokusil kontaktovat nedávno instalovanou Omniovu síť na Giedi Primě. Pokud generál Agamemnon dobyl svět hrethgir, jak slíbil, najdou v planetárním obchodním centru standardní strojovou

citadelu. Jeho otec bude moci zařadit do svých pamětí
další skvělou kapitolu.
Vorian stál za robotickým kapitánem a během přibližování
sledoval přístroje. "Tam dole je určitě ještě
spousta práce s organizací a přestavbou." Byl nadšen
představou, že navštíví planetu právě v době přeměny
od lidské neuspořádanosti k výkonné vládě strojů. Omnius
sem bude muset poslat nejlepší důvěrníky, ty, kteří
jsou k myslícím strojům nejloajálnější. Většinu práce
při podrobování nejspíš odvedou neo-kymekové,
důvěrníci nastoupí později, až budou lidé dostatečně
zkroceni a smíří se se svou novou situací.
Ale na druhou stranu měl Vor trochu divné pocity.
Podrobení hrethgir na Giedi Primě budou vypadat jako
on, třebaže se s nimi nebude cítit nijak příbuzný. Pro
mě jsou spíš jako bratři Seurat a další jemu podobní.
U pilotního pultu se robot pokoušel zaměřit palubní
signál na přistávací maják citadely. "Zatím žádný kontakt.
Možná dole ještě neinstalovali všechny systémy,
nebo Agamemnon při dobývání způsobil příliš mnoho
škod."
Vor se staral o monitorovací systémy. "Škody se dají
vždycky napravit, jakmile je jednou dobytí úplné."
Denní stranu Giedi Primy před nimi osvětlovalo
světle žluté slunce. Když se na ni díval, čelo se mu nakrčilo
starostí. "Něco mi tady nehraje, Seurate!"

237
"Definuj své výhrady, Voriane Atreide. Nemohu
podniknout žádnou akci na základě neurčitého pocitu."
"To nic. Jen… buď opatrný."
Koráb snů škrtl o vrchní vrstvy atmosféry, prořízl
mraky a rozptýlené částečky, které sondy lodi analyzovaly
jako hustý kouř. Byli snad hrethgir tak zvrhlí
a zoufalí, že podpálili vlastní města? Odporní tvorové!
Žaludek se mu sevřel, když se rozkvílely palubní varovné
systémy. Seurat rychle změnil kurs, zastavil sestup
a znovu začal nabírat výšku. "Zdá se, že rušivé pole
na Giedi Primě je nedotčené."
"Skoro jsme do něj vletěli!" vykřikl Vor. "Znamená
to…"
"Generál Agamemnon možná neměl při svém dobývání
úspěch. Giedi Prima není tak bezpečná, jak nám
bylo sděleno."
Vor byl iracionálně přesvědčen, že jeho otec nemohl
neuspět, proto provedl celou řadu průzkumů. "Přístroje
zachytily na povrchu vojenské vybavení Ligy a důkazy
nedávných mohutných výbuchů v Giedi City." Slova
mu uvízla v hrdle. "Hlavní středisko a místní Omnius
byli zničeni! A všichni roboti a kymekové s ním."
"Zachycuji jejich širokopásmové zprávy, sestavuji

shrnutí." Robot nevzrušeně vypočítal přenosné rušičky, mocnou Čarodějku z Rossaku, která použila své duševní síly ke zničení kymeků, a pak drtivou sílu Armady Ligy.
Pak Seurat řekl k zbláznění klidně: "Voriane, kolem planety sem míří flotila lodí hrethgir. Zřejmě na nás čekali v záloze."
Oranžové a modré průzkumné paprsky venku už téměř zasáhly aktualizační loď, a automatické systémy Korábu snů se pustily do únikových manévrů. Kindžály Ligy se k nim hnaly jako vlci. "Jsou to barbaři," vztekal se Vor. "Chtějí zničit všechno, co se jim nelíbí."
Seurat řekl: "Útočí na nás. A Koráb snů není loď naprogramovaná k boji." Pořád to znělo uměle bodře,

238
tentokrát ve šprýmovném stylu. "Jednou vymyslím vtip, proč je potřeba tolik lidí, aby zkratovali jednoho Omnia."
Když tercero Xavier Harkonnen dostal hlášení o přibližující se osamělé lodi, přesunul svou orbitální bojovou skupinu na vzdálenou stranu planety. Ve stále širším pásmu se tu dosud pohybovaly trosky robotických bitevních lodí; Omniovy síly byly úplně zničeny.
Xavier letěl ve vlastním kindžálu a doprovázela ho dobře vyzbrojená eskadra. Viděl, jak aktualizační loď prudce sestupuje k poničenému hlavnímu městu a jak potom zoufale prchá zpátky nahoru, když robotický kapitán rozeznal rušivá pole. "Za mnou! Nesmíme ho nechat utéct."
Jeho eskadra, toužící po pomstě, se pustila do pronásledování. Zároveň Xavier signalizoval pozemním vojenským silám, že má v dohledu nepřátelský letoun.
V záměrném kříži svých zbraní sledoval Koráb snů, jak se žene vpřed, snaží se vyhnout palbě Armady a uniknout zpátky do vesmíru.
Náhle sebou Xavier trhl, protože na komunikačním kanálu uslyšel lidský hlas - nebo hlas, který zněl jako lidský. "Přestaňte na nás útočit! Tohle je loď Ligy. Jmenuji se Vorian Atreides. Nalodili jsme se na plavidlo strojů a zmocnili jsme se kontroly. Přestaňte se nás pokoušet sestřelit!"
Xavier se snažil z toho tenoru určit, jestli je to skutečně lidská řeč nebo jen chytrá strojová kopie. Myslící stroje nejsou úskočné… Ledaže by byl na palubě kymekovský mozek. Některé kindžály nejistě zpomalily.
"Zůstaňte ve střehu," varoval Xavier svou eskadru, "ale zastavte palbu, dokud se to nevyjasní!"
Než stačil rozkaz doříci, podezřelá loď udělala smyčku a začala sama pálit - byly to jen slabé obranné zbraně, ale bojovníky Armady překvapily. Jeden kindžál

se obrátil ze směru s poškozenými motory.
239
239
Xavierova obrazovka ukázala lidskou tvář s tmavými vlasy a zářícíma fanatickýma očima. Vedle ní stál štíhlý robot se zrcadlovou tváří a řídil loď, měděná fólie na jeho pružném těle se přitom vlnila.
Člověk a robot pracují bok po boku? Xavier tomu nemohl uvěřit.
"Palte!" křikl. "Zničte tu loď!"
"Není moudré je moc provokovat, Voriane," řekl Seurat, k zbláznění klidný. "Já bych odtud raději co nejrychleji odletěl."
"Právě jsem získal pár drahocenných vteřin, ne? Tebe by nenapadlo blufovat." Vor se musel usmát. Podobná slova četl v Agamemnonových pamětech a byl šťastný, že je může použít.
Velitel Armady, který právě podnikal úhybné manévry a přeskupoval piloty svých kindžálů, houkl komunikačním kanálem na Vora: "Jsi ostuda lidstva, ty zrádče!"
Vor se zasmál, hrdý na své postavení. Citoval to, co ho celý život učili: "Já jsem vrchol lidstva - Omniův důvěrník, syn generála Agamemnona."
"Omlouvám se, že tě ruším při projevu, Voriane, ale zaznamenal jsem další lodi hrethgir," řekl robot. "Víc, než kolika můžeme uniknout. Proto přerušuji boj. Naše hlavní zodpovědnost je chránit aktualizace, které máme na palubě. Musíme podat hlášení."
Vor zachmuřeně podotkl: "Jestli je Omnius Giedi Primy zničený, nezískáme už nikdy informace o tom, co dělal během těch měsíců, co tu působil. Nikdy se nedozvíme, čeho dosáhl."
"Smutná ztráta," podotkl Seurat.
Robot mířil s Korábem snů k oběžné dráze, dál od smrtících rušivých polí. Akcelerace vtiskla Voriana do polstrovaného křesla tak, že málem ztratil vědomí. Letka lidmi ovládaných lodí se hnala za nimi a aktualizační loď se otřásla, když její záď zasáhl pulz energie.
240
240
Seurat uhnul a do trupu zabubnovala další salva ran a poškodila pancíř. Tato loď nebyla konstruována na takové zacházení. Vor slyšel, jak palubní systémy syčí a automaticky provádějí nouzové opravy poškozených částí. Zasáhl je další výstřel, ještě horší než předešlé.
"Pracujeme na rezervu," hlásil Seurat. Vor sám přejel očima diagnostické systémy a odhadoval škody.
Vzduch v kajutě začal být cítit ostrým kouřem.
Koráb snů sebou škubl. Obklopily je další kindžály, mířily na jejich motory. Další výbuch ucítil Vorian až

v morku kostí.
"Tohle už dlouho nevydržíme," řekl Seurat. "Naše motory fungují jen na třetinu normální kapacity a rychleji už letět nemůžu."
"Zamiř támhle do toho mraku," ukázal Vorian, protože ho najednou něco napadlo. "Vodní pára je dost hustá, aby fungovala jako projekční plocha."
Seurat uposlechl svého horlivého kopilota a zamířil do obrovského věžovitého mraku. Poškozené motory se namáhaly. Pronásledující kindžály jim zasazovaly další rány.
Vorian horečně pracoval; pomocí dokonalých systémů lodi promítal za nimi virtuální kopie, elektronické obrazy Korábu snů. Doufal, že tento nápad použije v taktické hře se Seuratem, ale tohle byla jiná hra. Jestliže nevyjde, poškozená aktualizační loď to nepřežije.
O chvilku později jako by se v mraku rozlétla stovka klamných Korábů snů - solidové obrazy promítnuté na vodní páru. Pronásledující letku to natolik zmátlo, že začala návnady pronásledovat.
A skutečná kořist se belhala pryč, její piloti se kradli na oběžnou dráhu a doufali, že si jich nikdo nevšimne dřív, než budou mimo dostřel…
241
241
Dokonce i to, co očekáváme, může být strašlivým šokem, pokud jsme se drželi nitky naděje.
XAVIER HARKONNEN
Zatímco na Giedi Primě ti, kdo přežili, počítali své mrtvé, dokumentovali škody a plánovali budoucnost, Xavier cítil, jak jeho naděje bledne. Zdálo se, že nikdo na celé planetě neviděl Serenu Služebnici od chvíle, kdy odletěla z ostrova v severním moři.
Bral si dvojnásobné služby na průzkumných kindžálech, létal pravidelně přes osídlené kontinenty, kde myslící stroje napáchaly největší škody. Xavier věděl, že pokud je Serena živá, nebude se skrývat. Spíš by tato odhodlaná mladá žena byla někde uprostřed nejtvrdší práce a patrně by ji jako vždycky také organizovala.
Zatímco letěl po další naplánované trase na východ, díval se, jak pod ním zapadá slunce a zanechává za sebou žluté a zlaté šmouhy. Prudký závan větru hodil jeho letounem stranou a měl co dělat, aby ho znovu vyrovnal. Potom Xavier raději vystoupil do méně neklidné výškové hladiny a jeho letka ho následovala.
Jednou, až se se Serenou vezmou, bude tenhle příběh vyprávět jejich dětem. Srdce se mu při té myšlence sevřelo, ale pátral dál a neodvažoval se ani myslet na to, co bude dělat, jestli se jí něco stalo.
Z této výšky Xavier rozeznával nejvýraznější geografické rysy kontinentů a moří, jak se nořily do blížící

se noci. Silným dalekohledem spatřil centrum města
a rozeznal shluky světel označující lidské tábory. Během
své krátké brutální vlády zmasakrovali strojoví
dobyvatelé nesčetné lidi a miliony dalších zahnaly na
venkov.
Ti, kteří přežili, se teď začínali pomalu vracet domů.
Do průmyslových komplexů nastoupily stavební čety,
strhávaly úpravy provedené stroji a znovu uváděly do
242
242
chodu výrobní kapacity nezbytné pro opravy obytných
domů a pro distribuci jídla a zásob. V Giedi City prolézali
odborníci z Armady zničenou Omniovu citadelu
a analyzovaly trosky zbylé po vysokotermálním útoku.
Zbyly jen kousky pokrouceného a spáleného hardwaru
a elektronického signalizačního mechanismu.
Jenže úplná obnova bude trvat hodně dlouho.
Xavier nenáviděl stroje víc než co jiného, ale věřil
také v lidskou čest. Nechápal toho zrádce Voriana Atreida,
který dobrovolně létal spolu s robotem ve špionážní
lodi myslících strojů. Bylo zjevné, že mu vymyli
mozek, jenže něco v arogantním chování toho mladíka
naznačovalo hluboké přesvědčení. Fanatickou slepou
vášeň. Atreides tvrdil, že je "syn" Agamemnona, nejhoršího
z kymeků Titánů.
Jedna z lodí jeho letky pod ním zamířila směrem
k hladině širokého otevřeného moře. "Tercero Harkonnene!
Dole ve vodě jsem detekoval trosky. Nějaký kovový
vrak."
Xavier s náhlým strachem řekl: "Zkontrolujte to!"
Dva kindžály slétly dolů k otevřenému moři. Jeden
z pilotů hlásil: "Hmotnost a konfigurace naznačuje, že
to jsou zbytky plavidla Ligy s vojenským pancířem.
Možná blokádní stíhačky."
"Ztratili jsme v bojích nějaké plavidlo toho typu?"
"Ne, pane."
"Vylovte vrak!" přikázal Xavier, překvapený, jak
klidně zní jeho hlas. "Provedeme analýzu." Nechtěl to
říct, ale věděl, že Serena a její tým letěli na širé moře
v podobném plavidle, když opouštěli vysílače.
Vzpomněl si na chvějivý obraz Sereny promítaný
z náhrdelníku s černým diamantem, který mu dala Okta.
Tato vzpomínka byla tak živá, že ona neuvěřitelně
krásná žena jako by znovu stála před ním, hrdá a odhodlaná,
se svou šílenou myšlenkou jak pomoci lidem
na Giedi Primě.
Zatímco posádky shromažďovaly rozeseté trosky,
243
243
Xavier viděl, že trup je natřen nenápadnou šedí s maskovacím
povlakem, teď oloupaným a plným puchýřů.

Uvnitř jako by zamrzl. "Musíme se přesvědčit, tak nebo tak."
Později, když byly trosky dopraveny do dočasného vojenského tábora v Giedi City, nařídil Xavier Harkonnen kompletní průzkum všech stop nalezených uvnitř zničeného letounu. Ostatní kusy trosek patrně pocházely z robotických vznášedel, ale na těch mu nezáleželo. Tělo i mysl mu zmrtvěly hrůzou; zdálo se, že všechno spěje k jedinému nevyhnutelnému závěru.
Uvnitř poničeného záchranného člunu, který se našel nedaleko od padlé stíhačky, objevila průzkumná četa zmrzačené pozůstatky starého muže, identifikovaného jako Ort Wibsen. Všechny pochybnosti se rozptýlily. Tohle bylo Serenino plavidlo.
V potopené lodi našli také krev. Posádka se zřejmě bila do samého konce. Xavier nechal provést úplné rozbory DNA a doufal v jakýkoli jiný výsledek než ten, jehož se nejvíc bál.
Výsledky však prokázaly, že dalšími obětmi byli posel Domobrany Pinquer Jibb a sama Serena Služebnice.
Sereno! Lásko moje…
Xavier sklopil hlavu a snažil se sebrat poslední prchající nitky naděje. Třeba stroje Serenu jen zajaly. Ale to byla až směšně nerealistická možnost a vzhledem k tomu, jak byli kymekové a roboti brutální, by to byl osud, v jaký by snad ani neměl doufat.
Ne, bude se muset vrátit na Salusu Secundus a oznámit to nešťastnému Manionu Služebníkovi.
Nemohlo už být pochyb: Serena musí být mrtvá.
244
244
Ať jsme bohatí, chudí, silní, slabí, inteligentní nebo hloupí, myslící stroje v nás vidí jen maso. Nechápou, kdo lidé doopravdy jsou.
IBLIS GINJO,
PRVNÍ PLÁNY DŽIHÁDU
Zatímco ostatní předáci z řad důvěrníků dohlíželi na projekty pomníků na Fóru, Iblis Ginjo dostal rozkaz zpracovat náklad dovezených otroků. Tito zajatci byli čerstvě sklizeni z Giedi Primy a na Omniův příkaz přivezeni na Zemi. Předák v duchu kvílel, protože tušil, že kymekové budou chtít postavit další obrovský pomník na oslavu vítězství na Giedi Primě a jeho týmy ho budou muset vybudovat…
Erasmus údajně stál zvlášť o jednu ženu, kterou mu osobně vybral Barbarossa. Iblis četl dokumentaci a věděl, že s novou skupinou vězňů mohou být potíže vzhledem k tomu, kde je chytili.
Když byli rozedraní a dezorientovaní otroci ve špinavých šatech vyhnáni z transportéru, Iblis je přelétl cvičeným zrakem a přemýšlel, jak je rozdělit do pracovních

skupin - několik řemeslníků, několik zkušených dělníků, většina však pouzí otroci. Vybral si jednoho svalnatého muže s mahagonovou pletí pro práci na podstavci Ajaxovy sochy, povzbudivě se na něj usmál a pak ostatní rozeslal k četám, které potřebovaly víc lidí.

Mezi posledními, kdo vystoupili z lodi, byla potlučená žena, jež i přes tmavé modřiny na tváři a pažích a přes unavený a šokovaný výraz měla hrdé držení těla a každým pohybem vyjadřovala vnitřní sílu. To byla ta pro Erasma. S tou budou potíže.

Proč se o ni robot zajímá? Nejspíš stejně plánuje jen vivisekci. Škoda. A hanba.

Iblis ji zavolal, jenže ona jeho laskavý ale autoritativ-

245

ní příkaz ignorovala. Nakonec, po určitém hrubém přesvědčování ze strany strážních robotů, stála před ním.

Byla sice jen průměrné výšky, ale měla pozoruhodné levandulové oči, jantarově hnědé vlasy a tvář, jež by mohla být hezká, kdyby z ní zmizela špína a hněv.

Přátelsky se usmál a snažil se ji získat trochou osobního kouzla. "Podle záznamů se jmenuješ Serena Linné?"

Velmi dobře věděl, kdo to je.

Iblis jí hleděl do očí a rozeznal v nich vzdornou jiskru. Dívala se mu do očí jako sobě rovnému. "Ano. Můj otec byl nižší úředník v Giedi City, patřili jsme ke střední třídě."

"Už jsi někdy pracovala jako služka?" zeptal se.

"Vždycky jsem sloužila - lidem."

"Od této chvíle sloužíš Omniovi." Ztišil hlas. "Slibuji ti, že na tom nebudeš tak špatně. S našimi dělníky se tu zachází dobře. Zvlášť s inteligentními, jako jsi ty. Možná bys mohla dokonce aspirovat i na privilegované důvěrnické postavení, pokud na to máš inteligenci a osobnost." Iblis se usmál. "Ale nebylo by nejlepší, kdybychom použili tvoje skutečné jméno Serena Služebnice?"

Zamračila se na něj. Přinejmenším to nepopřela.

"Jak to víš?"

"Když tě Barbarossa zajal, prozkoumal vrak tvé lodi. Našlo se hodně stop. Máš štěstí, že tě kymekové nevyslýchali podrobněji." Pohlédl do svých elektronických poznámek. "Víme, že jsi dcera místokrále Maniona Služebníka. Snažila ses utajit svou pravou totožnost ze strachu, že by tě Omnius mohl využít k vydírání? Ujišťuji tě, že všemysl takhle nepřemýšlí. Omnius by nikdy o něčem takovém neuvažoval."

Vzdorně zvedla bradu. "Můj otec by se nikdy nevzdal ani centimetru území, bez ohledu na to, co by se mnou stroje udělaly."

"Ano, ano, jsi hrozně statečná, já vím." Iblis se na ni

usmál, podle svého názoru chlácholivě. "Zbytek záleží
246
246
na robotu Erasmovi. Vyžádal si, aby tě dopravili do jeho
vily. Zajímá se speciálně o tvou situaci. To je dobré
znamení."
"Chce mi pomoci?"
"Tak daleko bych nešel," prohlásil s náznakem humoru.
"Jsem si jistý, že s tebou Erasmus chce mluvit.
A mluvit a mluvit a mluvit. Je dost možné, že tě svou
proslulou zvědavostí nakonec přivede k šílenství."
Iblis dal ostatním otrokům pokyn, aby tuto ženu
umyli a dali jí náležité šaty, a ti důvěrníkových rozkazů
uposlechli jako by byl sám strojem. Třebaže ze Serenina
chování čišelo nepřátelství a vzdor, nevyčerpávala
se zbytečným odporem. Měla mozek, ale její inteligence
i duch budou patrně zanedlouho zlomeny.
Rutinní lékařská prohlídka ovšem odhalila překvapení.
Mračila se na Iblise a snažila se zachovat si svůj
obranný val hněvu, ale v jejích zvláštních levandulových
očích přece jen zajiskřila zvědavost. "Víš, že jsi
těhotná? Nebo je to jen nešťastná náhoda?" Podle toho,
jak se zapotácela, poznal, že její reakce nebyla hraná.
"Ano, vypadá to, že asi tři měsíce. Musela jsi to přece
poznat."
"Do toho ti nic není!" Její slova byla tvrdá, jako by
se pokoušela udržet maximální odstup. Ta zpráva pro
ni, jak se zdálo, představovala větší ránu než hrubé zacházení,
jehož se jí dostalo od chvíle zajetí.
Iblis mávl lhostejně rukou. "Do každé buňky v tvém
těle mi něco je - aspoň dokud tě nedodám tvému novému
pánovi. Potom mi tě začne být skutečně líto."
Nezávislý robot nepochybně naplánuje zajímavé experimenty
s ní i s jejím plodem…
247
247
Psychologie lidského zvířete je tvárná, jeho osobnost
závisí na blízkosti jiných členů druhu a na tlaku,
který vykonávají.
ERASMUS,
LABORATORNÍ ZÁPISKY
Erasmova vila se tyčila na kopci nad mořem. Na straně
obrácené k pevnině stála vysoká hlavní budova a před
ní půvabné dlážděné nádvoří s vysokými vížkami, na
opačné straně směrem k pobřeží se tísnil shluk přeplněných
šedivých kotců pro otroky, kde žili lidští zajatci
jako dobytek.
Při pohledu z nejvyšších poschodí připadal robotovi
ten protiklad zajímavý.
Zformoval kovový polymer své tváře do otcovské
masky a sledoval, jak dva strážní roboti rázují kotcem

a hledají dvojčata, která potřeboval pro další sadu experimentů.
Zděšení lidé prchali, ale Erasmus nezměnil
svou tvárnou tvář v zamračení. Jeho optická vlákna
prohlížela hubené a špinavé postavy a hodnotila je.
Viděl ty malé holčičky před pár dny, všiml si jejich
krátkých černých vlasů a hnědých očí, ale teď se zřejmě
někde schovávají. Hrají si s ním? Strážní vtrhli
dveřmi do tunelu vedoucího k dalšímu kotci a konečně
ohlásili: "Lokalizovali jsme oba subjekty."
Dobře, pomyslel si Erasmus a těšil se na zajímavou
práci, která ho čekala. Chtěl zjistit, jestli by dokázal
jedno z dvojčat donutit, aby zabilo to druhé. Byl by to
přelomový experiment, který by poskytl významné poznatky
o morálních hranicích a o tom, jak je definují
sourozenci.
S obzvláštním potěšením pracoval s jednovaječnými
dvojčaty. Za ty roky prošly jeho laboratoří tucty takových
párů, získal podrobné lékařské zprávy i rozsáhlé
psychologické studie. Strávil dost času a soustředěného
úsilí pečlivými komparativními pitvami, mikroanaly-

248
zoval drobné rozdíly mezi sourozenci, kteří byli genetickými
kopiemi. Otrokáři pracující v přeplněných kotcích
měli instrukce vyhledat a hlásit každý nový pár,
který mezi zajatými obyvateli země objevili.
Konečně stála kroutící se tmavovlasá dvojčata před
ním v sevření strážních robotů. Proměnil svůj tvárný
obličej v chladný úsměv. Jedna z dívek plivla na jeho
zrcadlový povrch. Erasmus přemýšlel, proč mají sliny
pro lidi tak negativní význam. Nepůsobí žádnou škodu
a dají se snadno očistit. Podoby lidského vzdoru ho nepřestávaly
překvapovat.
Krátce předtím, než Erasmus odletěl ze svého sídla
na Corrinu, si dvaadvacet otroků odstranilo ochranný
film z očí a záměrně se zahledělo do prudkého rudého
obřího slunce, až oslepli. Neposlušní, vzdorní - a hloupí.
Čeho tou vzpourou dosáhli, než že byli pro další otrockou
práci nepoužitelní?
Očekávali, že budou zabiti, a Erasmus jim to rád splnil.
Ale ne tak, aby se z nich stali mučedníci. Místo toho
je v tichosti oddělil od ostatních dělníků, aby se jejich
neposlušnost nešířila. Slepí si nemohou najít ani
vydělat jídlo. Předpokládal, že teď už ve své dobrovolné
temnotě zašli hlady.
Přesto ho ale udivoval jejich duch, jejich kolektivní
vůle postavit se mu. Třebaže s lidmi byly jen potíže,
nepřestávali ho fascinovat.
Poblíž zabzučelo transoko a vydávalo přitom zvláštní
syrové zvuky. Nakonec z něj promluvil Omnius:
"Nedávná ztráta Giedi Primy je tvoje chyba, Erasme.

Toleruji tvoje nekonečné experimenty v naději, že rozebereš a analyzuješ lidské chování. Proč jsi nepředpověděl sebevražedný útok, který zničil moje kymeky?
Data a zkušenosti mého protějšku na Giedi Primě nebyly vůbec zálohovány. Stejně tak je nenahraditelný Barbarossa, protože on mě původně naprogramoval."
Pozemský Omnius už o dobytí Giedi Primy lidmi věděl z automatické nouzové bóje vyslané robotem Se-
249
249
uratem, jehož aktualizační loď se s touto katastrofou nečekaně střetla na své pravidelné trase. Poplašná zpráva se dostala na Zemi právě toho dne ráno.
"Nedostal jsem údaje o tom, že Čarodějky z Rossaku vyvinuly tuto schopnost telepatické destrukce." Robotova tvář se zaleskla a vrátila se ke své základní oválné hladkosti. "Proč se nezeptáš také Voriana Atreida, až se vrátí na Zemi? Agamemnonův syn nám už dřív pomáhal simulovat nepředvídatelné lidské chování."
Omnius odpověděl: "Ani jeho vklad nás nemohl připravit na to, co se stalo na Giedi Primě. Myslící biologičtí jedinci jsou nepředvídatelní a bezohlední."
Zatímco strážní roboti táhli vzpouzející se dvojčata pryč, Erasmus se soustředil na transoko. "V tom případě je jasné, že na mě čeká další práce."
"Ne, Erasme, je jasné, že tvůj výzkum nepřináší žádané výsledky. Měl by ses snažit o dokonalost a ne zkoumat různé kombinace chyb. Doporučuji ti, abys přepsal svůj mozkový základ podsouborem mého programu. Změň se v dokonalý stroj. V moji kopii."
"Ty bys obětoval naše fascinující, nekonečné debaty?" odpověděl Erasmus a snažil se nedat na sobě znát vnitřní paniku. "Vždycky jsi vyjadřoval zájem o můj zvláštní způsob myšlení. Všechny všemysli se obzvlášť těší na tvé záznamy o mých činech."
Bzučení transoka zesílilo a naznačovalo tak, že Omnius mění své myšlenkové dráhy. Toto byla nepříjemná, choulostivá situace. Erasmus nechtěl přijít o svou pečlivě vyvinutou nezávislou identitu.
Jedno z děvčátek se pokusilo uniknout robotím strážcům a vrátit se do pochybného bezpečí kotců. Jak Erasmus předem navrhl, strážce zvedl její sestru za jednu paži a držel ji, kopající a ječící, ve vzduchu. Její volné dvojče zaváhalo, ačkoli by se do dočasného úkrytu snadno dostalo. Holčička se pomalu zastavila a vzdala se.
Fascinující, pomyslel si Erasmus. A to strážný robot nemusel té druhé dívce ani způsobit buněčné poškození.
250
250
Robot rychle přemýšlel. Potom řekl: "Možná, kdybych zaměřil pozornost na záležitosti vojenského významu,

snadněji bys rozpoznal potenciál mé práce. Pochopím za tebe mentalitu těch divokých lidí. Co je vede k takovému sebeobětování, jehož jsme byli svědky na Giedi Primě? Pokud dokážu destilovat vysvětlení, tvoje Synchronizované světy už nebudou takovými nepředvídatelnými útoky zranitelné."

Oko chvíli mlčelo, jak obsáhlá Omniova mysl probírala milion možností. Nakonec se počítač rozhodl: "Povoluji ti pokračovat. Ale nezkoušej dál mou trpělivost."

Lidé si žádají kontinuitu.

BOVKO MANRESA,
PRVNÍ MÍSTOKRÁL LIGY VZNEŠENÝCH

V močálech a v docích na Poritrinu, kde měli své ubohé domovy otroci, zuřila nakažlivá horečka. I přes nejpřísnější karanténu a snahu o potlačení nákazy zabila nemoc i řadu úředníků a kupců a dostala se dokonce až mezi otroky v laboratořích Tia Holtzmana nahoře na útesu, kde způsobila značné překážky ve vědecké práci. Jakmile Holtzman zpozoroval první příznaky nemoci mezi svým davem řešitelů rovnic, okamžitě nařídil odstranit nemocné do izolace a ostatní členy výpočetních týmů oddělit od světa. Učenec se domníval, že se otroci budou radovat, že nemusí vykonávat své matematické povinnosti, jenže řešitelé se místo toho modlili, kvíleli a ptali se, proč boží ruka dopadá na ně a ne na jejich utlačovatele.

Během dvou týdnů polovina jeho domácích otroků buď zemřela, nebo byla v karanténě. Takové změny v denní rutině nijak neprospívaly Učencově duševní práci.

251

Právě probíhalo několik rozsáhlých simulací postupného vývoje parametrů stanovených talentovanou Normou Cenvou. Holtzman div nahlas nenaříkal nad tou nepříjemností; zastavit takovou dlouhou práci v polovině znamenalo, že nové týmy budou muset začít od začátku. A aby si zachoval své postavení, potřeboval rychle nový velký objev.

V poslední době jeho pověst udržovala spíš Normina práce než jeho vlastní. Samozřejmě sklidil všechno uznání za úpravu štítových generátorů na útočnou zbraň. Lord Bludd s potěšením předal dva prototypy osvobozovacím jednotkám Armady před odletem na Giedi Primu. A rušičky zachráncům skutečně dobře posloužily, jenže prototypy spotřebovaly tolik energie, že dva kosmické transportéry už nevzlétly a samotná zařízení se rozbila - neopravitelně - po jediném použití.

Kromě toho neměly rušivé pulzy jednoznačné účinky, protože mnoho robotů ochránily zdi nebo jim na okrajích slábnoucí pole neublížilo. Přesto to ale byla slibná

myšlenka a šlechtici naléhali na Holtzmana, ať zařízení vylepšuje, aniž by vůbec věděli o Normině podílu. Přinejmenším teď byla Holtzmanova reputace zase na nějaký čas zajištěná.
Norma byla tichá, ale svědomitá. Málokdy se zajímala o nějaké zábavy a rozptýlení, zato tvrdě pracovala a zkoumala vlastní nápady. I přes Holtzmanovo přání trvala na tom, že většinu výpočtů provede sama, místo aby je předala týmům řešitelů. Norma byla příliš nezávislá, než aby pochopila, že je úspornější některé úkoly delegovat. Vzhledem ke své zanícenosti však byla také poněkud nudná.
Poté, co to geniální dítě zachránil ze zapadlého Rossaku, Holtzman doufal - možná nerealisticky - že mu Norma přinese náhlou inspiraci. Během nedávného koktejlu v kuželových věžích lorda Bludda šlechtic zažertoval o tom, že si vědec bere volno od své obvyklé geniality. Třebaže ho ta poznámka zabolela, vynálezce

252
se smál spolu s ostatními hihňajícími se hosty. Přesto to však poukázalo na fakt - přinejmenším v jeho vlastní mysli - že už nějakou dobu nevytvořil nic skutečně originálního.
Po neklidné noci podivných snů přišel Holtzman konečně s něčím, co by stálo za bližší zkoumání. Kdyby rozšířil některé elektromagnetické součásti používané ve štítových generátorech, mohl by možná vytvořit "rezonátor slitin". Kdyby se jím vytvořené termální pole dobře vyladilo, mohlo by se zaměřovat na kov - třeba na těla robotů, možná i na krabovité bojové schránky kymeků. Při správném nastavení by mohl rezonátor přinutit vybrané atomy kovu narážet do sebe navzájem, čímž by vznikl obrovský žár a stroj by se rozpadl.
Tato myšlenka vypadala slibně. Holtzman se hodlal věnovat jejímu rozvoji s plným nadšením a co nejrychleji. Ale nejdříve potřeboval další řešitele a asistenty, aby vytvořili prototyp. A teď musel vyplýtvat celý den na přízemní úkol nahradit ty domácí otroky, kteří zemřeli na horečku. S nešťastným povzdechem vyšel ze svých laboratoří a vydal se po klikaté stezce dolů k úpatí útesů, kde přivolal člun a nechal se převézt přes řeku.
Na protějším břehu, v nejširší části delty, navštívil rušný poříční trh. Vory a bárky tu byly svázány dohromady už tak dlouho, jako by patřily ke krajině. Obchodní čtvrť byla nedaleko od kosmodromu ve Stardě, kde kupci nabízeli cizokrajné zvláštnosti: drogy a léky z Rossaku, zajímavá dřeva a rostliny z Ekazu, drahokamy z Hagalu a hudební nástroje z Chusúku.
V obchůdcích se vchody z úzké uličky napodobovali krejčí poslední módu ze Salusy, stříhali a šili exotické dovážené látky a jemná poritrinská plátna.

Holtzman služby těchto krejčích častokrát využil k vylepšení své osobní garderoby. Takový významný vědec jako on nemohl trávit všechen čas v laboratoři. Koneckonců ho často žádali o veřejná vystoupení, aby
253
253
odpovídal na otázky občanů, a často také hovořil před šlechtickými komisemi, aby je přesvědčil, že je i nadále důležitý.
Ale dnes Holtzman mířil dál, na plovoucí vory a bárky. Potřeboval koupit lidi, ne šaty. Vědec uviděl před sebou v docích transparent, na němž bylo galašsky napsáno: LIDSKÉ ZDROJE. Přešel po skřípajících můstcích a lávkách až ke shluku vorů, kde byli zajatci. Zamračení vězni byli shromážděni po skupinách za bariérami, oblečení ve fádních jednotných uniformách; mnohé z nich byly moc velké nebo moc malé.
Otroci byli pohublí a hranatí, jako by nebyli zvyklí na pravidelné jídlo. Ti muži a ženy pocházeli z planet, o nichž málokterý svobodný obyvatel Poritrinu vůbec slyšel, natož aby je navštívil.
Jejich dozorci vypadali povýšeně, jako by nijak zvlášť nestáli o to předvést své zboží nebo smlouvat o cenách. Po nedávné epidemii potřebovalo mnoho domácností a šlechtických sídel doplnit personál a poptávka převyšovala nabídku.
Ostatní zákazníci se mačkali u zábradlí, hleděli do sklopených tváří, hodnotili zboží. Jeden starý muž se svazkem bankovek v ruce přivolal dozorce a chtěl si blíže prohlédnout čtyři ženy středního věku.
Holtzman nebyl právě vybíravý a nechtěl ztrácet čas. Protože potřeboval tolik otroků, chtěl koupit celou skupinu. Až dorazí do jeho sídla na útesu, vybere ty nejinteligentnější pro výpočty, zbytek bude vařit, uklízet a starat se o domácnost.
Nenáviděl tyto přízemní nákupní povinnosti, ale ještě nikdy je nesvěřil nikomu jinému. Usmál se, protože si uvědomil, jak přesně za totéž kritizuje Normu - totiž za to, že odmítá používat služby řešitelů.
Holtzman, netrpělivý a nedočkavý, přivolal nejbližšího dozorce, zamával mu před očima kreditním povolením Nika Bludda a protlačil se dopředu. "Chci velkou skupinu otroků."
254
254
Prodejce lidských zdrojů se přihnal, samý úsměv a poklona. "Samozřejmě, Učenče Holtzmane! Co si přejete, to dostanete. Stačí když mi sdělíte své požadavky a já vám dodám bezkonkurenční zboží."
Holtzman obchodníka podezíral, že se ho bude snažit podvést. Řekl: "Potřebuji otroky, kteří jsou chytří

a nezávislí, ale schopní plnit instrukce. Sedmdesát nebo osmdesát bude stačit, řekl bych." Někteří ze zákazníků tlačících se u zábradlí zabručeli, ale nikdo si netroufl otevřeně se postavit proti slavnému vynálezci.
"To je hodně," pokýval hlavou kupec, "zvlášť v těchto hubených časech. Po té nemoci je jich nedostatek, dokud tlulaxanští obchodníci nedodají další."
"Každý ví, jak důležitá - a nezbytná - je moje práce," prohlásil Holtzman a významně vytáhl z širokého rukávu bílého roucha chronometr. "Moje potřeby mají přednost před požadavky nějakého bohatého občana, který hledá uklízečku. Jestli si přejete, vyžádám si od lorda Bludda speciální povolení."
"Já vím, že byste ho jistě dostal, Učenče," ukláněl se otrokář. Houkl na ostatní tlačící se zákazníky. "Přestaňte si stěžovat, vy všichni! Bez tohohle muže bychom teď zametali podlahy myslícím strojům!" Potom obchodník opět nasadil úsměvnou masku a obrátil se k Holtzmanovi. "Otázkou samozřejmě je, kteří otroci by pro vás byli nejlepší? Mám tu teď právě novou várku z Harmonthepu: samí zensunnité. Jsou dostatečně krotcí, ale bohužel trochu dražší."
Holtzman se zamračil. Svoje peníze raději utrácel jinak, zvlášť s ohledem na velkou investici, která teď bude nutná pro rozvoj jeho rezonátoru. "Nepokoušejte se zneužívat mé situace, pane!"
Muž zrudl, ale stál na svém, protože vycítil, že Holtzman spěchá. "Pak by možná byla vhodnější jiná skupina? Tady mám nějaké čerstvé z IV Anbusu." Ukázal na jiný vor, odkud hleděli tmavovlasí otroci s nepřá-

255
telskými výrazy, jež jako by vyzývaly zákazníky na souboj. "To jsou zenšíité."
"Jaký je v tom rozdíl? Ti jsou levnější?"
"To je jen otázka náboženské filosofie." Obchodník s otroky čekal, zda to Holtzmanovi něco řekne, a když se nedočkal, s úlevou se usmál. "Kdo ostatně těm buddislámcům rozumí, že? Jsou to dělníci a ty přece potřebujete, ne? Ty zenšíity vám můžu prodat za nižší cenu, i když jsou docela inteligentní. A jsou zdraví. Mám lékařská potvrzení. Ani jeden z nich nepřišel do styku s tím zhoubným virem."
Holtzman si skupinu prohlédl. Všichni měli vyhrnutý levý rukáv, jako by to byl nějaký odznak. Vpředu stál svalnatý muž s divokýma očima a hustým černým plnovousem a lhostejně mu vracel pohled, jako by se považoval za nadřazeného těm, kteří ho zajali.
Při této zběžné prohlídce Holtzman neviděl na zajatcích z IV Anbusu nic špatného. Jeho domácnost měla zoufalý nedostatek personálu a jeho laboratoř potřebovala

víc podřízených techniků. Každý den bylo čím dál těžší najít dost řešitelů, kteří by se propracovali stále složitějšími rovnicemi.
"Ale proč jsou levnější?" ptal se znovu.
"Je jich víc. To je prostě otázka nabídky a poptávky."
Obchodník s otroky mu hleděl klidně do očí. Potom vyslovil cenu.
Holtzman byl příliš netrpělivý, než aby smlouval. Přikývl. "Vezmu si jich osmdesát." Zvýšil hlas. "Je mi jedno, jestli jsou z IV Anbusu nebo z Harmonthepu. Teď jsou na Poritrinu a pracují pro Učence Tia Holtzmana."
Obratný obchodník s otroky se obrátil ke skupině zajatců a křikl na ně: "Slyšeli jste? Měli byste být pyšní."
Tmavovlasí zajatci se jen podívali na svého nového pána a neřekli nic. Holtzmanovi se ulevilo. Nejspíš to znamenalo, že budou povolnější.

256
Podal obchodníkovi příslušný počet kreditů. "Postarejte se, ať je umyjí a dodají do mé rezidence."
Usmívající se obchodník mu mnohomluvně děkoval. "Nemějte strach, Učenče Holtzmane. Budete s nimi spokojený."
Zatímco velký muž odcházel z přeplněného poříčního trhu, ostatní zákazníci začali znovu pokřikovat, mávat svými kreditními poukázkami a hašteřit se o zbývající otroky. Vypadalo to na den divoké dražby.
V průběhu historie vždy zvítězí silnější živočišný druh.
TLALOC,
ČAS PRO TITÁNY
Když zensunnitští poutníci našli útočiště v poušti Arrakis, byli jen o málo víc než sběrači odpadků a ani nijak zvlášť stateční. I na svých nejdelších hledačských výpravách za užitečnými věcmi se kočovníci drželi poblíž skal a vyhýbali se hluboké poušti a démonickým červům.
Kdysi dávno, poté, co imperiální chemik Shakkad Moudrý zaznamenal pozoruhodné omlazovací schopnosti málo známého koření melanže, nastala po této přírodní látce nevelká poptávka mezi cizinci na kosmodromu v Arrakis City. Jenže planeta byla tak vzdálená od obvyklých kosmických tras, že melanž nikdy nezačala být ekonomicky zajímavá. "Je to zvláštnost, ne zboží," řekl naibu Dharthovi jeden nevrlý kupec. Ovšem i tak zůstávalo koření důležitou součástí stravy a bylo třeba je sbírat, ale jen v písku nedaleko od skal.
Dhartha vedl šestičlennou skupinu soutěskou plnou slehlého jemného písku, v němž jejich stopy zůstávaly neporušené jako polibky v prachu. Volné kusy bílé lát-

257

ky kolem jejich hlavy a tváře ponechávaly nezakryté jen oči; jejich pláště ve větru povlávaly a odhalovaly pásy s nářadím, nástroje a zbraně. Dhartha si povytáhl látku výš přes nos, aby nevdechoval prach. Poškrábal si tetování vyleptané s takovou námahou na jeho tváři a pak přimhouřil oči. Neustále byl ve střehu, jestli nehrozí nějaké nebezpečí.

Nikomu nenapadlo podívat se na jasnou ranní oblohu, dokud neuslyšeli slabé hvízdání, jež rychle sílilo ve vytí. Naíbu Dharthovi to připadalo jako kvílení ženy, která se právě dozvěděla o smrti svého manžela. Vzhlédl a uviděl stříbřitý projektil ženoucí se atmosférou, poté rozeznal nečekané hučení a ječení trysek.

Oblohou se řítil předmět, který vypadal jako bublina, obrátil se a začal se houpat vzduchem, jako by si vybíral, kam přistát. Čtyři motory brzdily jeho sestup.

Pak, ani ne kilometr od místa, kde stáli hledači, žuchl ten předmět do dun jako pěst, dopadající na břicho nepoctivého kupce. Kolem se rozlétla sprška prachu a písku a mezi ní stoupal tenký pramínek černého dýmu.

Naíb stál strnule a jen zíral a jeho muži začali rozčileně brebentit. Mladý Ebrahim byl stejně fascinovaný jako Dharthův vlastní syn Mahmad; oba chlapci chtěli běžet k předmětu a prozkoumat ho.

Mahmad byl hodný chlapec, uctivý a opatrný. Ale o Ebrahimovi měl Dhartha nevalné mínění; rád si vymýšlel a vykládal o neexistujících dobrodružstvích.

A pak tu byla ta záležitost s krádeží kmenové vody, což byl neodpustitelný zločin. Naíb si původně myslel, že ho spáchali dva chlapci, Ebrahim a Selim. Ale Ebrahim rychle popřel jakoukoli zodpovědnost a obvinil svého společníka. Toho to podle všeho šokovalo, ale obvinění nepopřel.

Kromě toho za Dharthou přišel Ebrahimův otec a nabídl mu štědré vyrovnání, pokud jeho syna zachrání, takže sirotek dostal nejvyšší trest, vyhnání. Velká ztráta

258

pro kmen to nebyla. Naíb často musí činit podobná obtížná rozhodnutí.

Nyní se všichni hledači podívali na Dharthu a mezi záhyby špinavé bílé látky jim svítily oči. Naíb věděl, že ať je ta havarovaná loď jakákoli, takovouhle příležitost si nesmí nechat ujít. "Musíme se na to jít podívat," prohlásil.

Jeho muži spěchali pískem, chlubivý Ebrahim a Mahmad v čele. Mířili ke sloupci prachu, který označoval místo dopadu. Dhartha se nerad příliš vzdaloval od ochranné skály, ale poušť je zvala k bohatému cizímu pokladu.

Kočovníci vyšplhali na jednu dunu, sklouzli po její

druhé straně dolů a začali znovu stoupat. Než se dostali ke kráteru, byli celí uhnaní a těžce dýchali do látky, kterou měli kolem úst. Naíb a jeho muži stáli na okraji jámy po vyházeném písku. Na zemi bylo vidět skelné cákance roztaveného křemičitého písku; vypadalo to, jako by na zem někdo plivl.

V jámě ležel mechanický předmět velký asi jako dva muži, s prvky a výčnělky, které bzučely a pohybovaly se, jak se po přistání probouzely. Tělo s krytem z uhlíkových vláken dosud kouřilo, jak se při průchodu atmosférou rozžhavilo. Snad nějaká kosmická loď?

Jeden z Dharthových mužů o krok couvl a udělal prsty znamení proti zlu. Přehorlivý Ebrahim se ovšem naklonil dopředu. Naíb položil Mahmadovi ruku na paži, aby syna varoval. Ať riskují pošetilci.

Havarovaný člun byl příliš malý, než aby mohl nést pasažéry. Světla blikla jasněji a boky sondy se otevřely jako dračí křídla. Objevily se mechanické končetiny, článkované spáry a složité přístroje uvnitř. Skenery, procesory, prostředky ke zkoumání a k destrukci. Zrcadlové konvertory energie se roztáhly do sluneční záře.

Ebrahim začal sjíždět po písku do jámy. "Představ si, jakou cenu bude tohle mít na kosmodromu, naíbe! Jestli u toho budu první, měl bych dostat největší podíl."

259

Dhartha se chtěl s bujným mladíkem přít, ale když viděl, že nikdo - kromě jeho vlastního syna - se nijak nemá k tomu, aby se k Ebrahimovi přidal, přikývl. "Pokud budeš úspěšný, dostaneš větší podíl." I kdyby ten předmět byl úplně zničený, kočovníci mohou využít čistý kov pro vlastní účely.

Odvážný mladík se zastavil v polovině svahu a podezíravě se díval na zařízení, jež dál vibrovalo a dunělo.

Z pružných částí se vysunuly paže a nohy a podivné čočky a zrcátka se otáčely na koncích pružných chapadélek z uhlíkových vláken. Sonda zřejmě zkoumala své okolí, jako by nechápala, kde přistála.

Stroj si lidí vůbec nevšímal až do chvíle, kdy Ebrahim vyhrabal z písku kráteru kámen. Vykřikl: "Ajjí! Ajjí!" a pak kamenem hodil. Se zaduněním dopadl na bok sondy.

Mechanický přistávací modul znehybněl a pak své čočky a skenery obrátil k osamělému člověku. Ebrahim se přikrčil v měkkém písku.

Z jedné z čoček vylétl oslepivý paprsek světla. Ebrahima obklopil sloup ohně a vrhl ho na stěnu jako praskající oblak spáleného masa a kostí. Na vrchol kráteru dopadl uzlík kouřícího oblečení spolu se zuhelnatělými kusy rukou a nohou.

Mahmad vykřikl kamarádovo jméno, ale Dhartha

všem svým mužům okamžitě přikázal, aby se stáhli. Klopýtali dolů po vnější stěně kráteru a poté prchali měkkým údolíčkem mezi dunami. Jakmile byli v bezpečí půl kilometru daleko, vyšplhali na písečný hřeben dost velký na to, aby z něj viděli na jámu. Muži se modlili a dělali zaříkávací gesta a Dhartha zvedl k jámě zaťatou pěst. Pošetilý Ebrahim tu mechanickou věc na sebe upozornil a zaplatil za to životem.

Hledači se dívali z bezpečné vzdálenosti. Sonda jim už nevěnovala pozornost. Místo toho se otřásala a řinčela, jako by se sestavovala, jako by kolem svého jádra stavěla další vrstvy. Ruce s lopatkami vtahovaly písek

260

do násypky v břiše a z výrobní jednotky vycházely jakoby skleněné tyče, jež zařízení používalo jako vzpěry.

Stroj přidával další součástky, zvětšoval sám sebe a nakonec se začal vyhrabávat z jámy. Bušil a rámusil a vůbec dělal dost značný hluk.

Dhartha ještě pořád nic nechápal. Třebaže byl vůdce, neměl nejmenší ponětí, co by měl dělat. Takové věci byly mimo okruh jeho chápání. Možná by to věděl někdo na kosmodromu, ale naib se hrozně nerad spoléhal na cizince. Kromě toho by ta věc mohla být cenná a jemu se jí nechtělo vzdávat, když ji přece našel.

"Otče, podívej!" Mahmad ukázal do pouště. "Podívej, ten ďábel stroj zaplatí za to, že zabil mého kamaráda."

Dhartha viděl známé vlnění písku zvedaného postupem obra pod zemí. Sonda dál bušila, pokračovala v rytmických pohybech a řinčení součástek, a okolí si nevšímala. Sestavený mechanismus se zvedl; teď to byl obludný slepenec krystalických materiálů a křemičitých vzpěr vyztužených trámky z uhlíkatých vláken, které zpracoval z materiálu svého vlastního trupu a podpěr.

Červ se rychle blížil, prohrabával se těsně pod povrchem, až se nakonec vynořila jeho ústa. Tlama vypadala jako obří lžíce, větší než kráter.

Robotická sonda zamávala senzorovými končetinami a bojovými zrcátky, protože vycítila, že je napadena, ale nechápala jak. Do písku se zařízlo několik ohnivých zášlehů.

Červ polkl mechanického démona vcelku, a pak se hadovitý pouštní tvor zavrtal znovu do písku jako mořský had mizející v hlubině…

Naib Dhartha a jeho muži stáli na duně jako zkamenělí. Kdyby se teď obrátili a utíkali, zvuky jejich kroků by mohly červa přivolat zpátky a upozornit ho na další jídlo.

Brzy uviděli vzdalující se červí stopu, jak se vrací do pouště. Kráter byl pryč a spolu s ním všechny stopy po

ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

mechanickém zařízení. Nezůstal také ani kousek těla pošetilého Ebrahima.

Dhartha zavrtěl hlavou s dlouhým černým ohonem a obrátil se ke svým šokovaným společníkům. "Tohle bude legendární příběh, slavná balada, která se bude zpívat za noční tmy v našich jeskyních…" Zhluboka se nadechl a obrátil se. "Třebaže pochybuji, že nám to někdy někdo uvěří."

Budoucnost? Nenávidím ji, protože v ní nebudu.

JUNO,

ŽIVOTY TITÁNŮ

Po neočekávaném střetnutí s Armadou Ligy na Giedi Primě trvalo poničenému Korábu snů o měsíc déle, než se dobelhal na Zemi k opravě. Vzhledem k tomu, jak pomalu teď postupovali, vyslal Seurat okamžitě nouzovou bóji a ohlásil Omniovi špatné zprávy o pádu nejnovějšího Synchronizovaného světa a o smrti Titána Barbarossy.

Teď už všemysl jistě ví, co se stalo.

Robotický kapitán dělal co mohl, aby opravil nebo nahradil poškozené systémy lodi a uzavřel určité sekce - tím zase chránil svého křehkého lidského kopilota. Generál Agamemnon by nebyl rád, kdyby se jeho biologickému synovi něco stalo. A kromě toho, Seurat získal k Vorianu Atreidovi určitou náklonnost…

Vorian trval na tom, že si oblékne vyrovnávací oblek a vyleze na plášť aktualizační lodi, aby prohlédl trup. Seurat ho připoutal dvěma lany a doprovázely ho tři inspekční automaty. Jakmile mladík uviděl začernalou ránu v místech, kde po nich vzbouření lidé pálili, znovu pocítil stud. Seurat se soustředil jen na to, aby dopravil na místo životně důležité Omniovy aktualizace, a nedopustil se žádného agresivního činu proti těm

262

hrethgir, ale oni ho přesto napadli. Divocí lidé nemají žádnou čest.

Agamemnon a jeho přítel Barbarossa přivedli divoké lidi do Omniovy všeobjímající náruče, ale hrethgir odmítli vyšší civilizaci Synchronizovaných světů a udělali přitom z Barbarossy mučedníka. Jeho otec bude hluboce zasažen ztrátou tak blízkého přítele, jednoho z posledních zbylých Titánů.

I sám Vor mohl být zabit, jeho měkké a zranitelné lidské tělo zničeno, aniž by dostal šanci stát se neo-kymekem. Jediná rána Armady mohla zlikvidovat všechen Vorův potenciál. Nemohl se aktualizovat ani zálohovat své vzpomínky a zkušenosti, jako to může udělat stroj. Byl by ztracený stejně jako Omnius Giedi Primy. Stejně jako ostatních dvanáct Agamemnonových synů.

Z té myšlenky se mu udělalo špatně, až se otřásl.

Na zpáteční cestě se Seurat pokoušel Vora rozveselit
svými strašnými vtipy jako by se nic nestalo. Robot pochválil
svého společníka za rychlé přemýšlení a za taktické
inovace, jimiž vyzrál na toho důstojníka hrethgir.
Vorova lest, při níž předstíral, že je vzbouřený člověk,
který zajal loď myslících strojů - takový absurdní scénář!
- jim poskytla několik drahocenných okamžiků
času a jeho klamné projekce jim umožnily uniknout.
Možná, že to dokonce budou učit ostatní důvěrníky
v pozemských školách.
Vorovi ovšem záleželo nejvíc na tom, co řekne jeho
otec. Pokud jeho jednání schválí velký Agamemnon,
bude všechno v pořádku.
Sotva Koráb snů přistál na ústředním kosmodromu Země,
Vorian seběhl dolů po rampě, oči rozzářené, ve tváři
dychtivý výraz - a potom zklamání, protože Titána
nikde neviděl.
Vor těžce polkl. Jeho otec mu vždycky přišel naproti,
pokud mu v tom nezabránily životně důležité okolnosti.
Tohle byly vzácné chvíle, které mohli trávit společ-

263
ně, vyměňovat si myšlenky, mluvit o plánech a o snech.
Vor se utěšil myšlenkou, že Agamemnon má patrně nějakou
důležitou práci pro Omnia.
Robotičtí údržbáři a opravářské stroje se už kolébali
k poškozené lodi. Jeden ze složitých strojů se na chvilku
zastavil, oddělil se od ostatních a dobzučel k němu.
"Voriane Atreide, Agamemnon ti přikazuje, abys za ním
přišel do údržbového střediska. Okamžitě se tam hlas."
Mladík se rozzářil. Nechal robota, aby se vrátil k práci,
a rázně vykročil. Protože se už déle nedokázal ovládat,
dal se do běhu…
Třebaže se Vor pokoušel během dlouhých cest se
Seuratem cvičit, jeho biologické svaly byly slabší než
strojové a rychle se unavil. Další připomínka jeho smrtelnosti,
jeho křehkosti a podřadnosti přírodní biologie.
To jen posílilo jeho touhu mít jednou mocné tělo neokymeka
a zahodit tuto nedokonalou lidskou podobu.
Plíce Vorianovi hořely, když vběhl do naleštěné
místnosti z chromu a plaskla, kde mozku svého otce
pravidelně doplňoval elektrafluid a leštil ho. Sotva
mladík vstoupil do chladné, dobře osvětlené místnosti,
objevili se za ním dva robotičtí strážci a zlověstně mu
znemožnili ústup. Uprostřed místnosti stál mechanický
kolos lidského tvaru, který nyní Agamemnon používal.
Obr udělal dva kroky vpřed, stabilizátorové nohy bušily
do tvrdé podlahy. Jeho syn vedle něj vypadal jako trpaslík;
Titán byl dobře třikrát větší.
"Čekal jsme na tebe, synu. Všechno je připraveno.
Co tě zdrželo?"

Polekaný Vor se podíval nahoru na mozkovou schránu.
"Spěchal jsem rovnou sem, otče. Moje loď přistála
teprve před hodinou."
"Slyšel jsem, že Koráb snů byl na Giedi Primě poškozen,
že na něj zaútočili lidští vzbouřenci, kteří zavraždili
Barbarossu a znovu se zmocnili planety."
"Ano, pane." Vor měl dost rozumu, aby neplýtval
Titánovým časem na nepodstatné detaily. Generál už
264
264
jistě dostal úplnou zprávu. "Odpovím na všechny otázky,
které snad máš, otče."
"Nemám otázky, jen příkazy." Místo aby synovi pokynul,
že má začít čistit a leštit jeho součásti, Agamemnon
pozvedl velikou ruku, uchopil Voriana za
hruď a násilně ho přitiskl ke svislému stolu.
Vor narazil na hladký povrch tak prudce, že jím projela
ostrá bolest. Otec byl tak silný, že mu mohl nechtěně
zlámat kosti, přerazit páteř. "Co se děje, otče?
Co…"
Agamemnon ho držel tak, že se nemohl ani pohnout,
a připoutal ho za zápěstí, kolem pasu a na kotnících.
Vor byl teď bezmocný, proto jen otočil hlavu, aby se
podíval, co jeho otec dělá. Uviděl, že do místnosti přijíždějí
nějaká složitá zařízení. S hrůzou si povšiml dutých
válců naplněných modravou tekutinou, neuromechanických
pump a strojů, které pátravě mávaly ve
vzduchu chapadélky senzorů.
"Prosím, otče!" Vorovi se prohnaly myslí nejhlubší
obavy, odrážely se od jeho bolesti a každý ten odraz
posiloval jeho strach a pochybnosti. "Co jsem udělal
špatného?"
Věžička, kterou měl Agamemnon místo hlavy, nedala
najevo žádný srozumitelný výraz. Agamemnon se
přiblížil k synovu svíjejícímu se tělu se sadou dlouhých
jehel. Ocelové hroty mu pronikly do hrudi, mezi žebra,
hledaly a našly jeho plíce, jeho srdce. Dvě stříbrné šipky
nabodly jeho hrdlo. Všude prýštila krev. Vorovi se
vyboulily šlachy na krku, jak zatínal zuby a stahoval
rty, jak se snažil nevykřiknout.
Ale přesto vykřikl.
Kymek manipuloval s přístroji připojenými k Vorianovu
tělu a zesiloval bolest nad jakoukoli představitelnou
úroveň. Vor předpokládal, že nějak zklamal, a byl
přesvědčen, že zemře jako těch dvanáct neznámých
bratrů před ním. Zdálo se, že teď Agamemnonovo očekávání
nesplnil ani sám Vorian.
265
265
Agonie sílila a nikde v dohledu neviděl konec. Jeho
křik se změnil v dlouhé kvílení, když do jeho těla začaly

vtékat kapaliny podobné kyselinám. Po chvíli už selhaly i Vorianovy hlasivky a křik pokračoval jen v jeho mysli, ale přesto pokračoval… Už to nedokázal snášet. Nemohl si ani představit, jak strašlivě už musí být jeho rozervané, natažené tělo poraněné.

Když mučení konečně přestalo a Vor přišel k sobě, nevěděl, jak dlouho byl v bezvědomí - možná dokonce zahalen do pláště smrti. Měl pocit, jako by jeho tělo bylo zmáčknuto do koule a potom zase nataženo do podoby člověka.

Agamemnonova postava se nad ním tyčila a na těle se mu třpytila galaxie optických vláken. Ačkoliv mu v lebce ještě duněly zbytky té strašlivé bolesti, Vor se ovládl a nevykřikl. Jeho otec ho nakonec z nějakých vlastních důvodů přece jen zachoval při životě. Hleděl do neoblomné Titánovy kovové tváře a doufal jen, že ho otec neoživil proto, aby mu způsobil další bolest.

Co jsem udělal špatného?

Ale prastarý kymek neměl v úmyslu vraždit. Místo toho řekl: "Jsem navýsost spokojen s tím, jak ses zachoval na palubě Korábu snů, Voriane. Analyzoval jsem Seuratovo hlášení a zjistil jsem, že tvoje taktické akce při úniku před Armadou Ligy byly vynalézavé a neočekávané."

Vorian nemohl generálova slova pochopit. Zdálo se mu, že nemají naprosto žádnou souvislost s tím mučením, jež mu generál právě připravil.

"Žádný myslící stroj by na tak lstivý trik nepřišel. Pochybuji dokonce, že by i nějaký jiný důvěrník vymyslel podobnou léčku tak rychle. Omniovo shrnutí nás dokonce opravňuje k závěru, že jakákoli jiná akce by patrně vedla k zajetí nebo zničení Korábu snů. Seurat by sám nikdy nedokázal přežít. Nejen že jsi zachránil loď, zachránil jsi i Omniovy aktualizační koule a dopravil jsi je nedotčené na Zemi." Agamemnon se

266

odmlčel a potom opakoval: "Ano, jsem navýsost spokojen, synu. Máš potenciál stát se jednou velkým kymekem."

Vor se pokoušel dostat z rozbolavělého hrdla slova, ale krk se mu křečovitě stáhl. Jehly už byly odstraněny a nyní Agamemnon uvolnil i pouta, která ho přidržovala k tvrdé desce. Voriana jeho slabé svaly neunesly, takže se sesypal jako kus hadru, až skončil na kolenou na podlaze. Nakonec ze sebe vypravil: "Tak proč jsi mě mučil? Proč jsi mě potrestal?"

Agamemnon napodobil smích. "Až se tě rozhodnu potrestat, synu, tak to poznáš. Tohle byla odměna. Omnius mi dovolil věnovat ti tento vzácný dar. Vlastně žádnému jinému člověku na všech Synchronizovaných světech se takové pocty nedostalo."

"Ale jak to, otče? Vysvětli mi to, prosím. V mozku mi ještě hučí." Hlas mu selhal.
"Co je pár chvil bolesti v porovnání s tím darem, který jsi dostal?" Obr přecházel tam a zpátky po lesknoucí se údržbářské místnosti, až se stěny a podlaha otřásaly. "Bohužel jsem nedokázal přesvědčit Omnia, aby tě změnil v neo-kymeka - jsi příliš mladý - ale jsem si jistý, že ta chvíle jednou přijde. Chtěl jsem, abys sloužil po mém boku - ne jako pouhý důvěrník, ale můj skutečný nástupce." Agamemnonova třpytivá optická vlákna zasvítila jasněji. "Místo toho jsem pro tebe udělal druhou nejlepší možnou věc."
Kymek vysvětlil Vorianovi, že právě podstoupil důkladnou biotechnologickou kúru, náhradu buněk, která dramaticky prodlouží jeho lidský život. "Tuto techniku vyvinuli geriatričtí specialisté Starého impéria, třebaže nechápu, za jakým účelem. Ti hlupáci nevytvořili nic užitečného ani během normálně dlouhého života, proč by pak měli chtít žít o několik staletí déle a dokázat ještě méně? Pomocí nových bílkovin, vypuzení volných radikálů a účinnějšího mechanismu buněčných oprav prodlužovali svou zbytečnou existenci. Většina

267
z nich byla zabitá při vzpourách, když jsme my Titáni upevňovali svou moc."
Agamemnon obrátil trup. "Protože jsme na začátku své vlády dosud měli lidská těla, všech dvacet Titánů podstoupilo biotechnologické prodloužení života stejně jako ty, takže dobře znám, jakou bolest jsi právě prodělal. My jsme museli žít po staletí, protože jsme ten čas potřebovali, abychom odumírajícímu Starému impériu vtiskli vizi a schopné vedení. Dokonce i po tom, co jsme se změnili v kymeky, pomáhal tento proces chránit naše prastaré biologické mozky před degenerací v důsledku našeho extrémně vysokého věku."
Jeho mechanické tělo přišlo blíž. "Tento proces prodloužení života je naše malé tajemství, Voriane. Liga vznešených by se zbláznila, kdyby věděla, že takovou technologii máme." Agamemnon vydal lítostivý zvuk, skoro povzdech. "Ale pozor, synu, dokonce ani taková vylepšení tě neochrání před nehodami nebo přímými pokusy o vraždu. Jak to bohužel nedávno zjistil Barbarossa."
Vor se konečně nejistě postavil na nohy. Našel kohoutek s pitnou vodou, hltavě vypil kelímek chladné tekutiny a cítil, jak se mu srdce zklidňuje.
"Očekávají tě ohromující věci, synu. Tvůj život už není jen svíčka ve větru. Máš čas zažít mnoho věcí, důležitých věcí."
Mohutný kymek došel k závěsu a použil složitou síť umělých rukou a západek trčících z kovové stěny, aby

propojil myšlenkové porty své mozkové schrány. Pružné úchopové ruce pozvedly schránu z obřího těla a přenesly ji na jeden z chromových podstavců.
"Teď jsi o krok blíž k plnému využití svého potenciálu, Voriane," řekl Agamemnon z reproduktoru na stěně, protože nyní byl oddělen od svého pohyblivého těla.
Ačkoli byl Vor ještě slabý a rozbolavělý, věděl, co teď od něj otec očekává. Spěchal k čisticím zařízením
268
268
a třesoucíma se rukama propojil elektrické kabely k zástrčkám v průsvitné mozkové schráně. Namodralý elektrafluid jako by byl plný mentální energie.
Vor se snažil znovu nastolit dojem normálnosti, ačkoli stále ještě nemohl uvěřit tomu, co se mu právě stalo. Pustil se do obvyklé údržby otcových mechanických systémů. Mladík láskyplně hleděl na zprohýbanou mozkovou hmotu, na pradávnou mysl, plnou významných myšlenek a obtížných rozhodnutí, jak je generál popsal ve svých rozsáhlých pamětech. Pokaždé, když je četl, Vor doufal, že svého složitého otce lépe pochopí.
Uvažoval, jestli mu Agamemnon nic neřekl předem proto, aby si s ním krutě zahrál, nebo protože zkoušel jeho odhodlání. Vor by vždycky přijal, cokoli by mu generál přikázal, nikdy by se nepokusil utéct. Teď, když agonie skončila, doufal jen, že uspěl, ať už ho generál testoval jakkoli.
Když Vor trpělivě leštil otcovu mozkovou schránu, Agamemnon tiše, skoro šeptem promluvil. "Jsi neobvykle zamlklý, synu! Co si myslíš o tom velkém daru, který jsi dostal?"
Mladík chvilku mlčel a nebyl si jistý, jak odpovědět. Agamemnon byl často impulzivní a těžko pochopitelný, ale málokdy se stávalo, že by při některém svém činu neměl na mysli širší souvislosti. Vor mohl jen doufat, že jednou pochopí úplný obraz, celý ten veliký gobelín.
"Děkuji, otče," řekl konečně, "že jsi mi dal víc času, abych dokázal všechno, co ode mě žádáš."
269
269
Proč lidé tráví tolik času starostmi o to, čemu říkají "morální otázky"? To je jedna z mnoha záhad jejich chování.
ERASMUS,
ÚVAHY O MYSLÍCÍCH BIOLOGICKÝCH JEDINCÍCH
Identická dvojčata vypadala poklidně, jako by spala bok po boku, malí andílci v pohodlné postýlce. Malí hádci mozkových skenerů, zasunutí do hlavy malou

dírkou vyvrtanou v lebce, byli skoro neviditelní.
Děti, znehybněné drogami, ležely v bezvědomí na laboratorním stole v experimentální zóně. Erasmova zrcadlově hladká tvář se zformovala v přehnané zamračení, jako by je přísnost jeho výrazu mohla přinutit prozradit svá tajemství o lidstvu.
K čertu s vámi!
Nemohl pochopit tyto inteligentní tvory, kteří nějak vytvořili Omnia a úžasnou civilizaci myslících strojů.
Bylo to jen zázračné štěstí? Čím víc se Erasmus dozvídal, tím víc otázek se nabízelo. Nepopiratelný úspěch jejich chaotické civilizace představoval pro Erasma hlubokou záhadu. Pitval mozky víc než tisícovky vzorků, mladých i starých, mužů i žen, inteligentních i tupých. Provedl detailní analýzy a srovnání, zpracoval data pomocí neomezené kapacity všemysli.
Ale ani tak neměl žádné jasné odpovědi.
Mozky žádných dvou lidí nebyly přesně stejné, dokonce ani když subjekty vyrůstaly za týchž podmínek nebo začínaly jako dvojčata. Matoucí suma zbytečných proměnných! Žádný rys jejich fyziologie nezůstával od osoby k osobě neměnný.
Všude samé výjimky!
Ale přesto si Erasmus všiml určitých zákonitostí. Lidé byli plní rozdílů a překvapení, ale jako druh se řídili určitými obecnými pravidly. Za určitých podmínek, zvlášť když byli natěsnáni do uzavřeného prostoru, vy-

270
kazovali lidé stádní mentalitu, slepě následovali jiné, vzdávali se individuality.
Občas byli lidé stateční a jindy to byli zbabělci.
Erasma obzvlášť zajímal průběh "panických experimentů", které prováděl na davech v chovných kotcích. Vtrhl dovnitř, některé jedince pozabíjel, jiné nechal žít. Za takových okolností krajního stresu se vždycky objevili vůdci, lidé, kteří projevovali větší vnitřní sílu než ostatní. Erasmus s obzvláštním potěšením zabíjel právě tyhle a pak se díval, jak ničivý účinek to má na zbytek lidí.
Možná, že skupina jeho experimentálních subjektů byla za ta staletí příliš malá. Možná bude muset provést vivisekci a pitvu desítek tisíc dalších, než bude moci dojít k rozumným závěrům. To byl obrovský úkol, ale Erasmus byl stroj a jeho energie i jeho trpělivost byly bez hranic.
Jednou ze svých osobních sond se dotkl spánku větší z obou dívek a ucítil její klidný tep. Každá kapička krve jako by před ním skrývala tajemství, jako by se celá tato rasa podílela na obrovském spiknutí proti němu.
Bude Erasmus jednou považován za největšího hlupáka

všech dob? Vlákénko sondy se stáhlo zpátky do přístupových kanálů v jeho pokožce, ale nejdřív záměrně, podrážděně do kůže škráblo.
Vždy když nezávislý robot bral ta dvojčata z kotců, jejich matky ho proklínaly a říkaly o něm, že je netvor. Lidé umějí být tak omezení, nechápou, jak důležité je to, co dělá, nevidí souvislosti.
Skalpelovým paprskem řízl do malého mozku menší z dívek (jež byla o 1, 09 centimetru menší a o 0,7 kilogramu lehčí - takže holčičky vůbec nebyly "identické") a díval se, jak prudce vylétla mozková aktivita její omámené sestry - souladná reakce. Fascinující! Ale ty dívky nebyly navzájem fyzicky propojené, ani tělesným kontaktem, ani strojem. Copak mohou navzájem cítit svou bolest?
271
271
Pokáral se za nedostatek předvídavosti a plánování. Jejich matku jsem tu měl mít na stole taky.
Jeho myšlenky přerušil Omnius, promlouvající z nejbližší obrazovky. "Tvoje nová otrokyně dorazila; poslední dar od Titána Barbarossy. Čeká na tebe v obývacím pokoji."
Erasmus pozvedl zakrvácené kovové ruce. Těšil se na to, až dostane ženu chycenou na Giedi Primě, údajně dceru místokrále Ligy. Její původ naznačoval genetickou nadřazenost a robot jí chtěl položit mnoho otázek o vládě divokých lidí.
"Provedeš na ní také vivisekci?"
"Nechci se vázat předem."
Erasmus se podíval na dívky. Jedna už byla mrtvá po přerušeném odkrývání její mozkové tkáně. Promarněná příležitost.
"Jestliže analyzuješ poslušné otroky, nedostaneš správné výsledky, Erasme. Z těch už jsme křížením vymýtili všechny myšlenky na vzpouru. Takže všechny informace, které tak získáš, budou z vojenského hlediska pochybné." To už všemysl z obrazovky přímo burácela.
Erasmus ponořil své ruce z organického plastu do rozpouštědla, aby odstranil zasychající krev. Měl přístup k tisíciletým zásobám lidmi psaných psychologických studií, ale ani z tolika dat nebylo možné získat jasnou odpověď. Mnozí z těch, kteří se prohlašovali za "odborníky", nabízeli divoce nepravděpodobné odpovědi.
To z dvojčat, jež na stole ještě žilo, dál kňouralo bolestí a strachem. "Nesouhlasím, Omnie! Lidský tvor má vzpurnost vrozenou. Je to nedílný rys jejich povahy. Otroci k nám nikdy nebudou zcela loajální, bez ohledu na to, kolikátou generaci už slouží. Důvěrníci, dělníci, na tom nezáleží."

"Přeceňuješ sílu jejich vůle." Všemysl se zdála poťouchle sebejistá.
272
272
"A já nesouhlasím s tvými chybnými předpoklady." Erasmus se postavil před barevné víry na obrazovce. Rozhovor v něm probudil zvědavost a kromě toho si byl jistý, že lidi chápe víc. "S dostatkem času a odpovídající pobídkou dokážu jakéhokoliv naprosto loajálního dělníka obrátit proti nám, i toho nejprivilegovanějšího důvěrníka."
Omnius mu odporoval dlouhou litanií údajů ze svých databází. Všemysl si byla jistá, že její otroci zůstanou spolehliví, ačkoliv byla možná příliš spokojená a povolná. Omnius chtěl, aby vesmír běžel hladce a výkonně, a neměl rád překvapení a nepředvídatelnost lidí z Ligy.
Omnius a Erasmus se přeli stále prudčeji, až to nakonec nezávislý robot ukončil. "Oba se řídíme tím, jaký by měl být podle našeho názoru výsledek. Proto navrhuji experiment, abychom určili správnou odpověď. Ty vybereš náhodně skupinu jedinců, kteří se budou zdát loajální, a já dokážu, že jsem schopen obrátit je proti myslícím strojům."
"A čeho tím dosáhneš?"
Erasmus odpověděl: "Dokáže se tím, že ani těm nejspolehlivějším lidem se nikdy nedá plně věřit. Je to nedostatek v jejich biologickém naprogramování. Nebude to užitečná informace?"
"Ano. A pokud je tvoje tvrzení správné, Erasme, pak už nikdy nebudu moci věřit svým vlastním otrokům. Takový výsledek by volal po preventivním vyhlazení celé lidské rasy."
Erasmus znejistěl; možná se chytil do vlastní pasti. "To… nemusí být jediný rozumný závěr." Chtěl znát odpověď na řečnickou otázku, ale také se jí bál. Pro zvědavého robota bylo tohle mnohem víc než pouhý spor s nadřízeným; bylo to zkoumání nejhlubších motivů a rozhodovacích procesů lidských bytostí.
Ale důsledky objevu správných odpovědí by mohly být strašné. Musel ve sporu vyhrát, ale tak, aby Omnius experimenty neukončil.
273
273
"Musím si promyslet mechanismus, jakým to udělat," prohlásil Erasmus. Pak s chutí vyšel z laboratoře, aby konečně viděl svou novou domácí otrokyni Serenu Služebnici.
Vesmír je hřiště improvizace - neřídí se žádnou vnější zákonitostí.
KOGITOR RETICULUS,
Z VÝŠE TISÍCE LET

Čísla a myšlenky tančily Normě ve snech, ale kdykoli se jimi pokusila manipulovat, rozplynuly se, jako by jí na prstech tály sněhové vločky. Uštvaně se dopotácela do laboratoře a zírala do rovnic celé hodiny, až se jí z nich před očima staly jen rozmazané čáry.Vztekle přejela po magnetické tabuli a vymazala část důkazu, potom začala znovu.

Teď, když pracovala pod křídly legendárního Holtzmana, si už Norma nepřipadala jako nula, jako deformované zklamání své matky. Čarodějky svými telepatickými schopnostmi úspěšně zasáhly proti myslícím strojům na Giedi Primě. Ale Norminy přenosné rušičky se na vítězství podílely také, třebaže Učenec Holtzman nezdůrazňoval její podíl na vzniku té myšlenky.

Normě nezáleželo ani na slávě, ani na uznání. Důležitější pro ni byl podíl na válečném úsilí. Kdyby jen dokázala najít nějaký smysl v těch toulavých, ale nekonečně slibných teoriích…

V laboratořích vysoko na útesu mohla při svém snění hledět na řeku Isanu. Občas se jí stýskalo po Aureliu Venportovi, který se k ní vždycky choval ohleduplně a laskavě. Většinou se jí však hlavou honily neobvyklé myšlenky, čím bláznivější, tím lepší. Její matka na Rossaku jí nikdy neradila, aby uvažovala

274

i o nepraktických možnostech, ale tady je Tio Holtzman vítal.

Třebaže myslící počítače byly na planetách Ligy zakázané a na bukolickém Poritrinu tím spíš, Norma přesto trávila dost času tím, že se pokoušela poznat do nejmenších detailů, jak ty složité gelové obvody vlastně fungují. Aby mohl člověk ničit, musí nejdříve znát svůj cíl.

Občas spolu s Holtzmanem večeřeli a povídali si o různých myšlenkách, upíjeli přitom dovážená vína a vychutnávali si exotická jídla. Norma skoro nevěděla co jí, jak zaníceně mluvila; mávala malýma rukama a přála si, aby měla u jídelního stolu pero a tabulku, na niž by mohla své nápady načrtnout. Dojedla vždycky rychle a už se chtěla rozběhnout zpátky do svých pokojů, kdežto velký vynálezce pohodlně odpočíval nad chutným moučníkem a poslouchal hudbu. "Dobíjím si mozek," vysvětloval.

Holtzman ji rád bavil okrajovými tématy, mluvil o svých předchozích úspěších a uznáních, četl dopisy a předváděl vyznamenání, kterých se mu dostalo od lorda Bludda. Bohužel žádný z těch rozhovorů nevedl k technickému průlomu, alespoň pokud Norma věděla.

Teď stála v laboratoři a všude kolem ní zářila světla. Hleděla na zavěšenou křišťálovou tabulku o velikosti

pořádného okna. Byla potažená tenkou průsvitnou proměnlivou vrstvou, která zachycovala každý tah pera, když Norma zaznamenávala své myšlenky a poznámky. Byla to staromódní pomůcka, ale Norma ji považovala za nejlepší způsob, jak zachycovat své unikající myšlenky.

Hleděla na rovnici, kterou napsala - vynechávala určité kroky a intuitivně skákala vpřed, až se dostala ke kvantové anomálii, jež zdánlivě umožňovala předmětu, aby byl na dvou místech současně. Jeden z předmětů by byl pouhým obrazem druhého, ale pozorovatel by nemohl žádným výpočtem dokázat, který je ten pravý.

275

275

I když si Norma nebyla jistá, jak by se tato neortodoxní metoda dala použít jako zbraň, vzpomněla si na radu svého učitele, že každý nápad má dovést až k jeho logickému závěru. Vyzbrojená rovnicemi a připravená na úplnou simulaci spěchala osvětlenými chodbami až do místnosti plné řešitelů, kteří ještě přežili.

Dokonce i takhle pozdě se otroci hrbili nad stoly s ručními kalkulačkami. Mnoho míst zůstalo prázdných, protože dobrá třetina řešitelů podlehla smrtící horečce. Holtzman už nakoupil novou skupinu zenšíitských dělníků z poritrinského obchodu s "lidskými zdroji", ale tito náhradníci ještě nebyli dostatečně vyškoleni pro vysokou matematiku.

Norma si zavolala předáka řešitelů, předala mu svůj nový problém a trpělivě vysvětlila, co chce, aby otroci udělali, a že už některé přípravy provedla sama. Vysvětlovala tvrdě pracujícím dělníkům, kterými směry by se měli vydat, a zdůrazňovala význam své teorie - až vzhlédla a uviděla ve dveřích Holtzmana osobně.

Zamračil se a odtáhl Normu na chodbu. "Mařite čas, pokud se s nimi pokoušíte spřátelit. Nezapomínejte, že otroci řešitelé jsou jen organické přístroje, procesory, které vydají určitý výsledek. Jsou nahraditelní, takže jim nepřisuzujte osobnost nebo temperament. Nám záleží jen na řešení. Rovnice žádnou osobnost nemá."

Norma se rozhodla nepřít se s ním, ale vrátila se do svých pokojů, aby o samotě pokračovala ve svém úsilí. Zdálo se jí, že určité vyšší řády matematiky své osobnosti mají, že určité teorémy a integrály vyžadují obratnost a důvtip, jaký prostá aritmetika nepotřebuje.

Došla zezadu ke křišťálové tabuli a podívala se na své rovnice naopak. Obrácené symboly vypadaly jako nesmysl, ale přesto se přinutila podívat se na otázku z jiné perspektivy. Řešitelé už dříve dokončili sérii zdlouhavých výpočtů, a zatímco kontrolovala jejich práci, výsledky ji nepřestávaly šokovat.

ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

276
276
V hloubi duše věděla, jaká musí být odpověď, takže odsunula stranou výsledky otroků a vrátila se k přední straně křišťálu, kam začala psát tak divoce, že za chvíli stříbřitá čísla a symboly po zavěšené tabuli doslova létaly. Pak se vrátila za tabuli a snažila se najít nějakou cestu ze svého problému.
Tio Holtzman vytrhl Normu z teoretického vesmíru. Překvapeně se na ni podíval. "Vy jste byla v transu!"
"Přemýšlela jsem," odpověděla.
Holtzman se zasmál. "Na opačné straně tabule?"
"Otevírá mi to nové možnosti."
Zamnul si bradu s rašícím šedivým strništěm. "Nikdy jsem nikoho neviděl soustředit se tak jako vás."
V mysli obcházela kolem řešení, ale nedokázala je dosud vyjádřit slovy. "Já vím, jaký by měl být výsledek, ale nemůžu vám ho reprodukovat. Řešitelé pořád přicházejí s jinou odpovědí, než jakou čekám."
"Udělali chybu?" zeptal se rozhněvaně.
"Na žádnou nemůžu přijít. Jejich práce vypadá jako správná. Ale já mám přesto pocit, že je… chybná."
Vědec se zamračil. "Matematika neexistuje proto, aby plnila přání, Normo. Musíte postupovat krok za krokem a držet se zákonů vesmíru."
"Myslíte známých zákonů vesmíru, Učenče. Já jen chci rozšířit naše myšlení, natáhnout ho a zase poskládat zpátky. Jsem si jistá, že existují způsoby, jak problém obejít. Intuitivní okliky."
Holtzman se zatvářil shovívavě, ohromeně - ale i nevěřícně. "Matematické teorie, s nimiž pracujeme, jsou často neobvyklé a těžko se chápou, ale vždycky respektují určitá pravidla."
Otočila se, nešťastná z toho, že o ní dosud pochybuje. "Právě slepá oddanost pravidlům původně umožnila vytvoření myslících strojů. Dodržování pravidel nám může zabránit porazit naše nepřátele. Sám jste to řekl, Učenče. Musíme hledat alternativy."
Holtzman konečně narazil na téma, které ho zají-
277
277
malo. Sepnul ruce, až se mu ztratily v dlouhých rukávech. "Vidíte, Normo! Dokončil jsem základní práce na svém kovovém rezonátoru a teď je na řadě prototyp."
Byla tak zabraná do práce, že ji ani nenapadlo být taktní. Zavrtěla hlavou. "Ten kovový rezonátor nebude fungovat. Důkladně jsem prostudovala vaše první studie. Myslím, že je v nich zásadní chyba."
Holtzman se na ni podíval, jako by ho udeřila do tváře. "Prosím? Prošel jsem celou tu práci. Řešitelé zkontrolovali každý krok."

Pokrčila rameny, oči upřené na tabuli plnou rovnic.
"Přesto ale, Učenče, podle mého názoru není ten koncept životaschopný. Správné výpočty nejsou vždycky správné - pokud jsou založené na chybných zásadách nebo neplatných předpokladech." Zachmuřila se, protože si konečně povšimla jeho šokovaného výrazu.
"Proč se zlobíte? Sám jste mi říkal, že účelem vědy je zkoušet myšlenky a zavrhnout je, jestliže nefungují."
"Ještě jste mi svoje námitky nedokázala," odpověděl a bylo vidět, že se jen taktak ovládá. "Ukažte mi v mých návrzích, kde jsem udělal chybu, prosím."
"Není to ani tak chyba, jako…" Zavrtěla hlavou. "To je intuice."
"Intuici nevěřím," řekl.
Jeho přístup ji zklamal. Zhluboka se nadechla. Zufa Cenva se nikdy nesnažila o společenskou obratnost a Norma jí sama také příliš neměla. Vyrostla osaměle na Rossaku a většina lidí, kteří ji znali, ji nebrala vážně - s výjimkou Aurelia Venporta.
Zdálo se jí, že Holtzmanovi jde o něco jiného, než co kázal. Ale koneckonců byl to vědec a dívka měla pocit, že byli svedeni dohromady z důležitého důvodu. Bylo její povinností upozornit ho, pokud si myslela, že dělá chybu. On by pro ni udělal totéž. "Přesto si myslím, že byste na projekt toho rezonátoru už neměl dál obětovat čas a prostředky."
278
278
"Protože ty prostředky jsou moje a o jejich přidělování rozhoduji já," prohlásil uraženě Holtzman, "budu pokračovat a doufám, že vám dokážu, jak se mýlíte."
Nasupeně vyšel z jejího pokoje.
Ve snaze zmírnit napětí za ním zavolala: "Věřte mi, Učenče, já také doufám, že mi dokážete, že se mýlím!"
Ve vytváření sociálních pořádků je určitá zlovolnost, temný boj: s despocií na jednom a otroctvím na druhém konci.
TLALOC,
SLABOSTI IMPÉRIA
Říční delta na Poritrinu se vůbec nepodobala harmonthepským mírným potůčkům a močálům. Malý otrok Ismael si víc než co jiného přál vrátit se domů - ale netušil, jak je to daleko. V noci se často probudil s křikem, protože ho pronásledovaly noční můry. Jen málokdo z ostatních otroků se obtěžoval tím, aby ho utěšil; všichni nesli své vlastní břímě.
Jeho vesnice na Harmonthepu byla vypálena, většina lidí zajata nebo zabita. Chlapec si vzpomínal, jak se jeho dědeček postavil otrokářům a buddislámskými sútrami jim dokazoval hříšnost jejich činů. Ale ti zlí lidé se starému Weyopovi vysmáli, takže vypadal bezvýznamný

a bezmocný. To už ho mohli stejně tak dobře
zabít.
Dlouho poté, co otrokáři Ismaela omráčili, se probudil
v rakvi z plastoceli s průhlednými okny, která ho
udržovala při životě, ale bránila mu pohnout se. Nikdo
z nových otroků nepůsobil žádné potíže, třebaže tlulaxanská
loď putovala dlouho vesmírem na tuto divnou
planetu. Všichni zajatci byli pro vykládku probuzeni
a odvedeni na prodej do obchodní čtvrti Stardy…
279
279
Někteří zajatci z Harmonthepu se pokusili utéci, aniž
by měli nejmenší ponětí, kam by šli. Otrokáři některé
z nich omráčili, aby zarazili jejich kvílení a vzpouzení.
Ismael se toužil rvát, ale vycítil, že užitečnější bude dívat
se a učit, dokud nenajde lepší způsob, jak se postavit
na odpor. Nejdříve musí poznat Poritrin; teprve pak
může uvažovat o tom, jak nejlépe bojovat. To by mu
poradil jeho moudrý dědeček.
Weyop citoval sútry hovořící o hrozícím nebezpečí
zvenčí, o nájezdnících bez duše, kteří jim vezmou jejich
způsob života. Kvůli těmto proroctvím opustili
zensunnité společenství ostatních lidí. V rozpadajícím
se Starém impériu lidé zapomněli na Boha a pak za to
trpěli, když se vlády zmocnily myslící stroje. Ismaelův
národ věřil, že to byl jejich osud, velký Kralizec, mohutný
boj na konci vesmíru, jenž byl už tisíce let předpovídán.
Ti, kteří se řídili buddislámskou vírou, unikli,
protože předem věděli, jaký bude výsledek toho beznadějného
boje.
Ale bitva neskončila podle proroctví. Část lidské rasy
útok strojových démonů přežila a tito lidé se nyní
obrátili proti "zbabělým" buddislámským uprchlíkům
a jejich srdce ovládla pomsta.
Ismael nevěřil, že se staré učení mohlo mýlit. Tolik
súter, tolik proroctví! Jeho dědeček si byl tak jistý,
když mluvil o legendách… Ale přesto byla jejich mírumilovná
vesnice na Harmonthepu přepadena a nejsilnější
a nejzdravější byli odvedeni jako otroci. A teď byli
Ismael a jeho druzi na vzdálené planetě a jejich těla
byla na prodej.
Weyop říkával, že ti, kdo nevěří v Buddalláha, jsou
odsouzení k věčnému zatracení, ale přitom teď tlulaxanští
kupci a noví pánové na Poritrinu ovládali jejich
jídlo i jejich životy. Chlapec a jeho společníci neměli
jinou možnost než dělat, co se jim řeklo.
Protože Ismael byl ze zajatců nejmladší, majitelé od
něj mnoho neočekávali. Přikázali jeho pracovní četě,
280
280
aby na něj dohlédla… A kdyby snad nestačil, aby práci

dohnali za něj.
Ismael však pracoval stejně tvrdě jako ostatní, i když ho bolely svaly a kůži měl samý puchýř. Díval se, jak jeho zoufalí druzi ztrácejí čas stížnostmi, což jen dráždilo majitele a vedlo ke zbytečným trestům. Ismael si své trápení nechával pro sebe.
Strávil celé týdny po kolena ve slizkých bažinách, v nichž tyče a provazy vytyčovaly úrodné záhony škeblí. Běhal tam a zpátky k nádržím, v nichž byl potěr, nabíral těch maličkých živočichů celé hrsti a nosil je do mokrých polí. Pokud příliš stiskl, rozmačkal jemné skořápky - taková neopatrnost mu už vynesla výprask sonickým bičem, když si toho dozorce všiml. Bič byl jako ledový oheň, kůže mu po něm zabublala a křečovitě se stáhla. Ten trest nezanechal žádnou stopu, nezpůsobil žádnou fyzickou škodu, ale jeden jediný šleh bičem mu vypálil trvalou jizvu v mozku a Ismael si dal dobrý pozor, aby se napříště už vždycky takovému trestu vyhnul.
Potrestáním ničeho nedosáhne a bude jen ještě nešťastnější, kdežto jeho majitelé nad ním dosáhnou nového vítězství. Rozhodl se, že jim je nedopřeje. I když šlo o úplně bezvýznamnou maličkost, snažil se udržet si nad svým životem tolik kontroly, kolik jen mohl.
Když teď Ismael viděl dělníky v močálech, byl skoro rád, že jeho rodiče zemřeli při bouři, kdy jejich člun na jezeře zasáhl blesk - tam kde prýštila ropa a ryby po ní chutnaly odporně. Aspoň ho teď nemohou vidět, a jeho dědeček také ne…
Po prvním měsíci na Poritrinu měl Ismael ruce a nohy tak nasáklé černým bahnem, že ani při opakovaném umývání nedokázal skvrny vydrhnout. Nehty měl polámané a zanesené říčním blátem.
Doma na Harmonthepu kdysi trávil celé dny tím, že se brodil v močálech, sbíral vejce z hnízd kvaraa a vy-

281
hrabával hlízy ostmirů, které rostly ve vlažné vodě. Od mládí byl zvyklý pracovat, ale tady mu byla ta dřina odporná, protože nebyla pro slávu Buddalláha, ani pro zdraví a prospěch jeho lidí. Tady se lopotil pro někoho jiného.
V poritrinských otrockých ubytovnách ženy vařily z neobvyklých přísad a koření, které dostaly. Ismael toužil po chuti ryby upečené v leknínových listech a po sladké třtině, z jejíž šťávy se chlapcům potěšením až točí hlava.
V noci byla polovina společných ubytoven prázdná, protože tolik otroků zemřelo na horečky. Ismael často zalezl na lůžko a okamžitě tvrdě usnul. Jindy se však přemohl a zůstal vzhůru, aby mohl poslouchat příběhy.

Muži si mezi sebou povídali a debatovali o tom, zda zvolit nového vůdce. Některým z nich to připadalo zbytečné. Není úniku a vůdce by je nanejvýš nabádal k tomu, aby riskovali a nechali se všichni zabít. Ismael pociťoval smutek při vzpomínce na to, jak se jeho dědeček chystal jednoho dne jmenovat svého nástupce. Ale tlulaxanští obchodníci to všechno změnili. Zensunnitští muži se pořád nemohli rozhodnout, a proto mluvili a mluvili. Ismaelovi se chtělo usnout a o ničem nevědět.

Raději měl, když muži vyprávěli staré příběhy, přednášeli poetické "Písně dlouhé pouti" o tom, jak zensunnité hledali domov, kde by byli v bezpečí jak před myslícími stroji, tak před planetami Ligy. Ismael nikdy neviděl robota a napadlo ho, jestli to nejsou jen vymyšlené obludy, jimiž se straší neposlušné děti. Ale zlé lidi viděl - ty nájezdníky, kteří zničili jeho klidnou vesnici, kteří tak hrubě zacházeli s jeho dědečkem, kteří zajali tolik nevinných.

Ismael seděl u ohně a poslouchal příběhy svého lidu. Zensunnité byli zvyklí na strázně a dokázali vydržet dokonce i několik generací otroctví na této planetě, tak vzdálené od domova. Ať se dělo cokoli, jeho lidé to uměli přečkat.

282

282

Ze všech příběhů, které slyšel, ze všech příslibů a proroctví se nejvíc držel jednoho: slibu, že všechno trápení jednoho dne skončí.

Neexistuje jasná hranice mezi bohy a lidmi - jedno neznatelně přechází v druhé.

IBLIS GINJO,
MOŽNOSTI ÚPLNÉHO OSVOBOZENÍ

Ozdobný piedestal pro sochu Titána Ajaxe byl skoro hotov. Předák Iblis Ginjo nahlédl do denního přehledu a plánu prací, který měl ve svém elektronickém zápisníku. Vysvětlil svým otrokům, že jim hrozí velice bezprostřední nebezpečí, pokud by brutální kymek ztratil trpělivost. Pracovali skutečně tvrdě, ale nejen ze strachu o svůj život, také proto, že je Iblis dokázal inspirovat.

Potom na jiné části projektu došlo ke katastrofě. Vzduch kolem lešení, odkud Iblis dohlížel na stabilizaci důkladného podstavce, se doslova chvěl vedrem. Najednou předák v dálce uviděl, jak se hlava skoro dokončené Ajaxovy sochy pohnula. Kolos z oceli, polymeru a kamene se zapotácel nejdříve na jednu stranu a pak na druhou, jako by sama gravitace otřásala obřím uměleckým dílem.

Náhle se mohutný pomník se strašným zaduněním překotil; z dálky bylo slyšet výkřiky a jekot. K nebi se zvedl oblak prachu a Iblis věděl, že otroci, které teď

právě mohutná socha rozdrtila, měli ještě štěstí.
Skutečné dopuštění začne ve chvíli, kdy se o této katastrofě dozví Ajax.
Ještě než se usadil prach, vrhl se Iblis do zuřivé hádky mezi neo-kymeky a ostatními lidskými důvěrníky - pře-
283
283
dáky. Nezhroutila se jeho část pomníku, ale jeho týmy samozřejmě rovněž utrpí těmi nevyhnutelnými zdrženími, jež nehoda způsobí. Iblis však doufal, že svými charismatickými vyjednavačskými schopnostmi dokáže následky trochu zmírnit.
Zuřící neo-kymekové viděli v té škodě osobní urážku svých uctívaných předchůdců - Titánů. Ajax sám už rozerval předáka na kusy; zkrvavené části těla ležely v prachu a kapala z nich krev.
Iblis Ginjo křikl na neo-kymeky s tak přesvědčivou vášní, jaké byl jen schopen: "Dost, dost! To se dá napravit, když dovolíte."
Ajax se ještě víc napřímil, hrozivější než kdokoli z neo-kymeků, ale Iblis sametově pokračoval: "Je pravda, že obrovská socha utrpěla určitou škodu, ale to není nic než povrchové škrábnutí. Můj pane Ajaxi, ta socha přece byla vytvořena tak, aby vydržela věky! Pár ťuknutí a oděrek jí přece nemůže ublížit. Tvůj velký odkaz se tak snadno nepoškodí."
Odmlčel se a kymekové museli uznat, že na tom něco je. Pak ukázal k místu, kde probíhaly jeho vlastní práce, a pokračoval rozumně: "Podívej se, moje týmy mají už skoro hotový ten důkladný podstavec, na němž má socha stát. Co kdybychom ji vztyčili i tak, abychom vesmíru ukázali, že drobné komplikace jako je tahle nehoda odbýváme mávnutím ruky? Moji dělníci dokážou všechny nezbytné opravy provést na místě." Iblisovi zářily oči hraným nadšením. "Není důvod k dalším odkladům."
Ajax, který se svým hrozivým tělem rázoval v tom krveprolití a zmatku tam a zpátky, dupl na jednoho z mistrů, který blábolil něco o své nevině, a rozmačkal ho na kaši. Pak se zuřící Titán zastavil nad Iblisem a optická vlákna mu žhnula jako hvězdy. "Vzal jsi teď na sebe zodpovědnost za to, že práce bude pokračovat podle plánu. Jestli tvoje týmy neuspějí, vina bude na tvé straně."
284
284
"Samozřejmě, můj pane Ajaxi." Iblis nedal najevo žádnou paniku. Dokáže přesvědčit otroky, aby na sebe to břímě vzali. Pro něj to udělají.
"Tak to tady vykliď!" zaburácel Ajax hlasem, který byl slyšet po celém Fóru.

Později Iblis musel něco slíbit svým už tak vyčerpaným a přepracovaným otrokům. Chvíli byli nespokojení a vzdorovali, ale získal si je barvitým líčením úžasných odměn, které dostanou: nejlepší sexuální otrokyně, neuvěřitelné hostiny, volné dny s povolením cestovat po venkově. "Já nejsem jako jiní důvěrníci. Už jsem vás někdy zklamal? Slíbil jsem vám někdy odměnu, kterou jsem pak neposkytl?"
S takovými pobídkami, nemluvě už o náležité dávce strachu z Titána Ajaxe, se dělníci pustili do práce s dvojnásobnou energií. Za chladného večera, kdy staveniště osvětlovaly vznášející se reflektory jasné jako supernovy, Iblisovy čety dál účelně pracovaly. Ze své vysoké dřevěné plošiny předák sledoval, jak otroci zvedli obrovitou sochu na její místo na podstavci a plazmovými výboji ji připevnili. Vzápětí nastoupili řemeslníci a vyšplhali se s horolezeckými pomůckami na povrch z oceli a otesaného kamene. Upevnili houpavé závěsné lešení a začali s opravami. Ajaxova legendární tvář měla poškozený nos a naraženou jednu svalnatou paži, také na hrudi titánské uniformy bylo několik hlubokých škrábanců. Iblis měl ovšem v hloubi duše podezření, že skutečná Ajaxova podoba bývala hranatá a ošklivá.
Během dlouhé únavné noci měl Iblis co dělat, aby zůstal vzhůru. Opíral se o zábradlí a díval se dolů do nezřetelné tmy. Na chvilku usnul a vzápětí se s trhnutím probudil, protože uslyšel bzučení plošiny výtahu stoupající k němu.
Jenže ve výtahu nikdo nebyl. Jen malý kovový váleček, vzkazový svitek. Iblis na něj hleděl s bušícím srdcem, výtah však zůstával stát na jeho úrovni, jako by

285
čekal. Podíval se přes okraj, ale neviděl, kdo tu zprávu poslal.
Jak bych ji mohl ignorovat?
Iblis se opatrně přikradl k výtahu a popadl kousek popsaného kovu. Rozlomil pečeť, rozbalil tenký plíšek a se sílícím úžasem četl.
"Reprezentujeme organizované hnutí nespokojených lidí. Čekáme na správnou chvíli a správného vůdce, abychom zahájili otevřenou vzpouru proti tyranským strojům. Musíš se rozhodnout, jestli se chceš k našim cílům připojit. Budeme tě znovu kontaktovat."
Iblis nevěřícně zíral na nepodepsanou zprávu. Přímo před očima mu písmena začala slábnout a mizet, korodovat v kousky rzi, která prožrala kov a odpadla.
Byl ten vzkaz pravý, nebo je to jen nějaká kymekovská past? Většina lidí nenávidí své strojové pány, ale dává si záležet, aby to nebylo znát. Co jestli taková

skupina skutečně existuje? A pokud ano, budou potřebovat nadané vůdce.
Tato myšlenka ho nadchla. Iblise ještě nikdy nic takového nenapadlo a nedokázal si představit, co mohl říct nebo udělat, že odhalil své nejvnitřnější myšlenky a pocity. Proč to vytušili? Vždycky se ke svým nadřízeným choval s úctou, vždycky…
Byl jsem snad příliš pozorný? Snažil jsem se příliš nápadně vypadat loajální?
Na mohutné Ajaxově soše těsně pod místem, kde sám stál, tvrdě pracovali řemeslníci jako termiti na polenu. Opravovali škrábance, odborně vyplňovali a retušovali poničený povrch. Za obří sochou začalo svítat a Iblis viděl, že budou brzy hotoví. Stroje ho za jeho úsilí odmění.
Jak je nenáviděl!
Iblis bojoval se svým svědomím. Myslící stroje s ním zacházely slušně v porovnání s ostatními otroky, ale před stejným osudem ho chránila jen tenoučká slup-

286
ka. Kdykoli byl sám, často přemýšlel o hodnotě svobody a o tom, co by mohl udělat, kdyby měl šanci.
Vzbouřenecká skupina? Nechtělo se mu tomu ani věřit. Jak dny běžely, Iblis o tom přemýšlel víc a víc - a čekal, kdy ho budou znovu kontaktovat…
Naše chuť obsáhne všechno.
KOGITOR EKLO,
ZA HRANICEMI LIDSKÉ MYSLI
Agamemnon měl v mysli tolik nenávisti, že si dával obzvlášť pozor všude, kde by ho Omnius mohl špehovat. To znamenalo skoro pořád a skoro všude - dokonce i tehdy, když se Agamemnon a Juno vášnivě milovali. Nebo přinejmenším dělali to, co se mezi Titány chápalo jako sex.
K těmto hrám donesla kráčející těla dva prastaré kymeky do údržbářské stanice v hlavním pavilonu na Zemi. Kolem nich visely hadice s výživnými tekutinami, napojené na zásobníky ve stropě. Robotičtí pečovatelé se pohybovali mezi generátory životní energie k analytickým přístrojům, monitorovali data z myšlenkových portů a starali se o to, aby všechny systémy zůstaly v mezích normálních parametrů.
Agamemnon a Juno spolu konverzovali na soukromém kanálu krátkého dosahu, poškubávali senzory a vysílali přes elektrafluid jeden druhému jiskřičky do myšlenkových portů. Předehra. I bez fyzických těl mohly kymekovské mysli dosud zažívat intenzivní rozkoš.
Automatické zvedáky hladce uvolnily mozkovou schránu z Agamemnonova kráčejícího těla a pak ji

umístily na čistý chromový podstavec vedle schrány
obsahující Junonin narůžověle šedavý mozek. Přídav-
287
287
nými optickými senzory a počítačovým porovnávacím
programem poznal nezaměnitelné záhyby a laloky milenčiny
mysli. Po tolika staletích a pořád tak krásná!
Agamemnon si vzpomněl, jak nádherná byla tehdy
na začátku: obsidiánově černé vlasy, které se třpytily
namodralými záblesky. Nos měla špičatý, tvář úzkou
a obočí se jí klenulo skoro tajemně. Vždycky na ni myslel
jako na Kleopatru, další geniální válečnici z mlhavé
historie, stejně jako jím byl první Agamemnon v trojské
válce.
Kdysi dávno, v tom krátkém okamžiku času, kdy
měl křehké lidské tělo, se Agamemnon do této ženy zamiloval.
Třebaže Juno byla sexuálně krajně přitažlivá,
její mysl ho zaujala dřív, než ji kdy poznal osobně. Prvně
se o ní dozvěděl na složité virtuální síti při taktických
simulacích a válečných hrách, které s ní vybojoval
na poslušných počítačích Starého impéria. To byli
oba ještě teenageři; to byla doba, kdy na věku dosud
záleželo.
Jako chlapec byl Agamemnon vychováván v pohodlí
na Zemi a jmenoval se Andrew Skouros. Jeho rodiče
vedli rozkošnický život bez vášně jako tolik jiných občanů.
Existovali, občas koketovali s tou či onou činností,
ale nikdo z nich skutečně nežil… Přes tu propast času
si tváře svých rodičů skoro nevybavoval. Všichni
slabí a křehcí lidé mu teď připadali stejní.
Andrew Skouros byl vždycky nepokojný. Kladl nepříjemné
otázky, které nikdo nedokázal zodpovědět.
Zatímco ostatní hráli plytké salonní hry, mladík se nořil
do historických archivů, kde vyhledával historie a legendy.
Našel hrdinské příběhy o skutečných lidech,
kteří existovali tak dávno, že se mu zdáli tak mýtickými
postavami jako rod Titánů, prvních bohů svržených
Diem a pantheonem řeckých božstev. Analyzoval vojenská
tažení a začal chápat taktiku v dobách, kdy to
v mírem přidušeném Impériu byla zastaralá a nepotřebná
schopnost.
288
288
Pod přezdívkou Agamemnon se začal zajímat o strategické
hry, které se hrály na počítačové síti monitorující
činnosti v nudě uvězněného lidstva. Tam se setkal
s další osobou stejně schopnou a nadanou jako byl
sám, se spřízněnou duší, která sdílela jeho neklidné
zájmy. Divoké a nečekané nápady té záhadné hráčky jí
přinášely prohry právě tak často jako vítězství - ale její
překvapivá vítězství tyto pozoruhodné neúspěchy

obvykle víc než vyrovnala. Měla zajímavou přezdívku "Juno" podle královny římských bohů, Jupiterovy manželky.
Společné ambice je k sobě přitahovaly. Jejich vztah byl divoký a inspirující, bylo v něm víc než jen sex. Těšili se vymýšlením myšlenkových experimentů. Nejdříve to byla jen hra, a později mnohem víc…
Jejich životy se dramaticky změnily, když slyšeli mluvit Tlaloka.
Ten cizí vizionář se svými znepokojivými káravými obviněními proti spokojenému netečnému lidstvu na Zemi ukázal oběma mladým snílkům, že jejich plány mohou přerůst ve víc než jen imaginární dobrodružství.
Juno, která se ve skutečnosti jmenovala Julianna Parhiová, je nakonec všechny tři svedla dohromady. Ona a Andrew Skouros si domluvili s Tlalokem schůzku - byl nadšený, když zjistil, že sdílejí jeho sny. "Možná je nás jen pár," řekl tehdy Tlaloc, "ale když je pozemský les plný soušek, tři zápalky docela stačí k tomu, aby zažehly požár."
Vzpurné trio se tajně scházelo a vymýšlelo plány, jak se zmocnit spícího Impéria. Za pomoci Andrewových vojenských znalostí zjistili, že s poměrně malým vynaložením techniky a vojenských sil se mohou zmocnit mnoha světů, které upadly do apatické otupělosti. S trochou štěstí a přijatelnou taktikou mohou podobně smýšlející vůdci sevřít Staré impérium železnou pěstí. Vlastně pokud se plány uvedou správně do pohybu, mohou dobyvatelé zvítězit dřív, než si toho vůbec někdo všimne.
289
289
"Je to pro vlastní dobro lidstva," prohlásil Tlaloc a oči mu jiskřily.
"A taky pro naše," dodala Juno. "Malinko."
Juno také vymyslela ten objevný plán na využití všudypřítomné sítě myslících strojů a jejich servilních robotů.
Poslušné počítače dostaly umělou inteligenci, aby sledovaly všechny aspekty lidské společnosti, ale Julianna v nich viděla invazní armádu, která už je na svém místě… Jen kdyby se dala přeprogramovat a vložit do ní chuť dobývat, a lidské ambice! Tehdy přivedla počítačového specialistu jménem Vilhelm Jayther - který si v počítačových sítích říkal Barbarossa - aby se postaral o technické detaily.
Tak začal Čas Titánů, během nějž hrstka nadšených lidí ovládla celé spící lidstvo. Měli teď práci; museli vládnout Impériu.
Během přípravných fází se Julianna Parhiová často vyptávala kogitora Ekla, který jim nepříliš ochotně dělal jakéhosi poradce. Když konzultovala s prastarým kogitorem, jednou z mnoha duchovních myslí uvažujících

nad esoterickými otázkami, poznala také, jaké možnosti přináší život mozku bez těla. Nejen pro introspekci, ale i pro akci. Uvědomila si, jaké výhody by měl samovládce kymek oproti běžným lidem - mohl by měnit mechanická těla podle okolností. Jako kymekové by Titáni mohli žít a vládnout tisíce let.

Možná by to stačilo.

Agamemnon s Junoninou myšlenkou okamžitě souhlasil, třebaže měl primitivní strach ze samotné operace. On a Juno věděli, že až Titáni zažijí nebezpečí vesmíru a uvědomí si křehkost svých lidských těl, budou je všichni následovat.

Aby Agamemnon ukázal, jak své milence věří, byl první, kdo podstoupil proces přeměny v kymeka. Strávili spolu ještě poslední žhavou noc, dotýkali se svých nahých těl, ukládali si vzpomínky na pocity, které jim budou muset vydržet tisíce let. Juno pak pohodila hav-

290

raními vlasy, naposledy ho něžně políbila a dovedla ho na operační sál. Tam na něj čekaly počítačové lékařské přístroje, robotičtí chirurgové a desítky podpůrných systémů.

Kogitor Eklo všechno pozoroval a asistoval, radil, kdykoli bylo třeba, poskytoval robotickým chirurgům přesné instrukce. Juno se dívala na svého milence a s vlhkýma očima sledovala celý transformační proces. Agamemnon se obával, že ji to znechutí a sama od svých plánů couvne. Ale když se jeho mozek konečně vznášel zavěšen v elektrafluidu, myšlenkové porty byly aktivovány a on "viděl" novými optickými vlákny, Juno tam stála a obdivným pohledem si prohlížela jeho mozkovou schránu.

Dotkla se průhledné stěny prsty. Agamemnon to všechno sledoval, zaostřoval a upravoval své nové, neznámé senzory, nadšený možností pozorovat všechno najednou.

O týden později, když už si dostatečně zvykl na své nové mechanické systémy, udělal Agamemnon totéž pro ni. Dohlížel na Juno, zatímco robotičtí chirurgové jí rozřízli lebku, vyňali její nadaný mozek a navždy odhodili nespolehlivé ženské tělo Julianny Parhiové…

O mnoho staletí později, dokonce i bez biologických těl, si on a Juno zůstali po boku. Na svých chromových podstavcích byli propojeni receptory a stimulačními spoji. Agamemnon přesně věděl, do které části Junonina mozku má vyslat impulz, aby aktivoval centra slasti, a jak dlouho v stimulaci pokračovat. Odpověděla mu stejně, vyvolala v něm uložené vzpomínky na lidské milování a pak tyto zapamatované pocity zesílila, až ho ohromila novými výšinami euforie. Oplatil jí podobným

bleskem, až se její mozek rozechvěl.
To všechno pozorně sledovaly Omniovy transoči jako mechanizovaní voyeuři. Dokonce ani v takovéto chvíli nebyli Agamemnon a Juno nikdy sami.
291
291
Potěšila ho ještě dvakrát, až mu pulzoval mozek; přál si, aby přestala a mohl si odpočinout, ale zároveň toužil, aby pokračovala. Po Agamemnonově oplátce se z reproduktorů připojených ke schráně ozval tenký vibrující zvuk, přízračná kvílivá hudba symbolizující společný orgasmus. Potěšení ho omámilo tak, že skoro nebyl schopen myslet.
Ale někde hluboko v něm zůstával hněv. I když Omnius dovoloval jemu a Juno tuto extázi tak často, jak si přáli, způsobilo by Agamemnonovi ještě větší slast, kdyby natrvalo unikl z područí těch zatracených myslících strojů.
Obávám se, že z Normy nikdy nic nebude. Co to vypovídá o mně a o mém vlastním odkazu lidstvu?
ZUFA CENVA
Během únavné měsíční cesty vesmírem na návštěvu své dcery na Poritrinu měla Zufa Cenva dost času uvažovat o tom, co řekne, až tam přiletí. Raději by tu spoustu dní a týdnů strávila jinde, svou důležitější prací. Ztráta drahé Heomy ji tížila v hrudi jako horký kámen. Od toho prvního ničivého útoku proti kymekům na Giedi Primě plánovala Zufa další útoky s ostatními Čarodějkami-zbraněmi.
Většina členů Ligy připisovala zásluhy o přenosné rušičky Učenci Holtzmanovi, ale Zufa zaslechla, že ten nápad měla možná sama Norma. Bylo by možné, že by její nepovedená dcera dokázala něco tak pozoruhodného? Nebylo to tak skvělé jako psychická bouře ničící kymeky, ale přesto úctyhodné. Třeba jsem přece jen byla slepá. Zufa si nikdy nepřála, aby Norma neuspěla, ale už se vzdala naděje. Možná by se jejich vztah přece jen mohl změnit. Měla bych ji při-
292
292
jmout? Zaslouží si mou podporu a povzbuzení, nebo se za ni budu stydět?
Byly to nejisté časy.
Když Zufa vystoupila z lodi ve Stardě, uviděla delegaci, která ji přišla přivítat - i s Dračí gardou v nazdobených uniformách a brnění ze zlatých šupin. Brunátný lord Niko Bludd osobně skupinu vedl; vousy měl složitě natočené, šaty barevné a navoněné.
"Poritrin je poctěn návštěvou Čarodějky!" Šlechtic jí vyšel po mozaikové podlaze v ústrety. Bludd měl na sobě nádherný ceremoniální oblek se širokými karmínovými

klopami, bílými volánky na manžetách a zlatými botami. U pasu se mu houpal obřadní meč, ačkoli ve skutečnosti patrně nikdy nepoužil žádný ostrý nástroj k účelu nebezpečnějšímu než ke krájení sýra.
Zufa nikdy nebyla příznivkyní velkých ceremonií, jestliže před sebou měla práci, a Bluddův příchod ji překvapil. Doufala, že nenápadně vyřídí svou záležitost s Normou a pak se rychle vrátí na Rossak. Ona a její odhodlané psychické bojovnice musely připravit další mentální útok proti kymekům.
"Kapitán lodi nám poslal zprávu, že přilétáte, madam Cenvo," vysvětloval Bludd, když ji vedl halou.
"Sotva jsme měli čas připravit vám náležité přijetí. Přijela jste navštívit svou dceru, předpokládám?" Niko Bludd se nad svým nakadeřeným rezavým vousem usmál. "Jsme velice hrdí na to, jak mnoho pomáhá Učenci Holtzmanovi. Považuje ji za zcela nepostradatelnou."
"Skutečně?" Zufa se snažila ovládnout skeptické zamračení.
"Zvali jsme Normu, aby se k nám dnes připojila, ale je hluboce zabraná do důležité práce pro Učence Holtzmana. Domnívala se zřejmě, že pochopíte, proč vás nemohla uvítat sama."
Zufa měla pocit, jako by dostala políček. "Jsem na cestě měsíc. Jestliže si ten čas mohu udělat já, pak

293
pouhá… laborantka by si snad mohla zařídit, aby mi přišla naproti."
Před kosmodromem jí šofér pomohl do přepychové vzdušné bárky a Dračí garda zaujala svá místa u zábradlí.
"Odvezeme vás přímo do Holtzmanových laboratoří."
Jakmile se Bludd usadil vedle ní, nakrčila nos nad tím, jak silně je navoněný. Podal jí malý balíček, o nějž nestála.
Zufa seděla strnule v pohodlném sedadle, zatímco se letoun vzdaloval od kosmodromu. Podrážděně povzdechla a odstranila stříbrný balicí papír. Uvnitř našla lahvičku říční vody a nádherně tkaný poritrinský ručník. I přes její nezájem trval teatrální šlechtic na tom, že jí to vysvětlí. "U nás je tradice, že si vážení hosté umyjí ruce ve vodě z Isany a osuší se naším jemným plátnem."
Nepokusila se dary použít. Pod letící bárkou plula po proudu vodní plavidla směrem k rozlehlému městu na deltě, kde se poritrinským dodavatelům distribuovalo obilí, kovy a vyrobené zboží. V hnědých bažinách pracovaly stovky otroků, aby do hnědého bahna vysázeli zárodky škeblí. Při tom pohledu začala být ještě znepokojenější než dosud.
"Rezidence Učence Holtzmana je přímo před námi," ukázal Bludd na vysoký útes. "Vaše dcera bude jistě ráda, že vás vidí."

Byla vůbec kdy ráda, že mě vidí? napadlo Zufu. Pokusila se uklidnit duševními cvičeními, ale úzkost ji přesto rušila.
Dlouhé černé šaty jí zavlály, když vystoupila z okázalé bárky, jakmile dosedla na Holtzmanovu přistávací plochu. "Lorde Bludde, musím se svou dcerou vyřídit soukromé záležitosti. Jistě chápete." Bez dalšího loučení vykročila Zufa sama po širokých schodech k domu a překvapeného Bludda nechala za sebou. Zamávala dlouhými pažemi, aby ho odehnala.

294
Pomocí svých telepatických schopností vstoupila Zufa do domu, jako by tu bydlela. Holtzmanova hala byla zavalená neuspořádanými krabicemi, knihami a přístroji. Buď domácí služebnictvo nedělá co má, nebo jim Holtzman zakázal věci příliš "uspořádávat".
Zufa se propletla mezi těmi překážkami a vykročila do dlouhé chodby. Pak prohledávala místnosti a vyptávala se každého, koho potkala, aby našla svou dceru.
Nakonec se vysoká a hrozivá Čarodějka dostala až do vedlejší laboratorní budovy, kde uviděla vysokou stoličku před nakloněným stolem plným plánků a osvětleným světelnými pruhy. Po Normě ani stopy.
Všimla si otevřených dveří vedoucích na balkon, pak uviděla stín a zahlédla, jak se něco pohnulo. Vstoupila na balkon a utrpěla šok, protože její dcera seděla na zábradlí. Norma držela v malých ručkách červenou plaskleněnou krabičku.
"Co tam děláš?" zeptala se Zufa. "Okamžitě slez dolů!"
Norma se lekla a pohlédla na svou vysokou matku, pak pevně sevřela ten předmět a seskočila ze zábradlí do vzduchu.
"Ne!" křikla Zufa. Ale už bylo pozdě.
Čarodějka se vrhla k okraji a ke své hrůze zjistila, že balkon trčí nad vysokým útesem, který vede až hluboko dolů k řece. Drobná postava mladá ženy padala dolů.
Náhle se Norma ve vzduchu zastavila a začala se podivně točit. Zavolala: "Podívej se sama, funguje to! Přijela jsi právě včas!" Pak dívka začala pomalu stoupat nahoru jako peříčko ve větru. Červený přístroj ji vyzvedl znovu na balkon jako neviditelná ruka.
Norma vystoupila až k zábradlí a její matka ji rozzlobeně strhla k sobě. "Proč zkoušíš tak nebezpečné věci? Nechce snad Učenec Holtzman, abys na takovéhle zkoušky používala pomocníky?"
Norma se zamračila. "Tady mají otroky, ne pomoc-

295

níky. Kromě toho je to můj vlastní vynález a já jsem to chtěla udělat sama. Věděla jsem, že to bude fungovat."
Zufa se nechtěla hádat. "To jsi přiletěla až na Poritrin a používáš nejlepší laboratoře v celé Lize, abys navrhla nějakou… létací hračku?"
"To ne, matko!" Norma otevřela víčko červeného přístroje a doladila elektroniku uvnitř. "To je variace teorií Učence Holtzmana, odpuzovací neboli suspenzorové pole. Čekám, že z toho bude mít radost."
"No to mám, to mám!" Za Zufou se náhle objevil vědec osobně. Spěšně se představil a pak se podíval na Norminu novou hračku. "Ukážu to lordu Bluddovi, uvidíme, co si myslí o možnostech komerčního využití. Určitě bude chtít patent na své jméno."
Zufa dále přihlížela; ještě se nevzpamatovala z šoku z Normina "pádu". Snažila se přijít na nějaká praktická využití dceřina vynálezu. Dala by se taková věc upravit, aby přenášela vojenské jednotky nebo těžké věci? Pochybovala o tom.
Norma položila červený generátor a svým neohrabaným kolébavým krokem přešla místnost. Vylezla na vysokou stoličku, aby dosáhla na fólie s plánky nakupené na šikmém stole. Začala přebírat jednotlivé stránky.
"Přišla jsem taky na to, jak se ten princip dá použít v osvětlovacích tělesech. Suspenzorové pole může nadnášet světla a napájet je zbytkovou energií. Mám tu někde všechny své výpočty."
"Vznášející se světla?" opakovala Zufa pohrdlivě.
"Na co, na piknik? Při útoku kymeků na Zimii zahynuly desítky tisíc lidí, po celé Giedi Primě byly miliony zotročeny, a ty si tu žiješ stranou a v pohodlí - a vyrábíš létací světla?"
Norma se na matku podívala blahosklonně, jako by Zufa byla ta hloupá. "Zkus myslet trochu dál, matko! Válka potřebuje víc než jen zbraně. Roboti dokážou proměnit své optické senzory tak, že vidí i potmě, ale

296
lidé k tomu potřebují světlo. Stovky takových suspenzorových světel by se v noci daly vypustit nad bojištěm a připravit tím stroje o výhodu. Učenec Holtzman a já takhle přemýšlíme dnes a denně."
Vědec okamžitě pokýval hlavou na znamení souhlasu. "Nebo by se pro komerční účely daly vyrobit v různých stylech a třeba i naladit do různých barev nebo odstínů."
Norma seděla na své židli jako trpaslík na trůnu. Hnědé oči jí zářily vzrušením. "Jsem přesvědčená, že lord Bludd bude velice potěšen."
Zufa se zamračila. V této válce šlo o mnohem víc než jen o to, potěšit fintivého šlechtice. Netrpělivě řekla:

"Přiletěla jsem za tebou z dost velké dálky."
Norma skepticky pozvedla obočí. "Kdyby ses mě obtěžovala vyprovodit, než jsem odletěla z Rossaku, matko, nebyla bys musela podnikat tak dlouhou cestu jen proto, abys uklidnila svoje svědomí. Ale ty jsi měla spoustu jiné práce a ani sis toho nevšimla."
Tiu Holtzmanovi byla ta rodinná hádka nepříjemná a proto se omluvil. Bojovnice si toho skoro ani nevšimly. Zufa se nechtěla hádat, ale teď se cítila napadená.
"Moje Čarodějky dokázaly své schopnosti v boji. Dokážeme ve své mysli vyvinout obrovskou sílu a zlikvidovat tak kymeky. Řada kandidátek se připravuje, aby mohla nabídnout nejvyšší oběť, kdybychom byly povolány k osvobozování další planety ovládané stroji."
Světlé oči jí blýskaly a Zufa zavrtěla hlavou. "Ale s tím si ty starosti neděláš, viď, Normo - vzhledem k tomu, že sama žádné telepatické schopnosti nemáš."
"Umím jiné věci, matko. Můj podíl je také významný."
"Ano, ty tvoje nepochopitelné rovnice!" Zufa ukázala hlavou na suspenzorový generátor na podlaze. "Tvůj život v sázce není. V bezpečí a pohodlí si celé dny hraješ s těmito hračkami. Nechala ses oslepit imaginárním

297
úspěchem." Ale její dcera nebyla jediná. Mnoho lidí žilo v bezpečí a pohodlí, zatímco Zufa a její Čarodějky se vrhaly do nebezpečí. Jak může Norma porovnávat svou práci s něčím takovým? "Když ses dozvěděla, že sem letím, Normo, nemohla sis najít čas a přijít mi naproti do přístavu?"
Norma založila paže na drobné hrudi a klamně vlídným tónem odpověděla: "Nežádala jsem tě, abys sem letěla, matko, protože vím, že máš na práci spoustu důležitých věcí. A já mám zase naléhavější povinnosti než vozit nečekané hosty tam a zpátky. Kromě toho jsem věděla, že tě lord Bludd přijde uvítat."
"To si teď děláš poslíčky ze šlechticů Ligy?" Stavidla Zufina hněvu se otevřela naplno a Zufa nedokázala zadržet svá další slova. "Chtěla jsem jen, abych na tebe mohla být pyšná, Normo, i přes tvé zmrzačení. Ale nic, co děláš, nebude nikdy k ničemu dobré. Žiješ si tu v pohodlíčku a neobětuješ vůbec nic. Tvoje vize je příliš malá na to, aby skutečně nějak napomohla lidstvu."
Dříve by se Norma pod takovým napadením zhroutila, její sebevědomí by se rozpadlo. Ale její společná práce s Holtzmanem, zjevný úspěch v technické aréně jí poskytly docela jiný pohled na sebe samu. Teď se na matku chladně podívala. "To, že nejsem taková, jakou sis mě představovala, ještě neznamená, že nepřispívám ničím významným. Učenec Holtzman to vidí a Aurelius také. Ty jsi moje vlastní matka - proč to nemůžeš vidět

i ty?"
Při pouhé zmínce o Venportovi Zufa pohrdlivě odfrkla. Pak začala přecházet tam a zpátky. "Aurelius je právě jedním z těch, kteří mají halucinace od těch drog, jež užívají."
"Už jsem zapomněla, jaké máš klapky na očích, matko," prohlásila Norma vyrovnaně. "Díky, že jsi letěla tak daleko, abys mi to připomněla." Dívka se na stoličce obrátila a vrátila se ke svým plánům a rovni-
298
298
cím. "Jsem v pokušení zavolat někoho z otroků, aby tě vyprovodil, ale nechci je vytrhovat z jejich důležitější práce."
Zufa se vracela na kosmodrom a zuřila na svou dceru a na ten ztracený čas. Už nezůstane na Poritrinu ani chvíli! Aby pořád nemyslela na svoje starosti, soustředila se na duševní cvičení a myslela na to, jak jsou její milované učenky v džunglích připraveny vložit do svěřených úkolů všechno, bez ohledu na sebe samé.
Zufa čekala celý den na vojenský transportér, který by ji odvezl zpět na Rossak. Obklopila se vlnami své vlastní jasnovidné moci a přitom na Poritrinu objevila prohnilou slabost, která neměla nic společného s Normou. Bylo to tak zřejmé, že se tomu nedokázala vyhnout.
Všude kolem Stardy, v nakládacích docích u kosmodromu, ve skladištích a v bažinách, rozeznala Zufa individuální a kolektivní aury utlačovaných dělníků. Vycítila kolektivní psychologickou ránu, hlubokou, vařící se nespokojenost, o níž svobodní poritrinští občané zřejmě neměli ani tušení.
Vlna zachmuřeného odporu jí poskytla další důvod, aby se odtud chtěla co nejdříve dostat.
Intuice je funkce, s jejíž pomocí lidé vidí za roh. Je užitečná pro osoby, které žijí vystaveny nebezpečným přírodním podmínkám.
ERASMUS,
ERASMOVY DIALOGY
Serena Služebnice byla vychována jako dcera místokrále Ligy, proto byla zvyklá tvrdě pracovat pro dobro lidstva a hledět ke světlé budoucnosti dokonce i v do-
299
299
bách neustálé války. Nikdy si nepředstavovala, že bude dřít jako otrokyně v domácnosti nepřátelského robota.
Od první chvíle, kdy Serena uviděla Erasma na širokém vstupním nádvoří vily, jí byl intenzivně odporný.
Naopak ona sama myslící stroj silně zajímala.
Serena měla podezření, že jeho zájem je možná nebezpečná věc.
Rozhodl se předvést se jí v přepychových šatech, ve

volném rouchu a nadýchaných kožešinách, v nichž jeho robotí tělo vypadalo absurdně. Se svou zrcadlovou tváří vypadal cize a choval se tak, že z něj Sereně naskakovala husí kůže. Jeho neutuchající zvědavost na lidstvo se zdála zvrácená a nepřirozená. Když se nesl po nádvoří k Sereně, jeho poddajná kovová tvář se proměnila v potěšený úsměv.

"Ty jsi Serena Služebnice," řekl. "Informovali tě už, že Giedi Primu znovu dobyli divocí lidé? Takové zklamání! Proč jsou lidé ochotni tolik obětovat, aby si uchovali svůj nevýkonný chaos?"

Serenino srdce zajásalo při zprávě o osvobození, na němž měla sama velký podíl. Xavier přece jen přivedl Armadu a inženýři Brigit Patersonové patrně uspěli a aktivovali druhotné štítové generátory. Serena však zůstávala v otroctví - a čekala Xavierovo dítě. A nikdo ani nevěděl, kde je a co se s ní stalo. Xavier a její otec musí být šílení žalem, protože si určitě myslí, že ji stroje zabily.

"Asi není ani překvapivé, že nechápeš lidské pojetí svobody, ani si ho neceníš," odpověděla. "Máš sice spoustu složitých gelových obvodů, ale pořád jsi jenom stroj. To pochopení do tebe nikdo nenaprogramoval."

V očích ji pálilo při myšlence, kolik toho ještě chtěla dokázat, jak chtěla pomoci lidem. Na Saluse nikdy nebrala rodinné bohatství jako samozřejmost, měla pocit, že si musí zasloužit požehnání, kterých se jí dostalo.

300

Zeptala se: "Jak to vlastně je, jsi zvědavý, nebo jsi inkvizitor?"

"Možná obojí." Robot se k ní naklonil blíž, aby si ji prohlédl, povšiml si hrdě zvednuté hlavy. "Očekávám od tebe, že mi pomůžeš mnohé pochopit." Dotkl se její tváře chladným ohebným prstem. "Krásná kůže!"

Přinutila se neodtáhnout. Odpor musí být víc než jen pýcha zajatého, řekla jí jednou její matka. Kdyby se Serena vzpouzela, Erasmus by ji mohl sevřít v mechanickém obětí nebo přivolat mechanizovaná mučicí zařízení.

"Moje kůže není o nic hezčí než tvoje," řekla, "moje jen není umělá. Moji vytvořila příroda, ne mozek stroje."

Robot se zahihňal. "Vidíš, očekávám, že se od tebe hodně naučím." Vedl ji do bohatých skleníků, které si prohlížela s váhavým potěšením.

Ve věku deseti let ji začalo fascinovat zahradničení a začala dodávat rostliny, byliny a sladké exotické ovoce do lékařských zařízení, uprchlických táborů a domovů pro vysloužilce, v nichž pracovala jako dobrovolnice. V širokém okolí Zimie byla proslulá svou schopností pěstovat krásné květiny. Pod její láskyplnou

péčí kvetly nádherné malé immianské růže, poritrinský ibišek a dokonce i jemné denivky ze vzdáleného Kaitanu.
"Budeš se starat o moje cenné atriové zahrady," řekl Erasmus.
"Proč takové věci nemohou dělat stroje? Určitě by byly mnohem výkonnější - nebo ti jen dělá potěšení, že tu práci dělají tvoji ‚tvůrci'?"
"Myslíš, že na ten úkol nestačíš?"
"Udělám co poroučíš - kvůli těm květinám." Okázale ho ignorovala a dotkla se červenooranžového květu podivného tvaru. "Tohle vypadá jako rajský pták, je hodně starého původu. Podle legend měli tyto rostliny rádi mořští králové staré Země." Serena se vyzývavě obrátila zpět k robotovi. "Tak vidíš, něco jsem tě naučila."

301
Erasmus se znovu zasmál, jako by přehrával záznam. "Výborně! Teď mi řekni, co si opravdu myslíš."
Vzpomněla si na slova svého otce: "Strach si říká o agresi; dravci ho neukazuj", a dodalo jí to odvahy. "Když jsem mluvila o té krásné květině, myslela jsem na to, že nenávidím tebe i všechny tobě podobné. Byla jsem svobodná a nezávislá bytost, dokud jste mi to všechno nevzali. Stroje mi ukradly domov, život i muže, kterého mám ráda."
Myslící robot se vůbec neurazil. "Aha, tvůj milenec. Je to ten, který tě oplodnil?"
Serena se na Erasma zamračila a pak se rozhodla. Možná by našla způsob, jak využít zvědavosti tohoto stroje a nějak ji obrátit proti němu. "Nejvíc se ode mě naučíš, když budu spolupracovat, pokud budu volně mluvit. Můžu tě naučit věci, které by ses sám nikdy nedozvěděl."
"Výborně!" Zdálo se, že to robota upřímně potěšilo.
Serenin pohled ztvrdl. "Ale na oplátku očekávám také něco od tebe. Zaruč bezpečnost mému nenarozenému dítěti. Dovol mi vychovávat ho tady ve tvé domácnosti."
Erasmus věděl, že je to pro ni standardní rodičovská nutnost, obávat se o potomstvo, a to mu dalo do ruky donucovací prostředek. "Buď jsi drzá, nebo ctižádostivá. Ale budu o tvém požadavku uvažovat; všechno bude záviset na tom, jak mě budou těšit naše rozhovory a diskuse."
Erasmus zahlédl u jednoho hliněného květináče tlustého brouka a šťouchl do něj nohou. Brouk měl černé krovky se složitým červeným vzorem. Erasmova hladká obličejová maska se začala přelévat a měnit, až se zformovala v pobavený výraz. Erasmus nechal brouka skoro utéct, pak pohnul hladkou nohou a znovu mu zahradil cestu. Vytrvalý brouk se rozběhl jiným směrem.
"Ty a já máme hodně společného, Sereno Služebnice,"

řekl. Dálkovým ovládáním zapnul pašovanou chu-
302
302
súckou hudební krychli v naději, že melodie vyvolá její vnitřní pocity. "Každý z nás má nezávislou mysl. To v tobě respektuji, protože je to také nedílná součást mé vlastní osobnosti."
Sereně bylo takové srovnání nepříjemné, ale mlčela.
Erasmus shrábl brouka jednou rukou, hlavní jeho zájem se však soustřeďoval na Serenu - mátlo ho, že se lidé tolik snaží skrýt co největší část svého já. Kdyby použil různé nátlakové prostředky, dokázal by se možná dostat až k jádru.
Hudba vytvářela zvukovou kulisu a Erasmus pokračoval: "Někteří roboti si nechávají vlastní osobnosti, místo aby prostě načetli část všemysli. Já jsem začal jako myslící stroj na Corrinu, ale rozhodl jsem se nepřijmout pravidelné Omniovy aktualizace, které by mě synchronizovaly s všemyslí."
Serena viděla, že se brouk na kovové dlani nehýbá. Napadlo ji, jestli ho robot zabil.
"Ale jedna událost mě navždy změnila," řekl Erasmus příjemným hlasem, jako by vyprávěl o zvláštním výletu do lesa. "Vypravil jsem se do neobydlených oblastí Corrinu na soukromou výzkumnou výpravu. Byl jsem zvědavý a nechtěl jsem přijmout standardní analýzy sestavené Omniem, proto jsem se vydal do kraje sám. Byl skalnatý, divoký a neupravený. Nikde jsem neviděl žádné rostliny, kromě míst, kde teraformovači ze Starého impéria vysázeli nové ekosystémy.
Corrin nikdy nebyl živou planetou, víš, jen tam, kde ho změnili lidé. Bohužel péče o plodná pole a zkrášlování krajiny nebyly už mezi mým rodem prioritou."
Podíval se na Serenu, jako by chtěl zjistit, jestli se jí vyprávění líbí.
"Byl jsem daleko od městské sítě a robotických podpůrných systémů a nebyl jsem chráněný před prudkou sluneční bouří. Slunce Corrinu je rudý obr, nestabilní a turbulentní, jsou tam běžné časté výbuchy a náhlé radiační hurikány. Takové věci jsou pro biologické
303
303
formy života nebezpečné, ale původní lidští usedlíci byli vytrvalí.
Moje jemné neuroelektrické obvody byly ovšem trochu citlivější. Měl jsem vyslat napřed průzkumné skenery, aby na podobné hvězdné bouře dávaly pozor, ale příliš jsem se zabral do vlastního zkoumání. Byl jsem vystaven přílivu radiace a ta mě poškodila; byl jsem dezorientovaný a daleko od ústředního komplexu řízeného Omniem Corrinu." Erasmus to říkal, jako

by se styděl. "Zatoulal jsem se a… spadl do úzké průrvy."
Serena se na něj překvapeně podívala.
"I když jsem do škvíry padl hluboko, moje tělo bylo jen lehce poškozeno." Zvedl paži, podíval se na svou ohebnou končetinu, na její kůži z organického polymeru, na svrchní vrstvu z proměnlivého kovu. "Byl jsem v pasti, mimo dosah vysílačů a v podstatě znehybněný. Nemohl jsem se pohnout celý corrinský rok…, dvacet standardních pozemských let.
Hluboký stín průrvy mě chránil před sluneční radiací a moje mentální procesy se brzy zotavily. Byl jsem vzhůru, ale nemohl jsem odejít. Nemohl jsem se hýbat… jen myslet, dlouho myslet. Strávil jsem tam zdánlivě nekonečné žhavé léto, vklíněný ve skále, a pak jsem musel snášet i následující dlouhou zimu zamrzlý v těžkém ledu. Celou tu dobu, dvě desetiletí, jsem nemohl dělat nic než přemýšlet."
"A nemohl jsi mluvit s nikým než se sebou," doplnila Serena. "Chudák osamělý robot!"
Erasmus poznámku ignoroval a pokračoval. "To trápení změnilo mou základní podstatu způsobem, jaký bych nikdy nepředvídal. Popravdě řečeno, Omnius mě dodnes nechápe."
Než ho konečně objevili a zachránili ostatní roboti, vytvořil si Erasmus jedinečnou osobnost. Po opravě a znovuzačlenění do spolupracující strojové společnosti se Omnius zeptal Erasma, jestli si přeje nechat si
304
304
nainstalovat vyšší verzi svého programu se standardizovanými charakterovými rysy.
"Vyšší verze tomu říkal," opakoval Erasmus s určitým pobavením. "Ale já jsem tu nabídku odmítl. Poté, co jsem dosáhl takového… osvícení, se mi nechtělo vymazat své impulzy a nápady, své myšlenky a vzpomínky. Připadalo mi to jako příliš velká ztráta. A Omnius brzy zjistil, jak moc ho těší se se mnou přít."
Erasmus pohlédl na nehybného brouka na své dlani a věcně podotkl: "Mezi všemyslemi ve vesmíru jsem slavný. Těší se na aktualizace, obsahující moje činy a tvrzení, jako na seriál. Jsou známé jako ‚Erasmovy dialogy'."
Dala si pozor, aby nedala znát žádné emoce, když pokývla na nehybného brouka. "A zařadíš tam i diskusi o tom broukovi? Jak můžeš pochopit něco, co jsi zabil?"
"Není mrtvý," ujistil ji Erasmus. "Cítím slabý, ale nezaměnitelný tep života. To zvíře chce, abych věřil, že zemřelo, a abych je zahodil. I když je malý, má silnou vůli přežít."
Poklekl a položil hmyz na dlaždici překvapivě jemně, a o krok odstoupil. O chvilku později se brouk

zavrtěl a běžel do bezpečí pod květináč. "Vidíš? Chci pochopit všechno živé - včetně tebe."
Serena se zamračila. Robotovi se ji podařilo překvapit. "Omnius si myslí, že nikdy nedosáhnu jeho intelektuální úrovně," řekl Erasmus. "Ale zajímá ho moje mentální pružnost - to, jak se můj mozek neustále vyvíjí novými a impulzivními směry. Jako ten brouk jsem schopný vždycky znovu přežít a vydržet."
"Skutečně čekáš, že se z tebe stane víc než stroj?"
Erasmus se neurazil. Odpověděl: "To je přece lidská vlastnost, pořád se zdokonalovat, ne? A právě to se snažím dělat."
305
305
Všechny směry jsou stejně dobré.
RČENÍ BLEDU
Když Selim jel na červovi podesáté, byl už v tom natolik zběhlý, že si ten zážitek vychutnával. Žádné jiné vzrušení se nemohlo ani srovnávat se silou tohoto obra řítícího se pouští. Miloval ten pocit, hnát se po dunách usazený vysoko na červích prstencích, překonat oceán písku za jediný den.
Selim si z opuštěné botanické stanice přinesl vodu, nesourodé oblečení, vybavení a jídlo. Jeho křišťálový červí nůž se ukázal být cenným nástrojem, ale zároveň to byl i předmět osobní hrdosti. V prázdné stanici ve slabém světle dobíjecích panelů občas hleděl na hladkou mléčnou křivku nože a představoval si, že ten předmět má náboženský význam. Byla to památka na jeho nejvyšší zkoušku tady v poušti a symbol toho, že Buddalláh nad ním bdí. Možná, že červi jsou součástí jeho osudu.
Postupně došel k přesvědčení, že červi přece jen nejsou šajtánové, ale požehnání od samotného Buddalláha, možná dokonce hmatatelné zjevení boha.
Po měsících zotavování a nudy ve starém výzkumném zařízení, kde žil zcela bez účelu, Selim pochopil, že musí jít ven a znovu jet na písečném červovi. Potřeboval se dozvědět, co přesně od něj Buddalláh žádá.
Pečlivě si označil umístění testovací stanice. Bohužel vzhledem k tomu, že nedokázal červy řídit, věděl, že bude hodně těžké vrátit se na toto tajné místo. Když odjížděl, nesl si všechno potřebné na zádech.
Byl Selim Jezdec, vyvolený a řízený Buddalláhem. Nepotřeboval pomoc od nikoho jiného.
Když Selim uštval dva další červy, zjistil, že nemusí červa zabít, aby se z něj bezpečně dostal. Bylo možné, i když riskantní, sestoupit z unaveného zvířete tak, že
306
306
přeběhl po jeho zádech a seskočil z horkého ocasu

a pak utíkal k nějaké skále poblíž. Vyčerpaný červ, příliš unavený na to, aby ho honil, se uraženě zahrabal do písku.
To Selima uspokojilo, protože mu nepřipadalo správné ničit tvory, kteří ho vozili. Jestli byli červi vyslanci od Buddalláha, starci pouště, musí s nimi zacházet s úctou.
Při čtvrté cestě se naučil, jak manipulovat s citlivými okraji červích prstenců pomocí nástroje s rýčovitým okrajem a ostrého kovového bodce, aby popohnal šajtána tím směrem, kterým chtěl jet. Bylo to jednoduché, ale vyžadovalo to hodně práce. Když seskočil z vyčerpaného červa a hnal se do úkrytu nejbližší skály, bolely ho všechny svaly. Stále ještě byl ztracený hluboko v poušti… ale ve velice reálném smyslu mu ta poušť teď patřila. Byl neporazitelný! Buddalláh se o něj postará.
Selim měl dosud dostatečnou zásobu vody z destilátorů v pokusné stanici a konzumoval velké množství melanže, která mu dodávala sílu a energii. Když se naučil, jak zvládnout červy, mohl jezdit kam chtěl a vracet se k opuštěné stanici.
Ostatní zensunnité by ho měli za blázna, šokoval by je jeho šíleně odvážný pokus zkrotit děsivé písečné červy. Ale mladému vyhnanci už nezáleželo na tom, co si myslí jiní. Byl ve spojení s jinou říší. V hloubi srdce cítil, že pro tohle se narodil…
Teď řídil Selim svého červa pískem pod světlem dvou měsíců. Už před několika hodinami se ho tvor přestal pokoušet shodit a místo toho se hnal vpřed, odevzdaně se podvoloval příkazům toho raráška, který mu soustavně zraňoval citlivou tkáň mezi prstenci. Selim navigoval podle hvězd, maloval si v duchu mezi souhvězdími čáry jako šipky. Nehostinná krajina mu začala připadat známá a Selim byl přesvědčen, že je konečně blízko k testovací stanici, ke svému útočišti. Zpátky doma.
307
307
Docela sám na červím hřbetě, obklopen trpkými pachy síry a skořice, si dopřál chvíli přemýšlení a snění.
Od svého vyhnání měl na práci jen málo jiného. Nerodí se snad takhle velcí filosofové?
Jednou možná použije opuštěné zařízení jako základ vlastní kolonie. Možná by mohl shromáždit nespokojené lidi z jiných zensunnitských vesnic, psance jako je on sám, kteří chtějí žít bez omezujících zařízení zkostnatělých naibů. Kdyby Selimovi lidé uměli ovládat obří červy, měli by moc, jakou ještě nikdy nevlastnili žádní vyhnanci.
Je tohle úkol, který pro něj Buddalláh má?
Mladík se usmál nad svým snem, pak opět zesmutněl,

když si vzpomněl na Ebrahima a na to, jak snadno se postavil proti němu. A jako by to nestačilo, připojil se pak k ostatním, když Selima uráželi a házeli po něm kamením.

Jak se písečný červ hnal po dunách, mladý jezdec před sebou konečně uviděl pásmo skal, známé průrvy a temnější útvary. Srdce mu poskočilo radostí. Netvor ho dovezl domů rychleji, než čekal. Usmál se, ale pak si uvědomil, že bude dost obtížné sestoupit z podrážděného démona, který ještě nebyl vyčerpaný. Další zkouška?

Pomocí oštěpu a rýčku řídil Selim červa ke skalám, protože ho napadlo, že by ho mohl nechat uvíznout na prvních balvanech, odkud by se odkroutil a odmrskal zpátky do měkkého útočiště písku. Obluda bez očí skálu vycítila podle rozdílu ve vaznosti a vibracích písku, a uhnula opačným směrem.

Selim víc zatáhl za rýček a zabodl oštěp. Zmatený červ sebou zaškubal a zpomalil. Když se zkroutil dost blízko k nejbližší řadě kamenů, Selim popadl své vybavení a vytrhl nástroje. Skutálel se po prstenci až na písek a okamžitě se dal plnou rychlostí do běhu.

Bezpečný skalní útes nebyl vzdálený ani sto metrů a červ sebou házel, jako by nemohl uvěřit, že byl tak

308

náhle osvobozen. Nakonec vycítil rytmus Selimových pádících nohou. Obluda se obrátila a vrhla se po něm. Selim běžel ještě rychleji, skákal směrem k balvanům. Vyskočil na římsu ostrých lávových kamenů a běžel dál, až mu od podrážek odletovaly kamínky.

Červ vyrazil z písku, pátravě natáčel hlavu, mohutnou tlamu měl otevřenou. Zaváhal, jako by se bál přiblížit ke skalní bariéře, a pak udeřil směrem dolů.

Selim už přelezl další řadu balvanů a vrhl se mezi ostré okraje kamenů spíš do kapsy než jeskyňky; jen taktak se tam vešel. Červ dopadl na skálu jako gigantické kladivo, ale nevěděl, kam se ten malý človíček schoval.

Zuřící červ couvl, z otevřených úst mu vycházel silný pach melanže. Znovu udeřil velkou hlavou o skály a potom couvl. Vzteklý a poražený nakonec ustoupil, chvíli se válel v písku a pak zmizel pod hřebenem duny. Pomalu a uraženě zamířil zpátky do hluboké pouště.

Selim vylezl z úkrytu; srdce mu bušilo, krev měl samý adrenalin. Rozhlédl se, jako by pořád ještě nevěřil, že se dostal živý zpátky. Rozesmál se a začal z plna hrdla děkovat Buddalláhovi. Stará botanická stanice na něj čekala nahoře na skále. Stráví tu několik dní, doplní si zásoby a vypije spoustu vody.

Když Selim začal stoupat po unavených nohou,

uviděl, jak se v měsíčním světle něco třpytí mezi rozbitými kameny, kam uhodil zuřící červ. Další křišťálový zub, delší. Vylomil se při útoku a ležel teď ve skulince. Selim se sklonil a uchopil zakřivenou mléčnou zbraň do ruky. Odměna od Buddalláha! Zvedl ho triumfálně do vzduchu a pak se znovu vydal k rozpadající se stanici.
Teď už měl dva.
309
309
Čas závisí na postavení pozorovatele a na směru, kterým se dívá.
KOGITORKA KWYNA,
ARCHIVY MĚSTA INTROSPEKCE
Zufa Cenva se stále ještě rozzlobená vrátila na Rossak, kde se hodlala soustředit na rozšiřující se válku. Když sestoupila z polymerizované přistávací plochy na stříbřitě fialových listech, okamžitě zamířila do velkého bytu, který sdílela s Aureliem Venportem.
Zufa svou prestižní rezidenci získala politickými schopnostmi a mentálními silami. Nemohla se ubránit zamračení, kdykoli viděla Venportovy obchodní ambice, jeho pohodlné cíle rovnající se jen zisku i povrchní potěšení, jimiž se zaobíral. Priority hloupých. Takové věci nebudou znamenat nic, pokud myslící stroje tuhle válku vyhrají. Copak nechápe, že ignoruje obrovskou hrozbu?
Vyčerpaná dlouhou cestou a dosud rozčilená kvůli hádce, kterou měla se svou dcerou, vstoupila Zufa do bytu s bílými zdmi. Toužila po jediném - odpočinout si a pak začít plánovat další údery proti myslícím strojům. Našla tam Venporta - byl sám, ale nečekal na ni. Seděl u stolu ze zelenavého kamene, který se těžil z útesů. Jeho tvář se leskla potem, ale zůstávala hezká - byly to ony patricijské rysy, které si vybrala jako dobré spojení se svou genetickou linií.
Venport si jí ani nevšiml. V očích měl vzdálený pohled - patrně se topil v dozvucích nějaké bizarní nové drogy z džungle, s níž experimentoval.
Na stole před ním stála klícka z drátěného pletiva a v ní fialové vosy s dlouhými žihadly a onyxovými křídly. Venport měl v klícce obnažené předloktí, vstupní otvor byl kolem loktu utěsněný. Vzteklé vosy do něj opakovaně bodaly a vstřikovaly mu do krve jed.
310
310
Zufa hleděla na jeho strnulost spíše s hněvem než s hrůzou. "Takhle ty se bavíš, zatímco já se snažím zachránit lidstvo?" Položila ruce na zdobený pás, jímž měla stažené temné roucho, a sevřela rty v podrážděnou rovnou čáru. "Jedna Čarodějka v bitvě zemřela;

žena, kterou jsem cvičila a dokonce milovala. Heoma položila život, aby nám zachovala svobodu, a ty si tu hraješ s nějakými chemikáliemi, které jsou dobré leda pro plytké potěšení!"
Netrhl sebou. Jeho prázdný výraz se vůbec nezměnil. Agresivní vosy narážely na pletivo klícky a vydávaly vysoké melodické bzučení. Hmyz opakovaně bodal do jeho nateklé ruky. Uvažovala, jakou psychotropní látku jed asi obsahuje a jak na ni Venport přišel. Nedokázala najít dostatečně výstižná slova pro svůj hněv, proto nakonec řekla: "Je mi z tebe špatně."
Jednou po milování Aurelius prohlásil, že jeho experimenty s drogami mají vyšší cíle než jen vlastní potěšení nebo komerční zisky. Ve skalním výklenku nad jejich lůžkem hořely vonné svíčky a Venport se svěřil: "Doufám, že někde v džungli najdu látku, která by dokázala zvýšit mužský telepatický potenciál." Doufal, že s její pomocí dokáže postavit některé muže psychickými silami na úroveň Čarodějkám.
Zufa se té směšné fantazii vysmála. Aurelia se to dotklo a už nikdy se o té možnosti nezmínil.
Kdysi dávno byli první kolonisté na drsném Rossaku postiženi, zasaženi nějakými chemikáliemi z okolní džungle, které posílily jejich duševní potenciál. Jak jinak by mohly ženy získat takový mimosmyslový potenciál právě na této planetě a nikde jinde? Ale vinou nějakého hormonálního nebo chromozomálního rozdílu byli muži vůči takovým vlivům prostředí zřejmě imunní.
Zufa se rozkřikla a přikázala mu, aby vytáhl ruku z vosí klícky, ale Venport neřekl ani slovo. "Ty si hraješ

311
s drogami a moje dcera provádí bezcenné experimenty se suspenzorovými poli a létajícími lampami. Copak jsou moje Čarodějky na Rossaku jediné, kdo má smysl pro důležité věci?"
Obrátil oči jejím směrem, ale zdálo se, že ji nevidí.
Konečně Zufa s odporem prohlásila: "Ty jsi tedy vlastenec! Doufám, že ti to historie nezapomene." Rázně vyšla ven hledat nějaké místo, kde by mohla přemýšlet o způsobech, jak dál bojovat s myslícími stroji, zatímco ostatní se bezstarostně baví…
Jakmile jeho družka odešla, ve Venportových skelných očích se zablýskly jiskry, které zesílily v palčivě intenzivní soustředění. Zaměřil se na otevřené dveře do jejich soukromého bytu a ticho jako by zesílilo, jako by stahoval ze vzduchu zvuky a energii. Zaťal zuby a soustředil se víc… ještě víc!
Dveře se samy pomalu zavřely.
Venport, spokojený ale vyčerpaný, vytáhl paži z vosí

klícky a svezl se na podlahu.
Předpoklady jsou průhledná mřížka, jíž pozorujeme vesmír, a občas si namlouváme, že ta mřížka je vesmírem.
KOGITOR EKLO ZE ZEMĚ
Jako odměnu za dokončení obří Ajaxovy sochy podle nesplnitelného plánu dostal Iblis Ginjo čtyři dny volna. Dokonce i pracovní velitelé z řad neo-kymeků byli rádi, že je lidský předák všechny zachránil před Ajaxovým hněvem. Než Iblis odjel, postaral se o to, aby jeho otroci dostali odměny, které jim slíbil; byla to investice, věděl, že tak budou při příštím projektu pracovat ještě tvrději.
312
312
Se speciálním povolením svých pánů opustil Iblis město a odjel do skalnaté divočiny, na zjizvené dějiště dávné bitvy. Důvěrníci mohli využívat speciálních privilegií a svobod, měli možnost získat za dobře vykonanou práci odměny. Myslící stroje neměly obavy, že by Iblis utekl, protože neměl kam jít, neměl se jak dostat z planety a nikde jinde by nenašel jídlo a přístřeší. Jemu šlo ostatně o něco jiného: byla to pouť.
Iblis seděl na kostnatém drsnokoni, loudavém, laboratorně vypěstovaném zvířeti používaném v dávných dobách, kdy Zemi vládli lidé. Ošklivé zvíře mělo přerostlou hlavu, sklopené uši a krátké nohy a vůbec bylo přizpůsobeno k práci a ne k rychlosti. Zvíře páchlo jako zcuchaná kožešina namočená v kanálu.
Drsnokůň se ploužil úzkou klikatou stezkou. Iblis tu nebyl léta, ale pořád trefil. Takové věci se tak snadno nezapomínají. Dříve byly jeho návštěvy v klášteře kogitora Ekla vedeny pouhou zvědavostí. Tentokrát zoufale potřeboval pomoci a poradit.
Když Iblis dostal anonymní vzkaz o vzpouře, přemýšlel o tom, zda skutečně existují jiné nespokojení lidé, lidé ochotní postavit se Omniovi. Po celý život byl obklopen otroky, kteří se donekonečna dřeli pod vládou strojů. Nikdy ho nenapadlo rozhlížet se dál, nepředstavoval si, že by to mohlo být jinak. Po tisíci letech mu jakákoli vyhlídka na změnu nebo zlepšení připadala nemožná.
Nyní po mnoha úvahách byl ochoten věřit, že mezi lidmi na Zemi a možná dokonce i na jiných Synchronizovaných světech mohou existovat vzbouřenecké buňky.
Skupiny, které mají v úmyslu bojovat.
Když dokážeme postavit tak obrovské pomníky, nemáme také sílu je strhnout?
Tato myšlenka znovu probudila jeho dávný odpor k Omniovi, k robotům a především ke kymekům, kteří byli zřejmě zaujatí proti lidem. Ale než se definitivně

rozhodl, jestli je ten znepokojivý vzkaz víc než pouhá
313
313
fantazie, musel se trochu porozhlédnout. Iblis přežil tak dlouho a dobře, protože byl opatrný a poslušný. Teď musel své pátrání vést tak, aby myslící stroje nepochopily, oč mu skutečně jde.

A neuměl si představit lepší zdroj odpovědí, než byl kogitor Eklo.

Před lety byl Iblis členem ozbrojené čety pronásledující několik otroků, kteří bezhlavě uprchli z města a utíkali do hor bez plánů, bez znalosti přírody a bez zásob. Nepodložené řeči ty lehkověrné uprchlíky přesvědčily, že mohou požádat o azyl politicky neutrální kogitory. Byla to pošetilá představa - ty meditující, odtažité lidské mozky nechtěly nic než se izolovat a přemýšlet o svých esoterických idejích. Kogitoři se nestarali o čas Titánů, o Vzpoury hrethgir ani o Omniovo ustavení Synchronizovaných světů. Kogitoři si nepřáli být rušeni a myslící stroje je proto tolerovaly.

Když tehdy Iblis a ostatní pronásledovatelé obklopili izolovaný klášter na rozervaném svahu hory, Eklo poslal své lidské pobočníky, aby otroky vyhnali z úkrytu. Uprchlíci kogitora proklínali a vyhrožovali mu, ale Eklo je pasivně ignoroval. Iblis a jeho ozbrojení společníci pak otroky přivedli zpátky k "důkladné převýchově", zahájené tím, že jejich vůdce shodili z útesu…

Odolný drsnokůň teď stoupal po příkré stezce, jež se mu pod kopyty drolila a ujížděla. Po chvíli Iblis rozeznal vysokou věž kláštera, impozantní kamennou stavbu částečně zahalenou v mlze. Její okna žhnula rudě a pak se změnila na nebeskou modř, údajně podle nálady velké kontemplativní mysli.

Když byl Iblis školen jako důvěrník, dozvěděl se i něco o kogitorech a o primitivních zbytcích náboženství, které se dosud projevují v některých větších skupinách lidských otroků. Omnius se je už nepokoušel zadusit, třebaže pověry a rituály nechápal.

Dávno před převratem ve Starém impériu opustil Eklo své fyzické tělo a zasvětil svou mysl analýze a intro-
314
314
spekci. Když Titáni plánovali rozsáhlé převzetí vlády nad lidstvem, vybrala si Juno Ekla za svého osobního poradce a chtěla na něm odpovědi. Ekla nezajímaly následky a byl v tomto konfliktu naprosto nestranný, proto Juno na její otázky odpověděl. Tím nevědomky pomohl Titánům při plánování jejich tažení. Během dalšího tisíce let, který od té doby uplynul, zůstal Eklo na Zemi. Hnací silou jeho dlouhého života byla touha syntetizovat a ukončit pochopení vesmíru.

Jakmile se Iblis dostal na konec stezky u paty kamenné
věže, obklopil ho náhle tucet mužů v tmavohnědém
kněžském rouchu s kolárkem. Ozbrojeni byli
archaickými píkami a ostnatými kyji. Jeden z pobočníků
uchopil otěže Iblisova drsnokoně. "Odejdi! Neposkytujeme
azyl."
"Nežádám o něj." Iblis se na muže podíval z výšky.
"Přišel jsem jen položit kogitorovi otázku." Sesedl
a když si je dostatečně získal svým šarmem a upřímností,
sebejistě vykročil k vysokém věži. Drsnokoně
nechal držet mnichům.
"Kogitor Eklo je hluboce ponořen v myšlenkách
a nepřeje si být rušen," zavolal za ním jeden z pobočníků.
Iblis se zlehka zasmál a přátelsky odpověděl: "Kogitor
přemýšlí už tisíc let. Může si udělat pár minut, aby
mě vyslechl. Jsem vážený důvěrník. A když mu dám informaci,
kterou ještě nezná, bude mít o čem přemýšlet
dalších sto let."
Několik zmatených pobočníků s mručením následovalo
Iblise po širokých schodech vzhůru. Když došel
k obloukové bráně, zastoupil mu náhle cestu širokoramenný
mnich. Svaly na jeho silných rukou a hrudi
ztučněly a otupělé oči hleděly ze zapadlých důlků.
Iblis ho přátelsky a přesvědčivě oslovil. "Vážím si
znalostí, které kogitor Eklo nashromáždil. Nebudu
plýtvat jeho časem."
Mnich se na Iblise skepticky zamračil, narovnal si

315
kolárek a řekl: "Jsi dost smělý a kogitor je zvědavý na
tvou otázku." Zkontroloval, zda návštěvník u sebe nemá
zbraň, a řekl: "Jsem Akim. Pojď se mnou."
Mohutný muž vedl Iblise úzkou kamennou chodbou
a pak po strmých točitých schodech nahoru. Cestou Iblis
řekl: "Už jsem tu byl, honil jsem uprchlé otroky…"
"Eklo si pamatuje," přerušil ho Akim.
Došli až do nejvyšších míst stavby, do kulaté komnaty
na vrcholu věže. Kogitorova sliskleněná schrána
spočívala pod jedním z oken na římse podobné spíše
oltáři. Kolem oken fičel vítr a rozháněl mlhu. Okna nějakým
vnitřním osvětlením modře zářila.
Akim nechal ostatní pomocníky venku. Sám přistoupil
ke schráně a chvíli tam postál s pohledem plným
posvátné úcty. Strčil ruku do kapsy a třesoucími se prsty
vytáhl stočený papírek obalený černým práškem.
Vložil proužek do úst a nechal jej rozpustit. Potom obrátil
oči v sloup jako v extázi.
"Semúta," vysvětlil Iblis, "získaná ze spáleného
elakkového dřeva. Sem se pašuje. Pomáhá mi v tom, co
musím vykonat." Naprosto klidně položil obě ruce na
hladký okraj schrány a řekl: "Nerozumím ničemu."

Obnažený mozek uvnitř jakoby ve své modré polévce elektrafluidu zapulzoval a čekal.
Velký mnich se s blaženým úsměvem zhluboka nadechl a vsunul prsty do otvoru v nádrži, až je ponořil do husté životodárné tekutiny. Gelovitá substance mu navlhčila kůži, pronikla mu do pórů a napojila se na jeho nervová zakončení. Akimův výraz se změnil, když řekl: "Eklo si přeje vědět, proč jsi svou otázku nepoložil, když jsi tu byl posledně."
Iblis nevěděl, jestli má mluvit k pobočníkovi nebo přímo ke kogitorovi, takže odpověděl do prostoru mezi nimi. "Tehdy jsem nechápal, co je důležité. Teď je tu něco, co bych od tebe rád věděl. Nikdo jiný mi nemůže dát objektivní odpověď."
"Žádný úsudek ani názor není nikdy úplně objektiv-

316
ní." Mohutný mnich hovořil s klidným přesvědčením. "Absolutní pravdy neexistují."
"Jsi méně předpojatý než kdokoli jiný, koho bych se mohl zeptat."
Oltářní římsa se pomalu pohnula ve skryté koleji a kogitor se zastavil před jiným oknem. Akim s ním držel krok, ruku stále ponořenou ve schráně. "Polož svou otázku!"
"Vždycky jsem loajálně pracoval pro své pány stroje a kymeky," začal Iblis a pečlivě vybíral slova. "Nedávno jsem dostal zprávu, že na Zemi možná existují lidské skupiny odporu. Chtěl bych vědět, jestli je ta zpráva věrohodná. Jsou skutečně lidé, kteří chtějí svrhnout své vládce a získat svobodu?"
Během chvilky váhání hleděl pobočník nepřítomně před sebe; těžko říci, zda díky semútě nebo díky spojení s filosofovým mozkem. Iblis doufal, že se kogitor neponoří nadlouho do přemítání. Nakonec Akim hlubokým a zvučným hlasem řekl: "Nic není nemožné."
Iblis zkoušel položit otázku v několika variantách, obratně spřádal věty, upravoval výběr slov. Nechtěl odhalit svoje záměry, ačkoli neutrální kogitor se patrně nestaral o to, proč chce Iblis rebely najít - aby je zničil, nebo aby se k nim připojil? Iblis ovšem pokaždé dostal stejnou hádankovitou odpověď.
Nakonec sebral odvahu a řekl: "Kdyby taková rozvětvená tajná odbojová organizace skutečně existovala, měla by šanci uspět? Mohla by snad vláda myslících strojů skončit?"
Tentokrát kogitor přemýšlel déle, jako by hodnotil různé faktory otázky. Když mnich pronesl stejnou odpověď, zdálo se, že slova, pronesená výhružněji, mají v sobě hlubší význam. "Nic není nemožné."
Poté Akim vytáhl mokrou ruku z Eklovy mozkové

schrány, aby dal najevo, že audience skončila. Iblis se zdvořile uklonil, vyjádřil svou vděčnost a odešel. V hlavě se mu všechno vařilo.
317
317
Při jízdě strmou stezkou dolů se vyděšený ale nadšený předák rozhodl, že pokud neobjeví někoho z členů odbojové skupiny, má ještě jednu možnost.
Za pomoci svých hluboce loajálních dělníků si Iblis sestaví vzbouřeneckou buňku sám.
Konflikt, který se táhne delší dobu, se obvykle začne sytit sám sebou a snadno se může vymknout zpod kontroly.
TLALOC,
ČAS PRO TITÁNY
"Po tisíci letech nás zbylo jen pět."
Nestávalo se často, aby se žijící Titáni scházeli, obzvlášť na Zemi, kde je Omniovy transoči neustále sledovaly.
Ale generál Agamemnon byl po té katastrofě na Giedi Primě a vraždě svého přítele a spojence tak pobouřený, že neztrácel čas starostmi o všemysl.
Měl jiné věci na práci.
"Hrethgir mají novou zbraň, kterou proti nám s ničivými následky použili," řekl Agamemnon.
Titáni byli v údržbovém středisku, jejich schrány spočívaly na podstavcích. Přísně rozkázal Ajaxovi, Juno, Xerxovi a Dantovi, aby se oddělili od svých mobilních těl. Čekal bouřlivou debatu a popudy se obtížně kontrolují, pokud jste v silném bojovém těle, kde mohou myšlenkové porty každý zbrklý nápad převést do okamžité ničivé akce. Sám sobě Agamemnon věřil, vždy dokázal svůj hněv ovládat, ale někteří z ostatních Titánů - obzvlášť Ajax - nejdříve ničili a potom uvažovali.
"Po rozsáhlém vyšetřování a analýze jsme se dozvěděli, že Barbarossova vražedkyně je z Rossaku a divocí lidé jí říkali Čarodějka," hlásil Dante, jenž vedl
318
318
takové věci v patrnosti. "Na Rossaku je víc takových Čarodějek, žen s posílenými telepatickými schopnostmi."
"To je objev!" prohlásila Juno a v jejím syntetizovaném hlasu byl znát sarkasmus.
Dante pokračoval, logický jako vždy. "Až dosud nebyly Čarodějky použity v žádné velké agresivní operaci. Teď je však možné, že je po jejich triumfu na Giedi Primě budou chtít hrethgir použít znovu."
"Jejich čin nám také připomněl, jak jsme zranitelní," řekl Agamemnon. "Roboti se dají nahradit. Naše organické mozky ne."
Ajax byl tak rozzuřený problémem Čarodějek, že jeho udržovací monitory měly co dělat, aby zachovaly

správnou chemickou rovnováhu v jeho elektrafluidu.
Nemohl ani najít slova, kterými by vyjádřil svůj vztek.
"Ale nemusela se ta Čarodějka zabít, aby zlikvidovala
Barbarossu a pár neo-kymeků?" zeptal se Xerxes.
"To byla sebevražda. Myslíte, že to budou ochotní zopakovat?"
"To, že ty jsi zbabělec, ještě neznamená, že se i divocí
lidé tak bojí obětovat se," odsekl Agamemnon. "Ta
jediná Čarodějka nás stála sedm neo-kymeků a Titána.
Obrovská ztráta."
Agamemnon žil už tisíc let a za tu dobu byly ztraceny
miliardy životů - mnohé jeho vlastní rukou nebo
před jeho očima. Myslel si tedy, že je vůči setkání se
smrtí obrněný. Z původních Titánů byli Barbarossa, Juno
a Tlaloc jeho nejbližšími přáteli. Oni čtyři byli původním
semínkem vzpoury. Ostatní Titáni přišli až
později, připojovali se k juntě podle potřeby.
I přes to, že jeho duševní obrazy byly velmi staré, si
generál dosud pamatoval Barbarossu v lidské podobě.
Vilhelm Jayther býval muž s hubenýma rukama a nohama,
širokými rameny a vpadlou hrudí. Tu a tam o něm
někdo řekl, že na něj není pěkný pohled, ale v očích měl
tak bystré a zapálené plameny, jaké Agamemnon nikdy

319
u nikoho jiného neviděl. A jako programátor byl nepřekonatelný.
Jayther s přímo vlčí posedlostí přijal úkol svrhnout
Staré impérium, celé týdny nespal, než problém konečně
vyřešil. Jayther se do toho úkolu zabral s plnou vervou,
dokud přesně nevěděl, jak upravit složité programování
pro potřeby vzbouřenců. Vložil do počítačové
sítě ambice a cíle podobné lidským, přiměl je, aby se
na převratu chtěly podílet.
Později ovšem Omnius získal svoje vlastní ambice.
Jayther s obrovskou předvídavostí přidal i bezpečné
instrukce, jež myslícím strojům zabránily ublížit některému
z Titánů. Agamemnon a jeho společníci byli
naživu jen díky Vilhelmu Jaytherovi - Barbarossovi.
Teď ho Čarodějky zabily. Toto vědomí bušilo Agamemnonovi
v hlavě a posilovalo jeho hněv.
"Nemůžeme ponechat tuto urážku nepotrestanou,"
řekl Ajax. "Já říkám, nejlepší bude letět na Rossak, pozabíjet
ty ženské a udělat z jejich planety spálenou
kouli."
"Milý Ajaxi," prohlásila Juno sladce, "musím ti připomínat,
že jedna jediná z těch Čarodějek zničila Barbarossu
a všechny neo-kymeky, kteří byli s ním?"
"No a co?" Ajaxův hlas přetékal pýchou. "Já sám
jsem zlikvidoval celou tu lidskou nákazu na Walgisu.
Společně přece zvládneme pár Čarodějek."
Agamemnon ho ostře zarazil. "Ti vzbouřenci na
Walgisu byli už zlomení, než jsi je začal pobíjet, Ajaxi.

Čarodějky jsou něco jiného."
Dante monotónním hlasem připomněl: "Omnius nikdy nepovolí rozsáhlý útok. Znamenalo by to příliš velké náklady. Provedl jsem předběžnou analýzu."
"Ale přesto," namítl Agamemnon, "by byla obrovská taktická chyba dovolit, aby jim tahle porážka jen tak prošla."
Po několika okamžicích nervózního ticha řekl Ajax: "Vzhledem k tomu, jak málo nás zbývá, neměli by
320
320
Titáni nikdy, nikdy útočit společně. Myslete na toto riziko."
"Ale když poletíme společně na Rossak a zlikvidujeme ty Čarodějky, pak bude po hrozbě," navrhoval Ajax.
Juno sykla a pak řekla: "Ajaxi, vidím tady tvůj mozek, ale zřejmě ho nepoužíváš. Neměl by sis vyměnit elektrafluid? Ty Čarodějky už dokázaly, že nás můžou zničit, a ty se chceš po hlavě hnát do největší hrozby, s jakou se kdy kymekové setkali, jako ovce na porážku?"
"Mohli bychom vzít s sebou dost robotických lodí, aby je mohly napadnout z oběžné dráhy," navrhl Dante. "Nemusíme riskovat sami sebe."
"Tohle je osobní záležitost," zavrčel Ajax. "Jednoho z Titánů zavraždili. Nebudeme házet raketami z druhého konce planetární soustavy. To je zbabělost…, třebaže tomu myslící stroje říkají efektivita!"
"Můžeme udělat kompromis," navrhl Agamemnon. "Juno, Xerxes a já můžeme shromáždit neo-kymeky jako dobrovolníky a odletět s robotickou flotilou. To by mělo stačit, aby na Rossaku vznikly hodně velké škody."
"Ale já nemůžu letět, Agamemnone," namítl Xerxes. "Pracuji tady s Dantem. Naše největší pomníky na Fóru jsou těsně před dokončením. Zrovna jsme začali práci na další soše Barbarossy."
"Načasovali jste to dobře," podotkla Juno. "Určitě to ocení, zvlášť teď, když je mrtvý."
"Xerxes má pravdu," přidal se Dante. "A také je tu ta obrovská freska Vítězství Titánů, která vzniká na svahu poblíž středu hlavního města. Máme u pracovních čet předáky, ale musíme na ně soustavně dohlížet. Jinak jsou náklady příliš vysoké a harmonogramy se nedodržují."
"Vzhledem k tomu nedávnému debaklu se svou vlastní sochou zná Ajax tyhle problémy dokonale,"
321
321
přerušila ho Juno. "Proč by tu nemohl zůstat místo Xerxe on?"

Ajax zařval: "Nebudu tady trčet, zatímco vy si budete sklízet slávu!"
Ale Agamemnon rozhodl: "Xerxi, ty poletíš s námi. Ajaxi, zůstaň tady a dohlížej s Dantem na stavbu. Udělej to pro Barbarossovu památku."
Jak Xerxes tak Ajax ještě chvíli protestovali, ale Agamemnon byl jejich vůdce a znovu prosadil svou, jako to dělal už několik staletí. Kdysi krásná Juno ze své nádrže řekla: "Dokážeš přesvědčit Omnia, aby to povolil, lásko?"
"Hrethgir na Giedi Primě nejen zabili našeho přítele, ale také zničili novou Omniovu inkarnaci dřív, než mohla být aktualizována. Kdysi dávno, když Barbarossa upravoval původní programování sítě, vložil do počítačové mysli něco ze sebe, aspoň tolik, že chápe podstatu dobývání. Vsadím se, že bude znát i naši potřebu pomsty."
Titáni o tom chvíli mlčky přemýšleli a pak Agamemnon řekl: "Poletíme na Rossak a spálíme ho plamenem."
Ve válce je nespočet faktorů, které se nedají předvídat a které nezávisí na kvalitě vojenského velení.
V zápalu boje se objevují hrdinové, často z těch nejméně očekávaných zdrojů.
VORIAN ATREIDES,
HISTORICKÉ ZVRATY
Byl voják, ne politik. Xavier Harkonnen znal vojenskou taktiku a strategii a plánoval, že zasvětí svůj život službě v saluské Milici a v Armadě Ligy. Ale teď neměl na vybranou; musel promluvit před shromážděnými poslanci Ligy v parlamentu.
322
322
Po sladkém i trpkém vítězství na Giedi Primě bylo třeba některé věci vyslovit.
Stará parlamentní budova byla podepřena a vyspravena; zbytky lešení a provizorních zdí naznačovaly, kde rekonstrukce ještě nebyla dokončena. Plastokámen, sloupy a zdi byly dosud poznamenány puklinami a viditelnými záplatami. Byla to zranění z bitvy, čestné rány.
Krátce předtím, než měl mladý důstojník pronést svůj plánovaný projev, stál místokrál Služebník vedle své stoické manželky v sále parlamentu, kde probíhala tryzna za Serenu a její druhy padlé při záchranné operaci na Giedi Primě.
"Zemřela, protože dělala právě to, co požadovala na sobě i na nás," řekl místokrál. "V našem životě zhaslo světlo."
Za ten rok, který uplynul od útoku kymeků na Salusu, už lidé zažili mnoho pohřbů a příliš mnoho žalu.
Ale Serena, bojovná mladá poslankyně, vždycky naléhala, aby Liga sloužila lidem a pomáhala těm, kdo pomoc

potřebují.
Livia Služebnice stála vedle místokrále v kontemplativním rouchu z Města introspekce. Musela se už dívat, jak její syn Frodo pomalu umírá na onemocnění krve, a teď její nejstarší dceru zabily myslící stroje. Z jejích dětí už zbývala jen éterická Okta.
Poslanci planet Ligy uctivě mlčeli; sdíleli jejich smutek. I přes své mládí se Serena Služebnice nezapomenutelně zapsala do paměti všech svým idealismem a zaníceností. Po formální chvalořeči vystoupilo na pódium mnoho řečníků a s úctou vzpomínalo na její velkorysost.
Xavier naslouchal všem těm chválám. Poslanci na něj soucitně hleděli. Musel myslet na život, který chtěli spolu se Serenou sdílet.
Kvůli ní se však Xavier zařekl, že nebude veřejně plakat. Kdyby lidstvo plakalo pro všechny, kteří padli,

323
ochromil by je nekončící žal. Rty se mu chvěly a viděl rozmazaně, ale přinutil se zůstat silný. Byla to jeho povinnost.
Třebaže Xavierovo srdce pukalo žalem, jeho mysl se uchýlila k zuřivým myšlenkám na nepřítele a na zrádné lidské sympatizanty, kteří bojují po boku robotů. Vzpomínka na Serenu mu bude soustavným zdrojem síly a inspirace. Dokonce i mrtvá ho povede k činům, jež by bez ní nikdy nevykonal. Dosud měl náhrdelník s černým diamantem, který promítal její poslední vzkaz, její statečné volání do zbraně na pomoc Giedi Primě. Krásná Serena nad ním vždycky bude bdít - stejně jako teď, když se chystal sebrat zdroje a vojenskou sílu rozhněvaných mas.
Xavier, zachmuřený a otřesený, vstoupil do projekční kupole následován pobledlým místokrálem Služebníkem. Oba muži měli na sobě stříbromodré roucho a černou čelenku k poctě své milované padlé.
Byl čas zabývat se otázkami lidstva.
Po svém nedávném vojenském úspěchu nepotřeboval žádné velké představování. "Jsme lidé a vždycky jsme bojovali za svá práva a svou důstojnost. Vytvořili jsme Ligu vznešených, aby svobodní lidé mohli vzdorovat Titánům a po nich myslícím strojům. Jen tím, že jsme byli jednotní, jsme dokázali zastavit přímé výboje našich nepřátel." Rozhlédl se po poslancích shromážděných v naplněném sále. "Ale jsou chvíle, kdy je Liga sama svým nejhorším nepřítelem."
Přítomní si příliš vážili hrdiny, než aby něco namítali, a Xavier rychle a stručně pokračoval. "I když všichni mluvíme o jednotě, jednotlivé planety Ligy zůstávají egoistické a nezávislé. Jestliže obléhaná planeta volá o pomoc, Liga se dohaduje a rozmýšlí celé měsíce, než se rozhodneme jak reagovat - a to už je pozdě! Viděli

jsme to na Giedi Primě. Jen Serenino bláznovství nás donutilo jednat dost rychle, abychom mohli skutečně něco zachránit. Věděla přesně co dělá a zaplatila za to životem."
324
324
Jakmile několik poslanců začalo bručet, rozpálený Xavier je hromovým hlasem umlčel. "Liga vznešených musí vytvořit silnější koalici pod účinnějším vedením. Abychom stačili na vysoce organizovanou počítačovou všemysl, potřebujeme pevnou vládu lidí, ne pouze toto volné společenství." A udělal pažemi prudké gesto. "Jak to propagovala Serena Služebnice, musíme vynaložit veškeré úsilí, abychom si zajistili spolupráci Nepřipojených planet a tak posílili svou obrannou strukturu a přidali k našemu chráněnému území nárazníkovou zónu."
Místokrál Služebník přistoupil těsně k němu a hlasem, který selhával dojetím, dodal: "To byl vždycky sen mé dcery. Teď ho musíme přijmout za svůj."
Několik nejistých poslanců povstalo se zdvořilým nesouhlasem. Hubená žena s tvrdým výrazem, zástupkyně Kirany III., řekla: "Spojit tolik světů pod pevnou vládou, zvlášť vojenského typu, mi připomíná Čas Titánů."
Nevysoký šlechtic z Hagalu křikl: "Už žádná impéria!"
Xavier také zvýšil hlas: "Není přijatelnější impérium než vyhlazení? Zatímco vy se staráte o politické detaily, Omnius dobývá hvězdné soustavy!"
Ale někdo jiný řekl: "Celá staletí se Liga vznešených a Synchronizované světy držely navzájem na uzdě v nejisté rovnováze. Omnius nikdy nepostupoval za hranice Starého impéria. Vždycky jsme předpokládali, že to myslící stroje nepovažují za efektivní ani dostatečně cenné. Proč by se to teď mělo změnit?"
"Ať už je důvod jakýkoli, už se to změnilo! Myslící stroje se nás patrně rozhodly vyhladit." Xavier zaťal pěsti; nečekal, že se bude muset přít o tohle, jestliže důkazy byly tak jednoznačné. "Musíme se krčit za naší tenkou obrannou slupkou a jen prostě reagovat, kdykoli se nás Omnius rozhodne zkoušet? Jako jsme to udělali před rokem tady na Saluse, jako jsme to udělali na Giedi Primě?"
325
325
V dramatickém výbuchu hněvu zvedl stupínek a prorazil jím jednu stranu kupole. Přední řada šlechticů prchala před deštěm střepů prizmatického skla. Šokovaní poslanci křičeli, že tohle si Xavier nemůže dovolovat; jiní přivolávali stráže, aby pomateného mladého důstojníka vyvedly.
Xavier vykročil dírou v kupoli a rozkřikl se bez pomoci

zesilovače: "Dobře! Tohle je ten zápal, který chci vidět! Liga se už příliš dlouho ustrašeně krčila. Mluvil jsem s ostatními veliteli Armady a většina z nás si myslí totéž: musíme změnit taktiku a stroje překvapit. Měli bychom vynaložit tolik peněz, kolik bude třeba, zaměstnat představivost všech našich vědců a vyvinut nové zbraně - zbraně schopné zničit Omnia, nejen chránit nás tady doma. Jsem přesvědčen, že jednoho dne musíme zaútočit! Jedině tak můžeme v tomhle konfliktu vyhrát."
Shromáždění postupně začalo chápat, že Xavier záměrně vyprovokoval určitou reakci. Naleštěnou botou skopl z pódia střepy. "Zkušenost je náš nejlepší učitel. Stroje mohou v každém okamžiku znovu napadnout Salusu nebo Poritrin, Rossak, Hagal, Ginás, Kiranu III., Seneku, Kolonii Vertree, Relicon - musím pokračovat? Žádná z našich planet není v bezpečí." Pozvedl káravě prst. "Ale když situaci obrátíme, můžeme agresory zahnat odvážnými a nečekanými tahy." Odmlčel se. "Máme dost odvahy to udělat? Dokážeme vyvinout takové zbraně, abychom uspěli? Čas uspokojení skončil."
V následné diskusi nabídla Zufa Cenva další telepatické útoky proti kymekům. Oznámila, že už se přihlásilo mnoho dalších dobrovolnic z řad vynikajících Čarodějek. Lord Niko Bludd se chlubil pokračující prací Tia Holtzmana, který už brzy naplánuje zkoušku svého "rezonátoru slitin". Další poslanci Ligy přišli s návrhy, cíli a způsoby, jak posílit své pozice.
Xavierovi se ulevilo a povzbudilo ho to. Rozhlédl
326
326
se po shromáždění. Zahanbil je tak, že teď bouřlivě nabízeli pomoc, a nesouhlasné hlasy byly prozatím umlčeny.
Proti vlastní vůli mu po tváři stékaly slzy a na rtech ucítil sůl. Vyčerpal skoro všechny své emoce a energii. Pak si všiml, že na něj místokrál Služebník hledí pyšně, jako by byl mladík jeho vlastním synem.
Přejímám Sereninu úlohu, uvědomil si Xavier. Dělám to, co by byla udělala ona.
A jako by chtěla vyvážit bolest a utrpení, stala se válka také líhní některých našich největších snů a úspěchů.
HOLTZMAN,
PROJEV PŘI PŘIJETÍ PORITRINSKÉ MEDAILE ZA ZÁSLUHY
Tio Holtzman, slepě sebejistý, hnal svou novou myšlenku vpřed, až si Norma Cenva připadala jako pleva ve vichřici. Vynálezce byl rozhodnut dokázat jí svým rezonátorem, že má pravdu.
Třebaže Norma stále ještě pochybovala, že jeho myšlenka bude fungovat, nemohla důvod své nejistoty doložit jasným matematickým důkazem. Instinkt ji neustále

tenkým hláskem varoval, ale nechala si své obavy pro sebe. Poté, co Holtzman tak kysele reagoval na její prvotní výhrady, se jí už na její názor neptal.
Norma doufala, že se zmýlila. Byla koneckonců jen člověk a zdaleka nebyla dokonalá.
Zatímco Učenec měl plné ruce práce ve své kupolovité demonstrační laboratoři - což byla stavba o velikosti menšího divadla na vrcholku vedlejšího útesu - Norma se držela stranou. I její nejnevinnější účast ho znervózňovala, jako by jejím pochybám přikládal větší váhu, než nahlas připouštěl.
327
327
Teď Norma stála na lávce mezi oběma útesy a sáhla po zábradlí. Poslouchala jak v kabelech hučí vítr a přes bezpečnostní síť pohlédla dolů na řeku a na dopravu na ní.
Slyšela, jak Holtzman v demolaboratoři křičí na otroky stavějící mohutný generátor rezonančního pole, jež mělo roztřást a roztavit jakýkoli kovový předmět.
V bílém a purpurovém rouchu působil skutečně imponujícím dojmem; kolem krku měl řetězy s odznaky svých úřadů a různé symboly svých vědeckých cen a úspěchů. Holtzman se zamračil na dělníky a pak zase začal obcházet, všechno několikrát kontroloval a sledoval každý detail.
Na dnešní zkoušce se měl objevit i lord Bludd a několik dalších šlechticů, takže Norma chápala Holtzmanovu nervozitu. Ona sama by nikdy neuspořádala tak okázalou prezentaci nevyzkoušeného přístroje, ale vědec nedával najevo ani stín pochybností.
"Normo, prosím vás, pojďte mi asistovat!" zavolal Holtzman popuzeně. Na krátkých nohách se rozběhla z mostu do laboratoře. Znechuceně mávl rukou směrem k otrokům. "Nechápou ani slovo z toho, co jsem jim říkal, že mají dělat. Dohlédněte na ně, prosím vás, ať můžu přezkoušet kalibraci."
Uprostřed místnosti postavil Holtzmanův tým kovového panáka, který vzdáleně připomínal bojového robota. Norma skutečný myslící stroj nikdy neviděla, ale prohlédla si podrobně mnoho obrázků z archivu. Dívala se na napodobeninu. Tohle je nepřítel, pravý protivník, proti němuž musí být namířena všechna její práce.
Podívala se na svého učitele s větším pochopením, protože náhle lépe rozuměla jeho zoufalství. Holtzman měl morální povinnost vyzkoušet jakoukoli myšlenku, jakýkoli způsob, jak pokračovat v tomto vznešeném boji. Měl dobrý cit pro promítané energie, deformovaná pole a neprojektilové zbraně. Doufala, že jeho rezonátor slitin bude přece jen fungovat.
328

328

Než otroci dokončili zapojování zkušebního přístroje, začalo se něco dít před hlavním sídlem. Nad skalami, kde bylo z Holtzmanových balkonů vidět na řeku, se objevily vyzdobené oficiální bárky. Na vzdušném plavidle stály Dračí gardy v šupinovém brnění a mezi nimi lord Bludd, pět senátorů a dvorní historik v černém rouchu.

Holtzman pustil z rukou všechno, co právě dělal. "Normo, dokončete to. Prosím!" Ani se po ní neohlédl a spěchal po spojovací lávce uvítat své vznešené hosty. Norma pobídla otroky ke spěchu a osobně nastavila všechny kalibrace a vyladila přístroj podle vynálezcových požadavků. Střešními okny pronikalo z výšky světlo a ozařovalo napodobeninu robota. Vyztužené kovové stropní trámy se křížily na klenbě a držely kladky a vrátky, jimiž byl mohutný generátor dopraven na své místo.

Dole pracovali nabručení zenšíitští otroci. Na sobě měli tradiční oděvy, červenobílé pruhy omotané kolem praktických šedých kombinéz. Mnoho majitelů otroků nedovolovalo svým zajatcům dávat veřejně najevo individualitu, ale Holtzmanovi to bylo jedno. Chtěl jen, aby jeho otroci plnili své úkoly a nestěžovali si.

Jakmile dělníci dokončili svůj úkol, zacouvali k obložené zdi; temné pohledy odvraceli stranou. Jeden muž s černým vousem a temnými stíny kolem očí k nim mluvil jazykem, který Norma neznala. O chvíli později už usměvavý Holtzman vedl své důležité hosty do demonstrační laboratoře.

Učenec vstoupil skutečně velkolepě. Vedle něj šel Niko Bludd v rozevláté azurové tunice a šarlatové kazajce zapnuté na mohutné hrudi. Narezlý vous měl natočený do úhledných prstýnků. Ve vnějších koutcích očí měl vytetované malé kroužky podobné bublinkám. Když Bludd kráčel kolem otroků, povšiml si Normy a věnoval drobné ženě úsměv současně blahosklonný

329

329

i otcovský. Norma provedla formální úklonu a stiskla zdvořile jeho hladkou pěstovanou ruku.

"Víme, že váš čas je drahý, lorde Bludde. Proto jsme všechno připravili." Holtzman založil ruce. "Tento nový přístroj nebyl ještě nikdy testován a při dnešním předvedení budete prvním svědkem jeho možností."

Bluddův hlas byl hluboký ale melodický. "Vždycky od vás očekáváme jen to nejlepší, Tio. Jestli mají myslící stroje noční můry, pak jste v nich nepochybně vy."

Doprovod se začal hihňat a Holtzman dělal co mohl, aby se zarděl. Obrátil se k otrokům a začal vydávat rozkazy. Půl tuctu dělníků drželo záznamová zařízení,

s nimiž stáli v důležitých místech kolem napodobeniny robota.
Pohodlná křesla z hlavní rezidence byla rozestavěna jako čestná místa. Holtzman si sedl vedle lorda Bludda a Norma musela stát u dveří. Její učitel vypadal sebejistě a zaujatě, ale dívka věděla, jaké obavy ve skutečnosti má. Kdyby dnes neuspěl, mohlo by to značně zkalit jeho slávu v očích politicky vlivných poritrinských šlechticů.
Vážení hosté seděli ve svých neskladných křeslech. Holtzman se zahleděl na generátor, pak se podíval kolem, jako by se krátce modlil. Usmál se povzbudivě na Normu a pak přikázal uvést prototyp do chodu.
Jeden z otroků stiskl tlačítko, jak byl naučen. Mohutný generátor začal bzučet a namířil svůj neviditelný paprsek na robota.
"Až ho budeme uvádět do praxe," řekl Holtzman a nepatrně se mu chvěl hlas, "najdeme způsoby, jak generátor zmenšit, aby se dal lépe instalovat na malé lodě."
"Nebo můžeme prostě postavit větší lodi," řekl Bludd s hrdelním smíchem.
Bzučení zesilovalo a Normě z těch vibrací začaly drnčet zuby. Všimla si tenké vrstvičky potu na Holtzmanově čele.

330
"Podívejte se, už je to vidět!" Vědec ukázal prstem. Robot se začal třást, kovové končetiny mu poskakovaly, trup vibroval. "A ten efekt se bude stupňovat."
Bludd vypadal potěšeně. "Ten robot teď lituje, že se kdy postavil proti lidem, co?"
Napodobenina robota začala žhnout třešňovou červení, jeho kov se zahříval, jak se kovy naladily na ničivé pole, které se na něj promítalo. Jasněl stále víc, až se jeho barva změnila ve žlutou, tu a tam s oslepivě bílými místy.
"Teď už by byl skutečný robot vnitřně zničený," podotkl Holtzman a konečně vypadal spokojeně.
Náhle se těžké trámy laboratoře začaly otřásat druhotnou rezonancí, která se od robota přenášela na strukturální vzpěry kupole. Tlusté zdi duněly a otřásaly se.
Po celé stavbě se začalo ozývat vysoké bzučení.
Norma vykřikla: "Rezonanční pole přetéká!"
Stropní nosníky se vlnily jako vzteklí hadi. V kupoli se objevila prasklina.
"Vypněte to!" křikl Holtzman, ale vyděšení otroci se krčili v koutě místnosti co nejdál od generátoru.
Napodobený robot se vlnil a svíjel, jádro jeho těla se tavilo. Podpěry, které ho držely v cílovém místě, podklesly. Zlověstně vyhlížející bojový stroj sebou škubl vpřed,

pak náhle padl a rozsypal se na kusy zčernalého kovu.
Holtzman popadl Nika Bludda za rukáv. "Pane, prosím,
rychle přes most do hlavního domu. Zřejmě máme…
drobný problém."
Ostatní šlechtici už utíkali přes předepjatý most.
Normu strhli s sebou. Když se ohlédla, viděla, že zenšíitští
otroci nevědí, co dělat. Tio Holtzman jim nic neřekl
a prchal po lávce hned za Bluddem.
Z bezpečné vzdálenosti Norma viděla šest zpanikařených
otroků vyklopýtat na můstek. Tmavovlasý vůdce
je zezadu pobízel a pokřikoval na ně jejich divným
jazykem. Lávka se začala vlnit nahoru a dolů, jak se rezonance
z projektoru napojila na kov můstku.
331
331
Vousatý zenšíitský vůdce na ně znovu křikl. Norma
si přála, aby mohla nějak zachránit ty nešťastné zmatené
lidi. Nemůžou něco udělat Dračí gardisté? Holtzman
stál na bezpečné straně útesu, neschopný slova,
ochromený šokem.
Než stačila první skupina otroků přeběhnout, lávka
v polovině praskla a se strašným kovovým skřípěním
se rozlomila. Nešťastné oběti padaly dvě stě metrů dolů
k patě útesu a do řeky.
Vousatý vůdce stál na kraji, oddělen od nich nyní
propastí mezi oběma útesy. Znovu zaklel. Za ním se
propadla část klenby, zničila generátor a konečně zastavila
ten neúnavný tep.
Prach se začal usazovat. Ze zhroucené budovy vyšlehlo
pár plamenů a začal stoupat dým. Bylo slyšet
kvílení zraněných, uvězněných dosud uvnitř.
Normě bylo na omdlení. Holtzman vedle ní se potil
a zdálo se, že je mu špatně. Znovu a znovu mrkal, potom
si otřel čelo. V obličeji byl šedivý.
Bludd suše podotkl: "Tenhle pokus nepatřil k vašim
nejúspěšnějším, Tio."
"Ale musíte uznat, lorde Bludde, že ta myšlenka vypadá
slibně. Podívejte se na ten ničivý potenciál," řekl
Holtzman a rozhlédl se po šlechticích, kterým se nic
nestalo. Na mrtvé a zraněné otroky ani nepomyslel.
"Můžeme být přinejmenším vděční za to, že nikdo nepřišel
k úhoně."
Věda: Vytváření dilemat řešením záhad.
NORMA CENVA,
NEPUBLIKOVANÉ LABORATORNÍ ZÁPISKY
Skvrny od krve ve zničené demonstrační kupoli se
snadno smyly, ale hlubší jizvy zůstaly. Zatímco tým no-
332
332
vých otroků odklízel trosky, Tio Holtzman přešel provizorní
a ne příliš pevnou lávku. Smutně se podíval po

ruinách své laboratoře.
Bel Moulay, vousatý vůdce zenšiitských otroků, se ze svého pracovního místa vztekle podíval na bezcitného vynálezce. Nenáviděl světlou kůži toho Poritriňana, jeho rovně zastřižené vlasy a arogantně barevné oblečení. Vědcova malicherná čestná vyznamenání pro Bela Moulaye nic neznamenala a všichni zajatí zenšiité byli dotčeni tím, že se takový neužitečný nevěřící člověk může chlubit svým bohatstvím a šlapat po pravověrných.
Vousatý vůdce radil hlubokým hlasem svým druhům a utěšoval je. Moulay byl vždycky víc než jen ten nejsilnější mezi nimi; byl také náboženský vůdce, vyškolený na Anbusu IV v nejpřísnějších zákonech zenšiitského výkladu buddislámu. Znal pravé Písmo a sútry, analyzoval každou pasáž; ostatní otroci čekali, že jim je Bel Moulay vyloží.
Ale i přes svou víru byl stejně bezmocný jako jeho společníci, byl nucen sloužit, jak poroučeli nevěřící. Ti nevěrci nedovolovali zenšiitům žít podle jejich zásad, ale mocí je zatáhli do své beznadějné války proti bezbožným strojovým démonům. Byl to strašný trest, karmická trýzeň, seslaná na ně Buddalláhem.
Ale oni ji vydrží a nakonec z ní vyjdou silnější…
Pod Bel Moulayovým vedením otroci odnášeli trosky a odkrývali rozdrcená těla druhů, kteří pracovali vedle nich, zenšiitů zajatých při vpádu tlulaxanských otrokářů do měst v soutěskách Anbusu IV.
Buddalláh jim jednou ukáže cestu ke svobodě. Při vyprávění u ohňů vousatý vůdce sliboval, že utlačovatelé budou potrestáni - jestli ne v této generaci, pak v té příští nebo ještě další. Ale dojde k tomu. Pouhý člověk jako je Bel Moulay nemůže popohánět boží přání.
Dva otroci odsunuli propadlý kus zdi a se vzrušenými výkřiky objevili muže, který dosud žil, i když měl

333
rozdrcené nohy a trup pořezaný plasklem. Holtzman roztržitě došel k zraněnému a prohlédl si ho. "Nejsem lékař, ale zdá se mi, že není velká naděje."
Bel Moulay ho probodl temnýma očima. "Ale i tak musíme dělat co můžeme," řekl galašsky. Tři zenšiité odhrábli trosky a nesli zraněného po vratké lávce. Léčitelé v otrockých ubytovnách se na ta zranění podívají.
Po nehodě poskytl Holtzman základní zdravotnické potřeby, ačkoli podobný zásah nijak zvlášť nepomohl uchránit otroky před ničivou horečkou. Lékař dohlížel na dělníky v troskách, ale měl svoje vlastní priority.
Zamračený Učenec netrpělivě ukázal na otroky sbírající kusy propadlého stropu, aby odkryli těla obětí.
"Ty a ty, nechte ta těla prozatím být a vyhrabejte, co zbylo z mého vynálezu."

Zamračení zajatci se podívali po Moulayovi, co mají dělat. Jen zavrtěl hlavou. "Teď nemá cenu klást odpor," zabručel jejich jazykem. "Ale slibuji vám, že ta doba přijde."

Později, během krátké doby určené ke spánku, odnesou své mrtvé a poskytnou jim náležitá zenšiitská požehnání a přípravy na věčnou cestu. Pálit těla pravověrných se s jejich náboženstvím neslučovalo, ale na Poritrinu to tak prostě bylo. Bel Moulay byl přesvědčen, že jim Buddalláh nebude klást za vinu, že nedodržují tradiční pravidla, jestliže nemají na vybranou.

Jeho bůh se ale hněvat umí. Moulay doufal, že bude žít dost dlouho na to, aby viděl, jak tyto utlačovatele zasáhne pomsta, i kdyby to muselo být v podobě myslících strojů.

Jak se demonstrační kupole čistila, Holtzman si začal povídat sám se sebou, plánoval nové experimenty a testy. Uvažoval o tom, že koupí další otroky, aby nahradil nedávné ztráty.

Celkem bylo v laboratoři nalezeno dvanáct otroků; ty, kteří spadli z lávky a zabili se, už vylovily z řeky

334

a odstranily veřejné kremační čety. Bel Moulay znal každého jménem a postará se o to, aby se za ně zenšiité modlili. Nikdy nezapomene, co se tu stalo.

Ani kdo je za to zodpovědný: Tio Holtzman.

Mysl si vytváří náhodnou strukturu zvanou "skutečnost", která je zcela nezávislá na tom, co oznamují smysly.

KOGITOŘI,
ZÁKLADNÍ POSTULÁT

"Nic není nemožné," řekl mu mozek bez těla.

V šedém tichu před úsvitem se Iblis Ginjo neklidně převracel na svém improvizovaném lůžku na okraji pracovního tábora a tamních ubytoven lidských otroků. Protože počasí bylo příšerně horké, vytáhl svou poddajnou spací podložku na zápraží prostého domku, který mu neo-kymekové poskytli. Nespal, hleděl na hvězdy a uvažoval, které z nich jsou dosud v rukou svobodných lidí.

Kdesi daleko se dokázala Liga bránit Omniovi už tisíc let. Iblis dobře poslouchal, ale bál se ptát, aby na sebe neupozornil. Slyšel vyprávět o tom, jak stroje nejprve dobyly a pak ztratily Giedi Primu. Nezlomní lidé stroje vyhnali, zabili Titána Barbarossu a zničili nového Omnia.

Neuvěřitelný čin. Ale jak? Co udělali, aby dosáhli takového vítězství? Jaké vůdce měli? A jak by mohl on dokázat totéž tady?

Iblis, unavený a otupělý, se převrátil. Zase stráví

den přesvědčováním podřízených otroků, aby dokončili zbytečnou práci pro strojové pány. Každý den byl stejný a myslící stroje mohou žít tisíce let. Kolik toho on dokáže za jeden skromný lidský život?
335
335
Jenže Iblisovi dodávala odvahu slova kogitora: Nic není nemožné.
Otevřel oči, že se podívá, jak blízko už je úsvit. Místo toho uviděl zkřivený odraz, zakřivenou sliskleněnou stěnu, narůžovělé organické kontury vznášející se ve schráně plné energií nabité tekutiny.
Prudce se posadil. Kogitor Eklo spočíval na prknech jeho verandy. Vedle schrány seděl mohutný mnich Akim a kolébal se tam a zpátky; meditoval v semútovém transu.
"Co tu děláte?" zeptal se Iblis tlumeným hlasem. Hrdlo se mu svíralo strachem. "Jestli vás v táboře najdou kymekové, tak…"
Akim otevřel zamžené oči. "Lidští důvěrníci nejsou jediní, kdo má dohodu s Titány a s Omniem. Eklo si s tebou přeje mluvit přímo."
Iblis těžce polkl a podíval se ze zvětšeného mozku vznášejícího se v elektrafluidu na zjevně unaveného mnicha. "Co chce?"
"Eklo si přeje vyprávět ti o předchozích neúspěšných lidských vzpourách." Mnich vztáhl ruku ke schráně a pohladil hladký povrch, jako by zachycoval vibrace. "Slyšel jsi někdy o Vzpouře hrethgir?"
Iblis se kradmo rozhlédl. Neviděl žádné z Omniových transočí. "To jsou části historie, které otroci nesmějí znát, dokonce ani předák jako jsem já."
Pobočník se naklonil dopředu, čelo měl zakryté kápí. Mluvil o věcech, které se dozvěděl, aniž by se přes elektrafluid přímo spojil s kogitorovými myšlenkami.
"Došlo ke krvavým rebeliím, když se Titáni nechali proměnit na kymeky, ale ještě než se vzbudil Omnius. Kymekové si připadali nesmrtelní a byli čím dál brutálnější. Obzvlášť ten, kterému říkali Ajax - ten zbylé lidi tak krutě mučil, že ho jeho družka Hekaté opustila a zmizela."
Iblis podotkl: "Za ta staletí se Ajax moc nezměnil."
Akimovy zarudlé oči žhnuly. Eklův mozek se ve vý-
336
336
živném roztoku chvěl. "Kvůli Ajaxově přehnané brutalitě se utlačovaní lidé vzbouřili, hlavně na Walgisu, ale vzpoura se rozšířila i na Corrin a Ulardu. Otroci se vzbouřili a zlikvidovali dva z původních Titánů, Alexandra a Tamerlána.
Kymekové odpověděli rychlým a rozhodným protiúderem.

Ajax s velkým potěšením uzavřel Walgis a pak metodicky pobil každého žijícího člověka. Miliardy lidí byly povražděny."
Iblis se pokoušel přemýšlet. Kogitor za ním vážil takovou dalekou cestu ze své věže! Obrovitost toho gesta ho šokovala. "Chceš mi tím říct, že vzpoura proti strojům je možná, nebo že je odsouzená k neúspěchu?"
Velký mnich natáhl ruku a popadl Iblise za zápěstí. "Eklo ti to řekne sám."
Iblis pocítil nával úzkosti, ale než stačil odporovat, Akim vtiskl předákovy prsty do vazkého elektrafluidu obklopujícího prastarý kogitorův mozek. Slizký roztok připadal Iblisovi nejdříve ledový a pak horký. Kůže na ruce ho brněla, jako by mu po ní běhalo tisíc malých pavoučků.
Náhle cítil myšlenky, slova a dojmy, které od Ekla proudily přímo do jeho mysli. "Vzpoura neuspěla, ale jak slavný to byl pokus!"
Iblis dostal další zprávu, tentokrát beze slov, ale i tak měla svůj význam - vypadala jako zjevení. Bylo to, jako by se před ním otevřel majestát vesmíru; tolik věcí, které předtím nechápal! Tolik věcí, jež Omnius zabraňoval otrokům znát! S pocitem obrovského klidu ponořil ruku hlouběji do tekutiny. Bříšky prstů se jemně dotkl kogitorovy tkáně.
"Nejsi sám." Eklova slova mu zvučela přímo v duši. "Mohu pomoci. Akim může pomoci."
Iblis několik vteřin hleděl k obzoru, kde vycházelo zlaté slunce a vrhalo světlo na zotročenou zemi. Teď už neviděl v příběhu o potlačené vzpouře varování, ale znamení naděje. Lépe organizovaná vzpoura by mohla

337
uspět - s náležitým vedením a dostatečným plánováním. A s vhodným vůdcem.
Iblis, který kdysi neviděl ve svém životě jiný směr nebo účel, než užívat si pohodlí, které mu přinášelo jeho postavení důvěrníka strojů, nyní hluboko v sobě pocítil sílící hněv. To odhalení mu vehnalo do srdce žár.
A zdálo se, že mnich Akim pod svým semútou otupělým pohledem s ním tuto vášeň sdílí.
"Nic není nemožné," opakoval Eklo.
Ohromený Iblis vytáhl ruku z nabité tekutiny a zahleděl se na své prsty. Mohutný mnich zvedl kogitorovu mozkovou schránu a uzavřel ji. Přitiskl si válec k hrudi a vykročil k horám. Iblis se za ním díval a hlava se mu točila z vizí, které mu zaplavily duši.
Víra v "inteligentní" stroj rodí neinformovanost a ignoranci. Množí se neověřené předpoklady. Klíčové otázky nejsou pokládány. Neuvědomil jsem si svou zpupnost nebo svůj omyl, dokud nebylo pozdě.

ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

BARBAROSSA,
ANATOMIE VZPOURY

Erasmus si přál, aby se svrchovaně inteligentní všemysl více zabývala studiem lidských emocí. Koneckonců na Synchronizovaných světech jsou k dispozici obrovské archivy záznamů shromážděných za tisíce let vlastního studia lidstva. Kdyby Omnius tuto námahu vynaložil, možná by nyní chápal, proč je nezávislý robot tak bezradný.

"Tvým problémem, Omnie," oslovil robot obrazovku v izolované místnosti vysoko ve své pozemské vile, "je to, že čekáš přesné a konkrétní odpovědi v systému, který je od základu nejistý. Chceš, aby se velké množství experimentálních subjektů - tedy lidí - cho-

338

valo předvídatelně a stejně spořádaně jako tvoji strážní roboti."

Erasmus přecházel tam a zpátky před obrazovkou, až Omnius nakonec přikázal dvěma transočím, aby ho sledovaly ze dvou různých směrů.

"Dal jsem ti úkol vytvořit podrobný a opakovatelný model, který vysvětluje a přesně předvídá lidské chování. Jak je můžeme využít? Spoléhám na tebe, že to uspokojivě vysvětlíš." Omnius změnil hlas, teď byl mnohem vyšší. "Toleruji tvoje nekonečné testy v očekávání, že nakonec dostanu odpověď. Už se snažíš dost dlouho. Jenže ty jsi jako dítě, které si hraje pořád dokola se stejnými trivialitami."

"Sloužím důležitému účelu. Bez mých snah o pochopení hrethgir bys byl ve stavu krajního zmatení. Lidskými výrazy řečeno jsem tvůj ‚ďáblův advokát'."

"Někteří lidé o tobě říkají, že jsi sám ďábel," odsekl Omnius. "Uvažoval jsem dlouho o tvých experimentech a nevyhnutelný závěr zní, že to, co o lidech zjistíš, nám neodhalí nic nového. Jejich nepředvídatelnost prostě nic jiného není - je absolutně nepředvídatelná. Lidé vyžadují značně náročnou údržbu. Vytvářejí zmatky…"

"Vytvořili nás, Omnie. Myslíš, že jsme dokonalí?"

"Myslíš, že když budeme napodobovat lidi, budeme dokonalejší?"

Třebaže Erasmus věděl, že z toho všemysl nic neodvodí, proměnil svou tvárnou zrcadlovou obličejovou masku v ošklivý škleb. "Ano…, myslím si to," řekl robot konečně. "Můžeme mít to nejlepší z obou světů."

Oči ho sledovaly, když kráčel přepychovou síní na balkon několik pater nad dlážděným nádvořím, odkud se vcházelo do města. Fontány a chrliče byly nádherné, napodobené podle děl ze Zlatého věku umění na Zemi. Žádný z dalších robotů neoceňoval krásu tolik jako on.

Za tohoto pošmourného odpoledne řemeslníci zdobili okna volutami a na fasádě domu vytvářeli nové výklen-
339
339
ky, aby tam Erasmus mohl instalovat další sochy a květináče s barevnými květinami, protože Serena Služebnice o ně tak ráda pečovala.
Tyčil se na svém balkoně vysoko nad poslušnými lidmi. Někteří z dělníků se po něm podívali a pak se rychle a ještě horlivěji sklonili nad svými úkoly, jako by se báli, že je potrestá, nebo - což bylo ještě horší - že si je vybere pro některý ze svých příšerných laboratorních projektů.
Erasmus dál hovořil s všemyslí. "Některé z mých experimentů tě přece zajímají, ne, Omnie? Přinejmenším trochu?"
"Odpověď na tuto otázku znáš."
Erasmus přikývl. "Ano, experiment testující loajalitu tvých lidských poddaných pokračuje velmi pěkně. Poslal jsem záhadné vzkazy několika kandidátům z řad důvěrníků - raději bych si nechal přesný počet pro sebe - a v nich jsem naznačil, že se chystá vzpoura proti tobě."
"Žádná vzpoura proti mně se nechystá."
"Samozřejmě že ne. A pokud jsou k tobě důvěrníci naprosto loajální, nikdy by o takové možnosti ani neuvažovali. Na druhou stranu, kdyby byli opravdově oddaní tvé vládě, byli by mé buřičské zprávy okamžitě ohlásili. Takže předpokládám, že už jsi dostal hlášení od mých pokusných subjektů?"
Omnius dlouho váhal. "Znovu prověřím záznamy."
Erasmus se díval na pilné řemeslníky na nádvoří a pak prošel horním patrem na opačnou stranu vily. Pohlédl na ubohé ohrady a kotce, z nichž si vybíral subjekty pro své experimenty.
Kdysi dávno vypěstoval za těchto podmínek skupinu zajatců a zacházel s nimi jako se zvířaty, aby se přesvědčil, jak to ovlivní toho "lidského ducha", jímž se tak chlubí. Výsledky nebyly překvapivé; během jedné dvou generací ztratili veškeré stopy civilizovaného chování, morálky, rodinných závazků a důstojnosti.
340
340
Erasmus řekl: "Na Synchronizovaných světech jsme lidem vnutili kastovní systém; pokusil ses je změnit tak, aby byli spořádanější a podobnější strojům." Rozhlédl se po hlučných špinavých davech v otročích kotcích.
"Kastovní systém je zařazuje do určitých kategorií, ale zároveň jsme tím posílili ten model lidského chování, v němž vidí, jak jsou jiní příslušníci téže rasy odlišní. V povaze člověka je toužit po tom, co nemá, ukrást pro sebe výhody, které by mohl získat někdo jiný.

Závidět druhým jejich postavení."
Zaměřil svá optická vlákna na krásný výhled na oceán ležící za špinavými otročími kotci, na vlnící se modrobílý příboj na úpatí kopce. Otočil svou zrcadlovou tvář tak, aby mohl zaostřit na mořské racky na nebi. Takové obrazy se shodovaly s jeho naprogramovaným estetickým cítěním víc než špinavá oplocená doupata.
Erasmus pokračoval: "Tvoji nejprivilegovanější lidé, jako je současný Agamemnonův syn, mají nejvyšší postavení ze svého druhu. Jsou to naši spolehliví domácí mazlíčci, stojí na příčce mezi myslícími biologickými jedinci a myslícími stroji. Z nich vybíráme kandidáty na proměnu v neo-kymeky."
Transoko zabzučelo těsně vedle robotovy leštěné hlavy. Z tohoto létajícího zařízení řekl Omnius: "To všechno vím."
Erasmus pokračoval, jako by neslyšel. "Kasta pod důvěrníky zahrnuje civilizované a vzdělané lidi, obratné myslitele a tvůrce; třeba architekty, kteří staví ty nekonečné pomníky Titánů. Ti pro nás vykonávají rafinovanější úkoly, například jako umělci a řemeslníci tady v mé vile. Pod nimi je můj domácí personál, moji kuchaři a zahradníci."
Robot se znovu rozhlédl po otročích kotcích a uvědomil si, že v něm taková šokující ošklivost vyvolává touhu vrátit se do zahrady a projít se mezi pečlivě šlechtěnými rostlinami. Serena Služebnice už s květi-

341
nami dokázala zázraky. Měla v sobě intuitivní pochopení pro zahradničení.
"Připouštím, že ti chudáci tady dole v mých kotcích nejsou dobří k ničemu jinému, než aby produkovali další potomstvo, nebo k pitvě při mých lékařských experimentech."
Erasmus byl v jistém smyslu jako Serena: často musel zastřihovat a plít lidskou rasu ve vlastní zahradě.
"Ale musím dodat," pokračoval robot, "že lidstvo jako celek pro nás má vysokou hodnotu. Je nenahraditelné."
"Tyhle argumenty jsem už od tebe slyšel," přemítal nahlas Omnius. Transoko se zvedlo výš, aby mělo širší záběr. "I když stroje mohou vykonat všechny úkoly, které jsi jmenoval, uznal jsem přesto loajalitu svých lidských poddaných a některým z nich jsem udělil výsady."
"Tvoje argumenty se mi nezdají…" Erasmus zaváhal, protože slovo, které měl na mysli, by bylo pro počítač nejhorší urážkou. Logické.
Omnius pokračoval: "Všichni lidé, s tím svým divným sklonem k náboženství a víře v nepochopitelné věci, by se měli modlit, aby tvoje experimenty prokázaly, že pokud jde o lidskou povahu, mám pravdu já

a ne ty. Protože jestli se nemýlíš, Erasme, bude to mít nevyhnutelné a násilné důsledky pro celou tuto rasu."
Náboženství, často považované za dělítko mezi národy, je také schopné udržet pohromadě to, co by se jinak rozpadlo.
LIVIA SLUŽEBNICE, SOUKROMÉ DENÍKY
Močály kolem Isany tvořily široký vějíř v místech, kde se řeka rozlévala a vytvářela mělkou masu vody a blá-

342
ta. Chlapec Ismael stál bez košile v bahně a měl co dělat, aby udržel rovnováhu. Každý večer si omýval rozbolavělé dlaně a mazal je mastmi, kterých byl pořád nedostatek.
Dozorci neměli s nepříjemnostmi otroků žádný soucit. Jeden popadl Ismaela za ruku a obrátil ji dlaní nahoru. Prohlédl si jeho rány a pak ho odstrčil. "Pracuj dál, nesmíš být bábovka!" Ismael se vrátil ke své dřině a v duchu si uvědomil, že ten muž má mnohem měkčí ruce než on sám.
Až skončí sezóna sázení mušlí, otrokáři jim najdou jinou práci, možná je pošlou na sever do drsných třtinových plantáží, aby sekali tlusté stvoly a sklízeli šťávy.
Někteří ze zensunnitů tajně říkali, že jestli je budou převážet na pole, v noci uprchnou a utečou do divočiny. Ale Ismael neměl ponětí, jak na Poritrinu přežít, neznal jedlé rostliny ani domácí dravce jako na Harmonthepu. Ten, kdo by snad unikl, by také zůstal bez nástrojů a beze zbraní, a kdyby ho chytili, byl by tvrdě potrestán.
Několik zablácených otroků si začalo prozpěvovat, jenže lidové písničky se od planety k planetě lišily a texty byly v každé buddislámské sektě jiné. Ismael pracoval až ho bolely svaly i kosti a jeho oči neviděly skoro nic než palčivý odraz slunce na stojaté vodě. Na nekonečných cestách ke kádím se zásobami a zpátky už musel zasadit aspoň milion drobných zárodků mušlí. A nepochybně na něm budou chtít, aby jich ještě další milion zasadil.
Ismael uslyšel tři ostrá hvízdnutí a když vzhlédl, uviděl dozorce se žabí hubou, jak stojí na svém pódiu nad bažinami, pěkně v suchu. Ismael věděl, že ještě není čas na krátkou dopolední přestávku.
Dozorce si přimhouřenýma očima prohlížel dělníky, jako by v duchu vybíral. Ukázal na hrstku nejmladších, mezi nimiž byl i Ismael, a přikázal jim, aby se dobro-

343
dili zpátky na odpočívadlo na suché zemi. "Umyjte se, byli jste přeloženi."

Ismael pocítil, jak mu srdce sevřela chladná ruka.
Nenáviděl sice páchnoucí bahno, ale tihle lidé z Harmonthepu
byli jeho jediné spojení s domovskou planetou
a s jeho dědečkem.
Někteří z "dobrovolníků" se rozkvíleli. Dva z těch,
kteří nebyli vybráni, se drželi svých přeložených kamarádů
a odmítali je pustit. Žabák dozorce nadával a výhružně
gestikuloval. Objevili se dva ozbrojení Dračí
gardisté, aby pomohli příkaz prosadit. Rozdělili otroky,
ale zablátili si přitom své zlaté uniformy. Ismael byl sice
smutný a vyděšený, ale nebránil se. I kdyby se s nimi
pral, neměl šanci vyhrát.
Dozorce roztáhl ústa v úsměvu. "Máte štěstí, vy
všichni. V laboratořích Učence Holtzmana došlo k nehodě,
takže potřebuje náhradní otroky, aby prováděli
výpočty. Chytré kluky. V porovnání s tímhle je to lehounká
práce."
Ismael se skepticky rozhlédl po nesourodé skupince
špinavých mladíků.
Znovu ho vykořenili, odvedli od monotónní existence,
kterou právě začal považovat za normální. Vlekl se
s ostatními a nechápal, cože to má dělat. Ale věděl že
najde nějaký způsob, jak to vydržet. Jeho dědeček ho
naučil, že přežít je základem zdaru a že k násilí se
uchylují jen neúspěšní. Takový je zensunnitský zvyk.
Ismaela důkladně vydrhli, vlasy mu ostříhali nakrátko
a dostal čisté šaty, v nichž se cítil nesvůj. Čekal ve
velké místnosti asi s tuctem dalších, které vybrali z pracovních
čet v okolí Stardy. Dračí gardisté zůstali stát
u dveří a ve svém zlatém šupinovém brnění a s ozdobnými
helmami vypadali jako draví ptáci.
Ismael stál vedle tmavovlasého chlapce asi ve svém
věku, který měl světle hnědou pleť a úzkou tvář. "Já
jsem Alíd," řekl tiše chlapec, třebaže jim gardisté přikázali,
aby mlčeli. V Alídovi bylo něco naléhavého, co

344
naznačovalo potíže nebo možná vůdcovské schopnosti.
Vizionář nebo zločinec.
"Já jsem Ismael." Nervózně se rozhlédl.
Jeden z gardistů zaslechl šepot a otočil se, a oba
chlapci se zatvářili nevinně. Strážce se podíval jinam
a Alíd rychle znovu promluvil: "Nás chytili na IV Anbus.
Odkud jsi ty?"
"Z Harmonthepu."
V místnosti v té chvíli vznikl rozruch, protože
vstoupil dobře oblečený muž. Měl světlou pleť a rovně
sestřiženou hřívu ocelově šedých vlasů. Vypadal a jednal
jako pán. Kolem krku měl ozdobné řetězy a na sobě
bílé rozevláté roucho se širokými rukávy. Jeho tvář
a pronikavé oči se nezajímaly o novou skupinu otroků.

Díval se na ně svrchu a prohlížel si mladé dělníky bez valného uspokojení, pouze rezignovaně. "Půjde to - když se dobře vycvičí a bude se na ně dost pečlivě dohlížet."
Vedle něj stála maličká mladá žena s nehezkými rysy, která měla tělo dítěte, třebaže její tvář vypadala mnohem starší. Muž v bílém jí roztržitě něco řekl a odešel, jako by měl důležitější věci na práci.
"To byl Učenec Holtzman," řekla ta žena. "Tento velký vědec je teď váš pán. Naše práce pomůže porazit myslící stroje." Povzbudivě se na ně usmála, ale jen málokterému z chlapců záleželo na tom, jaký účel má práce jejich nového pána.
Jejich reakce ji zřejmě rozhněvala. Pokračovala: "Já jsem Norma Cenva a také pracuji s Učencem Holtzmanem. Naučíte se provádět matematické výpočty. Válka proti myslícím strojům je věcí nás všech a takhle se na ní můžete podílet i vy." Vypadalo to, že si tuto řeč mnohokrát zkoušela.
Alíd se zamračil a s pohrdáním sykl: "Já jsem vyšší než ona!"
Norma se obrátila přímo na Alída, jako by ho slyšela. "Jediným škrtem pera můžete dokončit výpočet,

345
který nám může zajistit vítězství nad Omniem. Nezapomínejte na to."
Když se znovu odvrátila, Alíd ucedil koutkem úst: "A jestli jim tu válku vyhrajeme, tak nás odtud pustí?"
V noci byli v ubytovně sídla na vrcholu útesu otroci sami. Tady buddislámci udržovali svou kulturu živou.
Ismaela překvapilo, že se ocitl mezi členy sekty zenšíitů, kteří vykládali buddislám jinak a se zensunnity se proto rozešli už před mnoha staletími, ještě před velkým útěkem z rozpadajícího se Starého impéria.
Setkal se s jejich svalnatým tmavookým vůdcem Belem Moulayem, mužem, který pro své lidi získal povolení nosit tradiční pruhované přehozy přes šedivé pracovní uniformy. Kmenové oblečení bylo symbolem jejich identity - bílá jako svoboda, červená jako krev. Poritrinští otrokáři těmto symbolům nerozuměli, což bylo jen dobře.
Alíd seděl s rozzářenýma očima vedle Ismaela. "Poslouchej Bela Moulaye. Dá nám naději. Má plán."
Ismael se nahrbil. Břicho měl plné divné nevýrazné potravy, která však byla dost výživná. A i když mu byl jejich nový pán nepříjemný, mnohem raději pracoval tady než v té odporné bažině.
Bel Moulay je pevným chraplavým hlasem vyzval k modlitbě a pak odříkal posvátné sútry stejným jazykem, jaký používal Ismaelův dědeček; podivnou řečí,

kterou chápou jen ti nejzbožnější. Tak se mohli domlouvat, aniž by je mohli zaslechnout jejich špehující páni.

"Naši lidé čekali na pomstu," řekl Moulay. "Byli jsme svobodní, pak nás zajali. Někteří z nás jsou noví otroci, jiní těm zlotřilcům slouží po generace." Oči měl ohnivé, zuby mu v temných rtech a černých vousech bíle svítily. "Ale Bůh nám dal naši mysl a naši víru. My musíme najít zbraně a potřebné odhodlání."

346

346

Zenšiité souhlasně mumlali a Ismael byl z toho nesvůj. Bel Moulay zřejmě vyzýval k otevřené vzpouře, k násilnému vzbouření proti pánům. Ismaelovi se nezdálo, že by to tak Budalláh chtěl.

Otroci z IV Anbusu seděli těsně vedle sebe a šeptem hrozili odplatou. Moulay mluvil o katastrofální zkoušce rezonátoru slitin, který stál sedmnáct nevinných otroků život.

"Strpěli jsme nesčetná ponížení," řekl Moulay. Otroci souhlasně zavrčeli. "Děláme všechno, co po nás naši pánové chtějí. Oni sklízejí výsledky naší práce, ale zenšiité" - rychle pohlédl na Ismaela a na ostatní nové přírůstky - "a naši zensunnitští bratři nikdy nedostanou svobodu." Naklonil se vpřed, jako by se mu hlavou honily temné myšlenky. "Odpověď máme ve svých rukou."

Ismael si vzpomněl, že jeho dědeček učil nenásilné a filosofické způsoby řešení problémů. Ale starý Weyop nedokázal své vesničany zachránit. Pacifistické zensunnitské zvyky je ve chvíli nejhorší krize všechny zklamaly.

Bel Moulay zvedl mozolnatou pěst, jak by jí chtěl uhodit do praskajícího ohně. "Muži, kteří si říkali ‚spravedliví otrokáři', nám tvrdili, že nemají žádné výčitky svědomí, když naše lidi nutí pracovat. Tvrdí, že máme vůči lidstvu dluh, protože jsme se odmítli podílet na jejich pošetilé válce proti strojovým démonům - démonům, které vytvořili a o nichž si mysleli, že je ovládají. Ale po staletích útisku lidé z Poritrinu něco dluží nám. A ten dluh se musí splatit krví!"

Alíd zajásal, ale Ismael vedle něj byl nesvůj. Nesouhlasil s takovým postupem, nemohl však nabídnout žádný jiný. A protože byl jen chlapec, nepromluvil ani setkání nerušil.

Místo toho stejně jako ostatní naslouchal Belu Moulayovi…

347

347

Žízniví muži hovoří o vodě, ne o ženách.

ZENSUNNITSKÁ POEZIE OHŇŮ Z ARRAKIS

Daleko od planet Ligy byly po Nepřipojených planetách roztroušeny tisíce nezmapovaných sídel, míst, kde

si zapomenutí lidé dobývali své skromné živobytí. Několika unesených vesničanů si tu nikdo nevšimne.
Podle dávné tradice tlulaxanští otrokáři nikdy nesklízeli často na jedné planetě; raději překvapovali nic netušící skupiny a nedávali jim šanci vybudovat si obranu.
Schopný obchodník vždycky najde nové kolébky života, nevyužité zdroje.
Tuk Keedair nechal svou transportní loď na oběžné dráze a vyslal na povrch nákladní člun a novou posádku s dostatečným počtem kreditů, aby mohli najmout pár chamtivých místních. Pak Keedair odletěl na kosmodrom v Arrakis City sám, aby se dozvěděl něco o místních poměrech, než naplánuje nájezd na některá místní sídla. Při zkoumání nových cílů pro otrokářské přepady musel být opatrný, zvlášť na tomto pustém světě na konci vesmíru.
Náklady na cestu sem - palivo, jídlo, výbava lodí a posádky - byly výjimečně vysoké, nemluvě už o samotné době cesty a nákladech na převoz otroků zpátky v záchovných pouzdrech. Keedair pochyboval, že se mu přepadem Arrakis ty peníze vrátí. Nebylo divu, že sem nikdo nelétá.
Arrakis City vypadalo jako vřed na ošklivé kůži planety. Kdysi dávno tu byly postaveny prefabrikované domky a chatrče. Nepočetné obyvatelstvo jen taktak přežívalo ze služeb pro zbloudilé obchodníky a výzkumné lodi a z prodeje zásob uprchlíkům před zákonem.
Keedaira napadlo, že ten, kdo je dost zoufalý, aby utíkal takhle daleko, musí být skutečně v hodně vážných potížích.
Když se usadil v ošuntělém baru na kosmodromu,

348
jeho trojúhelníková náušnice se v kalném světle zaleskla. Tmavý cop mu visel na levé straně hlavy. Jeho délka vypovídala o létech strávených hromaděním bohatství, které zase volně utrácel, i když nerozhazoval.
Rozhlédl se po zachmuřených místních lidech, povšiml si, jak se liší od hlučných a prudkých cizinců v jednom rohu, drsných chlapů, kteří měli zjevně spoustu kreditů, ale byli mrzutí, že jim Arrakis nenabízí dost příležitostí je utrácet.
Keedair se opřel o poškrábaný barový pult. Barman byl hubený muž s kůží samá vráska, jako by z něj někdo vysál všechnu vodu i tělesný tuk a muž se scvrkl jako rozinka. Na temeni měl pleš s hnědými jaterními skvrnami, která vypadala jako plášť torpéda.
Keedair vytáhl tvrdou měnu, kredity Ligy, které byly legálním platidlem dokonce i na Nepřipojených planetách.
"Mám dneska dobrou náladu. Co tu máte nejlepšího k pití?"

Barman se kysele usmál. "Chcete něco exotického, co? Myslíte, že se na Arrakis najde něco, čím uhasíte žízeň, ne?"
Keedair začal ztrácet trpělivost. "Musím za to povídání zaplatit navíc, nebo můžu prostě dostat něco k pití? To nejdražší, co máte. Co to je?"
Barman se zasmál. "To by byla voda, pane. Voda je na Arrakis ten nejdražší nápoj."
Barman uvedl cenu, kterou by Keedair nezaplatil ani za nejlepší palivo do své kosmické lodi. "Za vodu? To nemyslíte vážně!"
Rozhlédl se, aby zjistil, jestli si z něj barman nedělá legraci, ale zdálo se, že to ostatní zákazníci berou jako fakt. Předpokládal, že ty bezbarvé nápoje v malých skleničkách je nějaký alkohol, ale zřejmě to byla skutečně voda. Všiml si jednoho místního obchodníka, který byl podle rozevlátých barevných šatů a okázalých ozdob bohatý. Tomu ve sklenici plavalo dokonce několik kostek ledu.

349
"To je směšné," namítl Keedair. "Já poznám, když mě někdo podvádí."
Barman zavrtěl lysou hlavou. "Voda je tady těžko k sehnání, pane. Alkohol vám můžu prodat levněji, protože místní lidé na Arrakis nechtějí nic, co by je ještě víc dehydrovalo. A člověk, který má v sobě příliš mnoho něčeho silnějšího, může dělat chyby. V poušti si chvilku nedáváte pozor a stojí vás to život."
Keedair se nakonec rozhodl pro jakousi fermentovanou tekutinu zvanou "melanžové pivo", silnou a ostrou, se silnou chutí skořice na patře. Nápoj ho rozjařil a objednal si další.
Třebaže Keedair pochyboval, že otrokářský nájezd na Arrakis bude ziskový, měl stejně chuť oslavovat. Úspěšný nájezd na Harmonthep před čtyřmi měsíci mu vynesl dost kreditů na rok života. Po této výpravě najal Keedair nový tým, protože si nikdy nenechával zaměstnance tak dlouho, aby zpohodlněli a zlenivěli. To dobrý tlulaxanský obchodník neudělá. Keedair dohlížel na svou práci, detaily si nechával pro sebe a kulaťoučký zisk shrábl do vlastní kapsy.
Znovu se napil melanžového piva a zachutnalo mu ještě víc. "Co v tom je?" Když se ukázalo, že žádný z hostů baru nemá zájem o konverzaci, zadíval se znovu na barmana. "To pivo se vaří tady, nebo je to dovoz?"
"Dělá se na Arrakis, pane." Když se barman usmál, jeho vrásky se poskládaly samy do sebe jako podivná kožená origami. "Nosí to sem lidi z pouště, zensunnitští kočovníci."
Keedair při zmínce o této buddislámské sektě zbystřil.

"Slyšel jsem, že jich tu pár skupin v poušti žije. Jak je najdu?"
"Vy je chcete hledat?" Barman se zasmál. "Ty nikdo nehledá. Jsou špinaví a divocí. Cizí zabíjejí."
Keedair nemohl té odpovědi uvěřit. Svou příští otázku dokázal zformulovat až napodruhé, protože ho účin-
350
350
ky melanžového piva zasáhly nepřipraveného. "Ale zensunnité - já myslel, že to jsou krotcí pacifisté?"
Barman se suše zachechtal. "Někteří snad ano, ale tihle se nebojí prolít krev, pokud chtějí dokázat svou pravdu; jestli víte, jak to myslím."
"Je jich hodně?"
Barman se ušklíbl. "Vídáme najednou nejvýš tak tucet nebo dva. Překvapuje mě, že nejsou navzájem už tak prokřížení, aby se jim rodili jenom mutanti."
Keedairova ostře řezaná tvář se protáhla a přehodil si cop na druhé rameno. Jeho plány se začínaly hroutit. Nejenže bylo strašně nákladné přivést týmy sem na Arrakis, teď ještě budou jeho lidé muset pročesávat poušť, aby dotáhli na trh pár písečných krys. Keedair si povzdechl a dlouze se napil melanžového piva. Nejspíš to nestojí za námahu. Lepší bude znovu sklidit Harmonthep, i když za to na něj budou ostatní otrokáři koukat skrz prsty.
"Samozřejmě může jich být víc, než myslíme," pokračoval barman. "Zabalení v těch svých pouštních šatech vypadají všichni stejně."
Jak si Keedair vychutnával svůj nápoj, proběhl mu tělem zvláštní pocit, ne tak docela euforie, ale vlna uspokojení. Potom ho něco napadlo. Byl koneckonců obchodník a neustále hledal nové možnosti. Bylo celkem jedno, odkud zboží pochází.
"A co tohle melanžové pivo?" Poklepal na skoro prázdnou sklenici krátkým prstem. "Kde ti zensunnité berou přísady? Mně se nezdá, že by tady vůbec něco mohlo růst."
"Melanž je přírodní látka z pouště. Najdou se jí v dunách celá naleziště, odkrytá větrem nebo melanžovými výbuchy. Ale žijí tam obrovští písečí červi, a prudká bouře v poušti vás zabije. Jen ať si to zensunnité celé nechají, říkám já. Kočovníci toho přinášejí do Arrakis City spoustu a obchodují s tím."
Keedair uvažoval o tom, že by vzorek melanže od-
351
351
vezl s sebou na planety Ligy. Možná by pro ni našel odbyt na bohaté Saluse, nebo dokonce mezi šlechtici na Poritrinu? Ta látka má rozhodně neobvyklé účinky na tělo…, takové uklidňující. Nic podobného ještě nezažil.

Kdyby ji dokázal prodat, mohl by si vynahradit
alespoň část nákladů na tuto výzkumnou cestu.
Barman kývl ke dveřím. "Nedostávám melanžového
piva tolik, abych vám ho mohl prodat jako prostředník,
ale ráno přišla do města jedna taková parta kočovníků.
Přes den, když je vedro, zůstávají ve stanech, ale
večer je najdete na tržišti východně od kosmodromu.
Prodají vám, co budou mít. Jen si dejte pozor, ať vás
nepodvedou."
"Mě nepodvede nikdo," prohlásil Keedair a v krutém
úsměšku odhalil své špičaté zuby. Všiml si však, že to
vyslovil nepříjemně nezřetelně. Bude muset počkat, až
melanžové pivo trochu vyprchá, než se s těmi zensunnity
sejde.
Přístřešky z hnědobílé látky nabízely skvrny stínu.
Kočovníci seděli sami, stranou od ruchu kosmodromu.
Zensunnité si postavili stany a přístřešky z posbíraných
krycích plachet a obalů od zboží. Některé ty látky vypadaly
jako vyrobené z nějakého jiného polymeru,
z podivného plastu, jaký Keedair ještě nikdy neviděl.
Slunce zapadalo za hradbu hor, nebe bylo zaplaveno
pastelově oranžovými a ohnivými tóny. Jak teplota
klesla, zvedl se vítr a přinesl s sebou prach a bodavý písek.
Přístřešky pleskaly a rachotily, ale kočovníci si toho
nevšímali, jako by to nebyl hluk, ale hudba.
Keedair k nim přistoupil sám a dosud se trochu potácel,
i když po zbytek odpoledne už pil jen vodu…
a platil ty přišerné ceny. Dvě ženy, které si ho všimly,
zmizely ve svých krámcích a začaly na ploché desce
stolku vykládat zboží na prodej. Vedle nich stál muž
s geometrickým symbolem vytetovaným na hubené
tváři a s tmavýma, podezíravýma očima.
352
352
Keedair beze slova nechal ženy, aby vyložily své barevné
látky, podivně tvarované kameny obroušené písečnými
bouřemi a pár směšně zkorodovaných kousků
dávno zapomenuté techniky, kterou by Keedair neprodal
ani tomu nejlehkověrnějšímu a nejvýstřednějšímu
sběrateli starožitností. Pokaždé nevrle zavrtěl hlavou,
až ten hubený muž - jedna z jeho žen ho oslovila jako
naíba Dharthu - řekl, že už nic jiného nemá.
Keedair šel k věci. "Ochutnal jsem melanžové pivo.
Ten člověk, který mi ho prodal, mi doporučil, abych si
promluvil s vámi."
"Melanžové pivo," opakoval Dhartha. "Vyrobené
z koření. Ano, to můžete mít."
"Kolik mi ho můžete dodat a kolik by mě stálo?"
Naíb rozhodil rukama a pousmál se. "Všechno je věc
jednání. Cena závisí na tom, jaké množství chcete. Tak
asi na měsíc osobního užívání?"

"A co takhle plnou nákladní loď?" řekl Keedair a povšiml si ohromení ve tvářích kočovníků.
Dhartha se rychle vzpamatoval. "Shromáždit tolik by trvalo nějakou dobu. Měsíc, možná dva."
"Můžu počkat - pokud se dohodneme. Přiletěl jsem s prázdnou lodí. Potřebuji s sebou něco odvézt." Podíval se na posbírané předměty a větrem obroušené kameny.
"A rozhodně nechci nic takového. To by se mi celá Liga vysmála."
I když měl Keedair jako každý Tlulaxan přirozenou náklonnost k biologickému zboží, netrval na tom, že musí obchodovat zrovna s otroky. Volil si svou vlastní cestu a kdyby to nešlo jinak, klidně by se už nikdy nevrátil do soustavy Thalimu. Mnozí Tlulaxané byli beztak náboženští fanatici a jejich dogmata a politikaření ho už začínaly unavovat. O drogy a pití bude zájem vždycky, a kdyby dokázal uvést na trh něco nového a exotického, nějakou drogu, kterou ani ti nejbohatší šlechtici ještě nezkusili, mohl by z toho mít slušný zisk.
353
353
"Ale nejdřív mi řekněte, co přesně melanž je," pokračoval Keedair. "Kde se bere?"
Dhartha pokynul jedné z žen, která proklouzla do přístřešku. Horký vítr sílil a polymerová látka pleskala ještě hlasitěji než předtím. Slunce zapadalo za obzor a Keedair hleděl právě tím směrem, takže musel mžourat. Proto také dobře neviděl, jak se muž z pouště tváří.
V několika okamžicích žena přinesla malé kouřící šálky husté černé tekutiny, která byla silně cítit skořicí. Nejdříve ho podala Keedairovi a ten na něj pohlédl, zvědavý, ale skeptický.
"Káva smíchaná s čistou melanží," vysvětlil Dhartha. "Bude ti chutnat."
Keedair si vzpomněl na to, jak byla voda v baru drahá, a usoudil, že kočovník do jejich jednání investuje. Upil, nejdříve opatrně, ale nenapadl ho žádný důvod, proč by ho ten člověk měl chtít otrávit. Poválel kávu po jazyku a ucítil elektrizující pocit, příjemnou chuť, která mu připomněla melanžové pivo, jehož účinků se ještě zcela nezbavil. Bude si muset dávat pozor, jinak přestane myslet jako obchodník.
"Sklízíme melanž v Tanzerouftu, v hluboké poušti, kde sídlí démoni pouště, písečí červi. Je to tam hodně nebezpečné. Ztratíme tak mnoho našich lidí, ale koření je velice cenné."
Keedair se znovu napil a musel se hodně ovládat, aby příliš ochotně nesouhlasil. Jeho odhad možností této látky ještě vzrostl. Teď, když si oba muži vyměnili

místa, mohl se Keedair pořádně podívat do Dharthova hubeného obličeje. Naíbovy oči nebyly jen tmavé; byly temně modré. Dokonce i bělma měla podivný indigový nádech. Divné! Přemýšlel, jestli to snad nemůže být zvláštní důsledek vzájemných příbuzenských sňatků těchhle zensunnitů.
Muž z pouště sáhl do kapsy a vytáhl malou krabičku. Tu otevřel a ukázal smáčknutý, vločkovitý hně-
354
354
dý prášek. Ukázal ji Keedairovi, který hrábl do obsahu špičkou malíčku.
"Čistá melanž. Velice silná. V jeskynních vesnicích ji přidáváme do jídla a do nápojů."
Keedair se dotkl namočeného prstu špičkou jazyka. Melanž byla silná a opojná, ale přitom uklidňující. Cítil se klidný a zároveň energický. Zdálo se mu, že také myslí přesněji, nepodobalo se to otupělosti po alkoholu či drogách. Ale držel se zpátky, aby nevypadal příliš dychtivě.
"A když melanž pojídáš delší dobu," pokračoval Dhartha, "prospívá zdraví a udržuje mládí."
Keedair na to neřekl nic. Podobná tvrzení už slyšel o nejrůznějších "pramenech mládí". Pokud sám věděl, žádný z nich nebyl nikdy účinný.
Zacvakl víčko krabičky a strčil ji do kapsy, třebaže mu nebyla nabídnuta jako dar. Vstal. "Vrátím se zítra. Pak si promluvíme víc. Musím si to rozmyslet."
Pouštní naíb souhlasně zabručel.
Keedair vykročil ke své lodi zaparkované na kosmodromu. Mysl se mu vařila předběžnými výpočty.
Ostatní otrokáři budou zklamaní, že se ani nepokusí o přepad, ale Keedair jim zaplatí minimum stanovené ve smlouvě. Potřeboval přemýšlet o možnostech tohoto silného koření, než se začne s kočovníky dohadovat o ceně. Arrakis je daleko, daleko mimo normální vesmírné obchodní trasy. Tato myšlenka ho nadchla, ale nebyl si jistý, jestli by se ta exotická látka dala se ziskem vyvážet.
Realisticky vzato pochyboval, že by melanž někdy byla víc než pouhá kuriozita.
355
355
Lidem jde především o vlastní přežití. Dělají věci kvůli sobě a pak se pokoušejí zakrýt svou pravou motivaci složitými vytáčkami. Dávání darů je vynikající příklad takového skrytě sobeckého jednání.
ERASMUS,
POZNÁMKY K OTROCKÝM KOTCŮM
Krátce před půlnocí seděl Aurelius Venport u dlouhého stolu z opálového dřeva ve velké síni hluboko v jeskynním

městě. Zařídil si tuto místnost pro svá obchodní jednání s hledači drog, biochemiky a obchodníky s farmaceutickým zbožím, ale i Zufa Cenva ji občas používala pro své soukromé schůzky.

Dokonce i takhle pozdě večer byla hlavní Čarodějka někde venku, v nebezpečných džunglích, cvičila své mladé chráněnky a připravovala je k sebevražedným útokům. Venport nevěděl, jestli Zufa doufá, že její dobrovolnice budou brzy zase povolány, nebo zda se toho bojí.

Jen vřele doufal, že jeho družku nenapadne nějaké bláznovství, třebaže ona sama by ze sebe patrně s nadšením udělala mučednici. Zufa ho brala jako samozřejmost, každou chvíli ho kárala za nějaké domnělé chyby, ale Venportovi na chladné bledé Čarodějce ještě pořád záleželo. Nechtěl ji ztratit.

Zufa se už měla vrátit víc než před hodinou a Venport na ni čekal. Netrpělivost mu ale nijak nepomohla. Povýšená Čarodějka se řídila jen vlastními plány a jeho priority považovala za bezvýznamné.

Dokonce i v té nejtemnější noci byla jeskynní místnost osvětlená teplým uklidňujícím světlem - zářivou žlutou koulí, která se půvabně vznášela nad stolem jako osobní přenosné slunce. Poslala mu ji Norma jako dar z Poritrinu; kompaktní zdroj světla létal na suspenzorovém poli, které vyvinula. Zařízení bylo založeno na stejném principu jako luminory, bylo však mnohem

356

výkonnější; vytvářelo světlo jako vedlejší produkt samotného suspenzorového pole. Norma kouli říkala lumina a Venport právě rozebíral její možné komerční využití.

Dlouze se napil trpkého bylinného piva z poháru, který stál před ním. Ušklíbl se a potom se napil ještě, aby si trochu uklidnil nervy. Zufa by tu měla každou minutu být a on už se nemohl dočkat, až ji uvidí. Venku v džungli postavily Čarodějky svatostánek k poctě padlé Heomy. Možná jsou teď všechny právě tam, tančí kolem něj ve světle hvězd a prozpěvují zaklínadla jako čarodějnice. Nebo možná - navzdory jejich chladné agnostické logice a odhodlání - potají, když jsou samy mezi sebou, vzývají životodárnou moc, Gaiu, Matku zemi, která ztělesňuje ženskou sílu. Hlavně když je to odlišuje od "slabošských" mužů…

Do místnosti se slétal noční hmyz, přilákaný luminou. Tihle tvorové tmy mají nenasytnou chuť na lidskou krev, ale obtěžují jen muže. To byl jeden z žertíků Rossaku, jako by Čarodějky ta stvořeníčka zaklely, aby muži museli večer zůstat doma, zatímco ženy v džungli provádějí tajné rituály.

Uběhla další čtvrthodina a Zufa se stále neobjevila. Venport už toho začínal mít dost; dopil pivo, postavil prázdný pohár na stůl z opálového dřeva a nazlobeně povzdechl. Málokdy ji žádal, aby se s ním sešla, ale tohle pro něj bylo důležité. Nemohla by mu věnovat aspoň chvilku svého drahocenného času?

Přesto však věděl, že se bude dál snažit získat její pochopení a úctu. Už léta měl Venport velké úspěchy při vývozu medicinálních narkotik a léků vyráběných z rossackých rostlin. Právě minulý měsíc jeho lidé získali značný zisk z prodeje psychedelik na Yardin. Drogy si oblíbili buddislámští mystici, kteří to místo obývali. Mystici používali rossacké halucinogeny při náboženských rituálech, jimiž se pokoušeli dosáhnout osvícení.

357

357

Venport hleděl na velký, mléčně bílý vikam na stole. Ten výjimečně vzácný a cenný kámen mu prodal pašerák z Buzellu, jedné z Nepřipojených planet. Ten obchodník tvrdil, že některé obzvláště čisté opajasy mají hypnotické schopnosti napomáhající soustředění. Chtěl, aby ho Zufa hrdě nosila, možná jako náhrdelník. Čarodějka by ho mohla využít a posílit se jím.

Vstrčil do úst smotek alkaloidové kůry a začal ho žvýkat; věděl, že ho to uklidní. Ztlumil luminu a její spektrum vyladil víc do oranžova, takže opajas se rozzářil duhovými barvami. Po té kůře si připadal rozechvělý, klidný… a nepřítomný. Neobvyklý kámen hypnoticky světélkoval a Venport ztratil pojem o čase.

Když Zufa vešla do místnosti, byla její bledá tvář zardělá a oči jasné. V teplém světle místnosti vypadala jako nadpozemská bytost. Měla na sobě dlouhé tenoučké roucho, na němž jiskřily drobné drahokamy jako záhon rubínových květin.

"Vidím, že nemáš nic důležitého na práci," řekla a hned se zamračila.

Sebral se. "Nic důležitějšího než čekat na tebe." Zvedl se tak důstojně, jak jen dokázal, a vzal do ruky vikam. "Objevil jsem tohle a vzpomněl jsem si na tebe. Dar z Buzellu, kde moji obchodníci dosáhli výjimečného zisku z…" Venport si všiml pohrdavého výrazu na její tváři a dotklo se ho to. Nedořekl.

"A co já s tím mám dělat?" Prohlížela si nabízený dar, ale nedotkla se ho. "Copak jsem se někdy starala o hezké cetky?"

"Je to vzácný vikam, má prý určité… schopnosti zlepšovat telepatii. Možná bys ho mohla použít jako pomůcku k soustředění, když školíš své žákyně?" Stála jako socha; zjevně to na ni neudělalo dojem. Spěšně pokračoval: "Buddislámci na Yardinu se můžou přetrhnout

kvůli našim psychedelikům. V posledních několika
měsících jsem vydělal hodně peněz a myslel jsem
si, že bys tohle mohla ocenit."
358
358
"Jsem unavená a jdu spát," prohlásila a dárek mu nechala.
"Moje Čarodějky už prokázaly své schopnosti.
Vzhledem k tomu, že stroje ještě pořád ohrožují každou
planetu Ligy, nemáme čas zírat do vikamů."
Zavrtěl hlavou. Co by jí to udělalo, kdyby prostě jen
přijala jeho dar? Nemohla pro něj najít aspoň pár laskavých
slov? Ublížilo mu to tolik, že mu ani uklidňující
kůra nepomohla. Křikl za ní: "Když se vzdáme své lidskosti
kvůli boji proti strojům, Zufo, tak Omnius vyhrál
už teď!"
Na okamžik zaváhala, ale neotočila se zpátky k němu.
Místo toho pokračovala do svých pokojů a nechala
muže samotného.
Když přežijeme, přetrvá naše lidskost? To, co činí
život příjemným - vřelým, plným krásy - to také
musí být. Ale tuto přetrvávající lidskost nezískáme,
když popřeme celé bytí - když popřeme emoce,
myšlenky a tělo. Když popřeme emoce, ztratíme
veškerý dotyk s naším vesmírem. Když popřeme
myšlenky, nemůžeme přemítat nad tím, čeho se dotýkáme.
A když se opovážíme popřít tělo, zbavíme
kol vozidlo, které nás všechny nese.
PRIMERO VORIAN ATREIDES,
ANÁLY ARMÁDY DŽIHÁDU
Země. Vorian jel letním deštěm v nádherném bílém kočáře
taženém čtyřmi tančícími bílými hřebci. Erasmus
přikázal robotovi kočímu, aby si oblékl uniformu se širokými
vojenskými klopami, se spoustou zlatých stuh
a trojrohým kloboukem převzatým z dávného historického
obrazu.
Taková výstřednost byla neefektivní a nepotřebná
- nemluvě už o tom, jaký to byl anachronismus - ale
359
359
lidský důvěrník slyšel, že Erasmus občas dělá nevysvětlitelné
věci. Vor si neuměl představit, proč chce takový
významný zástupce všemysli vidět právě jeho.
Možná Erasmus viděl některé simulace a válečné
hry, které Vorian hrál se Seuratem. Věděl, že si robot
vystavěl rozsáhlé laboratoře, aby mohl zkoumat otázky
o lidské povaze, které napadaly jeho zvídavou mysl.
Ale co bych mu asi mohl říct já?
Když kola kočáru zarachotila na dláždění před
panským domem, Vor otřel zamlžené okno. Dokonce
i v tom dešti byla impozantní grogyptská vila nádhernější
než ta strojově pravidelná města. Vypadala, jako

by byla postavena pro prince. Byly tu ozdobné zahrady a tolik budov s taškovou střechou, že by z nich byla malá vesnice. Sídlo zabíralo plochu několika akrů. Panské sídlo vyzdobené balkony mělo vysoké rýhované sloupy a křídlaté chrliče, které hleděly dolů na nádvoří tak velké jako náměstí, přeplněné fontánami a pokroucenými sochami, na vydlážděná shromaždiště a na vedlejší budovy s kamennými stěnami.

Co tady dělám?

Přiblížili se dva lidé v livrejích a odvraceli oči, jako by byl Vorian nějaký strojový hodnostář. Jeden otevřel dveře, druhý mu pomohl sestoupit. "Erasmus tě očekává."

Bílí koně poskakovali a neklidně hrabali kopyty, možná proto, že měli jen málo příležitostí se protáhnout. Jeden z livrejovaných mužů držel plášť proti dešti, jímž chránil Vorianovy černé vlasy před deštěm. Vor měl na sobě tuniku bez rukávů a lehké kalhoty a teď se zachvěl. Strašně mu vadilo promoknout a to nepohodlí mu jen připomnělo nedokonalost a slabost lidského těla. Kdyby byl kymek, mohl by si snadno upravit vnitřní teplotu a myšlenkové porty by eliminovaly nepříjemné smyslové reakce. Jednou…

Uvnitř ho přivítala krásná mladá žena. "Vorian Atreides?" Měla exotické levandulové oči a v příkrém kon-

360

trastu s těmi ustrašenými muži v livrejích z ní vyzařovala nezávislost. Na rtech jí zahrál slabounký náznak provokativního úsměvu. "Takže ty jsi syn toho zlotřilce Agamemnona?"

Voriana to šokovalo. Uraženě se narovnal. "Můj otec je uctívaný generál, první mezi Titány. Jeho vojenské úspěchy jsou legendární."

"Nebo neblaze proslulé." Žena na něj hleděla s šokujícím nedostatkem respektu.

Vor nevěděl, jak reagovat. Na Synchronizovaných světech lidé z nižších kast věděli, kde je jejich místo, a důvěrníkem jako on být nemohla. Žádný jiný otrok s ním nikdy nemluvil tímhle způsobem. Jako odměnu po nesčetných aktualizačních cestách dostal Vor služby otrokyň pro potěšení, žen, které mu měly zahřívat postel. Žádné z nich se nikdy nezeptal na identitu. "Chci znát tvoje jméno, protože si ho chci zapamatovat," řekl nakonec. Tato exoticky krásná žena a její neočekávaný vzdor v sobě měla něco přitažlivého.

Zdálo se, že je na svůj rod stejně hrdá jako Vor.

"Jsem Serena Služebnice." Vedla ho chodbou vyzdobenou sochami a obrazy a pak do botanické zahrady chráněné před deštěm skleněným stropem.

"Co tady děláš? Patříš k Erasmovým… privilegovaným žákům?"

"Jsem obyčejná domácí otrokyně, ale na rozdíl od tebe já nesloužím strojům dobrovolně."
Přijal to jako kompliment. "Ano, já jsem hrdý na to, že jim sloužím. Doufám, že dosáhnu toho nejlepšího, co může naše nedokonalá rasa chtít."
"Pokud spolupracuješ s Omniem, jsi dobrovolně zrádcem své rasy. Pro svobodné lidi jsi stejně zlý jako tvoji strojoví páni. Nebo tě tohle nikdy nenapadlo?"
Vora to zmátlo. Ten lidský vojenský velitel na Giedi Primě ho obviňoval podobně. "Zlý…, jak zlý? Copak nevidíš, kolik dobrého už Omnius dokázal? Vždyť je to jasné. Jen se podívej na Synchronizované světy! O kaž-

361
dý detail je postaráno, všechno běží hladce. Proč by to někdo měl chtít rušit?"
Serena na něj hleděla, jako by se nemohla rozhodnout, jestli to, co říkal, myslí vážně. Nakonec zavrtěla hlavou. "Jsi hlupák, otrok, který nevidí vlastní řetězy. Přesvědčovat tě nestojí za tu námahu." Prudce se od něj odvrátila a vykročila. Vor nebyl mocen slova. "Přes všechno to svoje údajné vzdělávání prostě nic lepšího neumíš."
Než stačil Vor vymyslet nějakou odpověď, uviděl nezávislého robota. Erasmus, oblečený v přepychovém rouchu, stál u mělkého jezírka a jeho oválná tvář se odrážela ve vodě. Skulinou otevřenou ve skleněném stropě padal dovnitř déšť a smáčel ho. Někde hrála uklidňující klasická hudba.
Serena odešla, aniž by Voriana ohlásila. Jen za ní zíral, překvapen její hrubostí. Obdivoval její tvář a jantarové vlasy stejně jako její postoje a zjevnou inteligenci.
V pase byla silná a Voriana napadlo, že je možná těhotná. Její arogance ji paradoxně dělala ještě přitažlivější; nedosažitelné věci bývají většinou přitažlivé.
Bylo zjevné, že Serena Služebnice nepřijala svou roli domácí služky. Ale v porovnání s ubohými životy otroků v zanedbaných kotcích za vilou - na co si mohla stěžovat? To nedávalo smysl.
"Je přímá, že?" podotkl Erasmus. Stále ještě stál na dešti. Robot proměnil svou poddajnou tvář do žoviálního úsměvu.
Vor se držel od chladného deštíku stranou. "Překvapuje mě, že snášíš její nepříjemné chování," řekl.
"Chování může ledacos osvětlit." Erasmus si znovu začal prohlížet kapky dopadající do jezírka. "Připadá mi zajímavá. Její upřímnost je osvěžující - v tom je ti podobná." Robot udělal krok k němu. "Při svém studiu lidských bytostí jsem uvízl na mrtvém bodě, protože většinu svých subjektů vybírám z poslušných zajatců, kteří byli vychováni pro otroctví. Nikdy nepoznali

362
362
žádný jiný život než službu a podrobení a nemají žádnou jiskru. Jsou to ovce, kdežto ty, Voriane Atreide, jsi vlk. A Serena Služebnice také…, svým vlastním způsobem."
Návštěvník se uklonil. Doslova překypoval pýchou.
"Rád ti pomohu jakýmkoli způsobem, Erasme."
"Líbila se ti doufám ta jízda kočárem? Chovám koně a mám je připravené pro zvláštní příležitosti. Ty jsi mi poskytl záminku je použít."
"Byl to nezvyklý zážitek," připustil Vor. "Velice… archaický způsob dopravy."
"Pojď se postavit sem ke mně do deště." Erasmus pokynul umělou rukou. "Ujišťuji tě, že je to příjemné."
Vor k němu přistoupil a snažil se nedat najevo, že se mu to nelíbí. Déšť mu rychle promáčel halenu, namočil jeho holé paže; voda mu stékala z tmavých vlasů po čele a do očí. "Ano, Erasme. Je to… příjemné."
Robot napodobil smích. "Ty lžeš!"
Vor dobromyslně řekl: "V tom jsou lidé nejlepší."
Robot naštěstí zamířil z deště pryč. "Pojď si povídat o Sereně. Podle lidských měřítek krásy je přitažlivá, že?" Vor nevěděl, co má říct, ale Erasmus naléhal. "Díval jsem se na vás. Rád bys s tou divokou lidskou ženou plodil, viď? Teď právě nosí dítě svého milence mezi hrethgir, ale budeme mít spoustu času. Je jiná než ty obyčejné otrokyně pro potěšení, které ti byly přiděleny?"
Vor o těch otázkách přemýšlel a uvažoval, co vlastně chce robot vědět. "No, je krásná… a svůdná."
Erasmus vydal umělý zvuk podobný povzdechu. "Bohužel i přes svá četná smyslová zlepšení stále nemohu prožít sexuální aktivitu, přinejmenším tak, jak to činí biologický muž. Strávil jsem celá staletí navrhováním modifikací a zlepšení, které by mohly napodobit pocity extáze, jež může prožívat i ten nejnižší člověk. Zatím však byl pokrok minimální. Moje pokusy s otrokyněmi byly katastrofálně neúspěšné."
363
363
Erasmus se nesl ve svých jemných šatech a gestem vyzval Voriana, ať ho následuje skleníkem. Jak kráčeli po cestičkách, vznešený stroj ukázal na několik rostlin a určil jejich název a původ, jako by učil dítě nebo se vychloubal svými znalostmi. "Serena toho o rostlinách hodně ví. Na Saluse Secundus byla svým způsobem zahradnicí."
Vor vydával příslušné zdvořilé zvuky a snažil se uhodnout, jak může robotovi pomoci. Otřel si z očí vodu; mokré šaty ho studily a bylo mu v nich nepříjemně. Konečně Erasmus vysvětlil, proč mladého důvěrníka

přivolal. "Voriane Atreide, tvůj otec ti nedávno provedl biologické úpravy k prodloužení života." Mechanická tvář se vrátila do podoby hladkého zrcadla, aby Vorovi nijak nenaznačil, co chce slyšet. "Řekni mi, jak se teď cítíš, když máš před sebou o několik staletí delší život? Rozhodně je to od Agamemnona velký dar, stejně významný jako původně darovaná spermie."
Než si to Vor stačil promyslet, vešla do skleníku Serena se stříbrným čajovým servisem. Se zarachocením položila tác na stolek z leštěného kamene a nalila temnou tekutinu do dvou šálků. Jeden podala Vorovi a druhý robotovi. Erasmus vysunul tenkou sondu s peříčkovitým koncem a vsunul ji do čaje, jako by ochutnával.
Jeho zrcadlová maska se změnila ve výraz vrcholného potěšení. "Výborně, Sereno. Pozoruhodná a zajímavá chuť!"
Vorianovi to příliš nechutnalo - čaj mu připomínal hořkou čokoládu rozmíchanou ve zkažené ovocné šťávě. Vypadalo to, že se Serena baví jeho výrazem.
"Je dobrý?" obrátil se robot k Vorianovi. "Serena ho připravovala speciálně pro tebe. Nechal jsem ji, ať sama vybere vhodný recept."
"Ta chuť je… výjimečná."
Robot se zasmál. "Už zase lžeš!"
"Ne, Erasme. Jen se vyhýbám přímé odpovědi."

364
Vor uviděl v Serenině pohledu nepřátelství a tak ho napadlo, jestli ten čaj nezkazila záměrně. Nechala tác na stolku a řekla: "Možná bych měla chodit do školy pro důvěrníky, abych se naučila, jak se stát ufňukanou služkou."
Vor se díval na Serenu a překvapilo ho, že Erasmus toleruje její hrubost. "Baví mě sledovat její pokusy o odpor, Voriane. Je to neškodný vzdor. Ví, že nikdy nemůže uniknout." Chvilku bylo ticho a robot si ho dál prohlížel. "Neodpověděl jsi na mou otázku o prodloužení života."
Teď, když už měl čas si to promyslet, Vor odpověděl: "Upřímně řečeno nejsem si jistý, jaký z toho mám pocit. Moje lidské tělo je křehké, snadno se poškodí. I když jsem pořád ohrožený nehodami a nemocemi, přinejmenším nezeslábnu a nezestárnu." Vor uvažoval o všech těch letech, které mu zbývají, jako by to byly kredity k utrácení. Bude žít několik běžných lidských životů, ale stát se kymekem by bylo mnohem důležitější.
"I tak jsou moje roky navíc jen okamžik v porovnání s životem stroje jako jsi ty."
"Ano, okamžik, nevědomý lidský reflex, který chápu fyzicky i pojmově. Používáte ho jako nepřesnou metaforu pro krátký úsek času."

Vor si všiml sledovacích obrazovek na stěnách skleníku a uvědomil si, že je Omnius patrně poslouchá. "Jsi vždycky takhle zvědavý?"
"Zvědavostí se učíme," řekl Erasmus. "Vyzvídám, protože jsem zvídavý. To dává smysl, ne? Pouč mě. Rád bych s tebou zase mluvil. Ty - a Serena - mi můžete poskytnout zajímavou perspektivu."
Vor se uklonil. "Jak si přeješ, Erasme. Ovšem musím takové návštěvy koordinovat se svou důležitou prací pro Omnia. Brzy bude Koráb snů opravený a nachystaný k odletu na další aktualizační cestu."
"Ano, všichni pracujeme pro Omnia." Erasmus se odmlčel. Přes prosklený strop skleníku bylo vidět, že

365
déšť venku ustal a místy se objevila modrá obloha.
"Přemýšlej víc o smrtelnosti a dlouhověkosti. Přijď si se mnou znovu popovídat, než odletíš na svou další cestu."
"Požádám o povolení to udělat, Erasme."
Erasmus, zaujatý tou fascinující interakcí mezi oběma lidmi, přivolal znovu Serenu a přikázal jí, aby jejich hosta doprovodila zpátky ke kočáru. Dívka byla k tomuto Agamemnonovu synovi otevřeně nepřátelská, přitom ho však zcela zjevně přitahovala… fyzicky? Mentálně? Ale jak se dá poznat ten rozdíl? Snad další experiment?
Třebaže si spolu vyměnili jen několik slov, Vorian si uvědomil, že jeho představy jsou plné této mladé ženy. Nikdy se nesetkal se ženou, která by byla jako ona, tak sebejistě krásná, inteligentní a ochotná říkat svůj názor. Serena Služebnice byla i přes toto divné přízvisko zřejmě vychována k tomu, aby si vážila sama sebe jako jedince - podobně jako Erasmus tvrdě pracoval na tom, aby zdokonalil svou nezávislost.
Když došli k hlavním dveřím vily, mladík vyhrkl: "Kdy se má to dítě narodit?" Koně u kočáru se už zřejmě nemohli dočkat, až vyjedou. Uniformovaný robotický kočí seděl jako socha.
Serena na něj podrážděně vykulila oči. Už chtěla odseknout, že mu do toho nic není, ale zarazila se. Možná, že Vorian Atreides představuje právě tu příležitost, v níž doufala. Měl informace, které by jí mohly pomoci uniknout, a stroje mu věřily. Bylo by pošetilé znepřátelit si ho hned od počátku. Kdyby se s ním naopak spřátelila, nemohla by mu třeba ukázat, čím může být svobodná lidská bytost?
Zhluboka se nadechla a nejistě řekla: "Nejsem připravená mluvit o svém dítěti s někým, koho vůbec neznám. Ale možná, až přijdeš příště, můžeme si popovídat. To by mohl být začátek." Tak. Dokázala to.

ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

366
366
Pak vešla do vily a pečlivě za sebou zavřela dveře.
Stála mezi sloupy mohutné vily a trochu zmateně
sledovala odjíždějící kočár. Nevěděla, co si má myslet
o tom oklamaném člověku, který tak hrdě slouží strojům.
Nelíbil se jí a nebyla si jistá, že by mu kdy mohla
věřit. Ale možná by jí mohl pomoci.
Byla nesvá a také provlhla, protože ve vzduchu byla
ještě cítit mlha a déšť. Spěchala dovnitř osušit se a převléknout.
Myslela přitom na své dítě, které rostlo teď
už šestý měsíc v jejím lůně, a na svého milovaného Xaviera.
Pomůže jí Vorian vrátit se k němu, nebo její dítě
vyroste v zajetí a svého otce nikdy nepozná?
Ze všech druhů lidského chování se nejvíce vypráví
o dvou: o boji a o lásce.
KOGITOR EKLO,
PŘEMÍTÁNÍ NAD ZTRACENÝM
Tragická ztráta Sereny Xaviera vykolejila; zoufale se
snažil znovu dodat svému životu hnací sílu. Byly to tři
měsíce, kdy viděl vrak blokádní stíhačky plovoucí na
moři Giedi Primy a kdy četl nevývratnou genetickou
analýzu vzorků krve nalezených uvnitř.
Netvrdil, že chápe své pocity, a vyhýbal se jim tím,
že se plně ponořil do práce. Nejdříve se chtěl bezhlavě
vrhnout na další strojovou pevnost, ale za to by ho Serena
jistě ostře pokárala. Jen myšlenka na její nesouhlas
ho zarazila.
Zemřela v boji s nelidským nepřítelem. Xavier potřeboval
nějaký pevný bod, jehož by se mohl držet, nějakou
stabilitu, než bude moci jít dál. Pro její památku
musí boj pokračovat, dokud nebudou všechny myslící
stroje úplně zničeny.
Xavierovy myšlenky se zatoulaly k Oktě, která mu
367
367
až přízračně připomínala svou sestru. Byla jinak hezká,
spíše citlivá a přemítavá, ne cílevědomá bojovnice, jakou
bývala Serena. Přesto se ale štíhlá dívka v určitých
detailech až bolestně podobala Sereně, měla stejný tvar
úst, stejný laskavý úsměv. Bylo to jako ozvěna příjemné
vzpomínky. Xavier někdy toužebně hleděl na Oktu
a jindy se jí úplně vyhýbal.
Utěšovala ho, když truchlil, nechala ho o samotě,
když to potřeboval, a povzbuzovala, když o to stál.
Okta tiše a vlídně vyplňovala prázdnotu v jeho životě.
Třebaže jejich vztah zůstával poklidný a nijak nápadný,
prokazovala mu pozornou lásku. Serena byla bouře
emocí; její sestra byla klidná a předvídatelná.
Jednoho dne, z popudu vyvolaného spíše žalem
a touhou než zdravým rozumem, požádal Xavier Oktu,

aby si ho vzala. Vytřeštila na něj oči v naprostém úžasu.
"Bojím se pohnout, Xaviere, bojím se něco říct,
protože se mi to určitě zdá."
Měl na sobě čistou nažehlenou uniformu Armady
s odznaky své nové hodnosti segunda, stál vzpřímeně,
ruce připažené, jako by mluvil s nadřízeným a ne žádal
Oktu, aby s ním spojila svůj život. Vždycky věděl, že je
do něj Serenina sestra dětinsky zamilovaná. Teď doufal,
že by tato náklonnost mohla přerůst v opravdovou
lásku.
"Jestli se rozhodneš vzít si mě, Okto, neumím si
představit žádný statečnější způsob, jak vykročit do budoucnosti.
Je to naše nejlepší možnost, jak uctít Sereninu
památku."
Znělo to jako oficiální projev, ale Okta se zarděla, jako
by to bylo magické zaříkadlo. Xavier věděl, že tohle
není správný důvod, proč si ji vzít, a pokusil se rozptýlit
svou nejistotu. Jednou se rozhodl a doufal, že si navzájem
dokážou zhojit rány.
Jak Manion, tak Livia Služebníci přijali a povzbuzovali
tuto změnu Xavierovy náklonnosti; dokonce se
snažili svatební obřad co nejvíc uspíšit. Most přes cito-

368
vou propast byl přerušen, proto věřili, že jeho spojení
s Oktou prospěje všem.
V den své svatby se Xavier snažil najít vnitřní mír
a dělal co bylo v jeho silách, aby uzavřel tu část svého
srdce, která bude vždycky patřit Sereně. Dosud toužil
po jejím veselém smíchu, po její přímosti, po elektrizujícím
doteku její pleti. V krátké chvíli, kdy byl sám, si
v mysli přehrál jednu po druhé všechny své nejmilejší
vzpomínky na ni a pak je s lítostí odložil.
Ode dneška bude jeho ženou mírná Okta. Neublíží
už tak křehké dívce tím, že by se vyžíval v sebelítosti
nebo že by ji porovnával s její sestrou. To by vůči ní
nebylo čestné a spravedlivé.
V rezidenci Služebníků se shromáždila řada zástupců
Ligy, stejně jako před sedmi měsíci, kdy odtud Xavier
a Serena vyjížděli na onen dobrodružný lov na štětinaté
kance. Poblíž na nádvoří se pak konala ta
přepychová zásnubní oslava s hudbou a tancem - která
skončila strašnou zprávou o pádu Giedi Primy.
Na Xavierovu žádost se svatba konala v novém pavilonu,
odkud byl výhled na vinice a olivové háje. Látkový
přístřešek byl tak výstavný a zdobný, že stál tolik jako
menší dům. Před ním v lehkém vánku vlály tři velké
praporce rodu Služebníků, Harkonnenů a Tantorových,
Xavierovy adoptivní rodiny. Dole v údolí zářily ve slunečním
světle bílé domy Zimie; široké ulice a správní
budovy byly během čtrnácti měsíců, jež uplynuly od

útoku kymeků, většinou opravené.
Obřad byl malý a střízlivý, třebaže se hosté tvářili, že všechno je normální a Manion Služebník byl až nepřirozeně veselý. Nové vzpomínky nahradí ty staré. Místokrál se usmíval tak, jako už celé měsíce ne, přecházel pod barevnými markýzami od jednoho hosta ke druhému, ochutnával punč podle různých receptů a zkoušel nepřebernou paletu sýrů a vína.
Zamlklá nevěsta s ženichem stáli u malého oltáře v přeplněném stanu a drželi se za ruce. Okta měla na

369
sobě tradiční světlemodré šaty saluských nevěst a vypadala vedle něj nezemsky, půvabně a křehce. Jahodově plavé vlasy měla sepnuté perlovými sponami.
Někteří říkali, že Xavierův spěšný sňatek se Sereninou sestrou je jen reakcí na strašný žal, ale segundo věděl, že zvolil čestnou cestu. Tisíckrát si připomněl, že Serena by to schválila. On a Okta spolu uzavřou dlouhý žal a bolest.
V pavilonu vystlaném květinami stála abatyše Livia Služebnice; její jantarové vlasy se leskly zlatými pramínky. Přišla z Města introspekce, aby vykonala obřad.
Livia, sebejistá a hrdá, jako by z mysli vymýtila všechny pochyby a smutek, pohlédla na nevěstu a ženicha a pak se usmála na svého manžela. Manion Služebník se taktak vešel do svého červenozlatého smokingu. U krku a u zápěstí bylo vidět, že jeho tělo hodně změklo.
Skupina hudebníků rozezněla balisety. Chlapec s příjemným sladkým hláskem začal zpívat. Okta stála vedle Xaviera, jako by žila ve vlastním snovém světě a nebyla si tak docela jistá, jak reagovat na tu náhlou změnu. Stiskla Xavierovi ruku a on její pozvedl ke rtům a políbil.
Od smrti svého dvojčete, bratra Freda, získala Okta schopnost vytěsnit některé věci, nenechat se zahltit velikými starostmi, spíše se soustředit na drobnosti. Bylo možné, že právě díky tomuto omezenému zaměření bude s Xavierem šťastná, a on s ní také.
Místokrál Služebník se slzami v očích předstoupil a spojil jejich ruce. Po dlouhé chvíli se vážně obrátil ke své ženě a přikývl. Abatyše Livia začala odříkávat slova svatebního obřadu: "Přišli jsme zpívat píseň lásky, píseň spojující muže a ženy od prvních dnů civilizace."
Když se Okta usmála na Xaviera, skoro si představil, že je to Serena, ale rychle ten znepokojivý obraz zahnal. On a Okta se měli rádi jinak. Jejich spojení sílilo

370
pokaždé, když ji sevřel v náručí. Xavierovi stačilo jen

přijímat vřelost, kterou mu ochotně poskytovala.
Livia pokračovala v tradičních slovech, jejichž kořeny tkvěly až v pankřesťanských a buddislámských textech dávných časů. Zpěvavé věty byly krásné a Xavierova mysl jako by se stále rozpínala, jeho myšlenky se rozbíhaly vpřed a dál. Slova byla nekonečně klidná a chlácholivá. Abatyše Livia přijala od obou mladých lidí jejich slib.
Brzy bylo vyřčeno všechno potřebné. Když Xavier Harkonnen dokončil rituál lásky a navlékl Oktě na prst prsten, slíbil jí i v duchu svou citovou oddanost. Dokonce ani myslící stroje nedokážou tento vztah rozervat.
Mluva je založena na předpokladu, že se někam dostanete, když budete klást jedno slovo za druhým.
IBLIS GINJO,
POZNÁMKA NA OKRAJI UKRADENÉHO ZÁPISNÍKU
Ajax rázoval ve svém děsivém kráčejícím těle po Fóru, dohlížel na každou operaci, pátral po nedostatcích. Svými optickými vlákny prohlížel Titán naleštěný kolos zobrazující jeho dávno zapomenutou lidskou podobu. Ajaxe zlobilo, že si Iblis Ginjo dává takový pozor, takže nemůže najít žádnou záminku k udělení některých zábavných trestů…
Iblis ve všeobecném zmatku také čekal na svou příležitost. Jeho představivost se pořád vracela k pozoruhodným věcem, které se dozvěděl od kogitora Ekla, obzvlášť k detailům slavného pádu Vzpoury hrethgir. Ajax ztělesňoval bolest a brutalitu těchto dávných bitev. Mohl by kogitor pomoci Iblisovi roznést tichý oheň doutnající revoluce? Mohli by se poučit z chyb minu-

371
lých pokusů. Existoval někdy nějaký rebel v postavení důvěrníka, jaké měl Iblis? A jak by mu mohl pomoci pobočník Akim?
I přes své nenápadné pátrání, přes svou schopnost zavést směr rozhovoru správným směrem a přimět ostatní, aby nevědomky prozradili svá tajemství, Iblis dosud neobjevil žádný náznak existence jiných vzbouřeneckých skupin. Možná, že jejich vůdci jsou rozptýlení, špatně organizovaní, slabí. Kdo mu posílal ty tajemné vzkazy - pět za poslední tři měsíce?
Nedostatek důkazů Iblise zlobil, protože teď, když se rozhodl, chtěl tu vzpouru nějak uspíšit. Na druhou stranu, kdyby bylo rebely snadné najít, neměli by proti organizovaným strojům šanci.
Iblis nějaký čas obzvlášť popoháněl své otroky a dokončil úspěšně přidělený úkol; požádal pak o povolení podniknout další pouť do Eklovy kamenné věže. Jen kogitor mu mohl poskytnout odpovědi, které potřeboval znát. Jakmile promluvil se správním kymekem

Dantem a ukázal mu záznamy dokládající jeho výkonnost a produktivitu, udělil mu Titán úředník povolení opustit město. Dante mu dal ovšem jasně najevo, že nechápe, proč se pouhý předák zajímá o neproduktivní filosofické otázky. Většina důvěrníků takové zájmy neměla.
"Nebudeš z toho mít žádný prospěch."
"Máš jistě pravdu, můj pane Dante…, ale je to pro mě zábavné."
Iblis vyrazil před úsvitem. Pobídl páchnoucího drsnokoně do skalnaté pustiny a vzhůru po svahu ke klášteru. Akim ho čekal na strmých točitých schodech do věže, byl opět neupravený a trochu omámený semútou. Od té chvíle, kdy Iblis poprvé ponořil ruku do elektrafluidu a dotkl se kogitorových myšlenek, nechápal, proč chce Akim své vnímání otupovat. Možná, že složité a osvícené Eklovy myšlenky byly tak obrovské a zavalující, že ramenatý pobočník potřebuje trochu ztlumit záplavu matoucích odhalení.
372
372
"Vidím, že se na mě díváš nesouhlasně," podotkl Akim a zadíval se na něj přimhouřenýma očima.
"Ale ne," odpověděl Iblis. Potom si však uvědomil, že mu lhaní neprojde, takže dodal: "Jen jsem si všiml, že se těšíš semútou."
Mohutný muž se usmál a promluvil ne zcela zřetelně: "Člověku neznalému věci se může zdát, že si umrtvuji smysly, ale semúta mi pomáhá zapomenout na mou násilnou minulost, na dobu před tím, než jsem byl osvícen a přidal jsem se ke kogitoru Eklovi. Umožňuje mi také soustředit se na to, co je skutečně důležité a ignorovat smyslová rozptýlení těla."
"Neumím si tě představit jako násilníka."
"Ale byl jsem. Můj otec bojoval proti otroctví a přišel přitom o život. Já jsem se pak chtěl strojům pomstít a byl jsem v tom docela dobrý. Vedl jsem malou skupinu mužů a… poškodili jsme řadu robotů. Bohužel musím přiznat, že jsme také zabili mnoho důvěrníků, kteří se nám připletli do cesty, lidí jako my sami. Pak Eklo zařídil mou záchranu a také mou určitou rehabilitaci. Nikdy mi neřekl, proč si mě vybral ani jak to zařídil. Je mnoho věcí, které kogitor nikdy nikomu neprozradí, dokonce ani mně ne."
Mnich se náhle otočil a začal ztěžka stoupat po schodech. Vedl Iblise do místnosti, kde kogitor žil v neustálých meditacích. Když se Akim zastavil ve věžní síni s barevnými okny, řekl: "Eklo důkladně uvažoval o tvé situaci. Kdysi dávno sledoval proměnu lidstva poté, co Titáni rozdrtili Staré Impérium, ale neudělal nic. Eklo se domníval, že ty strázně zlepší lidskou rasu, protože posílí její mysl a donutí ji opustit dřívější náměsíčný

stav."
Mnich si otřel skvrnu z koutku úst. "Když Titáni oddělili mozky od těl a stali se kymeky, mohli být osvíceni jako kogitoři. V to Eklo doufal, když pomáhal Junoně. Ale Titáni se nikdy nedokázali povznést nad své zvířecí nedostatky. Tato slabost Omniovi umožnila po-
373
373
razit je i lidstvo." Akim přistoupil k průhledné mozkové schráně spočívající na římse u okna. "Eklo věří, že ty bys mohl vyvolat změnu."
Iblisovi poskočilo srdce. "Nic není nemožné." Ale věděl, že se stroji nemůže bojovat sám, že bude muset hledat pomoc u jiných. U mnoha jiných.
Eklova slisklenéná schránka u okna zářila zlatým světlem ranního slunce. V dáli viděl Iblis nekonečné obrysy megalitů a pomníků navržených kymeky a vystavěných z lidského potu a krve. Skutečně si přeji vidět, jak se všechny rozpadnou na prach?
Předák zaváhal, když si představil všechny důsledky; vzpomněl si na miliardy obětí Vzpour hrethgir na Walgisu i jiných planetách. Pak vycítil, že něco proniklo do jeho myšlenek, narazilo do nich.
Akim odstranil kryt kogitorovy schrány a odkryl výživnou tekutinu zásobující prastarou mysl. "Pojď, Eklo si přeje spojit se s tebou přímo."
Výživný roztok v nádrži byl jako plodová voda a chvěl se nezměrnou mentální energií. Iblis ovládl svou nedočkavost po vědění a poučení a opatrně ponořil prsty do elektrafluidu. Dotkl se kluzkého povrchu kogitorova mozku a odemkl všechny ty myšlenky, které mu chtěl kogitor předat.
Akim stál stranou s podivným výrazem ve tváři; napůl to byla blažená spokojenost, napůl závist.
"Neutralita znamená citlivé vyvažování," řekl Eklo přímo do Iblisovy mysli prostřednictvím neuroelektronického kontaktu předávaného organickými obvody.
"Před dávnými lety jsem odpověděl Junoně na mnoho otázek o tom, jak svrhnout Staré impérium. Moje nepředpojaté odpovědi a rady umožnily Titánům připravit úspěšný plán a navždy změnit historii lidstva. Mnoho staletí jsem přemítal o tom, co jsem udělal." Mozek jako by se přitiskl těsněji k Iblisovým prstům. "Pro kogitory je nezbytné dodržovat naprostou neutralitu. Musíme být objektivní."
374
374
Iblis se zmateně zeptal: "Tak proč se mnou mluvíš? Proč jsi mi naznačil, že stroje je možné svrhnout?"
"Proto, abych znovu nastolil rovnováhu neutrality," vysvětloval Eklo. "Jednou jsem nevědomky pomohl

Titánům, proto teď musím zodpovědět tvoje otázky stejně objektivně. Tak se při celkové analýze ukáže, že jsem zachoval rovnováhu."
Iblis ztěžka polkl. "Takže jsi předvídal, kde to všechno skončí?"
"Všude kolem nás jsou konce a začátky. Jen ty sám se můžeš rozhodnou, kde na té cestě jsi."
Iblisovi se hlava div nezavařila, jak hledal nějaké užitečné otázky o strojích a jejich slabostech. Eklo ho přerušil. "Nemohu poskytnout konkrétní vojenské ani politické detaily, ale pokud budeš klást otázky dost chytře, jako to dělala Juno, budeš mít, co potřebuješ. Umění chytrosti je v životě to nejdůležitější. Musíš být chytřejší než stroje, Iblisi Ginjo."
Víc než hodinu Eklo Iblisovi radil. "Přemýšlel jsem o tom problému mnoho staletí, ještě předtím, než jsi ke mně přišel. A když selžeš, budu o tom uvažovat ještě déle."
"Ale já nemůžu selhat. Musím uspět."
"K tomu budeš potřebovat víc než touhu. Musíš využít nejhlubší emoce davů." Eklo se na chvíli odmlčel.
Iblis se snažil pochopit, myslet v širších souvislostech.
"Lásku, nenávist, strach? To myslíš?"
"Jsou to součásti, ano."
"Součásti?"
"Součásti náboženství. Stroje jsou velice silné a bude třeba víc než pouhá politická nebo společenská vzpoura, aby je porazila. Lidé se musí semknout kolem silné myšlenky, která sahá ještě hlouběji, do samé esence svého bytí, do toho, co to znamená být člověkem. Musíš být víc než důvěrník, musíš být vizionářský vůdce. Otroci musí povstat ve velké svaté válce proti strojům, v nezadržitelném džihádu, který smete jejich pány."

375
"Svatá válka? Džihád? Ale jak můžu něco takového vyvolat?"
"Říkám ti jen to, co cítím, Iblisi Ginjo, to, o čem jsem přemýšlel a co jsem si představil. Ty musíš jít a zbytek odpovědí objevit sám. Ale věz jedno: ze všech lidských válek historie je džihád nejvášnivější, umí dobývat planety a civilizace a smete všechno, co se mu postaví do cesty."
"A ti lidé, kteří mi posílají vzkazy - jak ti do toho zapadají?"
"Nic o nich nevím," odpověděl Eklo, "a v žádné ze svých vizí je nevidím. Možná jsi byl speciálně vybrán, nebo to možná není nic než léčka a past strojů." Kogitor se odmlčel a pak řekl: "Nyní tě musím požádat, abys odešel. Moje mysl je unavená, potřebuji si odpočinout."
Když Iblis opouštěl mohutnou kamennou věž, pociťoval

podivnou směs nadšení a zmatku. Potřeboval si srovnat získané informace a vytvořit ucelený plán. Třebaže nebyl svatý muž ani voják, věděl, jak manipulovat skupinami lidí, jak nasměrovat jejich loajalitu ke svým cílům. Jeho pracovní týmy pro něj už teď udělají skoro cokoli. Jeho vůdcovské schopnosti budou jeho největší předností i zbraní. Ale měřítko ještě zdaleka není dost velké. Aby uspěli, bude muset být zapojeno víc lidí než jen pár stovek.

A také bude muset být velice opatrný pro případ, že se mu myslící stroje snaží nastražit past.

Erasmus pomocí Omniových transočí a rozsáhlého sledovacího systému monitoroval činnost svých experimentálních subjektů. Mnoho loajálních důvěrníků ignorovalo náznaky, které jim poslal; jiní byli příliš vyděšení, než aby něco udělali. Ale někteří vykazovali zábavné množství iniciativy.

Ano, Erasmus cítil, že Iblis Ginjo je vynikající kandidát, na němž může prokázat svou pravdu a vyhrát svou sázku s Omniem.

376

376

"Systematický" je nebezpečné slovo, nebezpečná představa. Systémy vznikají spolu se svými lidskými tvůrci. Systémy se ujímají vlády.

TIO HOLTZMAN,
PROJEV PŘI PŘIJETÍ PORITRINSKÉ MEDAILE ZA ZÁSLUHY

Ismael seděl v místnosti plné řešitelů rovnic a prohlížel si zařízení domu Učence Holtzmana, cítil lešticí oleje, květiny, vonné svíčky. Bylo tu čisto, pohodlí a teplo… Bylo to mnohem příjemnější než ubytovny otroků dole v bažinaté říční deltě.

Chlapec by měl správně děkovat nebesům.

Jenže tohle nevítané místo nebyl Harmonthep. Chyběl mu jeho malý člun, na němž se plavil po drobných říčkách mezi vysokým rákosím. Zvlášť se mu stýskalo po večerech, kdy se zensunnité scházeli v největší chýši na nejvyšších kůlech a vyprávěli si příběhy, přednášeli poezii nebo jen poslouchali, jak jeho dědeček čte uklidňující sútry.

"Nenávidím to tady," řekl Alíd vedle něj tak nahlas, že si vysloužil přísný pohled Tia Holtzmana osobně.

"Chtěl by ses radši vrátit dolů do bažin nebo na pole?"

Alíd se zamračil, nespokojený, že se neovládl, ale podíval se vědci přímo do očí. "Tam jsem to nenáviděl taky," zabručel, neznělo to však jako omluva.

Veškerá práce se zastavila. Všechny oči se na něj upřely.

Holtzman nevěřícně zavrtěl hlavou. "Já prostě nechápu, proč si všichni pořád na všechno stěžujete. Krmím vás a šatím, dávám vám snadné úkoly, které napomáhají

pokroku lidstva - a vy stejně chcete zalézt
zpátky do ubohých vesnic a žít v nemocech a ve špíně."
Vynálezce se zřejmě upřímně zlobil. "Chápete vy
vůbec, že se myslící stroje snaží zničit všechny živé li-
377
377
di? Jen si představte všechny, které pozabíjely na Giedi
Primě, a nikdo jim v tom nemohl zabránit! Omniovi
nezáleží na vašem náboženství ani na té vaší bláznivé
politice proti civilizaci. Jestli najde ty vaše chatrče, tak
je zničí a vypálí."
Jako to udělali tlulaxanští otrokáři s mou vesnicí,
pomyslel si Ismael. Viděl, jak Alídovi blýsklo v tmavých
očích, a věděl, že jeho kamaráda napadlo totéž.
Holtzman zavrtěl hlavou. "Vy fanatici nemáte nejmenší
smysl pro zodpovědnost. Naštěstí je mým úkolem
vám ji vnutit." Vrátil se ke své tabuli a vztekle bodl
prstem do symbolů. "Tohle jsou části rovnice. Chci,
abyste je vyřešili. Jednoduchá matematika. Snažte se
provést ten postup, který jsem vám ukázal." Přimhouřil
oči. "Každá správná odpověď vám vynese jeden celý
díl denní dávky jídla. Když budete dělat chyby, budete
o hladu."
Ismael se s těžkým srdcem sklonil nad papírem a početními
pomůckami, které měl před sebou, a dělal co
mohl, aby zvládl ty údajně jednoduché výpočty.
Na Harmonthepu dostaly všechny děti ve vesnici
základní vzdělání v matematice, fyzice a mechanice.
Vesničtí starší byli přesvědčeni, že jim takové znalosti
budou užitečné, až jejich civilizace znovu rozkvete
a pravověrní vystaví velká města podobá těm ze zensunnitské
moudrosti. Ismaelův dědeček, stejně jako
mnoho jiných stařešinů, strávil také dost času tím, že
učil mladé lidi sútrám a logickým a filosofickým hádankám,
které se daly vyřešit jen pomocí buddislámských
zásad.
V Alídově domově na Anbusu IV obíhaly měsíce tak
blízko kolem planety, že oscilovala a roční období se
dramaticky měnila. Chlapec se proto naučil jinému typu
matematiky a astronomie, protože proměnlivý kalendář
ovlivňoval povodně, které se řítily soutěskami
z ohlazeného červeného kamene, v nichž byla vybudována
zenšiitská města. Lidé zabývající se předpověďmi
378
378
takových povodní potřebovali dost složité výpočty, aby
těmto změnám porozuměli. Alíd se tyto techniky naučil,
aby pomohl svým lidem. Tady však byl nucen pomáhat
pánům, kteří ho zotročili, a vadilo mu to.
Alídovým prvním úkolem na Poritrinu byla pomoc
při sklizni cukrové třtiny. Celé týdny se dřel, podtínal

vysoký rákos, z jehož sladké šťávy se vyráběl cukr nebo destiloval poritrinský rum. Vláknité zbytky se pak používaly k výrobě poritrinského plátna. Oháněl se ostrou kosou a podtínal dřevnaté stonky, z nichž stříkala lepkavá šťáva. Stonky se sklízely po vydatných deštích, kdy měly nejvíc šťávy - a byly nejtěžší, takže se špatně nosily.

Na konci sklizně je jejich pán všechny odvezl do Stardy na trh s otroky, protože je obviňoval ze založení podezřelého požáru v silech, který zničil polovinu roční úrody. Alíd o tom Ismaelovi vyprávěl s významným úsměvem, ale nikdy se nepřiznal k účasti na žádné přímé sabotáži.

Teď se Ismael skláněl nad výpočty a několikrát je kontroloval pomocí posuvníků a pohyblivých zarážek na své početní pomůcce. V žaludku mu už kručelo, protože Holtzman - rozzlobený kvůli včerejší spoustě chyb - prohlásil, že řešitelům nedá najíst, dokud nedokážou, že svou práci zvládnou. Většina otroků neochotně ale přece dokončila své úkoly správně.

O několik dnů později, když už řešitelé dostatečně dobře zvládli svá cvičení, jim Holtzman dal skutečnou práci. Nejdříve je vynálezce ponechal v domnění, že jde jen o další test. Ismael ale podle jeho výrazu a rozčilení poznal, že mu na těchto výsledcích záleží, ne že jen drezíruje svoje lidi.

Alíd pilně pracoval, ale Ismael podle jeho výrazu pochopil, že má v úmyslu nějaký trik. Ismael si nebyl právě jistý, že by chtěl vědět jaký.

Když pracovali na numerických simulacích několik dalších dní, naklonil se Alíd konečně k Ismaelovi.

379

379

"Teď je načase udělat pár drobných změn," prohlásil s úsměvem. "Nenápadných, aby si toho nikdo nevšiml."

"To nemůžeme," namítl Ismael. "Chytili by nás."

Tmavovlasý chlapec se netrpělivě zamračil. "Holtzman už naši práci zkontroloval a může se teď soustředit na něco jiného. Věří nám a těžko bude kontrolovat všechny výpočty. Tohle je naše jediná šance se pomstít. Mysli na to, co jsme si vytrpěli."

Ismael nemohl nesouhlasit, a poté, co slyšel Bel Moulaye mluvit o krvavém povstání, připadalo mu tohle jako lepší způsob, jak vyjádřit svou nespokojenost.

"Koukej!" Alíd ukázal na řadu rovnic a perem udělal malou čárku, kterou změnil znamínko minus na plus, a pak posunul desetinnou čárku jinam. "Jednoduché chyby, snadno vysvětlitelné, ale výrazně ovlivní výsledek."

Ismael z toho byl nesvůj. "Chápu, že to uškodí Holtzmanovým vynálezům, ale nechápu, jak to pomůže

nám. Radši bych viděl, abychom se dostali zpátky domů."
Alíd se po něm podíval. "Ismaeli, znáš sútry stejně dobře jako já a možná líp. Už jsi zapomněl na tu, kde se říká: ‚Pomáháš-li nepříteli, ubližuješ všem pravověrným'?"
Ismael tuhle větu slyšel od dědečka, ale nikdy dřív pro něj nic neznamenala. "Dobře. Ale nesmí být poznat, že je to schválně."
"Jestli téhle práci aspoň trochu rozumím," odpověděl Alíd, "tak i malá chyba způsobí hodně velké škody."
380
380
PSYCHOLOGIE: věda vymýšlející slova pro věci, které neexistují.
ERASMUS,
ÚVAHY O MYSLÍCÍCH BIOLOGICKÝCH JEDINCÍCH
V prosluněné botanické zahradě robotovy grandiózní vily zaštipovala Serena Služebnice uvadlé květy a listy, pečovala o květiny na záhonech a v květináčích. S tichým odporem a pěkně pomalu prováděla Serena své každodenní úkoly jako kterýkoli jiný otrok, ale Erasmus na ni pořád hleděl jako na oblíbené domácí zvíře. Byl jejím žalářníkem a věznitelem.
Měla na sobě černou kombinézu, dlouhé jantarové vlasy měla sepnuté na šíji do ohonu. Při té práci měla čas myslet na Xaviera, na sliby, které si vyměnili, na to, jak se milovali na louce po útoku kance a potom znovu v její měkké posteli tu noc, než Serena tajně odletěla na Giedi Primu.
Každé ráno přicházela Serena mezi robotovy záhony, vděčná za možnost nerušeně přemýšlet o tom, jak se dostat ze Země pryč. Den za dnem byla ve střehu, kdyby se objevila nějaká možnost úniku - překážky se zdály nepřekonatelné - nebo způsob, jak významně poškodit myslící stroje, třebaže by taková sabotáž nepochybně stála život ji i její nenarozené dítě. Mohla by Xavierovi udělat něco takového?
Uměla si představit, jak asi truchlí. Ale ona najde nějaký způsob, jak se k němu vrátit. Dlužila to jemu, sobě i jejich dítěti. Dříve doufala, že ji bude Xavier držet za ruku, až jednou bude rodit jejich dítě. Touhle dobou už měl být jejím manželem, jejich životy se měly spojit v jednotu silnější než pouhý součet jejich individualit, v hradbu proti myslícím strojům.
On ani neví, že Serena ještě žije.
Pohladila své vyduté břicho. Cítila, jak v ní dítě roste, a naplňovaly ji temné předtuchy. Ještě dva měsíce
381
381
a porodí. Ale co hodlá Erasmus dělat, až bude dítě na

světě? Viděla zamčené dveře do těch hrozivých laboratoří, hleděla s hrůzou a odporem na špinavé otrocké kotce.
A ji přitom robot zaměstnával květinami.
Erasmus vedle ní často nehybně stál s neproniknutelnou oválnou tváří, díval se jak pracuje a vyzýval ji k debatám. "Chápání začíná na začátku," řekl jednou. "Musím vybudovat základ, než dokážu pochopit všechno."
"Ale jak ty vědomosti využiješ?" Vytrhla plevel. "Vymyslíš ještě rafinovanější způsoby, jak působit utrpení a bolest?"
Robot zaváhal, jeho leštěná tvář odrážela zkreslený obraz jejího vlastního obličeje. "To… není můj záměr."
"Proč potom držíš tolik otroků v tak strašných podmínkách? Když nechceš působit utrpení, proč jim nedáš čisté místo k životu? Proč jim neposkytneš lepší jídlo, vzdělání a péči?"
"Není to nutné."
"Pro tebe možná ne," namítla, překvapená vlastní smělostí. "Ale oni by byli šťastnější a mohli by lépe pracovat."
Serena se dívala, jak Erasmus žije v okázalém přepychu - bylo to jen divadlo, protože žádný robot nemohl potřebovat takové věci - ale domácí otroci, zvlášť ti z příšerných společných kotců, žili ve špíně a strachu. Ať už tady zůstane v zajetí nebo ne, možná by dokázala jejich úděl zlepšit. Když nic jiného, považovala by to za vítězství nad stroji.
Pokračovala. "Musel by to být skutečně… dokonalý myslící stroj, aby pochopil, že zlepšením kvality života otroků zvýší jejich produktivitu a bude z toho mít prospěch i jejich pán. Otroci by si mohli uklízet a udržovat kotce sami, jen kdyby k tomu měli minimální prostředky."
382
382
"Budu o tom uvažovat. Sestav mi podrobný seznam."
Po těchto návrzích Serena robota dva dny neviděla. Na dělníky ve vile dohlíželi strojoví strážci, Erasmus sám zmizel ve svých laboratořích.
Přes zvukotěsné stěny neslyšela nic, třebaže odporné pachy a ztrácející se lidé ledacos napovídali.
Jiný otrok jí nakonec řekl: "Raději nechtěj vědět, co se tam uvnitř děje. Jen buď ráda, že to pak nemusíš uklízet."
Serena teď nořila ruce do jílovité hlíny a poslouchala uklidňující klasickou hudbu, kterou tu Erasmus neustále nechával hrát. Záda ji bolela a klouby měla vinou pokročilého těhotenství nateklé, ale nepolevila ve svém úsilí.

ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

Erasmus se přiblížil tak tiše, že si ho všimla, až když vzhlédla od svých rostlin a spatřila jeho zrcadlovou tvář nad starobylým krajkovým límcem. Rychle se napřímila, aby zakryla, že se lekla, a otřela si ruce o kombinézu. "Dozvíš se víc, když mě budeš špehovat?"
"Můžu tě špehovat, kdy mě napadne. Hodně se naučím z otázek, které kladu." Proměnlivý kovový polymer na jeho tváři se změnil v momentku přelétavého pobavení. "Teď bych chtěl, abys vybrala květinu, kterou považuješ za nejkrásnější ze všech. Jsem zvědavý na tvou odpověď."
Erasmus už tuhle hru zkoušel několikrát. Zřejmě nebyl schopen pochopit subjektivní rozhodnutí, přál si otázky názoru a osobního vkusu nějak kvantifikovat.
"Každá rostlina je krásná jinak," řekla.
"I tak si jednu vyber. A pak mi své rozhodnutí vysvětli."
Vykročila po ušlapaných cestičkách, rozhlížela se ze strany na stranu. Erasmus ji následoval a zaznamenával každý případ, kdy nad některým květem zaváhala.
"Existují pozorovatelné rysy, například barva, tvar

383
a jemnost," řekl robot, "a pak ty záhadnější, například vůně."
"Nezapomínej na citovou složku," řekla posmutněle. "Některé ty květiny mi připomínají domov na Saluse Secundus. Určité květiny mohou mít větší citovou hodnotu pro mě a třeba už pro nikoho jiného. Třeba si vzpomenu na chvíli, kdy mi muž, kterého miluji, donesl kytici. Ale takové asociace ty nepochopíš."
"Zdržuješ. Vyber si."
Ukázala na obří sloní květ s jasnými pruhy zářivé oranžové a červené, zvýrazněné skvrnou v podobě rohu uprostřed. "Právě teď je nejkrásnější tahle."
"Proč?"
"Moje matka je pěstovala u nás doma. Jako dítě jsem je nikdy nepovažovala za zvlášť pěkné, ale teď mi připomínají šťastnější doby - než jsem poznala tebe."
Okamžitě své upřímnosti zalitovala, protože tak odhalila příliš mnoho ze svých soukromých myšlenek.
"Výborně, výborně!" Myslící stroj ignoroval její urážku a hleděl na sloní květinu, jako by analyzoval všechny její aspekty celou škálou svých senzorických schopností. Jako znalec vína se pokoušel popsat její vůni, ale Sereně tato analýza připadala klinická, bez nuancí a citových podtónů, které vedly k výběru ji samou. A co bylo nejzvláštnější, Erasmus si byl zřejmě vědom tohoto nedostatku. "Já vím, že lidé jsou v určitých ohledech citlivější než stroje - zatím. Ovšem stroje mají větší potenciál být nadřazené ve všech směrech. Proto si přeji pochopit všechny aspekty života myslících

biologických jedinců."
Serena se proti své vůli zachvěla, protože si vzpomněla na jeho uzavřené laboratoře a ze všech náznaků chápala, že se uvnitř odehrávají jiné věci než studium krásných květin.
Erasmus předpokládal, že ji jeho pozorování zajímají. "Náležitě rozvinutý myslící stroj může být inte-

384
lektuálně, tvořivě i duchovně dokonalejší, než lidé mohou kdy doufat, s neporovnatelnou duševní svobodou a dosahem. Inspirují mě zázraky, kterých můžeme dosáhnout, kdyby jen Omnius tolik nenaléhal na ostatní stroje, aby se mu přizpůsobily."
Serena naslouchala a doufala, že Erasmus prozradí víc informací. Skutečně je tu zárodek možného konfliktu mezi Erasmem a počítačovou všemyslí?
Robot pokračoval: "Informační kapacita je klíčová. Stroje přijmou nejen víc základních dat, ale i víc pocitů, jen co je pochopíme. Až se to stane, budeme moci milovat a nenávidět mnohem vášnivěji než lidé. Naše hudba bude skvělejší, obrazy nádhernější. Jen co dosáhneme úplného sebeuvědomění, vytvoří myslící stroje největší renesanci historie."
Serena se nad jeho tvrzeními zamračila. "Můžete se pořád zlepšovat, Erasme, ale my lidské bytosti používáme jenom malou část svého mozku. Máme obrovský potenciál k rozvoji nových schopností. Vaše kapacita ke vzdělávání není o nic větší než naše."
Robot ztuhl, jako by se lekl. "Ano, správně! Jak jsem mohl tenhle důležitý detail přehlédnout?" Jeho tvář se změnila, byla teď pasivní a zamyšlená. Potom se proměnila v široký úsměv. "Cesta ke zdokonalení bude dlouhá. Bude to vyžadovat další výzkumy."
Prudce změnil téma, jako by jí chtěl připomenout její zranitelnost. "Co tvoje dítě? Pověz mi něco o citech, které chováš k jeho otci, a popiš fyzický akt kopulace."
Serena mlčela a snažila se zarazit záplavu bolestných vzpomínek. Erasma její váhání fascinovalo.
"A přitahuje tě fyzicky Vorian Atreides? Provedl jsem pro toho hezkého mladíka testy - je to vhodný partner k plození. Až skončí tvé těhotenství, chtěla bys s ním plodit?"
Serena se poplašeně nadechla a soustředila se na vzpomínky na Xaviera. "Plodit? Bez ohledu na to, jak

385
nás studuješ, v lidské povaze je spousta věcí, které tvůj strojový mozek nikdy nepochopí."
"Uvidíme," řekl chladně.
Vědomí a logika nejsou spolehlivé standardy.

KOGITOŘI,
ZÁKLADNÍ POSTULÁT

Koráb snů spočíval v suchém doku na podpěrách vestavěných v umělém kráteru na kosmodromu a po jeho plášti pobíhala propojená skupina automatických robotů. Malé stroje vlezly do výfuku a vyčistily komory reaktoru, koordinovaná armáda mechanických údržbářů opravovala škody způsobené Armadou Ligy.

Vor a Seurat stáli na plošině a sledovali automaty. Mohli se spolehnout, že opravy budou hotové podle naprogramovaných specifikací. "Brzy už budeme moci odletět," řekl robotický kapitán. "Už se určitě nemůžeš dočkat, až tě zase porazím v nějaké válečné hře."

"A ty se zase nemůžeš dočkat, až budeš vyprávět další vtipy, které mi nebudou připadat zábavné," odsekl Vor.

Skutečně už byl netrpělivý, aby byl zpátky na palubě Korábu snů, ale pociťoval také jinou netrpělivost, divný pocit v prsou, který se zhoršoval, kdykoli si vzpomněl na Erasmovu krásnou domácí otrokyni. Třebaže o něj Serena Služebnice vůbec nestála, nemohl na ni přestat myslet.

A co bylo nejhorší, nechápal proč. Vzhledem k postavení svého otce měl už Vorian Atreides mnoho otrokyň pro potěšení a některé z nich byly stejně krásné jako tahle. Byly vyšlechtěny a vycvičeny pro své povinnosti a žily v zajetí mezi myslícími stroji. Ale Eras-

386

mova domácí otrokyně, třebaže ji do robotovy vily přivedli proti její vůli, nepůsobila poraženě.

Vor viděl její tvář, plnost jejích rtů, pronikavý pohled jejích levandulových očí, jakkoli na něj hleděly s nesouhlasem. Třebaže na ní bylo těhotenství už hodně vidět, přitahovala ho a vřela v něm zvláštní žárlivost.

Kdo byl ten její milenec? Kdo to byl?

Kdykoli se Vor vrátí do Erasmovy vily, ona ho bude nepochybně ignorovat nebo ho zase urazí. Přesto se však těšil, že ji ještě uvidí, než se Seuratem odletí na další dlouhou aktualizační cestu. Cvičil si, co by jí asi tak mohl říci, ale dokonce i v jeho vlastní představách ho svou inteligencí vždycky snadno překonala.

Vor vyšplhal po žebříku na konstrukci a vsoukal se do úzkého prostoru za vnitřní stěnou, odkud sledoval robota údržbáře, jak klade novou síť tekutých obvodů pro hlavní navigační panel. Fialový robot pracoval svými vestavěnými nástroji velice efektivně. Vor se nasoukal hlouběji a zahleděl se na otevřený panel, všiml si sítě barevných součástek, z nichž mu přecházely oči.

"Budeš zklamaný, jestliže čekáš, že ho přistihneš při

chybě," podotkl za ním Seurat. "Nebo se zase pokoušíš o tu sabotáž, kterou jsi tak často vyhrožoval?"
"Jsem špinavý hrethgir. Nikdy nevíš, co můžu provést, Plecháči."
"Fakt, že se nesměješ mým vtipům, naznačuje, že nemáš dost inteligence na provedení tak záludného plánu, Voriane Atreide."
"Nebo třeba ty jen nejsi vtipný."
Bohužel tyto slovní potyčky ani opravářské práce neodvedly Vora od myšlenek na Serenu. Připadal si jako pobláznění chlapec, opojený a zmatený současně. Chtěl si s někým promluvit o svých citech, ale ne se svým robotickým přítelem, který rozuměl ženám ještě méně než Vor.
Spíš si potřeboval promluvit se Serenou. Možná, že ho při svém pochopení a inteligenci prohlédla a to, co

387
uviděla, se jí nelíbilo. Řekla o něm, že je "otrok, který ani nevidí svoje řetězy." To byla matoucí urážka vzhledem k tomu, jakým privilegiím se těšil. Neměl nejmenší ponětí, jak to myslela.
Robot opravář dorýsoval vysokoproudé spoje elektronického modulu a přepnul na jiný nástroj, aby vyladil datový port. Tenké rameno stroje se natáhlo ještě o něco dál, aby dosáhlo na ladicí destičku hluboko uvnitř panelu.
Seurat stál v kokpitu Korábu snů; aktivoval hlavní řízení lodi a pomocí vestavěné diagnostiky kontroloval navisystémy. "Objevil jsem zajímavou zkratku k druhé zastávce naší aktualizační trasy. Bohužel se musí proletět přímo jedním modrým obrem."
"V tom případě doporučuji zvolit jinou trasu," odpověděl Vor.
"Souhlasím, třebaže strašně nerad ztrácím čas."
Uvažoval, co asi bude se Serenou, až se dítě narodí. Pošle je Erasmus do otročích kotců, aby Sereně nebránilo v plnění povinností? Poprvé v životě Vor zjistil, že soucítí se zajatým člověkem.
Jako ceněný důvěrník se vždycky považoval za součást Synchronizovaných světů a těšil se, že se jednoho dne stane neo-kymekem. Věřil, že Omnius vládne lidem k jejich vlastnímu prospěchu, jinak by se galaxie zhroutila v neřízeném chaosu.
Byl zvyklý na situace, kdy jedna strana je dominantní a druhá podřízená. Poprvé ho napadlo, jestli může existovat také jiný typ vztahu na základě rovnocenné spolupráce. Robotický kapitán Korábu snů byl samozřejmě Vorianovým pánem, ale měli spolu plodný partnerský vztah.
Vor uvažoval, jestli by se Serenou nemohli postoupit

ještě o krok dál a vytvořit vztah, v němž by jeden druhého brali jako zcela rovnocenného. Byla to revoluční představa a byl z ní silně nesvůj. Ale přitom cítil, že ona by nic menšího nepřijala.
388
388
Robot údržbář, vmáčknutý mezi stěnu a navigační panel, vydával divné zvuky, jako by sám sobě něco sděloval praskavou hatmatilkou, a opakoval testovací spojení znovu a znovu.
Vor povzdechl a oslovil údržbáře: "Ukaž, půjč mi vyzkoušet ten nástroj."
Automat se k němu obrátil a vydal diagnostickou sondu, ale jeden z jeho pokovených výběžků se dotkl jednoho spoje v odkrytém poli obvodů a elektrický výboj udeřil jako kladivo. Robot zakvičel. Ze zničeného systémového panelu se vyvalil pach roztavených obvodů a slité hydrauliky.
Vorian se vysoukal z nevelkého prostoru a otřel si rukou čelo. Seurat obhlédl poškozeného údržbáře a začernalé součástky lodního navigačního systému. "Podle mého odborného odhadu budeme muset provést ještě další opravy."
Když se Vor té poznámce zasmál, Seurata to překvapilo. "Proč ti to připadá legrační?"
"Nikdy na nikom nechtěj, aby vysvětloval humor, Seurate. Prostě přijmi ten smích."
Vor vypnul přívod energie, pak vytáhl sežehnutý zničený automat a se zařinčením ho upustil na zem. Tyto stroje jsou nahraditelné. Seurat už odeslal žádost o dalšího opraváře.
Zatímco čekali, až budou opravy pokračovat, Vor se konečně odhodlal. Rozmyslel si otázky a pak se zmínil o záhadě svých citů. Možná, že mu robotova databáze bude užitečná.
Robotova optická vlákna, zapuštěná v hladké tváři, zářila jako malá slunce. "Nechápu tvůj problém," podotkl robot, zatímco načítal diagnostické shrnutí z jedné z lodních databází. "Máš mezi myslícími stroji potřebné postavení. Podej Erasmovi žádost."
Vor se ušklíbl. "Tak to nejde, Seurate. I kdyby Erasmus převedl Serenu mně…, co když mě odmítne ona?"
389
389
"Tak rozšiř své hledání. Zbytečně to ztěžuješ. Mezi lidskými kandidátkami na Zemi jistě najdeš kompatibilní ženu, dokonce i s podobnými rysy, jaké má tahle otrokyně, pokud je považuješ za tak atraktivní."
Vor si začínal přát, aby se o tomto tématu vůbec nikdy nezmiňoval. "Myslící stroje dovedou být občas

úplně pitomé."
"Nikdy jsi přede mnou takové emoce nevyjadřoval."
"To je proto, že jsem je ještě nikdy necítil."
Seurat znehybněl. "Intelektuálně jsem si vědom lidského biologického imperativu pářit se a plodit. Znám fyzické rozdíly mezi mužem a ženou a hormonální touhy, které máte. Pokud je genetika přijatelná, jsou ženské reprodukční systémy víceméně stejné. Tak proč je tahle Serena žádoucnější než jiné?"
"To ti nikdy nedokážu vysvětlit, Plecháči," řekl Vor. Vykoukl z okénka a uviděl, jak další automat pochoduje přes plošinu k lodi. "To nedokážu vysvětlit ani sám sobě."
"Doufám, že na to brzy přijdeš. Nemůžu si dovolit pořád nahrazovat údržbářské automaty."
Lidé často umírají proto, že jsou příliš zbabělí pro život.
TLALOC,
ČAS PRO TITÁNY
Palčivé slunce Arrakis mu žhnulo nad hlavou a vytvářelo několik málo stínů kolem obludy a jejího sebejistého jezdce. Selim byl spokojený, že pro dnešní kousek přivolal právě toho dosud největšího červa.
Naib Dhartha bude vyděšený - nebo to na něj přinejmenším udělá dojem. Možná, že Buddalláh zrádného naiba srazí za to, co provedl nevinnému Selimovi. Ne-

390
bo mladík možná dostane šanci pomstít se sám, svým vlastním způsobem. Upřímně řečeno, tomuhle by dal Selim přednost…
Po víc než roce, kdy žil sám, byl dobře nakrmený, zdravý a šťastný. Bůh se na něj i nadále usmíval. Drsný teenager jedl teď víc melanže než kdy dřív.
Selim si v poušti zařídil šest dalších zásobovacích stanic, takže celkem jich měl osm, včetně další opuštěné botanické stanice, kterou našel ještě dál od obydlených hor. Našel víc materiálu, než by kdy považoval za možné, takže podle měřítek svých soukmenovců byl teď bohatý.
Sám se v noci smál tomu, jak si naib Dhartha a ostatní lidé ze skal mysleli, že ho vyhnanstvím potrestají.
Místo toho se Selim tady v poušti znovu narodil. Buddalláh ho ochránil, poskytl mu bezpečí. Písky ho vydrhly doběla, udělaly z něj nového člověka. Byl teď smělý, vynalézavý a vzdorný a stane se mezi pouštními kočovníky legendou. Selim Jezdec!
Ale k tomu dojde jen tehdy, pokud o něm budou zensunnité vědět. Jen tak naplní osud, který si sám pro sebe představoval - osud muže uctívaného svým lidem.
Selim jim ukáže, čím se stal.

Selim pobízel obřího červa ke starým známým horám.
Po tak dlouhé době, kdy byl sám a mohl mluvit
nejvýš se sebou, se vracel na jediné místo, jemuž mohl
skutečně říkat domov, i přes všechny jeho nedostatky.
Rozeznal už v dálce skály, řádku svislých útesů podobných
pevnostní zdi, která brání červům v přístupu
do chráněných údolí za ní. V těch jeskyních si vybudovali
domov zensunnitští poutníci a jejich vchody
zamaskovali před cizíma očima. Ale Selim se tu vyznal.
Pod mladíkovýma unavenýma nohama se červ začal
zmítat; nechtělo se mu blíž ke skalám. Selim mu vyhověl,
obrátil zvíře a nechal ho přejet před vysokými skalami.
391
391
Držel svou kovovou tyč a opíral se do prstenců tak,
aby zůstaly obnažené. Stál na vrcholku a udržoval rovnováhu,
špinavý bílý plášť pleskal ve větru. Když červ
míjel vchody do jeskyní, viděl Selim maličké postavičky,
jak se vynořují ven a užasle na něj hledí. Červi se
nikdy takhle těsně ke skalní stěně nepřibližovali, ale tohohle
přivedl on, pobízel obludu přes široký oceán. Naprosto
ji ovládal.
Selim uviděl na skalách další postavy a slyšel slabé
výkřiky, jak jedni přivolávali druhé. Za chvíli už ohromení
zensunnitští vesničané stáli všichni na skalních
římsách. S potěšením hleděl na jejich otevřené pusy
a vytřeštěné oči.
Selim vedl červa kolem nich, vykřikoval do větru
a nestoudně mával. Pomocí bodců a tyče přiměl démona,
aby se obrátil ještě jednou, zkroutil svou hadí hlavu
a rozjel se znovu kolem útesů jako cvičené zvíře.
Nikdo z publika mu nezamával a vlastně se skoro nikdo
ani nepohnul. Selim se předváděl, smál se a hulákal,
vykřikoval urážky zlotřilého naiba Dharthy a zrádce
Ebrahima. Selim pochyboval, že by někdo uhodl,
kdo je, kdyby ho viděl v pouštním oblečení, s látkou
omotanou kolem obličeje. Ale jak by byli šokovaní,
kdyby poznali, že je to ten údajný zloděj vody, ten nepohodlný
vyhnanec!
Pro Selima by bylo uspokojivější ukázat jim svou
tvář a slyšet, jak se úžasem zajíkají, ale nejdříve je bude
chvíli provokovat a vytvoří legendu. Jednoho dne se
bude smát jejich nevíře, možná se dokonce přiblíží natolik,
aby mohl pozvat naiba Dharthu na projížďku. Zahihňal
se sám pro sebe.
Když jim Selim dal dostatečně ochutnat svého představení,
obrátil červa zpátky do pouště. Se sykavým
třením se červ hnal zpět do volných dun. Selim se celou
cestu smál a děkoval Buddalláhovi, že mu dopřál
tak veselý kousek.
392

392
Mahmad, syn naíba Dharthy, se tlačil s ostatními na skalní římse a nevěřícně sledoval, jak se obří červ obrátil jako mírné domácí zvíře a pak se rozjel pryč do zvlněných písků. Toho tvora řídil jediný muž, malá postavička, která beze strachu stála na vrcholu prstenců.
Neuvěřitelné! Moje oči viděly víc, než většina zensunnitů vidí za celý život. A to mu bylo teprve dvanáct standardních let.
Mahmad slyšel, jak dychtiví chlapci vzrušeně štěbetají o tom, jaké by to bylo jet na červovi. Někteří se pokoušeli hádat, kdo je ten bláznivý cizinec, který dokáže ovládat pouštní démony. Jiní zensunnitští uprchlíci založili vesnice a skalní města po všech horách Arrakis, takže to mohl být člen kteréhokoli kmene.
Mahmad vzhlédl, ústa plná otázek, a pak uviděl, jak vedle něj s kamennou tváří stojí jeho otec. "Takový blázen," zavrčel naíb Dhartha. "Kdo může být tak lehkovážný, kdo si může tak málo vážit vlastního života? Zaslouží si, aby ho ty bestie sežraly."
"Ano, otče," souhlasil Mahmad ze zvyku, ale v mysli se mu začínaly vynořovat zajímavé možnosti.
Bůh vědy umí být nelaskavý.
TIO HOLTZMAN,
KÓDOVANÝ DENÍK (ČÁSTEČNĚ ZNIČENÝ)
Když Tio Holtzman objevil výpočetní chybu v návrhu svého neúspěšného rezonátoru slitin, rozzuřil se. Seděl ve své soukromé pracovně, obklopen novými luminami, které navrhla Norma, a sám prováděl znovu všechny ty namáhavé výpočty.
Nepožádal mladou ženu, aby prostudovala detaily katastrofální nehody, protože se bál, že by mohla najít skutečnou chybu v návrhu a to by pro něj bylo příliš
393
393
trapné. Norma od začátku říkala, že to zařízení nebude fungovat tak, jak tvrdil, a měla pravdu. Zatracená ženská!
Důsledkem toho bylo, že vynálezce strávil řadu hodin přepočítáváním práce provedené otrockými řešiteli.
A skutečně se mu podařilo objevit tři drobné chyby. Objektivně vzato, i kdyby byla aritmetika provedena správně, původní návrh by stejně nefungoval… Avšak Tio usoudil, že to není podstatné.
Řešitelé se dopustili neodpustitelných chyb bez ohledu na jejich význam pro celý problém. Rozhodně to stačilo, aby ze sebe svalil vinu.
Holtzman napochodoval do tiché místnosti, kde u stolů seděli lidé-kalkulačky a přepočítávali iterace rovnic, které jim zadala Norma. Zastavil se ve dveřích a rozhlédl se, jak pracují s ručními výpočetními pomůckami a poznamenávají výsledky na papír.

"Okamžitě přerušte veškerou činnost! Od této chvíle bude veškerá vaše práce pečlivě sledována a ověřována, bez ohledu na to, jak dlouho to potrvá. Projdu každý papír, prostuduji každé řešení, ke kterému dojdete. Vaše chyby zdržely obranu lidstva o měsíce a možná o víc, a to se mi vůbec nelíbí."
Otroci klopili hlavy a vyhýbali se jeho pohledu.
Ale Holtzman sotva začal. "Nebyl jsem snad hodný pán? Nedal jsem vám lepší život, než jaký byste měli v třtinových polích nebo kolem řeky? A takhle vy mi oplácíte?"
Noví řešitelé na něj hleděli s hrůzou v mladých obličejích. Starší pracovníci, ti, kteří nezemřeli na horečku, se zachmuřeně choulili do sebe.
"Kolik dalších chyb jste ještě udělali? Kolik dalších zkoušek se asi pokazí kvůli vaší neschopnosti?" Zamračil se na otroky a pak náhodně popadl jeden z papírů.
"Od této chvíle, pokud najdu nějakou záměrnou chybu, budete popraveni - pamatujte si to! Protože pracujeme na válečném programu, bude to sabotáž a vzpoura!"
394
394
Norma svým nepravidelným krokem na krátkých nožkách vběhla do místnosti. "Co se děje, pane Holtzmane?"
Ukázal jí papír s vlastními poznámkami. "Ve výpočtech rezonátoru slitin jsem našel vážné chyby. Nemůžeme se už na jejich práci spolehnout. Vy a já, Normo, zkontrolujeme všechno, co dělají. Hned teď."
Její nehezká tvář vypadala polekaně. Lehce se uklonila. "Jak si přejete."
"A mezitím," shrábl Holtzman svoje papíry, "vám snižuji dávky jídla na polovinu. Proč bych vám měl cpát břicha, když vy podkopáváte naše snahy porazit nepřítele?" Otroci zakvíleli. Holtzman přivolal svoje Dračí gardisty, aby je odvedli. "Takovou nedbalost nebudu tolerovat. V sázce je příliš mnoho."
Jakmile byli v místnosti sami, Učenec a Norma si sedli a začali studovat nové výpočty list za listem. Žena z Rossaku se podívala na vědce, jako by si myslela, že přehání, ale Tio se jen zamračil a sklonil se nad stůl plný papírů.
Nakonec skutečně našli matematickou chybu ve výpočtech jednoho z těch nových mladých řešitelů, Alída.
A co hůře, jeho partner tu chybu nezachytil, jak by správně měl. Druhý chlapec se jmenoval Ismael.
"Vidíte, tohle by byla další nákladná katastrofa! Určitě se proti nám spikli."
"Jsou to jen kluci, Učenče," chlácholila ho Norma. "Překvapuje mě, že jsou téhle matematiky vůbec schopní."
Holtzman si jí nevšímal a přikázal Dračím gardistům, aby oba mládence přivedli - ale pak si to rozmyslel

a vyzval k návratu všechny řešitele. Když před něj přivedli dva vyděšené chlapce, kteří nevypadali na to, že by byli schopní rafinované matematické sabotáže, rozkřikl se na ně: "To si kluci myslíte, že je to vtip nebo nějaká hra? Omnius nás může kdykoli zničit. Tenhle vynález by nás možná mohl zachránit!"
395
395
Norma se na vynálezce dívala a vůbec si nebyla jistá, že o jejím projektu něco ví. Ale Učenec teď byl ztělesněný spravedlivý hněv. "Pokud sázíte potěr škeblí nebo sekáte třtinu, pak na nějakém centimetru nezáleží. Ale tohle…," zamával jim před očima papírem s výpočty, "tohle mohlo znamenat zničení celé bitevní flotily!"
Přejel nazlobeným pohledem po skupině řešitelů. "Snížené příděly by vás měly trochu srovnat. Možná, že když vám bude kručet v žaludku, lépe se soustředíte na svou práci." Potom se obrátil k chlapcům, kteří se krčili před jeho hněvem. "A vy dva jste šanci pracovat pro mě ztratili docela. Požádám lorda Bludda, aby vás převedl na těžkou práci. Tam možná dokážete, co umíte, protože mně tady rozhodně nic platní nejste."
Obrátil se k Normě a tiše vrčel: "Vyhodil bych je všechny, ale to bych ztratil ještě víc času, než bych zacvičil náhradní."
Zuřící vědec vyrazil z místnosti, hluchý k jejich zklamanému kvílení. Nechtěl slyšet žádné prosby. Norma jen zírala.
Dva svalnatí Dračí gardisté vykročili, aby odvedli Ismaela a Alída.
Učte se z minulosti - netáhněte ji na krku jako jařmo.
KOGITOR RETICULUS,
Z VÝŠE TISÍCE LET
Agamemnon vedl svou flotilu bitevních lodí proti Čarodějkám z Rossaku. První letka měla na palubě generála a ostatní dva Titány a s nimi i tucty ctižádostivých neo-kymeků. Omniovy transoči sledovaly každý jejich pohyb.
396
396
Flotila robotických lodí za kymeky zrychlila a oblétla je, aby dorazila první. Byly to štíhlé střely s obrovskými motory, důkladně vyzbrojené těžkou artilerií.
Strojové bitevní lodě byly určené jen pro jedno použití a nepočítalo se s tím, že by se vracely; motory pracovaly na plný výkon a nenechávaly si žádné palivo na návrat. Přihnaly se tak rychle, že než je orbitální hlídkové stanice nad Rossakem vůbec zaznamenaly, byly už myslící stroje na místě a zahájily palbu. Výzvědné lodi

a obrana na hranicích soustavy neměly vůbec šanci vystřelit.
Zatímco se robotické lodi střetly s orbitální obranou, kymekové se hodlali osobně mstít dole na planetě. Úderná jednotka mířila k povrchu a kymekové si chystali svá pancéřovaná bojová těla. Servoobsluha instalovala jednotlivé mozkové schrány do obrněných objímek, zapojovala myšlenkové porty, připravovala zbraně. Tři Titáni použili silné kluzáky, ozbrojená létající těla. Naopak neo-kymekové měli ničivé bojové podoby, kráčející krabí těla, s nimiž bez překážek projdou i džunglí.
Agamemnon a jeho kymekové zrychlili za robotickými plavidly, která se už mihla kolem. Generál si zkoušel vestavěné zbraně svého létajícího těla. Nemohl se dočkat, až v sevření svých řezacích spárů ucítí kámen, kov a maso.
Nahlédl do taktických diagramů a sledoval, jak první salva robotů zasáhla obranné stanice nad Rossakem. Tahle výspa Ligy byla jen malá planeta s relativně málo obyvatelstvem, které se tísnilo v údolích zahlcených džunglí, kdežto zbytek povrchu a oceány zůstaly nehostinné. Rossak ještě ani neinstaloval nákladné Holtzmanovo rušivé pole, které chránilo důležité lidské světy, například Salusu Secundus a Giedi Primu.
Ale ty nebezpečné Čarodějky se svými strašidelnými mentálními schopnostmi kymeky rozvzteklily. Agamemnonovy lodě ignorovaly bitvu ve vesmíru a zamí-

397
řily ke kalné atmosféře. V chráněných jeskynních městech najdou ty Čarodějky, jejich rodiny a přátele. Samé oběti.
Generál se mentálně spojil se svými kymeky. "Xerxi, povedeš útok jako na Saluse Secundus. Tvoje loď poletí na špici."
Xerxes odvysílal na širokopásmovém kanálu odpověď, z níž bylo cítit strach: "Na ty telepatky bychom si měli dávat pozor, Agamemnone! Na Giedi Primě zabily Barbarossu, zničily všechno kolem…"
"Tak nám jdi příkladem! Můžeš být hrdý na to, že budeš na bitevním poli první. Dokaž svou cenu a buď za tu příležitost vděčný."
"Svou… cenu jsem za ta staletí prokázal mockrát," odsekl Xerxes podrážděně. "Proč tam napřed nepošleme roboty? Neviděli jsme žádné známky toho, že by Rossak měl rušivý štít…"
"Ale i tak povedeš útok ty. Copak nemáš žádnou hrdost… nebo stud?"
Xerxes už nezkoušel žádné další vytáčky nebo prosby. Ať udělal cokoli, aby se kál, neměl šanci napravit chybu, které se dopustil před tisícem let…

Dokud ještě měli první Titáni lidskou podobu, býval Xerxes vždycky patolízalský kýválek, který se chtěl za každou cenu účastnit velkých událostí. Nikdy však neměl dost ctižádosti ani odhodlání, aby se stal nenahraditelným revolucionářem. Když skončilo dobývání, spokojeně vládl planetám, které mu přidělili ostatní Titáni. Xerxes byl z původní dvacítky největší požitkář a rád si dopřával potěšení, která mu poskytovalo jeho fyzické tělo. Byl také poslední, kdo se podrobil operační přeměně v kymeka, protože se mu nechtělo vzdát se svých milovaných pocitů.

Ale po více než stovce let vlády začal být Xerxes příliš spokojený. Pošetile předal příliš mnoho povinností uměle inteligentním strojům naprogramovaným Barbarossou. Dokonce dovolil své počítačové síti,

398

aby za něj rozhodovala. Během zmatků se vzpourami hrethgir na Corrinu, Ulardě a Walgisu se Xerxes spolehl výhradně na myslící stroje, že na jeho vlastních planetách udrží pořádek. Neměl chuť příliš se zatěžovat detaily a lehkomyslně důvěřoval síti umělé inteligence, proto dal strojům volnou ruku, aby zabránily šíření nepokojů. Pošetilý Xerxes klidně předal veškerou kontrolu počítačové síti a přikázal jí, aby jakékoli potíže vyřídila sama.

S takovým bezprecedentním přístupem k základním informacím myslící počítač Xerxe zcela odřízl a okamžitě převzal vládu nad planetou. Při dobývání Starého impéria naprogramoval Barbarossa stroje tak, aby byly agresivní a měly tudíž důvod dobývat. Tato nově vzniklá uměle inteligentní entita nazvala sama sebe "Omnius" a se svou nově nabytou mocí porazila i samy Titány a zmocnila se vlády nad kymeky i lidmi, údajně pro jejich vlastní dobro.

Agamemnon se proklínal za to, že si na Xerxe nedal lepší pozor a že ho nepopravil hned, jakmile se poprvé ukázala jeho nedbalost.

Počítač šířil svou vládu s rychlostí jaderného výbuchu, rychleji, než se Titáni stačili navzájem varovat a než stačili vypnout sítě. Prakticky v jediném okamžiku se Titány ovládané planety změnily v Synchronizované světy. Nové inkarnace všemysli klíčily jako ošklivý elektronický plevel a vláda myslících strojů se stala nezvratnou.

Vysoce inteligentní počítače našly skuliny v původních Barbarossových programech, které jim dovolily spoutat své bývalé vládce. A to všechno proto, že jim ten blázen Xerxes otevřel dveře. To byl podle Agamemnonova názoru naprosto neomluvitelný čin.

Nyní kymekovské útočné lodi prolétly kolem už napadených

orbitálních plošin nad světem džungle. Robotické lodi bombardovaly kosmické stanice výbušnými projektily, které uvolňovaly gejzíry stlačeného
399
399
vzduchu. Jedna z přistávacích stanic se rozkývala a zřítila se z dráhy.
Planeta před nimi byla nechráněná - velká koule se skvrnami mračen, začernalými kontinenty, aktivními sopkami, jedovatými moři a šťavnatými ostrůvky fialových džunglí a lidských sídel.
"Hodně štěstí, lásko!" ozval se na soukromém kanálu smyslný hlas Juno. Její slova rozechvěla obrysy jeho mozku.
"Já nežádám štěstí, Juno. Já žádám vítězství."
Jakmile nečekaný útok začal, z polymerizované klenby džungle odstartovala hrstka bitevních lodí a ozbrojených kindžálů, aby se připojila k vesmírné bitvě. Orbitální plošiny byly už teď silně poškozené.
Zufa Cenva svolávala své telepatické žákyně a zároveň popadla za rukáv Aurelia Venporta, protože si uvědomila, že existuje řada úkolů, které by mohl provést sám. "Dokaž mi, že máš vůdcovské schopnosti! Evakuuj lidi - není moc času."
Venport přikývl. "Muži mají připravený nouzový plán, Zufo. Vy Čarodějky nejste jediné, kdo přemýšlí dopředu."
Pokud od ní čekal nějakou pochvalu nebo blahopřání, byl zklamán. "Tak ho proveďte," řekla. "Útok na orbitální stanice je jen začátek, možná má spíš odvést naši pozornost. Za chvíli jsou tady kymekové."
"Kymekové? Hlásila nějaká výzvědná…"
Zufě varovně žhnuly oči. "Přemýšlej, Aurelie! Heoma na Giedi Primě zabila Titána. Vědí, že máme tajnou telepatickou zbraň. Tenhle útok nemůže být náhoda. Co by jim jinak bylo do Rossaku? Chtějí zlikvidovat Čarodějky."
Věděl, že Zufa má pravdu. Proč by se jinak myslící stroje staraly o orbitální plošiny?
I jiní zřejmě vycítili nebezpečí. Už teď vnímal, jak se mezi lidmi v jeskyních rozmáhá panika.
400
400
Většina lidí z Rossaku neměla žádné zvláštní schopnosti a mnozí byli naopak deformovaní nebo oslabení v důsledku toxického prostředí. Ale jedna z Čarodějek na Giedi Primě bolestně zasáhla kymeky a stroje teď přišly sem.
"Moje Čarodějky se budou bránit…, ty víš, co to znamená." Zufa se narovnala a pohlédla na něj s náznakem nejistoty a soucitu. "Ukliď se do bezpečí, Aurelie.

Kymekům na tobě nezáleží."
Ve tváři se mu náhle objevil odhodlaný výraz. "Zorganizuji evakuaci. Můžeme se skrýt v džungli, postarat se o všechny, kdo potřebují zvláštní pomoc, aby se odtud dostali. Moji muži mají zásobárny, úkryty, chýše pro organizační týmy…"
Zufu jeho síla zřejmě příjemně překvapila. "Dobře. Ty nekvalifikované ponechám ve tvých rukou."
Nekvalifikované? Ale teď nebyla vhodná doba se s ní přít. Venport zapátral v jejích očích aspoň po náznaku strachu. Odpověděl tiše, ve snaze zamaskovat své pocity: "Obětuješ se?"
"Nemůžu." Zufa to připouštěla se zjevnou bolestí. "Kdo by cvičil Čarodějky, kdybych to udělala?" Ale tak docela jí nevěřil.
Zaváhala, jako by od něj ještě něco čekala, a pak vyběhla do chodby. "Dej na sebe pozor!" zavolal za ní.
Jakmile zmizela, rozběhl se do chodeb a volal na rodiny: "Musíme se ukrýt v džungli! Rozptýlit se." Zvýšeným hlasem začal sebejistě vydávat rozkazy. "Kymekové se blíží!"
Venport přikázal pěti nebo šesti mladíkům, aby proběhli místnost za místností a přesvědčili se, že všichni o nebezpečí vědí. Mladíci odběhli a pak začal sám prohledávat izolované síně. Muži, ženy, nejrůznější tělesné tvary. Přes všechen ten zmatek jeden starý manželský pár seděl ve svém bytě a čekal, až poplach skončí. Venport jim pomohl do bezpečí, postaral se, aby nastoupili
401
401
na nákladní plošinu výtahu, který je evakuoval dolů na zem.
Sledoval, jak kabelové výtahy vozí lidi dolů. Jeho pátrači a sběrači drog je přebírali dole u paty skal. Vyznali se v husté a nebezpečné pustině, věděli, kde v kovově fialové džungli najít úkryty.
Signály od lodí Armady naznačovaly, že bitva kolem orbitálních plošin pro ně nevypadá dobře. Jedna z mála špionážních lodí, která ještě zbyla, vyslala varování, že desítky kymekovských lodí začaly sestupovat k planetě.
Venport křikl: "Rychle! Evakuujte město! Tady se budou bránit Čarodějky." Další skupina sjela na rachotící přetížené plošině do houbové džungle. Venport popoháněl další opozdilce ke skalnímu převisu, odkud lidé odjížděli. Náhle atmosférou prolétly doruda rozžhavené střely a za nimi se táhly stuhy hustého mastného dýmu.
"Rychleji!" křičel Venport a rozběhl se do tunelů hledat poslední opozdilce, ačkoli věděl, že sám má jen

několik okamžiků na to, aby se dostal do bezpečí.
Máme své životy, ale máme také priority. Příliš mnoho lidí tyto rozdíly nerozeznává.
ZUFA CENVA,
PŘEDNÁŠKA K ČARODĚJKÁM
Kymekové přistáli do stříbřitě fialové divočiny, rozehnali zvířata, sežehli houbovou vegetaci. Z plamenometů ve trupech vyšlehla žhavá láva a zažehla hustý porost. Požár se rychle šířil.
Se sténáním a hřmotem, který duněl až do zataženého nebe, se kymekovské lodi otevřely a vynořila se mechanická bojová těla. Ze tří přistávacích modulů se

402
vysmekly ozbrojené kluzáky, z ostatních dusala ven krabí bojová těla ježící se zbraněmi.
Xerxes ve svém hranatém létacím těle mířil nad džunglí k enklávě telepatických Čarodějek. Vznášel se nehlučně; roztáhl křídla a zachytil stoupavý proud vzduchu. "Letím!"
"Zabij pro nás ty čarodějnice, Xerxi," řekla Juno, která si spolu s Agamemnonem připravovala vlastní kluzák.
Agamemnon rozhněvaně dodal: "Zabij je pro Barbarossu."
Xerxes mířil k nerovným skalám. Pod ním se podrostem valily rychlé bojové stroje dychtivých neo-kymeků, odstřelovaly překážky a ničily všechno, co jim přišlo do cesty.
Jakmile měl Xerxes na dohled celé skalní obydlí, krátce se zastavil nad polymerizovanou klenbou džungle, která tvořila přistávací plochu pro lodi hrethgir, a pak vypálil patnáct střel. Polovina zasáhla tvrdé skalní stěny a vybuchla v černobílých ohňostrojích kamenných úštěpků; jiné střely pronikly do tunelů, kde žili lidé jako ponravy v zamořeném dřevě.
Pak Xerxes rychle ustoupil, prosmekl se nad korunami stromů a vystoupil k obloze. Když se k němu vznesli Agamemnon a Juno, radostně zakrákoral: "První zásah! Teď ať pokračují neo-kymekové."
Plynule pohyblivé systémy z vinutých vláken a vysouvací nohy nesly pěší neo-kymeky podrostem.
Z předních hlavní vystřelovali plazmové granáty, které jim vypalovaly cestu k jeskynnímu městu. Měkké fialové listí kolem nich se zažíhalo, houbové stromy se měnily v ohnivé sloupy a místní zvířena prchala. Majestátní ptáci se vznášeli k nebi a útočníci je sestřelovali v chuchvalcích spáleného peří.
Třebaže Agamemnona potěšilo, že úvodní salva prošla tak hladce, nenamáhal se s gratulací. On a Juno tiše mířili vpřed k dalšímu útoku z jiné pozice. Kráčející

ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

mechaničtí krabi pod nimi se právě dostali až ke skále, aby zkázu dokončili.

Zufa Cenva a její bojovnice se připravovaly ve vnitřní síni, kterou Aurelius Venport zařídil pro obchodní jednání. Žádná z nich nedávala najevo strach, jen hněv a odhodlání. Během posledního roku se všechny ženy smířily s hlavním účelem svého života i s tím, že jeho naplnění bude znamenat jejich smrt.

"Pro tohle jsme se cvičily," řekla Zufa Cenva. "Ale nebudu vám nalhávat, jaké máme šance." Nebyla si svými slovy zcela jistá, ale přesto se snažila působit sebevědomě.

"Jsme připravené, paní Cenvo," odpověděly ženy sborem.

Zhluboka se nadechla, aby se uklidnila; použila mentální kontrolu, jejíž význam tolik zdůrazňovala svým studentkám.

Kamenné stěny místnosti se zachvěly, jak první střely našly cíl a začaly šířit do tunelů oblaka jedovatého plynu. Aurelius Venport něco podobného předvídal a ještě než evakuoval zbytek populace, ujistil se, že všechny ženy mají dýchací masky. Zufu překvapilo, že si na toto opatření nevzpomněla sama. Doufala, že se dostal včas do bezpečí, že neztrácel pošetile čas snahou o záchranu svých zásob drog.

Rozhlédla se po odhodlaných ženách kolem sebe. Znala jejich jména a osobnosti: Tirbes, která by mohla být nejlepší z nich, kdyby dokázala zkrotit tvůj potenciál; impulzivní Silin; tvůrčí a nepředvídatelná Camio; Rucia, která se tak přísně držela svého morálního kodexu… a další.

"Camio," řekla, "pro další úder volím tebe."

Hubená mladá žena s dlouhými slámově bílými vlasy vstala a na tváři se jí objevil bezkrevný úsměv. "Je mi ctí, paní Cenvo."

Camio si upravila na tváři masku a vyšla z chráněné místnosti ven, pryč od svých sester. Kráčela stej-

404

noměrným krokem a pustila se do meditace nezbytné k vyvolání síly uzamčené v jejím mozku. Překvapilo ji, že v chodbách nevidí žádná těla; ujistilo ji to, že obyvatelé byli úspěšně evakuováni. Čarodějkám nebude stát nic v cestě.

Na podlaze tunelu ležely úštěpky kamene po výbuších. Do jeskyní se kradla jedovatá zelená pára. Camio se nebála o svůj život, ale musela si pospíšit.

Slyšela hvízdnutí blížící se střely a přitiskla se ke stěně tunelu. Skalní stěnou otřásl mohutný výbuch a rázová vlna prolétla chodbami i byty. Camio na okamžik vyvedla z rovnováhy, ale Čarodějka ihned pokračovala

dál. V hlavě jí bzučela uzavřená energie. Nerozhlédla se po gobelínech a nábytku, po místnostech a síních, kde strávila život.
Rossak byl její domov. Stroje byly její nepřátelé. Camio sama byla zbraň.
Když se dostala až k východu a vyhlédla ven na hořící džungli, uviděla tři krabí těla, jimž se mezi nohama jako vak s vejcem houpala těžce obrněná mozková schrána. Každý z nich byl člověk, který prodal svou duši a odpřisáhl věrnost myslícím strojům.
Z džungle slyšela Camio dunění dalších výbuchů, hřmot plazmových výbojů spalujících fialové rostlinstvo. Shora se k dalšímu útoku chystaly kluzáky, shazovaly jed, šířily oheň. Desítky neo-kymeků pochodovaly ke chráněným skalám a ničily všechno kolem sebe.
Bude muset počkat na správný okamžik, aby zničila co nejvíc nepřátel najednou.
Zespoda slyšela Camio šramot. Tři nejrychlejší neokymekové šplhali po skále pomocí výbušných kotev a klepet s diamantovými hranami, jimiž se zachycovali na kameni.
Usmála se na ty tři neo-kymeky. Pružné pancéřované nohy vynesly ozbrojená těla k hlavním jeskyním. Camio stála proti svým nepřátelům v hlavním vstupu sama. Pozná, až budou dost blízko.
405
405
První neo-kymek se pozvedl, uviděla jiskřivá optická vlákna kolem vížky se zbraněmi. Kymek ji spatřil a obrátil plamenomet k novému cíli. Vlákna zaměřovacích kamer zažhnula.
V posledním okamžiku, než stačil vystřelit, Camio uvolnila energii uzavřenou ve své mysli a těle. Rozpoutaná psychická bouře uškvařila mozky tří nejbližších neo-kymeků a poškodila dva další, kteří právě začali šplhat nahoru. Pět kymeků vyřazeno z boje!
Její poslední myšlenkou bylo, že svůj život prodala draze.
Po Camio vyšly ven po jedné ještě čtyři další Čarodějky.
Kdykoli Zufa Cenva některou z žen vysílala, vždy pocítila ostré bodnutí ztráty. Tyto žákyně byly jako její skutečné dcery a ztrácet je bylo jako polykat doušky kyseliny. Ale její dobrovolnice ochotně vycházely ven a obětovaly své životy, aby porazily ofenzivu kymeků.
"Myslící stroje nesmějí nikdy vyhrát."
Šestá Zufina dobrovolnice, Silin, se nakonec vrátila, živá, ale dezorientovaná, mléčně bílou pleť zardělou. Duševně se připravila na smrt, ale zjistila, že už nemá co ničit.
"Ustoupili mimo dosah, paní Cenvo," hlásila. "Kymekové se stahují ke svým lodím. Kráčející i létající

těla se vrátila k místu přistání."
Zufa běžela tou zkázou k okennímu převisu. Uviděla spálené ostatky svých pěti padlých bojovnic, sežehnutých zevnitř mentálním ohněm. Její srdce bylo jako sopka plná žhavého hněvu a ztráty. Dívala se, jak strašlivé stroje s lidskými mozky nastupují do svých lodí a startují zpět do atmosféry.
Rozptýlení uprchlíci se časem vrátí. Aurelius Venport je přivede zpátky. Pod jeho dozorem lidé z Rossaku opraví a znovu vybudují skalní města s hrdostí a sebejistotou, s vědomím, že se úspěšně postavili myslícím strojům.

406
Této myšlenky se Zufa Cenva musela držet. "Vítězství definujeme svým vlastním způsobem," řekla nahlas.
Když se tři Titáni vrátili ve svých lodích k robotické bitevní flotile, Agamemnon shrnul situaci raději hned, než Juno nebo ten blázen Xerxes dají myslícím strojům informace, které jim nechtěl poskytnout. Generál uměl zabarvit pravdu tak, aby posloužila jeho účelům.
"Tvrdě jsme je zasáhli," prohlásil Agamemnon k zaznamenávajícím očím. "Třebaže jsme při přímém útoku na Rossak ztratili několik kymeků, podařilo se nám způsobit smrtelné buněčné poškození přinejmenším pěti z mocných Čarodějek."
Na chráněném soukromém kanálu vyjádřila Juno své radostné překvapení nad tím, jak generál Titán šikovně zkreslil svou zprávu. Xerxes měl dost rozumu, aby mlčel.
"Způsobili jsme značné škody nové telepatické zbrani hrethgir," pokračoval Agamemnon hrdě tváří v tvář katastrofě. "Mělo by to znamenat drastické snížení jejich možností."
Když psal své paměti, zkreslil podobně i jiné události z minula a vytvořil svou vlastní předpojatou verzi historie. Omnius nebude o pravdivosti zprávy pochybovat, protože se technicky shoduje s objektivními fakty.
"A co je nejlepší," dodala Juno, "při této ofenzívě jsme neztratili nikoho z Titánů. Neo-kymekové mohou být všichni nahrazeni."
Dvě orbitální stanice Rossaku byly těžce poškozeny robotickými bitevními loděmi a zahynuly na nich tisíce lidí, takže myslící stroje odlétaly od trosek plošin a lodí. Džungle dole v obyvatelných soutěskách dál hořela.
"Podle mého soudu může Omnius zaznamenat zá-

407

sah proti Rossaku jako bezvýhradné vítězství!" dodal Agamemnon.
"Souhlasím," přidali se Juno i Xerxes.
Vypadá to, jako by se nějaký mocný čaroděj rozhodl učinit planetu co nejohavnější… a pak jí jako prémii věnoval melanž.
TUK KEEDAIR,
KORESPONDENCE S AURELIEM VENPORTEM
Na strategických místech v horkých prašných ulicích Arrakis City zaujali místa pouštní hledači s tvrdými pohledy. Mžourali úzkými štěrbinami ve špinavých hadrech, které měli omotané přes obličej, vztahovali ruce nebo cinkali zvonečky a žebrali o vodu. Tuk Keedair nikdy nic podobného neviděl.
Musel tu zůstat celý měsíc, dokud kočovníci naíba Dharthy neshromáždí dost melanže, aby naplnili tlulaxanskou nákladní loď. Keedair si zaplatil ubytování v Arrakis City, ale po týdnu usoudil, že jeho soukromá loď poskytuje pro spaní větší pohodlí. Byl rád, že unikl zvědavým očím jiných hostů, rvačkám na chodbách, advokátům a žebrákům. Pokud je člověk sám, nemusí si lámat hlavu, jestli může důvěřovat svým společníkům.
Na Arrakis bylo založení i nejjednoduššího podniku problémem. Měl pocit, jako by plaval proti silnému přílivu… Ne, že by někdo z místních na Arrakis tento příměr pochopil. Keedairovi nevyužití lovci otroků nahoře na oběžné dráze byli netrpěliví, takže musel odletět nahoru a řešit spory, aby nedošlo k násilí. Tlulaxan uměl minimalizovat ztráty. Už dvakrát ho vzpurní členové posádky, znudění tak, že se neuměli chovat slušně, znechutili natolik, že jejich pracovní smlouvy pro-

408
dal geologickým průzkumným týmům v hluboké poušti. Pokud se tihle výtržníci nějakou náhodou dostanou do Arrakis City dřív, než jeho loď odletí se svým nákladem koření, budou tak pokorní, že polezou po kolenou a budou ho snažně prosit, aby je vzal zpátky do soustavy Thalimu.
Další problém! Třebaže byl naíb Dhartha při této transakci oficiálně Keedairovým obchodním partnerem, zensunnitský vůdce zřejmě nedůvěřoval nikomu.
Keedair se pokusil urychlit a zefektivnit celou operaci tím, že mu nabídl, že přistane se svou lodí přímo v místech, kde kočovníci koření sklízejí, ale naíb o tom nechtěl ani slyšet. Keedair tedy nabídl, že aspoň Dharthu a jeho lidi odveze k jejich skalním sídlům a ušetří jim tak dlouhou cestu ze skalního úkrytu. Ale ani s touto myšlenkou neuspěl.
Keedair tedy musel čekat na kosmodromu týden za týdnem, až se do města doplahočí další skupina snědých

pouštních krys, záda ohnutá těžkými pytli plnými koření. Platil jim ve splátkách a handrkoval se, když našel v melanži přimíchané přílišné množství písku, jímž melanž neúměrně ztěžkla. Naíb tvrdil, že o ničem neví, ale Keedair si všiml určitého neochotného obdivu k cizinci, který se nedá vodit za nos. Keedairův nákladový prostor se plnil tak pomalu, že si myslel, že se zblázní. Při všech těchto potížích si Keedair uklidňoval pocuchané nervy ochutnáváním většího a většího množství té látky. Zachutnalo mu melanžové pivo, melanžová káva a vlastně prakticky všechno, co tu pozoruhodnou složku obsahovalo.

Ve svých nejjasnějších okamžicích Keedair pochyboval o svém rozhodnutí zůstat tady a uvažoval, jestli by nebylo rozumnější přijmout fakt, že tato výprava je ztrátová, a vrátit se do civilizovaných světů Ligy. Potom by mohl začít znovu, sehnat další náklad otroků na prodej na Poritrinu nebo Zanbaru, nebo přivézt na tlulaxanské farmy čerstvé zásoby orgánů.

409

409

Keedair seděl ve své kajutě, hladil si dlouhý cop a přísahal si, že tuto sázku předčasně nevzdá. Kdyby se vrátil teď, znamenalo by to, že tento rok skončí značnou ztrátou a čest by mu velela ustřihnout si své krásné vlasy. Tvrdohlavá pýcha ho nutila zůstat na Arrakis, jak nejdéle to půjde.

Nesnášel to vyprahlé podnebí, pach rozžhavených skal a kvílející bouře bušící do skal a vymetající kosmodrom. Ale melanž miloval! Den za dnem seděl Keedair sám ve své lodi a konzumoval jí značné množství, přidával si koření dokonce i do svých balených potravinových dávek, takže i ta nejfádnější jídla chutnala božsky.

Ve svém omámení si představoval, jak prodává toto zboží bohatým šlechticům, požitkářům na Saluse Secundus, Kiraně III a Pincknonu - možná dokonce i fanatickým biovýzkumníkům na Tlulaxu. Od té doby, co si začal stravu obohacovat melanží, cítil se živý a činorodý a zdálo se mu, že jeho tvář každým dnem vypadá klidněji a mlaději. Díval se do osvětleného zrcadla a prohlížel si svůj úzký obličej. Bělma jeho očí začala mít nepřirozený indigový nádech, jako by do bělma prosakoval ředěný inkoust.

Pouštní lid naíba Dharthy měl tyto přízračné "modromodré" oči. Nějaké znečištění z prostředí? Nebo projev vydatné konzumace melanže? Bylo mu příliš dobře, než aby uvažoval o tom, zda nejde o nějaký nepříznivý vedlejší efekt. Nejspíš je to jen dočasná změna barvy. Uvařil si další šálek silné melanžové kávy.

Druhý den ráno, když hvězdnatá obloha ustoupila pastelovému úsvitu, přišla na kosmodrom skupina putujících

kočovníků vedená naíbem Dharthou. Na ramenou
měli nadité pytle s kořením.
Mžourající Keedair jim spěchal naproti. Dhartha,
zahalený v zaprášených cestovních pouštních šatech,
vypadal spokojený sám se sebou. "Tohle je poslední
410
410
melanž z toho množství, které jsi žádal, kupče Keedaire."
Pro formu zkontroloval čtyři náhodně vybrané balíky
a ověřil si, že skutečně obsahují čistou melanž,
čerstvě nasbíranou z pouštních nalezišť, a že z ní byl
odfiltrován písek.
"Vaše zboží je přijatelné, jako předtím. Tohle mi stačí
na doplnění nákladu. Teď se vrátím do civilizace."
Ale Keedairovi se nelíbil výraz na Dharthově tváři.
Napadlo ho, jestli by se jeho mužům přece jen nevyplatilo
přepadnout některé to jeskynní sídlo a z několika
těch pouštních krys nadělat otroky.
"Vrátíš se k nám, kupče Keedaire?" Temnotou v naíbových
indigových očích problesklo chtivé světélko.
"Budeš-li požadovat další melanž, rád ti ji dodám. Můžeme
uzavřít delší smlouvu."
Keedair něco nezávazného zavrčel; nechtělo se mu
dávat tomu člověku velkou naději na obchodní vztahy.
"To záleží na tom, jestli tenhle náklad se ziskem
prodám. Koření je v Lize nevyzkoušené zboží a už
takhle hodně riskuji." Narovnal se. "Ale na tomhle
obchodu jsme se domluvili a já své slovo vždycky dodržuji."
Zaplatil Dharthovi zbývající obnos. "Jestli se vrátím,
bude to až za mnoho měsíců, možná i za rok. Pokud
na tom budu tratit, nevrátím se vůbec." Pohrdlivě
se rozhlédl po špinavém kosmodromu, po poušti, po
rozervaných horách. "Tady není nic, co by mě na Arrakis
lákalo."
Dhartha se mu podíval zpříma do očí. "Nikdo nemůže
znát budoucnost, kupče Keedaire." Jejich obchod
byl teď dokončen, takže se pouštní vůdce uklonil a odstoupil.
Bíle odění kočovníci sledovali Keedaira jako
supové umírající zvíře, připravení vrhnout se na mršinu.
Bez dalšího loučení se vrátil na svůj člun. Očekával,
že z tohoto obchodu možná bude mít přece jen
411
411
zisk. Keedair se pokoušel vymyslet způsob, jak z koření
udělat životaschopný dlouhodobý obchod. Bylo by
s ním méně nepříjemností, než se získáváním a prodejem
otroků.
Bohužel taková operace, jakou si představoval, by
vyžadovala značný kapitál, a takové peníze neměl. Ale
věděl o vhodném investorovi. Byl to přesně člověk, jakého
potřeboval, znalec exotických drog, muž velmi

bohatý penězi i představivostí… Obchodník, který dokáže inteligentně posoudit potenciál takové operace.
Aurelius Venport z Rossaku.
"Nejsem zlý," řekl Šajtán. "Nesnaž se pojmenovat, čemu nerozumíš."
BUDDISLÁMSKÁ SÚTRA
Serena pečovala o robotovy nádherné květiny v křehkých kameninových květináčích a Erasmus ji fascinovaně sledoval.
Vzhlédla. Nebyla si jistá, nakolik může - nebo má - na myslící stroj naléhat. "Abys pochopil lidi, Erasme, nemusíš být tak krutý."
Robot k ní obrátil zrcadlovou tvář a vytvořil na ní tázavý výraz. "Krutý? Nic takového jsem nikdy neměl v úmyslu."
"Jsi zlý, Erasme. Vidím, jak zacházíš s lidskými otroky, jak je mučíš, trápíš, nutíš je žít ve strašných podmínkách."
"Já nejsem zlý, Sereno, jen zvědavý. Pyšním se tím, jak jsou moje výzkumy objektivní."
Stála za květináčem, v němž kvetl rudý ohňostroj muškátů, jako by ji mohl chránit, kdyby robot použil násilí. "Ano? A co to mučení ve tvých laboratořích?"
Erasmus jí ukázal jen nevyzpytatelný výraz. "To je
412
412
moje soukromé zkoumání, vedené za přísných, jemně vyladěných podmínek. Do laboratoří nesmíš chodit. Zakazuji ti podívat se tam. Nechci, abys mi kazila experimenty."
"Experimenty s nimi…, nebo se mnou?"
Robot se na ni jen bohorovně usmál a neodpověděl.
Serenu to rozčílilo, protože věděla, kolik bolesti působí, a navíc se jí ještě pořád zoufale stýskalo po Xavierovi, zvláště teď, když nosila jeho dítě. Zareagovala tedy přehnaně; srazila květináč z podstavce. Roztříštil se na tvrdých dlaždicích podlahy skleníku.
Erasmus se podíval na rozbitý květináč, rozsypanou hlínu a pomačkané červené květy. "Na rozdíl od lidí já nikdy neničím bezúčelně."
Serena zvedla hlavu. "Taky nikdy nejsi laskavý. Proč pro změnu nezkusíš nějaké dobré skutky?"
"Dobré skutky?" Zdálo se, že to Erasma upřímně zaujalo. "Jaké třeba?"
Z trubek skleníku se s jemným sykotem rozstříkly spršky vody, jak automatické závlahové zařízení začalo zalévat rostliny. Serena nechtěla promeškat příležitost, proto řekla: "Třeba krm lépe svoje otroky. Nejen privilegované důvěrníky, ale i domácí sluhy a ty chudáky, které držíš v kotcích jako zvířata."
"A lepší jídlo tento účel splní?" zeptal se Erasmus.
"Dobrý skutek?"
"Odstraní to jednu složku toho dlouhého trápení. Co

můžeš ztratit, Erasme? Bojíš se?"
Nedal se nachytat na její provokaci a řekl jen: "Budu o tom uvažovat."
Čtyři strážní roboti zastoupili Sereně cestu, když šla za svou prací v rozsáhlé vile. Jen se stručnými příkazy ji vyvedli ven na otevřené nádvoří obrácené k moři. Roboti byli dobře obrnění a měli vestavěné projektilové zbraně, ale na hovor stavění nebyli. Jen prostě pochodovali a Serenu vedli mezi sebou.
413
413
Snažila se zahnat znepokojující plíživý strach. Těžko říci, jaký brutálně naivní experiment si může Erasmus vymyslet.
Venku, pod širým modrým nebem, viděla vysoko nad útesy kroužit ptáky. Cítila slaný vzduch od oceánu, slyšela hřmot příboje. Mezi šťavnatými zelenými trávníky a pečlivě ostříhanými keři před ubohými otrockými kotci Serena s úžasem spatřila dlouhé stoly obklopené stovkami židlí. V lehkém vánku a slunečním svitu roboti prostírali vybranou hostinu, dlouhé stoly s lesknoucími se příbory, poháry plnými barevných tekutin a tácy, na nichž byla navršena kouřící masa, barevné ovoce a sladké moučníky. V pravidelných rozestupech stály na každém stole kytice, které ještě podtrhovaly tu přepychovou scénu.
Za bariérami stály davy nejistých otroků a hleděly s touhou i se strachem na vybraná jídla rozložená na stolech. Všude bylo cítit příjemné vůně, které lákaly a pokoušely.
Serena se ohromeně zastavila. "Co je tohle všechno?"
Čtyři roboti, kteří ji doprovázeli, udělali ještě krok vpřed a pak se zastavili také.
Erasmus k ní došel se zchytrale spokojeným výrazem ve tváři. "To je hostina, Sereno. Není nádherná? Měla bys mít radost."
"Je to… zajímavé," řekla.
Erasmus pozvedl kovové ruce. Strážní roboti otevřeli barikády a pobídli vybrané lidi vpřed. Otroci spěchali ke stolům, ale zdálo se, že se bojí.
"Pečlivě jsem sestavil demografický vzorek," vysvětloval Erasmus. "Jsou tu zástupci ze všech kast, důvěrníci, obyčejní dělníci, řemeslníci a dokonce i ti nejvzpurnější otroci."
Lidé se usadili a seděli strnule, někteří si nervózně žmoulali ruce. Všichni se tvářili zmateně a ustrašeně. Mnozí z hostů vypadali, že by raději byli kdekoli, jen ne tady, protože pánovi domu nikdo nedůvěřoval. Jídlo
414
414
bylo nejspíš otrávené, všichni hosté zemřou strašnou

smrtí a Erasmus si bude dělat poznámky.
"Jezte!" pobídl je robot. "Připravil jsem vám tuto hostinu. Je to můj dobrý skutek."
Teď Serena pochopila, co to robot dělá. "Takhle jsem to nemyslela, Erasme. Chtěla jsem, abys jim dal lepší denní dávky, abys jim poskytl kvalitnější výživu, aby byli zdravější. Jedna hostina nic nevyřeší."
"Zvýší to jejich náklonnost vůči mně." Někteří hosté si opatrně naložili na talíř jídlo, ale nikdo se dosud neodvážil vzít ani sousto. "Proč nejedí? Byl jsem velkorysý."
Robot se podíval na Serenu, aby mu to vysvětlila.
"Mají z tebe hrůzu, Erasme."
"Ale já teď nejsem zlý."
"A jak to mají vědět? Jak ti můžou věřit? Řekni mi pravdu, otrávil jsi to jídlo? Třeba jen náhodně některá jídla?"
"Zajímavá myšlenka, ale to není součástí experimentu."
Erasmus byl pořád ještě zmatený. "Pozorovatel prostě ovlivňuje experiment. Nevidím způsob, jak to obejít." Pak se jeho proměnlivá tvář roztáhla do širokého úsměvu. "Leda bych se sám stal součástí experimentu."
Erasmus vysunul svou hadovitou senzorickou sondu, došel k nejbližšímu stolu, začal nořit analytický konec do různých omáček a jídel a každé koření a každou chuť chemicky analyzoval. Lidé ho nejistě sledovali.
Serena si všimla, že se mnoho tváří obrací s nadějí k ní. Rozhodla se. Chlácholivě se usmála a zvýšila hlas. "Poslouchejte mě! Jezte a pochutnejte si. Erasmus dnes nechystá nic zlého." Podívala se na robota. "Pokud mi nelhal."
"Neumím lhát."
"To by ses určitě naučil, kdybys hodně studoval."
Serena došla k nejbližšímu stolu, z nejbližšího tácu vzala kousek měkkého masa a vložila si ho do úst. Popošla dál, vzala si kousek ovoce, ochutnala moučník.
415
415
Lidé se začali usmívat, oči jim zářily. Ta mladá žena vypadala jako anděl a působila tak uklidňujícím dojmem, jak tu ochutnávala jídla a dělala co mohla, aby dokázala, že hostina je skutečně tím, čím se zdá.
"Pojďte, přátelé, přidejte se ke mně. Třebaže vám nemůžu dát svobodu, můžeme spolu prožít aspoň jedno odpoledne štěstí."
Otroci se hladově vrhli na jídlo, nakládali si velké porce, funěli blahem, rozlévali omáčky a pak je zase vylizovali, aby nic nepřišlo nazmar. Dívali se na ni s vděčností a obdivem a Serenu to zahřálo u srdce. Byla ráda, že pro ty ubohé lidi mohla udělat aspoň něco.
Erasmus se poprvé pokusil o dobrý skutek. Serena doufala, že ho přesvědčí, aby jich bylo víc.

Jedna žena přišla a zatahala Serenu za rukáv. Serena se podívala do velikých tmavých očí na uštvaný, ale doufající výraz. "Jak se jmenuješ?" zeptala se otrokyně. "Potřebujeme to vědět. Povíme ostatním, co jsi tu dokázala."
"Jsem Serena," řekla. "Serena Služebnice. A požádala jsem Erasma, aby zlepšil vaše životní podmínky. Postará se, abyste dostali lepší jídlo každý den." Obrátila se na robota a přimhouřila oči. "Je to tak správně?"
Robot se na ni klidně a chlácholivě usmál, jako by byl spokojený - ne s tím, co udělal, ale s těmi zajímavými věcmi, které pozoroval. "Jak si přeješ, Sereno Služebnice."
416
416
Stroje jsou tak svůdné, že předpokládáme, že technický pokrok je vždycky k lepšímu a vždycky prospívá lidem.
PRIMERO FAJKÁN SLUŽEBNÍK,
VZPOMÍNKY NA DŽIHÁD
Tio Holtzman svedl neúspěch svého rezonátoru slitin na neschopné řešitele a to mu umožnilo opustit celý projekt bez další ostudy. Uvědomil si teď - třebaže to nahlas neříkal - že by se generátor nikdy nedal vyladit tak, aby ničil jen těla robotů a nenapáchal přitom velké škody na okolí.
Poněkud zklamaný lord Bludd velmi naléhavě doporučoval, aby se jeho velký vynálezce věnoval jiným myšlenkám. Ale i tak to byl slibný nápad…
Vědec se vrátil ke svému původnímu rušivému poli, které dokázalo ničit složité gelové obvody myslících strojů. Jeho inženýři dál upravovali polní přenosné rušičky pro použití při pozemních útocích, ale Holtzman cítil, že je v tom ještě víc, že by se myšlenka rušičky dala proměnit v silnou bariéru proti jinému druhu zbraní.
Ponořil se do svého úkolu a vyhýbal se Normě (která měla tu nepříjemnou tendenci poukazovat na jeho omyly). Měl v úmyslu zesílit pole a změnit jeho rozložení; donekonečna hleděl do rovnic a zápasil s nimi, jako by byly živé. Musel uzavřít tu skulinu, jež umožnila kymekům proniknout na Salusu Secundus.
Uvažoval současně o obranných i útočných zbraních, pohazoval si jimi v mysli jako hračkami. Z obecného hlediska Holtzman věděl, že by naprostá destrukce nepřítele byla poměrně jednoduchá, jakmile by Liga pronikla Omniovou obranou. Prosté bombardování obrovským počtem staromódních atomových hlavic by mohlo Synchronizované světy zlikvidovat - ale zabilo by také miliardy zotročených lidských bytostí. To nepřichází v úvahu.
417

ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

417

Ve svém planetáriu, kam se vstupovalo po úzkém schodišti, poklepal Holtzman na holografický obraz velkého měsíce obíhajícího kolem vodní planety. Měsíc se roztočil a vylétl v dlouhé elipse, unikl spárům gravitace své mateřské planety a hnal se imaginární sluneční soustavou, až se nakonec srazil s jinou planetou a obě nebeská tělesa přitom byla zničena. Zamračil se a obraz vypnul.

Ano, ničení je docela snadné. Ochrana je mnohem těžší.

Holtzman uvažoval o tom, jestli do svého nového plánu nemá zasvětit Normu, ale ta mladá žena ho děsila. I přes své dřívější úspěchy se styděl za to, že jeho matematická intuice není tak dobrá jako její. Pracovala by s ním samozřejmě ráda, Učenec však k této myšlence cítil majetnický vztah. Projednou chtěl něco dokázat úplně sám, tak, že se bude přísně držet výpočtů.

Ale proč sem tedy Normu zval až z Rossaku, když nechce využívat jejích schopností? Holtzman, podrážděný vlastní nerozhodností, vrátil planetární projektor na přeplněnou polici. Bylo načase vrátit se k práci.

S cinkotem zlaté šupinové zbroje napochodoval do dveří Dračí gardista. Donesl od řešitelských týmů složku výpočtů, poslední verzi simulačních modelů.

Holtzman se zahleděl do závěrečných čísel a přelétl pohledem jednotlivé výpočty. Zpracovával a přepracovával svou základní teorii a jeho řešitelé konečně našli odpovědi, které potřeboval. Rozčileně uhodil dlaní do stolu, až se hromádka dokumentů rozlétla. Ano!

Potěšený vynálezce si srovnal papíry, nadělal z poznámek, náčrtů a filmů s plánky úhledné hromádky.

Potom rozložil výpočty jako vzácný exponát a zavolal Normu Cenvu. Když přišla, hrdě jí vysvětlil, co udělal.

"Prosím - prostudujte si moje výpočty. Jsou vám k dispozici."

"Velice ráda, Učenče Holtzmane." Norma neprojevovala žádnou soutěživost, žádnou touhu po slávě. Holtz-

418

418

man byl za to vděčný. Ale i tak se zhluboka nadechl, aby zahnal obavy.

Mám z ní strach! Ta představa mu strašně vadila a pokusil se ji zahnat.

Vylezla na stoličku, zadívala se do rovnic a poklepávala si přitom na hranatou bradu. Holtzman obcházel po laboratoři a občas se po ní přes rameno podíval, ale dívka se nenechala rušit - dokonce ani když rozsypal zásobu rezonujících hudebních hranolů.

Norma vstřebávala ty nové koncepce jakoby v hypnotickém transu. Nebyl si jistý, jak přesně fungují její mozkové procesy, věděl jen, že fungují. Nakonec se vynořila

ze svého jiného světa a odložila papíry. "To je skutečně nová forma ochranného pole, Učenče. Vaše úpravy základních rovnic jsou nezvyklé a dokonce i já mám potíže s jejich podrobným chápáním." Usmála se na něj; vypadala v té chvíli jako holčička a Tio se snažil nenadmout se pýchou a úlevou.
Potom se k jeho zděšení její tón změnil. "Ale nejsem si jistá, jestli ta aplikace, kterou máte na mysli, bude možná."
Její slova na něj dopadala jako kapky horkého olova. "Jak to myslíte? To pole může jak likvidovat gelové obvody, tak zabránit fyzickému proniknutí."
Norma přejela prstem část výpočtů na třetí straně. "Váš hlavní limitující faktor je poloměr účinného vysílání, tady a tady. Bez ohledu na to, kolik energie napumpujete do štítového generátoru, nedokážete ho rozšířit nad určitou konstantní hodnotu. Takové pole může chránit lodi a velké budovy - a to úžasně - ale nikdy neobsáhne průměr celé planety."
"Tak co použít mnoho menších?" ptal se Holtzman úzkostlivě. "Navzájem je překrývat?"
"Možná," souhlasila Norma, třebaže bez nadšení. "Ale co mě překvapuje, to je tohle, ta proměnná rychlosti." Obkroužila prstem další část rovnic. "Když to přepočítáte tady," vzala výpočetní skříňku, rychle šťou-

419
chla perem do několika otvorů, aby zapojila vnitřní mechanismus a pak začala rychle pohybovat úzkými vrchními destičkami tam a zpátky - "rychlost srážky začne být důležitá, pokud ji vyčleníte jako funkci účinnosti štítu. Takže při určité minimální hodnotě rychlosti začne být ochranný faktor zcela bezvýznamný."
Holtzman na ni jen zíral a snažil se sledovat její argumenty. "Jak to myslíte?"
Norma s ním měla neuvěřitelnou trpělivost. "Jinými slovy, když se střela pohybuje dostatečně pomalu, může vašimi štíty proniknout. Štít zarazí rychlou kulku, ale cokoli pomalejšího než určitá kritická hodnota jím projde."
"No ale - který nepřítel střílí pomalými kulkami?" namítl Holtzman a přitáhl si papíry zpátky k sobě. "Bojíte se, že někoho zraní hozené jablko?"
"Jen vysvětluji matematické důsledky, Učenče."
"Takže moje šíty mohou chránit jen malé oblasti a jen proti rychlým střelám. Tak to říkáte?"
"Ne já, Učenče. To říkají rovnice."
"No, ale nějaké praktické využití to mít musí. Jen jsem vám chtěl ukázat svou práci v běhu. Vy určitě přijdete s něčím mnohem světobornějším."
Norma jako by si jeho nedůtklivosti nevšimla. "Mohla

bych dostat kopii?"
Holtzman se zamračil sám na sebe za to, že je malicherný a dokonce neproduktivní. "Ano, ano, řeknu řešitelům, aby vám ji udělali. Já se zatím uchýlím do soukromí ke kontemplaci. Možná budu pryč několik dní."
"Já zůstanu tady," řekla Norma s pohledem stále ještě upřeným do výpočtů, "a budu dál pracovat."
Holtzman plul v přepychové tradiční vzdušné bárce po řece, přecházel po prostorné palubě a uvažoval o možnostech. Vodní proudy hladící boky bárky s sebou přinášely vlhký pach kovu a bláta.
420
420
Na kryté zádi pila skupina turistů pěnivá vína a zpívala. Jejich veselí ho rušilo. Jedna žena slavného vědce poznala a celá společnost ho pak pozvala ke svému stolu, což Tio přijal. Po dobré večeři popíjeli drahé nápoje a celkem inteligentně si popovídali. Slunil se v jejich obdivu.
Ale uprostřed noci nemohl spát a tak se vrátil k práci. Při vzpomínce na minulé úspěchy, na doby, kdy mu myšlenky tak snadno plynuly, se odmítal této nové koncepce tak snadno vzdát. Jeho inovované štíty mají pozoruhodný potenciál, ale možná, že uvažuje o nesprávném využití? Jeho plátno bylo veliké a jeho poslání nejasné, ale tahy jeho štětce byly příliš rozmáchlé.
Musí se skutečně snažit o ochranu celé planety najednou? Je to opravdu nutné?
Jsou přece i jiné potyčky: osobní střetnutí s pozemními vojsky, boj zblízka, v němž by lidé mohli vysvobodit své zotročené bratry na Synchronizovaných světech. Mohutné údery ničící planety jsou zbytečným plýtváním životy. Protože umělá inteligence může sama sebe donekonečna replikovat, Omnius se nikdy nevzdá, dokonce ani tváří v tvář obrovskému vojenskému odporu. Všemysl bude skoro neporazitelná, ledaže by úderná jednotka pronikla přímo do strojového ústředí jako na Giedi Primě.
Holtzman rázoval po palubě a nad hlavou se mu třpytily hvězdy. Díval se dopředu, na hladké skalní stěny kaňonu Isany, hluboké rokle vyhloubené proudící řekou. Z dálky slyšel tiché dunění blížících se peřejí, ale věděl, že bárka propluje v bezpečném kanálu u skalní stěny. Nechal své myšlenky bloudit.
Malé štíty. Osobní štíty. Možná, že to neviditelné brnění nezastaví pomalé střely, ale zato budou odolné vůči většině ostatních útoků. A stroje se o té slabosti ani nemusí dozvědět.
Osobní štíty…
421

421

Třebaže úspěch a chvála budou možná méně okázalé,
nový obranný systém by mohl být i přesto velmi
užitečný. Vlastně by mohl zachránit miliardy životů.
Lidé by mohli nosit štít jako osobní ochranu. Jedinci by
se podobali malým pevnostem a mohli by být skoro nezranitelní.
Bez dechu se vrátil do své přepychové kajuty na
horní palubě bárky, jejíž interiér byl osvětlen jednou
z Norminých lumin. Dlouho do noci psal a přepisoval
rovnice. Nakonec si prohlédl výsledky pálícíma unavenýma
očima a hrdě je nadepsal "Holtzmanův efekt".
Ano, tohle bude rozhodně stačit.
Přivolá si rychlý člun a vrátí se po řece do Stardy.
Nemohl se už dočkat toho zmateného a obdivného výrazu
na Normině tváři, až rozpozná jeho pravou genialitu
a pochopí, že ji nikdy neztratil.
To není můj problém.
RČENÍ ZE STARÉ ZEMĚ
Na žulových stěnách úzké říční soutěsky viseli nad
propastí v postrojích otroci, většinou chlapci jako Ismael
a Alíd. Pracovali daleko od naslouchajících dozorců,
ale neměli naději na únik. Nebylo tu kam utéct,
jen hladká skalní stěna a pěnivá voda dole.
Ostrá bruska řeky Isany tu prořízla příkrou rokli tak,
že kamenné stěny byly úplně ploché a vyleštěné; žádná
rostlina ani keř tu nenašly místo, kde by se zachytily
kořeny. Řeka tu byla rychlá a vody zrádné, ale přesto
bylo i toto místo součástí významné poříční obchodní
trasy. Soutěskou projížděly vzdušné bárky z kontinentálních
nížin naložené obilím, fermentovanými šťávami
travin, květinami a místním kořením.
Lord Bludd se rozhodl, že na stěně soutěsky nechá
422

422

vytvořit obří mozaiku, titánský obraz připomínající
triumfy jeho šlechtické rodiny. Severní část díla začínala
idealizovanými portréty jeho předka Sajaka Bludda,
kdežto na jižním konci zůstávala ještě obrovská
nedotčená plocha, určená k oslavě budoucích pánů Poritrinu.
Ismael, Alíd a jejich společníci museli mozaiku vybudovat.
Její obrysy už vypálili do skalních stěn laserem
umělci a chlapci do nich metodicky doplňovali kostičky;
každá z nich byla maličkým bodem, z nichž měl
nakonec vzniknout barevný obraz. Dolů viselo lešení
naložené geometrickými dlaždicemi vyřezanými ze slinutých
říčních jílů a glazovaných barvami dováženými
z Hagalu, kde se s použitím drahých kamenů vyráběly.
Z paluby lodí hluboko dole bude nástěnný obraz
úžasný. Ale Ismael, který visel v popruzích těsně u něj,
nerozeznal žádné detaily. Viděl jen plástve dlaždic, jednu
barevnou plochu za druhou, upevněnou páchnoucím

epoxidem.
V postroji vedle něj Alíd hlučně štípal dlaždice, aby zapadly na své místo. V celé soutěsce se rozléhaly strojové zvuky: pily na kámen, špičatá kladiva, elektrická dláta. Alíd si při práci zpíval píseň z Anbusu IV., nářek za svým ukradeným životem. Ismael se přidal s podobnou baladou o Harmonthepu.
V dalším postroji deset metrů pod nimi zanotoval chlapec jménem Ebbin vlastní improvizovaný popěvek o svém domově na Souci, obyvatelném měsíci tak izolovaném, že o něm Alíd ani Ismael nikdy neslyšeli. Jak se zdálo, tlulaxanští otrokáři uměli dobře hledat ztracené buddislámské uprchlíky a pronásledovali zenšiity stejně jako zensunnity.
Na dlouhých lanech a v postrojích se chlapci osvědčili lépe než dospělí muži a ženy. Uměli šplhat po stěně soutěsky a klást barevné dlaždice obratněji a energičtěji. Soutěskou svištěl chladný vítr a dozorci neočekávali žádné potíže.
423
423
Mýlili se.
Alíd, v němž se všechno vařilo odporem, často opakoval vzdorná slova Bela Moulaye. Bojovný zenšiitský vůdce snil o době, kdy otroci zpřetrhají své řetězy a budou zase volní. Potom se budou moci vrátit na Anbus IV a Harmonthep a dokonce i na záhadný Souci. Ismael ty pošetilé řeči poslouchal, ale nechtěl Alída ještě povzbuzovat.
Ismael si vzpomínal na svého soucitného dědečka a zůstával trpělivým pacifistou. Uvědomoval si, že než budou otrokáři svrženi, potrvá to možná tak dlouho, že se toho už sám nedožije. Alíd ale čekat nechtěl. Cítil, že si otroci zaslouží být pomstěni, jak sliboval černovousý Bel Moulay ve svých vášnivých projevech…
Na protější straně soutěsky se objevila vyhlídková plošina nesoucí teatrálního lorda Bludda a jeho vznešený doprovod. Dvorní umělci upravili pro stěny soutěsky lordovy vlastní návrhy a skici a lord teď pravidelně jezdil obhlédnout postup prací. Každý týden se roklí vznášela vyhlídková plošina a její cestující kontrolovali, jak obrovská síť mozaiky pomalu postupuje po stěnách. Šlechtic, obklopený zlatými Dračími gardisty, blahopřál vedoucím projektu.
Právě teď se mozaika dostala k jeho pradědečkovi Favo Bluddovi, který vytvořil unikátní umělecké dílo - na rozlehlých travnatých pláních nechal v geometrických obrazcích vysázet květiny a rostliny, jež kvetly v různých obdobích. Když se tyto pomíjivé obrazy pozorovaly ze vzduchu, měnily se jako obrazce v kaleidoskopu. Každou sezónu rostliny v geometrických

obrazcích vykvetly, pak se vysemenily a postupně vytvářely
další náhodné shluky, jak vítr porušoval původní
plán.
Z místa, odkud na obraz hleděl Bludd obklopený pokyvujícími
patolízaly, vypadali malí otroci jako brouci
lezoucí po stěně. Slyšel hluk jejich nástrojů a slabé vysoké
tóny mladých hlasů.
424
424
Práce postupovala dobře. Žulu pokrývaly obrovské
postavy, tváře a kosmické lodi; vyprávěly příběh osídlení
Poritrinu a zničení všech počítačů, jímž se planeta
navrátila k bukolické existenci závislé na otrocké
práci.
Bludd byl na svůj rod velice pyšný a znal dobře tváře
svých předků. Bohužel, když si teď prohlížel hru světel
a barev na nedokončené mozaice, tvář starého Fava ho
neuspokojila. Třebaže vzorec mozaiky dokonale odpovídal
kresbě vyryté do žuly, teď, když Niko Bludd viděl
obraz v nadživotní velikosti, nebyl spokojen. "Podívejte
se na podobu lorda Fava! Souhlasíte se mnou, že není
přesná?"
Všichni jeho dvořané okamžitě souhlasili. Přivolal si
dozorce projektu, vysvětlil mu problém a nařídil odstranit
dlaždice z tváře lorda Fava, protože bude změněna.
Předák jen na okamžik zaváhal a pak přikývl.
Ismael a Alíd, zavěšení v postrojích, současně zakvíleli,
když se k nim ten neuvěřitelný příkaz donesl. Na
svých lanech sjeli zpátky k už dokončenému místu. Ismael
byl teď zavěšen před obrovským geometrickým
vzorem, který tvořil oko starého šlechtice.
Alíd si vztekle nasadil ochranné brýle a pak se rozmáchl
palicí, aby podle instrukcí dlaždice rozbil. Ismael
oklepával a bušil vedle svého kamaráda. Ironií bylo,
že odstranit dlaždice bylo mnohem obtížnější než je
nalepit. Epoxid byl mnohem tvrdší než žula sama, takže
neměli jinou možnost než kostky rozbít a nechat
úlomky padat dolů do řeky.
Alíd celou dobu reptal nad nesmyslností jejich práce.
Už být otrokem bylo dost hrozné, ale ještě víc ho
rozčílilo, že musí takovou obrovskou práci předělávat,
protože nějaký povýšený pán změnil názor. Mlátil kladivem
prudčeji než bylo nezbytné a představoval si, že
dopadá na hlavy jeho nepřátel - až se nástroj odrazil
425
425
takovou silou, že mu vyklouzl z ruky. Palice padala
a Alíd vykřikl: "Pozor dole!"
Mladý Ebbin se pokusil uhnout z cesty, ale ruce
a nohy mu na hladké žule uklouzly. Kladivo ho uhodilo
do ramene a přervalo hrudní pás postroje.

Ebbin sklouzl, polovina popruhů, na nichž visel, byla pryč, klíční kost měl zlomenou. Zaječel a zazmítal se, popadl zbývající smyčku postroje, která se mu zarývala pod pravé rameno. Nohy mu na lesklých dlaždicích mozaiky ujížděly.
Ismael se pokoušel dostat kousek stranou, aby dosáhl na napjaté lano, na němž Ebbin visel. Alíd se stejně horečně snažil sklouznout dolů, aby chlapce ze Souci podepřel.
Ebbin kopal a mrskal sebou. Upustil svoje vlastní kladivo, které spadlo do pěnivé stuhy řeky. Ismael popadl jediné lano, které chlapci zbylo, a přidržel je, ale nevěděl, co dělat dál.
Otroci nahoře u okraje soutěsky začali lano vytahovat a zvedat zmítajícího se chlapce vzhůru. Ale Ebbin měl bezvládnou levou ruku a s tou zlomeninou si sám příliš pomoci nemohl. Lano se zachytilo o výstupek skály. Ismael zaťal zuby a pokusil se je uvolnit. Chlapec už byl jen kousek pod ním.
Ebbin zoufale vztáhl jednu ruku vzhůru. Ismael se sklonil, jak jen to šlo; stále ještě držel lano, ale pokoušel se natáhnout volnou ruku tak, aby chlapce zachytil.
Dělníci nahoře náhle vykřikli hrůzou. Ismael slyšel, jak lano někde ve výšce prasklo.
Úvaz v jeho ruce ochabl a Ismael sebou divoce škubl a chytil se vlastního postroje. Provaz, který držel Ebbina, mu projel sevřenou dlaní, až ho spálil. Ebbin se i přes své zranění natáhl vzhůru a jeho prsty těsně minuly Ismaelovy. Pak chlapec spadl, ústa dokořán, ve vytřeštěných očích nevěřícný výraz. Roztřepený konec lana projel Ismaelovýma spálenýma rukama.
426
426
Ebbin se řítil k čekající Isaně. Tenká stužka zvířené vody byla tak hluboko, že Ismael dokonce ani neslyšel šplouchnutí, když chlapec dopadl…
Alída a Ismaela vytáhli nahoru na vrchol útesu, kde jim dozorce neochotně ošetřil spáleniny a jiná zranění. Ismaelovi bylo špatně, div nezvracel. Alíd byl zamlklý a schlíplý, protože neštěstí kladl za vinu sobě.
Ale dozorce neprojevil nejmenší soucit; jen křikl dolů na zbylé mladíky, aby koukali začít zase pracovat.
Existuje horní hranice strojové inteligence a spodní hranice lidské hlouposti?
BOVKO MANRESA,
PRVNÍ MÍSTOKRÁL LIGY VZNEŠENÝCH
Ze všech potíží, které páchala lidská havěť na Zemi, považoval Ajax vzbouření za tu nejhorší.
Oběť fňukala a kvílela a s pláčem se vzpírala. Násilnický Titán pochodoval tam a zpátky, štíhlé nohy rachotily o podlahu obrovské prázdné síně. Když Ajax

přistihl předáka při pokusu o zradu, sevřel plynule tvarovatelnou umělou ruku kolem mužovy pravé paže a klopýtavě a s jekem ho odvlekl od jeho dělníků. Otroci přestali pracovat a s hrůzou a lítostí se dívali na svého předáka, který se stal obětí Ajaxova hněvu. Kymek pochodoval se svým vyděšeným zajatcem uličkami mezi pomníky a nakonec ho donesl do prázdné budovy. Fasádu měla ozdobenou pravidelnými čtverci a složitými kamennými ozdobami a říkalo se jí Nejvyšší soud.

To Ajaxovi připadalo velice, velice vhodné. Jako tolik velkých budov v ústředním městě Země byl i Nejvyšší soud pouhou kulisou, která měla vyvolávat dojem majestátnosti a nádhery. Uvnitř to byla

427

prázdná slupka, v níž nebylo nic než plastonová podlaha. Ajax tu může dlouze o samotě soukromě vyslýchat toho zrádce. Sama myšlenka vzpoury mezi otroky ho pobavila svou naivní absurditou, obzvlášť představa, že by důvěrník takový nesmysl podpořil.

Pomocí impulzu myšlenkového portu zaměřil svá nesčetná optická vlákna na fňukajícího zajatce. Zděšený muž se pokálel a uboze vzlykal, spíše se vymlouval, než aby něco popíral. Nebylo kam spěchat. Ajax se může v klidu pobavit.

"Chtěl jsi svrhnout vládu myslících strojů." Ajax hovořil pevným, hlubokým hlasem. "Vymýšlel sis povídačky o širokém podzemním hnutí odporu s pošetilým cílem přimět otroky k povstání a získat nějakou vybájenou nezávislost na Omniovi."

"To není pravda!" kvílel muž. "Přísahám, že jsem nevěděl, co dělám. Držel jsem se pokynů. Dostával jsem vzkazy…"

"Dostával jsi vzkazy, které ti přikazovaly dopustit se vzpoury, a nehlásil jsi mi je?" Ajax se zasmál tak zlověstně, že se ten chudák pomočil. "Místo toho jsi to tajně šířil dál mezi svými dělníky."

Důkazy o spiknutí byly nezvratné a Ajax očekával, že bude odměněn za to, že se s tímto problémem vypořádal. Omnius koneckonců všechno sledoval. Možná, napadlo kymeka, kdybych vyšťoural jádro té rodící se vzpoury, mohl bych chtít odměnu, nebo možná i požádat o příležitost bojovat v okázalém gladiátorském souboji jako Barbarossa a Agamemnon.

"Musíme všechno náležitě zaznamenat." Ajax vykročil na ohebných pancéřovaných nohách a komíhal přitom několika páry dlouhých, jako by hmyzích nohou. Popadl zajatce za levé zápěstí a sevřel ho kovovým polymerem. "Řekni nám svoje jméno!"

Důvěrník blekotal, prosil a pokoušet se odtáhnout.

Ajaxe to rozzlobilo tak, že sevřel svůj mocný spár
428
428
a uštípl muži ruku v zápěstí. Muž zařval a krev vystříkla proudem. Mnoho jí dopadlo na přední sadu kymekových optických vláken. Ajax v duchu zaklel. Nechtěl způsobit takovou bolest dřív, než měl muž vůbec šanci odpovědět na několik jednoduchých otázek.
Předák vyl a svíjel se. Ajax zapnul plamenomet a žhavým modrým plamenem sežehl konec odervaného zápěstí, až zčernal. "Tak, už to nekrvácí." Ajax čekal, že muž projeví aspoň náznak vděčnosti. "Teď odpověz na otázku. Jak se jmenuješ?"
Ajax vytvořil na konci své proměnlivé kovové končetiny další zlověstné klepeto a uchopil muže za druhé zápěstí. Předák neustále kvílel, ale měl dost duchapřítomnosti, aby řekl: "Ohan. Ohan Freer! Tak se jmenuji. Prosím, neubližuj mi už!"
"Pro začátek je to dobré." Ajax ovšem věděl, že s ubližováním teprve začal. Tuhle část své práce si obzvlášť užíval - když mohl improvizovat bolest a mistrovsky ji působit.
Někteří z dalších Titánů považovali Ajaxe za časovanou bombu. Ale kdyby vůdce nemohl dát trochu najevo svou nadvládu nad poraženými, k čemu by vůbec bylo svrhnout Staré impérium? Dokonce i ve dnech největší slávy Ajaxe nikdy nezajímala exotická jídla a nápoje jako Xerxe, ani zpovykaný život s hračkami a potěšeními jako jeho vlastní rozmazlenou družku Hekaté.
Ne, Ajax se k týmu přidal z čisté radosti z výzvy.
Hned zpočátku, když Tlaloc kul plány s ostatními spiklenci, naverbovala svůdná Juno pro jejich věc Ajaxe.
Ajax byl tvrdý a agresivní bojovník a představoval sílu, kterou Titáni potřebovali - nejen sílu fyzickou, ale také mysl válečníka, neúprosného dobyvatele. Po původním přemožení lidí dělal co mohl, aby udržel pořádek bez ohledu na to, kolik krve civilistů to stálo.
Ta havěť se pořád někde pokoušela o nějaké povstání, ale Ajax ty malé požáry vždy snadno uhasil. Když Titány ohrožovaly organizovanější Vzpoury hrethgir,
429
429
Ajax zareagoval ohromujícím krveprolitím. Odletěl na Walgis, kde vzpoura původně vznikla, a uzavřel celou planetu pro kosmickou dopravu. Komunikační kanály ovšem záměrně ponechal funkční, aby mohli ke zkáze odsouzení obyvatelé ječet o pomoc. Neklidní otroci na ostatních planetách ovládaných Titány tak mohli sledovat trest v zastoupení.
Pak se pustil do práce.
Samotný úkol trval celé roky, ale Ajaxovi se nakonec

podařilo zlikvidovat každého živého člověka na Walgisu - většinu vražd spáchal pomocí atomových zbraní, oblaků jedovatého plynu a upravených nemocí. O ty, kteří přežili, se postaral osobně; vložil svou mozkovou schránu do obludného a děsivého těla a lovil lidi jako divoká zvířata. Doprovázen četami Barbarossových programovaných robotů pálil města, bořil domy, vyšťoural každého člověka. Zabil všechny hrethgir do jednoho a ohromně si to užil.

To byly skutečně slavné dny Titánů!

To násilí, třebaže bylo odůvodněné, vadilo jeho družce Hekaté, nejslabší a nejchoulostivější z původní dvacítky. Třebaže se k Tlalokově vzpouře přidala proto, aby pro sebe získala výhody, nikdy nechápala, že to s sebou přináší také určité nezbytné povinnosti a postupně od nich couvala. Když Titáni obětovali svá lidská těla, aby získali nesmrtelnost kymeků, zůstala Hekaté s Ajaxem a neustále se neúspěšně pokoušela změnit jeho povahu. I přes neshody ji měl Ajax docela rád, třebaže milenku přestal potřebovat ve chvíli, kdy opustil své lidské tělo.

Hekaté, šokována krvežíznivou Ajaxovou reakcí na Vzpoury hrethgir, "rezignovala" na své postavení mezi Titány. S vládou nad lidmi už nechtěla nic mít. Vstoupila do kymekovského těla, které si sama navrhla, kosmické lodi dlouhého doletu, a prostě odletěla. Ostatní Titány nechala, ať dál svírají lidstvo ve smrtícím sevření.

430

Ironií bylo, že si Hekaté pro svůj odlet vybrala nejlepší chvíli. Nedlouho po likvidaci lidí na Walgisu umožnila Xerxova osudová chyba vládu Omniovi…

Teď se v zakrvácené budově Nejvyššího soudu Ajax vysoko vztyčil ve svém děsivém těle. Zesílil své systémy tak, že ve hmyzích končetinách žhnul neuroelektrický oheň.

Zajatý zrádce zaječel jen při samotné představě, co se s ním stane.

"Tak, Ohane Freere," řekl Ajax, "položím ti ještě pár dalších otázek. Dávej dobrý pozor!"

Na příkaz Omnia přivedl předák Iblis Ginjo své věrné otroky na náměstí Zlatého věku. Ajax se chystal pronést rozsudek - nepochybně popravu - nad mužem, jehož zajal, předákem jiné pracovní čety Ohanem Freerem. Iblis s obviněným důvěrníkem studoval ve speciálních školách, ale nikdy neviděl, že by druhý předák udělal cokoli nelegálního. Ajax ovšem málokdy potřeboval lepší záminku. On sám více než jednou zažil Titánovu nespokojenost, ale zatím se mu podařilo přežít. Nepochyboval, že jeho kolega dnes dopadne hůř.

Uprostřed náměstí stál zdobný kovový sloup. Z jeho

vrcholku s mohutným hukotem šlehaly oranžové plameny, takže to vypadalo jako ozdobný komín. Dekorativní fasády obrovských prázdných budov obklopovaly náměstí jako zdi vězení ústřední dvůr. Omniovi strážní roboti stáli v útvarech podél jednotlivých stěn náměstí, mohutní a zlověstní, připravení zasáhnout proti jakémukoli přestupku mezi nahraditelnými lidskými otroky.

Iblis vedl své lidi do přiděleného sektoru hlediště a přitom se je pokusil několika slovy uklidnit, i když ne tak, aby vzbudil nelibost kymeků. Ajax se rád předváděl, chtěl, aby jeho činy viděly všechny vyděšené oči.

Když Iblis a ostatní předáci hvízdli na píšťalku, aby da-

431

li najevo, že jsou připraveni, vyšel Ajax se svým zmrzačeným zajatcem.

Titán měl mravenčí tělo s impozantním eliptickým trupem, těžkýma kráčejícíma nohama a čtyřma rukama, v nichž držel Ohana Freera. Vznášející se transoči všechno snímaly a odesílaly všemysli nepřetržitý proud dat.

Pod ohnivým sloupem pozvedl Ajax svíjející se oběť jako obří mravenčí válečník nešťastného nepřátelského brouka. Ke zkáze odsouzený Ohan byl popálený, zkrvavený a zraněný; z levé ruky mu zbyl jen zčernalý pahýl. Kůži měl jednu velkou modřinu. Tiše, zoufale kvílel.

Lidští diváci začali zděšeně mumlat. Iblis se po nich rozhlédl a věděl, že tito dělníci nemohli být zdrojem vzpoury, i přes ty záhadné a provokativní vzkazy, které dostal. Co když klame sám sebe a to tajné volání po svobodě je jen toužebné přání vyslovené jiným zoufalcem?

Ajax zvedl svého nešťastného zajatce do výše a zesílil své hlasové syntezátory tak, že jeho hlas hřměl uzavřeným prostorem náměstí jako dunění děl. "Někteří z vás slyšeli tohoto zločince mluvit. Někteří z vás možná mají tak špatný úsudek, že poslouchali jeho bláznivé výmysly o svobodě a vzpouře. Bylo by moudřejší, abyste si uřízli uši, než abyste poslouchali takové hlouposti."

Dav tajil dech. Iblis se kousal do rtu; nechtěl se dívat, přesto však z té blížící se hrůzy nespouštěl oči. Kdyby odvrátil pohled, mohly by to transoči zaznamenat a nevyplatilo by se mu to. Proto dobře viděl každý okamžik.

"Tenhle oklamaný ubožák už není potřebný pro další slávu Omniovu za vlády myslících strojů."

Ohan zaječel a znovu sebou chabě zazmítal. Ajax držel muže za nepoškozenou paži jedním hrubým klepetem a jeho nohy dalšíma dvěma. Posledním spárem sevřel Ajax Ohana kolem hrudi a pod paží.

432
432
"Už to není dělník. Není to už ani hrethgir, jeden ze vzpurných lidí, které tu trpíme. Je to odpad. A odpad se vyhazuje."
Pak, bez jakéhokoli zvuku nebo známky námahy, roztáhl Ajax své umělé končetiny do různých směrů a bezmocného Ohana rozerval. Mužovy paže a nohy se utrhly, hruď pukla a zlámané kosti probodly kůži. Krev a vnitřnosti vyhřezly na čisté dláždění náměstí Zlatého věku.
Ajax hodil kusy těla do ječícího davu. "Dost těch nesmyslů! Žádná vzpoura neexistuje. Teď se vraťte do práce."
Dělníkům bylo na zvracení a byli jen rádi, že se můžou vrátit ke svým úkolům. Když odcházeli, dívali se po Iblisovi, jako by je mohl nějak ochránit. Ale Iblis ještě stál a s nevěřícným úžasem zíral před sebe. Ohan Freer patřil k hnutí odporu! Předák šířil vzpouru, plánoval, možná posílal a dostával vzkazy.
Další rebel!
Šokovaný Iblis věděl, že teď bude sám ve větším nebezpečí, pokud bude dál jednat. Ovšem dnešní poprava mu více než jasně dokázala jednu věc: chystaná lidská vzpoura nevznikla jen v jeho představivosti.
Je to pravda!
Jestli se jí účastnil Ohan, musí být i jiní - mnoho jiných. Tato podzemní síť bojovníků, k níž patřil i Iblis, byla bezpečně rozdělená do jednotlivých buněk, aby nikdo nemohl zradit ostatní. Teď to chápal.
Začal plánovat ještě s větším odhodláním než dřív.
433
433
Lidé popírají celé kontinuum možností, nekonečný počet říší, do nichž by jejich druh mohl vstoupit.
ERASMUS,
POZNÁMKY K LIDSKÉ POVAZE
Mezi mramorovými stěnami robotova sídla vyrostla improvizovaná koncertní síň. Erasmus honil své otroky, aby upravili interiér, instalovali sedadla a předělali povrch stěn, to všechno proto, aby vznikla dokonalá akustika pro toto jediné představení. Erasmus studoval záznamy největší lidské klasické hudby a přesně věděl, co se čeká od velkých symfonií, od publika po zhudebnění. Na své umělecké počiny měl vysoká měřítka.
Robot pozval Serenu Služebnici, která teď byla v osmém měsíci těhotenství, aby se na koncertě posadila do velkého křesla uprostřed. "Tihle ostatní lidé se možná potěší melodií a zvuky, ale ty očekáváš něco jiného. Na Saluse Secundus byla vybraná hudba součástí tvé existence."

Serenu bodlo u srdce, protože si vzpomněla na bratra a na jeho hudební ambice. Naučila se oceňovat věčná díla dávno zemřelých lidských skladatelů. "Hudba není to jediné, co mi tu chybí, Erasme."
"Ty a já hovoříme stejným kultivovaným jazykem," řekl a nevšímal si její pichlavé poznámky. "Řekneš mi, jak se ti ta skladba líbila. Myslel jsem na tebe, když jsem ji psal."
Koncertní síň naplnil otroky z dělnické kasty, vybranými z nejrůznějších skupin kvalifikovaných pracovníků. Byli umytí a oblečení tak, jak si Erasmus představoval kultivované publikum.
U stěn byly vyrovnány elektronické portréty velkých lidských skladatelů, jako kdyby se robot sám chtěl mezi ně počítat. Kolem celé koncertní síně stály vitríny jako v muzeu a v nich spočívaly hudební ná-

434
stroje - loutna, fidula, zlacený bubínek a starožitná patnáctistrunná baliseta intarzovaná perleťovými ulitami vušní.
Uprostřed pódia v mezaninu pod nekrytými krokvemi seděl Erasmus sám za koncertním křídlem, obklopen hudebními syntezátory, reproduktory a dozvukovou stanicí. Měl na sobě formální černý oděv, střižený podobně jako smoking, ale přizpůsobený tak, aby padl jeho robotickému tělu. Erasmus seděl pozorně, tvář měl jako hladký zrcadlový ovál bez výrazu.
Serena si poposedla, aby našla pozici pohodlnější svým zádům, a zadívala se na robota inkvizitora. Položila si ruku na obrovské břicho a pocítila neklidné pohyby dítěte. Za několik týdnů je porodí.
Diváci kolem ní nejistě poposedávali, protože si nebyli jistí, co mají čekat nebo co se čeká od nich. Erasmus obrátil svou zrcadlovou tvář k obecenstvu, které se v ní odráželo, a čekal a čekal. Konečně nastalo ticho.
"Děkuji vám za pozornost." Obrátil se k lesklému přístroji vedle sebe, hudebnímu syntezátoru s tančícími polymerovými prsty, jež vytvářely známé sekvence a akordy. Hudba pomalu sílila, přimíchaly se do ní strunné nástroje a truchlivé chusúcké rohy.
Robot chvilku poslouchal a pak pokračoval: "Zažijete něco skutečně pozoruhodného. Abych dokázal svou úctu k tvůrčímu duchu, zkomponoval jsem novou symfonii speciálně pro vás, mé tvrdě pracující otroky. Žádný člověk ji ještě nikdy neslyšel."
Zahrál na klavír rychlou směs melodií, proběhl tři rychlé pasáže ve zjevné snaze přesvědčit se, že klavír je dobře naladěný. "Po detailní analýze oboru jsem napsal symfonii srovnatelnou s díly velkých lidských skladatelů Johannese Brahmse a Emi z Chusúku. Rozvinul

jsem svou skladbu podle nejpřísnějších zásad řádu
a matematiky."
Serena se rozhlédla po publiku; pochybovala, že některý
z lidí vyrostlých v zajetí zná klasickou hudbu,
435
435
o níž se robot zmiňoval. Serena byla vychována na Saluse
Secundus, kde byly hudba a umění nedílnými součástmi
kultury, takže slyšela uznávaná díla mnoha skladatelů
a dokonce je dlouze rozebírala s Fredem.
Mentálním pulzem propojil Erasmus své gelové obvody
se syntezátorem a vytvořil podivnou, opakovanou
melodii. Potom se jeho mechanické prsty rozběhly po
klaviatuře. Erasmus při hraní často používal rozmáchlá
gesta, jako by napodoboval slavného koncertního pianistu.
Serena považovala skladbu za docela příjemnou, ale
nijak pozoruhodnou. A ačkoli nepoznala konkrétní melodii,
byla jí zvláštně povědomá, jako by robot matematicky
analyzoval existující skladbu takt po taktu
a pak se podle tohoto vzorce řídil, jen tu a tam změnil
rytmus nebo polyfonní pasáž. Hudba byla matná, nebyla
v ní žádná síla.
Erasmus byl zjevně přesvědčen, že instinkt lidem
velí ocenit nové dílo, že jeho otrocké obecenstvo intuitivně
zaznamená nuance a složité detaily jeho strukturálně
dokonalé skladby. Otroci kolem Sereny se vrtěli
a poslouchali; pro ně to bylo příjemné rozptýlení, ale
v podstatě jen další pracovní úkol. Nakomandované
obecenstvo zřejmě mělo potěšení z chlácholivých tónů
melodie, ale nezapůsobila na ně tak, jak si robot přál.
Když Erasmus konečně přestal hrát, narovnal se
u klavíru, vypnul symfonické doplňkové zařízení a nechal
zapůsobit ticho. Chvějivé tóny doznívaly.
Otroci chvíli váhali, jako by čekali na pokyny. Erasmus
řekl: "Můžete aplaudovat, pokud se vám skladba
líbila." Zřejmě nepochopili, o čem mluví, dokud jim
nevysvětlil: "Dejte to najevo tleskáním."
První vlna potlesku byla roztříštěná, spíš jako pleskání
deště, a pak zesílila - jak se od nich čekalo. Serena se
zdvořile, ale nijak nadšeně přidala. Drobná upřímnost,
které si Erasmus jistě všimne.
Robotova proměnlivá maska se změnila v pyšný
436
436
úsměv. Ve svém formálním černém obleku sešel plynule
dolů po schodišti z pódia do parteru. Otroci dál tleskali
a Erasmus se vyhříval v těch zjevných ovacích.
Jakmile oslavování utichlo, povolal robot mechanické
stráže, aby odvedly diváky zpět na jejich obvyklá pracovní
místa.
Sereně bylo jasné, že Erasmus věří, že vytvořil dílo

trvalé hodnoty, jež možná i překonalo díla lidská. Nechtěla s ním o tom ale mluvit a pokusila se nenápadně vyklouznout a vrátit se ke své práci ve skleníku. Vzhledem ke svému těhotenství se však pohybovala pomalu a Erasmus ji dohonil. "Sereno Služebnice, tu symfonii jsem napsal kvůli tobě. Neudělala na tebe dojem?"
Pečlivě volila slova, upřímné odpovědi se vyhnula. "Možná jsem jen smutná, protože mi tvoje symfonie připomíná jiné koncerty, které jsem slyšela na Saluse Secundus. Můj zemřelý bratr chtěl být hudebníkem. Pro mě to byly šťastnější doby."
Podíval se na ni pozorně, jeho optická vlákna se zatřpytila. "Nuance lidského chování mi říkají, že tě moje symfonie zklamala. Vysvětli mi proč."
"Nechceš slyšet upřímný názor."
"Křivdíš mi, protože já hledám pravdu. Všechno ostatní jsou chybná data." Tvářil se tak andělsky, že se přestala tolik hlídat. "Je nějaká chyba v akustice této síně?"
"To nemá s akustikou nic společného. Jistě jsi všechno vyzkoušel tak, aby to bylo technicky dokonalé."
Obecenstvo dál postupovalo k východům, někteří pohlédli na Serenu se soucitem, že se o ni robot zajímá.
"To sama ta symfonie."
"Pokračuj," pobídl ji Erasmus bezvýrazně.
"Tu skladbu jsi sestavil, ne vytvořil. Byla založená na přesných modelech, které před dávnou dobou vyvinuli lidští skladatelé. Jediná kreativita, kterou jsem slyšela, pochází z jejich myslí, ne z tvojí. Tvoje hudba byla matematická extrapolace, ale nic, co by mě nějak
437
437
inspirovalo. Ta melodie, kterou jsi zkonstruoval, ve mně nevyvolala žádné obrazy ani pocity. Nepřidal jsi nic nového, nic emocionálně přitažlivého."
"Jak mohu takovou složku kvantifikovat?"
Serena se donutila k úsměvu a zavrtěla hlavou.
"V tom je právě tvoje chyba, Erasme. Tvořivost se kvantifikovat nedá. Jak je možné, že někdo slyší hrom a na základě toho zážitku napíše Předehru k Vilému Tellovi? Ty bys prostě napodobil zvuky hromu a deště, Erasme, ale nevyvolal bys dojem bouřky. Jak to, že se Beethoven rozhlédl po klidné louce a přetvořil ten zážitek ve svoje Pastorále? Při hudbě by se měl duch vznášet do nebe, měla by mu brát dech, dojímat duši. Tvoje dílo byly jen… příjemné tóny, odpovídajícím způsobem provedené."
Robotovi trvalo několik vteřin, než změnil výraz tváře, a nakonec se na ni podíval ohromeně, ba dokonce uraženě. "Tvůj názor je zřejmě v menšině. Zbytek publika dílo vysoce ocenil. Nevšimla sis, jak tleskali?"

Povzdechla. "Především, ti otroci nevědí nic o hudbě, nemají žádný základ pro porovnávání. Mohl jsi ukrást kteroukoli symfonii klasickému skladateli notu po notě a nazvat ji svou vlastní. Nikdo z nich by to nepoznal. Za druhé, sedět v koncertní síni - pohodlně, čistí a v pěkných šatech - je patrně ten nejlepší pracovní úkol, který jsi jim kdy dal. Proč by netleskali už jen z toho důvodu?"
Podívala se na něj. "A konečně, a to je nejdůležitější, ty jsi jim řekl, že mají tleskat. Jak by podle tebe měli reagovat, když vědí, že bys je mohl kdykoli nechat zabít? Za takových okolností, Erasme, se upřímné reakce nedočkáš nikdy."
"To nechápu, nemůžu to pochopit," opakoval robot několikrát. Prudce se otočil a tvrdou pěstí udeřil do tváře muže, který šel kolem. Nečekaná rána srazila krvácející oběť mezi židle.
438
438
"Proč jsi to udělal?" Serena spěchala muži na pomoc.
"Umělecký temperament," odpověděl Erasmus klidně.
"Tak tomu přece lidé říkají, ne? Snažil se mi lhát o svých skutečných pocitech.
Serena se snažila muže utěšit, ale když otrok vzhlédl a uviděl robota, rychle klopýtal pryč a držel si přitom nos, aby mu z něj nekapala krev. Serena se prudce obrátila k Erasmovi. "Opravdoví umělci jsou citliví a soucitní. Nemusí lidem ubližovat, aby je přiměli něco cítit."
"Ty se nebojíš vyslovit svůj názor, třebaže jsi přesvědčená, že se mi nebude líbit?"
Serena pohlédla přímo do jeho nepřirozené tváře. "Držíš mě tu jako vězně, Erasme. Tvrdíš, že chceš znát můj názor, tak ti ho říkám. Můžeš mi ublížit, můžeš mě i zabít, ale už jsi mi vzal můj život a muže, kterého miluji. Každá další bolest v porovnání s tím bledne."
Erasmus si ji prohlížel a zvažoval, co mu řekla. "Lidé mě matou - a ty víc než kdo jiný, Sereno Služebnice."
Jeho tvář na sebe vzala podobu úsměvu. "Ale budu se to dál snažit pochopit. Děkuji za tvoje názory."
Zatímco Serena vycházela ze sálu, Erasmus se vrátil ke klavíru a začal cvičit.
Především jsem čestný muž. To chci, aby si o mně pamatovali.
XAVIER HARKONNEN
V POZNÁMCE KE SVÝM MUŽŮM
Čas, který strávil se Serenou, se mu teď zdál jako unikající sen.
Xavier si už nevzpomínal na to, po kterých stezkách tehdy jeli lesem Služebnického sídla, jež nyní bylo do-
439

ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

movem jeho a Okty. Jeho manželky. Nevzpomínal si na svou ztracenou lásku o nic zřetelněji, než jak mohl chutnat exotické koření dobře uvařeného jídla nebo cítil jemnou vůni lučních květin. Jeho náhradní plíce se zahojily, jak jen to bylo možné. Teď bylo načase, aby jeho srdce udělalo totéž.

Mnohokrát si říkal, že to neudělá, že se naplno oddá novému životu, který slíbil Oktě. Ale přesto byl tady a pokoušel se zachytit minulost nebo se s ní rozloučit. Vybral si stejného čokoládově hnědého saluského hřebce, na němž jel při honu na kance skoro před devíti měsíci. Celé hodiny se pokoušel najít tu magickou louku, kde se se Serenou milovali, ale ta jako by zmizela. Jako Serena sama. Jako jeho štěstí a jeho budoucnost. Teď, když se snažil vzpomenout si, jak vypadaly okolní kopce a lesy, vybavoval si z toho odpoledne jen krásu Sereniny tváře a dokonalé štěstí z pocitu, že je zase s ní. Všechno ostatní se mu zdálo jen jako mlhavá fantazie, pouhé pozadí.

Sídlo Služebníků bylo tak obrovské, že je ani sám místokrál nikdy neprojel celé. Když se Xavier oženil s Oktou, Manion naléhal, aby se jeho čerstvý zeť usadil ve Služebnickém sídle. Fredo a Serena byli mrtví a Livia žila jinde, takže velký dům se zdál příliš tichý a opuštěný. Xavier vždycky považoval za svůj domov dům Tantorových, ale smutek v očích Maniona Služebníka a naděje v Oktiných očích ho přesvědčily, aby si svoje věci přestěhoval ke Služebníkům. Jednou mu tam snad přestane všechno připomínat Serenu.

Na mýtině sestoupil z koně a zahleděl se do chladné dáli, kde se z ranní mlhy vynořovaly kopce s jehličnatými lesy. Měl pocit, že se ocitl ve strašném snu, ale věděl dobře, že si ho způsobil sám; vůbec sem neměl jezdit. Serena je mrtvá.

Jemnou Oktu nechal doma, řekl jí, že chce trochu procvičit hřebce. Ráda a často jezdívala s ním, ale dnes

440

vycítila, že chce být sám. Nebyli manželé ještě ani dva měsíce, ale už před ní máloco utajil. Okta si uvědomila, aniž by to připustila nahlas, že nikdy nebude mít celé manželovo srdce.

Xavier a Serena sdíleli grandiózní sny. Jeho neuskutečněný život s ní by byl složitý a občas bouřlivý, ale vždycky zajímavý. Naproti tomu Xavierovo spěšné manželství s Oktou bylo dobré, ale prosté. Věci, které ji zajímaly, se zdály tak malé v porovnání se Sereninými úžasnými humanitárními vizemi! Bylo těžké uvěřit, že ty dvě jsou sestry. Věděl, že takové porovnání je nespravedlivé

vůči Oktě - jež se k němu chovala lépe,
než si zasloužil - a také vůči Serenině památce. Ale nemohl
si pomoci.
Xavierův kůň, který stál těsně za ním, tiše zaržál
a segundo zatáhl za uzdu. Začichal do větru, jako by se
otupenými smysly pokoušel zachytit nějakou stopu Sereniny
sladké vůně.
Mrtvá… Jsi mrtvá, lásko moje, a já tě musím přestat
hledat.
Nasedl znovu na hřebce a pokračoval po stezce dál,
ale žádný ze stromů ani kopců mu nebyl povědomý. Ta
louka mohla být kdekoli.
Xavier si zamnul koutek oka. Ještě naposledy si
představil tu idealistickou ženu a její obraz se rozsvítil,
jako když v létě vyhlédne slunce mezi mraky, usmíval
se na něj, beze slov mu říkal, že musí žít dál.
Řekl jí sbohem, třebaže to udělal už dřív a Serena
i přesto stále zůstávala poblíž. Nemohl o své bolesti
s nikým mluvit, protože by to nikdo nepochopil. Musel
trpět sám. Své pocity vždycky ukrýval v sobě.
Xavier s nepřítomným výrazem nahlížel do toho, co
mohlo být. O chvilku později, když ranní mlhou prosvitlo
slunce a zahřálo mu tvář, se začal cítit lépe. Zlatá
záře slunce byla jako Serena sama, jako by na něj dávala
pozor. Kdykoli ucítil jeho teplo, vzpomněl si na ni
a na jejich lásku.
441
441
Xavier obrátil koně a pobídl ho do klusu zpět k Panskému
domu. A k Oktě, své manželce.
Oheň nemá žádný vlastní tvar, ale drží se hořících
předmětů. Světlo se drží tmy.
FILOSOFIE KOGITORŮ
Po více než měsíci důkladných oprav byl Koráb snů
konečně připraven odletět ze Země na další aktualizační
cestu. Ale Vorian Atreides musel ještě před odletem
splnit jednu důležitou povinnost - navštívit Erasma, jak
ho robot žádal.
Výstřední kočár s koňmi ho znovu dovezl k mohutné
vile na pobřeží. Slunečné počasí bylo mnohem příjemnější
než drobný déšť při jeho poslední návštěvě;
tentokrát se nad oceánem honilo jen pár drobných obláčků.
Okamžitě uviděl Serenu Služebnici stát v hlavním
vchodu; vypadalo to skoro jako by magicky přitáhla jeho
pohled. Měla na sobě volné černé šaty služky a břicho
měla už tak kulaté, že nechápal, jak může ještě pracovat.
Dítě se už určitě brzy narodí.
Čekala na Vora, jako by prostě jen plnila další povinnost,
paže založené, ve tváři neutrální výraz. Nevěděl
co má očekávat, ale když viděl její neproniknutelný výraz,
strašně ho to zklamalo. Podle toho, jak s ním mluvila

na konci minulé návštěvy, doufal, že ho možná ráda uvidí.
Možná to mělo něco společného s dítětem a s hormonálními bouřemi, které zmítají jejím organismem.
Možná má strach, co se s miminkem stane, až se narodí, co s ním Erasmus udělá.
Třebaže Serena byla v Lize vznešených dcerou z dost významného domu, tady byla pouhá domácí ot-

442
rokyně, dokonce ani ne důvěrnice. Její dítě mohou strčit do ubohých kotců s lidmi nejnižší kasty. Ledažeby Vor použil svého vlivu, aby pro matku a dítě získal ústupky. Ale i kdyby uspěl, byla by mu za jeho snahu vděčná?
Nechal své kočárové koně podupávat na dláždění a sám vešel do zastřešeného průchodu mezi tesanými grogyptskými sloupy. Ještě než stačila něco říct, vyhrkl: "Omlouvám se, že jsem tě minule urazil, Sereno Služebnice. Ať už to bylo čímkoli." Dlouho na to čekal a nacvičil si, co řekne.
"To tvůj původ mě uráží." Její přímá odpověď ho zarazila. Jako Agamemnonův syn směl Vor číst otcovy paměti a dozvědět se všechno o slavných taženích Titánů. Měl také to štěstí, že při svých cestách mnoho zažil a viděl řadu zajímavých míst. Být synem Titána mu vždycky připadalo jako výhoda - až doteď.
Viděla jeho zdrcený výraz, uvědomila si, že si z něj chce udělat spojence a rozhodla se na něj usmát. "Ale to je stejně tak moje břemeno jako tvoje."
Když procházeli kolem výklenků se sochami a vysokými ozdobnými vázami, řekl, jako by potřebovala vysvětlení: "Brzy odlétám na Korábu snů a tvůj pán se mnou chtěl před odletem mluvit. Proto jsem tady."
Pozvedla obočí. "Tak to tě Erasmus určitě rád uvidí."
Došli ke dveřím a Vor se zeptal: "Přijímáš ty vůbec někdy omluvy? Nebo považuješ všechny urážky za trvalé?"
Tato poznámka ji zřejmě překvapila. "Ale tebe to doopravdy nemrzí, viď? Dobrovolně sloužíš myslícím strojům, které zotročily a mučily lidstvo. To přece uznáš? Chlubíš se také svým otcem, jako by jeho dílo mělo být něco, nač bys měl být pyšný. Víš o tom, jaké hrůzy se odehrávaly za Času Titánů? Nebo při Vzpourách hrethgir?"
"Četl jsem velmi podrobně otcovy paměti…"

443
"Já nemyslím Agamemnonovu propagandu. Dozvěděl ses něco o skutečné historii?"
Zamračil se. "Pravda je pravda, ne? Jak by mohly existovat různé verze stejné události?"

Serena si povzdechla, jako by Vor byl malé dítě a jí se to těžko vysvětlovalo. "V určitých ohledech víš méně než stroj, Voriane Atreide, protože si neuvědomuješ, že máš na vybranou - a myslíš si, že neděláš nic špatného." Zachytil na jejích rtech náznak rezignovaného úsměvu. "Ale k čemu to je, zlobit se na někoho, kdo je takhle oklamaný?" Potom začala mluvit opět přísně. "Možná se Agamemnon příliš stydí, než aby ti dovolil poznat skutečnou historii. Namáhal ses někdy ověřit si fakta, nebo jsi vždycky bral za bernou minci otcovy válečnické historky?"

Vor pozvedl bradu; nebyl si jistý, jak si má její náladu vykládat. "Jsem důvěrník. Mám přístup ke všem historickým záznamům, které si vyberu." Myšlenky se v něm vařily.

"Pak se trochu porozhlédni sám. Budeš mít spoustu času na to, aby sis to rozmyslel, až se budeš plavit na své lodi."

Ve strohém salonu jiskřily průsvitné plaskleněné stěny jasnou žlutí. Zrcadlové povrchy se každým okamžikem přetvářely, postupně měnily barvu, stávaly se tlumenějšími. Ukázala mu na kovově hnědou pohovku.

"Erasmus mi dal instrukce, že máme počkat tady." Poněkud s obtížemi se posadila vedle něj. "Oba dva."

Cítil její blízkost, silně si uvědomoval křivku jejího břicha pod šaty. Mezi nimi nebylo dost místa - jak to Erasmus nepochybně zamýšlel. V místnosti nebyl žádný jiný nábytek. Vorovi prudce bušilo srdce. Celý nesvůj seděl, mlčel a čekal na robota. Připadalo mu nesmyslné, že ho Serena tolik přitahuje.

Erasmus přes proměnlivé stěny sledoval oba lidi. Zajímala ho řeč jejich těl, to, jak se vždycky po sobě podí-

444

vali a pak zase odvrátili oči. Třebaže Serena měla zjevně protichůdné postoje, určitou náklonnost k tomuto hezkému mladíkovi chovat musela. A Vorian Atreides jí byl nepochybně uchvácen.

Erasmus už dříve sledoval lidskou říji, ale tohle nebylo typické. Ne, tohle bylo mnohem složitější než cokoli, co pozoroval mezi otroky vyrostlými v zajetí.

Jak se nepříjemné mlčení protahovalo, Serena řekla: "Myslela bych, že robot bude mít lepší představu o čase."

Vor se na ni usmál. "Mně čekání nevadí."

Serena se zatvářila mrzutě, ale vzpamatovala se a úsměv mu oplatila.

Fascinující! V klasických básních a v literatuře četl robot o záhadách romantické lásky, ale nikdy ji neviděl rozkvétat. Jednou, před třiasedmdesáti lety, objevil dvojici mladých milenců, kteří vyklouzli od svých přidělených povinností, aby mohli trávit nějakou dobu

spolu v tajných hrátkách. Samozřejmě je přistihl - lidé jsou strašně neohrabaní, pokud se snaží někam nepozorovaně plížit - a potrestal je trvalým rozdělením. Připadalo mu to jako jediná logická reakce. Kdyby jim dovolil, aby jim takové nezávislé jednání prošlo, mohlo by se to rozšířit mezi ostatní otroky.
Později ovšem svého činu litoval a přál si, aby lidské namlouvání sledoval dál.
Pro tyhle dva si připravil lepší plán. Jejich vzájemné vztahy byly jeho další laboratoří, dalším experimentem - velice odlišným od takzvaných "buněk hnutí odporu", jež začal pěstovat po Omniově výzvě. Bylo důležité pozorovat lidi při jejich přirozeném chování.
A občas bylo nezbytné je oklamat.
Zatímco lidský pár nervózně čekal, Erasmus zaznamenával každé gesto, každý pohled očí, každý pohyb rtů, každé slovo a tón. Muž a žena byli nesví, vyvedení z míry tou nepřirozenou situací, nejistí, jak se zaměstnat.
445
445
Vorian byl zřejmě se situací spokojenější než Serena.
"Erasmus s tebou zachází dobře," řekl, jako by se ji snažil přesvědčit. "Máš štěstí, že se o tebe tak zajímá."
Dokonce i se svým obrovským břichem se Serena prudce zvedla z pohovky, jako by ji ta věta spálila. Obrátila se k němu a špehující robot s potěšením zaznamenal pohoršený výraz na její tváři a Vorianův ohromený pohled.
"Jsem člověk," řekla. "Ztratila jsem svobodu, domov, svůj život - a ty si myslíš, že bych měla být vděčná svému věznitelí? Možná bys měl nějakou dobu na svých cestách strávit tím, že si o tom popřemýšlíš." Zdálo se, že ho její výbuch šokoval. Serena pokračovala: "Je mi tě líto pro tvou nevědomost, Voriane Atreide."
Až za dlouhou dobu odpověděl: "Nezažil jsem takový život jako ty, Sereno. Nebyl jsem ve tvém světě, takže nevím co ti schází, ale udělal bych cokoli, jen abys byla šťastná."
"Opravdu šťastná bych byla, jen kdybych se směla vrátit domů." Zhluboka povzdechla a pak se znovu s obtížemi usadila na pohovku. "Ale chtěla bych, abychom byli přátelé, Voriane."
Robot usoudil, že už jim dopřál dostatek společného času. Odešel od průhledu a vstoupil do salonu.
Později Vorian přemýšlel o tom, proč si ho robot do vily vůbec pozval. Erasmus ho vzal do své botanické zahrady, kde si povídali, ale robot mu položil jen málo skutečně smysluplných otázek.
Když se Vor vracel v kočáru zpátky na kosmodrom a ke Korábu snů, připadal si nervózní a zmatený. Byl nešťastný z toho, že nemůže udělat nic, aby do Serenina

života vrátil radost. K jeho údivu ho ta představa,
že získá její souhlas nebo vděk, těšila právě tolik jako
vyhlídka, že potěší svého otce. Hlava se mu točila ze
všech těch věcí, které říkala o historii, propagandě
a o životě na planetách Ligy.
446
446
Předložila mu výzvu. Nikdy nebyl tak zvědavý, aby
si přečetl něco víc než Agamemnonovy paměti, nikdy
ho nenapadlo, že je možné nahlížet na stejné události
z jiné perspektivy. Nepřemýšlel o životě mimo Synchronizované
světy a vždycky předpokládal, že divocí
lidé tam žijí v bídě a beze smyslu.
Ale jak by taková chaotická civilizace mohla zrodit
ženu, jako je Serena Služebnice? Možná mu něco ušlo.
Věda: ztracená ve vlastním mýtu zdvojnásobuje své
úsilí, když zapomněla na svůj cíl.
NORMA CENVA,
NEPUBLIKOVANÉ LABORATORNÍ DENÍKY
Tio Holtzman, nadšený novým ochranným štítem, stál
uprostřed napůl rekonstruované demonstrační laboratoře.
Popichoval svou protivnici, smál se smrtícím zbraním.
Nic mu nemohlo ublížit! Generátor u nohou mu
pulzoval a vytvářel kolem jeho těla ochrannou bariéru.
Neproniknutelnou, jak aspoň doufal.
Zkouška by měla prokázat, že myšlenka funguje.
Dokonce i Norma mu tentokrát důvěřovala. Jak by se
mohlo něco stát?
Maličká mladá žena stála na opačné straně budovy
a házela po něm věcmi - kameny, nástroji a nakonec
(na jeho naléhání) těžkou holí. Každá z věcí dopadla na
chvějivé pole a padla na zem; energie štítu ji připravila
o hybnou sílu a jemu se nestalo vůbec nic.
Zamával rukama: "A vůbec mě to neomezuje v pohybu.
Je to úžasné!"
Teď držela v ruce dýku a tvář měla soustředěnou;
bylo jasné, že se bojí, aby mu neublížila. Všechny rovnice
prošla také sama a ověřila si, že Učenec neudělal
žádnou chybu. Podle její analýzy i jejího instinktu by
447
447
při rychlostech dopadu, které v testu používali, měl štít
fungovat.
Ale přesto váhala.
"Tak do toho, Normo! Věda není pro slabochy." Hodila
dýkou jak nejprudčeji mohla, a Učenec se donutil
neuhnout. Ostrá čepel neškodně sjela po vnějším povrchu
bariéry. Holtzman se usmál a zamával. "Tenhle vynález
změní osobní ochranu v celé Lize. Nikdo už nebude
vydaný na pospas assassinům a hrdlořezům."
Norma až hekla, jak po něm hodila improvizovaným

kopím. Dopadlo přímo před Holtzmanovýma očima, takže polekaně mrkl a trhl sebou. Když ostré kopí zarachotilo na podlaze, překvapeně se zachichtal.
"Nemohu s vámi nesouhlasit, Učenče Holtzmane."
Norma mu oplatila úsměv a pak po něm naházela zbytek předmětů takovým tempem jako rozzuřená trhovkyně.
"Gratuluji k pozoruhodnému průlomu!"
Dívka z Rossaku zjevně nežárlila, naopak měla upřímnou radost s ním. Konečně měl svůj vlastní triumf, který mohl předložit Niko Bluddovi jako za časů slávy. To byla úleva!
Když už Norma neměla čím házet, houkl na Dračí gardisty stojící na dočasném můstku. "Přiveďte vůdce mých zenšíitských domácích otroků. Toho tmavovlasého s vousy."
Jeden z gardistů oddusal otroka najít a Holtzman se na Normu poťouchle usmál. "Uděláme si z něj trochu legraci. Je to nevrlý chlap a myslím, že mě nenávidí."
Bel Moulay přišel do laboratoře, plnovous mu visel na prsa jako oblak uhelného dýmu. Palčivý pohled odvrátil pokaždé, když se na něj Holtzman příliš pozorně zadíval.
Oba Draci byli vůči vůdci otroků zjevně podezřívaví, ale Holtzman odbyl jejich obavy mávnutím ruky; za svým tělesným štítem se cítil v bezpečí. "Dejte mu svou Chandlerovu pistoli, seržante!"
448
448
"Ale, pane, vždyť je to otrok!" Tvář strážného si zachovala kamenný výraz. Ještě překvapenější tímto příkazem se však zdál Moulay.
"Nemám strach, seržante. Váš partner ho může ohlídat. Střelte ho do hlavy, jestliže přesně nedodrží instrukce."
Norma se do toho vložila: "Možná bychom to měli ještě víc vyzkoušet, Učenče Holtzmane. Mohli bychom do štítu umístit figurínu a podívat se, co se s ní stane."
"Souhlasím, Učenče," přidal se seržant. "Naším úkolem je vás chránit a já nemůžu dovolit…"
Holtzman ho podrážděně přerušil. "Nesmysl, ten systém se dá ovládat jen zevnitř! Můj úkol, který mi dal osobně lord Bludd - a Liga vznešených - je vyvíjet a testovat prostředky, jimiž se můžeme chránit před myslícími stroji. Jestli nechcete, aby vás robotičtí útočníci chytili a udělali z vás Omniova otroka, tak vám doporučuji, abyste mě nechal dělat mou práci. Už tak jsme zbytečně ztratili spoustu času."
Seržant, stále ještě nesvůj, vytáhl ostře nabitou jehlovou zbraň a podal ji otrokovi do mozolnaté ruky. Bel Moulay zbraň uchopil a díval se kolem sebe, jako by ještě nemohl uvěřit svému štěstí.
"Tak a teď, Moulayi - jmenuješ se tak, ne? Namiř na

mě tu zbraň a střel mě do prsou. Tak do toho, nemůžeš minout!"
Moulay neváhal. Všichni slyšeli, že to byl přímý rozkaz. Stiskl spoušť. Dračí gardisté vykřikli. Norma se přikrčila.
Vysokou rychlostí letící křišťálové střípky vylétly a zasáhly štít kolem Holtzmana, potom se s cinkotem svezly na zem, jako když se tříští sklo. Vědec si tiše oddechl a kolena se mu náhle div nepodlomila úlevou.
Bel Moulay, sotva skrývající vztek a nenávist, tiskl spoušť znovu a znovu. Na tělesném štítu jako by zabubnovalo krupobití. Otrok střílel, dokud pistole nebyla prázdná.
449
449
Dva ostražití Draci se objevili ve dveřích, zbraně vytasené, aby v případě potřeby mohli černovousého otroka na místě zabít. Moulay viděl, že Holtzman je nezraněný a směje se, spustil pistoli a zamračil se. Strážní mu vykroutili pistoli z mocného sevření.
Všude kolem ležely střípky roztříštěných zrcadlových jehliček. Učenec očekával, že za tento vynález dostane další poritrinskou medaili Za zásluhy.
Osmělený vědec, aniž by uvážil všechny důsledky, se obrátil na jednoho z gardistů. "Teď mu dejte svou ruční výbušninu, ten malý granát, který máte u pasu."
Drak ztuhl. "Při vší úctě, pane, to neudělám!"
"Vaše Chandlerova pistole byla neúčinná a s granátem to bude totéž. Představte si, jak užitečné tyhle štíty budou vám a vašim mužům, jakmile se prokáže jejich účinnost."
Zasáhla Norma, která tichým rozumným hlasem přemlouvala seržanta: "To je v pořádku. Učenec ví, co dělá."
Moulay se obrátil jako vrčící pes a natáhl ruku po granátu.
Seržant prohlásil: "Ale nejdřív budou všichni na druhém konci mostu." Ostatní gardisté odešli na druhou stranu propasti a Normu vzali s sebou.
Drak konečně odepnul svou výbušninu a podal ji zenšiitovi.
Bel Moulay nečekal, až dostane příkaz podruhé. Stiskl tlačítko a zlehka hodil výbušninu na Holtzmana.
Norma se náhle zděsila, jestli granát neletí tak pomalu, že by pronikl štítem dřív, než vybuchne.
Bel Moulay věděl, že stojí v dosahu výbuchu, a tak se hnal po lávce zpátky. Norma viděla, jak mrkající koule odskočila od chvějivé bariéry jako shnilé ovoce.
V otevřené demonstrační laboratoři se ozval výbuch a zasršel oheň. Zvuk a rázová vlna stačily vyvést Normu z rovnováhy. Padla na kolena a hleděla přitom přes okraj na řeku hluboko pod nimi. Napadlo ji, že si měla

donést ten svůj nový suspenzorový přístroj a také si
450
450
vzpomněla na otroky, kteří odtud při minulých Holtzmanových testech spadli a zabili se.
Dvě z nově instalovaných oken vyletěla v oblaku zpevněného skla, střepy se zaleskly ve slunci. K nebi stoupal dým. Norma se zvedla.
Nezraněný Bel Moulay stál se zaťatými pěstmi. Stráže byly okamžitě ve střehu, připraveny vůdce otroků srazit, kdyby se pokusil o sebemenší náznak agrese.
Norma klopýtala zpátky k budově. Rozumově věděla, že štít nejspíš vydržel, ale v hloubi srdce se bála, zda nepřehlédla nějaký drobný nedostatek ve vědcově práci.
Holtzman se vykolébal ven jako vítězný voják, mrkal a odháněl si kouř od tváře. Vypnul štítový generátor a nechal přístroj uprostřed místnosti. Brodil se troskami a vypadal poněkud neupraveně, ale nic mu nebylo.
"Funguje to! Úplná ochrana. Ani škrábnutí." Ohlédl se na zničenou laboratoř. "Obávám se ale, že jsme poškodili určité dost nákladné zařízení." Zděšeně se zamračil a pak vybuchl smíchy.
Cokoli má tělo - lidské nebo strojové - je smrtelné.
Je to jen otázka času.
KOGITOR EKLO ZE ZEMĚ
I se svou dokonalou pamětí založenou na nejspolehlivějších počítačových principech mají myslící stroje svá omezení. Přesnost závisí na metodě shromažďování informací i na gelových obvodech, neuroelektronice a vláknových dvojčlenech konstrukce.
Erasmus proto dával přednost přímému sledování, místo aby se spoléhal na mechanické pozorovatele nebo na zaznamenané události z databází počítačové všemysli.
Robot chtěl být osobně přítomen. Chtěl prožívat.
451
451
Obzvláště když šlo o tak významnou událost jako Serenin porod.
Erasmus vylepšil své pozorování tím, že vytvořil podrobnou síť optických vláken, která zaznamenávala každý okamžik z každé perspektivy. Klinicky už sledoval jiné porody svých plodných otrokyň a nepovažoval to za nic víc než normální biologickou funkci.
Ale Serena v něm vyvolala myšlenku, že mu možná něco ušlo. Erasmus byl odhodlán všechno velmi pozorně sledovat a těšil se na nějaké překvapení.
Škoda, že nebude rodit dvojčata…
Serena ležela na sterilním stole, svíjela se porodními bolestmi, občas se vzpamatovala natolik, aby po něm prskla pár urážek, jindy se soustřeďovala na své biologické

procesy nebo volala Xaviera. Kompletní lékařské detaily zachycovaly implantované diagnostické senzory a monitorovací zařízení, která klouzala po její kůži, zaznamenávala chemické složení jejího potu, analyzovala její pulz, dýchání a další tělesné funkce.
Robota Serenina bolest i její prudce se měnící reakce fascinovaly, a tak ji podrobně studoval a zkoumal, zatímco ona na něj křičela. Ty urážky se ho nedotkly. Bylo to zajímavé, ba dokonce zábavné, že dokáže ještě být tak vynalézavě vzteklá, když by se měla soustřeďovat na porod.
Z ohledu na ni a také proto, aby minimalizoval proměnné v pozorovacím prostředí, udržoval teplotu v místnosti na optimální úrovni. Domácí otrokyně svlékly Sereně šaty, takže teď ležela na stole odhalená.
Prostřednictvím svých všudypřítomných nástěnných skenerů a pozorovacích transočí už Erasmus viděl Serenu nahou mnohokrát. Žádné chlípné zájmy o její tělo neměl, stál jen o klinické podrobnosti, z nichž bude moci učinit širší závěry.
Přejel svou osobní sondou přes celé její tělo, zachycoval pižmový pach, který vydávala, zajímavé chemické reakce. Všechno to považoval za velice stimulující.
452
452
Serena ležela na porodním lůžku; bála se o své dítě i o sebe. Pečovalo o ni šest porodních asistentek přivolaných z porodních kotců.
Erasmus se naklonil těsně k ní. Jeho soustředěné zkoumání Serenu děsilo, zvlášť to, jak z jeho těla každou chvíli vyjela nějaká sonda. Věděla, že mu nemůže skutečně záležet na zdraví pouhé otrokyně a jejího dítěte. Náhlá bodavá bolest v břiše takové myšlenky zahnala a Serena se mohla pouze soustředit na nejzákladnější úsilí každé ženy. V krátkém okamžiku opojení a euforie užasla nad biologickými procesy, které to všechno umožnily, nad stvořením života, nad sdílenou genetickou informací mezi mužem a ženou. Jak si jen přála, aby s ní teď mohl být Xavier!
Zaťala zuby až ji rozbolela čelist; po tvářích jí stékaly slzy. Před očima se jí objevila Xavierova tvář, halucinace zrozená z toužebného přání. Potom přišla ještě horší křeč a ona se nemohla soustředit na nic jiného. Porodní bolesti už trvaly deset hodin a asistentky se snažily nejrůznějšími způsoby zmírnit bolest. Bodaly tenké jehly do tlakových bodů, masírovaly nervová centra, vpichovaly léky. Erasmus porodním bábám poskytl všechno, co potřebovaly.
Dokonce i ve sterilním porodním sále měl robot na sobě lesklé zlaté roucho s modrými ozdobami. "Popiš mi svoje pocity! Co při porodu cítíš? Jsem velice zvědavý."

"Mizero!" vyrážela ze sebe Serena. "Šmíráku! Dej mi pokoj!"
Porodní asistentky si povídaly mezi sebou, jako by tam jejich pacientka nebyla.
"Úplně otevřená…"
"Kontrakce jsou častější…"
"Už je skoro na čase…"
Někde v pozadí, mimo centrum její existence a mi-

453
mo pulz dítěte, slyšela Serena ženské hlasy, tentokrát určené jí. "Tlač!"
Udělala to, ale přestala, když se bolest stala nesnesitelnou a náhle měla pocit, že už to nevydrží.
"Trochu víc!"
Čirou silou vůle překonala bolest, zvýšila své úsilí a cítila, že dítě přichází. Její tělo vědělo, co má dělat.
"Tlač ještě. Dokážeš to!"
"To je ono! Dobře, dobře. Vidím hlavičku!"
A jako by se protrhla hráz, cítila Serena uvolnění tlaku v porodních cestách. Skoro omdlela tou námahou.
Když o chvilku později zvedla hlavu, uviděla porodní báby, jak dítě omývají. Syn! Obrátily dítě k ní a jeho tvář byla přesně taková, jak si ji představovala.
Erasmus stál a díval se. Obraz dítěte se odrážel na jeho zrcadlové tváři.
Serena se už rozhodla, že dítě pojmenuje po svém otci.
"Manione! Vítej, miláčku Manione."
Dítě křičelo a vdechovalo velké doušky vzduchu. Přidržela si ho na hrudi, ale pořád sebou kroutil. Erasmus se na dítě díval a nedal na sobě znát žádnou reakci.
Serena se záměrně tvářila, že tam robot není, a doufala, že aspoň teď odejde a dopřeje jí výjimečnou vzpomínku.
Nemohla od dítěte odtrhnout oči; myslela na Xaviera, na svého otce, na Salusu Secundus a na všechny ty věci, jež toto dítě nebude ve svém životě mít. Ano, miminko mělo dobrý důvod k pláči.
Náhle se jí před očima objevil Erasmus. Silnýma umělýma rukama z organického plastu zvedl novorozence do výše a prohlížel si ho ze všech stran.
Serena byla sice zoufale vyčerpaná a mokrá potem, ale přesto vykřikla: "Nech ho být! Dej mi moje dítě."
Erasmus chlapce obrátil. Robotův lesklý obličejový povlak se proměnil ve zvědavý výraz. Dítě se rozplakalo a začalo sebou mrskat, ale Erasmus ho prostě nevzrušeně uchopil pevněji. Držel nahé miminko tak, aby si mohl podrobně prohlédnout jeho tvář, jeho prs-

454
ty, jeho penis. Malý Manion v té chvíli pomočil robotovi šaty.

Jedna z vyděšených porodních bab se pokusila robotovi otřít tvář a mokrý límec plenou, ale Erasmus ji zahnal. Chtěl o tomto zážitku shromáždit co nejvíc dat, aby o nich pak mohl podle libosti uvažovat.
Novorozenec dál plakal.
Serena se s námahou zvedla z porodního lůžka bez ohledu na bolest a vyčerpání. "Dej mi ho!"
Erasma překvapilo, jak důrazně to řekla, a obrátil se k ní. "Celkem vzato považuji proces biologické reprodukce za příliš neefektivní a nepořádný." S něčím velmi podobným znechucení podal dítě zpátky matce.
Malý Manion konečně přestal plakat a jedna z asistentek ho zabalila do modré pokrývky. Dítě se uvelebilo v matčině náruči. Třebaže Erasmus měl v rukou její život, Serena se ho snažila přehlížet. Nedala najevo strach.
"Rozhodl jsem se, že ti dítě nechám a nepošlu ho do otrockých kotců," řekl robot bezvýrazně. "Interakce matky a dítěte mě zajímá. Zatím."
Fanatismus je vždycky známkou potlačených pochybností.
IBLIS GINJO,
KRAJINA LIDSTVÍ
Když Ajax přicházel přes Fórum ve svém obřím kráčejícím těle, země se chvěla a otroci se s hrůzou ohlíželi, co Titán chce. Iblis Ginjo ze své vyvýšené plošiny sledoval jeho hřmotný příchod, ale snažil se nevypadat nervózně. Sevřel ve zpocených rukou elektronický zápisník. Od krvavé popravy předáka Ohana Freera si Iblis

455
dával obzvlášť dobrý pozor. Byl přesvědčen, že všem svým loajálním otrokům může věřit; byli mu za mnoho zavázaní. Ajax určitě nemohl vědět o plánech, jež Iblis uvedl v život, ani o tajných zbraních, které instaloval a jež jen čekaly na znamení.
Šest dní Iblis dohlížel na velkou pracovní četu u "Vítězství Titánů", megalitického kamenného vlysu zobrazujícího dvacet původních vizionářů. Vlys byl dvě stě metrů dlouhý a padesát metrů vysoký a jednotlivé propojené tabule představovaly mechanické kymeky v hrdinských postojích, jak pochodují po davech lidí, lámou kosti a dělají z masitých těl rosol.
Ajaxův kymek kráčel k dozorčí plošině jako modernější ztělesnění vlysu, odstrkoval dělníky a jednoho starce udupal. Iblisovi ztěžklo srdce v hrudi, ale nemohl se pokusit o útěk. Ajax si ho už našel a předák bude potřebovat všechny své přesvědčovací schopnosti, aby Titánův hněv vůbec přežil.
Co si myslí, že jsem udělal?
Plošina a kymek byli asi stejně vysoko. Iblis se pokoušel tvářit poslušně a podřízeně, ale ne ustrašeně.

Stál tváří v tvář čelní sadě senzorů a optických vláken vestavěných v Titánově hlavě. Hluboce se uklonil. "Vítej, můj pane Ajaxi! Jak ti mohu posloužit?" Ukázal na třesoucí se party otroků. "Naše práce na nejnovějším pomníku pokračuje přesně podle plánu."
"Ano, ty máš vždycky důvod chlubit se svými výkony. Tvoji otroci vždycky udělají všechno co jim řekneš, co?"
"Uposlechnou mých pokynů. Společně pracujeme pro slávu Omniovu."
"A určitě by taky uvěřili každému nesmyslu, který bys jim napovídal." Ajax to říkal zlověstně. "Jak dobře jsi znal zrádce Ohana Freera?"
"S takovými lidmi se nepřátelím." Doufal, že kymek připíše pot na jeho čele těžké práci a ne sílícímu strachu.
"Se vší úctou, můj pane Ajaxi, zkontroluj si naše

456
stavební deníky. Moji lidé pracují velmi pilně, aby tento nástěnný obraz přesně odpovídal všem tvým náročným požadavkům." Ukázal nad sebe, na Ajaxovu podobu na vlysu.
"Deníky jsem už zkontroloval, Iblisi Ginjo." Kymek zakolébal obrovským robotickým tělem. Iblis cítil, jak mu po páteři projelo zamrazení. Co viděl? "Dante ti už dvakrát udělil zvláštní povolení opustit město. Kam jsi jel?"
Iblis musel sebrat veškeré sebeovládání, aby se dál tvářil nevinně. Jestli Ajax o jeho cestách ví, pak zná i odpověď na tu otázku. "Mluvil jsem s kogitorem Eklem. Snažím se vzdělávat."
"Hrethgir málokdy za něco stojí," řekl Titán. "Být po mém, dávno bych už zlikvidoval celý zbytek lidské rasy. Je s nimi zbytečně moc potíží."
"I Titáni byli kdysi lidé, můj pane Ajaxi." Iblis se snažil, aby to znělo dychtivě a spiklenecky. "A Omnius dosud dovoluje některým loajálním a tvrdě pracujícím lidem stát se neo-kymeky. Nemůžu snít?"
Optické senzory na Ajaxově hlavě zablikaly. Jedna jeho umělá končetina se natáhla vpřed a poddajné prsty z plastického kovu vytvořily klepeto, jež mohlo Iblise snadno rozdrtit. Titánův hlasový reproduktor se rozechvěl basovým smíchem.
Úspěšně jsem ho oklamal! Iblis rychle rozvíjel svou lest dál. "Ajaxi, viděl jsi, jak jsem zachránil tvou sochu tady na Fóru. Podobně jsem na této obrovské nástěnné kresbě zkoordinoval práci mnoha umělců a stavebníků, aby byl každý detail dokonalý. Žádnému jinému předákovi bych ten úkol nesvěřil." Potřebuješ mě! chtělo se mu křičet. "Jen málo jiných je schopno takových výkonů - víš to sám."

"Vím ale taky, že mezi otroky jsou zrádci a buřiči."
Ajax začal se svým děsivým tělem přecházet tam a zpátky, takže nejbližší dělníci se rychle odklízeli z cesty. "Třeba jsi jeden z nich."
457
457
Iblis konečně pochopil, že kymek nemá žádný důkaz, že jen loví v kalných vodách. Kdyby ten netvor věděl něco jistě, bez zaváhání by Iblise popravil. Předák se pokusil zakrýt svůj strach pohrdáním. "Ty pověsti jsou falešné, můj pane Ajaxi. Moji dělníci pracovali zvlášť usilovně, aby tvůj obraz na vlysu dostal význačnou pozici a všechna vylepšení." Iblis to říkal co nejpevněji.
Už měl pro Ajaxe připravené překvapení, s nímž se hodlal ve vhodné chvíli vytasit.
Titán obrátil svou mohutnou hlavu, jako by se chtěl lépe podívat. "Vylepšení?"
"Jsi válečník, pane - největší a nejbojovnější ze všech kymeků. Tvůj vzhled má nahánět hrůzu nepřátelům."
"To je pravda." Ajaxe to zřejmě trochu obměkčilo.
"O tvé žvanivosti si popovídáme jindy." Zesílil hlas tak, aby se donesl ke všem nesvobodným dělníkům. "Dost odpočívání! Zpátky do práce!"
Ajax ve svém obřím umělém těle oddusal. Dozorčí plošina se třásla a Iblis se zachytil zábradlí. Zaplavila ho vlna úlevy.
Během celé své diskuse s cholerickým Titánem měl Iblis ruku v kapse na primitivní elektronické vysílačce. Po jednoduchém aktivačním signálu by složitý vlys odhalil své smrtící tajemství, řádku staromódních raketometů, které jeho spoluspiklenci z pracovních týmů nenápadně vestavěli do obrazu.
Iblis už měl za sebou dost dokončených mohutných projektů, aby věděl, že myslící stroje nezkoumají detaily, jakmile byl plán jednou schválen. Kymek si ničivého systému nikdy nevšimne.
Ale časování musí být naprosto přesné. A nejdřív musel pro svou věc získat víc bojovníků.
Když se díval, jak kymek rázuje ke středu města, v duchu nakreslil terč na jeho mozkové schráně. Pokud má dojít k násilné vzpouře, bude tento prastarý a brutální Titán mezi prvními padlými.
458
458
Na okraji staveniště se Ajax podrážděně ohnal jednou paží po skupině otroků odklízejících odpad. Jednomu z nich urazil hlavu a ta se roztříštila o skoro dokončený vlys.
Třebaže byl Titán zřejmě rozčilenější než jindy, Iblis si byl jistý, že za sebou úspěšně zametl stopy.
Temná minulost lidstva hrozí zatmít jeho jasnou

budoucnost.
VORIAN ATREIDES,
HISTORICKÉ ZVRATY
Koráb snů znovu putoval mezi Synchronizovanými světy a nesl své aktualizace Omnia. Všechno běželo zase normálně a podle plánu, obvyklá rutina. Ale zatímco černostříbrná loď vypadala a fungovala jako vždycky, Vorian Atreides se změnil.
"Jak je možné, že nemáš zájem hrát naše obvyklé vojenské hry, Voriane Atreide?" zeptal se Seurat. "Ani ses mě nepokoušel urážet za moje snahy o vtipy. Jsi nemocný?"
"Jsem vzácně zdravý od té doby, co mi otec dal tu život prodlužující proceduru." Vor se díval okénkem na hvězdy.
"Jsi posedlý tou otrokyní," konstatoval konečně robotický kapitán. "Zjišťuji, že když jsi zamilovaný, jsi mnohem méně zajímavý."
Vor se zamračil, vstal od okna a posadil se před oválnou obrazovku databáze. "Konečně se ti povedl dobrý vtip, Plecháči - stroj mi něco vykládá o lásce."
"Není těžké pochopit základní reprodukční nutkání určitého druhu. Podceňuješ moje analytické schopnosti."
"Láska je nepopsatelná síla. Dokonce ani ten nejra-
459
459
finovanější myslící stroj ji nemůže cítit. Ani se o to nesnaž."
"A chtěl by ses tedy rozptýlit nějakou soupeřivou zábavou?"
Vor hleděl na oválnou obrazovku, na níž často čítal Agamemnonovy paměti. Ale bylo tam ještě mnohem víc informací, do nichž se nikdy nenamáhal nahlédnout.
"Teď ne. Chci se podívat do některých databází. Můžeš mi k nim poskytnout přístup?"
"Samozřejmě. Agamemnon mě požádal, abych plnil tvé žádosti o zvýšení znalostí, zvlášť pokud se týkají vojenského plánování. Koneckonců jsi nás zachránil, když na nás na Giedi Primě zaútočili."
"Přesně tak. Chtěl bych vidět Omniovy záznamy o převratu ve Starém impériu, o Času Titánů a o Vzpourách hrethgir. Nejen paměti svého otce."
"Skutečně zajímavá ukázka ctižádosti."
"Bojíš se, že nad tebou budu příliš vyhrávat, když budu víc vědět?" Vor zkoumal seznam souborů a byl rád, že na dlouhé aktualizační cestě bude mít tolik času.
"Od pouhého člověka se nemám čeho bát."
Celé hodiny seděl Vor u obrazovky a procházel nashromážděným bohatstvím informací. Tolik nestudoval od doby, kdy navštěvoval školu pro důvěrníky. Mysl měl zjitřenou myšlenkami na Serenu a očekával, že pokud porovná historické záznamy s Agamemnonovými vzpomínkami, najde několik drobných nesrovnalostí.

Dokonce i kymekovi lze tolerovat, jestliže si válečnické historky trochu přikrášlí. Vora však nakonec šokovalo zjištění, jak radikálně se liší objektivní záznamy všemysli od toho, co popsal Agamemnon.
Horečně pátral v záznamech o Saluse Secundus, Času Titánů a Starém impériu, ohromen tím, co se dozvěděl. Do té doby se Vorian nikdy neobtěžoval něco takového vyhledat, ale teď měl všechny informace přímo před očima.
Můj otec mi lhal! Zkresloval události, přisvojoval si

460
zásluhy, zakrýval rozsah brutality a utrpení - dokonce i Omnius to věděl.
Naopak Serena mu říkala pravdu.
Poprvé v životě pociťoval hněv vůči svým strojovým pánům a svému vlastnímu otci a záblesk soucitu k lidské rase. Jak statečně bojovali!
Já sám jsem fyzicky člověk. Ale co to znamená?
Během Času Titánů napáchal Agamemnon příšerné krveprolití a zkázu na lidech, kteří se jen pokoušeli udržet si svobodu. On a Juno měli na svědomí smrt miliard lidí a kruté zotročení těch zbývajících. To si lidé nezasloužili, jen se pokoušeli bránit.
Není divu, že mě Serena nenávidí, jestliže jsem synem takového strašného vraha!
Vor četl dál. Celá historie tu byla, nezaujatý záznam zachycený výkonnými stroji - a o tom nemohl pochybovat. O tom ne. Stroje by své záznamy nikdy nefalšovaly. Data jsou pro ně svatá; informace musí být přesné. Záměrný klam je pro ně prokletí.
Ke zkreslení takových informací je potřeba lidský mozek. Nebo lidský mozek v těle kymeka.
Trhl sebou, když uslyšel Seuratův hlas. "Co to zkoumáš? Už jsi na to vyplýtval celé hodiny."
Vor se podíval do robotovy zrcadlové tváře a připustil: "Dozvídám se víc sám o sobě."
"K tomu by mělo být potřeba jen minimum studia," pokusil se Seurat o vtip. "Proč se zbytečně namáháš?"
"Někdy je potřeba postavit se k pravdě čelem." Vor zavřel databázi a vypnul monitor.
Robotický kapitán se vrátil k hlavnímu pultu a spojil se se systémy lodi, aby začal přibližovací manévry k planetě. "Tak pojď, jsme u Corrinu. Je čas doručit další aktualizaci."

461
Věda pod pláštíkem prospěchu lidstva je nebezpečná síla, která často zasahuje do přirozených procesů, aniž by rozpoznala následky. Při takovém scénáři je masová destrukce nevyhnutelná.

KOGITOR RETICULUS,
Z VÝŠE TISÍCE LET

Poté, co Tio Holtzman dokončil testování všemi představitelnými střelami a výbušninami, chtěl své osobní štíty co nejrychleji uvést do výroby. Už si promluvil s řediteli továrních středisek v severozápadním důlním pásmu Poritrinu a montážních linek ve Stardě. Při otrocké práci by z toho mohl mít značný zisk. Jen samotné patenty vynesou jeho i jeho patrona lorda Bludda mezi nejbohatší lidi Ligy vznešených.

Bohužel když procházel odhady kapacit a zásob a uvažoval spíše jako obchodník než jako vědec, došel k nevyhnutelnému závěru: Poritrin, poklidná zemědělská planeta, nikdy nedokáže uspokojit takovou poptávku, jakou tento úžasný vynález určitě vyvolá. Lord Bludd nebude příliš nadšený tím, že se takové zakázky budou muset předat nějakému cizímu výrobci, ale Holtzman neměl jinou možnost než se porozhlédnout po jiných výrobních střediscích Ligy.

Než mohl poslat výrobní specifikace do Kolonie Vertree nebo do obnovených a hladových továren na Giedi Primě, rozhodl se, že svůj osobní štít nejdříve vyzkouší s neprojektilovou zbraní, s energetickým paprskem. Intenzivní laserové zbraně se v boji skoro nepoužívaly, protože byly energeticky mnohem náročnější než výbušniny nebo prosté střelné zbraně. Ale i tak si chtěl být jistý.

Přikázal jednomu ze svých strážců, aby pro tuto závěrečnou zkoušku sehnal laserovou pušku ze skladu starých zbraní. Po značně složitém hledání a hromadě povolovacích formulářů byla nezbytná zbraň konečně

462

objevena a přivezena do laboratoří na útesu. Protože se štít osvědčil ve všech předchozích testech, připadala každá další ukázka vědci méně vzrušující - prostě jen další krok v celém procesu. Brzy se začnou sypat zisky.

Norma Cenva se opět ponořila do studia Holtzmanových rovnic. Vědec ji ponechal jejímu posedlému počítání a sám se vyhříval ve vlastním úspěchu.

Při laserovém testu umístil do štítu otroka, protože střílet hodlal sám. Do demonstrační laboratoře si s sebou vzal jen jednoho asistenta, aby zaznamenal výsledky testu, jako to už udělali mnohokrát. Holtzman si hrál s ovládáním prastaré zbraně a pokoušel se přijít na to, jak se z toho střílí.

Dovnitř vběhla Norma; běžela jako neohrabaná holčička. Hranatou tvář měla zardělou a mávala krátkýma rukama. "Počkat! Učenče Holtzmane, jste ve strašném nebezpečí!"

Zamračil se jako přísný otec kárající příliš hlučné

dítě. "Během prvního testu štítu jste byla také skeptická. Podívejte, vždyť ani nejsem terčem té palby."
Její výraz byl děsivě naléhavý a vážný. "Interakce vašeho silového pole a laserového paprsku budou mít obrovské následky - masovou zkázu." Pozvedla k němu papíry pokryté rovnicemi a jejími vlastními nečitelnými těsnopisnými poznámkami.
Netrpělivě sklonil zbraň a ztěžka povzdechl. "Asi mi nemůžete ukázat nějaký podklad pro ten poplach, že?"
Zenšiitský otrok, který měl být terčem, je nervózně pozoroval přes průhledný štít. "Nebo je to zase jedna z těch vašich záhadných intuicí?"
Přistrčila mu výpočty skoro až pod nos. "Učenče, nedokázala jsem najít konkrétní základ té anomálie, když do rovnic pole dosadím faktor spojité laserové energie. Ale rozhodně je tu dramatický potenciál k singularitě."
Holtzman nahlédl do poznámek, ale nic mu neříkaly: řádky byly rozházené, celé kroky vynechané, podivné

463
poznámky představovaly faktory, o nichž ještě nikdy neslyšel. Zamračil se, protože nechtěl přiznat, že to není schopen pochopit. "Moc jasný důkaz to není, Normo - a přesvědčivý také ne."
"A můžete to vyvrátit? Můžete to riskovat? Tohle by mohlo být ještě horší než ta věc s rezonátorem slitin, skutečně velká katastrofa."
Holtzmanova tvář zůstávala kamenná, třebaže ho v mozku zašimraly pochybnosti. Tahle žena je tak výjimečně geniální, že ji prostě nemůže jen tak ignorovat.
Už dlouho tušil, že Norma chápe principy jeho pole lépe než on sám. "No dobře. Když na tom trváte, udělám nějaké to bezpečnostní opatření. Navrhujete něco?"
"Proveďte ten test někde hodně daleko, na měsíci nebo ještě lépe na asteroidu."
"Na asteroidu! Umíte si vůbec představit, kolik by to stálo navíc?"
"Méně než znovu vystavět celou Stardu."
Zasmál se, ale pak si uvědomil, že Norma nežertuje. "Odložím test a budu o tom uvažovat. Ale trvám na tom, abyste dodala důkaz. Podložte tu svou intuici fakty, než se rozhodnu vydat tu námahu a peníze navíc. Nemůžu takovou obrovskou akci podložit jenom tím, že máte strach."
Norma Cenva byla skvělá vědkyně a matematička, ale v mezilidské politice ji nikdy nikdo nevzdělával. Jako naivní dítě se vydala navštívit lorda Niko Bludda v jeho vznešené rezidenci na útesech nad Isanou.
Emailové střešní tašky na vrcholu kuželovité věže byly úplně jiné než obvyklý modrý kov, jaký byl skoro na všech domech ve Stardě. V chodbách stáli Dračí

gardisté jako ještěři se zlatou kůží, s chocholy na přilbách, purpurovými plášti a článkovanými kovovými rukavicemi.
Bludd se zdál být v dobré náladě. Popotáhl si své vlnité vousy. "Vítejte, mladá dámo! Víte, že při nedáv-
464
464
né schůzi na Saluse jsem měl opět příležitost hovořit s vaší matkou? Její Čarodějky právě odrazily další útok kymeků, tentokrát na Rossaku. Je mi jasné, odkud máte to své výjimečné nadání." V modrých očích mu jiskřilo.
Norma se v rozpacích podívala na mozaikovou podlahu. "Ano, lorde Bludde. Moje matka ode mě hodně očekává. Ale jak vidíte," ukázala na své pokřivené tělo, "její fyzické kráse se nevyrovnám nikdy."
"Vnější půvaby nejsou všechno," řekl Bludd a ani se přitom nepodíval na pět nádherných žen, které ho obklopovaly. "Učenec Holtzman je přesvědčený, že máte mysl plnou pozoruhodných myšlenek. Poslal vás on? Chce nám předvést další projekt?"
Dobře oblečená otrokyně přinesla stříbrný tác se dvěma sklenicemi průhledné perlivé tekutiny. Jednu nabídla Normě, která uchopila ozdobný pohár nešikovně do malých ručiček. Lord Bludd upil a Norma se napila s ním.
"Naplánoval si další ukázku," přikývla Norma a zaváhala. "Ale musím vás požádat, abyste zasáhl."
Lord tázavě nakrabatil čelo. "A proč?"
"Učenec Holtzman hodlá vyzkoušet svůj nový štít s laserovou zbraní, existuje však nebezpečí. Obávám se, pane, že by vzájemná reakce mohla být ničivá. Krajně ničivá."
Začala mluvit v matematických výrazech a snažila se své obavy doložit, jak jen dokázala, ale jediný výsledek byl, že šlechtic naprosto zmateně pozvedl ruce.
"A co si o vašich obavách myslí Učenec?"
"Ten důvěřuje mým schopnostem, ale obávám se, že chce provést zkoušku rychle a levně, protože se obává, že by vás nepotěšilo, kdyby vás zatížil velkými výdaji." Polkla a sama se divila své smělosti. "Ale jestli mám pravdu, mohly by následky zlikvidovat celou Stardu a okolí a možná ještě víc."
"Myslíte jako atomový výbuch?" zeptal se Bludd
465
465
ohromeně. "Jak je to možné? Štít je obranná zbraň. Atomové zbraně jsou ničivé za…"
"Interakce druhého a třetího řádu se těžko předvídají, lorde Bludde. Nebylo by moudřejší udělat bezpečnostní opatření i přes ty náklady navíc? Myslete na to, jaké zisky z toho vynálezu Poritrinu poplynou.

Každý důležitý člověk a každá soukromá loď bude chtít mít osobní štít a vy z každého získáte licenční poplatek."
Rozhlédla se, kam by postavila svou těžkou sklenici.
"Na druhou stranu si představte tu ostudu, kdyby se na takový nedostatek přišlo teprve, až bude produkt obecně užíván. Představte si ty ztráty, jaké by vám vznikly."
Šlechtic se podrbal ve vousech a začal si hrát s ozdobnými řetězy, které měl na hrudi. "Dobře, budu to považovat za investici. Učenec Holtzman nám už beztak vydělal tolik, že by se z toho daly jeho výstřední nápady financovat stokrát."
Norma se hluboce uklonila. "Děkuji vám, lorde Bludde."
Norma spěchala sdělit výsledek svému učiteli a vůbec ji nenapadlo, že právě spáchala neodpustitelnou urážku tím, že ho takhle obešla. Očekávala, že člověk jako Tio Holtzman bude o věcech uvažovat racionálně, ne emocionálně, že se ho nedotknou malicherné starosti a osobní konflikty.
Norma, vyrůstající za neustálého kárání své matky, si na urážky vypěstovala hroší kůži. Jak by mohl být veliký Učenec méně rozumný?
Test se konal na pustém asteroidu kroužícím daleko od Poritrinu. Tým stavebních dělníků vyhloubil v testovací zóně plochý kráter a do prachu na jeho dně umístil generátor štítu. Pak z asteroidu odletěli na větší fregatu, mířící na Poritrin.
Norma a Holtzman měli zkoušku pozorovat z malého vojenského člunu, který řídil pilot Armady v záloze.
466
466
Učenec chtěl původně dole v kráteru umístit laserové zbraně se složitým dálkovým odpalováním. Ale Norma, která si uvědomovala jeho starost o náklady, navrhla, že by možná stačilo přeletět přes cíl a vypálit na něj starou laserovou zbraní instalovanou na lodi.
Zatímco pilot naváděl stroj na testovací oblast, nevrlý vědec sotva reagoval na Norminy pokusy o konverzaci. Holtzman se díval dolů na blížící se kráter. Vypadal podrážděně a velice rád by mladé ženě dokázal, že se mýlí. Norma se podívala z okna raketoplánu na dolíky, hromady vratce navršených kamenů, hluboké trhliny způsobené slapovými silami. Vypadalo to tady, jako by tu už k nějaké zkáze došlo.
"Tak ať to máme za sebou," řekl Holtzman. "Pilote, až budete připravený, vystřelte z toho laseru."
Norma se dívala z okna, aby dobře viděla, a raketoplán nalétával nízko nad kráter. "Připravuji se k palbě, Učenče."
Holtzman lhostejně a povýšeně prohlásil: "Uvidíte, že jste si představovala příliš…"

Pilot z laseru vypálil jasný paprsek. Šokující záblesk světla a energie oderval vědci slova od úst. Dokonce i ve vesmírném tichu se rázová vlna zdála hlasitější než úder hromu.
Impulz stoupal a pilot škubl za řídicí páku. "Pozor!" Mocné motory je nesly pryč; akcelerace byla taková, že Norma div neztratila vědomí.
Pak je zezadu zasáhlo obrovské kladivo a hodilo lodí jako hračkou. Raketoplán se nekontrolovatelně roztočil a asteroid se rozpadl v rozžhavené tavící se balvany, jež se od epicentra výbuchu rozlétaly jako loukotě kola.
Zděšený Holtzman se odvrátil od žhnoucího světla a pilot se snažil dostat svůj letoun zase pod kontrolu. Vědec přerývaně, šokovaně dýchal.
Dokonce i Norma vedle něj byla ohromená. Zírala na svého učitele, rty se jí pohybovaly, ale žádná slo-

467
va z nich nevyšla. Ani jich nebylo zapotřebí. Kdyby Holtzman poklidně provedl tento test ve své laboratoři, doslova by vypařil nejen laboratoř, svůj dům a část města, ale možná by změnil i tok Isany.
Pohlédl na Normu nejdříve se vztekem a pak s úžasem. Už nikdy nebude pochybovat o její intuici ani o jejích vědeckých kvalitách.
Přesto však měl pocit, jako by se mu v nitru otáčel nůž; jeho sebejistota i image utrpěly značnou ránu. Jeho příznivec lord Bludd teď bude znát pravdu. Norma otevřeně zpochybnila Holtzmanův úsudek a její pochyby byly jednoznačně oprávněné.
Neviděl možnost, jak zařídit, aby se celý Poritrin - šlechtici, Dračí gardy, dokonce i otroci - nedozvěděl, že ta zakrslá matematička byla lepší než on. Zpráva o této zkoušce se rychle roznese.
Tio Holtzman se velmi dramaticky zmýlil a ta hluboká rána se možná nikdy nezahojí.
Zvířata se musí pohybovat po kraji, aby přežila - kvůli vodě, kvůli potravě, kvůli minerálům. Existence závisí na tom či onom druhu pohybu: buď se pohybuješ, nebo tě krajina zabije tam, kde stojíš.
IMPERIÁLNÍ EKOLOGICKÝ PRŮZKUM ARRAKIS, STARÉ ZÁZNAMY
Pouštní noc byla tichá a klidná. První měsíc už zapadl, méně jasný druhý měsíc visel nad obzorem jako ospalé oko, zežloutlé únavou.
Selim vypadal skoro jen jako stín, když se krčil na balvanu a díval se do temného plástu jeskyní nad sebou. Zdejší vesničany neznal, ani jejich poklady - ale Buddalláh ho dovedl na toto opuštěné místo. Poušť a všichni její obyvatelé byli součástí Selimova záhadného většího

ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

osudu a mladík o svých činech nepochyboval, ani se nenamáhal je ospravedlňovat.
Tito lidé se skoro nestýkali s kmenem naíba Dharthy, ale jako ostatní živořící obyvatelé Arrakis posílali pravidelné výpravy do Arrakis City pro nezbytné zásoby.
Dokonce i s chráněným zemědělstvím a při pečlivém šetření vodou nemohl být žádný pouštní kmen úplně soběstačný.
Ani Selim ne, třebaže se hodně snažil. Kondenzační přístroje ve starých botanických testovacích stanicích mu poskytovaly dostatek vody. Opuštěná skladiště mu dodala většinu potravin. Ale za těch posledních osmnáct měsíců se prastaré zásoby ztenčily, baterie stále slábly a jeden z jeho nástrojů se zlomil. Potřeboval další zásoby, pokud chtěl dál žít svůj osamělý život.
Bůh dal Selimovi mnoho požehnání, mnoho výhod, ale další nezbytnosti si musí obstarat sám. Nepotřeboval chápat, jak všechny ty střípky zapadají do složitého Buddalláhova plánu. Musí to mít nějaký důvod a on na něj jednoho dne přijde.
Selim několik dní pozoroval tohle odlehlé sídlo a sledoval pohyby místních lidí. Hned za ústím tunelu měly ženy úly, odkud mohly včely vyletovat za drobnými pouštními květinami, živořícími v chráněných koutcích skal. Selimovi se sbíhaly sliny. Ochutnal med jen jednou v životě, když naíb Dhartha získal při výměnném obchodu velký džbán toho lepkavého sladidla a každému členu kmene dal trošku ochutnat. Chuť to byla báječná, ale provokující; připomněla ubohým zensunnitům, jak málo radostí v životě mají.
Až Selim uspěje ve svém poslání, ať už je jakékoli, byl si jistý, že potom bude mít med každý den.
Třebaže Selim potřeboval něco ze zásob tohoto sídla, chtěl tu také zanechat dojem. Buddalláh mu ukázal novou sílu, vzniklou z nezávislosti a soběstačnosti, ne ze slepého poslouchání starých zákonů. Nesnášel ty strnulé úzkoprsé příkazy zensunnitů. Všech zensunnitů. Se-

lim by mohl být spokojeným pracovitým členem společenství, kdyby naíb Dhartha neposlouchal Ebrahimova falešná obvinění a nevyhnal ho - na smrt, jak se domníval.
S prázdným vakem na zádech se plížil vpřed; zapamatoval si cestu a zjistil, ve které jeskyni vesničané ukládají zásoby. Ve dne bývala pod dozorem, ale v noci ji příliš nestřežili. Tihle vesničané si byli ve své izolaci jistí a na bezpečnost příliš nedali. Proklouzne dovnitř, vezme si co potřebuje a zmizí, aniž by někomu ublížil.
Bude bandita, Selim Jezdec. Selim psanec.

Tiše šplhal po příkrém svahu a našel nerovnou stezku,
kterou lidé užívali, když scházeli do pouště hledat
koření. Pomalu stoupal až se dostal ke kraji skalního
balkonu, potom se vytáhl nahoru a zamžoural do stínů.
Jak očekával, byla skladová jeskyně plná balených
dovážených potravin, nepochybně draze nakoupených
na kosmodromu. Byly to skutečné lahůdky, ale proč potřebují
obyvatelé pouště takové věci? Selim se usmál.
Vesničané nic z toho nepotřebují, proto má povinnost
zbavit je toho cizího přepychu. Selim si naloží ranec
energetickými tyčinkami a potravinovými doplňky.
Selim nacpal do jednotlivých přihrádek svého batohu
jídlo a náhradní baterie. Našel také semena, důležité
botanické vzorky, s nimiž si zařídí malý skleník
v jedné ze svých opuštěných testovacích stanic. Čerstvá
zelenina bude skvělým doplňkem k jeho stravě.
Z ponku sebral měřítko a sonické kladivo, určené
k lámání kamenů do potřebných tvarů. To by se mohlo
hodit, až si bude připravovat další úkryty - možná tak,
že rozšíří přírodní jeskyně v neobydlených skaliscích.
Selim šťouchal do měkkých přihrádek svého přeplněného
vaku a pokoušel se najít místo pro oba nástroje.
V té tmě byl neobratný, upustil sonické kladivo na
kamennou podlahu. Zařízení při dopadu vyslalo pulz,
který vytvořil v podlaze jeskyně puklinu a otřásl spící
vesnicí jako rána z děla.
470
470
Polekaný Selim rychle shraboval co mohl a oběma
rukama cpal věci do vaku. Přehodil si ho přes rameno
a spustil se přes okraj balkonu. Už teď slyšel podezíravé
výkřiky a zvědavé otázky. Skálu osvětlily svítící tyče
a temné otvory jeskynních vchodů vypadaly jako oči
nějakého náhle probuzeného démona.
Selim postupoval nerovnou stezkou dolů a snažil se
nedělat hluk, ale pod nohou se mu uvolnily malé kamínky.
Ty se odrážely a rachotily po skále dolů.
Někdo posvítil jeho směrem, takže všichni viděli, jak
se mladík krade kamenitou cestičkou. Někdo vykřikl.
Za chvilku už byla jeskynní vesnice vzhůru nohama.
Muži, ženy a děti vybíhali ven, ospale mžourali, gestikulovali
směrem ke zloději a křičeli na něj, ať zastaví.
Selim se neměl kam schovat a těžký vak mu překážel.
Zensunnité se hnali za ním, slézali po žebřících a kamenných
schodech vysekaných ve skále. Selim, vyděšený
ale zároveň rozjařený, vyrazil prudce vpřed a posledním
skokem se dostal první na písek. Prudce se hnal
na otevřenou pláň. Těžkými kroky se zabořil do prachového
povrchu, takže zakopl. Pouštní kočovníci za ním
radostně vykřikli. Prchal dál v naději, že muži zaváhají,
pokud vyběhne příliš daleko do dun. Ale vzhledem

k tomu, jakou váhu nesl, ho nutně museli brzy chytit.
Všechno záviselo na tom, zda bude jejich spravedlivé
rozhořčení silnější než strach ze Šajtána.
Náhle ho něco napadlo. Zpomalil a hrabal se ve vaku,
až našel ukradené sonické kladivo. Poklekl na jednom
svahu duny, ubezpečil se, že nástroj je nastavený na maximum,
a pozvedl ho do výše. Když udeřil, zvuk zaduněl
jako podzemní výbuch a písek se rozlétl do výše.
Zensunnitští vesničané za ním pořád s křikem utíkali.
Selim se dal znovu do běhu po duně dolů. Upadl
a skutálel se, vezl se s pískem dolů, ale sonické kladivo
nepustil. Nakonec se zastavil mezi dunami. Bez dechu
se zvedl na kolena a pak na nohy a začal se plaho-

471
čit k dalšímu oblému hřebenu. "Tak pojď, ty červe stará!
Volám tě!"
Uhodil znovu kladivem; vypadal jako vyhublý buddislámský
kněz bijící do gongu. Na další duně udeřil
potřetí; pouští se rozlehl další naléhavý signál. Muži ze
skalního města už byli blízko, ale Selim běžel dál do
písku. Zdálo se, že zaváhali, už za sebou rozeznával
méně hlasů.
Konečně Selim uslyšel sykavý zvuk, jak z dálky
ohlašoval svůj příchod obří písečný červ. Jeho pronásledovatelé
si ho všimli také a volali na sebe, potom se
nejistě zastavili. Všichni se dívali na červí vlnu, jasně
viditelnou v měsíčním světle, a pak se velkou rychlostí
rozběhli zpátky ke svým skalním obydlím, jako by jim
při pohledu na obludu narostly na zádech trysky.
Selim se zasmál, věděl, že mu Buddalláh nedá ublížit.
Přidřepl na vrcholu duny bez hnutí a díval se, jak
jeho pronásledovatelé mizí. Červ se rychle blížil a nepochybně
se pustí za nimi, protože ho přivolá jejich
vyděšený dusot. Pokud Selim zůstane úplně bez hnutí,
červ ho mine.
Ale představa, že obluda ty lidi polkne, se mu nelíbila.
Honili ho jen proto, aby bránili svá obydlí. Selim
nechtěl, aby kvůli němu umřeli. To nemůže být součástí
Buddalláhova plánu, ale možná se jedná o morální
zkoušku.
Jakmile se červ přiblížil, zeslabil nastavení sonického
kladiva a lehce jím začal bušit - buch, buch, buch.
Jak očekával, červ se obrátil k němu. Selim si připravil
své nástroje a přikrčil se, připraven skočit.
Daleko od něj, ale teprve v polovině cesty ke skalám,
se vesničané obrátili a ohromeně na něj zírali. Jeho postava
se jasně rýsovala v měsíčním světle. Selim stál
vzpřímeně a čekal na červa…
Vysoko na červím hřbetě držel Selim svou poháněcí
tyč a lana. Byl spokojený, že neztratil nic ze své kořisti

472
472
a nikdo nebyl zabit. Obrátil se a v písku uviděl užaslé muže. Viděli ho nasedat na démonického červa, a teď s ním odjížděl do pouště a ovládal ho.
"Jako další splátku za to, co jsem si vzal, vám daruji historku, kterou můžete celé roky vyprávět u večerních ohňů!" zavolal na ně. "Já jsem Selim Jezdec!"
Byl tak daleko, že ho vesničané nemohli slyšet, to však bylo Selimovi jedno. Teď byl teprve čas setby, dosud nepřišla doba, aby odhalil svou identitu. Od této chvíle, místo aby přednášeli poezii a melancholické nářky nad putováním svých předků, si budou vesničané povídat o osamělém muži, který dokáže poroučet červům.
Selimova legenda poroste jako šťavnatý zelený strom, který vyklíčil v jalovém písku, kde by správně neměl vůbec přežít.
Matka a dítě: vytrvalý, ale naprosto záhadný obraz lidství.
ERASMUS,
ÚVAHY O MYSLÍCÍCH BIOLOGICKÝCH JEDINCÍCH
Malý Manion se stal světlým bodem Serenina nesvobodného života - jako svíčka mihotající se v temné jámě.
"Tvoje dítě je výjimečně časově náročný a rozptylující tvor," řekl Erasmus. "Nechápu, proč vyžaduje tolik pozornosti."
Serena předtím hleděla do Manionových velkých bystrých očí, ale teď obrátila obličej k robotově lesklé zrcadlové tváři. "Zítra mu budou teprve tři měsíce. V tom věku ještě nemůže nic dělat sám. Musí růst a učit se. O lidské děti je třeba pečovat."
"Stroje jsou plně funkční od chvíle, kdy jsou naprogramovány," prohlásil Erasmus samolibě.
473
473
"To hodně vysvětluje. Pro nás je život postupným procesem vývoje. Bez péče nepřežijeme," řekla. "O tebe nikdy nikdo nepečoval. Myslím, že bys měl zlepšit způsob, jakým vychováváš děti otroků v kotcích. Měl bys k nim být laskavější, povzbuzovat jejich zvídavost."
"Další z tvých navrhovaných zlepšení? Kolik rušivých změn ještě čekáš, že udělám?"
"Tolik, na kolik si jen vzpomenu. Musel jsi přece vidět sám, že se lidé změnili. Vypadají teď živější, a to zatím zažili jenom drobeček soucitu."
"Tvého soucitu, ne mého. A otroci to vědí." Myslící robot přelil svou pohyblivou tvář v teď už známý zmatený výraz. "Tvoje mysl je samý protiklad, každý den mě překvapuje, že vůbec dokážeš přežít a duševně se nerozložíš. Zvlášť s tím dítětem."

"Lidská mysl je odolnější než si myslíš, Erasme."
Serena k sobě přitiskla dítě. Kdykoli si robot začal stěžovat, kolik rozruchu Manion působí, bála se, že jí miminko vezme. Viděla přeplněné nelidské jesle plné plačících dětí nízké kasty. Třebaže se jí podařilo těm zvířeckým otrokům trochu zlepšit životní podmínky, nesnesla by představu, že by její vlastní dítě mělo být předáno do jejich péče.
Erasmus teď stál vedle veselé sochy mečouna a díval se, jak si Serena ve slunečném odpoledni hraje s dítětem. Oba se šplouchali v jednom z mělkých akvamarínových jezírek vily na terase, odkud byl nádherný výhled na zpěněný oceán. Serena slyšela hukot příboje a křik hus, jež sem letěly oblohou.
Manion, nahý v matčině náruči, cákal a vykřikoval, nešikovně plácal ručičkami ve vodě. Robot Sereně navrhoval, aby také plavala nahá, ale ona trvala na prostém bílém koupacím oděvu.
Erasmus jako obvykle upřeně pozoroval ji a její dítě. Pokoušela se nevnímat jeho pohledy, jen když mohla strávit poklidnou hodinku s Manionem. Už teď by-

474
lo jasné, nakolik bude její syn podobný Xavierovi. Ale bude mít chlapec vůbec někdy stejnou svobodu, stejnou nepoddajnou osobnost a odhodlání bojovat proti myslícím strojům?
Serena Služebnice kdysi uvažovala v širokých pojmech politických a vojenských záležitostí Ligy, ale teď se obávala jen o bezpečí svého dítěte. Její starosti teď byly osobní, konkrétní, ne grandiózní. S novou energií tvrdě pracovala na svých domácích povinnostech, aby získala čas na Maniona a aby Erasmus neměl žádnou záminku ji potrestat.
Robot si musel uvědomovat, že teď nad ní má větší moc než kdy dřív. Zřejmě ho těšilo, když se s ním přela, ale rovněž mu neochotně projevovala vděčnost za drobné svobody, které jí poskytoval. Třebaže svého věznitele nikdy nepřestala nenávidět, věděla, že má její i Manionův osud ve svých rukou.
Když se podívala na výraznou bradu a odhodlaný tvar Manionových maličkých úst, myslela na Xaviera a jeho zatvrzelou oddanost povinnostem. Proč jsem s ním nezůstala? Proč jsem musela letět zachraňovat Giedi Primu? Nemohla jsem projednou zůstat obyčejnou ženou?
Křik hus teď byl silnější, protože letěly přímo nad vilou a nestaraly se o to, jestli na Zemi vládnou lidé nebo stroje. Do patia dopadly bělavé cákance výkalů, jedna dokonce na sochu mečouna těsně vedle Erasma. Robotovi to zřejmě nevadilo. V jeho očích to byla samozřejmá

součást přirozeného běhu věcí.
Manion v jezírku vydal klokotavý zvuk a zahihňal se, hleděl za letícími ptáky. Už ve třech měsících byl zvědavý na všechno kolem. Někdy se pokoušel vytáhnout buclatými prstíky Sereně z vlasů zlatou sponku nebo popotahoval za její třpytivé šperky. Erasmus chtěl, aby je nosila, robot si ji zřejmě připravoval pro roli hostitelky ve své vile, ozdoby domácnosti.
Erasmus přistoupil blíž k jezírku a podíval se svrchu

475
na dítě, které šťastně cákalo v matčině náruči. "Netušil jsem, jaký chaos a vyrušování může takové mimino způsobit v klidné a spořádané domácnosti. Považuji to za krajně zneklidňující."
"Lidem prospívá vyrušování a chaos," prohlásila navenek vesele, třebaže ji zamrazilo. "Tak se učíme inovovat, být pružní a přežít." Vylezla s dítětem z jezírka a zabalila je do měkkého bílého ručníku. "Jen si vzpomeň, kolikrát lidská vynalézavost zkazila Omniovy plány."
"Ale přesto vás myslící stroje porazily."
"A jsme vůbec poraženi, Erasme? Skutečně poraženi?" Pozvedla obočí; to byl jeden z jejích zvyků, které ho strašně rozčilovaly svou nepochopitelností. "Mnoho planet zůstává svobodných. Jestli jste lepší než my, proč se nás tedy tak snažíš napodobit?"
Zvídavý robot nechápal citové pouto mezi matkou a synem. Třebaže mluvila rozhodně, velmi ho překvapilo, jak tato žena změkla. Dříve byla tak bojovná a nezávislá! Zdálo se mu, že od doby, kdy je matkou, se z ní stal úplně jiný člověk. Nikdy mu nesloužila ani s polovinou té pozornosti, kterou věnovala tomu hlučnému, neohrabanému, neužitečnému miminu.
Třebaže tento výzkum lidských vztahů poskytl Erasmovi zajímavá data, nemohl v budoucnosti takový nepokoj ve své domácnosti připustit. Dítě rušilo jeho uspořádaný každodenní život a Erasmus chtěl mít celou Sereninu pozornost pro sebe. Měli spolu před sebou velmi důležitou práci, jestliže se starala o to dítě, nesoustředila se na nic jiného.
Když se Erasmus díval na malého Maniona, jeho tenká pohyblivá maska se přetvářela v dravčí úšklebek. Ten se rychle měnil na nevinný úsměv, jestliže se na něj podívala Serena.
Tato fáze experimentu musí brzy skončit. Uvažoval, jak toho nejlépe dosáhnout.

476
Trpělivost je zbraň, s níž umí nejlépe zacházet ten, kdo zná přesný cíl.

ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

IBLIS GINJO,
MOŽNOSTI ÚPLNÉHO OSVOBOZENÍ

Už po osm zoufale napjatých měsíců pracoval Iblis Ginjo na vlastní pěst, rozhodoval a ve své představivosti odhadoval, jaký je asi rozsah nepokojů mezi otroky. Jako důvěrník se těšil určitým privilegiím, ale nikdy skutečně neviděl, jak jsou jejich životy hrozné; pošetile se domníval, že jeho drobné odměny a chvála dělá jejich dny snesitelnými. Jak to mohli vydržet tolik staletí?

Iblis byl přesvědčen, že musí existovat i jiní tajní vůdci a bojovníci odporu. Kogitor Eklo a jeho pobočník Akim mu přislíbili pomoc a předák mohl jen hádat, jakými zdroji nebo prostředky mohou disponovat. Ovšem kromě Ajaxova neustálého podezřívání a popravy Ohana Freera neměly myslící stroje zřejmě ani tušení, jaké neuvěřitelné povstání se proti nim chystá.

To už se brzy změní.

Celé týdny se Iblis snažil, tiše ale usilovně, šeptal svým věrným dělníkům, verboval je pro svůj okruh odbojářů. Připravil je na možnost vzpoury a oni si přes všechna nebezpečí vzrušeně předávali tuto zprávu mezi sebou dál. Iblis přísahal, že toto povstání nebude jen další beznadějný pokus jako první Vzpoury hrethgir.

Během posledních dvou měsíců odhodlaný Iblis skoro zdvojnásobil počet členů své tajné organizace a mnoho dalších lidí se pokoušelo přidat. Cítil, jak se vlna vzdouvá. Aby se nováček stal členem zvětšujícího se hnutí, musel projít sérií neexistujících jmen a ochranných vrstev, jak to doporučil mnich Akim. Stovky členů jeho organizace byly rozdělené do malých buněk nejvýš o deseti členech, takže každý člen znal totožnost jen několika dalších. A přitom bylo stá-

477

le více těch, kteří sdíleli tuto myšlenku, cíl, vzrušení i opatrnost. Zdálo se, jako by na to čekali tisíc let.

Kogitor Eklo mu poněkud neurčitě vysvětlil, že hnutí může dosáhnout exponenciálního růstu tím, že použije základní biologický model dělení buněk. Členové každé vzbouřenecké buňky dozrají, rozdělí se a vytvoří další, jež budou pokračovat podobně. Dříve nebo později potkají jiné buňky, spojí se a načerpají ze sebe navzájem sílu. Nakonec dosáhne počet rebelů určité kritické hranice a dojde k prudkému vzedmutí energie jako při elektrochemickém výboji…

Nic není nemožné.

Iblis dostával další tajné zprávy v naprosto nepředvídatelných chvílích. Záhadné poznámky byly nepříjemně obecné, neříkaly nic konkrétního o ostatních vzbouřeneckých buňkách ani o tom, co se od něj očekává.

Iblis tušil, že až ke vzpouře dojde, bude velká, ale málo organizovaná, a obával se, že dezorganizace tváří v tvář vysoce strukturovaným myslícím strojům odsoudí lidské hnutí k záhubě. Na druhou stranu se sama nepředvídatelnost lidí může stát jejich největší výhodou.

Jakmile se teď Iblis vrátil domů po třech dnech nepřetržité práce na vlysu Vítězství Titánů, viděl, jak se z jeho domku krade starý otrok. Iblis vběhl dovnitř a na posteli našel další vzkaz. Vyběhl za stařík em na dvůr.

"Stůj! Chci s tebou mluvit."

Starý otrok ztuhl jako králík, který se chystá uprchnout; byl vycvičen k tomu, aby se nikdy nevzpíral příkazům předáka. Iblis k němu doběhl; bylo ještě takové horko, že se přitom zpotil. "Kdo tě poslal? Řekni mi to!"

Otrok zavrtěl vrásčitou hlavou. Po tváři mu přelétl zvláštní skelný výraz. Otevřel ústa a ukázal na ně. Jazyk mu chyběl.

Iblis se nedal odradit a podal mu elektronický záznamník, na němž nejdříve smazal z obrazovky záznamy o práci svých týmů. Muž pokrčil rameny, jako by

478

mu chtěl dát najevo, že neumí číst ani psát. Iblis se zamračil; tohle byl skutečně účinný způsob, jak zabránit prozrazení jednotlivých buněk navzájem. Zklamaně nechal otroka odejít, ale zašeptal mu: "Pokračuj v odporu. Nic není nemožné." Starý otrok mu zřejmě nerozuměl a odběhl.

Iblis se vrátil do svého domku a přečetl si krátký vzkaz. "Brzy se sjednotíme. Nic nás nezastaví. Udělal jsi velký kus práce, ale zatím musíš pokračovat bez naší pomoci." Písmena na tenkém plechu už korodovala a mizela. "Rozvíjej své plány a čekej na znamení."

V dáli, za obřími pomníky kymeků, klesalo žluté slunce za západní obzor. Čekej na znamení!

Iblis přimhouřil oči. Kdyby Omnius nebo někdo z Titánů objevil spiknutí příliš brzy, mohla by se celá vzpoura zhroutit. Předák se nikdy nepovažoval za hrdinu. Pracoval pro osvobození lidí, ale věděl, že část jeho já chce uspět i pro vlastní sebevědomí. Musí využít své schopnosti měnit názory a provokovat otroky k činnosti.

Nebylo těžké přimět otroky snít o svobodě, ale pokud si to promysleli, obávali se potrestání myslícími stroji. Během takových okamžiků pochyb dokázal Iblis pohlédnout na své stoupence a pošeptat jim pár tichých vášnivých slov, jimiž je přesvědčoval, že jejich hnutí je neporazitelné a bude mít úspěch. Měl nad nimi úplnou fyzickou i psychickou kontrolu. Jeho vůdcovské schopnosti ho nikdy nezklamaly a nedávno objevil ještě další, hypnotický rys své osobnosti…

Iblisovy týmy dodržovaly tíživý pracovní plán vlysu Vítězství Titánů. Jeho pečlivě vybraní lidé dřeli pod dozorem jen několika robotických strážců a neo-kymeků, což jim umožnilo potají do díla vestavět smrtící prvky doporučené kogitorem Eklem. Podobně Iblis nainstaloval skryté zbraně na čtyřech dalších pracovištích po hlavním městě. Dokonce i robot Erasmus si vyžádal tým obratných dělníků pro úpravy své vily a Iblis v tom okamžitě viděl možné taktické výhody.

479

479

Ve svém zešeřelém domku držel Iblis v ruce plíšek, teď úplně prázdný. Hodil ho do hromady šrotu, která bude odvezena k recyklaci. Stroje uměly velmi efektivně využívat veškerý materiál a minimalizovat tak výrobní náklady.

Třebaže měl Iblis jen zlomečky informací, sliboval si, že všechny ty kousky nakonec sestaví dohromady. Jeho skupina nespokojených dělníků byla připravena povstat a rozdrtit myslící stroje; jejich potřeba vylít si hněv každým dnem sílila.

Iblis nemůže čekat věčně. Přijde chvíle, kdy bude muset udeřit třeba sám. Doufal jen, že slibované znamení přijde brzy.

Jedním z největších problémů našeho vesmíru je, jak kontrolovat plození a energii v něm skrytou. Tato energie dovede lidi kamkoli a donutí je dělat věci, o nichž netušili, že jich jsou schopni. Tato energie - říkejme jí láska, vášeň nebo jakkoli jinak - se musí nějak vybít. Spoutejte ji a začne být velice nebezpečná.

IBLIS GINJO,
MOŽNOSTI ÚPLNÉHO OSVOBOZENÍ

Celé měsíce toleroval Erasmus to rušivé dítě, ale když byl malý Manion půl roku starý, začínal mít robot dost toho, že jeho vlastní výzkum nepokračuje, jak by měl. Chtěl přejít k dalším zkoumáním a tohle vzpurné dítě mu stálo v cestě. Něco se muselo udělat.

Serena se se svými pokřivenými prioritami chovala k dítěti čím dál ochranitelštěji. Věnovala víc času a energie tomu bezcennému mrněti než Erasmovi. To bylo jednoznačně nepřijatelné. Už se to nikdy nesmí stát.

480

480

Protože ho Serena zajímala, popřál jí víc svobody, než si kterýkoli otrok zaslouží. To dítě jí na oplátku nedávalo nic a ona přitom hltala každý jeho dech a zafňukání. To mu připadalo jako špatná investice času a energie.

Erasmus ji potkal v zahradě mezi záhony; Maniona

nesla v náručí. Neustále zvědavý chlapec potěšeně brblal nad barevnými květy. Mluvila na něj, používala hloupá slova a láskyplný tón. Mateřství změnilo inteligentní a vášnivou Serenu v šaška.
Jednou Erasmus tyto lidské rysy pochopí. Už tak se dozvěděl mnoho důležitého, ale chtěl pracovat rychleji. Serena sama si myslela, že se její robotický pán chová stále divněji a divněji. Sledoval ji jako obludný stín a myslel si, že o něm neví. Jeho stále nepřátelštější reakce na Maniona ji děsila.
Chlapci bylo šest měsíců a uměl už dost rychle lézt, třebaže neobratně, a jako každé dítě měl zvláštní dar dostávat se do potíží, pokud se na něj pozorně nedohlédlo. Serena se bála, že bude rozbíjet křehké věci a nadělá nepořádek, jestliže ho kvůli svým povinnostem musela nechat v péči jiných otrokyň.
Erasmus se o bezpečnost dítěte zřejmě vůbec nestaral. Už dvakrát, když Serena plnila přidělené úkoly, ho robot nechal, aby si lezl po vile, jako by chtěl vidět, jestli Manion přežije nejrůznější nástrahy domácnosti. Jen před pár dny našla svého syna na kraji vysokého balkonu nad dlážděným nádvořím před hlavní budovou. Odtáhla ho do bezpečí a obořila se na Erasma: "Nečekám, že si myslící stroj bude dělat starost, ale ty zřejmě nemáš ani normální zdravý rozum." Tato poznámka ho jen pobavila.
Jindy přistihla Maniona u vnějších dveří robotových zamčených vivisekčních laboratoří, kam nesměla dokonce ani ona. Erasmus ji varoval, aby neslídila. Třebaže ji trápilo, jaké mučení tam asi zvědavý robot pro-

481
vádí na jiných otrocích, kvůli svému dítěti se neodvažovala naléhat.
Bylo to zvláštní; zdálo se, že Erasma přitahují emoce a zároveň jimi pohrdá. Přistihla ho, jak si nad malým Manionem cvičí nadsazené výrazy tváře a jeho proměnlivá syntetická kůže vytvářela celou řadu divadelních masek od odporu přes ohromení po jednoznačnou zlobu.
Serena doufala, že se jí podaří Erasma přesvědčit, že stále ještě nechápe lidskou povahu a že ji musí nechat naživu, aby dostal odpovědi, o něž tolik stojí…
Dnes nesla Maniona vlhkou kapraďovou zahradou. Kráčela s předstíranou lhostejností, když si na opačném konci skleníku všimla dveří a vzpomněla si, že je to zamykatelný vchod do hlavního domu. Erasmus ji jako obvykle posedle sledoval…
Pokračovala ve své obchůzce, zkoumala květiny a záměrně se nedívala na špehujícího robota. Potom, jako by se náhle rozmyslela, proběhla i s dítětem dveřmi

a zamkla za sebou. Byla to jen chvilková úleva od nekonečného pozorování - a jejího pána to vyvede z míry.
Aspoň doufala.
Zatímco spěchala chodbou, Manion se jí v náručí vzpíral a hlasitě nespokojeně křičel. Byl tu s ní zajatý, nespravedlivě odsouzený k tomu, aby strávil zbytek života jako otrok. Xavier - srdce se jí sevřelo touhou po něm - nikdy nepozná svého syna.
Znovu litovala svého smělého rozhodnutí odletět tehdy na Giedi Primu. Byla tehdy plná idealismu a uvažovala pouze o lidstvu, o prospěchu miliard lidí. Nebrala náležité ohledy na svoje blízké, na rodiče, na Xaviera, dokonce ani na plod, o němž tehdy ještě nevěděla. Proč musela brát břímě lidského utrpení zrovna na svá bedra?
Xavier a malý Manion teď za to platili s ní.
V chodbě před ní se z jiných dveří vynořil Erasmus a zastoupil jí cestu. Na svém nereálném obličeji měl

482
rozzlobený výraz. "Proč ses pokoušela utéct, když víš, že je to nemožné? Tahle hra se mi nelíbí."
"Nepokoušela jsem se utéct," protestovala a chránila chlapce.
"Už přece musíš chápat, že každý tvůj čin má následky."
Příliš pozdě si všimla, že se mu v ruce něco třpytí. Zamířil tím na ni a řekl: "Je načase změnit parametry."
"Počkej…" Serena uviděla záblesk bílého světla a jejího těla se zmocnila malátnost. Nebyla už schopná stát. Nohy jí podklesly, jako by se změnily ve vodu. Jak padala, pokusila se ochránit Maniona, který zaječel překvapením a strachy, když se spolu s matkou svezl na zem.
Serena ztrácela vědomí a nemohla udělat nic, aby zastavila Erasma, který k ní přistoupil a vytrhl jí bezmocné dítě z rukou.
Ve svém pitevním a operačním sále si Erasmus prohlížel Serenu. Její nahá kůže byla hladká a bílá, z toho obtížného těhotenství se zotavila překvapivě dobře.
Zatímco ležela v bezvědomí na tvrdé bílé podložce, provedl Erasmus choulostivou operaci. Pro něj to byla rutina, protože si to v posledních dvou měsících mnohokrát cvičil na otrokyních a jen tři ze subjektů zemřely. Nechtěl Sereně ublížit, protože cítil, že ho může ještě mnohému naučit. Tahle procedura byla pro její vlastní dobro…
Serena se konečně probudila, svlečená a zmáčená potem. Paže a nohy měla připoutané a v břiše cítila nejasnou palčivou bolest.
Zvedla hlavu a viděla, že je ve velké místnosti, zřejmě sama. Kde je Manion? Vytřeštila oči úzkostí a hrůzou.

Jakmile se pokusila posadit, ucítila ostré bodnutí v břiše. Podívala se dolů a viděla, že má na podbřišku řez a uměle spojenou jizvu.
483
483
Erasmus rachotivě vstoupil do dveří s tácem plným kovových a skleněných předmětů. "Dobré ráno, otrokyně! Spala jsi déle, než jsem čekal." Položil tác a opatrně uvolnil Sereně zápěstí. "Jen jsem čistil své lékařské nástroje."
Bylo jí strachy špatně a zároveň na něj měla zuřivý vztek. Dotkla se stop po operaci, ohmatala si bolavé břicho. "Co jsi mi to udělal?"
Robot klidně řekl: "Jednoduché opatření, které vyřeší problém nás dvou. Odstranil jsem ti dělohu. Už si nikdy nebudeš muset dělat starosti se všemi těmi nepříjemnostmi kolem plození dětí."
Chamtivost, hněv a nevědomost otravují život.
KOGITOR EKLO ZE ZEMĚ,
ZA HRANICEMI LIDSKÉ MYSLI
Celé měsíce po útoku myslících strojů na Rossak věnovala Zufa Cenva většinu času a energie výcviku dalších kandidátek. Tolik jich už ztratila v psychických požárech proti kymekům!
Aurelius Venport si během krize vedl dobře, úspěšně evakuoval lidi a bezpečně je ukryl v houbových džunglích, zatímco kymekové ničili všechno, nač přišli. Ale Zufa si toho skoro nevšimla. Zatímco Venport soucítil se stresem a zodpovědností, kterou na sebe hlavní Čarodějka brala, nevěnovala svému milenci téměř jedinou myšlenku. Bylo to tak odjakživa a jeho to už začínalo unavovat.
Zufa se nikdy nenamáhala přesvědčit, čeho jsou muži z Rossaku schopní. I přes své telepatické schopnosti nechápala praktické fungování svého chráněného světa. Věděla jen málo o tom, jak vlastenec Venport udržuje ekonomiku Rossaku silnou.
484
484
Celé roky studovaly týmy jeho chemiků léčebné a rekreační potenciály nejrůznějších rostlin, kůr, tekutin a hub z džungle. Vojenští chirurgové a vědci v celé Lize se stali závislí na pravidelných dodávkách léků z rossackých džunglí.
Kromě toho začínal uzavírat smlouvy na nové a účinné luminy, které vymyslela Norma a podělila se s ním o ně. Zisky z jeho obchodních podniků pomohou opravit a rekonstruovat poškozené orbitální plošiny, znovu vybudovat zničená skalní města a rovněž financovat přítomnost většího počtu průzkumných a ochranných lodí na okrajích soustavy.

Zufa si zřejmě myslela, že takové věci jsou zadarmo.
To všechno financovaly Venportovy obchodní aktivity.
Kdyby se rozhodl, mohl by třeba zítra sbalit své kredity
a žít jako král na některé jiné planetě. Ale on patřil
na Rossak. A třebaže mu hlavní Čarodějka dávala najevo
jen velmi málo vřelosti nebo soucitu, miloval ji.
Venport se pro sebe usmíval, když jel po zdvižných
kabelech k plochému chodníku v polymerizovaných
korunách stromů. Mohly tu přistávat malé lodi, třebaže
velké nákladní bárky musely zůstat ve vesmíru, zakotvit
na poškozených orbitálních stanicích a vykládat zásoby
po bednách. Dole v džungli už rychle rostoucí liány
a vysoké rostliny začínaly zakrývat široké spálené
jizvy, jež zůstaly po kymekovských požárech. Příroda
se umí zahojit sama.
Vzhlédl k nebi, jestli uvidí očekávaný člun, a potěšilo
ho, že letí přesně na čas. Díval se jak sestupuje; bylo
to malé soukromé plavidlo, které patřilo tlulaxanskému
obchodníkovi jménem Tuk Keedair, muži, který na
Nepřipojených planetách chytal otroky. Keedair také
prodával biologické orgány, údajně pěstované v dokonalých
nádržích, hlídaných přísnými bezpečnostními
opatřeními Tlulaxu.
Venport byl sám obchodník, ale otroky nikdy nepovažoval
za lukrativní ani rozumné zboží. Tato praxe by-

485
la povolena jen na hrstce planet Ligy, ale Keedair měl
u svých zákazníků dobrou pověst. Kupodivu však ten
člověk chtěl dnes Aureliu Venportovi předložit odlišný
návrh, týkající se jiného zboží než otroků. Zvědavý
Venport souhlasil se schůzkou.
Když malý tlulaxanský člun přistál, Keedair vystoupil.
Obchodník stál s rukama v bok, oblečený v čisté
modré haleně zastrčené v těsných černých kalhotách.
Přes rameno mu jako čestný odznak visel černý cop
protkaný stříbřitými pramínky.
Venport mu na pozdrav podal ruku. Pro tuto příležitost
si oblékl formální kabátec s páskem a vysoké
boty vyrobené z černozelené kůže jednoho stromového
lenochoda. Keedair pozvedl na pozdrav mozolnatou
ruku.
Obchodník řekl: "Přinesl jsem vám ukázat vzorky
a pár nápadů, po nichž se jen oblíznete."
"Slyšel jsem o vás, že máte představivost a jste předvídavý.
Povězte mi o těch svých nápadech."
Čarodějky konaly jednu ze svých nekonečných válečných
porad, proto Venport odvedl svého hosta do
oficiální přijímací síně. Tady byli oba muži sami, popíjeli
silný čaj uvařený z čerstvých bylin z džungle a absolvovali
nezbytné společenské rituály.

Nakonec Keedair vytáhl vzorek hnědavého prášku
a podal mu jej. "Před devíti měsíci jsem tohle objevil
na Arrakis." Venport začichal a na pobídnutí svého hosta
onu silnou, trochu palčivou látku ochutnal.
Téměř neslyšel další Tlulaxanova slova, tak byl soustředěný
na ten pozoruhodný zážitek, který vyžadoval
jeho naprostou pozornost. Třebaže dobře znal různé
oddechové stimulanty a náladové látky z rossackých
džunglí, nikdy si nepředstavoval, že existuje něco jako
tohle.
Melanž jako by pronikla do každé buňky jeho těla,
vyslala impulz energie a vitality přímo do mozku, ale
bez obvyklých smyslových zkreslení. Bylo to potěše-

486
ní, ale ještě něco mnohem víc. Venport seděl a cítil,
jak ho ta látka svádí a uvolňuje, jak ho ovládá, aniž by
ho ovládala. Byl to paradox. Cítil se bystřejší než kdykoli
jindy v životě. Dokonce i sama budoucnost se mu
zdála jasná.
"Moc se mi to líbí," povzdechl spokojeně Venport
a ochutnal prášek znovu. "Možná se stanu vaším nejlepším
zákazníkem."
A už teď tušil, že by dokázal najít v celé Lize víc
kupců, kteří by měli zájem. Mnohem, mnohem víc.
Oba muži se dohodli na podrobnostech, podali si ruce
a pak si nalili další šálek rossackého čaje, tentokrát se
špetkou melanže.
Aurelius Venport souhlasil s tím, že s obchodníkem
odletí až na drsný okraj prozkoumaného teritoria. Bude
to dlouhá a skoro okružní cesta, protože Arrakis byla
tak odlehlá, jak jen známá planeta může být. Ale muž
z Rossaku chtěl vidět zdroj melanže na vlastní oči, aby
pochopil, jak by mohl ze sklizně melanže udělat výnosný
podnik.
Možná si ho po tomhle Zufa všimne.
Většina tradičních vlád rozděluje lidi, staví jednoho
proti druhému, aby oslabila společnost a učinila
ji zvládnutelnou.
TLALOC,
SLABOSTI IMPÉRIA
Byl to imponující vojenský průvod: bitevní skupina
balist a oštěpů Ligy mířila k Poritrinu. Na můstku vlajkové
lodi Armady stál hrdý a vážný segundo Xavier
Harkonnen ve slavnostní uniformě a prohlížel si mírumilovnou
planetu.

487
Lord Bludd jako velkorysý dar Lize vznešených nabídl,
že vybaví lodi Armady novými štíty Tia Holtzmana.
Na kosmodromu ve Stardě byly vystavěny provizorní

hangáry, do nichž by se takové množství lodí
vešlo. Všechna civilní plavidla byla odstraněna, aby
se plocha mohla stát improvizovanou vojenskou základnou
a loděnicí. Celé týmy vycvičených otroků byly
převedeny od svých pravidelných povinností a přiděleny
k práci na instalacích.
Xavier nebyl zcela úplně přesvědčen, že je rozumné
natolik důvěřovat nevyzkoušené technologii, ale rovnováha
sil se bude muset výrazně změnit, než lidstvo
bude moci znovu dobýt kterýkoli z dalších Synchronizovaných
světů. Bylo třeba riskovat.
Obrovité bojové lodi třídy balista sestupovaly z poritrinské
oblohy. Kromě vestavěných zbraní měla každá
loď patnáct set členů posádky, dvacet pěchotních
transportérů, patnáct velkých raketoplánů pro náklad
a vybavení, dvacet malých dopravních člunků, padesát
hlídkových letounů dlouhého doletu a dvě stě rychlých
kindžálů pro vesmírné nebo atmosférické boje. Takové
obrovské lodi jen málokdy přistávaly na povrchu
planety, ale teď balisty dosedaly na vlastních motorech
a jejich trupy se ve slunečním světle leskly.
Po balistách přistály i menší torpédoborce třídy oštěp,
které byly lehčí, ale relativně vzato měly víc zbraní
a používaly se při rychlých rozhodných úderech.
Davy poritrinských šlechticů a svobodných občanů
mávaly a hvízdaly; otroci stáli stranou. Bárky na Isaně
zdravily přehlídku hlubokými tóny rohů. V rámci podívané
doprovázející přílet lodí obklopovaly každé
z větších plavidel letky kindžálů a hlídkových lodí jako
ochranné roje vos.
Jakmile vlajková loď přistála, Xavier vystoupil a přivítala
ho bouře pozdravného volání. Obrovitá balista se
tyčila za ním na ploše, vnější slupku měla plnou mastných
skvrn, které posbírala v nevlídném prostředí ves-

488
míru. Xavier si před těmi dychtivými davy připadal
strašně maličký.
Ale všichni na něj spoléhali a on měl své úkoly.
Po krátké chvíli, v níž se stačil zorientovat, vykročil
vpřed. Po boku mu kráčeli jeho důstojníci a členové
štábu, za nimi v perfektně vyrovnaném útvaru pochodovaly
první jednotky vojáků. Vycvičil je dobře.
Vstříc jim vyšel lord Niko Bludd, doprovázen čtyřmi
významnými poradci a jedenácti Dračími gardisty.
Okázalý šlechtic podal Xavierovi ruku s tak rozmáchlým
gestem, až za ním zavlál plášť. "Vítejte na Poritrinu,
segundo Harkonnene! Třebaže doufáme, že svou
práci pro vás vykonáme co nejrychleji, budou během
vašeho pobytu moji lidé spát klidněji, s vědomím, že
naše planeta je pod vaší velkolepou ochranou."

Později, zatímco lord Bludd předsedal okázalé hostině, Xavier přiděloval úkoly svým důstojníkům. Jeho podřízení velitelé dohlíželi na organizaci pracovních čet na kosmodromu a dokumentovali instalaci Holtzmanových štítových generátorů. Segundo byl opatrný a proto přikázal, aby se nové systémy nejprve použily na jedné letce strážních letounů, aby mohl prověřit práci a vyzkoušet technologii.

Potom poritrinští mechanici zařízení zvětší a instalují mnohočetné, vzájemně se překrývající štíty, které pokryjí zranitelná místa oštěpů a posléze i balist. Pokud se budou štíty během náročných testů a cvičných manévrů chovat dobře, Xavier přikáže dalším bitevním skupinám, aby dočasně přistály na Poritrinu k podobným úpravám. Nechtěl mít příliš velkou část flotily Armady v suchém doku najednou, protože některé světy Ligy by tak zůstaly bez ochrany; nechtěl také, aby některý ze zatoulaných Omniových automatických špehů zjistil, co se děje.

Většina robotické výzbroje sestávala ze střel a výbušnin, inteligentních programovaných bomb, které

489

pronásledovaly svůj cíl až do okamžiku zásahu. Pokud se umělá inteligence nenaučí své střely zpomalit tak, aby štíty prošly, měla by být ochrana dostatečná - a ohromující.

Při přísně tajné informační schůzce se Xavier dozvěděl, že štíty mají jeden ještě významnější nedostatek - svou prudkou interakci s lasery. Ovšem takové energetické zbraně nebyly v bitvě prakticky vůbec používány, protože se ukázaly pro masovou destrukci nevhodné, proto to považoval za přijatelné riziko. Pokud to Armada dokáže udržet v tajnosti před Omniem…

V kuželovitých věžích rezidence lorda Bludda poslouchal Xavier minstrely, jak zpívají chorály a epické písně inspirované napůl zapomenutým navakřesťanským svátkem, který se na Poritrinu ještě občas slavil.

Neměl hlad a stejně nic moc necítil ani nechutnal. Upíjel ze skleničky štiplavého místního rumu, ale alkohol konzumoval střídmě. Nechtěl si snižovat citlivost ani prodlužovat reakční dobu. Vždy připraven.

Za jeho zády pokračovaly oslavy, ale Xavier hleděl z vypouklých oken věže dolů na světla kosmodromu, na žluté a bílé šmouhy, které umožňovaly týmům otroků pokračovat v instalaci štítu ve dne i v noci. Otrocká práce se mu nikdy zvlášť nelíbila, zvlášť proto, že Serena byla silně a otevřeně proti ní, ale na Poritrinu to prostě tak chodilo.

Xavier by byl raději doma s Oktou. Nebyli manžely ještě ani rok a Oktě se brzy narodí jejich první dítě. Zatím

ho ovšem povinnosti vázaly zde. Byl s tímto úkolem smířený. Pozvedl sklenici a zopakoval poslední slova dalšího ze sebechvalných přípitků lorda Bludda. Doprovázen svým pobočníkem kvartem Jaymesem Powderem kráčel Xavier podél prvních řad kindžálů vyrovnaných na vojenské přistávací ploše. Pracovní čety instalovaly jednotku za jednotkou, malé štítové generátory napojené na motory letounů. Xavier, strnule
490
490
rovný a v nažehlené uniformě, se zajímal o každý drobný detail a všechno kontroloval sám. Už nikdy nepřipustí takovou chybu, jaká se stala na Giedi Primě.
Když se podíval na říční deltu, viděl nákladní bárky i osobní lodi připlouvající ze severu. Život na Poritrinu běžel jako obvykle a střet s myslícími stroji se zdál vzdálený. Ale Xavier nikdy nebude mít klid. Třebaže se spokojeně usadil s Oktou, nebyl to život, jaký si plánoval. Myslící stroje zabily Serenu. Xavier věděl, že jeho boj za lidskou svobodu teď má především osobní motiv. Letargičtí otroci pod dozorem mistrů pracovali jen tak, aby se vyhnuli trestu, ale nijak nadšení tou prací nebyli, bez ohledu na to, jak mnoho prospěje lidstvu včetně jich samotných.
Třebaže se Xavierovi otroctví jako takové nelíbilo, současně v něm vzbuzovalo obavy a hněv, jak málo jim záleží na úspěchu. Potřásl hlavou. "Rozhodnutí lorda Bludda přidělit tuto práci těmhle lidem nevzbuzuje zrovna důvěru."
Kvarto Powder se rozhlédl po otrocích. "Tady to není nic neobvyklého, pane."
Xavier stiskl rty. Liga vznešených trvala na tom, že si každá planeta může své záležitosti řešit tak, jak sama uzná za vhodné. "Přesto si ale nemyslím, že nesvobodný člověk bude někdy pracovat dobře. Nechci vidět žádné chyby, Jaymesi - flotila na tom závisí."
Přejel pohledem po pracovních četách a hledal nějakou nepřístojnost. Byl nesvůj z toho, že tak citlivou práci provádí tolik otroků. Zvlášť jeden muž s černým plnovousem, v jehož očích bylo všechno možné, jen ne mírumilovné myšlenky, řídil svůj tým ostrými příkazy v jazyce, jemuž Xavier nerozuměl.
Xavier procházel kolem dělníků a zamyšleně mhouřil oči. Rozhlédl se po ploše, po kindžálech lesknoucích se ve slunci. Jeho instinkt pro nebezpečí ho varoval - pod naškrobeným límcem uniformy se mu doslova ježily chloupky.
491
491
Z náhlého popudu zabubnoval na trup jednoho hlídkového plavidla. Vyběhli odtud dva zamaštění otroci,

kteří právě dokončili práci, a postoupili k dalšímu volnému letounu. Cestou se vyhnuli Xavierovu pohledu.
Udělal čtyři kroky od stíhačky, potom si to rozmyslel a obrátil se zpátky. "Kvarto, myslím, že bychom měli jeden náhodně vybraný kindžál otestovat."
Vyšplhal do kokpitu bojového letounu. Obratnými prsty proběhl kontrolní hlásiče, povšiml si nově instalovaných baterií a zesilovačů, které budou vysílat Holtzmanovy štíty. Zapnul příslušná tlačítka, počkal na hukot motorů a pak zapnul štít.
Pobočník dole na zemi odstoupil. Powder si zastínil oči, protože praskající a skoro neviditelná bublina vzduchu kolem kindžálu se jasně třpytila. "Vypadá to dobře, pane!"
Xavier posunul páčku motoru dál, připraven ke startu. Z výfuku letounu vyšel oblak zplodin, dočasně se zachytil v bublině štítu a pak pomalu unikal ven. Loď pod ním se chvěla a bzučela. Se soustředěně nakrčeným čelem studoval údaje na palubní desce.
Jakmile se však pokusil zvednout kindžál od země, štítový generátor zajiskřil a začal kouřit. Motory nejdříve zeslábly a pak zhasly docela. Xavier se vrhl po ovládání a všechny systémy vypnul, než se zkratují ještě další citlivé obvody.
Vystoupil z letounu, tvář rudou hněvem. "Okamžitě mi přiveďte všechny velitele prací! A uvědomte lorda Bludda, že s ním chci mluvit."
Otroci přidělení právě k tomuto kindžálu zmizeli v davu a přes segundovo zuřivé naléhání se nikdo z otroků, kteří proti němu stáli, nepřiznal, že by o těch chybách něco věděl. Nedbalí mistři považovali všechny otroky za vzájemně zaměnitelné a nevedli si žádné podrobné záznamy o tom, kdo na kterém letounu pracoval.
Bludda ta zpráva nejdříve rozzuřila a potom se začal

492
omlouvat. Popotahoval se za kudrnaté vousy. "Nebudu hledat žádné výmluvy, segundo. Ale ty nedbalé dělníky najdeme a přidělíme je jinam."
Xavier většinu času mlčel a čekal na úplnou analýzu inspekčních týmů, které osobně vybral. Konečně se jeho pobočník, doprovázený Dračími gardisty, vrátil. Kvarto Powder nesl hromádku podrobných zpráv.
"Provedli jsme obvyklou kontrolu kvality, segundo. U všech zdokonalovaných lodí byl jeden z pěti štítových generátorů nainstalován chybně."
"Beznadějná, zločinná neschopnost!" rozčiloval se Bludd a tvářil se jako mrak před bouřkou. "Přinutíme je všechno opravit. Hluboce se vám omlouvám, segundo…"
Xavier se podíval šlechtici zpříma do očí. "Dvacetiprocentní neúspěšnost není pouhá neschopnost, lorde

Bludde. Ať už jsou vaši zajatci zrádci, protože jsou ve spojení s našimi nepřáteli, nebo mají jen zlost na své pány, tohle nemůžeme připustit. Kdyby moje flotila odletěla s těmito loděmi do bitvy, zmasakrovali by nás!"
Obrátil se ke svému pobočníkovi. "Kvarto Powdere, nalodíme všechny štítové generátory na naše oštěpy a odvezeme je do nejbližší vesmírné loděnice Armady."
Formálně se uklonil nešťastnému šlechtici. "Děkujeme vám, lorde Bludde, za vaše dobré úmysly. Za těchto okolností ovšem dávám přednost tomu, aby štíty instaloval a vyzkoušel vycvičený vojenský personál."
Obrátil se k odchodu.
"Okamžitě to zařídím, pane." Powder rázně vykročil z místnosti ven, kolem Dračích gardistů. Bludd vypadal smrtelně zahanbený, ale těžko se mohl s nesmlouvavým velitelem hádat. "Naprosto vás chápu, segundo. Postarám se o to, aby otroci byli potrestáni."
Znechucený Xavier odmítl lordovo pozvání, aby se zdržel na další jídlo. Bludd tedy alespoň jako omluvu poslal na palubu vlajkové lodi tucet beden nejlepšího poritrinského rumu. Xavier si říkal, že si možná dají

493
s Oktou jednu láhev na oslavu jeho návratu domů. Nebo možná počkají, až se narodí jejich první dítě.
Xavier odešel z naleštěné přijímací síně lorda Bludda. Vyměnili si několik srdečných, ale škrobených slov a důstojník pak odešel na svou balistu. Cestou si uvědomil, jak se mu uleví, až bude z této planety pryč.
Život je součet sil, které vzdorují smrti.
SERENA SLUŽEBNICE
Serena se cítila znásilněná; část z ní byla vyrvána a jí zůstala v nitru jen trpká prázdnota. Tím příšerným činem ji Erasmus srazil na pokraj zoufalství, napadl onu tvrdohlavou naději, která ji vždycky držela nad vodou.
Když Serena poprvé kandidovala do Parlamentu Ligy, představovala si, že bude konat důležitou práci ve prospěch lidstva. Věnovala tomu svůj čas, své úsilí a nadšení a nelitovala jediného okamžiku. Když skládala poslaneckou přísahu do rukou svého otce, bylo jí sotva devatenáct a před sebou měla zářivou budoucnost. Oslnivý mladý Xavier Harkonnen spoutal její srdce a oba doufali, že spolu budou mít velkou šťastnou rodinu. Plánovali svatbu, mluvili o společné budoucnosti.
Dokonce i jako Erasmova zajatkyně se pevně držela svých snů o úniku a o normálním životě, který pak povede - doma s Xavierem.
Ale robot ji jen proto, že se to hodilo jemu, sterilizoval jako zvíře, okradl ji o možnost mít další děti. Kdykoli teď viděla ten bezcitný stroj, měla chuť na něj začít řvát. Více než kdy jindy jí scházela společnost

vzdělaných lidských bytostí, jež by jí pomohly překonat
toto těžké období - dokonce i toho obalamuceného
Voriana Atreida. Třebaže Erasmus údajně toužil po-
494
494
chopit lidství, nebyl schopen porozumět tomu, proč ji
tak vyvedla z míry jeho "relativně drobná operace."
Její hněv a stesk potlačily i chytrost, kterou potřebovala
pro slovní souboje s ním. Nedokázala se soustředit
na abstraktní témata, o nichž chtěl Erasmus mluvit.
V důsledku toho s ní byl robot stále nespokojenější.
A co hůře, Serena si toho ani nevšimla.
Když bylo malému Manionovi jedenáct měsíců, byl
její jedinou záchranou, výmluvnou připomínkou všeho,
co ztratila - v minulosti i v budoucnosti. Bylo z něj
už batole, uzlíček energie, který se neobratnými kroky
batolil kolem, rozhodnutý prozkoumat každý koutek
vily.
Ostatní otroci se jí pokoušeli pomoci; viděli její bolest
a věděli, jak se tiše snažila učinit jejich život snesitelnějším.
Serena ale od nikoho nic nechtěla. Měla co
dělat, aby se jakžtakž držela. I tak ovšem Erasmus zachoval
ty změny a zlepšení, které jí slíbil.
Serena dosud pracovala v zahradě a v kuchyni a dohlížela
na Maniona, který zkoumal kuchyňské náčiní
a hrál si s lesklými hrnci. Vzhledem k jejím výjimečným
vztahům s Erasmem ji ostatní domácí otroci sledovali
se zvědavou úctou a přemýšleli, co asi udělá
příště. Kuchaři a pomocníci měli chlapečka rádi a bavili
se jeho neobratnými pokusy o slova.
Manion měl neukojitelnou chuť na všechno se podívat
a všeho se dotknout - od květin a rostlin v zahradách
přes exotické ryby v jezírkách až po peříčko, které
našel na nádvoří. Všechno si prohlížel pozornýma
očima.
Serena teď byla ještě odhodlanější Erasmovi utéct
nebo mu ublížit. K tomu ale potřebovala vědět o nezávislém
robotovi co nejvíc. Usoudila, že klíčem k řešení
té záhady bude, jestliže zjistí, co se přesně děje
v těch zlověstných zamčených laboratořích. Zakázal
jí tam vstoupit, varoval ji, aby "nenarušovala" jeho experimenty.
Přikázal ostatním domácím sluhům, aby jí
495
495
o nich nic neříkali. Čeho se robot bojí? Ty uzavřené
laboratoře musí být důležité.
Musí se nějak dostat dovnitř.
Příležitost se naskytla, když Serena mluvila se dvěma
kuchyňskými pomocnicemi, které připravovaly jídlo
pro lidské pokusné subjekty v laboratorní budově.
Erasmus trval na vysoce energetických jídlech, aby

jeho oběti přežily co nejdéle, ale dával přednost co nejmenšímu objemu, aby se zmenšil "ten nepořádek", když jim způsobí příliš velkou bolest.
Kuchyňský personál akceptoval Erasmův krvavý vkus s úlevou, že sami kuchaři nebyli vybráni k pokusům. Nebo alespoň prozatím ne.
"Co záleží na životě otroka?" zeptala se jedna z žen, Amia Yo. To byla ta otrokyně, která se dotkla Serenina rukávu během robotova "dobrého skutku" v podobě hostiny, a Serena ji viděla pracovat v kuchyni.
"Každý lidský život je cenný," namítla Serena a pohlédla na malého Maniona, "třeba jen proto, že může snít. Musím to tam vidět na vlastní oči." Potom spikleneckým šepotem vysvětlila svůj odvážný plán.
Amie Yo se do toho nechtělo, ale zatvářila se statečně a souhlasila, že jí pomůže. "Protože jsi to ty, Sereno Služebnice."
Protože obě ženy byly přibližně stejně vysoké a těžké, půjčila si Serena bílý plášť a zástěru a poté si zakryla hlavu tmavým šátkem. Doufala, že si transoči drobných rozdílů nevšimnou.
Maniona nechala v péči kuchyňských pomocnic a připojila se k drobné snědé otrokyni. Postrkovaly nadnášený vozík s jídlem z brány ven a dál ke skupině budov, v nichž ještě Serena nikdy nebyla. Strohá vstupní chodba byla cítit chemikáliemi, drogami a lidskými výměšky. Serena se děsila toho, co uvidí. Srdce jí bušilo, potila se, ale šla dál.
Její společnice vypadala nervózně, očima jezdila ze strany na stranu, zvlášť když prošly kódovanou zástě-

496
nou. Společně vešly do vnitřních prostor. Těžký vlhký pach činil vzduch skoro nedýchatelným. V místnosti se nic ani nehnulo. Serena se zapotácela.
Na tohle ji nemohlo připravit nic.
Zkrvavené části lidských těl se vršily na stolech, v bublajících nádržích a na podlaze jako hračky rozházené znuděným dítětem. Na stěnách i na stropě byly cákance čerstvé krve, jako by si Erasmus zkoušel abstraktní umění. Všechno vypadalo čerstvé a mokré, jako by se ta příšerná jatka odehrála v uplynulé hodině.
Šokovaná Serena pociťovala jen znechucení a nekontrolovaný vztek. Proč to robot udělal? Aby uspokojil nějakou morbidní zvědavost? Našel ty odpovědi, o které tak stál? Za takovou cenu!
"Vedle," řekla její společnice roztřeseným hlasem a snažila se odvracet pohled od toho nejhoršího. "Tady už nezbyl nikdo, kdo by stál o jídlo."
Serena klopýtala vedle druhé ženy, která strkala vozík do vedlejšího oddělení. Vyhublí vězni tu byli zavření

v izolovaných celách. Fakt, že tyto pokusné subjekty zůstaly naživu, jí připadal dokonce ještě horší. Bojovala s nutkáním zvracet.
Dlouho snila o tom, že uprchne z otroctví. Teď, když viděla ty hrůzy, uvědomila si, že pouhý únik nestačí. Musela Erasma zastavit, zničit ho - nejen kvůli sobě, ale kvůli všem jeho obětem.
Jenže Serena padla do pasti.
Pomocí skrytých špionážních zařízení ji Erasmus sledoval. Její odpor mu připadal uspokojivě předvídatelný. Celé dny už čekal, že se mu vplíží do laboratoře - třebaže jí tam výslovně zakázal chodit, věděl, že tomuto pokušení už nedokáže dlouho odolávat.
Některé rysy lidské povahy chápal velmi dobře.
Teď, když Serena a její společnice dokončily krmení, vrátí se do bezpečí vily, kde jeho otrokyně nechala své neovladatelné dítě. Erasmus uvažoval, jak by měl nejlépe postupovat.
497
497
Byl čas na změnu. Čas vystavit ji experimentálnímu stresu a sledovat, jak se pokusný subjekt změní. Znal Serenino nejzranitelnější místo.
Erasmus se připravoval na drama, které sám vytvoří, a proměnil tvář znovu v necitlivý ovál. Dusal chodbami, ozvěny hlásily jeho příchod. Než se Serena stačila vrátit ke svému synovi, našel robot Amiu Yo, jak si hraje s dítětem na kuchyňské podlaze.
Když pán domu vešel, neřekl ani slovo. Amia Yo ke zlověstnému robotovi polekaně vzhlédla. Malý Manion vedle ní se podíval na známou zrcadlovou tvář a zachichotal se.
Chlapcova reakce robota zarazila, ale jen na chviličku. Prudce se rozehnal umělou rukou, zlomil Amie Yo vaz a popadl dítě. Kuchyňská pomocnice se zhroutila mrtvá, nestačila ani heknout. Manion se vzpíral a plakal.
Právě když Erasmus zvedl mrskající se dítě do vzduchu, vběhla dovnitř Serena s tváří bledou hrůzou. "Pusť ho!"
Erasmus ji ledabyle odstrčil a Serena zakopla o tělo zabité ženy. Robot bez ohlédnutí vyšel z kuchyně a vykročil po schodech do horních pater vily a k tamním balkonům. Manion se houpal v jeho sevření jako chycená ryba, plakal a křičel.
Serena se zvedla a rozběhla se za nimi. Cestou prosila Erasma, ať jejímu synovi neubližuje. "Potrestej mě, jestli chceš - ale jeho ne!"
Obrátil k ní nečitelnou podobu své tváře. "A nemůžu udělat oboje?" Potom začal stoupat do druhého patra.
Na odpočívadle před třetím patrem se Serena pokusila chytit robota za jednu kovovou nohu přes ozdobné

roucho, které měl na sobě. Nikdy ji neviděl projevovat takové zoufalství a zalitoval, že nepoužil monitorovací sondy, aby slyšel tlukot jejího srdce a mohl ochutnat její vyděšený pot. Malý Manion mrskal nohama a rukama.
498
498
Serena se dotkla synových drobných prstíčků, podařilo se jí ho na okamžik zachytit. Potom ji robot kopl, zasáhl ji přesně do břicha a Serena se skutálela ze schodů dolů.
Znovu se vyškrábala na nohy a bez ohledu na modřiny ho začala opět pronásledovat. Zajímavé - buď se jednalo o známku pozoruhodné odolnosti, nebo sebevražedné zarputilosti. Podle svého předchozího studia Sereny Služebnice Erasmus usoudil, že se pravděpodobně jedná o kombinaci obojího.
Robot se dostal do nejvyššího patra a přešel na široký balkon, odkud bylo vidět na dlážděné nádvoří o čtyři patra níž. Jeden ze strážních robotů vily stál na balkoně a sledoval týmy otroků instalujících nové fontány a vztyčujících nedávno objednané sochy do výklenků. Zvuky jejich nástrojů a hlasů doléhaly v chladném vzduchu až sem nahoru. Strážní robot se obrátil, aby zjistil příčinu náhlého ruchu.
"Stůj!" vykřikla Serena tak ostře, že mu to připomnělo její bývalé vzdorné já. "Erasme, to stačí! Vyhrál jsi. Ať ode mě chceš cokoliv, udělám to."
Robot se zastavil u zábradlí, uchopil Maniona za levý kotník a zvedl ho přes okraj. Serena zaječela.
Erasmus vydal robotovi úsečný příkaz: "Nedovol jí zasáhnout!" Houpal dítětem hlavou dolů nad dlážděným nádvořím, jako když si kočka hraje s bezmocnou myší.
Serena se vrhla vpřed, ale strážní robot ji zastavil. Vletěla do něj tak prudce, že se strážce zapotácel a narazil do zábradlí, než znovu získal rovnováhu a sevřel její paži.
Otroci hluboko dole hleděli na balkon a ukazovali si na ně. Dělníci jako by se v téže chvíli zajíkli a pak ztichli.
"Ne!" Serena zoufale křičela a pokoušela se vytrhnout ze sevření strážce. "Prosím!"
"Musím pokračovat ve své důležité práci. To dítě
499
499
je rušivý faktor." Erasmus se svými dlouhými pažemi houpal dítětem nad nebezpečnou propastí. Roucho mu rozvlnil větřík. Manion se svíjel a hlasitě volal matku.
Serena se prosebně podívala do zrcadlové tváře, ale neviděla tam ani náznak soucitu, žádné ohledy. "Moje dítě! Ne, prosím! Udělám cokoliv…"

Dělníci dole nemohli uvěřit tomu, co viděli.
"Podle jména máš být vyrovnaná." Erasmus to říkal hlasitěji, aby přehlušil křik dítěte. "Jistě to chápeš?"
Vrhla se proti strážnímu robotovi, skoro se vytrhla a zoufale se natáhla po svém synovi.
Erasmus náhle pustil kotník dítěte. Manion padal dolů na kamenné nádvoří. "Tak! A můžeme se vrátit k práci."
Serena zavyla tak hlasitě, že ani neslyšela, jak malé tělíčko dopadlo dole na dlažbu.
Bez ohledu na vlastní nebezpečí Serena vyrvala paži z robotova sevření za cenu sedřené kůže a vrhla se na strážce; narazila jím na zábradlí balkonu. Když se strážce narovnával, vrazila do něj znovu, ještě víc. Robot narazil na nízkou překážku, prorazil sloupek a vypadl do prostoru.
Serena si už padajícího stroje nevšímala, vrhla se na Erasma a bušila do něj pěstmi. Pokoušela se nějak poznamenat jeho hladký obličej, ale jediným výsledkem bylo, že si zkrvavila prsty a polámala nehty. Ve své bezhlavé zuřivosti mu Serena roztrhla krásné nové roucho.
Potom popadla malou kameninovou vázu, která stála na zábradlí, a rozbila ji Erasmovi o tělo.
"Přestaň se chovat jako zvíře," řekl Erasmus. Ledabylou ranou ji srazil stranou, takže se v pláči zhroutila na podlahu.
Iblis Ginjo, který dohlížel na práce na Erasmově nádvoří, sledoval celou scénu s nevěřícnou hrůzou. "To je Serena!" vykřikl jeden z dělníků, když ji nahoře na balkoně poznal. Její jméno začali opakovat i ostatní, jako

500
by ji uctívali. Iblis si na Serenu Služebnici vzpomínal; kdysi prošla jeho rukama, když přijímal nové otroky z Giedi Primy.
Potom robot pustil dítě.
Iblis se vrhl přes nádvoří bez ohledu na možné následky, aby se dítě pokusil chytit. Když dělníci viděli důvěrníkovu statečnou reakci, mnoho z nich ho napodobilo.
O tři vteřiny později stál nad zkrvaveným mrtvým dítětem na chodníku a věděl, že by stejně nedokázal pomoci. I po všech těch hrůzách, které viděl páchat kymeky a myslící stroje, mu právě tato surovost připadala nepředstavitelná. Vzal polámané tělíčko do náručí a vzhlédl.
Serena se teď rvala se svými pány. Dělníci se zajíkli a ucouvli, když shodila strážního robota z balkonu.
S kovovým zábleskem letěl myslící stroj čtyři patra a dopadl na tvrdé dláždění nedaleko od krvavé skvrny, jež tu zůstala po mrtvém dítěti. Se zvukem, jaký vydává kladivo při dopadu na kovadlinu, se strážní robot

rozbil, zohýbal a zkroutil. Ležel na zemi jako nehybná hromádka; kovové a kompozitní části popraskaly a prýštila z nich tekutina gelových obvodů…
Otroci, zděšení a šokovaní, hleděli na to, co se stalo.
Jako troud čekající na jiskru, napadlo Iblise. Lidská otrokyně bojovala se stroji! Zničila robota vlastníma rukama!
Užasle volali její jméno.
Nahoře na balkoně Serena dál křičela na Erasma. Odstrčil ji, byl silnější. Vášnivá odvaha té ženy je všechny ohromila. Může snad být toto sdělení ještě jasnější?
Mezi otroky se ozvaly první zlostné výkřiky vzteku.
Už celé měsíce je Iblis připravoval svými pokyny a jemnými manipulacemi. Teď přišel čas.
Předák se zachmuřeně usmál a vykřikl svou výzvu.
A vzbouřenci se vrhli vpřed - na tento jejich čin se mělo vzpomínat deset tisíc let.
501
501
Monolity jsou zranitelné. Kdo chce přežít, musí zůstat pohyblivý, odolný a mnohotvárný.
BOVKO MANRESA,
PRVNÍ MÍSTOKRÁL LIGY VZNEŠENÝCH
Když bitevní skupina Armady opouštěla Poritrin, davy ve Stardě byly menší a volání mnohem méně bouřlivé. Zvěst o otrocích, kteří zhudlařili tak důležitou práci, se rychle roznesla. Byla to hanba pro celou planetu.
Niko Bludd, hluboce zklamaný, sledoval iontové stopy odlétajících lodí. Pak obrátil svůj hněv proti viníkům. Odletěl ve své vznášedlové plošině nad shromážděné pracovní čety. Jejich zkroušeným dozorcům přikázal, aby nechali všechny dělníky nastoupit k inspekci.
Lord Bludd promluvil do hlasového projektoru, takže jeho hlas duněl z výše na shromážděné otroky.
"Zklamali jste celý Poritrin! Zostudili jste lidstvo. Vaše sabotáž zbrzdila válečné přípravy proti našim nepřátelům. To je velezrada!"
Zamračil se a doufal v nějaké projevy svědomí, pokorné prosby za odpuštění nebo alespoň provinile sklopené hlavy. Místo toho se zajatci tvářili bojovně, jako by byli hrdí na to, co udělali. Protože otroci nebyli občany Ligy, technicky se nemohli provinit velezradou, ale Bluddovi se líbilo, jak závažně a zlověstně to zní.
Tihle hlupáci ten jemný rozdíl stejně nepochopí.
Ohrnul nos a vzpomněl si na starý navakřesťanský trest, míněný jako nenásilný psychologický úder. "Vyhlašuji nad vámi všemi Den hanby. Buďte vděční za to, že segundo Harkonnen odhalil vaši neschopnost dřív, než mohlo dojít ke ztrátám na životech statečných lidí. Ale vaše činy poškodí náš nekončící boj proti Omniovi. Krev ze svých rukou nesmyjete."
A protože věděl, že jsou pověrčiví, křikl na ně ještě

závěrečnou kletbu: "Nechť tato hanba padne na všech-
502
502
ny vaše potomky! Nechť buddislámští zbabělci nikdy
nesplatí svůj dluh vůči lidstvu!"
Rozzuřeně houkl na Dračí gardu, aby s plošinou odletěla
z kosmodromu.
Bel Moulay doufal v podobnou výbušnou situaci. Už
nikdy nebude tolik otroků shromážděno na jednom
místě. Zenšíitský vůdce povolal své bratry do akce.
Dozorci a Dračí gardisté měli rozkaz rozdělit dočasné
týmy a vrátit otroky jejich původním pánům. Mnoho
poritrinské rutinní práce zůstalo nedokončeno, jakmile
v docích na kosmodromu přistály lodi Armady,
a mnoho pánů už vyjadřovalo nespokojenost a chtělo,
aby se život co nejdříve vrátil k normálu.
Ale zajatci se teď odmítli pohnout, odmítli pracovat.
Bel Moulay křikl na ty, kteří stáli dost blízko, aby ho
slyšeli, a probudil tak semínka vzpoury, jež měsíc za
měsícem sázel v tajných hovorech. Mluvil galašsky,
aby mu rozuměli i všichni šlechtici. "Nebudeme se dřít
pro otrokáře! Co nám záleží na tom, jestli nás utlačují
myslící stroje, nebo vy?" Pozvedl pěst. "Bůh ví, že
jsme v právu! Nikdy svůj boj nevzdáme!"
Rozlehl se jednohlasný dunivý křik. Dosud skrývaný
vztek se šířil jako oheň po naftě, rychleji, než Dračí
gardisté a poritrinští šlechtici stačili zareagovat.
Moulay křikl za odlétající vládcovou plošinou: "Niko
Bludde, ty jsi horší než myslící stroje, protože zotročuješ
lidi jako jsi sám!"
Dav zenšíitů a zensunnitů náhle obklopil šokované
dozorce a odzbrojil je. Jeden dozorce s černým šátkem
kolem holé lebky pozvedl pěst a začal chraplavě vykřikovat
rozkazy, ale nevěděl už, co má dělat, když je otroci
ignorovali. Vzbouření dělníci popadli muže za rukávy,
za šedou pracovní halenu, a vlekli ho do vlastní
cely, kde bylo tolik jejich nešťastných druhů drženo během
smrtící horečky.
Bel Moulay už dříve otrokům vysvětlil, jak zasáh-
503
503
nout co nejúčinněji. Musí vzít rukojmí, nesmí se změnit
v dav a šlechtice přímo povraždit. Jen tak budou mít
nějakou naději, že si vyjednají svobodu.
Vousatý zenšíitský vůdce našel několik nepoužívaných
chatrčí a čtyři staré čluny, které se plavily po bažinách,
a jeho stoupenci je zapálili. Plameny šlehaly
k nebi jako oranžové květy a šířily nad kosmodromem
kouř místo pylu. Otroci, jimž náhle nikdo v ničem nebránil,
se vyvalili na přistávací plochu, kde začali vytvářet
překážky, jež by zabránily v přistání jakékoli komerční

lodi.
Někteří z mladých rebelů prorazili vnější kordon ohromených diváků. Rozčilení Dračí gardisté zareagovali nepřiměřeně a začali střílet. Na zemi zůstalo ležet několik mrtvých, ale zbytek vzrušených otroků se hnal do ulic Stardy a zmizel jako ryby v rákosí. Vběhli do uliček, skákali po zakotvených bárkách a do plechových skladišť, kde se setkávali s dalšími zotročenými dětmi, čekajícími jen na takovou příležitost.
Udýchané děti se domlouvaly šakobsou, prastarým loveckým jazykem, jemuž všichni tito zotročení lidé rozuměli. A vzpoura se šířila…
Tio Holtzman byl rozčilený a zmatený; styděl se za to, že první rozsáhlé vojenské využití jeho originálních štítů skončilo tak trapným debaklem. Norma Cenva pracovala na vlastních projektech a Učenec sám měl tak zamotanou hlavu, že si nějakou chvilku nevšiml, že nedostal v pravidelnou hodinu jídlo a že konvice hřebíčkového čaje vystydla. Nakonec znechuceně vzdal počítání složitých integrálů, na něž se vůbec nedokázal soustředit.
Dům a laboratoře se zdály nepřirozeně tiché.
Rozčileně zazvonil na sluhy a pak se vrátil k práci.
Když se ani za několik minut nedočkal od domácích otroků žádné odpovědi, zazvonil znovu a pak křikl do chodby. Uviděl zenšiitskou ženu, kráčející halou, a za-

504
volal na ni. Jen se na něj znechuceně podívala a pak se pohrdlivě obrátila jiným směrem.
Nevěřil vlastním očím.
Sehnal Normu a společně vstoupili do místnosti plné řešitelů rovnic. Tam zjistili, že otroci prostě jen klábosí svým vlastním jazykem a výpočetní pomůcky před nimi leží nedotčeny.
Holtzman zahřímal: "Proč nedokončíte své úkoly? Musíme dodělat několik projektů - a je to důležitá práce!"
Řešitelé jako jeden smetli všechno ze stolů. Vybavení zarachotilo na zemi, papíry se zatřepetaly jako holubí křídla.
Učenec byl šokovaný. Norma vedle něj sice vypadala jako dítě, ale situaci zřejmě chápala lépe než on.
Holtzman křikl na domácí gardisty, ale odpověděl mu jen jeden, zpocený seržant, který svíral své zbraně jako záchranné lano. "Omlouvám se, Učenče Holtzmane. Ostatní Draky odvelel lord Bludd na kosmodrom kvůli těm nepokojům."
Holtzman a Norma vyběhli na vyhlídkovou plošinu, kde se dalekohledem zadívali na ohně hořící kolem kosmodromu. Bylo tam shromážděno velké množství lidí a i z této vzdálenosti slyšel Učenec křik davu.

Jakmile se jejich pán obrátil zády, jeden z řešitelů vykřikl: "Byli jsme dost dlouho otroci! Už pro vás nebudeme pracovat!"
Holtzman se prudce otočil, ale nepoznal, kdo to řekl.
"To jste nejen otroci, ale taky pitomci? Myslíte si, že já se válím na pohovce, když vy pracujete? Neviděli jste, jak v mé pracovně do noci svítí luminy? Tohle zdržování ubližuje celému lidstvu!"
Norma se snažila mluvit rozumně. "Krmíme vás a šatíme, poskytujeme vám slušné bydlení - a jediné, co za to od vás chceme, je pomoc s jednoduchými výpočty. Musíme bojovat proti společnému nepříteli."
Holtzman se do toho vložil: "Nebo byste snad raději

505
byli zpátky na těch svých smradlavých necivilizovaných planetách?"
"Ano!" houkli otroci jednohlasně.
"Sobci pitomí," zabručel a znovu vyhlédl z okna na ohně a pobíhající otroky. "Neuvěřitelné!" Nepovažoval se za zlého pána. Nechtěl na otrocích, aby pracovali tvrději než on sám.
Z vyhlídkové plošiny, kde stáli Holtzman s Normou, vypadala řeka obzvlášť nepříjemně šedá, protože se na ní odrážely tmavé mraky. Norma uvažovala nahlas: "Jestli se tohle povstání rozšíří do polí a do dolů, nebudou na jeho potlačení možná stačit ani vojenské síly lorda Bludda."
Holtzman zavrtěl hlavou. "Ti opovážliví buddislámci myslí jenom na sebe, přesně jako tenkrát, když utekli před Titány. Nikdy nedokázali vidět za ty svoje omezené obzory." Naposledy se zamračil na místnost plnou rozzlobených řešitelů. "Teď vy a já budeme muset ztrácet čas s lidmi jako jsou tihle, místo našich skutečných nepřátel." Plivl na podlahu, protože ho nenapadl jiný způsob, jak dát najevo své znechucení. "Bude to zázrak, jestli někdo z nás vůbec přežije."
Přikázal místnost s řešiteli zamknout a odepřít jim denní dávky jídla až do té doby, než budou zase pracovat. Norma celá nesvá spěchala za ním.
Toho odpoledne dostal lord Bludd seznam požadavků od vůdce povstání. Bel Moulay, chráněn svými stoupenci, vydal prohlášení, v němž žádal propuštění všech zotročených zenšiitů a zensunnitů a bezpečnou dopravu zpátky na jejich domovské planety.
Na obsazeném kosmodromu drželi vzbouřenci jako rukojmí mnoho šlechticů a dozorců. Domy hořely a Bel Moulay pronášel uprostřed davu vášnivé projevy, jimiž přiléval oleje do ohně…

506

Je náboženství pravé, jestliže nic nestojí a nepřináší
žádná rizika?
IBLIS GINJO,
POZNÁMKA NA OKRAJI UKRADENÉHO ZÁPISNÍKU
Načasování bylo klíčové. Celé měsíce připravoval Iblis
své pracovní čety a čekal na přislíbený signál, který
vyvolá násilnou, koordinovanou vzpouru. Ale zasáhlo
něco jiného, událost doslova nepředstavitelná. Zabití
lidského dítěte strojem a neuvěřitelný pohled na jeho
matku, jak bojovala - a zničila robota!
Tento příšerný zločin použil Iblis jako odrazový
můstek a proto ani nepotřeboval své vrozené přesvědčovací
schopnosti. Kolem sebe slyšel křik, tříštící se
sklo, dusot nohou. Zuřící otroctí dělníci nepotřebovali
žádné manipulace - oni to chtěli udělat.
Vzpoura na Zemi vzklíčila a v okolí Erasmovy vily
nabyla na prudké síle. Tři muži srazili z výklenku sochu
orla, jiní převrhli mísu kamenné fontány na nádvoří.
Dav strhával ze stěn popínavé rostliny, rozbíjel okna.
Prorazili si cestu do chodby a sesypali se na dva zmatené
strážní roboty, kteří ještě nikdy neviděli takovou
reakci od údajně ustrašených vězňů. Lidé odervali zničeným
robotům těžké paže se zbraněmi, táhli je s sebou
a stříleli po všem bez výběru.
Vzpoura se musí šířit.
Iblis se obával, že pokud nepokoje zůstanou příliš
lokalizované, přijdou Omniovy stráže a všechny pozabíjejí.
Pokud by však dokázal kontaktovat ostatní skupiny
a vyslat jim signál, vzbouření by dál rostlo od jednoho
sídla k druhému. Doufal jen, že kogitor a jeho
pobočník dokázali tajným plánům napomoci.
Tady v Erasmově vile už dav povstal, ale skutečné
hlavní dílo vzpoury musí proběhnout jinde. Iblis se
rozhlédl kolem - viděl jak se vzrušení stupňuje, jak
křik sílí, a usoudil, že už ho tito lidé nepotřebují.
507
507
Hlavní město osvětloval přízračný žlutý měsíc,
když Iblis vydal dlouho očekávaný příkaz svým základním
skupinkám na ostatních hlavních staveništích.
Uvědomil jejich vůdce, kteří zase vyslali muže
a ženy do ulic s holemi, těžkými nástroji, řezáky a vůbec
s jakoukoli zbraní, jež by mohla být účinná proti
myslícím stojům.
Po tisíci letech nadvlády nebyl Omnius na něco takového
připraven.
Zdivočelí vzbouřenci s sebou jako lavina strhávali
další, dokonce i ty, kteří se nechtěli připojit k rodícímu
se podzemnímu hnutí. Otroci uviděli záblesk naděje
a ničili teď všechno, co se jen trochu podobalo
technice.

Ve tmě osvětlené ohni vystoupil Iblis až nahoru na vlys Vítězství Titánů. Tam uvedl do chodu svou primitivní vysílačku. Skryté systémy zabudované v opracované stěně vyjely ven. Každá megalitická plastika kymeka, kolik jich na zdi bylo, se rozevřela a odhalila smrtící arzenál uvnitř.

Dole na Muzejním náměstí viděl několik neo-kymeků v kráčejících tělech. Neo-kymekové, řízení zrádcovskými lidskými mozky bez těl, se šikovali k boji proti davu lidských vzbouřenců. Nepotrvá dlouho a objeví se další hybridi, nepochybně v bojových tělech naježených zbraněmi. To Iblis nemohl připustit.

Sám řídil palbu. Rakety vyrobené z výbušnin používaných při stavbách vylétly z trubic zabudovaných ve vlysu a vybuchly mezi nepřáteli. Primitivní děla odsekla dvěma neo-kymekům kovové nohy. Kroutili se na zemi a pokoušeli se pokračovat, ale Iblis vystřelil další dva projektily přímo do jejich mozkových schrán. Elektrafluid se rozstříkl a organická tkáň jejich mozků se doslova uškvařila.

I kdyby si Iblisovi spojenci poradili s kymeky a strážními roboty, pořád ještě by se revoluce musela vypořádat s všemocnou všemyslí - Omniem. Iblis stál

508

vysoko nad městem, hleděl na sílící záři požárů a pocítil vlnu sebejistoty a optimismu.

Lidé zalití přízračným měsíčním světlem jásali.

V okázalých prázdných slupkách domů v hlavním městě strojů praskal oheň a rychle se šířil. U kosmodromu vyletěl se strašným výbuchem do povětří sklad zbraní; plameny tam šlehaly stovky metrů vysoko.

Iblis se díval, jak přímo před jeho očima rostou řady jeho stoupenců, a srdce mu překypovalo radostí. Pořád sám nemohl uvěřit rozsahu toho, co se dělo. Odpověděly na jeho výzvu různě rozeseté vzbouřenecké buňky - nebo celý tento požár vyvolal on sám? Jako řetězová reakce, kterou nelze zastavit, se davy hnaly ulicemi a jejich pomstychtivost minutu od minuty sílila.

Přesnost bez pochopení vnitřních omezení je zbytečná.

KOGITORKA KWYNA,
ARCHIVY MĚSTA INTROSPEKCE

Lidé na Poritrinu už měli otroky tak dlouho, že považovali svůj spokojený zhýčkaný život za samozřejmý.

Vzbouřenci teď svírali veškerý planetární obchod ve stále silnějším stisku a zprávy o vzpouře se šířily mezi všechny zensunnitské a zenšiitské dělníky ve Stardě - i dál. Zemědělští otroci přestali sklízet. Někteří podpálili šustící třtinové plantáže, jiní sabotovali zemědělské stroje.

Ismael, který s ostatními mladými řemeslníky tábořil

nad žulovými stěnami soutěsky kolem Isany, strávil stejně jako ostatní vyčerpaní mladíci noc v pleskajících stanech, do nichž se tady vysoko na pláni opíral večerní větřík.
Ismael se prudce vzbudil. Někdo s ním třásl, poznal
509
509
Alída. "Vyplížil jsem se ven a tajně jsem poslouchal dozorce. Dole v deltě povstali otroci! Poslechni si to…
Oba chlapci se vrátili k dosud žhavým uhlíkům svého ohně a krčili se u nich v nočním chladu. Alídovy oči i v tom přítmí zářily. "Já jsem věděl, že nebudeme muset čekat staletí, než budeme zase svobodní." Jeho dech byl cítit kořeněnou kaší, kterou dostali k večeři. "Bel Moulay nám přinese spravedlnost. Lord Bludd bude muset splnit naše požadavky."
Ismael se zamračil; kamarádovo nadšení nesdílel. "Nemůžeš čekat, že šlechta jenom pokrčí rameny a změní něco, co na Poritrinu funguje už stovky let."
"Nebudou mít na vybranou." Alíd zaťal pěsti. "Kdybychom tak byli ve Stardě a mohli se k té vzpouře přidat! Nechce se mi schovávat tady. Chci taky bojovat."
Znechuceně si odfrkl. "Celé dny trávíme tím, že na skále sestavujeme hezké obrázky pro větší slávu našich věznitelů. Copak to má nějaký smysl?" Chlapec se opřel a do hubené tváře se mu vkradl úsměv. "Ale s tím můžeme něco udělat dokonce i tady, víš?"
Ismael se děsil toho, co asi Alíd navrhne.
Za nejhlubší noci, když šli všichni dozorci spát do svých dobře zateplených přístřešků, si Alíd zajistil Ismaelovu spolupráci slibem, že nedojde k žádnému krveprolití. "Jen jim chceme něco dokázat," řekl Alíd a koutky úst měl obrácené nahoru; nebylo v tom však ani trochu veselí.
Oba dva pak spěchali od stanu ke stanu a hledali spojence. Třebaže ve vzdálené Stardě vypuklo povstání, strážci si nedělali příliš velké starosti s hrstkou chlapců vyčerpaných hodinami práce na stěnách soutěsky. Mladíci ukradli ze skladiště několik postrojů. Mozolnatými prsty je zapnuli, přepásali se kolem pasu a hrudi, podvlékli smyčky pod paží, připnuli lana k rumpálům na útesu.
510
510
Čtrnáct mladých otroků se spustilo přes okraj útesu, na jehož stěně se táhla sága dynastie Bluddů v desetinásobné velikosti. Chlapci se hodně zapotili, aby bod po bodu vytvořili tento obraz podle laserem vypálených obrazců navržených pro lorda Bludda.
Teď se mladíci kradmo spouštěli na lanech dolů, pohybovali se po hladkém povrchu skály špičkami bosých

nohou. Alíd se houpal jako kyvadlo, ale přesto
první udeřil ostrým kladivem, srazil barevné dlaždice,
ničil obraz. Vzdálené hřmění peřejí a hvízdání větru
kolem skal zamaskovalo údery nástroje o skálu.
Ismael sestoupil níž než jeho kamarád a otloukal kus
dlaždic s modrou glazurou, jež měly při pohledu z dálky
vytvořit zasněné oko dávného lorda jménem Drigo
Bludd.
Alíd neměl žádný konkrétní plán. Tloukl náhodně,
postoupil o něco stranou, potom vylezl o kousek výš.
Jeho malé kladivo otloukalo stovky dlaždiček jako by
se přes mozaiku přehnala náhodná ničivá smršť. Ostatní
otroci také poškozovali poritrinskou chloubu, jako
by zničením díla mohli přepsat historii.
S tichým hihňáním pracovali několik hodin. Třebaže
ve světle hvězd viděli jeden druhého jen jako nejasné
stíny, Alíd a Ismael se na sebe každou chvíli radostně
usmáli, potěšení tím primitivním vandalismem, a pak
se zase vrátili ke svému dílu.
Nakonec, když se na obzoru objevily první šmouhy
úsvitu, vyšplhali chlapci v postrojích zpátky na útes,
vrátili vybavení do skladiště a vklouzli do svých stanů.
Ismael doufal, že si ještě aspoň hodinku pospí, než je
dozorce vzbudí.
Podařilo se jim vrátit se nepozorovaně. Za úsvitu se
rozječely poplachové signály a rozkřičely se mužské
hlasy, svolávající mladé dělníky. Museli se postavit do
řady na kraji útesu a brunátní dozorci se dožadovali
odpovědí, chtěli znát jména viníků. Zbičovali chlapce
jednoho po druhém, zbili je tak, že několik dní nebu-

511
dou schopni práce; sebrali jim potravinové dávky, snížili
příděly vody.
Ale nikdo z malých otroků samozřejmě nevěděl nic.
Trvali na tom, že celou noc spali.
Zlovolné zničení velkolepého nástěnného obrazu bylo
pro lorda Bludda poslední kapkou. Během vzpoury se
snažil být rozumný a trpělivý. Po celé týdny se snažil
používat civilizované prostředky, aby Bela Moulaye
a jeho stoupence zase přivedl k rozumu.
Vyhlásil sice Den hanby, ale na psychiku těch necivilizovaných
otroků to vůbec nezapůsobilo - bylo jim
to prostě jedno - a lord si nakonec uvědomil, že klamal
sám sebe. Zensunnitské a zenšiitské klany patří na nejzazší
periférii lidské rasy, jsou prakticky jiný živočišný
druh. Ti nevděční primitivové nejsou schopní pracovat
pro společné dobro, spoléhají se jen na trpělivost kultivovaných
lidí. Ti buddislámští fanatici nemají vůbec
žádné svědomí, jak jasně dokázali tím, co udělali.
Otroci sabotovali instalaci štítů na bitevních lodích

Armady a odmítli pokračovat v práci na důležitých nových vynálezech Tia Holtzmana. Ten vousatý vůdce vzal šlechtice jako rukojmí a strčil je do chatrčí pro otroky. Moulay ochromil provoz na kosmodromu ve Stardě, takže znemožnil veškerý vývoz a dovoz a celý planetární obchod se zastavil. Jeho zločinní stoupenci podpalovali domy, likvidovali důležitá zařízení a ničili zemědělské usedlosti. A co hůře, Bel Moulay se dožadoval osvobození všech otroků - jako by svoboda byla něco, co člověk prostě může mít, aniž by si to zasloužil! Tato myšlenka byla políčkem do tváře těch miliard lidí, kteří bojovali a zemřeli, aby se myslící stroje nezmocnily celého vesmíru.

Bludd myslel na zmasakrované lidi na Giedi Primě, na oběti potyčky s kymeky na Saluse Secundus, na Čarodějky z Rossaku, které obětovaly život, aby zlikvidovaly kymeky. Znechutilo ho, že Bel Moulay bouří

512

nespokojené otroky a s jejich pomocí brzdí nejlepší snahy lidstva. Jak sobečtí a drzí jsou ti ničemní buddislámci! Lord Bludd se s nimi snažil komunikovat. Očekával, že dostanou rozum, že pochopí co je v sázce a napraví dřívější zbabělost svých předků. Teď viděl, že to byla pošetilá naděje.

Jakmile se dozvěděl o sabotáži mozaiky, odletěl do rokliny osobně a ze své pozorovací plošiny jen nevěřícně zíral. Sevřelo se mu srdce, když viděl zblízka ty strašlivé škody, které provedli na jeho krásném obrazu - takové znesvěcení hrdých dějin rodiny Bluddů! Takovou urážku lord Niko Bludd tolerovat nebude.

Sevřel zábradlí tak pevně, až mu zbělely klouby. Svůj doprovod tím skoro až vyděsil; nebyli zvyklí na takové odhodlání svého napudrovaného a naparfémovaného pána, který se vždycky jevil jen jako vzdělanec.

"Tohle šílenství musí okamžitě přestat!" Jeho ledová slova byla určena Dračím gardám. Obrátil se na vojáka ve zlaté zbroji, který stál vedle něj. "Víte co máte dělat, veliteli!"

Tiu Holtzmanovi už tak dost komplikovalo život nevysvětlitelné chování jeho otroků. Proto rád přijal pozvání lorda Bludda, aby ho doprovázel. Nemohl se dočkat, až uvidí své nové štíty poprvé použité v praxi ve větším měřítku.

"Jenom cvičení civilní obrany, Tio - ale bohužel nezbytné," řekl Bludd. "Aspoň uvidíme vaše štíty v akci."

Vědec stál vedle vládce na pozorovací plošině. Norma Cenva a hrstka dobře oblečených šlechticů čekali za nimi a dívali se dolů na divoké davy otroků. Vzduch byl cítit kouřem a z obleženého kosmického přístavu se ozývaly hrdelní výkřiky a hněvné popěvky.

Na zemi pochodovaly vpřed Dračí gardy chráněné třpytivými osobními štíty. Jednotka mířila jako nezadržitelný klín do blokovaného kosmodromu s holemi
513
513
a kopími v rukou. Někteří měli Chandlerovy pistole, připravení kosit vzbouřence po tuctech, kdyby na to přišlo.
Holtzman se držel zábradlí a díval se dolů na postupující Draky. "Podívejte, otroci nás nemůžou zastavit."
Norma zbledla a na těle jí vystoupil lepkavý pot. Uvědomila si, jakých jatek bude za chvíli svědkem, ale nebyla schopná proti tomu něco říct.
Muži ve zlatém brnění se ve svém nezadržitelném pochodu ani na chvíli nezastavili, třebaže se jim zuřící otroci pokusili zastoupit cestu. Muži se vrhali proti štítům Draků. Přední řady vojáků lorda Bludda pozvedly kopí a už začaly praštět kosti; stranou odlétl každý, kdo je nechtěl nechat projít. Otroci křičeli, seskupili se a vrhli se ve velkém množství vpřed, ale přes štíty nepronikli.
Draci získávali na průraznosti; pochodovali přímo do středu té potyčky a procházeli davy divokých otroků jako nůž máslem.
Dav couvl a pokusil se utvořit ochrannou bariéru kolem vůdce celé vzpoury. Bel Moulay stál na korbě nákladňáku a křičel v šakobse: "Necouvejte! Držte se svých snů! Tohle je naše jediná šance. Všichni otroci musí držet spolu!"
"Proč takhle nebojovali proti myslícím strojům?" zavrčel Niko Bludd a několik šlechticů kolem něj se zasmálo.
Otroků už teď stálo proti Drakům tolik, že pouhý tlak jejich těl vojáky zastavil. Velitel legie překřikl rámus: "Mám příkaz zatknout zrádce Bela Moulaye. Okamžitě ho vydejte!"
Nikdo ze vzbouřenců se nepohnul. O chvilku později vytáhli Draci Chandlerovy pistole, vypnuli štíty a začali střílet. Křišťálové střepy, ostré jako jehly, se rozlétly kolem, a kam dopadly, stříkala krev a létaly kousky rozervaného masa. Otroci zaječeli a pokoušeli se utéct, ale zjistili, že jsou příliš těsně natlačení kolem Bela Moulaye a nemohou se hnout.
514
514
Vousatý vůdce vykřikoval rozkazy v tom svém záhadném jazyce, ale otroků se zmocňovala panika a jejich jednota se začala rozpadat. Déšť křišťálových šipek je dál masakroval. Stovky jich padly na zem mrtvých nebo zmrzačených.
"Nebojte se," podotkl Bludd koutkem úst. "Mají rozkaz zatknout Bela Moulaye živého."

Norma se odvrátila. Ztěžka dýchala a obávala se, že se už brzy pozvrací přes okraj bárky. Ale pevně stiskla rty a znovu se ovládla.
Jak otroci kolem Bela Moulaye buď umírali nebo prchali, vousatý vůdce popadl hůl a pokoušel se je znovu sešikovat. Ale Dračí gardisté, kteří zahlédli, že mají ke své kořisti volnou cestu, se vrhli vpřed jako násilníci do rvačky. Obklíčili zenšíitského vůdce a srazili ho na zem. Jakmile otroci zpozorovali, že jejich vůdce padá pod smrští ran, zděšeně vykřikli.
Zbylí vzbouřenci viděli, co se Moulayovi stalo, shlukli se do rozzuřených skupinek a pokoušeli se znovu si dodat odvahy. Ale Dračí gardy znovu použily pistole a veškerý odpor se rozpadl ve zmatek a kvílení.
Draci odvlekli Bela Moulaye pryč, zatímco vojenská vozidla a příslušníci pěchoty vtrhli na kosmodrom a zachraňovali z chatrčí uvězněné šlechtice a dámy.
Niko Bludd ze své pozorovací plošiny smutně obhlížel rudé cákance a zmrzačená těla, roztroušená po přistávací ploše. "Doufal jsem, že to takhle daleko nezajde. Dal jsem otrokům několik příležitostí ustoupit, ale nedali mi na vybranou."
I přes to krveprolití nedokázal Holtzman skrýt své potěšení nad tím, jak se jeho osobní štíty osvědčily.
"Jednal jste čestně, mylorde."
Ještě chvíli pozorovali z bezpečné výšky vyčišťovací operace. Pak je Bludd všechny pozval do své přepychové rezidence na oslavu osvobození Poritrinu.
515
515
Každé rozsáhlé hnutí - politické, náboženské nebo vojenské - závisí na epochálních událostech.
PITCAIRN NARAKOBE,
STUDIE KONFLIKTU NA PLANETÁCH LIGY
Když lidská havěť začala na Zemi to svoje povstání, Titán Ajax se zaradoval. Pro něj to znamenalo návrat slavných dnů, a tentokrát nebude muset snášet odpor své milenky Hekaté k přílišnému násilí.
Vybral si své nejlepší gladiátorské tělo, mohutný kráčející kolos ježící se zbraněmi, které si navrhl v naději, že bude moci vyzvat Omnia v aréně. Ajax dával přednost takovým podobám, které byly působivé samotnou velikostí a silou; nestál o nic elegantního a výkonného, spíš děsivého a zastrašujícího. Rád drtil desítky obětí najednou.
Bude to jako Vzpoura hrethgir na Walgisu.
Z pavilonu na vrcholku jednoho ze sedmi vrchů hlavního města, kde se vyráběla kymekovská těla, zachytily Ajaxovy senzory hluk davu, nejdříve tlumený, potom hlasitější. Nesměl ztrácet čas.
Pomocí jemné hydrauliky zvedl svou mozkovou

schránu a instaloval se do válečnického těla. Elektrafluidem probíhaly hněvivé myšlenky, s praskotem do sebe zapadaly neuroelektrické spoje, otevíraly se myšlenkové porty. Všechny zbraně se připravovaly k boji.
Protáhl své mocné víceúčelové paže. Hotovo.
Titán vyšel na pístových nohou na balkon obklopující výrobní pavilon. Z této vyhlídky se podíval na zešeřelé město, v němž se rozhořívaly požáry. Kouř stoupal k nebi a Ajax viděl davy otroků, kteří pobíhali jako švábi. Slyšel rozbíjení plaskla a sykot demolovaných vozidel. Hrethgir zešíleli.
O kus dál na Fóru se ozvalo tlumené zadunění výbuchu, zkreslené vzdáleností. Vzbouřenci ukradli nějaké těžké zbraně, možná je vytáhli z těl poškozených ro-

516
botů. Ajax uvedl do chodu své lovecké systémy a pak vstoupil do nákladního výtahu, který ho dovezl dolů na úroveň ulice. Jestli ti divocí a bláznivi vzbouřenci poškodili jeho nádhernou sochu, pak se bude skutečně velice zlobit.
Dole na úpatí kopce utvořila skupina neo-kymeků a strážních robotů obranný kruh. Pomocí děla na tavné střely pálili doruda rozžhavené projektily na vyjící dav, který se k nim hnal jako splašená zvířata. Každé otrocké tělo, které zasáhly, zažhnulo a rozpadlo se na kouřící oharky. Ale té havěti přibíhalo pořád víc, celé vlny jich byly, třebaže museli vidět, že jdou na jistou smrt.
"Nestůjte tam a neschovávejte se!" zahřímal Ajax. "Co je podle vás lepší, aby oni útočili na vás, nebo abyste vy šli po nich?"
Byla to řečnická otázka. Řada neo-kymeků se vrhla vpřed, jejich bojové končetiny se ježily zbraněmi vytvořenými z tvarokovu. Kymekové rozdrtili první útok šílících rebelů a strážní roboti ustoupili na nové pozice výše na svahu.
Ajax vylezl na vzdušnou stavební plošinu. Řídil ji pomocí příkazových spojů a snadno přelétal nad davy, nad výbuchy a požáry. Titán mířil k Fóru, ale zuřil tak, že měl co dělat, aby ovládl všechny složité systémy svého gladiátorského těla.
Na různých místech města viděl myslící stroje uzavírat další obranné bariéry. Očekával, že se tato neorganizovaná vzpoura bude už touto dobou rozpadat a kolísat.
Pouze dnes byly zabity tisíce lidí. Ale je možné, že zábava teprve začíná.
S chvosty ohnivých jisker vyletovaly z vlysu Titánů rakety. Ajax spojil několik optických vláken, zvýšil jejich rozlišení a rozeznal člověka, který stál na vrcholu obrovské kamenné zdi a ze skrytých zbraní pálil:

zrádcovský předák Iblis Ginjo! Ajax ho celou dobu
podezíral…
517
517
Se zuřivým hněvem viděl, jak roje těch nevděčných
tvorů pomocí lan a malých výbušnin strhávají mohutné
sloupy podpírající majestátní sochy Titánů. Z letící plošiny
viděl svou vlastní kolosální sochu hroutící se na
dláždění. Ta luza začala radostně hulákat. Z rozpadajícího
se vlysu vylétla další primitivní raketa.
Ajax zrychlil plošinu a obletěl obrovský reliéf velkým
obloukem, aby se přiblížil zezadu, kam prskající
rakety nedostřelily. Obrovská socha jeho lidské podoby
ležela rozbitá na kamenném dláždění jako padlý král.
Ajax utrhá Iblisi Ginjovi všechny údy jeden po druhém
a pořádně si vychutná jeho jekot.
Náhle se celá jedna část monumentu otočila a obloha
se rozzářila mnoha oranžovými ohni - výbuchy z obrovské
baterie raket namířených na Ajaxe. Jedna z nich
zasáhla podvozek létající nákladní plošiny a těžký letoun
se roztočil a začal padat.
Titán se z něj svezl a dopadl na náměstí s rachotem
zohýbaných hydraulických končetin a pancířů kolem
jeho mozkové schrány. Vznášedlová plošina obrovskou
silou dopadla na vlys, srazila ho k zemi a poškodila raketomety.
Kameny v místech, kam dopadlo Ajaxovo gladiátorské
tělo, byly rozdrcené na prach, jeho integrované
systémy sebou škubaly a trhaly; neuroelektronika blikala.
Ajaxův mozek bez těla, uložený ve schráně, se
vařil sprškou chybných dat a zkreslených vjemů z poškozených
myšlenkových portů. Obklopovaly ho rozbité
pomníky střežené nevděčnými lidmi.
Slyšel, jak Iblis křičí na dav a pobízí ho, aby se na
padlého Titána vrhl. Mohutným myšlenkovým vzmachem
přes myšlenkové porty Ajax znovu nastartoval
systémy svého bojového těla, propojil je mimo poškozené
neuroelektrické spoje. Pořád ještě mohl bojovat,
jen kdyby se dokázal zvednout na nohy.
Zuřivý dav se na něj sesypal, ale Titán se rozehnal
umělými končetinami a setřásl je. Konečně se vztyčil
518
518
na silné, ale poškozené nohy, které ho nechtěly spolehlivě
nést. Naklonil se na jednu stranu a začal bez míření
pálit z plamenometů, aby vzbouřence zahnal. Místo toho
přelezli těla svých padlých druhů a hnali se dál…
Než Ajax stačil znovu získat rovnováhu nebo dokončit
rekalibraci svých optických vláken tak, aby jasně
viděl, co se to děje, Iblis vytáhl z poškozeného vlysu
malou raketu a vypálil ji ručně. Ajaxovi fungovala jen
polovina systémů; pokusil se uhnout jí z cesty, ale syčící

střela poškodila jednu z jeho šesti nohou, vyvedla kymeka z rovnováhy a vyryla nepravidelnou díru v poškozeném dláždění.
Prastarý válečník zařval svým hlasovým syntezátorem a obrátil své pancéřované tělo k Iblisovi a k poškozené zdi. Zdivočelí otroci se rojili po troskách Fóra, vrhali se na kymeka jako myši snažící se udolat zuřivého býka.
Ajax škubal svým nemotorným tělem a srážel ze sebe tu havěť, dupal po nich, válcoval každého, kdo mu přišel do cesty. Ale už se k němu hnali další vzbouřenci, bušili do jeho kymekovského těla primitivními kyji a pálili po něm z ukradených zbraní. Zuřící Ajax jich pobil nebo zmrzačil desítky a sám sobě další škody nezpůsobil, ale samo to množství lidí kolem a jeho poškozená noha ho brzdily.
Shora ze zdi křičel Iblis: "Zabil miliardy lidí! Zničte ho!"
Jen miliardy? To bylo určit víc!
S prudkým vzepětím mechanické energie se Ajax převalil přes dav vzteklých lidí a začal lézt po kamenném reliéfu vzhůru za pomoci obratných svěráčků a bodců, které vystrčil z těch končetin, jež dosud fungovaly.
Iblis stál nahoře na zdi a velel svým pošetilým vzbouřencům. Když Ajax šplhal, desítky otroků mu visely na článkovaném těle tak, že je nemohl setřást.
Rozháněl se jednou ze svých pěti nedotčených nohou, zatímco ostatní používal k výstupu na monolit.
519
519
Ten otrok shodil shora malou pumu, která vybuchla na tvarované zdi, takže kymek se jen ztěžka udržel.
Tucet poblázněných otroků z něj spadlo, jak je srazila tlaková vlna. Ale ještě víc jich pořád zbylo na něm.
Titánovo mechanické tělo se ztěžka naklonilo; na záda mu vylezli další lidé a poškozovali mu jednotlivé části těla řezáky a termotyčemi.
O několik vteřin později vzbouřenci přervali neuroelektrické obvody a vytrhli ovládací spoje vedoucí od jeho chráněné mozkové schrány, takže Titánovo gigantické tělo účinně paralyzovali. Ajax cítil, jak ho táhnou pryč od zdi a jak padá dozadu.
Jakmile dopadl na zem přímo mezi ukřičené hrethgir, slyšel jejich jekot a stovky jich rozdrtil. Zvuky jejich bolesti mu zněly jako hudba. Ale Ajax se nemohl pohnout, ležel ve svém válečnickém těle nehnutě jako obrovský otrávený hmyz.
"Já jsem Titán!" zařval.
Svými rozesetými optickými vlákny viděl Ajax zrádcovského předáka, jak stojí na ramenou otroků a ukazuje na kymekovu hlavu. "Strhejte mu ty pancíře, tady!"

Ajaxovy myšlenkové porty zaznamenaly odstranění štítu, což odhalilo jeho mozkovou schránu.
Iblis se teď s triumfálním úsměvem vyšplhal na škubající se Titánovo válečné tělo s improvizovaným kyjem v ruce. Rozesmátý předák se holí rozmáchl a rozbil okrouhlé slisklenéné stěny schrány.
Bušil znovu a znovu a jeho stoupenci mu přiběhli na pomoc, mlátili a tloukli a tříštili, dokud schrána nepukla. Pak rozmlátili organický mozek na pouhou šedou kaši, z níž prýštil namodralý elektrafluid.
Iblis v euforii z toho, co dokázali, vylezl na nejvyšší bod těla mrtvého Titána a vítězně zavyl. Jeho volání stoupalo výš než plameny požárů, které hltaly strojové město.
Dav, který byl svědkem smrti jednoho z největších kymeků, se rozzuřil ještě víc. Zpráva se rychle roz-

520
nesla a rozvzteklení vzbouřenci se obrátili proti všem projevům a symbolům strojových pánů. Neo-kymekové a strážní roboti z obranných zón prchali a rebelové je pronásledovali.
Všudypřítomný Omnius neměl jinou možnost, než učinit rozsáhlá protiopatření.
Nejsme jako Mojžíš - neumíme vyvolat vodu z kamene… přinejmenším ne za přijatelnou cenu.
IMPERIÁLNÍ GEOLOGICKÝ PRŮZKUM ARRAKIS, STARÉ ZÁZNAMY (JMÉNO VÝZKUMNÍKA NEUVEDENO)
V odpoledním žáru Arrakis zensunnitští kočovníci zavázali Aureliu Venportovi přes oči kus špinavého hadru.
Lidé z pouště nevěřili ani Tuku Keedairovi a s tlulaxanským obchodníkem zacházeli stejně nedůstojně.
Venport se to rozhodl považovat za součást investice.
Trvalo jim skoro pět měsíců obtížného cestování s mnoha nepravidelnými starty a zastávkami na nejrůznějších zapadlých planetách, jen aby se sem dostali. Teď už to vydrží.
"Půjdeme teď pěšky," řekl naib Dhartha. "Můžete spolu mluvit, ale nejlepší bude, když rozhovory omezíte na minimum. Vyplýtvaná slova znamenají vyplýtvanou vodu."
Venport cítil všude kolem sebe lidi, kteří je vedli vpřed. Chvíli mu trvalo, než si zvykl, a často zakopával, protože zvedal nohy výš než obvykle, jak zkoumal písečný povrch. Země byla nerovná, ale postupně se mu dařilo kráčet čím dál lépe.
"Co píseční červi?" zeptal se Keedair. "Nemusíme se bát?"
"Jsme za červí hranicí," odpověděl nevrle Dhartha.

521

"Pásmo hor nás odděluje od velkého bledu, kde sídlí démoni."
"Nejsem přesvědčený, že je tohle úplně nutné," podotkl Venport a plahočil se dál.
Dhartha trval na svém - nebyl zvyklý, aby někdo zpochybňoval jeho rozkazy. "Je to nutné, protože jsem to řekl. Ještě nikdy žádný cizinec - dokonce ani z této planety - neviděl naše skrytá společenství. Mapy nemáme."
"Samozřejmě. Podřídím se vašim pravidlům," broukl Venport. "Pokud mi hodláte dodat koření."
Třebaže džungle v Rossaku oplývaly neobjevenými farmaky a exotickými halucinogeny, žádný z nich zřejmě neposkytoval ony pozoruhodné účinky melanže.
Venport cítil, že tato látka rozhodně stojí za bližší zkoumání, i přesto, jak daleko musel cestovat a jakému nepohodlí byl vystaven.
V posledních několika měsících Aurelius snadno prodal Keedairův zkušební náklad požitkářům ochotným zaplatit závratně vysokou cenu. A třebaže si Venport polovinu zisku nechal, Keedair si přesto vydělal dost slušnou sumu, větší, než jakou by získal za náklad prvotřídních otroků. A protože toho roku neprodělal, nemusel si ani ustřihnout svůj drahocenný cop.
Venport zakopl o něco tvrdého. Zaklel a skoro padl k zemi, ale někdo ho popadl za paži a podepřel ho.
"Vaši lidé nosili melanž po nákladech a trvalo to celou věčnost, než se nákladní prostor lodi naplnil," ozval se několik kroků před ním Keedairův hlas.
Venport pokračoval. "Naíbe Dhartho, doufám, že v budoucnu dokážeme vytvořit nějaký výkonnější systém."
Pokud ne, bude prostě muset chtít víc peněz, ale byl si jistý, že se zákazníci najdou.
Poté, co se celé hodiny plahočili tempem slepce, se zensunnité zastavili. Podle cinkavých a rachotivých zvuků poznal, že odkrývají maskované auto. "Sedněte si," řekl naíb Dhartha, "ale pásky z očí si nesundávejte."
522
522
Venport a Keedair neobratně nasedli a vozidlo se s tichým bručením motoru drkotavě rozjelo. Po mnoha kilometrech poznal Venport podle toho, že stíny byly trochu chladnější, že už se musí blížit k horám. Jistě existovaly cesty, jak přesně určit polohu této izolované vesnice, pokud by se chtěl s něčím takovým namáhat. Mohl si zašít majáček do látky vesty nebo do podrážky. Ale v této chvíli měl úplně jiné priority. Cítil, že neexistuje způsob, jak obejít přání těchto drsných lidí, že mají plnou kontrolu nejen nad tím, kdo je navštíví, ale i kdo se z pouště vrátí živý.
Když začali stoupat po příkré stezce, auto zpomalilo. Nakonec zensunnité vozidlo znovu ukryli a přiměli své

nevidoucí hosty zase jít. Kočovníci vedli své hosty
krok za krokem kolem balvanů a divokých skal. Nakonec
jim Dhartha strhl šátky z očí. Uviděli temný vstupní
otvor jeskyně. Skupina stála hned na kraji tunelu.
Venport zamrkal, aby přizpůsobil své vidění slabému
světlu hořících lamp zavěšených na stěnách.
Měl oči zavázané tak dlouho, až měl pocit, že se jeho
sluch a čich mezitím zpřesnily a zjemnily. Když se teď
rozhlížel po vchodu do tunelu, rozpoznal známky přítomnosti
mnoha obyvatel, pach nemytých těl, zvuky
pohybujících se lidí.
Dhartha je vedl do místností, které byly až vysoko
ve skalní stěně, a nabídl jim křupavý chléb podávaný
s trochou medu a tenkými plátky sušeného masa marinovaného
v kořeněné omáčce. Pak naslouchali zensunnitské
hudbě kolem nevelkých ohňů a vyslechli příběhy
v jazyce, který Venport neznal.
Později odvedl naib své dva netrpělivé návštěvníky
na skalnatou římsu, odkud bylo vidět na nekonečné
moře dun. "Chci vám něco ukázat," řekl. Vyhublou tvář
měl ve stínu a geometrické tetování na tváři bylo ještě
tmavší než jeho kůže. Všichni muži seděli s nohama
spuštěnýma přes okraj skály. Keedair se díval z Dharthy

523
na Venporta a zase zpátky; těšil se, až bude moci sledovat
vyjednávání.
Naib zazvonil na zvoneček a za chvíli se objevil
šlachovitý stařec, jehož tvář se podobala surové kůži.
Vlasy měl dlouhé a bílé, oči úplně modré - Venport byl
přesvědčen, že je to známka hluboké závislosti na melanži.
I Keedair sám už začínal mít oči přízračně namodralé.
Stařec držel tác s nějakými tmavými sušenkami, vykrájenými
v dokonalé čtverce a pokrytými lepkavým
sirupem. Nabídl pochoutku Venportovi, který si jednu
vzal. Keedair si vybral také jednu a naib Dhartha třetí.
Šedovlasý muž zůstal stát za nimi a díval se na ně.
Z toho, co Venport viděl, ženy v této kultuře vždycky
sloužily mužům - zdálo se mu to zvláštní, pravý protiklad
Rossaku. Možná, že tu také starcům ukládají služebné
práce.
Venport si prohlížel hnědou sladkost a pak ukousl
jeden růžek. Jídlo, které měl předtím, bylo obohaceno
značnou dávkou melanže, ale tohle v sobě zřejmě mělo
ještě víc než čekal - v ústech mu vybuchl bohatý skořicový
oheň. Kousl si pořádně a cítil, jak se mu tělem
rozlévá síla a pohoda.
"Skvělé!" Aniž si to uvědomil, snědl už většinu sušenky.
"Čerstvé koření nasbírané v pískách teprve dnes
odpoledne," vysvětloval Dhartha. "Je silnější než cokoli,
co jsi předtím ochutnal v melanžovém pivu nebo

v jídle."
Venport měl stále silnější dojem, že by obchod s kořením mohl být výnosný, a očekával, že ho šlechticům Ligy prodá značné množství. Začne tím, že bude doprovázet Zufu Cenvu na její příští cestě na Salusu Secundus. Zatímco Zufa bude vášnivě řečnit v obnovené budově Parlamentu, Venport si bude vytvářet kontakty, naznačovat, rozdávat malé vzorečky. Bude to chvíli trvat, ale poptávka poroste.
524
524
Držel v ruce poslední kousek melanžové sušenky.
"Tohle jsi nám chtěl ukázat, naíbe Dhartho?"
Tetovaný vůdce se natáhl vzhůru a uchopil starce za hubenou, ale svalnatou paži. "Tohohle muže jsem vám chtěl ukázat. Jmenuje se Abdel." Naíb se krátce uklonil a stařec mu to oplatil, potom se hlouběji uklonil oběma sedícím hostům, protože už jim byl představen. "Abdle, řekni našim návštěvníkům, kolik je ti let!"
Muž odpověděl slabým, ale jistým hlasem: "Viděl jsem souhvězdí Brouka přecházet přes Strážní skálu tři sta čtrnáctkrát."
Venport se zmateně podíval na Keedaira, ale ten pokrčil rameny. Naíb Dhartha vysvětloval: "Je to takové malé souhvězdí na naší obloze. S ročními obdobími postupuje tam a zpátky a přechází přes úzkou skalní jehlu na obzoru. Používáme ho jako kalendář."
"Tam a zpátky," opakoval Keedair. "Myslíš dvakrát za rok?"
Naíb přikývl.
Venport v duchu rychle počítal. "Říká, že je sto padesát sedm let starý."
"Skoro tak," přikývl Dhartha. "Děti nezačínají sledovat a počítat dřív než ve věku tří let, takže technicky je mu sto šedesát standardních let. Abdel jedl melanž celý život. Všimněte si, jak je pořád zdravý… má jasné oči a bystrou mysl. Nejspíš bude žít ještě desítky let, pokud si bude do stravy dál pravidelně přidávat melanž."
Venporta to ohromilo. Kdekdo slyšel o lécích prodlužujících život a o různých podobných procedurách, jež byly vytvořeny ve Starém impériu a potom zapomenuty, když hroutící se režim definitivně padl. Většina těch historek nebyla nic než legendy. Ale pokud ten stařec mluví pravdu…
"Máte na to nějaký důkaz?" zeptal se Keedair.
Po hubeném naíbově obličeji přelétl záblesk hněvu. "Nabízím vám svoje slovo. Žádný další důkaz není třeba."
525
525
Venport gestem naznačil Keedairovi, aby nenaléhal.

Podle toho, jak se cítil, když mu teď v žilách obíhala příměs melanže, docela tomu tvrzení věřil. "Provedeme vlastní testy, abychom se ujistili, že to nemá jiné vedlejší účinky než modré zabarvení očí. Melanž by mohla být produktem, který bych mohl přidat do svého katalogu zboží. Budete schopní dodávat množství dostačující pro komerční účely?"
Pouštní vůdce přikývl. "Potenciál je veliký."
Teď už zbývaly jen detaily obchodní transakce. Venport jim hodlal jako část platby nabídnout něco neobvyklého. Vodu? Nebo by ti kočovníci třeba stáli o Norminy luminy, které by jim osvětlily jejich potemnělé jeskyně a tunely? Popravdě řečeno, tyto vznášející se svítilny by jim možná byly k užitku víc než kredity Ligy.
V transportéru v Arrakis City měl pár vzorků.
Naklonil se a vzal si poslední sušenku z tácu, který Abdel stále ještě držel v rukou. Venport si všiml, že se podnos ani nehne, že se starcovy prsty ani nezachvějí.
Další dobré znamení, a Tuk Keedair si jej povšiml také.
Obchodní partneři na sebe kývli.
Můj kopilot neustále myslí na tu lidskou ženu, ale zatím se zdá, že to plnění jeho povinností nijak neovlivňuje. Budu ho pečlivě sledovat pro případ, že by vykazoval známky nějakých problémů.
SEURAT,
ZÁZNAM Z PALUBNÍHO DENÍKU PŘEDANÉHO OMNIOVI
Koráb snů vstoupil do atmosféry Země na cestě domů po dlouhé aktualizační cestě. Bylo to tak dávno, kdy Vor viděl Serenu Služebnici! A také si potřeboval promluvit se svým otcem o těch nesrovnalostech, které objevil…
526
526
Na palubě černostříbrné lodi spolu se Seuratem monitorovali přibližovací manévr a kontrolovali teplotu na reflexním vnějším povrchu. Lodní chronometr se automaticky nastavil na pozemský standardní čas.
To Vorovi připomnělo, jak Agamemnon upravil své paměti, aby ukazovaly historii tak, jak ji chtěl mít. Titáni nebyli takoví slavní, dobrotiví hrdinové, jaké jeho otec vykreslil.
Serena Služebnice donutila Vora, aby objevil pravdu o Agamemnonovi. Vor uvažoval o tom, jestli na něj myslela, zatímco byl pryč. Bude si ho teď Serena víc vážit, když konečně pochopil? Nebo dosud touží po svém ztraceném milenci, po otci svého dítěte? Vorovi se sevřel žaludek nervózním očekáváním. Za celý svůj dokonale organizovaný život nebyl nikdy postaven před tolik nejistot jako v posledních několika měsících.
Agamemnon na něj bude možná čekat na kosmodromu. Všechny odměny, které mu veliký Titán sliboval,

vyhlídka, že bude moci opustit své křehké lidské tělo a stát se neo-kymekem, to všechno teď pro Vora ztratilo půvab. Všechno se změnilo.
Vor se otci postaví, obviní velkého generála, že si vymýšlel historii a zkresloval fakta - že podvedl svého vlastního syna. Část jeho já doufala, že Titán na to bude mít připravenou nějakou logickou odpověď, uklidňující vysvětlení, a Vor se bude moci vrátit ke svému rozumnému a uspořádanému životu důvěrníka.
V hloubi srdce však věděl, že ho Serena neklamala. Viděl dost důkazů na vlastní oči, viděl, jak stroje zacházejí s lidmi. Vor už nemohl předstírat… Nevěděl však, co jiného by teď mohl dělat. Strašně se bál vrátit se na Zemi, ale věděl, že musí.
Agamemnon si jistě všimne, že se jeho syn změnil. A Vor věděl, že generál už zabil dvanáct předchozích synů, kteří ho zklamali.
"Co říkáš tomuhle, Voriane?" přerušil Seurat jeho myšlenky, když se blížili ke kosmodromu. "Zjišťuji roz-

527
kolísání dat a hrozivou míru fyzického chaosu." Robotický kapitán zvětšil snímky.
Vora šokovalo, když uviděl oheň, kouř a zničené budovy a také bojové oddíly robotů a kymeků. Ulicemi divoce a neorganizovaně pobíhaly tlupy lidí. Srdce se mu sevřelo směsí pocitů, které si dosud sám nepřebral.
"Zaútočila na nás Armada Ligy?" I s nově nabytými znalostmi nevěřil, že by roztroušené zbytky svobodného lidstva mohly způsobit takovou zkázu na hlavní planetě strojů. To by Omnius nikdy nepřipustil!
"Průzkumy ukazují, že žádná lidská kosmická loď ani bojové plavidlo v blízkosti není, Voriane. Ale přesto tam zjevně probíhá konflikt." Seurat se zdál zmatený, ale nijak zvlášť znepokojený. Přinejmenším se však nepokusil o situaci vtipkovat.
Vor nastavil optická čidla, zaostřil na pobřežní výběžek hlavního města a našel Erasmovo sídlo. Viděl tam také požáry, poškozené domy a pomníky, potyčky v ulicích. Kde je Serena?
Pomalu, váhavě začínal chápat, co se děje. Lidé se bouří proti strojům! Sama tato myšlenka v něm vyvolala pocity, kterým by se raději vyhnul, protože se mu zdály neloajální k Omniovi. Jak je to vůbec možné?
Koráb snů zachytil sjednocený nouzový signál používaný všemyslí pro spojení s podřízenými robotickými silami. "Všechny myslící stroje se stáhnou do obranných linií a bitevních postavení… Lidská vzpoura se šíří… Omnius sám zůstává chráněn… Výpadky elektřiny v mnoha sektorech…"
Vor pohlédl na zrcadlově hladkou tvář robotického

kapitána. Třpytivé tečky optických vláken zažhnuly jako hvězdy. "To je naprosto nepředvídaná situace. Naše pomoc je nezbytná."
"Souhlasím," přikývl Vor. Ale které straně mám pomáhat já? Nikdy neočekával, že by někdy mohl mít takové pocity; jeho závazky si navzájem protiřečily.
Koráb snů letěl k hořícímu městu. Poblíž Erasmovy
528
528
vily vytvořily myslící stroje kordon proti davům. Na dlážděném nádvoří, kam Vorian při svých předchozích návštěvách přijížděl, byly postaveny barikády. Části fasády domu vypadaly poškozené, ale vila sama se zdála nedotčená.
Doufám, že je v bezpečí.
Seurat klidně kroužil nad kosmodromem a připravoval se k přistání. Náhle zareagoval a zvedl letoun prudce do výše. "Našich zařízení a lodí se už zmocnili vzbouření otroci."
Vor se dál díval na chaos, který dole vládl. "Kam můžeme letět?"
"Moje záložní instrukce pro přistání doporučují starší kosmodrom na jižním okraji města. Přistávací plocha je funkční a je dosud pod Omniovou kontrolou."
Jakmile aktualizační loď dosedla na záložní plochu, Vor spatřil kolem začernalá lidská těla a rozbité stroje. Kolem severních doků zuřil těžký boj mezi neo-kymeky a rebely, kteří si patrně opatřili zbraně z těl zničených strážních robotů a teď podnikali jeden sebevražedný útok za druhým.
Seurat uvedl motory a elektroniku Korábu snů do pohotovostního stavu. Půl tuctu ozbrojených robotů se k nim rozběhlo, jako by chtěli chránit loď a cenné Omniovy aktualizace, které nesla.
"Co chceš, abych udělal já, Seurate?" zeptal se Vor a srdce mu bušilo.
Seurat odpověděl s překvapivou prozíravostí. "Nabídnu využití lodi k transportu robotických sil tam, kde je Omnius bude potřebovat. Pro tebe bude nejlepší, jestliže zůstaneš na palubě, Voriane Atreide. Bude to patrně nejbezpečnější místo."
Ale Vor měl jedinou myšlenku - musí najít Serenu Služebnici. "Ne, Plecháči! Mohl bych překážet a také potřebuji k životu určité stálé prostředí, které by ti mohlo vadit v práci. Vylož mě tady na kosmodromu a já se o sebe postarám."
529
529
Robot o Vorově žádosti uvažoval. "Jak si přeješ. Ale vzhledem k situaci by bylo nejlepší, aby ses někam schoval a neukazoval se. Bojům se vyhni. Jsi cenný důvěrník,

Agamemnonův syn - ale jsi také člověk. Jsi v nebezpečí na obou stranách konfliktu."
"Rozumím."
Seurat k němu obrátil neproniknutelnou tvář. "Dej na sebe pozor, Voriane Atreide!"
"Ty taky, Plecháči."
Zatímco Vor spěchal po rampě na skvrnitou plochu starého kosmodromu, myslící stroje právě vysílaly zprávy a poplašné signály dalším vojenským jednotkám. Severní doky padly do rukou davům. Stovky lidí se hnaly po přistávací ploše. Tucet bojových robotů se jako jeden okamžitě rozběhlo do Korábu snů k taktickému přesunu.
Vor se schovával za zaparkovaným pozemním vozidlem a připadal si zranitelnější než kdy jindy. Díval se, jak loď startuje. Teprve včera se se Seuratem bavili v kosmu strategickými hrami. Teď, jen o několik hodin později, byl celý jeho svět vzhůru nohama.
Jakmile vzbouření lidé dobyli severní dok, hnali se dál k odbavovacím budovám. Omnius se zřejmě rozhodl minimalizovat ztráty a zanechal tu jen pár myslících strojů, aby se postavily hrethgir. Vor se běžel schovat, protože si náhle uvědomil, že má na sobě oficiální uniformu důvěrníka, služebníka Synchronizovaných světů.
Nebylo mnoho lidí, kteří pracovali pro stroje v tak vysokém postavení, a kdyby si ho dav všiml, roztrhal by ho na kusy.
Na ploše ležely stovky těl vzbouřenců. Vor uvažoval rychle. Popadl jednoho mrtvého, který byl přibližně stejně velký jako on sám, za paže, a odtáhl ho do stínu mezi dvěma kouřícími budovami. Vor ze sebe strhal oblečení, které nosil na tolika cestách Korábu snů, a oblékl si šaty zabitého rebela. Bylo to, jako by odhazoval i část své minulosti.
530
530
Oblečený ve špinavých kalhotách a potrhané košili počkal na vhodnou příležitost a pak se připojil k běžícímu davu. Volali: "Vítězství!" a "Svoboda!" a dobývali se do budov kosmodromu. Teď už se jim stavělo na odpor jen pár strážních robotů.
Vor doufal, že dav nezničí všechna zařízení a robotická plavidla. Pokud se vůdci vzpoury namáhali myslet trochu dopředu, musí přece vědět, že musí uniknout ze Synchronizovaných světů úplně.
Vor se zarazil, protože si uvědomil, že se jeho náklonnost přesunula k opačné straně. Nadchlo ho to i vyděsilo současně. Cítil, jak se vzdaluje od bezpečí svého známého života ve společnosti strojů směrem k chaosu neznámého a ke svým divokým biologickým kořenům. Ale věděl, že to musí udělat. To už teď chápal,

díval se jinýma očima.
Zdivočelí otroci kolem něj se nenamáhali přemýšlet o důsledcích svého řádění. Dav měl širokou paletu zbraní od primitivních klacků po nejmodernější pistole pro buněčnou likvidaci, jež lidé sebrali strážním robotům. Vzbouřenci podpálili starý velín kosmodromu a zabili jednoho neo-kymeka, který se pokoušel utéct; mozkovou schránu mu roztříštili ranou z buněčné pistole.
Jakmile měl Vor pocit, že to může bezpečně udělat, odpojil se od davu a s dalšími lidmi se vydal hlouběji do města, do vlhkých ulic. Vypadal jako otrhaný tulák, ale měl jasný cíl.
Musel se dostat k Erasmově vile.
V soutěskách mezi obrovskými budovami se už šeřilo, protože nebylo daleko do soumraku, a také proto, že Omnius odřízl dodávky elektřiny do všech oblastí dobytých otroky. Blížily se bouřkové mraky, těhotné dýmem a deštěm. Prudký vítr pronikal Vorovým tenkým oblečením a Vor se zachvěl.
Doufal jen, že Serena je dosud naživu.
Skupina obhroublých otroků vylomila kovovou bránu a vnikla do jedné z budov. Kolem ležely pokroucené

531
pozůstatky myslících strojů. Ze vzrušeného hovoru vyrozuměl, že Titán Ajax byl zabit. Ajax! Nejdříve tomu nemohl věřit, ale pak už nepochyboval o tom, co slyšel. Kousek před ním vzplála budova a osvítila celou ulici přízračným světlem.
Dokonce i poté, co se dozvěděl o zločinech a zlořádech původních Titánů, pocítil Vor záchvěv obav o svého otce. Pokud je Agamemnon na Zemi, stojí někde uprostřed této vzpoury a snaží se ji potlačit. Přes všechny ty lži a zavádějící výklady, jež Agamemnon Vorovi vyprávěl, byl to pořád jeho otec.
Vor přidal do kroku a spěchal k Erasmově vile. Byl unavený a všechno ho bolelo. Na nádvoří před hlavní budovou se dav vzteklých vzbouřenců tlačil na spěšně vztyčené barikády. Nejhorší boje se přesunuly do hlavních center města, ale tady stále drželi osvobození otroci svou rozhněvanou hlídku z důvodů, které Vorian nechápal. Opatrně se začal vyptávat.
"Čekáme na Iblise Ginja," řekl muž s řídkým vousem. "Chce ten útok vést osobně. Erasmus je pořád ještě uvnitř." Muž si odplivl na dláždění. "A ta žena taky."
Vor sebou div neškubl. Jakou ženu to myslí? Může to být Serena?
Než se stačil zeptat, z robotických obranných stanovišť na ozdobných cimbuřích padlo několik ran ve snaze rozehnat dav. Ale objevovali se další vzbouřenci,

jejich počet vzrůstal a obléhání pokračovalo. Skupina oblečená ve špinavých pracovních kombinézách zaujala strategické postavení a vypálila dvě primitivní výbušné střely, jimiž srazila děla ze střechy.
Malý kousek nádvoří mokrého deštěm byl ohrazen sloupy a plazdrátem a lidé jej obklopovali jako strážci - nebo kupodivu spíše jako poutníci. Vor viděl kolem květiny a barevné stuhy. Zvědavě se protlačil blíž a zeptal se na to vyhublé staré ženy.
"Posvátná půda," vysvětlila. "Bylo tady zavražděno
532
532
dítě a jeho matka bojovala proti netvoru Erasmovi. Serena, která nám pomáhala, která změnila náš život k lepšímu. Serena se postavila myslícím strojům a tak nám ukázala, co je možné." Zděšený Vor chtěl znát detaily, proto se dozvěděl, jak robot vyhodil chlapce z balkonu. Serenino dítě. Zavražděné!
"A co Serena?" popadl Vor stařenu za rukáv. "Je naživu?"
Žena pokrčila kostnatými rameny. "Erasmus se zabarikádoval ve vile a od té doby jsme ji neviděli. Tři dny. Kdo ví, co se za těmi zdmi děje?"
Dav uvolnil cestu, kterou prošel muž v černé haleně a čelence předáka. Střežilo ho deset po zuby ozbrojených mužů, jako by to byl důležitý vůdce. Pozvedl ruce a otroci ho pozdravili jásotem a voláním. "Iblis! Iblis Ginjo!"
"Řekl jsem vám, že je to možné!" křikl. "Všem jsem vám to říkal!" Dokonce i bez mechanického zesilovače měl mocný hlas, zvučný a vřelý. "Podívejte se, co jsme už dokázali! Teď musíme získat ještě jedno vítězství. Robot Erasmus spáchal zločin, který roznítil naše slavné povstání. Už se nesmí ukrývat za svými zdmi - je čas ho potrestat!"
Vášnivý hlas tohoto muže zapůsobil jako palivo, lité do ohně. Lidé pomstychtivě zařvali - a Vor si nedokázal pomoci. Zděšeně sám zvýšil hlas, aby ho bylo slyšet. "A zachránit matku! Musíme ji vysvobodit!"
Iblis se na něj podíval a oba muži si chvíli hleděli do očí. Charismatický vůdce na zlomek vteřiny zaváhal a pak zahřímal: "Ano, zachráníme Serenu!"
Na Iblisův příkaz se dav změnil v organizovanou zbraň, kladivo bušící do kovadliny zabarikádované vily. Odervali zbraňové paže robotům, které přemohli, a těmi teď pálili do stěn vily, dokud poškozené baterie nedošly. S improvizovaným beranidlem se muži rozběhli proti vratům a udeřili do nich, až se kov prohnul.
533
533
Bušili znovu a znovu, a brána povolila. Ze zatažené oblohy se opět spustil olejovitý déšť.

Ozbrojení domácí roboti se vevnitř snažili dveře podepřít.
Vor odhadl, že většinu z nich přeprogramovali
z jiných povinností a že dlouho nevydrží.
Beranidlo dopadlo znovu a tentokrát se skulina zvětšila.
Stroje prohrávaly.
Třebaže si Vor nebyl jistý, co si má myslet o svých
čerstvých pocitech vůči myslícím strojům, nedůvěřoval
ani zdivočelému davu. Na Sereně jim skutečně nezáleželo,
ačkoli nevědomky byla tou jiskrou, která vzpouru
spustila. Jestliže tu zůstane, stane se určitě terčem Omniovy
odplaty.
Vorian Atreides stál v dešti a soustřeďoval se na
vlastní cíl. Přísahal si, že Serenu zachrání. Ukradne loď
a odletí s ní daleko odtud, pryč ze Synchronizovaných
světů.
Ano, odveze ji na Salusu Secundus… I kdyby to
znamenalo, že ji předá do náruče její ztracené lásky.
Musíme nové informace včlenit do rovnováhy
a přizpůsobit jim své chování. K lidským vlastnostem
patří přežít díky inteligenci - jako jedinci i jako
druh.
NAÍB ISMAEL,
ZENSUNNITSKÝ NÁŘEK
Podle nejstaršího poritrinského zákona vyřkl lord
Bludd strašný rozsudek nad Belem Moulayem za jeho
zločiny. Většina otroků dostane amnestii, protože Poritrin
potřebuje pracovní síly, ale vůdci povstání prominout
nelze.
Ismael se přitiskl k Alídovi; oba malí otroci se navzájem
podepírali ve svém smutku. Chlapci od skalní

534
mozaiky byli přivezeni do Stardy a přinuceni sledovat
popravu. Jako trest za poškození obrazu je Niko Bludd
napříště nechá pracovat v prodloužených směnách. Ale
teprve poté, až se stanou svědky toho, jaké následky
má Moulayovo šílenství. Všichni otroci museli být
u toho.
Chlapci se tiskli k sobě, hladoví a unavení, šaty špinavé
a těla páchnoucí, protože se celé dny nevykoupali.
Dozorci na ně vrčeli: "Dokud se chováte jako psi, budeme
s vámi zacházet jako se psy. Až se začnete chovat
jako lidé, možná si to rozmyslíme."
Alíd si vzdorně mumlal něco pro sebe.
Na ústřední náměstí Stardy přivlekly Dračí gardy
Bela Moulaye v řetězech a vyvedly ho na vysoké pódium,
jež tam bylo k tomu účelu vystavěno. Dav ztichl.
Černé vlasy a vousy měl Moulay oholené, zůstaly mu
po nich jen světlejší skvrny. Ale z očí mu šlehal neochvějný
hněv a jistota, jako by odmítal uznat, že jeho
vzpoura neuspěla.

Strážci ve zlatém brnění ho přidrželi a strhali z něj
šaty, aby ho zahanbili. Cáry shodili z pódia dolů; Moulay
teď byl úplně nahý. Otroci začali reptat, ale jejich
vůdce stál hrdý a statečný, jako by se vůbec nebál.
Náměstím se rozlehl hlas lorda Bludda. "Bele Moulayi,
spáchal jsi těžké zločiny proti obyvatelům Poritrinu.
Mám právo potrestat každého muže, ženu a dítě,
kteří se této vzpory zúčastnili, ale jsem milosrdný. Pouze
ty sám podstoupíš trest za své viny."
Dav tiše zasténal. Alíd uhodil pěstí do dlaně. Bel
Moulay neřekl nic, ale jeho výraz mluvil za všechno.
Niko Bludd se snažil hovořit velkomyslně. "Pokud
se z toho vy ostatní poučíte, možná nakonec znovu získáte
právo na normální život v podřízenosti, kterým
splatíte své dluhy vůči lidstvu."
Teď už otroci doslova zavyli. Dračí gardy proti nim
výhrůžně vykročily a bušily do země kopími s dlouhým
bodcem. Ismael cítil, že i přes tuto podrážděnou

535
atmosféru jsou otroci poraženi, přinejmenším prozatím.
Viděli svého vůdce veřejně zahanbeného, spoutaného
v okovech, oholeného a teď svlečeného do naha.
A třebaže se sám nijak poraženecky nechoval, v jeho
stoupencích už nebyla potřebná jiskra.
Bludd pokračoval: "Staré zákony jsou tvrdé, někdo
by možná řekl barbarské. Ale protože tvoje činy byly
necivilizované a barbarské, žádají si stejnou odplatu."
Bel Moulay nedostal vůbec příležitost něco říct.
Místo toho mu Dračí gardisté kladivem vytloukli zuby
a pak mu do úst vsunuli dlouhé kleště. Moulay se bránil,
ale bylo to ze vzdoru, ne z hrůzy. S chirurgickou
přesností mu vyřízli jazyk a zkrvavený kus masa hodili
do davu.
Pak mu pomocí seker s diamantovým ostřím usekli
ruce a i ty hodili do zděšeně uhýbajícího davu. Ze zkrvavených
pahýlů se rozstříkla nachová krev. Potom
mu gardisté žhavým železem vypálili oči. Teprve na samém
konci bolestně zasténal, ale měl ještě tolik síly,
aby se pokusil potlačit i to.
Oslepený vůdce vzpoury neviděl, co jeho mučitelé
ve zlaté zbroji dělají, dokud mu kolem krku nepřehodili
smyčku a nevytáhli ho na šibenici. Škubal sebou,
když se mu provaz svíral kolem hrtanu a pomalu ho dusil,
aniž mu zlomil vaz. Dokonce i takhle strašlivě zraněný
jako by se chtěl se strážemi rvát, kdyby mu daly
nejmenší šanci.
Ismael se pozvracel. Několik chlapců padlo na kolena
a vzlykalo. Alíd zatínal zuby, jako by chtěl potlačit
tisíc výkřiků, které ho pálily v hrdle.
Po popravě cítila Norma Cenva v nitru ledový chlad.

Stála vedle Tia Holtzmana a za celou dobu skoro nepromluvila.
Vědec, oblečený v nejlepším bílém rouchu,
se celou tu dobu zachmuřeně díval.
"No, zavinil si to sám, ne?" řekl Učenec. "My jsme
s našimi otroky nikdy špatně nezacházeli. Proč Bel
536
536
Moulay musel udělat něco takového - nám i našemu
boji s myslícími stroji?" Holtzman dlouze, zhluboka
dýchal a nozdry se mu chvěly. Podíval se na maličkou
ženu svrchu. "No a teď snad budeme moci zase pracovat.
Řekl bych, že už se otroci budou chovat slušně."
Norma jen zavrtěla hlavou. "Ten trest nebyl moudrý."
Z dálky se podívala na tělo, které viselo na šibenici
a ještě sebou škubalo. "Lordu Bluddovi se jen úspěšně
povedlo udělat z toho člověka mučedníka. Obávám se,
že tímhle to zdaleka neskončilo."
Stroje mají něco, co lidé nikdy mít nebudou: nekonečnou
trpělivost a dlouhověkost, která jí napomáhá.
ZÁZNAM Z AKTUALIZACE OMNIA CORRINU
Třebaže robot Erasmus vyslal své poslední funkční
strážní roboty, aby bránili vilu, věděl, že je to jen hra
o čas. Násilí a prudkost otrocké vzpoury ho ohromily,
přesáhly všechny jeho projekce.
Lidé mají nekonečnou schopnost překvapit i tu nejracionálnější
mysl.
Otroky ve špinavých hlavních kotcích vysvobodili
ostatní hrethgir a okamžitě se vyřítili mezi ostatní zuřivé
rebely. Vzpoura se rozšířila po celém městě i do jiných
městských komplexů po celé zemi. Jeho vila byla
obklíčená a zanedlouho jistě padne.
Experimenty mají občas nečekané výsledky.
Erasmus nasadil svůj nejstrašlivější výraz, který měl
lidem působit zlé sny, a vyšel na vysoký balkon, odkud
shodil dítě. Jeho tvarokovový obličej byl tak divoký
a hrozivý jako tváře chrličů na nádvoří. Jeho mechanická
mysl přitom probírala všechny dostupné informace
a stále znovu je zpracovávala. Byla to chyba, zabít toho
537
537
malého kluka? Koho by napadlo, že tak bezvýznamná
smrt může vyvolat takové pozdvižení?
Špatně jsem odhadl jejich reakci.
Dav na nádvoří ho proklínal a zasypával balkon palbou
z malých zbraní, která mu nijak neublížila. Nepříjemnější
bylo, že na hlavní bránu útočili těžkým beranidlem
a strážním robotům se už sotva dařilo zabránit,
aby dav pronikl dovnitř. A pokud se rebelové dostanou
do vily, určitě zničí Erasma stejně, jako zabili Titána
Ajaxe, jako rozbili nesčetné roboty a neo-kymeky.
Erasmus bude jejich hlavním cílem.

Uprostřed davu podněcoval rebely podsaditý charismatický muž. Mával rukama, vášnivě mluvil a zřejmě měl na dav hypnotizující vliv. Křikl nahoru na Erasma a dav odpověděl řevem.
Robot se na chvilku zarazil a posuzoval tato nová data. Ve vůdci poznal jeden ze subjektů svého experimentu s loajalitou. Iblis Ginjo. V mysli se mu začala vytvářet nová spojení, ledacos dostávalo jiný smysl.
Iblis byl předák, dostávalo se mu dobrého zacházení, odměn, patřil ke spokojeným důvěrníkům. A přesto podpořil povstání, možná je dokonce vyvolal. Několika nejasnými experimentálními zprávami Erasmus přiměl tohoto vůdce otroků k akci. Ale nečekal tak obrovskou, nepochopitelnou odpověď.
Tak či tak, Erasmus dokázal svou pravdu. Na balkoně vedle něj se vznášelo jedno z třpytivých transočí všemysli.
Robot se nepokoušel zakrýt své samolibé uspokojení.
"Omnie, je to tak, jak jsem předpovídal - dokonce i ti nejdůvěryhodnější lidé se nakonec obrátí proti tobě."
"Takže jsi vyhrál," souhlasil Omnius. "To je krajně nepříjemné."
Erasmus se rozhlédl po plamenech šířících se ve vzdáleném městě. Kdyby na tu situaci mohl pohlížet objektivně, byla by to fascinující studie lidské povahy. Psychologie skupin vystavených tlaku je zajímavá, třebaže nebezpečná. "Skutečně, krajně nepříjemné."
538
538
Hlavní brána před vilou povolila pod opakovanými nárazy beranidla. Iblis mávl na své fanatické stoupence a dav smetl zbývající domácí roboty jako přílivová vlna.
Bylo načase, aby Erasmus odešel.
Robot znal cenu svých nezávislých myšlenek a závěrů a nepřál si být zničen. Představoval individualitu, hrdost na osobní úspěchy, možnou existenci duše. Chtěl pokračovat ve své práci, integrovat do ní poučení, která získal z této fascinující vzpoury.
Ale aby to mohl udělat, musel uniknout.
Dav byl každým okamžikem hlučnější. Slyšel, jak ničí jeho krásný domov. Měl sotva čas sjet rychlou pancéřovanou výtahovou plošinou o několik pater níž do systému bezpečných tunelů, které vedly do kopců nad mořem.
Zaváhal, protože tu nechával Serenu Služebnici, ale nakonec usoudil, že už si ji beztak držel příliš dlouho. Po tom, co jí zabil dítě, mu byla ještě méně užitečná a odmítala poskytnout jakákoli další data.
Smrt jejího dítěte ji změnila v divoké zvíře, už jí nezáleželo na vlastním životě. Opakovaně ho napadla, ačkoliv se jí skutečně velkoryse pokoušel vyjít vstříc.
Třebaže byl Erasmus v pokušení zabít ji hned, nedokázal

se k tomu přimět. Skutečně zajímavé! Nakonec se spokojil tím, že ji pomocí drog uvedl do stavu naprosté otupělosti. Teď byla Serena v jedné z jeho laboratoří, utlumená sedativy až na práh katatonie, protože Erasmus nenašel žádný jiný způsob, jak jí zabránit, aby se s ním rvala, kdykoli přišla trochu k sobě. Bohužel teď neměl čas vzít ji s sebou.

Ve skryté jeskyni vysoko nad bílými čepičkami příboje nastoupil Erasmus do vznášedlového modulu. Doprovázen jedním z Omniových transočí odstartoval do časného večera směrem na moře a zakroužil před hořícím městem.

"Jednáš pošetile, Erasme," řekl Omniův hlas z obrazovky na stěně. "Měl jsi počkat, až se bitva obrátí ve

539

prospěch mých myslících strojů. Což nevyhnutelně musí."

"Snad, Omnie, ale já jsem provedl vlastní odhad rizika. Raději se vrátím na své sídlo na Corrinu a budu tam pokračovat ve svých experimentech. Samozřejmě s tvým dovolením."

"Způsobíš tím jen další potíže," podotkl Omnius.

Vznášedlový modul se dostal na jeden z pobočných kosmodromů, který měly dosud v rukou myslící stroje.

"Ale teď víc než kdy jindy je naprosto nezbytné, abychom porozuměli svému nepříteli."

Erasmus hledal v databázi malou dostupnou loď, která by ho mohla dovézt až daleko na Corrin. Při své práci se už naučil důležitou věc: lidé jsou předvídatelní jen v jediném aspektu - v tom, že jsou nepředvídatelní. Život je hostina nečekaných příchutí. Někdy se ti chuť líbí, někdy ne.

IBLIS GINJO,
MOŽNOSTI ÚPLNÉHO OSVOBOZENÍ

Otroci vtrhli do vily krutého robota a oslavili to orgií destrukce. Iblis, který se dostal do palby jejich nadšení, pročesával s malou skupinou labyrint pokojů a chodeb. Následovali ho jako jakási pracovní četa, třebaže tato práce byla mnohem uspokojivější.

"Za Serenu!" křikl; tohle rebelové chtěli slyšet. Za chvíli to křičeli všichni.

Doufal, že někde uvnitř najde necitelného Erasma, který tak bezostyšně zavraždil bezmocné dítě. Chtěl také objevit tu statečnou matku, která bojovala proti myslícím strojům. Kdyby Iblis dokázal osvobodit Serenu Služebnici, použil by ji jako jednotící prvek, symbol

540

velkého hnutí proti Omniovi. Možná, že je někde tady v domě - jestli už není mrtvá…

Když se vzbouřenci řítili do hlavní budovy, Vorian Atreides se propracoval dopředu. Strhávala ho s sebou lidská bouře. Rebelové dupali po ozdobných gobelínech a sráželi cenné sochy. Vor běžel s nimi.
"Sereno!" Jeho hlas zanikl ve všeobecném zmatku. Zatímco jeho společníci plenili symboly bohatství, které tu Erasmus nashromáždil, Vor běžel rovnou do jejích milovaných skleníků "Sereno! Sereno!"
Přeskakoval kovová těla poškozených domácích robotů ležící porůznu v chodbách. Nájezdníci před ním vylomili těžké kovové dveře komory s domácím nářadím a brali odtamtud všechno, co se dalo použít jako zbraň. Vor se protlačil dopředu a uchvátil dlouhý nůž - užitečnější proti lidem než proti strojům - a pak spěchal zpátky, až k uzavřeným laboratořím. Děsil se toho, že už tam na ní ďábelský robot možná provedl svou poslední zlovolnou pitvu…
Nechal zbytek davu, ať se žene sídlem na všechny strany. Sám se propracovával přes opuštěná bezpečnostní stanoviště do místností, kde byli drženi pokusní lidé. Vysvobozené oběti s propadlými tvářemi a zděšenýma očima se vypotácely do chodby.
Vor se dostal až k řadě uzamčených karanténních cel. Pokusil se otevřít těžké dveře, ale bez úspěchu. Malými kulatými okénky viděl uvnitř namačkané lidi, někteří z nich tiskli obličej na plasklo, jiní leželi na chladné kamenné podlaze. Serenu mezi nimi neviděl.
Pod deaktivovaným Omniovým transokem našel uvolňovací mechanismus a cely otevřel. Zatímco zoufalí vězni klopýtali ven, Vor se vmáčkl mezi ně a volal Serenu. Vězni se ho chytali, zmateně mrkali v nezvyklém jasném světle. Nemohl se jim věnovat, musel pokračovat v hledání.
V zadní části budovy, ve sterilních místnostech se zlověstným chirurgickým vybavením, konečně našel

541
Serenu zhroucenou na špinavé plastonové podlaze s očima zavřenýma, jako by se probrala z narkotického spánku a doplazila se sem. Bílozlaté šaty měla potřísněné a potrhané, na obličeji a pažích měla podlitiny.
Ležela jako mrtvá - nebo jako někdo, kdo chce umřít.
"Sereno?" Dotkl se její tváře. "Sereno, to jsem já, Vorian Atreides."
Omámeně otevřela oči a nejdříve se na něj dívala, aniž ho poznala. Viděl její rozostřený pohled a tušil, že pluje v hlubokých neprobádaných vodách uklidňujících drog. Erasmus se patrně snažil udržet ji pod kontrolou.
Nakonec zašeptala: "Nečekala jsem, že tě ještě někdy uvidím."
Pomohl Sereně na nohy a podepíral ji; potácela se

na podlamujících se nohou, vlastně dosud spala. Vzadu v zahradě byly pokácené fontány plné krve, ale Vor našel jezírko, které zůstalo čisté, obklopené hustým kapradím. Nabral do dlaní chladnou studenou vodu a Serena hltavě pila, ze všech sil se snažila zbavit drogové mlhy. Potom namočil útržek látky a očistil jí tvář a ruce.

Zdálo se, že netouží po ničem, než se sesypat na podlahu a vrátit se do blaženého bezvědomí, ale bojovala s tím, zuřivě se přidržovala zdi a držela se na nohou.

"Proč jsi tady?"

"Přijel jsem tě odvézt zpátky na Salusu Secundus."

Její krásné oči, které zeskelnatěly bolestí a otupěly Erasmovými omamujícími drogami, ožily. "Ty bys mohl?"

Přikývl; snažil se ji posílit svou sebejistotou, ale sám nevěděl, jak znovu najít Koráb snů. "Příležitost k tomu nebudeme mít dlouho."

Serenin výraz zjasněl zábleskem síly a naděje. "Salusa… můj Xavier…"

Zamračil se, když slyšel to jméno, ale soustředil se na nejbližší úkoly. "Musíme odtud pryč. Ulice jsou nebezpečné, zvlášť pro nás."

542

Teď, když měla nějaký cíl, sebrala Serena energii čirou silou vůle. Když se obrátil, aby ji odvedl od místa, na něž měla tak strašné vzpomínky, uviděl Iblise Ginja. Předák stál ve dveřích, zardělý a rozesmátý. "Tak tady jsi! Požehnaná ženo, lidé si strhali okovy, aby pomstili tvoje zavražděné dítě."

Vor ji ochranitelsky uchopil za paži a zamračil se. "Musím ji odtud odvést." Nebyl zvyklý na to, aby jiný člověk, dokonce ani důvěrník, zpochybňoval jeho slova, ale vůdce davu mu pořád stál v cestě.

Kupodivu Iblis patrně věřil víc svým přesvědčovacím schopnostem než jakékoli jiné zbrani. "Tato žena je nezbytně nutná pro pokračování revoluce. Mysli na tu bolest, kterou prošla. Ty a já nejsme nepřátelé. Musíme se spojit, abychom svrhli…"

Iblis zvučným hlasem řečnil, jako by pronášel projev, ale Vor pozvedl dlouhý nůž, který cestou popadl, a hrozivě jím zamával. "Kdysi jsem byl tvůj nepřítel, ale už nejsem. Jsem Vorian Atreides."

Iblis se zatvářil nejistě. "Atreides? Agamemnonův syn?"

Vorianova tvář se zachmuřila, ale nůž v jeho ruce se nezachvěl. "Tohle břemeno musím nést. Vykoupím se tím, že se postarám o Serenino bezpečí. Omnius brzy přivolá posily, i kdyby měly přiletět z jiných Synchronizovaných světů. Nenech se několika omamnými dny

svobody oslepit natolik, abys zapomněl, co myslící stroje dokážou. Vaše revoluce je odsouzená k zániku."
Iblis květnatě vysvětloval, co má v úmyslu, jak chce, aby Serena inspirovala stále se šířící revoluci, jež by rozdrtila Omnia na Zemi. "S tebou bude naše hnutí mnohem silnější. Serena Služebnice a vzpomínka na její zabité dítě vyprovokuje ostatní. Mysli na to, čeho můžeme dosáhnout!"
Kdykoli jindy by Serena možná vyslyšela jeho volání a odevzdala se prospěchu tolika lidí. Bylo to v její povaze, taková byla její osobnost. Ale vražda nevinné-

543
ho Maniona v ní udusila plameny spravedlnosti a vášně; zemřelo nejen její dítě, ale také část jejího srdce.
"Tvoje věc je spravedlivá, Iblisi," řekla Serena, "ale já jsem vyčerpaná všemi těmi hrůzami, kterými jsem prošla. Vorian mě odveze zpátky na Salusu. Musím vidět svého otce… a říct Xavierovi, co se stalo s jeho synem."
Iblisův pohled se setkal s jejím a zdálo se, jako by byly propojeni elektronickým paprskem. Nechtěl si ji znepřátelit, ani nemohl, pokud mu měla být ku prospěchu. Horečně hledal nějakou páku. Celé měsíce budoval tajnou organizaci vzbouřenců, ale teď cítil, že plného potenciálu nedosáhne bez této pozoruhodné mladé ženy a všeho, co představuje. Nikdy nedosáhne nezbytného náboženského žáru.
Iblisovy temné oči blýskaly a odhadovaly změněnou situaci. "Na planetu Ligy? Řekni mi, Atreide, jak se chceš dostat ze Země?"
"Myslím, že znám způsob - svou loď, Koráb snů. Ale nemůžu se zdržovat."
Iblis se okamžitě rozhodl. Věděl, že by tento boj mohl růst a růst, rozšířit se po celé Zemi a ještě dál. Ale možná by se nejlépe řídil odjinud. Viděl by, jak se šíří z planety na planetu. "Tak poletíme spolu! Promluvím k Lize a přesvědčím šlechtice, aby sem poslali posily. Musí nám pomoci!"
V okolních místnostech slyšeli zvuky ničení, tříštění plaskla, divoký křik. "Můžu vás bezpečně provést mezi svými stoupenci. Nebudou nám bránit." Mluvil velice rozumně a naprosto přesvědčivě. "Nedostaneš se odtud, jestli ti nepomůžu."
Vor se na něj podíval tvrdýma šedýma očima a toužil jen odvést Serenu pryč - ale s tímhle paličem nechtěl nic mít. Serena mu položila ruku na paži, vypadala už mnohem silněji. "Prosím, nech nás prostě jít. Chci být pryč ze Země a od téhle noční můry."
Z chodby vstoupili dva Iblisovi muži a pak tři další.

544

Podívali se na něj a čekali na rozkazy. Vůdce vzbouřenců tu musel někoho nechat, někoho, kdo by dál rozdmýchával plameny na Zemi, zatímco se sám bude snažit vyburcovat zbytek svobodných lidí. Někoho, komu věřil.
Vzpomněl si na mohutného Eklova pobočníka a na kogitorovu síť kontaktů a informací. "Přiveďte mi Akima. Okamžitě!"
Akim stál na nádvoří před zničenou vilou, díval se na Iblise a uvažoval o jeho žádosti. Nevěděl, zda má dát přednost svému genetickému dědictví člověka, nebo příkazům povinností, které odpřisáhl kogitorům.
"Už nejsi neutrální," namítl Iblis. "Ani Eklo ne. Musíš nám pomoci dotáhnout to do konce. Potřebuji někoho, komu můžu věřit, aby tu udržoval revoluci v běhu, zatímco já odletím do Ligy a opatřím další pomoc."
Akim vypadal, že je toho na něj příliš. "To může trvat celé měsíce."
"Rychleji nás tam loď nedonese." Přátelsky poplácal mohutného mnicha po obou ramenou. "Příteli, jednou jsi mi říkal, že jsi vedl jednotku proti strojům a že jste měli úspěchy. Vzpomeň si, co mi říkal kogitor: ‚Nic není nemožné.'"
Mnich váhal, sbíral odvahu. "On je velký rozdíl mezi tím, jestli vedeš jednotku, nebo tisíce lidí."
"V době, kdy ti ještě nechutnala semúta, bys to tak nerozlišoval."
"Semúta mě neotupuje! Naopak, spíš mě zbystřuje!"
Iblis se usmál. "Já si umím vybírat lidi a rozpoznal jsem tvé nadání. Mohl bych vybrat i jiné muže, ale nikomu z nich nevěřím tolik jako tobě. Kromě toho, že jsi zkušený v boji, jsi také moudrý, protože jsi žil s kogitorem. Ty jsi pro to ten pravý, Akime."
Mohutný muž pomalu přikývl, jak začal přijímat tu myšlenku za svou. "Ano, Eklo by chtěl, abych to udělal."
545
545
Před odletem odvedl Iblis Serenu na místo, kde ukryl a uchoval tělo jejího zabitého syna. Umístil zkrvavené tělíčko malého Maniona do jedné z Erasmových vedlejších budov, sotva se povstání rozhořelo.
Serena stála jako socha hněvivé bohyně, chladná a silná. Natáhla ruku a dotkla se průhledné polymerové vrstvy, která chránila voskovou, andělskou tvář. Pevný film pohltil celé tělo dítěte - stejně jako důsledky vraždy tohoto bezmocného neviňátka pohltí myslící stroje.
"Ty… ty jsi ho uchoval?"
"To je pečetící vak, používaný na otroky, kteří zemřou při práci." Iblis se k ní obracel s nadějí, že pochopí, co udělal. "I ostatní musí vědět, co se tu stalo, Sereno. Budou si pamatovat tvého syna a všechno, co představoval.

Postavíme mu nádherný památník a uchováme ho v plaskleněné rakvi, aby ho všichni svobodní lidé mohli vidět." Pohlédl na Voriana Atreida. "Člověk nesmí podceňovat moc symbolů."
"Svatostánek? Nepředbíháš trochu, Iblisi?" bojoval Vor se svou netrpělivostí. "Revoluce ještě nezvítězila."
Serena zvedla chlapce; byl velice lehký. "Jestli se vracíme na Salusu Secundus, musím ho vzít s sebou. Jeho otec… si zaslouží aspoň jednou ho vidět."
Než stačil Vor něco namítnout, promluvil Iblis. "Všichni ho musí vidět! Může nám to pomoci vyburcovat Ligu. Musíš je přesvědčit, aby otrokům na Zemi pomohli dřív, než bude pozdě. Pokud to neuděláme, bude mnoho dalších obětí."
Protože Vor viděl, jak mnoho to pro Serenu znamená, jen se narovnal a už neprotestoval. "Jestli neodletíme rychle, bude možná pro nás všechny pozdě."
Serena, dosud s Manionovým uchovaným tělíčkem v náručí, se zvedla. "Jsem připravená. Pojďte najít Koráb snů."
546
546
Existuje nekonečné množství druhů strojových a biologických vztahů.
ZÁZNAM Z OMNIOVY DATABÁZE
Vor, Serena a nevítaný Iblis našli na přistávací ploše v Omniově rezidenci malý dopravní raketoplán a zabavili ho. Neměli s sebou žádné zásoby ani majetek kromě uchovaného těla malého Maniona. Zatímco vzbouření otroci dál plenili vilu, Vor a jeho společníci z té mely odletěli. Neviděli žádné shromažďující se robotické stráže ani běsnící neo-kymeky. A vůbec žádné Titány. Nikdo z nich se neukázal.
Malý letoun hladce klouzal vzduchem po okrajích města, mimo nejhorší nepokoje. V dobách Starého impéria byly tyto kopce exkluzivní čtvrtí s terasovými domy a zahradami. Po převratu myslících strojů byly opuštěny a rozpadly se. Zůstal jen trvanlivý kámen a konstrukce z odolných slitin.
Agamemnon se ve svých pamětech vyjadřoval pohrdlivě o materialistickém životě lidí ve Starém Impériu, ale teď Vorian musel pochybovat o všem. Znovu se ho zmocnil smutek a zahanbení. Díky Sereně si mnoha věcí všímal poprvé a vyvolávalo to v něm znepokojivé myšlenky. Bylo to, jako by se před ním otevřel nový vesmír a ten starý nechával za zády.
Jak to, že toho před ním stroje dokázaly tolik utajit? Nebo si za to mohl Vor sám, protože byl slepý k tomu, co bilo do očí? Na Korábu snů byly vždycky k dispozici rozsáhlé historické záznamy, ale Vor se do nich nikdy nenamáhal nahlédnout. Bral otcovo líčení za bernou

minci.
Popisoval Sereně, na co přišel, a na jejích rtech se objevil trpký úsměv. "Možná ještě máš nějakou naději, Voriane Atreide. Musíš toho hodně dohnat - jako člověk."
Objevily se bílé budovy kosmodromu, vojenské bunkry, senzory a těžká děla. Vor odvysílal známé pří-
547
547
stupové kódy, které vždycky používal na Korábu snů, a robotické stráže dovolily malému rychlému plavidlu přistát.
Tak rychle, jak jen to šlo, zavedl Vor člun do hangáru a vypnul všechny systémy. Přímo před nimi, mezi nákladními moly, jeřáby a tankovacími cisternami kotvila řada kosmických lodí. Vesměs to byla dálková plavidla a týmy strojů je připravovaly k odletu.
Černostříbrný Koráb snů byl mezi nimi, jak Vorian doufal.
"Rychle," řekl a uchopil Serenu za ruku. Iblis běžel těsně za nimi a mával další velkou pistolí, kterou sebral - třebaže to byla dost špatná ochrana v případě, že by se roboti rozhodli zaútočit.
Vor vyťukal přístupový kód a proklouzl dveřmi do Korábu snů. "Vy dva tu na mě počkejte. Jestli to vyjde, za chvíli budu zpátky." O Seurata se musel postarat sám.
Uvnitř lodi uslyšel Vor bzučení automatických údržbářů, kteří instalovali záložní palivovou jednotku.
Když se blížil k můstku, nesnažil se, aby ho nebylo slyšet. Seurat by ho stejně odhalil.
"Poškodili ti loď, Plecháči?" zeptal se Vor. "Beze mě ti to létání nešlo?"
"Rebelové stříleli na mou loď, když jsem převážel bojové roboty při taktickém přemístění. Jeden motor utrpěl drobnou škodu. Povrchové poškození trupu."
Robotický kapitán natáhl své odolné tělo a upravil parametry otevřených systémů. Jeho optická vlákna se soustředila na obrazovku, která mu umožňovala vidět dokončovací práce v podpalubí.
Nakonec řekl: "Hodila by se mi tvoje pomoc, Voriane Atreide. Jeden z automatů zřejmě funguje špatně. Všechny dobré teď provádějí naléhavé opravy bitevních robotů."
Vor věděl, že musí jednat rychle. "Počkej, podívám se na to!"
548
548
"Vidím, že jsi změnil šatník," podotkl Seurat. "Protože po ulicích běhají tlupy vzbouřených otroků, Omniova uniforma už není v kurzu?"
Vor se i přes všechno napětí musel proti své vůli zasmát.

"Lidé se v módě vyznají rozhodně lépe než stroje."
Přistoupil těsně ke svému mechanickému příteli
a očima našel drobný přepínač na chráněném spodním
panelu robotova těla. Byl sice pokrytý tvarokovem
a chráněný propletenými vlákny, ale Vor věděl, že je
celkem jednoduché dostat se k energetické jednotce,
zkratovat konvertor a tím robotického kapitána účinně
omráčit.
Hrábl do jedné z kapes, jako by něco hledal, a vytáhl
víceúčelovou diagnostickou sondu. "Já ten automat
otestuji." Předstíral neobratnost, zapotácel se, předklonil
- a pak rychlým pohybem směrem vzhůru vrazil
sondu do přístupové zástrčky na boku Seuratova těla.
Jediný impulz vyřadil robotovu energetickou jednotku
z provozu.
Mechanický kapitán sebou škubl a znehybněl. Třebaže
Vor věděl, že Seurata nepoškodil nenapravitelně,
přesto pocítil výčitky svědomí - a zabolelo ho to. "Promiň,
Plecháči!" Uslyšel za sebou hluk, prudce se obrátil
a viděl, jak dovnitř vstupují Serena a Iblis. "Říkal
jsem vám, ať počkáte."
Iblis vykročil vpřed; už zase tak sebejistý, jako by
znovu velel. "Tak to dokončíme. Zničíme ten myslící
stroj." Přistoupil k nehybnému kapitánovi a pozvedl
těžký nástroj.
"Ne!" Vor rozzuřeně skočil mezi předáka a zhrouceného
robota. "Řekl jsem ne! Seurata ne. Jestli chceš,
abych vás odtud odvezl, tak mi ho pomoz dostat z lodi.
Ten už nikomu žádné potíže nenadělá."
"Přestaňte ztrácet čas, oba dva!" napomenula je Serena.
Iblis neochotně pomohl Vorovi odtáhnout těžkého
robota k postrannímu vchodu, který vedl do nepoužíva-

549
ného doku vedle zásobníku palivových článků. Nechali
tam kapitána samotného mezi nepořádkem a vybavením.
Vor se chvíli díval na vlastní obraz ve známé zrcadlové
tváři a vzpomněl si na některé z hloupých žertů,
které jeho přítel vyprávěl, a na vynalézavé vojenské
hry, které spolu hráli. Seurat mu nikdy nijak neublížil.
Ale znovuzrozený Vorian Atreides bude raději se Serenou
Služebnicí mezi svobodnými lidmi, bez ohledu
na to, co musí opustit.
"Jednou se vrátím," zašeptal, "ale těžko říct, za jakých
okolností, Plecháči."
Vor pilotoval aktualizační loď pryč od Země a Iblis se
okénkem díval na planetu, která se v dálce zmenšovala.
Uvažoval o té celosvětové revoltě, kterou vyprovokoval,
doufal, že si Akim povede dobře a že vzpoura
uspěje. Možná, že za přispění moudrých rad kogitora
Ekla dokáže mnich vnést do toho šílenství řád a účinně

se bránit Omniovi.
Ale Iblis si to nemyslel. Stroje byly příliš mocné
a Synchronizovaných světů příliš mnoho. Přes všechnu
svou práci tušil, že toto počáteční povstání bude odsouzeno
k záhubě, pokud nedokáže přimět Ligu vznešených,
aby okamžitě pomohla.
Lidé byli hloupí, když si sami vytvořili konkurenci
s inteligencí rovnou své vlastní. Ale nemohli si pomoci.
BARBAROSSA,
ANATOMIE VZPOURY
Z nádherných prázdných budov šlehaly plameny - jaká
urážka zlatému věku Titánů! Lidská luza, opilá tím
550
550
svým šíleným osvobozením, ječela na ulicích a házela
kamením a improvizovanými výbušninami.
Agamemnon zuřil nad těmi přišernými škodami, jež
už rebelové napáchali na pomnících a nádherných náměstích.
Dokonce zabili i Ajaxe, třebaže si za to násilnický
Titán pravděpodobně mohl sám. Ale přesto to
byla další vážná ztráta, jako Barbarossa.
Havěť jedna! Ti barbaři netuší, co je to svoboda nebo
svobodná vůle, nemají ponětí o civilizaci ani o zdrženlivosti
a nezaslouží si nic než být otroky. A i to je možná
přílišná laskavost.
Generál rázoval ulicemi ve svém mohutném válečnickém
těle. Rozrážel lidi, vyhazoval je do vzduchu,
tříštil je o zdi. Ti nejstatečnější po něm vrhali ostré
předměty, které se odrážely od pancéřovaného těla. Bohužel
neměl čas je všechny rozmačkat.
Místo toho Agamemnon zamířil ke kosmodromu,
protože doufal, že tam v tomhle všem zmatku najde
svého syna. Pokud vzbouřenci ublížili Vorianovi - zatím
nejlepšímu z generálových třinácti synů - pak tady
bude skutečně zle. V záznamech si ověřil, že Koráb snů
přistál na kosmodromu a že byly přijaty Vorianovy přístupové
kódy, ale všechno to bylo nějaké zmatené.
Titán stále ještě nemohl pochopit, jakých rozměrů
dosahuje ten požár kolem. Po celá staletí probíhala vláda
myslících strojů bez potíží. Jak se mohli krotcí lidé
stát najednou tak výbušnými? Ale to je jedno. Ať se
o tuhle nepříjemnost postará Omnius a jeho roboti.
Agamemnon zatím hledal svého syna. Měl svoje priority.
Jen doufal, že se Vorian do ničeho nepřipletl.
Když Kymek spěchal po kosmodromu, uviděl hořet
dvě nákladní lodi; jejich palivové jednotky a motory
vyhodili sabotéři do povětří. Hasicí stroje se pokoušely
ztlumit plameny dřív, než dojde k ještě větší škodě.
Zuřivý Titán rázoval po ploše a hledal dok, v němž
se opravoval Koráb snů. Vyděsil se, když zjistil, že aktualizační
loď je pryč, jen místo odletu dosud infračer-

551
551
veně žhne od plamenů trysek. Pomocí termálních čidel viděl rozplývající se chvost v místech, kudy se loď hnala atmosférou.
Ještě víc ho překvapilo a znervóznělo, když našel deaktivovaného Seurata v doku, za ohrazeným bezpečnostním pásmem kolem trysek. Robot ležel nehybně jako socha z kovových polymerů a neuroelektrických obvodů. Vzbouřenci Seurata napadli, vypnuli ho… ale nezničili.
Agamemnon robotovy systémy nastartoval tak rychle, jak mu jen stačily manipulační paže, protože byl netrpělivý a hlavně měl strach o Voriana. Jakmile se Seurat znovu probral k vědomí, rozhlédl se svými optickými vlákny po kosmodromu, aby se zorientoval.
"Kde je Koráb snů?" chtěl vědět Agamemnon. "Kde je můj syn? Je živý?"
"Tvůj syn mě se svou obvyklou prudkostí překvapil. Deaktivoval mě." Seurat se rozhlédl po startovací zóně a okamžitě vyvodil závěry. "Vorian si musel vzít loď. Umí s ní létat."
"Vorian že je zbabělec? Můj syn?"
"Ne, Agamemnone. Jsem přesvědčen, že se přidal ke vzbouřencům a prchá s jinými lidmi." Viděl, jak se kymek chvěje vzteky nad tou zradou. "Je to hodně špatný vtip," dodal Seurat.
Rozzuřený Agamemnon se obrátil a rázoval pryč. Nedaleko kotvila prázdná bitevní loď, naložená zbraněmi a vhodná k pronásledování. Hnali se k ní zdivočelí lidé, kteří ji chtěli zabavit pro sebe - jako by někdo z těch tupých hrethgir uměl s tak složitou lodí zacházet.
Kymek pozvedl dělové paže a rozpoutal smršť plamenů, po níž z těch zločinců zbyly jen svíce hořícího masa. O chvilku později už dusal kolem zčernalých těl a napojil se na automatizovanou loď. Na Agamemnonův příkaz se z lodi vysunula úchopová ramena a vyjmula jeho mozkovou schránu z válečnického těla, které už
552
552
nepotřeboval. Systémy lodě pozvedly kymekovu schránu a vložily Agamemnonův mozek do otvoru v kontrolním centru.
Štíhlá loď byla rychlá, zbraně měla nabité a připravené k boji. Vorian má sice náskok, ale Koráb snů je pomalejší loď, určená k dlouhým plavbám. Agamemnon ho bude schopen dohonit.
Jeho mozek se v teplém elektrafluidu přizpůsoboval senzorům lodi a propojoval myšlenkové porty, až měl pocit, že se kosmická loď stala jeho novým tělem. Agamemnon

vyskočil do výše na imaginárních nohou a odstartoval z kosmodromu.
Prudce zrychloval a hnal se za svou kořistí.
Vor Atreides znal taktiku vesmírného boje a úhybných manévrů, protože Seurat mu mnohokrát dovolil loď řídit. Když však odlétal z bouřící se Země, pilotoval Koráb snů poprvé docela sám, bez Seurata. Jeho dlouholetý společník zůstal dole.
Odlétal ze Země v přímém vektoru, který je měl vynést za hranice sluneční soustavy. Doufal, že zásoby a podpůrné systémy lodi budou stačit na to, aby přežili ten měsíc, než se dostanou na Salusu Secundus. Při svém horečném útěku ho vůbec nenapadlo přemýšlet o tom, kolik lidí Koráb snů uživí, jenže teď už neměl na vybranou.
Iblis Ginjo nervózně vyhlížel z okének na nekonečný vesmír. Skoro s otevřenou pusou zůstal zírat na obrovskou dolíčkovanou tvář Měsíce, když kolem něj prolétli.
"Až budeme dost blízko k Saluse," prohlásila s jistotou Serena, připoutaná v křesle, "Liga vznešených nás ochrání. Xavier si pro mě přijde. Zatím… zatím to vždycky udělal."
Koráb snů proťal oběžnou dráhu Marsu a pak se propletl mezerou v pásu asteroidů. Vor pořád přidával na rychlosti; řítili se přímo do obrovské gravitační studny
553
553
Jupitera. Použije gravitaci plynového obra ke korekci kurzu a získá tak parabolickou úhlovou rychlost.
Přes zadní senzory spatřil Vor osamělou bitevní loď, která se k nim hnala takovou rychlostí, že odečty byly ovlivněny modrým posuvem, takže její pozici ukazovaly špatně. Takovou akceleraci by žádný člověk nepřežil.
"Tohle nebude jednoduché," hlesl Vor.
Serena na něj ohromeně pohlédla. "Zatím ještě nic nebylo jednoduché."
Vor sledoval blížící se loď. Znal schopnosti Korábu snů. Před několika měsíci, když použil nezvyklé taktické manévry k úniku před Armadou u Giedi Primy, by ho ani ve snu nenapadlo, že bude stejné schopnosti potřebovat k tomu, aby unikl myslícím strojům, které ho vychovaly, vycvičily… a oklamaly.
V přímé přestřelce by aktualizační loď nedokázala zvítězit ani nad malým pronásledovatelem. Trup Korábu snů by možná chvíli vydržel, ale přibližující se bitevní lodi nedokáže Vor ani při hodně obratném manévrování unikat dlouho.
Před nimi se objevil hrozivý Jupiter, neostrá koule pastelových barev, po níž se honily oblačné víry a bouře tak velké, že by pohltily celou Zemi. Po analýze senzorických

odečtů znal Vor možnosti pronásledující
lodi. Koráb snů sice neměl zbraně, které by stály za
řeč, zato však měl mnohem víc paliva, silnější motory
a tlustší pancíř - a navíc Vorianovu vynalézavost. Možná,
že těchto výhod dokáže využít.
Pronásledovatel vypálil čtyři salvy střel, jedna z nich
zasáhla trup aktualizační lodi a vybuchla pod ní. Rázová
vlna zaduněla Korábem snů, jako by to byl obří gong.
Přesto však přístroje nehlásily žádnou výraznou škodu.
"Musíme pryč!" panikařil Iblis. "Snaží se nás ochromit."
"To je dost optimistický odhad," podotkl Vor suše.
"Já bych řekl, že nás chtěl zlikvidovat."
554
554
"Nech ho pilotovat!" napomenula Serena vůdce
vzbouřenců.
Dorazil komunikační signál a z reproduktorů Korábu
snů zaduněl známý hlas, při němž se Vorovi sevřelo
srdce. "Voriane Atreide, porušil jsi svůj slib věrnosti!
Jsi zrádce, zradil jsi nejen Omnia, ale i mě. Už tě nepovažuji
za svého syna!"
Vor ztěžka polkl, než odpověděl: "Učil jsi mě, abych
používal mozek, otče, abych se sám rozhodoval a používal
své nadání. Dozvěděl jsem se pravdu. Vím už, co
se skutečně stalo během Času Titánů, a moc málo se to
podobá těm pohádkám ve tvých pamětech! Celou dobu
jsi mi lhal."
Místo odpovědi začal Agamemnon znovu střílet, ale
minul. Vor sám vystřelil svých několik málo obranných
salv. Po vybuchnutí vytvořily rušivou překážku, kterou
musel pronásledovatel obletět. Vor neplýtval časem ani
silou motorů na to, aby se snažil štíhlou bojovou loď
překonat v manévrování.
Místo toho opravil kurz tak, aby Koráb snů proletěl
těsně kolem kritické hranice Jupiterovy přitažlivosti.
Vytočil motory do maxima bez ohledu na možné poškození
nebo zátěž. Jestliže neunikne teď, žádná přehnaná
opatrnost mu nebude nic platná.
Plynový obr po nich vztáhl ruce, lákal je jako Siréna
vábivou písní fyziky. Agamemnon vystřelil další výbušnou
salvu, jedna z nich vybuchla hodně blízko
u motorů Korábu snů.
Vor se cítil klidný a sebejistý, soustředěný na to, co
dělal. Iblis, který seděl vedle něj, byl šedivý a celý propocený.
Vzbouřený předák patrně uvažoval o tom, jestli
by byl neměl větší šanci na přežití, kdyby zůstal na
Zemi.
"Stačí mu, když nás jen poškodí," shrnul Vor klidně
situaci. "Jestli se mu podaří třeba jen na pár minut vyřadit
naše motory, pak se z téhle oběžné dráhy nedostaneme.
Agamemnon pak může zabrzdit a jen se dí-

555
555
vat, jak se pomalu propadneme do atmosféry Jupitera
a shoříme. Moc by se mu to líbilo."
Serena svírala područky svého křesla. A jako by to
byla ta nejjednodušší věc na světě, vybídla Voriana:
"Tak mu nedovol, aby nám ty motory poškodil!"
Zatímco je generál dál obtěžoval střelbou, Vorian
prováděl další výpočty. Pomocí počítačových subsystémů
Korábu snů rychle přeprogramoval navigační zařízení.
Aktualizační loď se řítila vpřed jako nemotorná
střela, která ještě akcelerovala, když škrtla o řídkou atmosféru
Jupitera jako rukojmí orbitální mechaniky.
"Copak nic neuděláš?" naléhal Iblis.
"Zákony fyziky to dělají za nás. Jestli se Agamemnon
bude namáhat s výpočty, uvidí sám, co musí udělat.
Koráb snů má dost paliva i rychlosti, aby prolétl
kolem Jupitera a unikl jeho přitažlivosti. Ale ten náš
malý pronásledovatel, tedy pokud to otec nevzdá do"
- pohlédl na pult - "čtyřiapadesáti vteřin, už té přitažlivosti
neunikne. Spadne dolů a shoří v Jupiteru."
Loď se pořád ještě řítila za nimi a střílela, ale nepovedlo
se jí napáchat škody, jaké její pilot chtěl.
"A ví to on?" zeptala se Serena.
"Otec to bude vědět." Vor znovu zkontroloval navigační
výpočet. "V téhle situaci… má sotva dost paliva
na to, aby se vrátil na Zemi. Jestli bude čekat jenom
ještě deset vteřin, pak pochybuji, že přežije přistání, až
se bude vracet."
Iblisovi se zachvělo chřípí. "To by byl ještě větší nesmysl,
než nechat se polknout Jupiterovými mračny."
Pronásledující loď za nimi náhle prudce změnila
kurz a zapnula naplno všechny motory, aby se v ostré
křivce dostala od plynového obra pryč. Koráb snů se
hnal dál, škrtal o nejvyšší mračna tak, že spodek jeho
trupu začal třením rudě žhnout. O chvilku později s nimi
Vor vylétl na opačné straně planety a akceleroval
pryč, vytrhl se pružným pavučinám gravitace a řítil se
do mezihvězdného prostoru.
556
556
Vor vyladil své dálkové senzory a ověřil si, že se pronásledovatel
úspěšně dostal od Jupitera. Díval se, jak se
obrací zpátky k Zemi v takovém kurzu, aby si zachoval
co nejvíc setrvačné síly a co nejvíc šetřil palivem.
A Vor namířil k vytouženému útočišti planet Ligy.
Zuřící Agamemnon prohrál a věděl teď jistě, že Vorian
pomůže divokým lidem v jejich dalším odporu.
Neměl mnoho paliva pro akceleraci a čekala ho dlouhá
a k zbláznění pomalá cesta na Zemi.
Ale až tam dorazí, vynahradí si toto ponížení tím, že

si to vyřídí s těmi ostatními vzpurnými otroky. Ti ještě budou litovat dne, kdy poprvé uslyšeli něco o vzpouře!
Aristoteles znásilnil rozum. Dominantním psychologickým školám podsunul atraktivní víru v to, že mysl a tělo mohou být odděleny. To celkem přirozeně vedlo k dalším klamům, například k tomu, že lze pochopit moc, aniž bychom ji používali, že radost naprosto nesouvisí s neštěstím, že může existovat mír v naprosté nepřítomnosti války, nebo že život lze pochopit bez smrti.
ERASMUS,
POZNÁMKY Z CORRINU
Před devíti staletími, když se počítačová všemysl vyvinula v nejvyšší distribuovanou inteligenci, ustavila velmi účinnou kontrolu nad všemi kymeky, roboty a lidmi na Synchronizovaných světech. Omnius se pak dál vyvíjel a rozšiřoval svůj vliv a sám si vytvářel stále složitější a složitější sítě.
Teď, když se ve městech Země šířily ony překvapivé nepokoje, sledoval Omnius všechno prostřednictvím své rozsáhlé sítě transočí. Díval se, jak zdivočelí rebe-

557
lové pálí domy a rozbíjejí zařízení; ale uvědomil si přitom, že má jednu znepokojivou slabinu.
Ani těm nejloajálnějším lidem se nedá věřit. Erasmus měl ve svých tvrzeních celou tu dobu pravdu. A teď ten jeho otravný robot uprchl ze Země, opustil svou vypleněnou vilu těsně předtím, než tam vtrhl dav.
Omnius vydával miliardy příkazů, monitoroval a instruoval své strojové vojáky, šikoval je k soustředěným útokům proti řádícím hrethgir. Statisíce otroků už byly pozabíjeny. Až jeho roboti toto povstání konečně potlačí, jen vyčistit to všechno bude stát hrozné úsilí.
Vzbouřenci, rozpálení svým divokým vandalismem, s největší nenávistí útočili na kymeky. Stroje s lidskou myslí byly podle Omniova soudu problematický a nejslabší článek Synchronizovaných světů. Přesto se však agresivní lidské mozky hodily v situacích vyžadujících extrémní krutost a násilí takové úrovně, jaké žádný myslící stroj nemůže nikdy dosáhnout. Například teď.
Omnius vyslal naléhavý příkaz všem zbývajícím Titánům poblíž Země - Junoně, Dantovi a Xerxovi, stejně jako Agamemnonovi, který se vracel z marného pronásledování svého syna Voriana. K potlačení tohoto povstání měli použít jakýchkoli potřebných prostředků. Z minulých podobných případů soudil, že se Titánům bude takový úkol líbit.
Ve skalnaté pustině daleko od původní vzpoury právě Juno předváděla mučicí výslechové techniky na živých lidských subjektech. Xerxes a Dante ji pečlivě sledovali,

ale neúčastnili se přímo.
Velká skupina neo-kymeků pečlivě sledovala každý pohyb. Titánka stála ve svém složitém mechanickém těle uprostřed výukové arény a na dosah svých elegantních kovových rukou měla dva stoly, na nichž se svíjeli v poutech hubený mladík a žena středních let.
Náhle jejich přijímací systémy zasáhl tak silný Omniův signál, že Junonina chirurgická ruka sebou škubla
558
558
a zabodla jehlu hluboko do mozku. Mladík ztichl, buď mrtvý, nebo v bezvědomí. Juno se to neobtěžovala zjišťovat. Omniův příkaz si žádal její plnou pozornost.
"Musíme okamžitě odletět," oznámila.
Xerxes rychlým pohybem vrazil lidské ženě do hrudi hrst jehel. Než sebou přestala škubat, neo-kymekové už s duněním opustili výukový prostor.
Rychlými a efektivními pohyby vyměnili tři Titáni uzpůsobená mučicí těla za své nejděsivější válečnické podoby a vyrazili k centru vzpoury…
Letěli oblohou zčernalou kouřem požárů a dosedli na širokém náměstí posetém troskami a plném křičících rebelů. Dav se pokusil uhnout, ale Juno už stačila pod žhavým trupem lodi rozdrtit jedenáct vzbouřenců.
"Na začátek slušné," podotkl Dante.
Když se vynořilo trio Titánů a za nimi skupina menších neo-kymeků, rebelové po nich začali házet kamením. Juno se s pozoruhodnou rychlostí vrhla vpřed a rozervala jejich těla na kusy. Xerxes a Dante se vydali každý jinam, k jiným centrům odporu. Hejna vzbouřenců se pokoušela kymeky obklíčit, ale hybridní stroje je smetly stranou.
Žádná ze zbraní, které otroci měli, a dokonce ani spojený tlak jejich těl nezpomalil odhodlané mechanické netvory. Ulice zrudly a kolem se rozléhal jekot. Juno svými čichovými senzory nasála silný pach krve a s potěšením si nastavila smyslové vstupy na maximum.
Xerxes se vrhl do vřavy, jako by měl dosud pocit, že musí někomu něco dokázat.
Lidé si postupně uvědomovali marnost svých snah a jejich nový vůdce Akim je odvolal. Rebelové se ukryli a ulice se vyprázdnily dřív, než jimi kymekové mohli projít.
Než skončil den, vrátil se z vesmíru i Agamemnon - právě včas, aby z té zábavy také něco měl…
Omnius všechno sledoval prostřednictvím roje svých transočí a byl si jistý, že dokáže nepokoje potlačit, jest-
559
559
liže použije dostatečnou sílu. V tomhle měli Titáni celou dobu pravdu.

Důvěra a násilí. Je mezi nimi takový zvláštní, zajímavý vztah. Jednoho dne svá zjištění probere s Erasmem.
Po těchto lekcích, kterých se všemysli dostalo, měl Omnius konečně oprávněnou záminku vyhladit lidi ze svých Synchronizovaných světů. Ti křehcí tvorové jednou provždy vymřou.
A podle jeho projekcí by to nemělo trvat dlouho.
Jestli je život jen sen, znamená to, že si pravdu jenom představujeme? Ne! Tím, že jdeme za svými sny, si pravdu sami vytváříme!

LEGENDA O SELIMOVI JEZDCI

Vzduch a písek byly cítit kořením, jeho tělo bylo cítit kořením… Svět byl koření!
Selim skoro nemohl dýchat ani se hýbat, melanž plnila všechny jeho póry, jeho nozdry, jeho oči. Plazil se vzhůru rezavým pískem, ale každý pohyb byl jako plavat sklem. Zhluboka se nadechl v naději na trochu čerstvého vzduchu, jenže vdechl jen další dusivý vzduch prosycený skořicovou vůní. Topil se v ní.
Poušť si melanž ponechávala jako své tajemství, jen občas ho vykřikla ve výbuchu koření, rozstřikující červenohnědý prášek po dunách. Koření bylo život. Červi jím byli cítit na dálku.
Mladík se mohl pohybovat jen pomalu, jako by se dusil ve vidinách. Na dně prohlubně se zastavil a rozkašlal se, ale snové obrazy v něm burácely dál jako nejsilnější vichr za bouře…
Písečný červ byl dávno pryč, odplazil se mezi dunami a Selima nechal tam, kde padl. Stařec pouště mohl svého ztraceného jezdce sežrat, ale nevšímal si ho. To

560
nebyla náhoda. Buddalláh sem Selima přivedl a mladík doufal, že konečně objeví své poslání.
Jel na obřím červu několik hodin, vedl ho bez cíle nocí a neměl nikam namířeno. Začal být roztržitý, spokojený… hloupý.
Písečný červ nečekaně narazil na místo čerstvého výbuchu koření. Záhadné chemické reakce a narůstající tlak hluboko pod dunami dosáhly kritického bodu, fermentovaly a čeřily koření, až už svrchní vrstvy nemohly ten tlak udržet. Koření vybuchlo vzhůru - sloup písku, plynu a čerstvé, silné melanže.
Ve tmě Selim ten sloupec neviděl, nebyl připravený…
Písečný červ v té chvíli doslova zdivočel. Zřejmě ho rozčilovala přítomnost tolika melanže, takže sebou začal škubat a vzpínat se.
Selim, jehož to překvapilo, se zuby nehty držel svých nástrojů a lan. Červ udeřil do země a mlátil do dun, jako by samotný narezlý písek byl jeho nepřítelem.
Při tom záchvatu se uvolnil jezdcův kovový bodec

a vypadl klín, který držel prstence od sebe.
Selim se skutálel, ohromený tak, že ani nevykřikl.
Viděl, jak se pod ním svíjí ztvrdlá červí kůže, jak se
rozletuje písek plný koření, a pak dopadl na měkkou
vlhkou půdu a převalil se, aby náraz nebyl tak prudký.
Červ byl konečně volný a vrhl se do písku, hluboko
se zavrtal, jako by hledal zdroj melanže. Selim sebou
mrskal v létajícím písku a prachu a pokoušel se nedat
se zvířenou dunou zasypat. Červ se vrhl dolů jako
prudce vypálená střela. Za ním se rozlétl další chochol
písku a koření a všechno kolem pokryl silnou vrstvou
rezavého prachu.
Selim se vyhrabal ven a lapal po dechu. Z toho ulpívavého
pachu se mu točila hlava a plival sladkou skořici.
Otřel si oči, ale jen se mu povedlo pálivý prášek
zatlačit hlouběji.
Nakonec se potácivě zvedl, zkontroloval si ruce, ra-
561
561
mena, žebra, ujistil se, že si nic nezlomil. Zdálo se, že
je zázračně nezraněný - další zázrak!
A další tajemná lekce od Buddalláha.
V měsíčním světle všechny měkké a krémové duny
vypadaly jako potřísněné krví, koření bylo rozházené
na všechny strany, jako by tu řádil tančící démon. Tolik
najednou ho nikdy v životě neviděl.
Selim byl ztracený hluboko v poušti, daleko od svého
útočiště. Ztěžka se vydal po dunách. Prohledal hladký
písek a našel své ztracené nástroje, kovový oštěp
a rozevírací klín, napůl zapadlé v písku. Kdyby přišel
další červ, musí být připraven na něj nasednout.
Jak šel, zdálo se mu, že koření proniká každým jeho
krokem i dechem. Oči už měl temně modré, což byla
známka silné závislosti - viděl to v odrazech na lesklých
panelech botanické stanice - ale teď ho melanž
pohltila. Hlava se mu začala točit.
Selim se konečně dostal na vrchol duny, ale neuvědomil
si to dřív, dokud nesklouzl v sypkém písku na
hřebeni a nekutálel se dolů. Písek mu stíral ulpělou melanž
z šatů a z kůže. Svět kolem něj se měnil, otevíral…
a odhaloval svá mystéria. "Co to je?" opakoval
nahlas slova, která mu zněla v hlavě.
Duny se měnily jako vlny zapomenutého moře, rostly,
zvedaly se a tříštily se v prach. Ve vyprahlém oceánu
plavali červi, obrovští živočichové podobní dravým rybám.
V žilách koření proudila krev pouště, skrytá pod
povrchem, obohacující jeho jednotlivé vrstvy, chráněná
složitým ekosystémem - písečným planktonem, rosolovitými
písečnými pstruhy… a samozřejmě červy,
známými obecně jako Šaj-hulúd. To jméno mu dunělo
v lebce a připadalo mu správné. Ne Šajtán, ale Šaj-hulúd.

To nebyl název pro zvíře, to nebyl popis, to bylo
jméno bytosti. Boha. Vtělení Buddalláha.
Šaj-hulúd!
Pak ve svém vidění spatřil, jak koření vysychá, mizí,
kradou ho paraziti, kteří vypadají jako… jako ty kos-
562
562
mické lodi, které viděl na kosmodromu v Arrakis City.
Dělníci - cizinci a dokonce i zensunnité - prohrabávali
duny, kradli melanž, brali Šaj-hulúdovi jeho poklady
a nechali ho udusit v suchém moři bez života. Těžce
naložené lodi odletěly, když ukradly poslední špetku
koření, a nechaly tu lidi s rukama prosebně vztaženýma.
Brzy se po kraji přehnaly obrovské pouštní bouře,
které zvedly písek a nechaly ho sypat se z oblohy jako
obrovskou záplavu, která odhalila lidské i červí mrtvoly.
Nic na planetě nežilo. Arrakis už nebyla nic víc než
mísa písku, nedotčená a neplodná.
Bez červů, bez lidí… bez melanže…
Selim si uvědomil, že sedí se zkříženýma nohama na
vrcholu duny pod palčivým poledním sluncem. Kůži
měl červenou a bolavou, ošklivě spálenou, rty popraskané.
Jak dlouho už tu je? Měl nepříjemné podezření,
že možná víc než den.
S námahou se zvedl. Ruce a nohy měl strnulé jako
rezavé panty. Na šatech a obličeji mu dosud ulpíval
melanžový prášek, ale už na něj zřejmě nepůsobil.
Spatřil ve svých vidinách příliš mnoho a ta noční můra
mu většinu melanže z těla vyhnala.
Selim se zapotácel, ale neupadl. Vítr šeptal kolem něj
a shazoval s hřebenů dun pramínky písku. Poušť byla
prázdná a tichá… ale ne mrtvá. Na rozdíl od jeho vize.
Melanž byla klíčem k Arrakis, k červům, k životu
samotnému. Dokonce ani zensunnité neznali všechny
složité souvislosti, ale Selimovi to tajemství Buddalláh
odhalil. Je tohle jeho osud?
Viděl, jak cizinci odváželi koření daleko od Arrakis,
jak pouštní svět vykrvácel. Možná viděl skutečnou vizi
budoucnosti, ale možná také jen varování. Naíb Dhartha
ho vyhnal do písku umřít, ale Buddalláh ho z nějakého
důvodu zachránil… pro tohle?
Aby chránil poušť a červy? Aby sloužil Šaj-hulúdovi?
Aby našel ty cizince, kteří chtějí ukrást melanž
z Arrakis?
563
563
Neměl na vybranou; bůh se ho dotkl. Musí ty lidi najít
- a zastavit je.
V celém vesmíru není místo tak lákavé jako domov
a známé vztahy v něm.
SERENA SLUŽEBNICE

Když se Koráb snů blížil k hvězdné soustavě Gamma Waiping a k Saluse Secundus, Serena Služebnice překypovala dychtivostí a úlevou, že je zpátky doma; potácela se mezi hlubokou touhou vidět zase Xaviera a hrůzou z toho, co mu musí sdělit.

Lekla se, protože malý robot údržbář vyjel ze svého výklenku na předem naprogramovanou obchůzku; spěchal pod ovládacími pulty a vůbec si nevšímal nových pánů Korábu snů. Serena uviděla robotka a její hněv se náhle vzbouřil. Popadla malý stroj za nohu a uhodila jím o kovovou palubu.

Červený automat sebou začal mrskat a automaticky se pokoušel předejít dalším škodám, ale Serena do něj tloukla, až jeho kryt praskl a tekutina z gelových obvodů vyprýštila ven. Naposledy sebou zaškubal a pak znehybněl.

"Kdyby tak bylo vždycky takhle jednoduché zničit myslící stroje!" řekla zachmuřeně. Představovala si, že tu před ní leží zničený Erasmus a ne údržbářský automat, který měl jen smůlu.

"Bude to docela jednoduché, jestliže dokážeme zmobilizovat sílu vůle lidstva," prohlásil Iblis Ginjo.

Třebaže se Iblis během dlouhé cesty pokoušel Serenu utěšovat, uvědomila si, že se nakonec víc svěřuje Vorianovi. Měla už několik týdnů na to, aby se trochu vyrovnala se svým šokem a žalem, a rozhovory s tímto soucitným mladíkem jí do jisté míry pomáhaly. Vor do-

564

vedl dobře naslouchat. Iblis kladl mnoho otázek o šlechticích, o planetách Ligy, o politice, kdežto Vor se víc zajímal o lidi, o kterých chtěla mluvit: o svém synovi, svých rodičích, své sestře Oktě a zvlášť o Xavierovi.

Zatímco Serena mluvila o Xavieru Harkonnenovi, Vor si s leknutím uvědomil, že to byl ten důstojník Ligy, který stál proti Korábu snů, když se se Seuratem pokoušeli dodat Omniovu aktualizaci na Giedi Primu.

"Já… těším se, až ho poznám," řekl Vor, ale neznělo to ani trochu nadšeně.

Serena jim vyprávěla o svém zbrklém a nerozumném plánu obnovit věže štítových generátorů na Giedi Primě, zatímco politikové Ligy hledali výmluvy a záminky k odkladu.

"Přinejmenším takovou byrokracii myslící stroje nemají," řekl Iblis. "Hodně jsi riskovala, když jsi věděla, jak těžkopádná a konzervativní vaše vláda asi je."

Serena se smutně usmála s náznakem dřívější síly. "Věděla jsem, že Xavier přijde. Že najde nějaký způsob."

Třebaže to Vora bolelo, naslouchal jí, když mluvila o tom, jak Xaviera stále miluje, popisovala zásnubní hostinu v sídle Služebníků, lov na štětinatého kance,

svou humanitární práci v lize. Vyprávěla historky o Xavierových vojenských schopnostech, o tom, jak pracoval na zlepšení obrany jiných lidských planet a o jeho zoufalém činu při útoku kymeků na Zimii, kterým zachránil Salusu Secundus.

Vor si celý nesvůj vzpomněl na zcela jinou verzi těchto událostí, kterou slyšel od svého otce. Agamemnon tuto porážku nelíčil stejnými slovy… ale Vor teď věděl, že generál má sklon ke lhaní, nebo přinejmenším ke značnému přehánění. Nemohl už věřit ničemu, co jeho otec řekl.

"Jenže," svěsila Serena hlavu, "já jsem se nechala chytit a moji posádku zabil Barbarossa. Je jenom moje vina, že jsem se na Giedi Primě vystavila nebezpečí,

565

a to jsem ani nevěděla, že čekám Xavierovo dítě. A neměla jsem Erasma provokovat." Zachvěla se. "Podcenila jsem, jak dokáže být krutý. Jak mi jen Xavier kdy promine? Náš syn je mrtvý."

Iblis se ji pokoušel utěšit. "Vorian Atreides a já řekneme Lize vznešených, jak stroje zacházejí se svými otroky. Nikdo ti nikdy nebude nic vyčítat."

"Vyčítám to sama sobě," řekla. "A to se obejít nedá."

Vor jí toužil pomoci, ale nebyl si jistý, co má říct nebo udělat. Jakmile se zlehka dotkl její paže, odvrátila se. Vor za to nemohl, že nebyl tím mužem, jehož teď chtěla vedle sebe mít.

Záviděl záhadnému Xavieru Harkonnenovi a byl by si rád vysloužil jeho místo v Serenině srdci. Opustil svého otce, odvrátil se od všeho, co na Synchronizovaných světech znal, zradil Titány a Omnia. Ani pak ovšem neměl právo žádat nějakou citovou oplátku.

"Jestli je tvůj Xavier takový, jak si myslíš, pak tě určitě přivítá zpátky doma se soucitem a s odpuštěním."

Když Serena viděla, jak se Vor tváří, řekla už klidněji: "Ano, toho je schopný - ale jsem já taková, jak si myslel?"

Ano, a ještě lepší, napadlo Vora, ale nahlas to neřekl.

"Už brzy budeš doma," řekl a viděl, že se Serenin výraz znovu trochu rozjasnil. "Všechno bude určitě zase dobré, až budeš znovu s ním. A kdyby sis někdy potřebovala popovídat ještě s někým, tak já…" Rozpačitě se odmlčel.

Když se unesená aktualizační loď blížila k Saluse Secundus, slavné planetě, jež symbolizovala celé svobodné lidstvo, pohlédl dolů na zelené kontinenty, modrá moře, řídké mraky v atmosféře. Jeho pochyby se rozplynuly a třebaže ho bolelo srdce, jeho naděje vzrůstala. Skutečně to vypadalo jako ráj.

Iblis Ginjo také hleděl z okénka. V mysli se mu ho-

ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

566
566
nily stovky možností. Náhle se však polekaně zvedl.
"Máme tady uvítací výbor! Vypadá to jako rychlé bojové lodě!"
"Obrana nás zřejmě zaznamenala, jakmile jsme vstoupili do systému," vysvětlovala Serena. "Tohle jsou kindžály ze základen v Zimii."
Když rychlé a obratné bojové letouny saluské Milice obklíčily Koráb snů, zasypaly ho záplavou hrozeb a příkazů. "Nepřátelská lodi, vzdejte se a připravte se přijmout výsadek." Zádí otřáslo několik varovných výbuchů.
Vor neudělal nic, co by se mohlo vykládat jako nepřátelské gesto; vzpomněl si na podobné lodi, které poškodily jeho koráb u Giedi Primy. "Jsme lidé, unikli jsme Omniovi a přejeme si v míru přistát," odvysílal. "Tuto loď jsme ukradli na Zemi."
"Tohle jsem už někde slyšel," zachechtal se jeden z pilotů kindžálů. Vor si uvědomil, že podobnou lest použil už jednou u Giedi Primy. "Co kdybychom vás prostě rozstříleli na kosmický prach?" Kindžály se přiblížily ještě víc a začaly se chystat ke střelbě.
"Možná by vás zajímalo, že máme na palubě Serenu Služebnici, dceru místokrále Ligy." Vor se nevesele usmál. "Její otec by nebyl rád, kdybyste nás rozstříleli na kosmický prach. A Xavier Harkonnen taky ne, protože jeho snoubenka toho hodně prodělala, jen aby se k němu mohla vrátit."
Serena odhodlaně pokračovala v komunikaci sama. "Je to pravda. Jsem Serena Služebnice. Protože tohle je robotická loď, deaktivujte prosím rušivé štíty, abychom bezpečně proletěli, a pak nás eskortujte do Zimie. Informujte místokrále a tercera Harkonnena, ať nás čekají na kosmodromu."
Dlouhé ticho, které pak nastalo, Vorovi napovědělo, že na soukromých linkách musí být naopak pěkně rušno. Nakonec velitel letky řekl: "Segundo Harkonnen je na hlídce a vrátí se až za dva dny. Místokrál už jede na
567
567
kosmodrom s čestnou gardou. Následujte mě - a přesně se držte trasy."
Vor potvrdil, že rozumí, a pak se zhluboka, ustaraně nadechl. Teď se bude muset spolehnout jen na své vlastní schopnosti, palubní počítače mu nepomohou. Dříve mu vždycky pomohla sama loď a její automatizované systémy, jestliže nastal nějaký problém. "Sereno, Iblisi - připoutejte se a držte se."
"Děje se něco?" zeptal se Iblis, když viděl, jak je Vor nervózní.
"Já jen, že jsem to ještě nikdy nedělal."

Koráb snů se potácel v turbulenci, protože právě procházel řídkou vrstvou nejvyšších mraků a výškovým větrem. Nakonec se v pořádku dostal až do míst, kde bylo jasno. Kindžály ho neustále těsně obklopovaly, div že se ho nedotýkaly špičkami křídel. Do nitra lodi proniklo sluneční světlo a na palubě a na stěnách vytvořilo pokroucené stíny.
Vor zlehka dosedl s Korábem snů v určené zóně na přeplněném kosmodromu. I přes tu nepříjemnou situaci si s pilotáží poradil dokonale. Seurat by na něj byl pyšný.
Nadšený Iblis Ginjo vyskočil hned, jakmile motory zcela utichly. "Konečně! Salusa Secundus." Podíval se na Vora. "Za to, že jsme zachránili místokrálovu dceru, nás budou vítat s červenými koberci a kyticemi."
Jakmile Vor Atreides otevřel dveře a poprvé se nadechl vzduchu Salusy, snažil se rozpoznat nějaký rozdíl. Napadlo ho, jestli by snad dokázal poznat prchavou vůni svobody. "Zatím žádné koberce a kytky nečekej," řekl.
Viděl, jak se k lodi blíží vojenská jednotka se zbraněmi v pohotovosti. Vojáci, oblečení v černostříbrných uniformách Ligy, se rozestavili kolem lodi. Za nimi přicházely dvě hrozivě působící ženy s bílými vlasy, světlou pletí a v dlouhých černých rouchách.
568
568
Serena vystoupila mezi oběma bývalými důvěrníky a ochranitelsky je vzala pod paží. Společně všichni vystoupili do oslepivého slunečného dne.
Vojáci Milice dál drželi zbraně připravené, ale ustoupili oběma vysokým zachmuřeným ženám. Hlavní Čarodějka pohlédla na nově příchozí pohledem tak pronikavým a děsivým, že to Vorianovi připomnělo někoho z Titánů. "Jste Omniovi špehové?" zeptala se a přistoupila až k nim.
Serena poznala Čarodějku z Rossaku, ale věděla, že se sama musela za těch osmnáct měsíců v zajetí hodně změnit. "Zufo Cenvo, byly jsme kolegyně." Hlas jí selhal. "Vrátila jsem se domů. Nepoznáváte mě?"
Čarodějka na ni skepticky pohlédla a poté po její alabastrové tváři přelétl ohromený výraz. "Skutečně jste to vy, Sereno Služebnice! Mysleli jsme, že jste zemřela na Giedi Primě spolu s Pinquerem Jibbem a Ortem Wibsenem. Prověřili jsme DNA vzorků krve odebraných ve vraku vaší blokádní stíhačky." Zufa se tyčila nad mladou ženou, pozorně si ji prohlížela a oba muže úplně ignorovala.
Serena se statečně snažila potlačit svůj smutek. "Wibsen a Jibb skutečně zemřeli v boji s kymeky. Mne zranili… a zajali."

Vor viděl, jak se jí o tom těžko mluví, proto pokračoval místo ní. "Věznil ji na Zemi robot jménem Erasmus."
Čarodějčiny oči se teď zabodly do něj. "A kdo jsi ty?"
Vor věděl, že nemůže lhát. "Jsem syn Titána Agamemnona."
Vojáci Milice sebou škubli. Obě Čarodějky reagovaly nejdříve leknutím a pak ještě pronikavějšími pohledy. "Použil jsem svůj vliv k tomu, abych proklouzl obranou Omnia Země."
Dopředu se protlačil Iblis Ginjo, oči jasné a nadšené. "Celá Země povstala! Lidé se osvobodili od svých strojových pánů. Rebelové zabíjeli Titány a neo-kymeky,
569
569
ničili roboty, bořili celé továrny. Ale potřebujeme pomoc Ligy…"
Iblis nedořekl, jeho slova skončila spíš jakýmsi kviknutím. I Vorian pocítil, jak ho kolem hrdla cosi svírá jako garota. Oči Čarodějek žhnuly, jako by se zavrtávaly hluboko do myslí nově příchozích. Vzduch zhoustl podezřením, neochotou uvěřit dvěma obracečům kabátů a Sereně Služebnici, které mohl Omnius klidně vymýt mozek.
Soustředění Čarodějek přetrhl náhlý vzruch. Vor cítil, že opět může bez potíží dýchat. Místokrál Manion Služebník, jenž vypadal o deset let starší, než si ho Serena pamatovala, odstrkoval vojáky a hnal se vpřed jako splašený saluský býk. "Sereno! Holčičko moje! Ty jsi živá!"
Obě Čarodějky odstoupily, protože viděly, že tomuto muži nic nezabrání sevřít svou dceru do náruče. "Dítě moje, dítě moje - já tomu nemůžu uvěřit!" Svíral Serenu a kolébal ji ze strany na stranu. Serena si uvědomila, že proti své vůli pláče.
"Co ti udělali? Co ti jenom udělali?"
Serena si uvědomila, že mu nedokáže odpovědět.
Lidské bytosti se spoléhají na své soukmenovce a často jsou jimi zklamáni. V tom mají stroje výhodu: jsou spolehlivé a zcela bezelstné. Ale může to být také nevýhoda.
ERASMUS,
ÚVAHY O MYSLÍCÍCH BIOLOGICKÝCH JEDINCÍCH
Serenin otec ji chlácholil a rychle ji odvedl z kosmodromu pryč spolu s davem horlivých a pečujících sluhů.
"Nejlepší místo pro tebe teď bude v Městě introspekce, u tvé matky. Můžeš si tam odpočinout a v klidu si léčit rány."
570
570
"Klid už mít nikdy nebudu," řekla a snažila se ovládnout chvějící se hlas. "Kde je Xavier? Potřebuji…"
Manion ji ustaraně poplácal po rameni. "Viděl jsem

rozkaz, který ho odvolával z inspekční hlídky po vnějším pásmu obrany. Už letí domů, měl by tu být zítra ráno."
Ztěžka polkla. "Musím ho vidět, jen co se vrátí. V té lodi… náš syn… tolik toho…"
Manion opět přikývl; zřejmě si neuvědomil, že právě mluvila o svém synovi. "S tím si teď nedělej starosti. Hodně se změnilo, ale jsi zase doma a v bezpečí. Na ničem jiném nezáleží. Tvoje matka na tebe čeká, můžeš si u ní odpočinout. Všechno ostatní počká do zítřka."
Serena se ohlédla po Vorianu Atreidovi a Iblisi Ginjovi, které odváděli důstojníci Milice. Cítila, že by je měla doprovodit a seznámit bývalé Omniovy služebníky s jejich novým světem. "Nebuďte na ně zlí," řekla Serena, protože si vzpomněla na neskrývaný skepticismus Čarodějek. "Nikdy se ještě doopravdy nesetkali se svobodnými lidmi. Oba mají důležité informace."
Manion Služebník přikývl. "Jenom je vyslechnou. Liga se může hodně dozvědět z toho, co nám mohou říci."
"I já můžu pomoci," řekla Serena. "Za svého zajetí na Zemi jsem viděla spoustu strašných věcí. Možná bych se večer mohla vrátit a…"
Místokrál ji umlčel. "Všechno má svůj čas, Sereno. Jsem si jistý, že budeme mít tolik otázek, až tě to bude unavovat, ale dnes nemusíš zachraňovat svět." Zasmál se. "Jsi pořád stejná."
Rychlým pozemním vozidlem jim to trvalo hodinu, než dojeli k meditačnímu útočišti na kopci na okraji Zimie. Třebaže Serena tolik toužila spatřit svůj domovský svět, teď se jí před očima všechno rozmazávalo, takže viděla jen málo detailů.
Livia Služebnice v prostém rouchu abatyše na ně čekala ve vysoké bráně do tichého komplexu domů. Se
571
571
slzami v očích kývla na svého manžela, poté přijala Serenu do Města introspekce a vedla je oba přes trávník do teplého, dobře zařízeného pokoje s tlumenými barvami a pohodlně polstrovaným nábytkem. Tam Serenu objala a kolébala ji v náručí, jako by jejich dcera byla zase dítětem. Liviiny velké oči byly plné slz.
Teď, když byla opět se svými rodiči, bezpečná a milovaná, zvedla se drtivá závaží únavy a strachu. Serena cítila, že teď už dokáže udělat to, co udělat musela.
Tichým rozechvělým hlasem jim Serena rychle vyprávěla o svém malém sladkém Manionovi a o tom, jak ho Erasmus zabil… a tím vyvolal revoluci, která zachvátila Zemi.
"Prosím, musím vidět Xaviera!" Tvář se jí rozzářila. "A Okta? Kde je moje sestra?"

Livia střelila pohledem po manželovi a slova jí
uvázla v hrdle. Nakonec řekla: "Brzy je uvidíš, holčičko.
Teď si musíš odpočinout a nabrat sílu. Jsi doma.
Teď už máš na všechno dost času."
Serena chtěla něco namítat, ale spánek ji přemohl.
Než se Xavier stačil vrátit ze své obhlídky na okrajích
saluské sluneční soustavy, zprávy se k němu donesly
prostřednictvím dobrého tuctu vzkazů radosti a smutku.
Každá z nich byla jako rána kladivem bolesti. Štěstí,
zmatek a zoufalství se v něm svářily tak, až si myslel,
že vybuchne.
Protože letěl sám ve svém kindžálu, měl dost času
promyslet si, co se dozvěděl. Když jeho loď pozdě
v noci přistála na kosmodromu v Zimii, připadal si
strašlivě sám. Vystoupil na přistávací plochu ozářenou
reflektory. Bylo po půlnoci.
Jak je vůbec možné, že Serena žije? Viděl přece vrak
její stíhačky v šedém moři Giedi Primy. DNA těch
krvavých skvrn odpovídalo. Ani v těch nejdivočejších
a nejpošetilejších snech Xaviera nenapadlo, že by ještě
mohla být naživu. Naživu! Nebo že čekala jeho dítě.
572
572
A teď Serena unikla. Vrátila se domů. Ale jeho syna
- jejich syna - zavraždily ty nestvůrné stroje.
Když Xavier vystoupil ze svého chladnoucího kindžálu,
sotva cítil ozón a zplodiny oxidace na trupu své
lodi, rozžhavené rychlým sestupem za použití Holtzmanových
štítů. Před sebou viděl, že na ploše čeká
osamělý muž. Vypadal nešťastně. V ostrých světlech
kosmodromu se jeho rysy téměř ztrácely, ale Xavier
poznal Maniona Služebníka, místokrále Ligy vznešených.
"Jsem hrozně rád, že - že jsi mohl…" Manion Služebník
nedokázal větu dořící. Místo toho přistoupil
blíž a objal svého zetě, mladého důstojníka, který se
oženil ne s jeho dcerou Serenou, ale s Oktou.
"Serena odpočívá v Městě introspekce," řekl Manion.
"Ona… ještě neví o tobě a o Oktě. Je to choulostivá
situace, ať to vezmeš jakkoli." Z místokrále jako by vyprchal
všechen život. Byl zjevně nadšený, že jeho dcera
je zpátky, ale zlomilo ho vědomí, co se jí stalo, jak jí
stroje ublížily… jak zabily její dítě.
"Serena bude chtít znát pravdu," řekl Xavier. "Ale
brzy se jí dozví tolik, kolik snese. Sejdu se s ní zítra.
Dnes ať se v klidu vyspí."
Oba muži se navzájem podpírali, když odcházeli od
kindžálu. Místokrál vedl Xaviera tam, kde svítila jasnější
světla a týmy inspektorů pokračovaly v práci dokonce
ještě i takhle pozdě. Takovou loď, jako byla tato
stříbročerná, viděl Xavier dosud jen jednou - onu aktualizační
loď, se kterou se střetli nad Giedi Primou, když

ten zrádcovský lidský pilot unikl Xavierovým snahám ho zajmout.
"Serena si našla spojence mezi lidmi na Zemi," vysvětloval Manion. "Dva důvěrníky, muže vychované stroji. Přesvědčila je, aby s ní utekli."
Xavier se zamračil. "Víš jistě, že to nejsou špioni?"
Manion pokrčil rameny. "Serena jim věří."
"To podle mě stačí."
573
573
Vstoupili do Korábu snů a Xavierovi sevřela srdce chladná ruka. Věděl, kam ho Manion vede. Na palubě aktualizační lodi si povšiml podivného uspořádání, hladkých křivek a čistých kovových linií, které naznačovaly výkonnost a zároveň v sobě měly určitou uhlazenou krásu.
"Chlapce jsme neodnesli," vysvětloval Manion. "Řekl jsem jim, ať počkají na tebe."
"Nevím, jestli ti mám za to děkovat." Jakmile místokrál otevřel uzavřenou schránku, z níž na ně dýchl lehký dech chladné páry, Xavier překonal svou váhavost a naklonil se dopředu.
Tělo dítěte bylo obaleno něčím pevným a tmavým, uzavřeným konzervačním rubášem, který nedovoloval vidět konkrétní detaily. Zbylo jen malé, bolestně smutné tělo kdysi tak živoucího chlapečka. Xavier se dotkl chladného obalu. Udělal to tak jemně, jako by nechtěl svého syna budit ze spánku.
Manion za ním těžce dýchal. "Serena říkala… říkala, že chlapce pojmenovala po mně." Potom mu slova uvázla v hrdle. Xavier se naklonil a zvedl balíček, všechno, co zbylo z dítěte, s nímž se nikdy nesetkal, o němž se ani nedozvěděl, dokud nebylo příliš pozdě. Chlapec se mu zdál neuvěřitelně, absurdně lehký.
Xavier si uvědomil, že neví co říct, když však odnášel svého syna ven na noční vzduch Salusy Secundus, když malého Maniona poprvé a naposledy nesl domů, neskrývaně plakal.
574
574
Stroje jsou možná předvídatelné, ale také jsme spolehliví. Naopak lidé mění své přesvědčení a svou loajalitu s pozoruhodnou a deprimující snadností.
ERASMUS,
ERASMOVY DIALOGY
Vorian Atreides seděl u velkého leštěného stolu, připraven čelit velké skupině shromážděných politických vůdců. Každý z nich měl otázky a podezření. Doufal, že na ně bude mít odpovědi.
Iblise Ginja měli vyslýchat zvlášť. Liga už vyslala svou nejrychlejší výzvědnou loď k Zemi, aby prověřila

jejich tvrzení a zjistila, jaký je současný stav revoluce.
Když se Vor porozhlédl po hlavním městě, byl naprosto ohromen. Domy v Zimii nebyly zdaleka tak velkolepé jako ty na Zemi, a ulice mu připadaly… dezorganizované. Ale ti lidé, které viděl, ty barvy, šaty, výrazy v jejich tvářích - měl pocit, jako by se probudil ze sna. Vor sebral síly, rozhodnutý spolupracovat, aby mohl svobodným lidem pomoci, jak jen to půjde. Pokud mu to dovolí.
Pro takovýto výslech by Agamemnon použil stimulátory bolesti a exotické mučicí nástroje. Liga v tom nepochybně viděla pozoruhodnou příležitost získat důvěrné informace o Omniovi. Poslanci, kteří seděli u stolu a stáli kolem stěn, ho sledovali zvědavě, někteří s nenávistí nebo alespoň s odporem.
Vždycky dříve byl Vor hrdý na svůj původ, oklamán údajnou velikostí Agamemnona a Titánů. Svobodní lidé však viděli historii jinak. Doufal, že přesněji.
Vor byl nesvůj před tolika rozčilenými lidmi. Připadal si vykořeněný, chyběla mu Serena. Doufal, že je v pořádku. Už se setkala s Xavierem Harkonnenem? Bude ještě někdy chtít Vora vidět?
Než v místnosti stačil ztichnout šum konverzace, Vor promluvil sám. Začal pomalu a vybíral slova s nej-

575
větší péčí. "Nebudu hledat žádné omluvy pro své jednání. Moje spolupráce se stroji určitě způsobila škodu a bolest lidem z Ligy vznešených." Rozhlédl se po místnosti, po všech zvědavých pohledech. "Ano, pracoval jsem jako důvěrník na aktualizační lodi, převážel jsem kopie Omnia na Synchronizované světy. Vychovaly mě myslící stroje a učily mě svou vlastní verzi historie. Choval jsem dokonce posvátnou úctu ke svému otci, generálu Agamemnonovi. Myslel jsem si, že je to veliký kymek."
Slyšel v místnosti mumlání. "Ale Serena Služebnice mi otevřela oči. Přiměla mě, abych zapochyboval o tom, co mě učili, a já jsem nakonec poznal, že mě oklamali." Bojoval sám se sebou, aby skutečně nabídl to, co nabídnout chtěl. Připadalo mu to jako poslední zrada na vlastní minulosti.
Budiž.
Zhluboka se nadechl a pokračoval. "Vřele doufám, že budu moci použít svých vědomostí a schopností - a také svých podrobných informací o fungování myslících strojů - abych pomohl ostatním lidem, kteří právě teď bojují proti Omniovi na Zemi." Šum kolem stolu zesílil, jak si zástupci začínali uvědomovat důsledky jeho slov. "Nevěřím člověku, který zradí vlastního otce," prohlásil jeden z poslanců, vysoký muž s dolíčkovanou

tváří. "Jak máme vědět, že nám nedává zkreslené informace?"
Vor se nad tím obviněním zamračil. Překvapivě se na
jeho stranu postavila chladně krásná Zufa Cenva z Rossaku.
"Ne, mluví pravdu!" Její tmavé oči mu pronikaly
až do nitra a Vorovi působilo potíže dívat se do nich déle
než chviličku. "Jestli se tu opováží lhát, poznám to."
Jeden z vyslýchajících nahlédl do svých poznámek.
"A teď, Voriane Atreide, pro vás máme mnoho otázek."
576
576
Je snad větší radost než návrat domů? Jsou snad
nějaké jiné vzpomínky tak živé, jiné naděje tak zářivé?
SERENA SLUŽEBNICE
Jakmile se Serena vzbudila s prvním bledým světlem
rána, zjistila, že je sama v měkké posteli, obklopená
chlácholivými zvuky, barvami a vůněmi. Po Fredově
smrti mnohokrát navštívila matku v Městě introspekce
a zdejší meditativní atmosféra ji těšila. Ale zanedlouho
začala být netrpělivá, nebavilo ji přemítat a uvažovat,
chtěla dělat něco aktivnějšího.
Ranní světlo venku sílilo, zatímco se rychle oblékala.
Xavier je už možná zpátky na Saluse. Krátký spánek
jí prospěl, ale v hrudi cítila strašnou tíhu a věděla, že
se jí nezbaví, dokud nenajde Xaviera a nesdělí mu tu
strašnou zprávu o jejich synovi. I přes své bolavé srdce
a duši nebyla z těch, kteří by couvali před zodpovědností.
Ještě než se Město introspekce úplně probudilo, vyběhla
Serena tiše k přístavkům a našla malé pozemní
vozidlo. Nechtěla rušit svou matku. Serena vzdorně pozvedla
hlavu a odmítla cokoli odkládat. Už tak to trvalo
příliš dlouho.
Nastoupila a nastartovala známý motor. Věděla, kam
musí jet. Projela otevřenou branou a zamířila po cestě
dolů k sídlu Tantorových, kde byl Xavier doma. Doufala,
že ho tam najde…
Těžké dřevěné dveře otevřel Emil Tantor a ohromeně
se na ni podíval: "Strašně nás potěšilo, když jsme slyšeli,
že ses vrátila!" Jeho hnědé oči byly tak vřelé a laskavé,
jak si je pamatovala.
Uvnitř v chodbě zaštěkali šediví vlkodavové, proklouzli
kolem Emila a začali Serenu obskakovat v kruzích.
I přes úzkost, která ji tížila v srdci, se musela
usmát. Přiběhl chlapec s vykulenýma očima. "Vergy-
577
577
le! Ty jsi strašně vyrostl!" Bojovala s dalším návalem
smutku; Vergyl jí znovu připomněl, jak dlouho byla
pryč.
Než chlapec stačil odpovědět, Emil ji gestem pozval
dál. "Vergyle, prosím tě, odveď ty psy ven, aby tahle
chudinka měla aspoň trochu klidu po tom všem, čím

prošla." Slabě, ale s hlubokým soucitem se na ni usmál. "Nečekal jsem, že sem přijdeš. Chceš si se mnou dát sklenici ranního čaje, Sereno? Lucille ho vždycky vaří silný."
Zaváhala. "No, já jsem vlastně přišla za Xavierem. Vrátil se už? Potřebuji…" Polekaný výraz starého muže ji zarazil. "Co je? Stalo se mu něco?"
"Ne, ne, Xavier je v pořádku, ale… není tady. Šel rovnou do domu tvého otce." Zdálo se, že by jí Emil Tantor rád ještě něco řekl, ale odmlčel se.
Serena, znepokojená jeho reakcí, mu poděkovala a běžela ke svému autu. Starý muž zůstal stát u dřevěných dveří. "Tak to si ho najdu tam!" Xavier má nejspíš nějaké jednání s jejím otcem. Možná už plánují, jak pomoci lidem vzbouřeným na Zemi.
Dojela ke známému Panskému domu na kopci, obklopenému vinohrady a olivovými háji. Když zastavila před hlavním vchodem, svíralo se jí srdce. Domov. A je tam Xavier.
Zaparkovala u studny a bez dechu přistoupila k hlavním dveřím. Oči ji pálily, nohy se jí chvěly. Slyšela v uších bušit krev. Touha být zase se svým milencem byla větší než vina, kterou musí nést, a strach z toho, co musí říct.
Xavier otevřel dveře ještě dřív, než k nim došla. Jeho tvář jí nejdříve připadala jako vycházející slunce, skoro ji oslepila. Zdál se starší, silnější, ještě hezčí, než vypadal dokonce i v jejích snech. Měla pocit, že se rozpustí.
"Sereno!" vyhrkl, potom se rozesmál a sevřel ji do náruče. Po krátké chvíli ji zase rozpačitě pustil. "Věděl

578
jsem, že jsi v Městě introspekce, ale neuvědomil jsem si, že už ses zotavila. Vrátil jsem se uprostřed noci a, ehm…," zdálo se, že těžce hledá slova.
"Ale, Xaviere, na tom přece nezáleží! Strašně jsem potřebovala být s tebou. Musím… musím ti toho hrozně moc vyprávět." Najednou se zdálo, jako by ji znovu drtila tíže toho, co musí říct. Hlas jí selhal.
Pohladil ji po tváři. "Sereno, já už tu strašnou zprávu znám. Slyšel jsem už o… našem synovi." Pohlédl na ni se smutkem a bolestí, ale bez nejmenších výčitek.
Když vešli do chodby, Xavier se neobratně odtáhl, jako by setkání s ní bylo obtížnější než střet se silami armády strojů. "Byla to tak strašně dlouhá doba, Sereno, a všichni jsme si mysleli, že jsi mrtvá. Našli jsme vrak tvé lodi, analyzovali jsme vzorky krve, potvrdili tvou DNA."
Sevřela mu pevně ruku. "Ale já jsem přežila, lásko! Pořád jsem na tebe myslela." Očima hledala v jeho tváři

odpovědi. "Vzpomínky na tebe byly to jediné, co mě drželo."
Xavier konečně promluvil a každé jeho slovo bylo jako těžký kámen. "Já jsem ženatý, Sereno."
Zdálo se jí, že jí srdce přestalo bít. Serena couvla a narazila do malého stolku, který se s rachotem převrátil. Ze stolku se sesypala váza a rudé růže se rozlétly po podlaze jako krev.
Uslyšela z velkého obývacího pokoje spěšné kroky. Objevila se štíhlá mladá žena s dlouhými vlasy a velkýma očima a běžela k ní. "Sereno! Sereno moje!" Okta držela v rukou uzlíček, přitisknutý na prsa, ale přesto se jí podařilo sestru nadšeně obejmout.
Rozradostněná Okta stála vedle svého manžela a sestry, když se však dívala z jednoho na druhého, její šťastný výraz se změnil v zahanbení a stud.
Uzlíček v Oktině náruči se pohnul a vydal tichý zvuk. "To je naše dcera Roella," řekla skoro omluvně a odtáhla látku, aby Sereně ukázala krásnou tvář dítěte.
579
579
Sereně prolétl hlavou jiný obraz: její vyděšený syn těsně předtím, než ho Erasmus shodil z balkonu. Holčička, kterou Okta držela, se pozoruhodně podobala Manionovi, jenž byl také Xavierovým dítětem.
V nevěřícném ohromení Serena vyklopýtala ze dveří. Její svět se hroutil. Otočila se a prchala jako zraněná laň.
Služebnický džihád vznikl právě z takové hlouposti. Bylo zabito malé dítě. Matka, šílená žalem, zaútočila na nelidské stroje, které zavinily tu nesmyslnou smrt. Brzy se násilí dostalo do rukou davu a stalo se známým jako džihád.
PRIMERO FAJKÁN SLUŽEBNÍK, VZPOMÍNKY NA DŽIHÁD
Země zůstávala planoucím srdcem vzpoury dokonce i bez charismatického Iblise Ginja. Kogitorův pobočník Akim, vržený náhle do středu boje, se snažil udržet odpor při životě a organizovat špatně naplánovaný boj tváří v tvář Omniovým stále násilnějším represáliím.
Akim byl vždycky spíš mužem meditací, který uvažoval o Eklových esoterických sděleních ve vysokých klášterních věžích. Zapomněl už, jak se vyrovnat se zkázou a krveprolitím. Třebaže měl vzhledem ke svým vztahům k Eklovi rozsáhlou síť kontaktů, bylo mezi nimi jen málo bojovníků. Většinou to byli myslitelé, které napadalo tolik možností, jež museli posoudit, že nemohli jednat rychle. Situace je předbíhala.
Dav bojoval téměř bez velení.
Rebelové, překvapení a ohromení faktem, že se po staletích útlaku osvobodili, neměli žádný cíl ani program

- jen syrovou, neřízenou touhu pomstít se. Tito jednou osvobození otroci se nemohli zastavit. Dokon-
580
580
ce ani Iblis si nedělal dlouhodobé plány. Ve městech zuřily ohně. Továrny a údržbářské dílny vybuchovaly, protože tyto Omniovy podpůrné a výrobní kapacity likvidovali sabotéři. Žhářství a vandalismus se šířily po kontinentech, v průmyslových zónách i obytných čtvrtích. Všemysl vypustila své kymeky, aktivovala všechny své válečnické roboty. Z celé planety se stalo bitevní pole… a zanedlouho márnice. Myslící stroje neumějí odpouštět.

Agamemnon a jeho krvežízniví kymekové, konečně neomezovaní, vtrhli do obytných táborů a srovnali je se zemí. Poprvé od doby, kdy byli Titáni svrženi všemyslí, pojilo všechny Omniovy bojovníky dravé nadšení pro pomstu. Kymekové šířili jedovatý plyn, sprchy kyselin a stuhy rozžhavené plazmy.

Robotické likvidační čety postupovaly od vykuchaných budov k ubohým přístřeškům a kotcům. Pálily úrodu, likvidovaly distribuční potravinová centra: dokonce i ti, kteří přežijí mechanický útok, během několika měsíců pomřou hlady.

Deset tisíc otroků zaplatilo krví za každého poškozeného robota nebo kymeka. Žádný člověk nevyvázl živý. Ani neměl.

Vysoko v izolovaných horách se kogitorova věž chvěla jako živý tvor. Kusy kamene opadávaly. V nejvyšším patře, kde spočíval prastarý Eklův mozek v ochranné schráně, změnila okna barvu ze žluté na oranžovou. Ustaraný Akim ponořil prsty do elektrafluidu a spojil své myšlenky s myšlenkami uctívaného kogitora. "Předal jsem jim vzkaz, Eklo. Titánka Juno přichází. Chce s tebou mluvit."

"Jako kdysi."

Eklo chtěl zastavit krveprolévání a proto požádal Titány o setkání; doufal, že najde nějaký způsob, jak se s nimi dohodnout. Před dávnou dobou kogitor nevě-
581
581
domky pomohl Junoně a jejím společníkům svrhnout Staré impérium a Eklův mozek bez těla inspiroval Titány k tomu, aby se stali kymeky.

Ve své době býval duchovně založený člověk jménem Arn Eklo filosofem a řečníkem, jenž podlehl vábení sexuálních rozkoší. Ve svých obavách a zahanbení se setkal s Kwynou a jejími metafyzickými učenci, kteří chtěli odstranit všechno rozptylování, aby mohli lépe rozvíjet sílu myšlení. Eklova fyzická podoba, malicherné touhy jeho těla, to všechno pro něj začalo

být nepodstatné v porovnání s odhalováním záhad vesmíru.
Jeho projevy se potom začaly měnit, byly stále intelektuálnější, takže mu mnoho lidí přestalo rozumět. Jeho stoupenců začalo ubývat a investoři do jeho kongregace, kteří viděli nápadný pokles v příjmech, o něm začali pochybovat. Ostatně mu ani oni nerozuměli.
Potom jednoho den Arn Eklo prostě zmizel. Celá skupina kogitorů si naplánovala, že podnikne úžasnou cestu do hloubi duchovní říše. Daleko za omezené hranice těla.
Od doby, kdy prodělal onu pozoruhodnou operaci, žila jeho mysl více než dva tisíce let bez slabostí a omezení lidského těla. Konečně měli Eklo, Kwyna i ostatní kogitoři tolik času, kolik ho jen kdo může potřebovat. To byl nejdražší dar, jenž mohl kdokoli z nich dostat: čas.
Teď Akim přerušil jeho myšlenky. "Juno je tady."
Eklova schrána stála na římse v nejvyšší věži a Eklo mohl pozorovat, jak mohutná kymekovská válečnická podoba snadno stoupá po příkré horské stezce.
"Předej Junoně tento vzkaz," řekl Eklo Akimovi.
Dole mnoho pobočníků zděšeně spěchalo ke schodům vedoucím nahoru na věž. "Řekni jí, že nic není nemožné. Řekni jí, že lidi od ostatních živých tvorů odlišuje láska, ne nenávist. Ne násilí…"
Okna změnila barvu na jasně rudou a věží otřásly

582
mohutné výbuchy. Juno pozvedla dělové přední končetiny a vypálila salvu střel, které bušily do důkladné zdi kláštera, až se věž začala rozpadat.
Strop se propadl a Akim se vrhl vpřed ve snaze ochránit mozkovou schránu a úžasný mozek starého kogitora. Ale lavina dopadla a všechno pod sebou rozdrtila…
Jakmile se z věže stala jen prašná hromada, Juno začala pomocí mechanických rukou rozhazovat trosky a odstrkovat polámaná těla pobočníků, dokud konečně nenašla mozkovou schránu. Mrtvý mnich Akim a vypouklá slisklenéná schrána kogitora ochránily tak, že nebyl rozdrcen, ale schrána praskla. Mezi rozvaliny odkapával namodralý elektrafluid.
Juno odhodila Akimovo tělo jako hadrovou panenku. Potom natáhla tvarokovovou ruku a vsunula dlouhé a ostré prsty do puklé nádoby, aby z ní vytáhla šedavou mozkovou hmotu kogitora Ekla. Vycítila, že v chvějícím se mozku existují ještě jiskry energie.
Rozhodla se, že ho pošle na další cestu, ještě dál od sféry těla. Ruka se sevřela a z houbovité šedé hmoty zbyla jen kaše.
"Nic není nemožné," řekla, poté se obrátila a vykročila

zpět do města, ke své důležité práci.
Omnius bez emocí - pouze ve snaze zbavit se problému - nařídil úplnou likvidaci veškerého lidského života na Zemi.
Jeho robotické síly neúprosně postupovaly a plnily svůj krvavý úkol, aniž by narazily na vážnější odpor. Ajaxova krvavá lázeň na Walgisu během dávné Vzpoury hrethgir byla jen krátkou předehrou.
Poté, co všemysl usoudila, že už jí lidé na této planetě nejsou užiteční, došla ke stejnému závěru i u ostatních Synchronizovaných světů. Navzdory faktu, že lidé původně myslící stroje vytvořili, působili ti nezvladatelní biologičtí jedinci vždycky větší potíže, než za ko-

583
lik stáli. Konečně souhlasil s Agamemnonem, jenž na toto definitivní řešení naléhal už stovky let. Omnius lidský rod vyhubí.
Zbylí čtyři Titáni za pomoci neo-kymeků a upravených robotických vojáků strávili celé měsíce tím, že honili a vraždili populaci planety. Na Zemi nepřežil jediný člověk.
Krveprolití bylo nevýslovné a většinu jej pro všemysl zaznamenaly transoči.
Stůj za svým bratrem, ať je v právu nebo ne.
ZENSUNNITSKÉ PŘÍSLOVÍ
Třebaže Selim tolik nenáviděl naíba Dharthu, byl dosud zvědavý na to, jak lidé v jeho bývalé vesnici dál žijí. Uvažoval, jestli ho už zcela vymazali ze svých vzpomínek. Občas si v duchu přehrával jejich činy a rozzuřil se, ale potom se usmál. Buddalláh Selima udržel naživu, dal mu záhadnou vizi a požehnaný cíl.
Předešlé generace zensunnitů přizpůsobily svůj život poušti. V tak nehostinném prostředí bylo málo prostoru pro změnu nebo pružnost, takže každodenní existence kočovníků zůstávala rok za rokem víceméně stejná.
Selim však nadále sledoval své bývalé druhy a povšiml si, že naíb Dhartha má nějaký nový cíl. Obvykle tak strnulý vůdce kmene se pustil do nějakého neobvyklého plánu, při němž velké skupiny dělníků vycházely hluboko do pouště. Hledači už nepročesávali okolí ve snaze nalézt několik kousků šrotu nebo nějakou opuštěnou techniku. Zensunnitští vesničané teď spěchali do pustiny s jediným cílem: sbírat koření.
Přesně jako v jeho vizi! Tato noční můra náhle začala nabývat smyslu - koření odvážené cizinci a pak

584
bouře, která smetla drsný klid velké pouště. Selim se bude dívat a poznávat… a pak se rozhodne, co je třeba

udělat.
Lehkými kroky se vesničané vydávali do dun, podnikali rychlé výpady k narezlým skvrnám melanže rozhozeným tu a tam výbuchem koření. Zlehka zabodli kovové tyče hluboko do pouště a na těch vypnuli tenké maskovací stany a přístřešky proti navátému písku a horkému slunci. Na nejvyšších hřebenech dun postavili hlídky, které dávaly pozor, jestli se neblíží červ.
Nato začali sklízet koření, odnášeli je z pouště ve velkém množství, mnohem větším, než mohl kmen kdy spotřebovat. Pokud bylo Selimovo vidění pravdivé, pak naib Dhartha musí dodávat melanž do Arrakis City… k exportu mimo Arrakis.
V jeho vizi se otevřela stavidla, z nich se jako příliv vyvalil písek a pohltil všechny zensunnity; smetl i zbytek písečných červů. Šaj-hulúd! Ctižádostivý naib Dhartha neví, jaké důsledky bude mít jeho jednání pro jeho lid i pro celou planetu.
Selim se tiše přiblížil a pozoroval je silným hledáčkem, který si přinesl z botanické testovací stanice.
Přimhouřil oči; rozeznával lidi, s nimiž vyrůstal, vesničany, kteří byli nejdříve jeho přáteli a nakonec se mu vysmáli.
Ebrahima však mezi nimi neviděl. Možná ho konečně přistihli a potrestali za některý z jeho zločinů, protože Selim už nebyl nablízku, aby mohl shodit vinu na něj… Šaj-hulúdova spravedlnost zvítězí, tak či onak.
Zloduch naib byl mezi nimi, vykřikoval rozkazy, řídil lidi, kteří se tam hemžili s nádobami a vaky a shrabovali z písku koření. Dělníci sotva unesli to množství, které nasbírali. Dhartha musel někde najít zákazníka.
Selima to nejdříve fascinovalo a potom rozzlobilo. Nakonec se rozhodl pro způsob, jak naplnit své poslání, svou vizi… a přitom se zároveň pomstít.
585
585
Svým sonickým kladivem přivolal Šaj-hulúda. Ten, který přišel, byl relativně malý, ale to Selimovi nevadilo. Ti menší se stejně dali lépe ovládat.
Selim jel vysoko na skloněné hadovité hlavě, pěkně směle a otevřeně, aby ho všichni viděli. Roztáhl masité prstence, aby mohl obřího tvora řídit, a usadil se na něj obkročmo. Byl jezdcem na obludném hřebci, na zvířeti, které dokáže přežít jen v nejhlubší, nejsušší poušti. Pobídl červa k vyšší rychlosti, takže oceánem písku jen syčel.
Zensunnité si při vztyčování tábora dávali veliký pozor, aby si jich červi nevšimli. Za soumraku, když denní žár polevil, se lidé začali vynořovat z dočasných přístřešků. Opustili tábor a rozběhli se tam, kde mohli shromáždit další koření.

Selim si vzpomněl na svou vizi a začal plnit své poslání - teď už mu bylo úplně jasné. Vedl červa přímo do tábora.
Zensunnité nikdy nepodléhali klamné jistotě, byli pořád ve střehu. Hlídky vyhlásily poplach prakticky okamžitě, jakmile se červ objevil, ale nemohly nic dělat.
Naíb Dhartha křikl svým hlubokým zvučným hlasem na sběrače koření, aby se rozptýlili a našli si bezpečné místo. Hnali se po dunách a své stany a nasbírané zásoby koření nechali na místě.
Selim pomocí tyčí, jimiž červa pobízel, a vzpěr, kterými udržoval prstence od sebe, ovládal jeho směr.
Červ, zdivočelý tím, že na něm někdo jede, sebou mrskal a chtěl zaútočit na cokoli. Selim ho musel doslova mlátit do odhaleného růžového masa, aby mu zabránil sežrat všechny vesničany.
Nechtěl nikoho z nich zabít… třebaže by to možná byl uspokojivý pocit, vidět naíba Dharthu mizet v červím chřtánu. Ale tohle bylo víc než dost. Selim dosáhne toho, co po něm Buddalláh žádá; zkazí naíbovi plány exportovat velké náklady Šaj-hulúdova koření.
Vesničané se rozběhli po dunách nepravidelnými

586
kroky v naději, že červ nezachytí rytmus jejich utíkajících nohou. Obluda vtrhla do opuštěného tábora až se písek rozlétl. Během několika okamžiků všechna maskovací tkanina zmizela - buď byla pohlcená, nebo zasypaná.
Nato červ obrátil svou kulatou hlavu a vrátil se, aby sežral nashromážděné koření; rval kontejnery na kusy, pytle polykal celé, zlikvidoval všechny stopy po sklizni.
V dálce stáli na dunách vyděšení vesničané, možná i sám naíb Dhartha, připravení utíkat dál, ale fascinovaní tím divadlem. Selim ve vlajícím bílém oděvu jel vysoko na červím hřbetě; nemohli si nevšimnout lidské postavy na pouštním démonovi.
Selim se smál tak, že sotva dokázal červa ovládat, a v bojovném gestu pozvedl ruce. Učinil to, co mu uložil Buddalláh. Koření bylo v bezpečí, aspoň prozatím.
Potom obrátil červa jiným směrem, pryč od nešťastných lidí, a vyrazil do volného písku. Zensunnitům tam ponechal jen trosky jejich tábora.
Když Selim odjížděl, odložil v rozervaných cárech tábora dva litrožony své vlastní vody. Mohl ji znovu doplnit ve svých botanických stanicích a tohle množství bylo právě tak dostatečné, aby zensunnité přežili. Dokážou se dostat zpět ke svému skalnímu městu, pokud půjdou v noci a budou šetřit vlhkostí.
Jako by to bylo znamení, našel jeden neporušený pytel s melanží. Ten se zbožnou úctou přijal jako dar od Šaj-hulúda. Bylo to víc koření, než kdy najednou měl,

ale nespotřebuje ho ani neprodá. Místo toho tím červenohnědým práškem napíše vzkaz, rozsype ho po písku.
Jakmile se vrátil na svou základnu, dva dny pečlivě plánoval a pak se znovu vydal na cestu.
Selim jel nocí na velkém červovi zpátky k vesnici naíba Dharthy. Ve stínu skalního výběžku přespal do příštího dne a pak se vypravil dál pěšky; držel se při-
587
587
tom blízko u skal. Znal každou zdejší stezku, všechny je jako dítě prozkoumal. Doplížil se ve stínu až do pohodlné skuliny i se svým pytlem melanže a čekal na úplnou tmu…
Konečně nastala hluboká noc a hvězdy nad hlavou svítily ostře jako miliarda pronikavých očí. Selim vyběhl před skály do písku vyhlazeného větrem. Udělá to tak, jak nejlépe dokáže, pěkně ve velkém. Lehkými nepravidelnými kroky běhal po malířském plátně jemného písku a sypal melanž v souvislých liniích ze svého pytle; vytvářel velká vykroužená písmena, předpokládal, že budou na písku vypadat jako zaschlá krev.
Stará Glyffa ho naučila číst a psát v té době, kdy na něj byla hodná, a nevšímala si ostatních vesničanů - včetně Ebrahimova otce a samotného naíba Dharthy - kteří se ušklíbali, k čemu mu takové vzdělání bude.
Selim spěchal, aby byl hotov dřív, než vyjde druhý měsíc. Trvalo mu přes hodinu, než napsal ta dvě prostá slova, a na konci mu už koření skoro došlo. Dopsal a spěchal zpátky do svého úkrytu ve skalách. Mohl si přivolat červa a vydat se na cestu domů. Místo toho však počkal na východ slunce.
Krátce po svítání uviděl ve vchodech do jeskyní desítky tváří s vytřeštěnýma očima a otevřenými ústy. Nevěřícně hleděli do pouště a vzrušeně na sebe volali. Na římse nad písečnou pustinou se rychle shromáždil dav. Slyšel jejich tlumené výkřiky úžasu a usmíval se od ucha k uchu. Špetka melanže na rtech ho rozjařila ještě víc.
Mezi rozčilenými diváky sotva rozeznal tmavovlasou postavu naíba Dharthy, který se mračil na dvě slova, jež mladý vyhnanec napsal do písku.
JSEM SELIM.
Mohl říct víc, vysvětlit víc, ale Selim cítil, že záhada bude lepší. Naíb bude vědět, že je tou osobou, která jela na červu, nejdříve tehdy, když jim předváděl své schopnosti, a potom i podruhé, když červ pohltil tábor
588
588
sběračů koření. Buddalláh si ho vyvolil a zločinný naíb teď musí žít ve strachu. Mladík se pohodlně opřel o skálu, hihňal se pro sebe a vychutnával si chuť melanže.

Po dnešku všichni vědí, že je živý… a naib Dhartha pochopil, že si udělal nepřítele na celý život.
Dalekosáhlé požadavky náboženství musí být v souladu s makrokosmickými požadavky té nejmenší komunity.
IBLIS GINJO,
KRAJINA LIDSTVÍ
Celé týdny od svého návratu z jednoho zborceného života ke druhému odmítala Serena Služebnice mírně ale neústupně návrhy svého otce, aby se vrátila ke své práci v Parlamentu Ligy. Prozatím jí víc vyhovovalo Město introspekce, jeho klidné a mírumilovné zahrady. Studenti filosofie tam dávali přednost meditativnímu soukromí a nechávali ji na pokoji.
Její pohled na válku, na Ligu a na život sám prošel dramatickou změnou a Serena potřebovala čas, aby posoudila, jaká bude její nová role ve vesmíru, aby našla způsob, jak znovu pomáhat. Cítila, že by teď možná mohla dokázat víc než předtím…
Příběh o Serenině zajetí, o jejím zavražděném dítěti a o vzpouře na Zemi se rychle šířil. Na naléhání Iblise Ginja bylo uchované tělo malého Maniona uloženo v Zimii do malé hrobky s plaskleněnými stěnami jako památník, v němž jedno tělo symbolizovalo miliardy dalších obětí myslících strojů.
Iblis, neúnavný řečník, toho od svého příletu do hlavního města naspal jen málo. Každou hodinu trávil s delegáty, vášnivě popisoval hrůzy zotročených lidí,

589
krutých kymeků, Omnia, a pokoušel se dát dohromady mohutnou útočnou sílu bojových lodí Ligy, která by zachránila lidi na Zemi. Uprchlý vůdce vzbouřenců si přál, aby ho Salusané přijali jako hrdinu.
Iblis pasoval sám sebe na Serenina mluvčího a hovořil z vlastní zkušenosti o Synchronizovaných světech, vyprávěl strašný příběh o tom, jak robot Erasmus zabil nevinného Maniona a jak Serena sama pozvedla ruku proti myslícím strojům. Svou nesobeckou statečností tváří v tvář krutým pánům podnítila vzporu, která ochromila Omnia Země.
Iblis používal své vycvičené řečnické schopnosti a přesvědčil mnoho lidí o své upřímnosti. Vymyslel veřejnou strategii, do níž zahrnul i veřejné demonstrace svolané samotnou Serenou. Ta se dokonale hodila do role symbolu, kolem nějž by se mohla sdružovat celá vzpoura. Ale Serena zůstávala v odloučení a netušila nic o tom, jaké hnutí se vzdouvá v jejím jménu.
Iblis se rozhodl, že i bez ní bude hájit věc lidské svobody, i kdyby musel každé rozhodnutí učinit sám. Nemohl připustit, aby tak obrovská příležitost vyšuměla

a zmizela. Cítil, jak se veřejné mínění v Zimii stále víc
přiklání na jeho stranu a učinil z něj svou další zbraň.
Dokonce i politici Ligy chtěli letět zachránit hrdinné lidi
na Zemi - ale donekonečna o tom debatovali v parlamentu,
přesně jak před tím varovala Serena.
Teď měl Iblis soukromou schůzku se segundem Harkonnenem
na jeho žádost. V nevelké místnosti na generálním
štábu Armady se cítil nesvůj. Tyhle místnosti
byly zřejmě dřív vojenským vězením, kde kdysi vyslýchali
lidi podezřelé z dezerce. Místnost měla kolem dokola
úzká obdélníková okna a Xavier přecházel tam
a zpátky, takže svou postavou ještě zastiňoval i tu trochu
denního světla, která se dovnitř dostala.
"Povězte mi, jak jste se stal předákem lidských pracovních
čet," zavelel důstojník. "Privilegovaným důvěrníkem
jako Vorian Atreides, který sloužil myslícím

590
strojům a sklízel za to odměny, zatímco ostatní lidé
trpěli."
Iblis mávl rukou, jako by segundo žertoval. "Tvrdě
jsem pracoval, abych získal výhody a odměny pro své
loajální dělníky," odpověděl svým zvučným hlasem.
"Měli jsme z toho prospěch všichni."
"Jsou mezi námi lidé, kterým je vaše příhodné nadšení
podezřelé."
Iblis se usmál a rozpřáhl ruce. "Vorian Atreides ani
já jsme se nikdy nepokoušeli skrýt svou minulost. Nezapomínejte,
že k získání zasvěcených informací potřebujete
nutně někoho, kdo byl skutečně zasvěcený.
Nenajdete lepší zdroj informací než nás dva. A také Serena
Služebnice toho hodně ví."
Zůstal klidný. Iblis oklamal i titána Ajaxe - a to byl
mnohem děsivější a zkušenější inkvizitor než segundo
Harkonnen. "Bylo by pošetilé, kdyby Liga této příležitosti
nevyužila," dodal Iblis. "Máme dost prostředků,
abychom lidským bojovníkům na Zemi pomohli."
"Na to už je pozdě." Xavier přistoupil blíž a probodl
ho tvrdým pohledem. "Vy jste vzpouru vyvolal a potom
jste tam svoje spolubojovníky nechal, aby je povraždili."
"Přiletěl jsem sem, abych získal pomoc od Ligy. Nemáme
příliš času, jestliže chceme zachránit ty, kteří
přežili."
Xavierova tvář byla jako z kamene. "Nikdo nepřežil…
na celé planetě. Nikdo."
Iblise to tak ohromilo, že chvíli trvalo, než odpověděl.
"Jak je to možné? Než jsme odlétali na Korábu
snů, předal jsem velení schopnému loajálnímu člověku.
Předpokládal jsem, že bude…"
"Stačí, Xaviere," ozval se jiný hlas z neviditelného
reproduktoru na zdi. "Viny a krve je tolik, že stačí pokrýt

ruce nás všech. Pojďme rozhodnout, co udělat dál, místo abychom se snažili udělat si nepřítele z jednoho z našich nejlepších potenciálních zdrojů informací."
591
591
Xavier stál strnule proti prázdné zdi. "Rozkaz, pane místokráli."
Zdi místnosti, v níž výslech probíhal, zjasněly a zmizely. Objevila se skrytá místnost, v níž seděl dobrý tucet žen a mužů jako soudci. Šokovaný Iblis poznal uprostřed skupiny místokrále Služebníka a na jednom konci spokojeného Voriana Atreida.
Místokrál se zvedl. "Iblisi Ginjo, jsme zvláštní komise Parlamentu pro vyšetření těchto strašlivých zpráv ze Země."
Iblis se neudržel. "Ale likvidace veškerého života na Zemi? Jak je to možné?"
Xavier Harkonnen chmurným hlasem odpověděl. "Hned jakmile sem vaše loď přiletěla, vyslala Armada svého nejrychlejšího špiona. Po několika týdnech se pilot právě vrátil a přinesl tuto obsáhlou strašlivou zprávu. Na Zemi zůstaly jen myslící stroje. Všichni vzbouřenci do jednoho jsou mrtví. Každý otrok, každé dítě, každý důvěrník. Je pravděpodobné, že byli vyhlazeni ještě dřív, než Koráb snů doletěl na Salusu Secundus."
Místokrál Služebník aktivoval několik velkých obrazovek zabudovaných do stěn a na těch se rozsvítily strašlivé scény - hromady zmrzačených těl, pochodující roboti a kymekové, kteří vraždili davy lidí sehnaných dohromady. Objevoval se obraz za obrazem se všemi krvavými detaily. "Země, domov lidstva, není nic než obrovský hřbitov."
"Pozdě," mumlal zdrceně Iblis. "Takových lidí…"
Hovor ztichl, protože zvenčí se ozvalo skandování: "Serena! Serena!" Šokovalo ho, že slyší její jméno.
"Iblisi Ginjo, nemůžu vám a vašemu příteli dostatečně vyjádřit svou vděčnost za to, že jste mi přivezli dceru zpátky," řekl místokrál Služebník. "Bohužel muž, v jehož rukou jste nechal velení, nebyl dostatečně schopný."
Vorian Atreides nasadil přísný výraz. "Nikdo by tam
592
592
nedokázal uspět, pane místokráli. Ani Iblis, ani já. Byla to jen otázka času."
Segundo Harkonnen se tvářil rozhněvaně. "Chcete říct, že bojovat proti Omniovi je zbytečné a že každá vzpoura je odsouzená k neúspěchu? Na Giedi Primě jsme dokázali, že to není pravda…"
"Já jsem byl na Giedi Primě také, segundo. Vzpomínáte si? Střílel jste po mně a silně jste poškodil mou

loď."
Xavierovy hnědé oči vzplály hněvem. "Ano, vzpomínám si, Agamemnonův synu."
"Vzpoura na Zemi byla velký příklad," pokračoval Vor, "ale účastnili se jí jen otroci, ozbrojení téměř jen svou nenávistí k myslícím strojům. Neměli nejmenší šanci." Podíval se po členech zvláštní komise. "Na druhou stranu, Armada Ligy je něco docela jiného."
Iblis viděl příležitost prosadit svůj názor a hřímavě dodal: "Ano, podívejte se, co dokázal dav necvičených otroků. A potom si představte, co by dokázala koordinovaná armáda!" Hlasy demonstrantů venku sílily. Iblis pokračoval: "Ztráty na Zemi nesmí zůstat nepomstěny. Smrt místokrálova vnuka - a vašeho vlastního syna, segundo Harkonnene - nemůže zůstat bez trestu!"
Vor nedokázal odtrhnout pohled od Xaviera a snažil se v něm vidět statečného muže, který uloupil Serenino srdce a potom se oženil s její sestrou. Já bych na ni čekal věčně.
Nakonec se soustředil na Iblise Ginja. Vor neměl vůdce vzbouřenců obzvlášť v lásce, protože jeho motivy mu nebyly jasné. Iblise zřejmě posedle fascinovala Serena, ale nebyla to láska. Ovšem s tím, jak Iblis shrnul situaci, Vor souhlasil.
Iblis hřímavě pokračoval, jako by ho sem přivedli, aby ke členům tribunálu promluvil, ne aby odpovídal na otázky. "Události na Zemi jsou jen jeden neúspěch, nic víc. Můžeme se přes to přenést, pokud k tomu budeme mít dost vůle!"
593
593
Některé z poslanců nakazil svým optimismem. Dav venku byl stále rozčilenější a z veřejného rozhlasu bylo slyšet bezpečnostní jednotky, pokoušející se udržet pořádek.
Vor sledoval, jak se Iblis postupně podíval do všech tváří a potom do dálky, jako by viděl ještě něco jiného. Budoucnost? Iblis při řeči široce gestikuloval: "Lidé na Zemi byli povražděni, protože já jsem je povzbuzoval, aby se postavili proti svým strojovým pánům, ale necítím za to osobní výčitky svědomí. Válka musí někde začít. Jejich oběť dokázala hloubku lidského ducha. Vzpomeňte na příklad Sereny Služebnice a jejího nevinného dítěte - co ta musela snést a přesto přežila."
Vor viděl ve tváři Xaviera Harkonnena rozčilení, ale důstojník neřekl nic.
Iblis se usmál a rozpřáhl ruce. "Serena by mohla sehrát důležitou roli v novém hnutí, jež porazí stroje, jen kdyby si uvědomila svou sílu." Obrátil se přímo na Maniona Služebníka a hovořil stále zaníceněji. "Možná, že by si i jiní rádi připsali tuto zásluhu, ale Serena byla skutečnou jiskrou, která podnítila velkou vzpouru

na Zemi. Její dítě bylo zabito a ona pozvedla ruce proti myslícím strojům, všem na očích. Uvažujte o tom! Jaký příklad pro celou lidskou rasu!"
Iblis přistoupil blíže k členům tribunálu. "Po všech světech Ligy se lidé dozvědí o její statečnosti a pocítí její bolest. Sjednotí se pro její věc, v jejím jménu, pokud o to budou požádáni. Povstanou v nevídaném boji o svobodu, ve svatém tažení… v džihádu. Poslechněte si to zvenčí - slyšíte, jak ji vyvolávají?"
Tak, pomyslel si Iblis. Teď vyvolal to náboženské spojení, které žádal Eklo. Nezáleželo celkem na tom, k jaké víře nebo teologii se hlásí - nejdůležitější bylo ono zanícení, jaké může vyvolat jen náboženství. Pokud má být hnutí skutečně velké, musí se dotýkat lidských emocí, musí je vtáhnout do boje, aniž by uvažovali o neúspěchu, aniž by se báli o vlastní bezpečnost.
594
594
Po dlouhé významné odmlce dodal: "Už teď se ta myšlenka šíří. Dámy a pánové, máme zde v rukou zárodek něčeho mnohem většího než je vzpoura, něčeho, co odlišuje duši lidstva od bezduchých myslících strojů. S vaší pomocí to může být obrovské vítězství nesené na křídlech lidské vášně… a naděje."
Lidé vytvořili zbraň hromadného ničení, aniž si to uvědomili - ukázalo se to teprve poté, co stroje ovládly každý aspekt jejich života.
BARBAROSSA,
ANATOMIE VZPOURY
Zrudlí delegáti Ligy se hlučně hádali o důsledcích genocidy na Zemi. Serena, která vstoupila do Parlamentu poprvé za těch několik týdnů, kdy se vrátila domů, seděla a sledovala dění s kamennou tváří, ale ani její přítomnost nezmírnila jejich obvyklé zdlouhavé debaty.
"Boj proti Omniovi se táhne už stovky let!" hulákal patriarcha z Balútu. "Není třeba dělat něco drastického, čeho bychom později litovali. Truchlím nad tím krveprolitím, ale stejně jsme nikdy neměli žádnou skutečnou naději zachránit otroky na Zemi."
"Myslíte otroky… jako Serenu Služebnici?" přerušil ho ze svého místa hosta Vorian Atreides bez ohledu na tradici a protokol. Okem šlehl po Sereně. "Jsem rád, že jsme se všichni nevzdali tak snadno."
Xavier se na něj zamračil, třebaže si sám myslel totéž. Považoval Agamemnonova syna za časovanou bombu bez nejmenšího respektu k řádu, ale i jeho rozčilovalo to zdlouhavé handrkování. Kdyby se Serena mohla spolehnout na práci Parlamentu, nikdy by se nevrhla po hlavě do toho dobrodružství na Giedi Primě, jímž Ligu donutila k akci.
595

595

Stejně hlasitě odpověděl dočasný magnus z obnovené Giedi Primy: "Myslíte, že fakt, že se tato situace táhne už tisíc let, je dostatečnou omluvou, abychom si na ni zvykli? Myslící stroje už samy vystupňovaly válku útoky na Zimii a Rossak, invazí na Giedi Primu. Tahle katastrofa na Zemi je jen další výzva."

"Je to výzva a my ji nemůžeme ignorovat," přikývl místokrál Služebník.

Podle pořadu jednání teď do nahrávací skořepiny, obklopující řečnický pult, vstoupil Xavier Harkonnen. Projekční obrazovky zesilovaly jeho hlas a zvětšovaly obraz; jasně ukazovaly odhodlané vrásky na jeho tváři. V řadách sedadel nad řečništěm, vyhrazených pro vážené hosty, seděl Iblis Ginjo v nákladném rouchu, vyrobeném saluskými krejčími.

Xavierův hlas zahřímal velitelským tónem, který používal, když řídil své bojové lodi. "Nemůžeme se už omezovat na reaktivní válku. Musíme se pustit do boje s myslícími stroji; jde o naše vlastní přežití."

"To chcete říct, že máme být stejně agresivní jako Omnius?" houkl ze čtvrté řady lord Niko Bludd.

"Ne!" Xavier se podíval po rudovousém šlechtici a prohlásil klidným pevným hlasem: "Chci říct, že musíme být agresivnější než stroje, ničivější, odhodlanější zvítězit!"

"To je jen vyprovokuje k tomu, aby provedly něco ještě horšího!" vykřikl hejtman z Hagalu, muž s kulatým břichem v červeném kabátci. "To nemůžeme riskovat. Na mnoha Synchronizovaných světech žije velké množství lidí, dokonce víc, než kolik bylo těch otroků pozabíjených na Zemi, a já nemyslím…"

Zufa Cenva, královsky nádherná, ho přísným ledově pohrdavým hlasem přerušila. "Tak proč Hagal rovnou nepřipojíte k Synchronizovaným světům, hejtmane, když se při představě boje tak třesete? Ušetřil byste Omniovi práci."

596

596

Serena Služebnice vstala a přítomní ztichli. Promluvila pevným jasným hlasem, který čerpal z její vlastní vášně. "Myslící stroje nás nikdy nenechají na pokoji. Klamete sami sebe, pokud věříte v něco jiného." Přejela pohledem po řadách sedadel. "Všichni jste viděli hrobku mého syna, jehož myslící stroje zavraždily. Je možná snazší pochopit tragédii jediné oběti, než mnoha miliard. Ale to dítě jen symbolizuje hrůzy, jež na nás Omnius a Synchronizované světy chystají." Pozvedla zaťatou pěst. "Musíme vyhlásit tažení proti strojům, svatou válku - džihád - ve jménu mého zavražděného syna Maniona. Musí to být… džihád Maniona

Služebníka."
Do mumlajícího, emocemi rozpáleného publika dodal Xavier Harkonnen: "Nikdy nebudeme v bezpečí, dokud je nezničíme."
"Kdybychom věděli, jak toho dosáhnout," namítl lord Bludd, "už bychom to dávno udělali."
"Ale my víme, jak toho dosáhnout," odpověděl Xavier od řečnického pultu a Serena přikývla. "Víme to už tisíc let."
Ztišil hlas tak, že všichni přítomní ve velkém sále zmlkli, aby ho slyšeli. Zamračeně hleděl z tváře do tváře a pak řekl: "Oslepily nás nové obranné systémy Tia Holtzmana, takže jsme ignorovali staromódní konečné řešení, které jsme měli po celou dobu před sebou."
"O čem to mluvíte?" zeptal se patriarcha z Balútu.
Iblis Ginjo, který seděl nedaleko něj s rukama založenýma na hrudi, kýval, jako by věděl, co přijde.
"Atomové zbraně," řekl Xavier. Tato slova dopadla hlasitě a těžce, jako by už zapovězená jaderná hlavice vybuchla. "Úplné a totální bombardování atomovými zbraněmi. Můžeme Zemi sterilizovat, změnit v dým každého robota, každý myslící stroj, každý gelový obvod."
Během několika vteřin celý sál doslova řval. Xavier zvýšil hlas, aby je přehlušil. "Více než tisíc let si pone-

597
cháváme své atomové zbraně. Ale vždycky jsme je považovali za poslední možnost - za zbraně soudného dne, které ničí planety a likvidují všechen život." Ukázal na poslance prstem. "V našich planetárních zásobárnách máme dostatek hlavic, ale Omnius je považuje za prázdnou hrozbu, protože jsme se je nikdy neodvážili použít. Je čas překvapit myslící stroje a postarat se, aby teď zase ony litovaly své falešné jistoty."
Manion Služebník využil svého privilegia místokrále a vložil se do toho. "Stroje zajaly a mučily mou dceru. Zavraždily vnuka, který nesl moje jméno, chlapce, jehož jsme ani jeho otec ani já nikdy neměli možnost poznat."
Kdysi kulaťoučký muž teď byl mnohem hubenější a shrbený únavou. Vlasy mu zplihle, neudržovaně visely, jako by obvykle špatně spal. "Ty zatracené stroje si zaslouží to nejhorší potrestání, které můžeme provést."
Hluk ztichl a nakonec, k překvapení všech, se Serena zvedla a došla na řečniště vedle Xaviera. "Země teď není nic než hnijící hřbitov, po kterém dupou zločinné myslící stroje. Každý živý člověk, který tam žil, už byl zavražděn." Zhluboka se nadechla a levandulové oči jí žhnuly. "Co tam ještě máme chránit? Co můžeme ztratit?"
Kupole promítala její obraz tak, aby ho všichni dobře viděli, a Serena pokračovala. "Zotročení obyvatelé Země se vzbouřili a byli za to povražděni. Všichni do

jednoho!" Její hlas duněl z každého reproduktoru v sále.
"Máme snad dopustit, aby taková oběť nic neznamenala?
Nemají snad za to myslící stroje vůbec zaplatit?"
Znechuceně se ušklíbla. "Nebo Omnius?"
"Ale Země je kolébka lidstva!" zalapal po dechu výkonný
magnus Giedi Primy. "Jak vůbec můžeme uvažovat
o takové zkáze?"
"A ze vzpoury na Zemi se zrodil tento džihád," připomněla
Serena. "Musíme rozšířit zprávy o tomto slavném
povstání na jiné Synchronizované světy, a možná
598
598
vyvolat i na dalších strojových planetách podobné
vzpoury. Ale nejdříve musíme zlikvidovat Omnia Země…
ať to stojí co to stojí."
"Můžeme si dovolit propást takovou příležitost?" navázal
Xavier Harkonnen. "Máme atomové zbraně. Máme
Holtzmanovy nové štíty, které ochrání naše lodi.
Máme důvěru lidí, kteří na ulicích vykřikují jméno Sereny
Služebnice. Ve jménu Božím, musíme něco udělat
hned teď!"
"Ano," řekl Iblis vyrovnaným hlasem, jenž nicméně
přehlušil šum. "Musíme to udělat ve jménu Božím."
Poslanci byli ohromení a vyděšení, ale nikdo neprotestoval.
Konečně, po dlouhém, rozčileném tichu, požádal
místokrál Manion Služebník Ligu vznešených,
aby tuto otázku předložila k oficiálnímu rozhodnutí.
V zachmuřené atmosféře došlo k hlasování… a návrh
prošel jednomyslně.
"Je tedy rozhodnuto. Země, dávná kolébka lidstva,
se stane první hrobkou myslících strojů."
Kreativita si vytváří vlastní pravidla.
NORMA CENVA,
NEPUBLIKOVANÉ LABORATORNÍ POZNÁMKY
V laboratorní věži nad širokou řekou Isanou stála Norma
Cenva u svého přeplněného stolu. Nové luminy se
jí vznášely nad hlavou jako ozdoby; neobtěžovala se je
vypnout, ačkoli denní světlo venku už bylo dost jasné.
Nechtělo se jí přerušovat řetěz svých myšlenek.
Namířila projekční mechanismus o velikosti tužky
na nakloněný stůl. Magneticky popsané listy se tiše
obracely ve vzduchu - byly to plány vlajkové lodi
třídy balista, což byla největší bitevní loď v celé Armadě.
599
599
Norma změnila nastavení ručního projektoru a přesunula
třpytivé plány do otevřeného prostoru. Oddělila
jednu palubu lodi a nato vstoupila do zvětšeného holoobrazu.
Během této procházky v duchu počítala instalaci
štítových generátorů tak, aby se jejich pole, která
neměla velký poloměr, navzájem překrývala a poskytovala

tak úplnou ochranu.
Učenec Holtzman se účastnil další oficiální akce,
kde bude nepochybně s falešnou skromností oslavovat
své úspěchy. V poslední době pracoval s Normou jen
asi přibližně hodinu, obvykle ráno, a potom zmizel,
aby se připravil na nějaký oficiální oběd, po němž následovala
večerní hostina v sídle lorda Bludda. A po ní
pak přicházel a vyprávěl Normě o šlechticích a politicích,
s nimiž se setkal, jako by na ni chtěl udělat dojem.
Normě nijak nevadilo trávit čas sama a snažila se
pracovat bez stížností. Většinou ji Holtzman nechával
v klidu provádět nezbytné výpočty pro instalaci překrývajících
se štítů na největších lodích Armady. Učenec
prohlašoval, že na to sám nemá čas, a své skupině řešitelů
rovnic už nedůvěřoval.
Norma cítila tíhu zodpovědnosti - věděla, že Armada
Ligy volá do zbraně k soustředěnému ničivému útoku
na Zemi. Mohutná sjednocená flotila nejrůznějších
bitevních lodí se už shromažďovala u Salusy Secundus
a připravovala se ke startu.
Holtzman se slunil ve své náhle nafouknuté důležitosti.
Normě se zdálo, že by laboratorní práce měla hovořit
sama za sebe, bez všech těch propagačních malicherností.
Ale nedoufala, že by kdy pochopila ty
politické kruhy, v nichž se pohyboval, a chtěla věřit, že
pro válečné úsilí dělá to nejlepší prostřednictvím kontaktů
s důležitými lidmi.
Mezitím se její mysl detailně zabývala mnoha vedlejšími
problémy a pouštěla se za odpověďmi po dalších
vnitřních cestách zkoumání. Dokonce i když bude
600
600
Omnius Země zničen, zůstanou ještě jeho kopie na jiných
Synchronizovaných světech. Mohou myslící stroje
utrpět něco jako psychologický úder? V rozměrech
Synchronizovaných světů se jeden jediný svět nezdál
jako dostatečně velký cíl, a to jí dělalo takové starosti,
že se jen těžko soustřeďovala na výpočty. Jako když jiskry
blesků přeskakují z mraku do mraku, rozbíhaly se
její myšlenky k novým možnostem, k čerstvým myšlenkám.
Za výjimečného stavu, který lord Bludd vyhlásil po
Moulayově povstání otroků, si Norma připadala stále
izolovanější od svého učitele. Před dvěma lety, kdy ji
Holtzman pozval na Poritrin, byl jejím vzorem a idolem.
Teprve postupně došla k poznání, že místo aby vědec
ocenil její talent a využil ho ke společným cílům,
začala mu vadit.
Částečně si za to mohla Norma sama. Její naléhavá
varování jak v případě těch neúspěšných testů s rezonátorem
slitin, tak při zkoušce štítu proti laseru, ho postavila
proti ní. Ale nepřipadalo jí fér, aby ji Učenec nesnášel

proto, že měla pravdu. Vypadalo to, že Tio Holtzman přikládá osobnímu zahanbení větší váhu než pokroku vědy.
Podrbala se v zacuchaných hnědých vlasech. Jaké místo má v jejich práci ego? Za téměř rok z žádné z jeho myšlenek nic nebylo.
Naopak v Normině mysli se už dlouho črtal určitý projekt. Před duševním zrakem viděla, jak do sebe jednotlivé části zapadají, jak vzniká velkolepá myšlenka, která by otřásla základy vesmíru, teorie a rovnice, jež sotva chápala. Bude to vyžadovat všechnu její energii a pozornost a potenciální prospěch otřese Ligou ještě víc než vytvoření osobních štítů.
Norma teď odložila promítaný diagram balisty a vystoupila z něj, ale nejdříve si holoukazovátkem označila místo, kde přestala s výpočty. Jakmile se teď mohla plně soustředit, mohla se věnovat skutečně důležitým

601
věcem. Její nová myšlenka ji vzrušovala mnohem víc než výpočty štítů.
Inspirace, jako vždy záhadná, ji vedla k revoluční možnosti. Už téměř viděla, jak funguje v obrovském, šokujícím měřítku. Po zádech jí přeběhl mráz.
Třebaže nedokázala zcela vyřešit všechny problémy spojené s její koncepcí, v kostech cítila, že by se Holtzmanova průlomová rovnice pole dala využít k něčemu mnohem významnějšímu. Zatímco vědec odpočíval na vavřínech a vychutnával úspěch, Norma se chtěla vydat novým směrem.
Protože viděla, jak Holtzmanův efekt zakřivoval prostor, aby vytvořil štít, byla přesvědčená, že by se i sám vesmír dal zakřivit tak, aby vznikla zkratka. Pokud by se něčeho takového dalo dosáhnout, potom by mohlo být možné cestovat na velkou vzdálenost prakticky v okamžiku, spojit různé dva body bez ohledu na vzdálenost mezi nimi.
Zakřivovat vesmír.
Jenže tak obrovitou koncepci nedokáže nikdy rozvinout, pokud jí bude Tio Holtzman na každém kroku házet klacky pod nohy. Norma Cenva bude muset pracovat tajně…
Je celkem zřejmé, že naše problémy nepocházejí z toho, co vynalezneme, ale z toho, jak své složité hračky použijeme. Obtíže vznikají ne z našeho hardwaru nebo softwaru, ale z nás samotných.
BARBAROSSA,
ANATOMIE VZPOURY
Za tisíc let lidstvo dosud neshromáždilo tak mocnou a koncentrovanou vojenskou sílu. Každý svět Ligy vyčlenil ze svého námořnictva velké i malé lodi - mo-

602
602
hutné těžkopádné bitevní koráby, středně velké křižníky, torpédoborce, doprovodná plavidla, stovky velkých a malých raketoplánů, tisíce kindžálů a strážních lodí. Mnoho z nich bylo vyzbrojeno jadernými hlavicemi… bylo jich tolik, že by mohly Zemi sterilizovat třikrát za sebou.
Velení nad operací dostal segundo Xavier Harkonnen; bylo to ostatně jeho duchovní dítě. Sjednocená Armada, hemžící se plavidly a zbraněmi a nesčetnými veliteli z planetárních domobran, milicí a gard, se shromažďovala na oběžné dráze nad Salusou Secundus po tři měsíce. Technici ozdobili trup každé lodi obrazem otevřené dlaně, znakem Ligy vznešených.
Zbrojovky na Kolonii Vertree, Komideru a Giedi Primě pracovaly bez oddechu na nejvyšší možné obrátky, a podobné vražedné tempo bude pokračovat i během celé dlouhé cesty shromážděné Armady, protože bylo pravděpodobné, že v boji s Omniem Země utrpí ničivé ztráty. Bude neustále třeba Armadu doplňovat - neustále, dokud válka neskončí.
Před odletem sjednocené Armady byly všechny zbylé planetární síly v celé Lize uvedeny do nejvyšší pohotovosti. Třebaže atomový útok dokáže rozdrtit myslící stroje na Zemi, jiné inkarnace počítačové všemysli se pravděpodobně budou mstít.
Anihilace Omnia Země bude vítězstvím, jež lidstvo velice potřebuje, a bude znamenat obrat ve válce. Kdysi dávno si svobodné lidstvo nashromáždilo jaderné hlavice jako hrozbu pro myslící stroje, ale Omnius a jeho kymekové na to neskočili. Na Giedi Primě i jinde se ukázalo, že lidé nejsou ochotni tyto zbraně posledního soudu skutečně použít, takže hrozba ztratila na působivosti.
Ale to se mělo změnit.
Pomstychtivá Armada teď dokáže, že lidé odložili všechny zábrany. Nukleární výbuchy ve vzduchu vytvoří elektromagnetické pulzy, které zlikvidují složité gelové obvody myslících strojů. Napříště se každý
603
603
Omnius bude bát vlny jaderného účtování na ostatních Synchronizovaných světech.
Radioaktivní spad, démon ze zlých snů lidské civilizace, bude poškozovat planetu ještě dlouho poté, až bitva skončí. Ale časem přece jen přejde a Země se nakonec zotaví a navrátí se k životu - bez myslících strojů.
Maximální udržitelnou rychlostí trvala sjednocené Armadě cesta víc než měsíc. Xavier si přál, aby existoval nějaký způsob, jak cestu zrychlit. Třebaže ve vesmíru

předbíhali fotony, cestování na velké vzdálenosti
mezi hvězdnými soustavami si žádalo čas, příliš mnoho
času.
Jak se bitevní formace blížila k sluneční soustavě
Země, segundo Harkonnen létal od lodi k lodi a kontroloval
mužstvo a vybavení pro nadcházející střetnutí.
Z můstku každé lodi promluvil k vojákům, povzbuzoval
je, instruoval.
Čekání bylo téměř u konce.
Teď už skoro polovina lodí Armady byla vybavena
Holtzmanovými štíty a jaderné zbraně byly rozděleny
jak mezi štítěné, tak neštítěné lodi. Xavier uvažoval
o tom, zda nemá ještě počkat až bude štítů víc, ale nakonec
usoudil, že by odklad způsobil větší škody, než
jaký z toho kynul prospěch. Kromě toho vyjádřili někteří
konzervativní šlechtici z jednotlivých planetárních
flotil skepsi vůči této nové a nevyzkoušené technice.
Třebaže tito pánové používali planetární rušivé štíty ke
krytí svých důležitých měst a měsíců, u bitevních lodí
dávali přednost osvědčeným spolehlivým prostředkům.
Znali rizika a počítali s nimi.
Xavier se soustředil na to, aby neztratil odhodlání
v závěrečné fázi té strašné bitvy. Po útoku na Zemi
bude s jeho jménem už navždy spojeno kontroverzní
rozhodnutí, ale segundo nepřipustí, aby ho to odradilo.
Zvítězit znamenalo naprosto zničit kolébku lidské rasy.
604
604
Jak by mohla historie po takovém děsivém úspěchu
neproklínat jméno Xaviera Harkonnena? Třebaže stroje
budou zničeny, žádný člověk už nikdy nebude chtít
na Zemi žít.
Den předtím, než mocná Armada dorazila k Zemi, Xavier
zavolal Voriana Atreida na můstek své vlajkové lodi.
Xavier tomu Omniovu kolaborantovi tak úplně nevěřil,
ale odděloval svoje osobní pocity od potřeb lidstva.
Vor skutečně přesvědčivě argumentoval tím, že
vzhledem ke svým přímým technickým znalostem Omnia
Země jim bude velice užitečný. "Nikdo jiný toho
o robotických silách neví tolik. Dokonce ani Iblis Ginjo
nemá ty znalosti jako já, protože byl jen předákem na
stavbě. Kromě toho chce raději zůstat na Saluse."
Třebaže Vorian dostal požehnání od Čarodějek,
schopných rozpoznávat pravdu, Xavier si nemohl pomoci;
nevěřil tomu Agamemnonovu synovi, jenž strávil
celý život službou strojům. Co když je to chytrý infiltrátor
poslaný Omniem? Nebo jim skutečně může
poskytnout informace, které Armadě umožní využít
slabostí Synchronizovaných světů?
Vorian byl důkladně vyslechnut - dokonce i vyšetřen
lékaři, kteří se vyznali v implantovaných špionážních

zařízeních - a všichni ho prohlásili za čistého. Ale Xavier myslel na to, zda stroje nějak nepředvídaly všechna tato opatření a neschovaly mu chytře něco do mozku, nějaké maličké ale mocné zařízení, jež se dá v kritické chvíli zapnout a umožní mu způsobit Lize vznešených nějakou ničivou škodu…
Serena říkala, že všichni lidé musí být osvobozeni z útlaku myslících strojů. Chtěla, aby Xavier začal právě s tímto mužem tím, že mu dá šanci. V hloubi duše chtěla věřit, že každý člověk, jakmile jednou pozná myšlenky svobody a individuality, odmítne robotické otrokáře a zvolí nezávislost. A jestliže Serena něco chtěla, Xavier jí nedokázal odmítnout.
605
605
"Tak dobře, Voriane Atreide," řekl tehdy. "Dám vám příležitost prokázat svou cenu - ale pod přísným dohledem. Budete se smět pohybovat jen v určitých oblastech a neustále vás budeme sledovat."
Vor se na něj pokřiveně usmál. "Na sledování jsem zvyklý."
Teď stáli oba muži spolu na můstku vlajkové lodi. Xavier přecházel tam a zpět, ruce sepnuté za zády, ramena narovnaná. Podíval se vesmírem k žluté domovské hvězdě, která se každou hodinou zvětšovala.
Vor mlčel, své myšlenky si nechával pro sebe a hleděl do hvězdnaté temnoty. "Nikdy mě nenapadlo, že se vrátím tak brzy. Zvlášť ne takhle."
"Máte strach, že tam bude váš otec?" zeptal se Xavier.
Tmavovlasý mladík přistoupil blíž k širokému oknu a zahleděl se na stále větší modrou planetu, jež byla jejich cílem. "Pokud na Zemi nezbyli žádní lidé, neměli Titáni nejspíš důvod tam zůstávat. Omnius je už asi poslal na jiné Synchronizované světy." Stiskl rty. "Doufám, že si tam nenechal moc velký počet neo-kymeků."
"Proč? Se svou palebnou silou je stejně snadno zlikvidujeme."
Vor se na něj útrpně podíval. "Protože, segundo Harkonnene, myslící stroje a roboti jsou předvídatelní, chovají se pořád stejně. Víme, jak budou reagovat. Naopak kymekové jsou nestálí a tvořiví. Stroje s lidskou myslí. Kdo ví, co mohou provést?"
"Stejně jako lidé," namítl Xavier.
"To ano, ale s mnohem větší ničivou silou."
Segundo se nevesele usmál a obrátil se ke svému poturčenému společníkovi. "Už dlouho ne, Voriane!" Oba byli asi stejného věku a oba toho prodělali víc, než by jim odpovídalo. "Po dnešku se už nic ve vesmíru nevyrovná naší schopnosti působit zkázu."
Bojová skupina Armady se hnala k Zemi jako bouře. Piloti se rozběhli po palubách ke svým menším lodím
606

606
a připravovali se ke startu. Bitevní lodi a torpédoborce vypouštěly roje kindžálů, bombardérů a výzvědných lodí. Strážní letouny a značkovací čluny se vydaly na rychlý průzkum, potvrzovaly a aktualizovaly údaje poskytnuté Vorianem Atreidem.
Kolébka lidstva byla zelenající se koule kropenatá nadýchanými obláčky. Xavier Harkonnen se díval na tuto pozoruhodnou planetu. Dokonce i takhle, zamořená stroji, vypadala čistě, křehce a zranitelně.
Už brzy však Země nebude nic než začernalá koule bez života. Přese všechno, co sám říkal, aby přesvědčil skeptiky a oponenty, uvažoval Xavier o tom, jak bude kdy moci považovat takové vítězství za přijatelné.
Zhluboka se nadechl, aniž by spustil oči z planety, kterou přes závoj slz viděl celou rozechvělou. Měl své povinnosti.
Xavier vydal flotile příkaz: "Zahajte totální jaderné bombardování!"
Technika měla lidi osvobodit od břemen života.
Místo toho vytvořila nová.
TLALOC,
ČAS PRO TITÁNY
Omniovy okrajové senzory na Zemi ohlásily útočící letky. Všemysl byla ohromena nad tou nepředvídatelnou drzostí divokých lidí i nad tím obrovským množstvím a palebnou silou přilétajících lodí. Celá staletí se hrethgir schovávali za svými obrannými bariérami a báli se vstoupit do vesmíru ovládaného stroji. Proč žádná počítačová projekce ani scénář nepředvídaly tento smělý útok na Synchronizované světy?
Prostřednictvím obrazovek a kontaktních terminálů rozesetých po městě Omnius oslovil roboty, kteří opra-
607
607
vovali škody napáchané při nedávné neúspěšné vzpouře otroků. Rád by probral strategii s Erasmem - který, ačkoli měl spoustu chyb, přece jen zřejmě té lidské iracionalitě trochu rozuměl. Ale ten nepříjemně paličatý robot byl pryč, odletěl na vzdálený Corrin.
Dokonce i své zbylé Titány, kteří mohli občas vysvětlit lidské reakce, poslal pryč, na méně stabilní planety, aby zabránili šíření vzpoury. Všemysl si proto připadala izolovaná a vyvedená z rovnováhy.
Jakmile Omnius prověřil údaje ze skenerů, došel k názoru, že lidské lodi musí mít na palubách jaderné hlavice. To byla další naprosto nečekaná věc! Počítal pořád dokola, ale všechny scénáře pro něj vycházely špatně. Pocítil první záchvěvy čehosi, čemu by lidé řekli "šokovaná nevíra".
Protože Omnius nemohl ignorovat vlastní projekce,

zareagoval podle nich. Vyslal robotické lodi jako plný obranný kordon, který měl zabránit lodím Ligy proniknout k planetě. Vyslal na oběžnou dráhu roj mechanických transočí, aby sledovaly střetnutí ze všech úhlů.
Různými podprogramy provedl více než pět tisíc různých simulací, dokud si nebyl jistý, že dokáže zvolit správnou taktiku pro svou robotickou flotilu.
Ale Omnius dosud nevěděl o Holtzmanových štítech. Když myslící stroje vypálily výbušné a kinetické střely, první linie bitevních lodí Armady tento protiútok prostě setřásla. Rány jen neškodně duněly prázdným prostorem. A plavidla Ligy letěla dál.
Odražené robotické síly se přeskupily a čekaly na upravené rozkazy, ale Omniovy vnitřní gelové obvody téměř syčely, jak se to snažil pochopit.
První bombardéry hrethgir vlétly do atmosféry - stovky a stovky nejrůznějších typů lodí se hnaly k povrchu. Každý z nich nesl staromódní jadernou hlavici.
Omnius provedl nové projekce. Poprvé zvažoval realisticky možnost, že bude zničen.
608
608
Vorian Atreides, nezávislý a odhodlaný, pilotoval malý letoun se štítem. Jeden ze saluských kindžálů s vylepšenými zbraněmi. Sám žádné atomové zbraně nenesl - tak dalece mu segundo Harkonnen nedůvěřoval - ale Vor mohl udělat své tím, že bude chránit ostatní před nepřátelskými loděmi a umožní bombardérům vykonat jejich poslání.
Tohle bylo něco úplně jiného než jeho povinnosti na palubě Korábu snů!
Segundo Harkonnen si ho chtěl nechat bezpečně odklizeného na palubě vlajkové lodi, kde by Vor mohl poskytovat taktické rady proti strojům. Ale Vor doslova škemral, aby se mohl na Omniově porážce přímo podílet. Jako Agamemnonův syn už Vor poskytl vyčerpávající informace o bojových lodích myslících strojů, jejich integrálních zbraních, jejich pancéřování. Teď přišel čas tyto znalosti použít.
"Prosím!" řekl Xavierovi. "Přivezl jsem vám Serenu bezpečně zpátky. Nemohl byste splnit alespoň toto moje přání?"
Důstojníkův zničený výraz Vorianovi prozradil, že segundo Serenu dosud hluboce miluje. Xavier se obrátil k Vorovi zády, jako by chtěl skrýt své city. "Tak si tedy vezměte loď! Leťte si bojovat… ale vraťte se živý. Nemyslím, že by Serena snesla, kdyby měla po vší té bolesti, kterou už zažila, ztratit ještě vás." To byla první laskavá slova, která Vor od tohoto záhadného muže slyšel. Bylo to také poprvé, kdy někdo naznačil, že Sereně na něm aspoň trochu záleží.

Xavier se konečně podíval přes rameno a zdrženlivě se usmál. "Nezklamte moji důvěru." Vor se rozběhl do doků balisty a vybral si svůj vlastní kindžál…
Nyní se lidská úderná síla hnala k Omniovu ústřednímu počítačovému komplexu. Myslící stroje útočily se sebevražedným odhodláním na rozptýlené lodi Armady, zničily stovky neštítěných bombardérů, stráž-

609
ních lodí a kindžálů. Některé ze štítů selhaly, přehřátím nebo chybnou instalací, a bitva sílila. Vorian vletěl přímo do nejhoršího.
Náhle, uprostřed toho zápasu všech proti všem, Vorian spatřil pomalejší strojovou loď, jak stoupá, doprovázená hustým rojem automatických plavidel. Osamělý střežený koráb se proplétal rojem lodí Armady a vyhýbal se přímému střetu.
Pokoušel se uniknout.
Vor přimhouřil šedé oči. Proč by v takovéto chvíli třeba jen jediná robotická loď mířila do vesmíru? Omnius by měl přece správně shromáždit všechny svoje síly. Instinkt mladíkovi říkal, že by tu osamělou loď neměl ignorovat.
Vor se snažil soustředit na bitvu kolem. Vypálil z projektilových zbraní. Energetické střely vypařily několik robotických lodí a další dezorientovaly, takže čtyři další bombardéry Armady pronikly obranou.
A celou tu dobu pokračovala vysoko nad ním prchající robotická loď na cestě z atmosféry po únikové trajektorii bez ohledu na bitvu. Co může Omnius plánovat? Co ta loď nese? Nikdo z ostatních bojovníků Armady si jí patrně nevšiml.
Vor věděl, že musí něco udělat. Tohle bylo životně důležité - cítil to v kostech.
Segundo Harkonnen mu dal přísný rozkaz, aby doprovázel lodi s hlavicemi, dokud své jaderné náklady neshodí. Ale uprostřed bitvy se může ledacos změnit. Kromě toho Vor nebyl stroj, aby slepě poslouchal rozkazy. Mohl inovovat.
Jak se dál díval po lodi stoupající ven z řídnoucí ionosféry, náhle si uvědomil, co se to asi děje. To musí být aktualizační loď, nese úplnou kopii Omnia Země, myšlenky a data všemysli až do samotné chvíle útoku! Bude tam také rozsáhlý záznam a analýza povstání otroků a příkaz k likvidaci všech lidí.
Kdyby byla taková informace načtena do jiných in-

610
karnací Omnia, byly by všechny varovány! Mohly by si připravit obranu proti příštím útokům Ligy.
To Vor nemohl připustit. "Musím něco udělat," odvysílal

na komunikačním kanálu nejbližším doprovodným letounům. "Ta robotická loď nesmí utéct." Opustil bombardéry, které byly pod jeho ochranou, obrátil svůj kindžál vzhůru a uhnul z původníku kursu.
Vor slyšel vzteklý řev kapitánů, které měl chránit.
"Co to děláš?" Robotický obránce se vrhl do mezery a začal pálit na lodi Armady.
"Je to aktualizační loď! Nese kopii Omnia." Hnal se dál, zatímco se dvě robotická plavidla vrhla na lodi, které dostal pod ochranu. Jeho druhové ho prokleli, když roboti začali střílet a udělali s lidskými loděmi krátký proces. Ale Vor zaťal zuby; věděl, že jeho rozhodnutí je morálně i takticky správné.
Jakmile si jeho odletu všimly ostatní lodi Armady, doprovázely ho nadávkami. "Zbabělče!"
"Zrádče!"
Vor rezignovaně odpověděl: "Vysvětlím to potom."
Nato vypnul komunikační systém, aby se mohl soustředit na svou kořist. Vzhledem k tomu, že vyrostl mezi myslícími stroji, si o něm budou ostatní lidé vždycky myslet hned to nejhorší. Ale perspektiva nevůle a kritiky ho neznepokojovala. Měl teď před sebou úkol.
Během několika okamžiků Omniovi bojovníci zasáhli jeden z opuštěných bombardérů, ale to už přilétaly nové doprovodné koráby a dvě ze strojových lodí sestřelily. Zbývající bombardéry samozřejmě letěly dál.
Obloha Země byla plná iontových stop malých i velkých lodí Armady, rozsévajících jaderné hlavice jako zrna pšenice. Robotičtí obránci rozstřelovali padající hlavice ve vzduchu v oblaku radioaktivních střepů. To vyřadilo jemný mechanismus detonátoru a zabránilo řetězové jaderné reakci.
I tak by se ale měla část hlavic dostat dolů.
611
611
Uprostřed bitvy došly Omniovi Země použitelné možnosti. Flotila Armady se rozlétala jako roj zabijáckého hmyzu a robotičtí obránci se vrhali do shluků kindžálů a obětovali se.
Segundu Harkonnenovi začalo být bolestně zřejmé, že šanci na přežití mají jedině lodi s Holtzmanovými štíty. Několik systémů selhalo, což vedlo ke zničení dokonce i štítěných lodí. Ale teď už se nemohli vrátit.
Dvacet největších bojových lodí Armady se vznášelo na stacionární oběžné dráze a vysílalo jednu vlnu menších útočníků za druhou, vyprazdňovalo zásobu atomových zbraní. Současně sestupovalo pět torpédonosek, aby podle stanovené trasy vysypaly řízené jaderné hlavice. Jejich dopady byly rozložené tak, aby navzájem se překrývající vlny výbuchů bezpečně usmažily všechny Omniovy substanice.

V posledním pomstychtivém útoku se myslící střely
vrhly na veliké balisty. Bomby s počítačovým mozkem
byly soustředěné jen na to, aby zasáhly svůj naprogramovaný
cíl. Ignorovaly menší bombardéry a kindžály,
kroužily tak, aby zachytily každý úhybný manévr,
o nějž se snad pokusí kapitáni bitevních lodí, a nevšímaly
si obranných návnad, které měly roboty odvést.
Xavier Harkonnen, jeden z terčů této salvy, stál na
můstku své vlajkové lodi, svíral madla ovládacího pultu
a tiše se modlil ke géniovi Tiu Holtzmanovi. "Doufejme,
že ty překrývané štíty vydrží. Pozor!"
Šest samořízených střel dopadlo skoro relativistickými
rychlostmi na Holtzmanovy bariéry balisty a vybuchly.
Ale třpytivé štíty vydržely.
Xavierovi se podlomila kolena úlevou. Posádka lodi
jásala.
Ale ostatní lodi Armady kolem - ty bez štítů - na
tom tak dobře nebyly. Třebaže sbírka lodí Ligy pálila
souvislý proud zastavovacích střel, několik inteligentních
projektilů se přes ně dostalo a doslova vypařilo
každé neštítěné lidské plavidlo, které jim stálo v cestě.
612
612
Dokonce i jedna z chráněných balist utrpěla škody na
zranitelných místech, když dva z malých štítů začaly
blikat a vytvořily skulinu v brnění. Vzhledem k tomu,
že robotické lodi pálily skutečně neúnavně, několik
projektilů si terče našlo.
Jedenáct z největších lodí se změnilo ve žhnoucí vraky
a celá jejich posádka byla ztracená. Jen osm velkých
lodí, každá z nich chráněná Holtzmanovými štíty, zůstalo
nedotčených. Velká část celé flotily Armady už
byla zničena.
Xavier, zničený a otřesený, se díval, jak ničení pokračuje.
Zatínal pěsti, když vydával rozkazy, ale dál
mluvil klidně - kvůli svým vojákům. Připadalo mu, že
má prsty lepkavé imaginární krví stovek tisíc vojáků,
které už tohoto strašného dne obětoval.
S hněvem se díval, jak Vorian Atreides prchá z bojiště.
Aspoň že si ten prokletý Agamemnonův spratek vzal
jen jediný kindžál! Kromě toho teď segundo nemohl
plýtvat časem a energií na to, aby ho pronásledoval. Až
se vrátí na Salusu, postaví Xavier dezertéra před soud.
Jestli se někdo vrátí domů. Zatraceně, taková zrada!
Xavier měl celou dobu pravdu, že mu nevěřil.
Myslící stroje likvidovaly jednu loď Ligy za druhou,
ale Xavier dál posílal svoji flotilu do boje. Po takové
dřině a ztrátách nemohl ustoupit. Neúspěch by zničil
lidskou duši a vedl by ke konci svobody v galaxii.
Vypadalo to, že stroje porazí lidi na hlavu. Jen zlomek
útočné síly lidí se dostal k cílovým bodům a vypustil

svůj náklad atomových bomb přes kontinenty
Země.
Potom vybuchly první jaderné hlavice.
Vor se hnal nahoru a ven, nespouštěl aktualizační loď
z očí. Akcelerace ho tiskla do pilotního křesla a přimáčkla
mu rty na zuby. Oči mu slzely, svaly se napínaly.
Ale nevzdal to. Osamělá Omniova loď už opustila
atmosféru a hnala se pryč od sjednocených sil Armady.
613
613
Dole začaly vybuchovat atomové hlavice jako řetěz
oslňujících nukleárních květů, které rozsvítily nebe,
sterilizovaly kontinenty a smazaly každý gelový obvod…
Vor zvýšil rychlost svého kindžálu a uvažoval o překvapivé
taktice; věděl, že aktualizační loď před ním bude
mít jako kapitána nepružného robota. A pro mechanickou
představivost strojů byl Vorian vždycky víc než
rovnocenným soupeřem.
Obě lodi se vzdalovaly od bojující Země. Po celé
modrozelené kouli, která se jim před očima zmenšovala,
se objevovaly běložluté ohnivé mraky a vybuchovaly
záblesky tak jasné, až Voriana bolely oči. Obrovská
nukleární bouře ve vzduchu i na Zemi od něj nejspíš
odvrátila pozornost Armady. Nikdo neviděl, jak životně
důležité je to, co se právě pokoušel udělat.
Aktualizační loď vystoupala nad ekliptiku a neustále
zrychlovala. Robotický kapitán vydrží zrychlení, jaké
by žádný člověk nepřežil. Vorian se však přesto hnal za
lodí, skoro v bezvědomí a sotva schopen dýchat, jak ho
strašná síla drtila. Jeho kindžál byl rychlejší než jeho
kořist - pouhá aktualizační loď - a Vor dotahoval její
náskok. Rukama; zdálo se mu, že musí vážit stovky kilogramů;
připravil k palbě své zbraně.
V bitvě o Zemi Vor zlikvidoval tucet strojových korábů,
ale tuto loď hodlal jen ochromit. Jako aktualizační
loď bude jen minimálně vyzbrojená, stejně jako
Koráb snů. Hodlal ji zastavit ve vesmíru a nalodit se
na ni.
Sotva se cíl dostal na dostřel vysoko nad sluneční
soustavou, na okraji rozptýleného pásu komet, provedl
prchající robotický kapitán předvídatelné manévry.
Vor začal pálit. Jeho přesné střely zasáhly výfukové
trysky, takže se motory začaly přehřívat. Protože teď
loď nemá možnost dostatečně odvádět odpadní teplo,
buď celá vybuchne, nebo motory vypne.
Poškozená loď letěla dál, ale zpomalovala. Vor dva-
614
614
krát varovně vystřelil přes příď. Rázové vlny vyvedly
aktualizační loď z kurzu. "Vzdej se a připrav se na převzetí
lodi!"

Robot odpověděl s překvapivým sarkasmem. "Jsem seznámen s jednotlivými tělesnými otvory, které lidé mají. Proto bych ti doporučil, abys uchopil automatický šroubovák a vložil ho tam, kam…"
"Plecháči!" vykřikl Vor. "Pusť mě na palubu. To jsem já, Vorian Atreides!"
"To nemůže být pravda. Vorian Atreides by na mě nikdy nestřílel."
Vor odeslal svůj obraz; nepřekvapilo ho, že Seurat je kapitánem další aktualizační lodi, protože Omnius své postupy nemění. Seuratova zrcadlově hladká oválná tvář vyslovila barvitou kletbu, kterou Vor často používal, když prohrál v některé vojenské hře.
Vor spojil svůj letoun s poškozenou lodí. S plným vědomím rizika vstoupil hlavním vchodem a vyrazil stísněnou vnitřní chodbou k velitelskému můstku.
Moje definice armády? Přece ochočení zabijáci, jak jinak!
GENERÁL AGAMEMNON,
PAMĚTI
Z hloubi svých značně rozptýlených pevností moci sledovala všemysl celou Zemi. Její mobilní i stacionární transoči zaznamenávaly každý okamžik toho drzého lidského útoku. Viděla, jak se bitevní štěstí obrací.
Omnius studoval trajektorie tisíců lodí, které přilétaly, počítal, kolik jich zničili jeho robotičtí obránci.
Ale i tak se některé z atomových střel dostaly až k cíli.
615
615
Ve zvláštním výpočetním podsouboru si Omnius vedl statistiku o strojových lodích, které ztratil. Jednotlivě nebyly tyto robotické lodi důležité a mohly být snadno nahrazeny ze zásobních materiálů a podle stejných plánů. Seuratova aktualizační loď naštěstí pronikla skrz ty sestupující masy hrethgir a unikla do sluneční soustavy. Jeho důležité myšlenky a rozhodnutí budou distribuovány po všech Synchronizovaných světech.
Třebaže Omnius věnoval tomuto problému obrovskou výpočetní kapacitu, nenašel řešení krize dřív, než nad ním explodovaly první jaderné hlavice. Vzdušné nukleární výbuchy vyslaly elektromagnetické pulzy, které se přehnaly ovzduším i po povrchu Země. Vlny energie se šířily a bleskově likvidovaly všechny sítě gelových obvodů a mozky myslících strojů, jako by to byly ubrousky nasáklé benzínem, na něž dopadla jiskra.
Omnius Země byl právě uprostřed důležité myšlenky, když ho vlna pohltila.
V minulosti vtipkující robotický kapitán u sebe nemíval žádné zbraně. Vor si ovšem nesl elektronickou rušičku,

zařízení pro rušení obvodů, které mělo krátký
dostřel a bylo určeno pro boj zblízka proti myslícím
strojům.
"Takže ses ke mně přece jen vrátil," podotkl Seurat.
"Už tě ti tvoji lidé nudí? Nejsou tak fascinující jako já,
co?" Napodobil chraplavý smích jako tolikrát předtím.
"Víš, že tě tvůj otec považuje za zrádce? Možná teď
máš výčitky svědomí, že jsi mě deaktivoval, ukradl Koráb
snů a…"
"Nic z toho, Plecháči," zavrtěl Vor hlavou. "Tohle je
další hra, kterou jsi prohrál. Nemůžu ti dovolit, abys tu
aktualizaci doručil."
Seurat se zase zasmál. "Vy lidé a vaše hloupé fantazie!"
616
616
"Ale my se svých beznadějných záležitostí jen tak
snadno nevzdáváme." Vor zvedl elektronickou rušičku.
"A občas vyhrajeme."
Seurat řekl: "Byl jsi můj přítel, Voriane. Vzpomínáš
na všechny ty vtipy, které jsem ti vyprávěl? Vlastně
mám jeden nový. Když uděláš kymeka z mozku muly,
co…"
Vor vypálil z rušičky. Oblouky statické elektřiny se
vymrštily jako tenká lanka, omotaly se kolem Seuratova
ohebného trupu z organického polymetru a vyztužených
vláken. Robot se zachvěl, jako by dostal mrtvici.
Vor nastavil přístroj tak, aby vypnul Seuratovy systémy,
ale nezničil jeho mozek. To by se rovnalo vraždě.
"Tenhle vtip je na tvůj účet, kamaráde," řekl. "Promiň."
Seurat zůstal nehybně sedět ve svém kapitánském
křesle a Vor prohledal loď, až našel zapečetěnou gelovou
kouli, úplnou reprodukci všech myšlenek, jež Omnius
Země zaznamenal až do útoku Armady.
Vor se s třpytivou kompaktní datovou koulí v ruce
naposledy ohlédl po svém nehybném příteli robotovi
a pak opustil ochromenou aktualizační loď a uzavřel ji
za sebou. Nedokázal se přinutit k tomu, aby ji zničil.
V každém případě už tato loď nepředstavovala pro lidstvo
nebezpečí.
Nato Vor odlétl ve svém kindžálu a nechal strojovou
loď vznášet se v kosmickém vakuu, bezmocnou a ztracenou.
Odplyne daleko od Země, někam do mrazivé
sluneční soustavy, a navěky se ztratí v oblaku komet.
Země žhnula atomovými ohni. Segundo Harkonnen
shromáždil roztodivné zbytky svých útočných sil. Utrpěli
obrovské ztráty, mnohem vyšší, než čekali.
"Bude trvat měsíce, než jenom sepíšeme jména
všech, kteří tu obětovali život, kvarto Powdere," řekl
Xavier svému pobočníkovi. "A ještě déle, než je opláčeme."
617
617

"Všechny nepřátelské lodě a zařízení jsou zničené, pane," odpověděl Powder. "Dosáhli jsme svého cíle."
"Ano, Jaymesi." Xavier necítil žádnou radost z vítězství. Jen smutek. A hněv na Voriana Atreida.
Když se Agamemnonův syn konečně vrátil z vesmíru, segundo vyslal letku kindžálů, aby ho doprovodily zpět pod přísnou stráží. Zuřící důstojník vypnul Holtzmanův štít, aby kindžály mohly Vorianovu loď přivést dovnitř. Mnoho pilotů ho chtělo sestřelit hned, jakmile jeho loď byla na dostřel, ale Xavier to zakázal. "Postavíme toho mizeru před soud pro dezerci a možná pro velezradu."
Segundo Harkonnen sešel do kotviště na nejnižší palubě balisty, až u dna lodi, kam se stíhačky dopravovaly kluznými výtahy a výsuvnými háky; toto všechno ovládali lidé.
Štíhlý tmavovlasý Vorian vystoupil směle ze své otlučené lodi a tvářil se překvapivě triumfálně. Ten má ale drzost! Uniformovaní piloti Vora obklopili a rázně ho prohledali, jestli nemá zbraně. Poturčenec vypadal, jako by ho jejich hrubost podráždila a protestoval, když mu vzali nejen osobní zbraň, ale také nějaký balík.
Kupodivu se rozzářil, když uviděl Xaviera. "Takže Omnius Země je zničený? Útok byl úspěšný?"
"Vaší zásluhou to není," odsekl chladně Xavier. "Voriane Atreide, přikazuji, abyste byl až do návratu na Salusu Secundus zajištěn ve vězení. Doma vás postavíme před tribunál Ligy za vaše zbabělé chování."
Ale mladík nevypadal vyděšeně. S nevěřícným výrazem ukázal na balík, který držel jeden ze strážců.
"Možná bychom měli tribunálu ukázat také tohle."
Vorovy šedé oči se tvářily nedůvěřivě, ale poté se mladík usmál, jakmile Xavier rozbalil plastobal a rozlomil pečeť. Objevila se kovová koule, která jako by byla vyrobená ze stříbrné želatiny.
618
618
"To je úplná kopie Omnia," řekl Vor. "Zastavil jsem a neutralizoval aktualizační loď, která téměř unikla."
Pokrčil rameny. "Kdybych ji nechal zmizet, všechny ostatní všemysli by dostaly úplnou zprávu o tomto útoku. Za všechny naše mrtvé by Omnius neztratil vůbec nic a ostatní Synchronizované světy by věděly o Holtzmanových štítech a o naší taktice. Celá tato operace by byla zbytečná. Ale já jsem tu aktualizační loď zastavil."
Xavier šokovaně hleděl na Vora. Povrch koule byl na dotek pružný, jako by byl živý. Liga si nikdy nedokázala ani představit, že by jí mohlo něco takového padnout do rukou. Jen toto samo o sobě stálo za ten

obrovský útok na Zemi. Za ty strašné ztráty na životech.
Pokud Vor mluvil pravdu.
"Rozvědka Ligy si s tím určitě skvěle vyhraje," zářil
Vor. "Nemluvě už o tom," dodal a nadzvedl obočí, "jakým
cenným rukojmím pro nás Omnius bude."
Potlučené lodi sjednocené Armady odlétaly ze sluneční
soustavy, úplně zbavené vražedných myslících strojů.
Vor se naposledy podíval na zraněnou Zemi a vzpomněl
si na šťavnatou modrozelenou krajinu a cáry mraků.
Tohle býval pohádkově nádherný svět, kolébka lidstva,
vzorník divů přírody.
V době, kdy Xavier vydával flotile příkaz k návratu,
nezbylo z planety nic než kupa radioaktivní škváry. Bude
trvat hodně dlouho, než tu zase bude něco žít.
619
619
Logika, která platí v konečném systému, nemusí
nutně platit v nekonečném vesmíru. Teorie, stejně
jako živí tvorové, se nedají vždycky proporcionálně
zvětšit.
ERASMUS,
TAJNÉ ZÁZNAMY (Z OMNIOVY DATABÁZE)
Robotova vila na Corrinu se podobala svému protějšku
na Zemi, obytná i laboratorní část vznikla v Erasmově
tvořivé mysli. Otrocké kotce za panským domem byly
ohrazené vysokou pískovcovou zdí a železnými vraty
a na hřebeni byly elektrické ostnaté dráty a špice.
Erasmus si tady připadal doma. Nemohl se dočkat,
až se zase pustí do práce.
V uzavřeném prostoru se to hemžilo lidmi, skoro tisíc
zpocených těl tu provádělo obvyklá cvičení pod obřím
rudým sluncem, jež na nebi vypadalo jako velká
krvavá skvrna. Bylo dusné odpoledne, ale otroci neodpočívali
ani si nestěžovali, protože věděli, že by je za to
robot potrestal.
Vzdělaný myslící stroj pozoroval jejich každodenní
rutinu ze zvonice v jižní části domu, což bylo jeho oblíbené
místo. Dole v kotci se dva muži v palčivém žáru
zhroutili a jeden z jejich utlačovaných společníků se
jim pokoušel pomoci. Erasmus tak napočítal tři přestupky,
které zasloužily trest: ty dva, kteří padli, a toho
milosrdného samaritána. Důvody nebyly důležité.
Erasmus si všiml, že otroci jsou čím dál nervóznější,
když na jejich přestupky nezareagoval okamžitým trestem.
Připadalo mu zábavné nechat v nich narůstat očekávání
a strach a potom sledovat, jak ve svém rozčilení
dělají ještě víc chyb. Lidské chování bylo stejné na
Corrinu jako na Zemi, robot byl rád, že ve svých experimentech
a studiích může pokračovat bez přerušení.
Stiskl tlačítko a automatické zbraně začaly pálit náhodně
do jednoho z kotců, takže zabily nebo zranily

620
620
desítky otroků. Ostatní, zmatení a panikařící, se pokoušeli utéct, jenže neměli kam. Zdi byly vysoké a elektrifikované. Někteří z otroků strhli na sebe jiné a chránili se jejich těly, další si hráli na mrtvé nebo se schovávali pod padlými těly. Střílel dál, ale teď už tak, aby nikoho nezasáhl.
Ano, bylo to velice uspokojující, pokračovat zase ve výzkumu. Musel se toho ještě hodně naučit.
Uplynula hodina, kdy se už nestřílelo, a lidé se začali opět pohybovat, třebaže opatrněji než předtím. Odnosili těla ke straně a shlukli se k sobě; netušili, co se děje. Někteří z nich začali být otevřeně vzpurní, křičeli směrem k automatickým zbraním a mávali pěstmi. Erasmus pečlivě namířil a ustřelil jim paže, jednomu po druhém, a sledoval, jak se oběti svíjejí na zemi. I z těch nejstatečnějších lidí lze udělat krvácející, kvílející hlupáky.
"Vidím, že si zase hraješ," řekl Omnius Corrinu z obrazovky po Erasmově levici.
"Všechno co dělám má svůj účel," namítl Erasmus. "Učím se víc a víc."
Omnius Corrinu netušil, jak špatně dopadla robotova sázka s jeho protějškem na Zemi a z ní vzešlý test loajality. Erasmus se hodně poučil z toho, jak prudce se šířila vzpoura, kterou nechtě vyvolal. Ale tyto údaje jen probouzely další otázky. Nepřál si, aby všemysl započala kompletní vyhlazovací válku, aby spáchala genocidu na všech lidských otrocích Synchronizovaných světů - i kdyby si určité podskupiny informací musel nechat diskrétně pro sebe.
I kdyby musel lhát.
Fascinující představa! Erasmus nebyl zvyklý uvažovat v takových pojmech.
Hlavní brána se otevřela, robotické stráže odnesly těla mrtvých a zraněných a potom do kotců zahnaly novou skupinu otroků. Jeden z nováčků, mohutný muž s nažloutlou kůží, se prudce otočil a vrhl se na nejbližšího robota, drásal strukturální vlákna a pokoušel se zni-
621
621
čit chráněné neuroelektrické obvody. Při lámání ochranného obalu si zkrvavil prsty, ale povedlo se mu uchopit hrst prvků ovládajících mobilitu, takže robot zakolísal. Další dva roboti muže popadli a v morbidní nápodobě toho, co předtím udělal on, ho jeden z nich uhodil železnými prsty do hrudi, protrhl mu kůži, chrupavku a hrudní kost a vyrýval mu srdce.
"Nejsou nic než tupá zvířata," prohlásil pohrdlivě Omnius.
"Zvířata nedokážou plánovat, intrikovat ani klamat,"

řekl Erasmus. "Tihle otroci už nevypadají tak úplně poslušní. Dokonce i tady poznávám zárodky vzpoury."
"Na Corrinu nemůže žádná vzpoura uspět," řekl Omniův hlas.
"Nikdo nikdy nemůže vědět všechno, milý Omnie - dokonce ani ty. A proto musíme zůstat věčně zvědaví. Třebaže dokážu do značné míry předvídat davové chování, nemůžu trvale správně předvídat, co příště udělá ten který člověk. A to je obrovská výzva."
"Je přece jasné, že lidé sami sobě neustále protiřečí. Žádný model nedokáže jejich chování spolehlivě vysvětlit."
Erasmus pohlédl dolů do otrockých kotců. "Ale přesto to jsou naši nepřátelé a musíme jim rozumět. Jen tak si můžeme zajistit nadvládu."
Robot pocítil zvláštní vlnu ve svých senzorických simulacích. Hněv? Podráždění? Impulzivně vyrval malý zvon z jeho místa ve vížce a mrštil jím o podlahu. Nemelodický zvuk, který vydal, mu připadal… zneklidňující.
"Proč jsi poškodil ten zvon?" zeptal se Omnius. Viděl, jak takové věci dělají lidé, jak uvolňují zadržované emoce nesmyslnými výbuchy hněvu. Ze své perspektivy v tom ovšem neviděl žádné uspokojení. "Byl to… jen jeden z mých experimentů."
Erasmus se měl ještě hodně co učit při své snaze o pochopení podstaty lidské povahy; to pak doufal pou-

622
žít jako odrazový můstek, díky němuž se stroje povznesou ještě výš a dosáhnou samotný vrchol existence.
Uchopil zábradlí mocnými ocelovými prsty. Kus ho ulomil a nechal ho dopadnout dolů na chodník. "Vysvětlím ti to později."
Ještě chvilku své otroky sledoval a potom se otočil zpátky k obrazovce. "Nebylo by moudré zlikvidovat všechny lidi. Místo toho můžeme použít intenzivnější podrobovací metody a zlomit jejich vůli a schopnost vzdorovat."
Všemysl, která s Erasmem vždycky ráda diskutovala, byla potěšena, že ho přistihla při chybě. "Ale když to uděláme, Erasme, nezměníme tím základní charakter lidí, které si přeješ studovat? Nebude tak pozorovatel ovlivňovat experiment?"
"Pozorovatel vždycky ovlivňuje experiment. Ale raději bych subjekty změnil, než zničil. Budu se sám rozhodovat, pokud jde o mé lidi tady na Corrinu."
Omnius nakonec řekl: "Nerozumím ti o nic víc než lidem."
"Já vím, Omnie. To bude vždycky tvoje slabost."
Robot se láskyplně podíval dolů na své zotročené lidi. Robotické stráže odnášely mrtvé a zraněné. Erasmus myslel na všechny ty úžasné věci, které se od tohoto

živočišného druhu naučil… a kolik toho ještě
může objevit, pokud dostane příležitost. Všechny jejich
životy balancovaly na laně nad temnou bezednou propastí,
a Erasmus stál při nich. Nevzdá se jich jen tak
snadno.
Na druhou stranu se našlo i něco příjemného: za jeho
nepřítomnosti se narodila dvoje další dvojčata. Jako
vždycky, možnosti byly nekonečné.

623
O lidském životě se nedá vyjednávat.
SERENA SLUŽEBNICE
Na počest hořkosladkého jaderného vítězství na Zemi
uspořádaly planety Ligy mohutné oslavy pro své navrátivší
se hrdiny a dojímavé tryzny za mrtvé.
Potlučené lodi se po dlouhé cestě konečně dokulhaly
zpátky; před nimi letěli rychlejší zvědové a kurýři, kteří
na Salusu donesli zprávy a připravili Ligu na to, co
má očekávat, až se poničená a značně zmenšená Armada
vrátí.
Ale Omnius Země byl zničen a myslící stroje utrpěly
strašnou ránu. Všichni se drželi tohoto triumfu jako záchranného
lana.
V horké a vlhké Aréně stál Vorian Atreides ve slavnostní
uniformě a připadal si celý ulepený potem. Bez
ohledu na počasí budou lidé chtít vidět jeho a segunda
Harkonnena v plné parádě. Xavier stál teď vedle něj,
zatímco místokrál Služebník a Serena utišovali dav
a žádali jej o plnou pozornost.
Oba muži, kteří se spolu smířili na dlouhé zpáteční
cestě na Salusu Secundus, stáli rovně jako svíčky ve
stínu krytého pódia spolu s ostatními hodnostáři. Iblis
Ginjo, oblečený v krásných šatech a hrdý na své stále
vlivnější postavení, seděl rovněž v pozlacených VIP lóžích.
"Za to, že vedl sjednocené síly Ligy v tažení k Zemi,
které znamenalo přelomové vítězství nad myslícími
stroji," řekl místokrál Služebník a pozvedl do výše
medaili se stuhou, "za to, že činil obtížná rozhodnutí
a přijal nezbytné výzvy, uděluji parlamentní Čestnou
medaili nejlepšímu vojákovi Ligy, segundovi Xavieru
Harkonnenovi. Je to nejvyšší ocenění, které můžeme
udělit, a činíme tak se srdečnou vděčností."
Tři sta tisíc diváků propuklo v ohlušující jásot. Mnoho
z těch lidí ztratilo při bitvě o Zemi děti, přátele a ro-

624
diče. Vor si mlčky vzpomínal na to, kolik bojovníků
Armady padlo během atomové sterilizace planety. Periferním
viděním zahlédl, jak se Xavieru Harkonnenovi
vlhce lesknou oči dojetím, když mu místokrál navlékl
stuhu na skloněnou hlavu. Brzy přijdou další bitvy, další

strojoví nepřátelé…
Serena vzala do ruky druhou medaili odlišného vzhledu. "Dále vzdáváme poctu velice nečekanému hrdinovi, muži, jehož vychovaly myslící stroje ve slepotě ke svým zločinům. Ale on pochopil pravdu a přidal se na stranu svobodného lidstva. Klíčové taktické informace, které nám poskytl o obranných systémech Země, nám dopomohly k vítězství. Uprostřed bitvy svým rychlým uvažováním zabránil Omniovi ve snaze uniknout a poskytl Lize nedocenitelný nástroj pro další boj." Serena předstoupila a usmála se na něj. Vorian stál s hrdě vztyčenou hlavou. "Udělujeme Vorianu Atreidovi nejen medaili Za zásluhy, ale také čestnou hodnost tercera v Armadě Ligy."
V té chvíli, přesně podle plánu, přeletěla nad arénou letka starobylých letadel a kosmických lodí. Hrdí mechanici a historici opravili stará plavidla speciálně pro tuto příležitost. Xavier a Vor salutovali k nebi, piloti nakláněli křídla a dav řval nadšením.
Iblis Ginjo, který si před tolika diváky ohromně užíval svého postavení celebrity, se protlačil blíž a křikl do mikrofonu: "Tito skvělí piloti jsou naši budoucí bojovníci džihádu. Myslící stroje nebudou mít šanci!"
Serena Služebnice s roztržitým úsměvem připnula čestné stuhy ještě mnoha dalším hrdinům. Zdálo se, že je zabraná do myšlenek na minulost a na ty nepřekonatelné výzvy, které před lidstvem dosud stojí. Zdála se teď silnější než kdy dříve, ale odtažitá.
Vor neustále sjížděl očima ke Xavierovi; viděl v jeho zarudlé tváři, že ji dosud miluje a že ho bolí, že nikdy nebudou moci být spolu. Ale i přes to, že Xavier byl ženatý s Oktou, neměl Vorian příliš šancí získat Serenino

625
srdce. Vzpomněl si, jak ji poprvé viděl v Erasmově vile, jak byla krásná, silná a vzdorná. Teď jako by překonala dřívější nesnáze a soustředila se na nadcházející krize, které chápalo jen málo lidí. Hluboko ve svém nitru jako by Serena získávala novou, ohromující sílu.
Jakmile Serena skončila s povinnostmi, jež na oslavě měla, opustila pódium. Když odcházela, přistoupila ke Xavierovi a Vorovi; už teď myslela na plány, které se jí honily myslí. "Potřebuji s vámi oběma mluvit." Oči měla jasné, ale tvrdé; její hlas nepřipouštěl námitky. "Přijďte o západu slunce do Města introspekce."
Vor a Xavier si vyměnili překvapené pohledy a potom oba současně přikývli.
Oba bývalí protivníci večeřeli společně, vypili láhev saluského šírázu a po špičkách obcházeli téma, jež jim tolik tížilo mysl i srdce. Nikdo z nich netušil, co jim chce Serena říci.

Když nebe zabarvily pastelově růžové a oranžové tóny západu, odjeli oba důstojníci do kopců a vstoupili vysokou branou do tichého areálu. Obyvatelé uvnitř přecházeli od budovy k budově a zapínali luminory na vnějších zdech.
Serena na ně čekala hned za branou a Vora napadlo, že vypadá osvěžená, ve tvářích má víc barvy. Srdce mu prudce bušilo.
"Díky, že jste přišli." Vzala oba za ruku a vedla je cestičkou z třpytivého štěrku do otevřené zahrady. "Tady si můžeme nerušeně promluvit. Zjistila jsem, že tohle místo je plné možností… ale bez politiky. Tady můžu udělat, co je třeba."
Uprostřed stékal pramínek vody z ozdobné fontány, přeléval se přes skalku do dalšího jezírka. Fontánu obklopovaly zastřižené buxusy. Hmyz a noční obojživelníci si už začali cvičit své večerní symfonie.
Na okraji jezírka stály čelem k vodopádu tři dřevěné židle. Vor uvažoval, jestli sem chodí hodně lidí medito-

626
vat, nebo jestli Serena připravila židle speciálně pro tuto schůzku. Serena složila ruce do klína a usmála se.
Její hosté se celí nesví posadili každý po jednom jejím boku.
Nejdříve se zadívala na Voriana. Zdálo se jí to strašně dávno, co se poprvé setkali v robotově vile - Vor byl arogantní a pyšný na své postavení důvěrníka mezi myslícími stroji. Jeho vzhled jako by se vůbec nezměnil. Vypadal velmi mladě.
Naopak na tváři Xaviera Harkonnena si povšimla jemných vrásek; jeho obličej stárnul. Třebaže byl mladý, měl za sebou mnoho stresu a tragédií a Sereně ho bylo líto. Uběhlo několik let od té chvíle, kdy se milovali na louce, a připadalo jí to jako v jiném životě. Velmi se od sebe lišili.
Tolik se toho odehrálo; tolik milionů životů bylo ztraceno! Ale Serena a tito muži přežili.
Bylo načase promluvit otevřeně.
"Znám vaše city, ale oba musíte zapomenout na svou lásku ke mně," řekla. "Chystáme se k válce, jaká tu ještě nebyla." Vstala ze židle a postavila se na kraj jezírka, aniž by z nich spustila oči. "Ale musíte pro mě něco udělat, každý svým vlastním způsobem."
Oči jí zjasněly vášnivými jiskrami odhodlání. "Jděte do štábu Ligy a studujte hvězdné mapy Synchronizovaných světů, Nepřipojených planet a planet Ligy. V tom obrovském množství najdete jen dvě planety, které jsme kdy získali od Omnia zpátky: Giedi Primu a Zemi. Ale nesmí být poslední."
Stmívalo se a luminory na budovách jasněly, osamělé

místo kolem jezírka však zůstávalo ponořené v hustém stínu. Dokonce i žáby a hmyz utichli, jako by naslouchali zvukům noci, neustále ve střehu proti nebezpečí.
"Xaviere, Voriane - vy dva se musíte zasvětit tomuto boji," řekla Serena. "Udělejte to pro mě." Její hlas zněl jako mrazivý vítr vanoucí přes galaxii. Vor teď viděl, že vášeň v ní nezemřela, jen se s větší intenzitou obrátila
627
627
k mnohem většímu cíli. "Náš džihád je spravedlivý a zločinné stroje musí padnout, bez ohledu na to, kolik krve nás to bude stát. Získejte zpátky všechny planety, jednu po druhé. Pro lidstvo a pro mě."
Xavier vážně přikývl a opakoval to, co mu řekl Iblis Ginjo. "Nic není nemožné."
"Pro nikoho z nás," přikývl Vor. Zamrkal, aby zahnal palčivé slzy, a usmál se na ni. "A zvlášť pro tebe ne, Sereno Služebnice."
628
628
SLOVNÍČEK SLUŽEBNICKÉHO DŽIHÁDU
A
ARMADA: společná kosmická armáda Ligy.
ARRAKIS: planeta známá rovněž jako Duna; třetí planeta soustavy Canopus.
ASSASSIN: příslušník speciálních jednotek, které si pořizují vládnoucí rody především pro akce proti svým protivníkům. Člověk znalý všech způsobů zabíjení a vedení boje. Později také jakýkoli vrah, především nájemný.
B
BALADY DLOUHÉHO POCHODU: staré legendy a písně vyprávějící o prvním exodu a odporu lidstva na počátku Času Titánů.
BALISETA: devítistrunný hudební nástroj, druhová odvozenina citery, naladěný na chusúkskou stupnici, na který se hraje drnkáním. Oblíbený nástroj imperiálních trubadúrů.
BALISTA: největší bitevní koráb používaný saluskou Milicí.
BLED: rovinná, širá poušť.
BROUK: souhvězdí na Arrakis.
BUDDALLÁH: záhadné božstvo zensunnitského náboženství.
BUDDISLÁM: základní náboženství zensunnitů a zenšíitů.
629
629
Č
ČAS TITÁNŮ: sto let vlády tyranů, kteří se zmocnili Starého impéria a žili nejprve jako lidé, později jako kymekové. Čas Titánů skončil, když nově zrozený Omnius

převzal všechny systémy a začal vládnout sám.
D
DRACI (Dračí gardy): vojenské síly Poritrinu.
DRSNOKŮŇ: nákladní zvíře na Zemi.
DRUHÝ MĚSÍC: menší ze dvou satelitů Arrakis, pozoruhodný tím, že silueta vytvořená zbarvením jeho povrchu připomíná obraz myši klokanovité.
DUTOOŘECH: rossacký ořech, užívaný k vyřezávání.
DŽIHÁD: náboženské tažení; fanatické tažení.
E
ELAKKA: ekazská dřevina s krvavými žilkami; též narkotikum vzniklé jejím spálením, které působí tak, že do značné míry potlačuje sebezáchovný pud. Elakkové provazy jsou velmi pevné a pokud se zadřou až do krve, působí - ve značně slabší míře - podobně jako droga. Používají se často k bičování, protože oběť tak vydrží větší množství ran.
ELEKTRAFLUID: namodralá životadárná tekutina pro kogitory a kymeky, funguje také jako tekutý obvod.
F
FIDULA: smyčcový hudební nástroj s trojdílným trupem, krkem a kolíčníkem. Její kvílivé zvuky mají velmi sugestivní účinky a jsou proto používány k prohloubení semútového narkotického transu. (Viz semúta.)
FREMENI: příslušníci svobodných kmenů na Arrakis, obyvatelé pouště, pozůstalí potomci zensunnitských poutníků.
G
GALAŠTINA: úřední řeč ve Známém vesmíru. Anglo-

630
slovanský hybrid prostoupený do značné míry speciálními kulturními termíny přebíranými během dlouhého řetězu migrace lidí.
GELOVÉ OBVODY: složitá elektronika z tekutých krystalů, která tvoří základ nervových sítí myslících strojů.
GROGYPTSKÝ STYL: výstřední architektonický styl Starého impéria.
CHANDLEROVA PISTOLE: projektilová zbraň, která střílí ostrými úlomky křišťálu.
H
HRETHGIR: pohrdlivý termín pro "lidskou havěť".
HOLTZMANŮV EFEKT: záporný, odpudivý účinek štítového generátoru.
I
ISANA: nejdůležitější řeka na Poritrinu.
K
KANEC ŠTĚTINATÝ: saluské divoké prase.
KAPRAĎOVINA: rossacká látka.
KINDŽÁL: rychlá, malá bojová loď v Armadě Ligy.
KOGITOR: mozek oddělený od těla, podobně jako u kymeka,

ale zaměřený na přemítání o esoterických otázkách.
KRALIZEC: Boj uragánů. Legendární gigantická bitva na konci vesmíru, soudný den fremenské mytologie.
KVARAA: jedlá vejce bahenních ptáků Harmonthepu.
KVARTO: čtvrtá hodnost v Armadě Ligy.
KYMEK: "stroj s lidským mozkem", oddělený mozek v mechanickém těle.
L
LIGA VZNEŠENÝCH: vláda svobodných lidí.
LITROŽON: jednolitrová nádoba pro přepravu vody na Arrakis. Vyrábí se z nízkotlakého nerozbitného plastiku a je utěsněná pevnou zátkou.

631
LUMINA: vznášející se suspenzorové osvětlovací těleso, které si samo dodává energii.
LUMINOR: stacionární zdroj světla s dlouhou životností.
M
MAGNUS: politický titul na Giedi Primě.
MELANŽ: "koření všeho koření"; plodina, která se vyskytuje výlučně na Arrakis. Koření, proslulé zejména tím, že prodlužuje lidský život, je mírně návykové, pokud se užívá v malém množství, ale velmi silně návykové, jestliže se organismu dodává v množství větším než dva gramy na sedmdesát kilogramů živé váhy denně.
MĚSTO INTROSPEKCE: náboženské a filosofické útočiště klášterního typu na Saluse.
MÍSTOKRÁL: nejvyšší představitel Ligy vznešených.
MLÉČŇÁK: poživatelný pavoukovec z Harmonthepu.
MUAD'DIB: myš klokanovitá přizpůsobená podmínkám Arrakis, stvoření spojované ve fremenské mytologii s obrazem viditelným na Druhém měsíci planety. Fremeni ji obdivují pro její schopnost přežít v poušti.
MYSLÍCÍ STROJ: obecný termín pro roboty, počítače a kymeky, stojící proti lidstvu.
MYŠLENKOVÉ PORTY: senzorické spoje užívané kymeky.
N
NAÍB: ten, kdo přísahal, že se živý nepříteli nevzdá; tradiční přísaha fremenského vůdce.
NEO-KYMEK: kymek pozdější generace, vytvořený z člověka, který dobrovolně sloužil Omniovi.
NEUROELEKTRONIKA: citlivé obvody používané u robotů.
O
OPTICKÁ VLÁKNA: dokonalé zrakové senzory používané roboty.
OSTMIR: jedlé hlízy z Harmonthepu.

632
OŠTĚP: vesmírný torpédoborec střední třídy, používaný v Armadě Ligy.

P
PÍSEČNÝ PSTRUH: (rovněž malý tvůrce) polorostlinný, položivočišný vektor arrakiského písečného červa, jeho haploidní fáze (s polovičním počtem chromozomů, jak je u běžných živočichů mají spermie a vajíčka).
PÍSNĚ DLOUHÉ POUTI: zensunnitská vyprávěná historie.
PLASKLO: vyrábí se infúzí plynů o vysoké teplotě do vrstev jasmiového křemene zpevněných sítí ze stravidiových vláken. Plasklo má nejen mimořádnou pevnost v tahu a schopnost působit jako selektivní radiační filtr, je také neprůstřelné.
PLASTOKÁMEN: materiál na bázi stravidia, který má vnější vzhled kamene, ale je pevnější a při výrobě se dá podstatně snadněji zpracovávat do potřebných tvarů. Jakmile se stabilizuje, původní plastičnosti už nikdy nenabude.
PLASTON: stravidiový beton.
PLATINOVÁ ŘEKA: řeka na Parmentieru, zdroj vysoce ceněných pstruhů.
POBOČNÍK: mnich, bezprostředně sloužící kogitorovi.
PRIMERO: nejvyšší hodnost v Armadě Ligy.
PRVNÍ MĚSÍC: hlavní satelit Arrakis, který jako první vychází v noci. Je pro něj charakteristické, že má na svém povrchu zřetelný obrys lidské pěsti.
Ř
ŘEZÁK: verze laseru krátkého dostřelu, která se používá většinou jako řezný nástroj a chirurgický skalpel.
S
SEGUNDO: druhá nejvyšší hodnost v Armadě Ligy.
SEMÚTA: druhý narkotický derivát (získaný krystalizací) ze spálené elakkové dřeviny. Jeho účinek, popisovaný
633
633
jako nadčasová, silná extáze, se vyvolává atonálními vibracemi, kterým se říká semútová hudba. (Viz fidula.)
SEXTO: šestá a nejnižší hodnost v Armadě Ligy.
SLARPON: šupinaté zvíře z rossacké džungle.
SLISKLO: průsvitný, výjimečně odolný materiál, používaný často jako pancíř.
SIGNUTA: popínavá rostlina původem z Giedi Primy, často používaná v otrokářských domech jako karabáč. Oběti jsou poznamenány tetováním barvy červené řepy, které je řadu let bolestivě cítit.
SOLIDO: Trojrozměrný obraz ze solidového projektoru, který používá třistašedesátistupňové referenční signály nahrané na šigafilovou cívku.
STARDA: říční přístav, hlavní město Poritrinu.
SUSPENZOR: druhotná fáze Holtzmanova štítového generátoru, modifikovaná Normou Cenvou.
SYNCHRONIZOVANÉ SVĚTY: planety ovládané Omniem.
Š
ŠAJ-HULÚD: písečný červ z Arrakis, "stařešina pouště",

"Stařec věčnosti" a "děd pouště". Když se toto jméno vysloví určitým tónem nebo napíše s velkým písmenem, významově určuje pozemské božství fremenských domáckých pověr. Píseční červi dorůstají obrovských rozměrů (v hlubinách pouště byli spatřeni jedinci delší než 400 m) a dožívají se vysokého věku, pokud nezahubí jeden druhého nebo neutonou ve vodě, která na ně působí jako jed. Má se za to, že většina písku na Arrakis je důsledkem činnosti písečných červů. (Viz písečný pstruh.)

ŠAJTÁN: ďábel.

ŠAKOBSA: takzvaná magnetická řeč odvozená zčásti ze starodávné bhotanštiny. Soubor starodávných dialektů modifikovaných potřebou tajné řeči, ale hlavně lovecká řeč Bhotanů, najatých assassinů v prvních assassinských válkách.

ŠTÍT, OBRANNÝ: ochranné pole vytvořené Holtzmano-

634

vým generátorem. Toto pole se odvozuje z Fáze jedna suspenzorového anulovacího efektu. Pole dovolí průchod pouze věcem pohybujícím se malou rychlostí, která závisí na nastavení pole a pohybuje se v rozmezí šesti až devíti centimetrů za sekundu, a lze je zkratovat pouze elektrickým polem velikosti celého území.

T

TANZEROUFT: "země bez slitování", "nemilosrdná země". Jižní, největší a nejkrutější poušť Arrakis.

TERCERO: v pořadí třetí hodnost v Armadě Ligy.

TITÁNI: původní tyrani, kteří se zmocnili Impéria.

TRANSOKO: zařízení pro dálkový přenos obrazu.

TVAROKOV: kovový, senzory protkaný materiál, používaný na kůži robotů.

V

VIKAM: řadí se mezi nejvzácnější drahokamy, ačkoli technicky vzato to drahokam není. Vikamy jsou položivé koule asi o velikosti oční bulvy, mléčně bílé a opalizující. Nemají schopnost pohybu, vědomí atd., dokážou však cíleně vyzařovat duhové paprsky, a to buď ke zdroji světla, nebo k lidské tkáni. Dodávají energii, mají hojivé schopnosti.

VŠEMYSL: všudypřítomný počítačový systém.

VUŠEŇ: barevná mušle z Buzzellu.

VZDUŠNÁ BÁRKA: vzducholoď, používaná na Poritrinu k pomalé, především rekreační dopravě.

VZPOURY HREGHTIR: první povstání zotročených lidí proti myslícím strojům, konkrétně kymekům. První a největší z nich se odehrálo na Walgisu a bylo brutálně rozdrceno Ajaxem.

Z

ZÁCHOVNÁ POUZDRA: hibernační systém pro transport otroků používaný Tlulaxany.

ZENSUNNITÉ: stoupenci odpadlické buddislámské sek-
635
635
ty, která se odvrátila od učení Maomeda (takzvaného Třetího Mohameda) někdy v roce 1381 P. G. Zensunnitské náboženství je známé hlavně tím, že klade důraz na mystiku a návrat k "cestám otců". Za vůdce původních odpadlíků považuje většina badatelů Ali Bena Ohašiho, ale existují jisté důkazy o tom, že Ohaši možná působil pouze jako mluvčí za svou druhou manželku Nisai. Zensunnité vyznávají nenásilí.
ZENŠÍITÉ: buddislámská sekta, obecně bojovnější než zensunnité.
ZIMIA: kulturní a vládní centrum na Saluse Secundus.
KDO JE KDO
Abdel - zensunnitský stařec na Arrakis
Agamemnon - jeden z původních Dvaceti Titánů, generál kymeků, otec Voriana Atreida
Ajax - kymek, nejbrutálnější z původních Titánů
Akim - lidský opatrovník kogitora Ekla
Alexandr - jeden z původních Dvaceti Titánů
Alíd - mladý otrok na Poritrinu, Ismaelův přítel
Arkov, Rell - zákonodárce Ligy vznešených
Atreides, Vorian - syn Agamemnonův, vychovaný na Zemi myslícími stroji
Barbarossa - jeden z původních Titánů, programátor agresivních počítačových systémů
Becca Smrtelná - sestra v Městě introspekce
Bludd, Favo - předek Niko Bludda
Bludd, Frigo - předek Niko Bludda
Bludd, lord Niko - vládce Poritrinu
Bludd, Sajak - první vládce Poritrinu, který prosazoval otroctví
Camio - Čarodějka z Rossaku, jedna ze Zufiných žákyň
Cenva, Norma - trpasličí dcera Zufy Cenvy, geniální matematička
636
636
Cenva, Zufa - mocná Čarodějka z Rossaku
Dante - jeden z původních Titánů, odborník na byrokratické manipulace
Dhartha, naíb - vůdce zensunnitského kmene na Arrakis
Ebbin - mladý otrok na Poritrinu
Ebrahim - Selimův zrádný bývalý přítel
Eklo - kogitor na Zemi
Freer, Ohan - lidský předák sloužící myslícím strojům na Zemi
Ginjo, Iblis - charismatický lidský předák pracovních čet na Zemi
Glyffa - stará žena na Arrakis, Selimova nevlastní matka
Hannem, Ryx - otrokář, Keedairův kopilot
Harkonnen, Piers - Xavierův starší bratr, zabit myslícími

stroji u Hagalu
Harkonnen, Ulf - Xavierův otec, zabit myslícími stroji u Hagalu
Harkonnen, Xavier - důstojník saluské Milice a Armady Ligy
Harkonnenová, Katarina - Xavierova matka, zabita myslícími stroji u Hagalu
Hekaté - jedna z původních Dvaceti Titánů, Ajaxova milenka, "rezignovala" a odletěla z Impéria těsně předtím, než je ovládl Omnius
Heoma - mocná Čarodějka z Rossaku, jedna ze Zufiných žákyň
Holtzman, Tio - geniální vynálezce na Poritrinu
Chiry, kvarto - příslušník saluské Milice
z Chusúku, Emi - vynikající hudební skladatelka z pozdního období Starého impéria
Ismael - mladý otrok polapený na Harmonthepu
Jayther, Vilhelm - původní lidské jméno Titána Barbarossy
Jezdec - jméno přijaté Selimem
Jibb, Pinquer - posel z Giedi Primy
Juno - žena-kymek, jedna z původních Titánů, Agamemnonova milenka
637
637
Keedair, Tuk - tlulaxanský otrokář a obchodník
Kwyna - kogitorka sídlící v Městě introspekce
Linné, Serena - falešné jméno užívané Serenou Služebnicí po jejím zajetí
Mahmad - syn naíba Dharthy
Manresa, Bovko - první místokrál Ligy
Meach, primero Vannibal - velitel saluské Milice
Moulay, Bel - zenšíitský náboženský vůdce
Narakobe, Pitcairn - vojenský filosof Ligy
Omnius - počítačová všemysl, ovládající všechny myslící stroje
O'Mura, Nivny - jeden ze zakladatelů Ligy vznešených
Parhiová, Julianna - původní lidské jméno Titánky Juno
Patersonová, Brigit - inženýrka v Serenině týmu
Plecháč - přezdívka používaná Vorianem Atreidem pro robota Seurata
Powder, Jaymes - příslušník saluské Milice; později pobočník Xaviera Harkonnena
Reticulus - kogitor
Rico - příslušník saluské Milice
Rucia - Čarodějka z Rossaku, jedna ze Zufiných žákyň
Selim - mladý vyhnanec na Arrakis
Seurat - nezávislý robot, kapitán Korábu snů
Shakkad - chemik Starého impéria, známý jako "Shakkad Moudrý", jenž první studoval arrakiské koření
Silin - Čarodějka z Rossaku, jedna ze Zufiných žákyň
Skouros, Andrew - původní jméno Titána Agamemnona

Služebnice, Livia - Serenina matka, abatyše Města introspekce
Služebnice, Okta - mladší sestra Sereny Služebnice
Služebnice, Serena - dcera místokrále Maniona Služebníka
Služebník, Fajkán - primero džihádu
Služebník, Fredo - Serenin mladší bratr, zemřel na onemocnění krve
Služebník, Manion - Místokrál Ligy vznešených
Služebník, Manion - syn Sereny Služebnice a Xaviera Harkonnena, vnuk místokrále Maniona Služebníka
638
638
Suk, dr. Radžíd - vynalézavý vojenský chirurg za Služebnického džihádu
Sumi, magnus - volený vládce Giedi Primy
Tamerlán - jeden z původních Dvaceti Titánů
Tantor, Emil - Xavierův nevlastní otec
Tantor, Vergyl - Xavierův nevlastní bratr
Tantorová, Lucille - Xavierova nevlastní matka
Tirbes - Čarodějka z Rossaku, jedna ze Zufiných žákyň
Tlaloc - jeden z původních Dvaceti Titánů, vizionář, který vzpouru inspiroval
Venport, Aurelius - obchodník z Rossaku, druh Zufy Cenvy
Weyop - Ismaelův dědeček
Wibsen, Ort - stárnoucí vesmírný kapitán, vůdce Sereniny mise na Giedi Primu
Wilby, kvintoWaughn - příslušník saluské Milice
Xerxes - kymek, jeden z Dvaceti Titánů, zodpovědný za strojový převrat
Yo, Amia - otrokyně v Erasmově kuchyni
Youngová, kvarto Steff - důstojnice saluské Milice
NEJDŮLEŽITĚJŠÍ PLANETY
Planety Ligy
Balút
Chusúk (známý hudebními nástroji)
Giedi Prima (bohatá na přírodní zdroje i na výrobní kapacity; vládne jí magnus)
Ginázz (především vodní; obyvatelstvo žije na jednotlivých roztroušených ostrovech)
Hagal (známý zdroj minerálů; vládne mu hejtman)
Kaitan (okrajová planeta)
Kirana III
Kolonie Vertree (silně průmyslová)
Komider (průmyslový)
639
639
Pincknon
Poritrin (domov Tia Holtzmana)
Relicon
Riches (průmyslová)
Ros-Jal

Rossak (domov Čarodějek; zdroj četných drog)
Salusa Secundus (hlavní planeta Ligy vznešených)
Seneka (má korozivní atmosféru; vládne jí patriarcha)
Spojka
Zanbar (důležité odbytiště otroků)
Synchronizované světy
Alfa Corvus
Bela Tegeuse
Corrin
Iks
Parmentier
Quadra
Ularda
Walgis (dějiště první Vzpoury hrethgir)
Wallach IX, VII a VI
Yondair
Země
Nepřipojené planety
IV Anbus
Arrakis (pouštní svět)
Buzzell (zdroj vikamů)
Caladan (oceánský svět)
Ecaz
Harmonthep (zdroj otroků)
Souci (zdroj otroků, domov Ebbina)
Tlulax (planeta v soustavě Thalimu, známá dodávkami otroků
a biologického materiálu)
Yardin

Historie Duny:
Služebnický
džihád
PRAHA 2003

Brian Herbert, Kevin J. Anderson: Historie Duny: Služebnický džihád
Vydání první.
Copyright © 2002 by Herbert Limited Partnership.
Published by arrangement with Tor Books, Tom Doherty Associates, LLC.
All rights reserved.
Vydalo nakladatelství Baronet a. s., Široká 22, Praha 1
v roce 2003 jako svou 777. publikaci.
Přeloženo z anglického originálu Dune: The Butlerian Jihad
vydaného nakladatelstvím Tom Doherty Associates, LLC, New York
v roce 2002.
Český překlad © 2003 Veronika Volhejnová.
Přebal a vazba © 2003 Ricardo a Baronet.
Ilustrace na přebalu © 2003 Karel Řepka.
Odpovědný redaktor Josef Frais.
Sazba a grafická úprava Ricardo, Sudoměřská 32, Praha 3.
Vytiskla Těšínská tiskárna, a. s., Štefánikova 2, Český Těšín

Veškerá práva vyhrazena.
Tato kniha ani jakákoli její část nesmí být přetiskována, kopírována
či jiným způsobem rozšiřována bez výslovného povolení.
Název a logo BARONET® jsou ochranné známky zapsané
Úřadem průmyslového vlastnictví pod čísly zápisu 216133 a 216134.
ISBN 80-7214-554-1
BARONET
Praha 2003
Přeložila:
VERONIKA VOLHEJNOVÁ
4
Brian Herbert
Kevin J. Anderson
Historie Duny:
Služebnický
džihád
5